

**Grassalkovich Antal Baptista Szakképző Iskola, Technikum,
Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája**

SZAKMAI PROGRAM

I. Nevelési program

Készült: 2020.08.25.-én

a 2019.09.01-es pedagógiai program átdolgozásával

Jóváhagyta: fenntartó

Fenntartói jóváhagyás dátuma	2020.09.01.
Az elfogadás dátuma	2020.09.01.
Hatálybalépés időpontja	2020.09.01
A program időbeli hatálya, érvényessége	újabb módosításig

TARTALOMJEGYZÉK

PREAMBULUM.....	5
KÜLDETÉSNYILATKOZAT	6
ELVÁRÁSAINK.....	7
1. AZ INTÉZMÉNY ALAPADATAI	9
1.1 AZ ISKOLA SZERKEZETI STRUKTÚRÁJA	10
1.2 TÖRTÉNETI VISSZATEKINTÉS	10
2. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	13
3. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEINEK, ÉRTÉKEINEK, CÉLJAINAK, FELADATAINAK, ESZKÖZEINEK, ELJÁRÁSAINAK MEGHATÁROZÁSA	14
3.1 A NEVELŐ- OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEL, ÉRTÉKEI.....	14
3.2 CÉLJAINK	15
3.3 FELADATOK A NEVELÉSI CÉLOK TÜKRÉBEN	17
3.4 ELJÁRÁSOK, MÓDSZEREK, ESZKÖZÖK	19
4. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	19
5. TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	20
5.1 CÉLJAINK	20
5.1.1 AZ EGÉSZSÉGES TÁPLÁLKOZÁS.....	20
5.1.2 A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS	21
5.1.3 A TESTI ÉS LELKI EGÉSZSÉG FEJLESZTÉSE, A VISELKEDÉSI FÜGGŐSÉGEK, A SZENVEDÉLYBETEGSÉGEKHEZ VEZETŐ SZEREK FOGYASZTÁSÁNAK MEGELŐZÉSE	21
5.1.4 A BÁNTALMAZÁS ÉS AZ ISKOLAI ERŐSZAK MEGELŐZÉSE	22
5.1.5 BALESZT-MEGELŐZÉS ÉS ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS	23
5.1.6 A SZEMÉLYI HIGIÉNÉ.....	24
5.2 AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS ISKOLAI FELADATAI	24
6. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	26
6.1 AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJAI.....	26
6.2 AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS KIEMELT FELADATOK	26
6.3 AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK FORMÁI.....	26
7. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	27
7.1 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS CÉLJA.....	27
7.2 FELADATAINK	28
7.3 KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ FELADATOK MEGJELENÉSI FORMÁI.....	29
7.3.1 A TANÍTÁSI ÓRÁN MEGVALÓSÍTHATÓ KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ FELADATOK.....	29
7.3.2 AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ FELADATAI.....	29
7.3.3 A DIÁK ÖNKORMÁNYZATI MUNKA KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI FELADATAI ...	29
7.3.4 A SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉG KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ FELADATAI.....	30
8. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	30
8.1 A PEDAGÓGUSOK FELADATAI.....	30
8.2 AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	31
8.3 AZ IFJÚSÁGVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA.....	31

8.4	A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG	32
9.	A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE. ISKOLÁNK SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREI	34
9.1	A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL KÜZDŐ TANULÓ	34
9.2	A KIEMELTEN TEHETSÉGES TANULÓK	35
9.3	A GYERMEKEK VÉDELMEÉRŐL ÉS A GYÁMÜGYI IGAZGATÁSRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT HÁTRÁNYOS ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEK, TANULÓ	36
10.	A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	39
11.	A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNERI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK SZABÁLYAI	40
11.1	A SZÜLŐK ÉS PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	40
11.2	A TANULÓK ÉS PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	40
11.3	SZÜLŐ – TANÁR – DIÁK EGYÜTTMŰKÖDÉS	41
11.4	A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	41
11.5	A TANULÓK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	41
11.6	AZ ISKOLA PARTNEREIVEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS FORMÁI	41
12.	ELVÁRÁSAINK A HATÉKONY NEVELÉS ÉS OKTATÁS ÉRDEKÉBEN	42
12.1	TANULÓINK	42
12.2	A PEDAGÓGUS	44
12.3	A TANTESTÜLET, MINT A PEDAGÓGIAI PROGRAM MEGVALÓSÍTÓJA	44
12.4	A SZÜLŐ	44
13.	A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁKKAL KAPCSOLATOS INTÉZMÉNYI ELJÁRÁSREND	49
14.	A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI ÉS RENDELKEZÉSEI	52
14.1.	A FELVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	52
14.2.	ÁTJÁRHATÓSÁG A KÜLÖNBÖZŐ ISKOLATÍPUSOK KÖZÖTT	52
14.3.	ÁTVÉTEL VAGY FELVÉTEL A SZAKKÖZÉPISKOLÁBÓL	52
14.4.	ÁTVÉTEL VAGY FELVÉTEL A SZAKISKOLÁBÓL	52
14.5.	ÁTVÉTEL VAGY FELVÉTEL A KÜLÖNBÖZŐ KÉPZÉSI TÍPUSOKBÓL	53
14.6.	A KÖZÉPSZINTŰ SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA	53
14.7.	A KÉTÉVES, ÉRETTSÉGIRE TÖRTÉNŐ KÖZÉPISKOLAI FELKÉSZÍTÉS	53
15.	A SZAKMAI ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI KÉPZÉS ELVEI A SZAKGIMNÁZIUMBAN	54
16.	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	54
17.	ZÁRADÉKOK	55

„Mire való az iskola

Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen a tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog”.

(Szentgyörgyi Albert)

PREAMBULUM

“...a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „A bölcs tanítás az élet forrása.” (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszerepet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: Több, mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

A keresztyén elmének kell a legjobb elmének lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:

- A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása
- A gyermek ráébredése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.
- Felkészítés a szolgálatra

Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számon kérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékeket következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében és a számon kérhetőség terén az igazgatótanács működésében.
- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- Az pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, ill. ellenőrzi.
- A kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési és stratégiákat dolgoz ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.
- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

ELVÁRÁSAINK

*„Az ifjakat pedig hasonlóképp intsed, hogy legyenek mértékletesek:
Mindenben tenmagadat adván példaképpül a jó cselekedetekben;
a tudományban romlatlanságot, méltóságot mutatván,
Egészséges, feddhetetlen beszédet; hogy az ellenfél megszegyenüljön,
semmi gonoszt sem tudván rólatok mondani.” (Tit 2, 6-8)*

A Grassalkovich Antal Baptista Szakképző Iskola, Technikum, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája) a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy által fenntartott keresztény egyházi intézmény. Küldetését akkor töltheti be, ha szellemiségében, rendjében, megnyilatkozásaiban a Biblia tanításainak és Jézus Krisztus példájának követésére törekszik.

Az Iskola minden tanulójának, tanárának és alkalmazottjának vállalása és feladata, hogy magatartásával és cselekedeteivel e tanításokat és ezt a példát hitelesen közvetítse az intézmény külső és belső környezete számára, hogy az iskola hírnevét öregbítse.

Ennek értelmében az alábbi szabályok nemcsak a tanév során és az iskolában, hanem egész évben és az iskolán kívül rendezett iskolai programokon is érvényesek.

Alapvetések:

Az iskolai közösség tagjainak tettei és megnyilatkozásai feleljenek meg a tisztelet, a szeretet és a mértéktartás a mértéktartás követelményeinek.

A tisztelet, szeretet és mértéktartás vonatkozik a diákok egymás közötti viselkedésére, kommunikációjára is. Kerüljék a tetteges durvaságot éppúgy, mint annak bármely formáját, az alantas és trágár beszédet, azaz minden olyan megnyilatkozást, amely a közösség tagjait zavarja, megbotránkoztatja vagy sérti, kárt okozva ezzel a társak, esetleg az egész közösség testi vagy lelki egészségének.

Saját véleményüket társaikról, tanáraikról, az iskola alkalmazottairól olyan módon, olyan helyen/helyzetben/időpontban fogalmazzák meg, hogy az, az illető emberi méltóságát és személyiségi jogait ne sértse.

Működjenek közre saját környezetük alakításában, rendben tartásában.

Szüleiket az iskolai eseményekről pontosan, rendszeresen és elfogulatlanul tájékoztassák.

A társadalom sok rossz példát mutat a testi-lelki egészséget károsító szenvedélyek gyakorlására. Ezért leszögezzük, hogy tanulmányi ideje alatt az iskola minden tanulója számára szigorúan tilos a dohányzás, a szeszes italok fogyasztása. Hasonlóan szigorú tilalom alá esik a kábítószer-fogyasztás, melyet az 1978. évi IV. tv. A Büntető törvénykönyvről is tilt.

A tanulók tegyenek eleget tanulmányi kötelezettségeiknek, rendszeresen tanuljanak, képességeiknek megfelelő tanulmányi eredményt érjenek el. Az iskolai tanórák sikerének egyik előfeltétele az otthoni feladatok pontos elvégzése és a szükséges taneszközök gondos előkészítése.

A tanórákon a koncentrált figyelem és a másik ember – tanár vagy diák – munkájának megbecsülése a jó munka feltétele. Az órai munkában való folyamatos részvétel kötelező, az eredményes tanulásnak ez az első, elengedhetetlen szakasza. Tanórákon tilos oda nem illő

tevékenységgel (pl: enni és innivalót fogyasztásával, rágógumi rágással, telefonhasználattal), kommunikációval vagy más módon megzavarni.

Szünetekben, az intézményben való közlekedéskor, valamint az iskola udvarán mindenkinek vigyáznia kell mások és saját testi épségére.

Fokozott testi és lelki fegyelmet és megfelelő megjelenést, öltözetet kíván az ünnepélyeken és istentiszteleteken való részvétel.

Az intézmény a hétköznapi iskolai ruha- vagy hajviseletben a tisztaság, a mértékletesség és az egyszerűség szabályát a mindennapi gyakorlat követeli meg. Az iskola nem törekszik az uniformizálásra, de a végleteket tiltja – a hivalkodó vagy balesetveszélyes öltözéket és az olyan viseletet, ékszert is, melynek külsőségei az iskola értékrendjével, szellemiségével nem egyeztethetők össze.

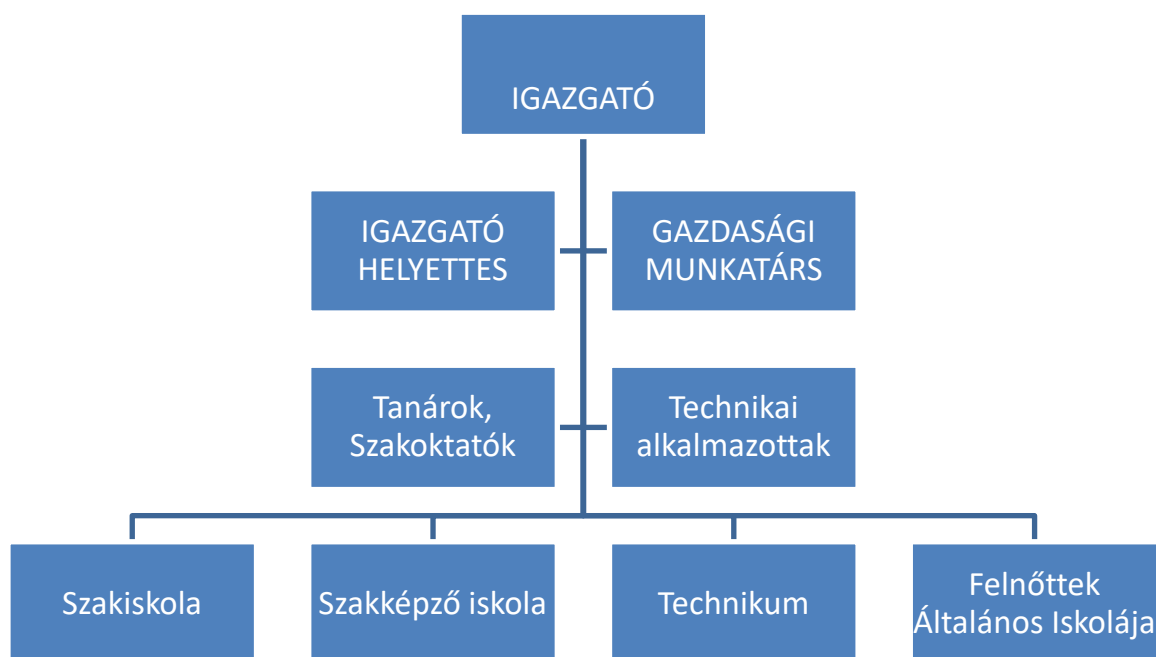
Összegzésül: kerülni kell minden olyan cselekedetet vagy megnyilvánulást, amely szembehelyezkedik az iskolának a Szentírásból táplálkozó erkölcsi alapelveivel.

1. AZ INTÉZMÉNY ALAPADATAI

AZ INTÉZMÉNY LEÍRÁSA

Az intézmény neve:	Grassalkovich Antal Baptista Szakképző Iskola, Technikum, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája
OM azonosító száma:	200435
Az intézmény rövid neve:	Grassalkovich Antal Szakképző Iskola (GASZI)
Az intézmény fenntartója és székhelye:	Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
A fenntartó székhelye:	1111 Budapest, Budafoki út 34/B.
Az intézmény székhelye:	3000 Hatvan, Csaba vezér u. 6.
Az iskola jogelődje:	Grassalkovich Antal Baptista Szakgimnázium, Szakközépiskola, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája
Az intézmény telephelye:	3000 Hatvan, Tabán u. 21/A.
Felügyeleti szerve:	a/ szakmai, törvényességi felügyeletet: Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy 1111 Budapest, Budafoki út 34/B. b/ fenntartói törvényességi felügyelet: Heves Megyei Kormányhivatal (3300 Eger, Kossuth L út 9)
Az iskola működési területe:	Országos
Az iskola típusa:	Többcélú szakképzési intézmény - összetett iskola (általános iskola, technikum, szakképző iskola, szakiskola)
Az intézmény jogállása:	Önálló jogi személy
Az intézmény alapfeladata:	<ul style="list-style-type: none">• általános iskolai nevelés-oktatás• szakképző iskolai nevelés-oktatás• technikumi szakmai oktatás• szakiskolai nevelés-oktatás• felnőttoktatás• a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása• azoknak a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése oktatása, akik az e célra létrehozott gyógypedagógiai, iskolai osztályban, eredményesebben foglalkoztathatók

1.1 Az iskola szervezeti struktúrája:

1.2 Történeti visszatekintés:

1992-ben megalakult a Városi Művelődési Központ Speciális Szakiskolája és párhuzamosan az Ady Endre Városi Könyvtár Speciális Szakiskolája, melynek telephelye az Alkotótábor és Szabadidőközpont volt. Kezdetben oktatott szakmák: népi bőrműves, mézeskalács készítő, filmnyomó (szita), virágkötő, könyvkötő, üzletházi eladó, parkgondozó, lakástextil varró és javító, valamint kosárfonó, népi szövő, gépi hímző, 1993-ban további szakokkal bővült: fazekas, tűzzománc készítő, csipkeverő. A beiskolázott tanulók azokból a fiatalokból kerültek ide, akik nem jelentkeztek más intézménybe, vagy nem nyertek felvételt a megye egyetlen középfokú intézményébe sem. Sokan voltak, akik középfokú intézményből maradtak ki, lemorzsolódtak és természetesen több tanuló az itt megszerezhető képesítésért jelentkeztek.

1995-ben Hatvan Város Önkormányzatának Képviselő-testülete összevonta a két iskolát. Az Ady Endre Városi Könyvtár Speciális Szakiskolája beolvadt a Városi Művelődési Központ Speciális Szakiskolájába.

Új neve: Városi Művelődési Központ Pályakezdők Szakiskolája.

A közismereti képzés egy helyre került, a szakmai képzés továbbra is a Városi Művelődési Központban és az Alkotótábor és Szabadidőközpont műhelyeiben folyt.

Az iskola megalapítása, majd összevonása óta igen nagy változásokon ment át, melyben a törvényváltozásokon kívül a társadalmi igények megváltozása is jelentős szerepet játszott. Az igazi nagy változást az törvényi rendelkezés hozta, mely kimondja, hogy a „tankötelezettség” a 10. évfolyamig kötelező, szakképzés pedig csak a 11. évfolyamtól kezdhető meg. Az intézmény akkori fenntartója a tankötelezettség megszerzését a 9-10. évfolyamon nem engedélyezte, csak a 11. évfolyamtól szervezhető képzés. Így az 1998/99-es tanév végéig kifizettek azok a szakok, amelyek még a régi képzési struktúra szerint működtek.

1998-ban a szakiskolánkban tanító három kolléga megalapította a „Pályakezdők Szakiskolájáért” Oktatási és Kulturális Alapítványt, melynek fő célja, az iskola és az iskola tanulóinak támogatása.

Az 1999 júniusában megjelent törvénymódosítás megerősítette a szakiskolák helyzetét. Az iskola alapító okirata szerint 1999/2000. tanévtől alaptevékenységei:

- Felzárkóztató oktatás.
- Szakképesítés megszerzésére felkészítő szakoktatás, melynek lezárásaként OKJ-s szakmai vizsga tehető.

2002-ben az iskola tevékenységi köre kibővült – fenntartói hozzájárulással – az alapfokú művészetoktatással három tanszakra: társastánc, néptánc, kézművesség. E tevékenységnek az elsődleges célja az volt, hogy megalapozza az intézményünk azon hosszú távú céljait, miszerint a képzési tevékenységünket a művészeti szakképzés irányába kívánjuk bővíteni. Ennek stabil hátteret biztosított a Grassalkovich Művelődési Központ, mint bázisintézmény.

2003-ban iskolánk sikeresen pályázott a Szakiskola Fejlesztési Programban, ahol a C komponensben (Hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása) vesz részt 5 éven keresztül az ágazat stratégiai fejlesztési munkájában.

2004-ben Hatvan Város Képviselő testülete olyan döntést hozott, miszerint az iskola fenntartói jogait és kötelezettségeit jogutódként átadja a „Pályakezdők Szakiskolájáért” Oktatási és Kulturális Alapítványnak.

A 2004/2005-ös tanévtől az iskolánk új elnevezése: Grassalkovich Alapítványi Szakiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény.

2008-ban a tanulói létszám változásainak és a társadalmi kihívásokra válaszolva az intézmény felfüggesztette minősített alapfokú művészetoktatási tevékenységét, ezzel párhuzamosan nagyobb hangsúlyt kívánt fektetni a szakképzési tevékenységének fejlesztésére és kiterjesztésére az érettségire épülő szakképzések felé és a felnőttoktatás irányába.

A 2011/12-es tanévtől a Baptista Szeretetszolgálat, mint egyházi jogi személy fenntartásában működünk, az iskolánk új elnevezése: Grassalkovich Antal Baptista Szakközépiskola, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája.

2014 szeptemberétől elindítottuk nappali és esti tagozaton Szakmunkások Szakközépiskoláját, azaz az érettségire való felkészítését.

2015 szeptemberétől bővült a képzési palettánk. Nagyobb hangsúlyt és figyelmet fordítva a sajátos nevelési igényű tanulókra. Első évben 9. évfolyamon előkészítő osztályban alapozzák meg tudásukat, ezt követően kettő illetve négyéves rész- vagy szakképesítést szerezhetnek iskolánkban.

2016 szeptember 1-től az Intézmény új neve: Grassalkovich Antal Baptista Szakgimnázium, Szakközépiskola, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája.

2020 szeptember 1-től Grassalkovich Antal Baptista Szakképző Iskola, Technikum, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája.

2. JOGSZABÁLYI HÁTTER

Törvények

- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. tv.
- A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény
- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény
- A szakképzésről szóló végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény

Kormányrendeletek

- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- Az Országos Képzési Jegyzékről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól szóló 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- Az 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI.4.) módosításáról szóló Kormányrendelet alapján

Miniszeri rendeletek

- Az iskolarendszerű szakképzésben résztvevő tanulók juttatásairól szóló 4/2002. (II.26.) OM r.
- Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet
- A kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 17/2004. (V. 20.) OM rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI r.
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet

Egyéb szabályozók

- Alapító okirat
- Működési engedély
- Szakképzési megállapodás a megyei kormányhivatallal

3. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEINEK, ÉRTÉKEINEK, CÉLJAINAK, FELADATAINAK, ESZKÖZEINEK, ELJÁRÁSAINAK MEGHATÁROZÁSA.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény által meghatározott értékek katalógusa:

§ (2) A köznevelés közszolgálat, amely a felnövekvő nemzedék érdekében a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének feltételeit teremti meg, és amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja. A köznevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra nevelés határozzák meg. A köznevelés egyetemlegesen szolgálja a közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célokat.

(3) A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi.

3.1 A Nevelő- oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei:

Alapelvek:

A komplexitás elve:

Nevelőmunkánk során számolunk azzal a törvényszerűséggel, hogy neveltjeinkre: biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek folyamatosan hatnak ill. a nevezett hatásmechanizmusok célratörő, tervszerű, megszervezése ill. biztosítása iskolaközösségünk állandó és legalapvetőbb feladata és kötelezettsége.

Az aktív kölcsönhatás elve:

A nevelés két alapvető tényezője – a pedagógus és növendék – egyenrangú félként vesz részt a nevelésben. Közöttük aktív kölcsönhatás van. A nevelt nem csak tárgya, alanya is a nevelésnek. A fenti kontaktusban a nevelőnek VEZETŐ szerepe van a pedagógiai légkör fejlesztő közzé váló alakításában. A nevelő felel azért, hogy neveltjeinek az aktivitása kibontakozzék. Az általa megszervezett tevékenység a tanuló számára személyiségfejlesztő, személyiség kibontakozó, a neveltet az önneveléshez, önfejlesztéshez eljuttató hatásmechanizmussá válnak.

A bizalom, megértés és a tisztelet elve:

A bizalom, megértés és a tisztelet tanítványaink személyisége iránt, oly módon, hogy törekszünk valamennyi tanítványunkkal személyes kapcsolat kialakítására, hogy a nevelt személyiségének alapos megismerése révén, még hatékonyabban járulhassunk hozzá képességei kibontakozásához, lehetőségei feltárásához, hajlamainak helyes irányú alakításához.

Az igényesség elve:

Igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben, egyúttal lehetőség nyújtása a tanuló önállóságának, kezdeményezőkézségének, kreativitásának kibontakozására.

A tanuló jogainak, emberi méltósága tiszteletben tartásának elve:

A tanítványaink „tanulói jogai”-t emberi méltóságát minden körülmény között tiszteletben

tartja iskolaközösségünk. A pedagógiai tapintat neveltjeink irányába folyton fejlesztendő hagyományozandó kötelezettsége közösségünknek.

Az „értékmegőrzés és a folyamatos megújulás” Kettős kötelezettségének elve:
Értékmegőrző elveink tárgya: a humanizmus, a nemzetmegtartó kulturális értékek és erkölcsiség, az emberi együttélés kölcsönös tiszteleten alapuló elvei és gyakorlata. A folytonos megújulás tárgya: az iskolánkban oktatott szakmák, technológiák, a hozzájuk köthető tudományos elvek, technikai kellékek, folyton változó összessége, amiben a naprakészség, a korhoz illő ismertanyag kellő mélységű birtoklása közösségünk részéről elvárt személyiségjegy közösségünk valamennyi tagja iránt az életkorának és státuszának megfelelő színvonalon. A pedagógiai módszertani kultúra terén a jól bevált módszerek folyamatos alkalmazása, és az új módszerek kipróbálása révén.

Az alapkészségek folyamatos fejlesztése kötelezettségének elve:

A tanulókat az iskolának fel kell készíteni az önálló ismeretszerzésre és önműve lésre, az élethosszig tartó tanulás igényére. Ennek előfeltétele a hozott alapkészségek megszilárdítása, a szakmai képzéshez nélkülözhetetlen új alapkészségek kialakítása.

Értékek:

Az iskola:

- értékrendjében **emberközpontú**, humanista;
- tanulóinak elsősorban az ember **tiszteletén, megértésén** és szükség szerinti **segítésén**,
- a **másság elfogadásán** alapuló humanista értékekkel kell rendelkezniük. A gyermeket nem érheti semmilyen okból hátrányos megkülönböztetés;
- értékként preferálja **az aktivitást, kezdeményezőkétséget, döntési képséget, az innovativitást**, mert ezek olyan tulajdonságok, amelyek birtokában a tanulók irányítási képsék majd későbbi életüket.
- tanulói a sokoldalú személyiségfejlesztés eredményeképp maguk is aktív részesei legyenek egy derűs, harmonikus **iskolai közösségnek**.

3.2 Céljaink:

Pedagógiai tevékenységünk célja mindazoknak az intellektuális, manuális és emberi - erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, melyek birtokában úgy tudják egyéni boldogságukat, boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja.

Ennek érdekében:

- Célunk az, hogy minden tevékenységüket – az oktatás és nevelés területén egyaránt a gyerekek okos szeretete hassa át, olyan, ami a harmonikus személyiségfejlődést – a testi és lelki egészséget – egyaránt magában foglalja.
- Az iskolában minden tanulóknak esélyt kell kapnia szociokulturális hátrányainak leküzdésére. Ezt hatékony felzárkóztató munkával kívánjuk megközelíteni.
- Sikerkritérium: Tanóráinkon a differenciált munkáltatás állandóan tetten érhető részmozzanat legyen, amit tudatos személyre szabott terv alapján, okszerűen végzünk, ill. végeztetünk.
- A kiemelkedő képsésgű tanulóknak lehetőséget biztosítunk tehetségük kibontakozására. Szakkörök egyéni foglalkozás, differenciált osztálymunka, házi- és területi versenyek

szervezése, az ezeken való részvételre való készség és igény felkeltésével kívánjuk ezt a célt biztosítani.

- Sikerkritérium: Az utóbbi évek átlagát meghaladó mértékűvé váljon mind az erre fordított idő, mind a résztvevő tanulók száma.
- Az emberi szuverenitás magába foglalja a társadalmi, tárgyi és személyes világunkban való eligazodás képességét. Ehhez fejlett kommunikációs képességekre és viselkedéskultúrára van szükség. Ez mind a társadalmi beilleszkedésnek, mind az egyén boldogulásának egyik alapvető feltétele. A világban való eligazodás feltételezi
- az anyanyelv minél alaposabb ismerete mellett – a legalább egy idegen nyelv elsajátítását. Célunk az, hogy a tárgyi tudás mellé a gyermek szerezzék meg mindazokat a kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását önmaga és a mások számára hasznosítani tudja. Célunk továbbá, hogy meglássuk, megláttassuk és tovább fejlesszük minden gyermekben személyiségének saját értékeit.
- Sikerkritérium: Az olvasásértési felméréseken a tanítványaink szereplése az első mérések eredményeit elérő, vagy azt meghaladó színvonalú maradjon. Tudatosan törekszünk arra, hogy minden tanév végén az angol kommunikációt tanuló tanítványaink találkozhassanak olyan segítőkkel, akikkel csak idegen nyelvi ismeret segítségével kommunikálhatnak. Az itt szerzett siker mindenképp motiváló tényező lesz. Feladatunk, hogy az esetleges kudarcélményt is motiváló tényezővé alakítsuk.
- Az általános társadalmi modernizáció és az életmód átalakulása megkívánja a lépéstartást a technikai, és az informatikai forradalommal. Intézményünknek törekedni kell a mindenkor „legújabb” technikai-, technológiai eszközök biztosítására. Célunk, hogy olyan színvonalon és mértékben biztosítsuk iskolánkban a tárgyi-, személyi feltételeket, hogy gyermek és szülő egyaránt érezze: minden esélye megvan gyermekének az erkölcsi, értelmi, érzelmi és szakmai fejlődésre. Célunk, hogy iskolánkat a tanítványaink olyan életszerű műhelynek érezzék, ahol megtanulhatják választott pályájuk legfontosabb mesterfogásait.
- Sikerkritérium: A nevezett célzatú pályázatok mindegyikén részt veszünk, hibátlan pályázattal. A szakos ellátottságot 100 %-on kell tartanunk, a továbbképzési kötelezettségünket maximálisan kell teljesítenünk.
- Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét.
- A tehetség kibontakozása érdeken célunk az önbizalomnak, a megmérettetés igényeinek és bátorságának, a versenyszellemnek a kialakítása, amely azonban nem mellőzheti a segítőkészséget és az együttműködési képességet. Célunk, hogy lehetőleg minden gyermek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének, illetve távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat.
- Sikerkritérium: Adott tantárgyból valamennyi jeles érdemjegyű tanítványunk vegyen részt iskolai házi versenyünkön. A regionális és országos tanulmányi- és szakmai versenyeken minél nagyobb arányban képviseljük intézményünket tanítványaink. Az egyéb képességeket feltételező versenyein, bemutatóalkalmakon az általunk felismert tehetségű gyermekek hívó szavunkra jöjjenek el, és vállalt feladatukat teljesítsék.
- Célunk az, hogy – elsősorban személyes példamutatással – neveljük gyermekeinket toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására.
- Sikerkritérium: Egymást tisztelő, egymást segítő, a mások sikereinek örülni tudó, nem klikkesedő, a feladatokat tisztességesen, korrektül felvállaló és ellátó tantestület
- Célunk, hogy a környezetünkben működő profilunknak megfelelő vállalkozásokkal olyan kapcsolatot tartsunk fenn, amely kölcsönös szakmai és emberi együttműködésen alapul.
- Sikerkritérium: Minél több tanítványunk tanulószerveződéssel vagy együttműködési

megállapodással dolgozzék külső gyakorlólhelyen.

- Célunk jó kapcsolatot tartani a fenntartóval, a helyi önkormányzattal, a valamennyi közoktatási intézményével, a helyi és kistérségünk összes olyan iskolájával, ahonnan tanulók érkeznek hozzánk.
- Sikerkritérium: A fenntartó biztosítja az iskola működéséhez szükséges anyagi forrásokat, erkölcsileg kiáll az iskola mellett, rendszeresen ellenőrzi az iskolában folyó nevelő-oktatómunka minőségét, elismeri és jutalmazza az átlagon felüli pedagógiai és tanulói teljesítményeket.
- Célunk olyan szülők felkutatása, akik az iskoláért tenni akarnak a közös érdekeink okán.
- Sikerkritérium: Magasabb szülői részvétel a szülői értekezleteken, iskolai rendezvényeken.
- Oktatómunkánk célja, hogy szakiskolai osztályainkban valamennyi tanítványunk megfelelő alapképzést szerezzen és elsajátítsa választott szakmájának alapjait, valamennyi tanítványunk sikeres vizsgát tegyen.
- Célunk továbbá, hogy diákjaink a 3 éves képzés alatt elsajátítsák a választott szakmájuk gyakorlásához szükséges elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket.
- Sikerkritérium: A kamara által szervezett szintvizsgán valamennyi tanítványunk jelenjen meg és teljesítse a szintvizsga elvárt követelményeit.

Az iskolában folyó nevelő- és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek és célok megvalósulását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés. Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

3.3 Feladatok a nevelési célok tükrében:

A nevelés-oktatás 9 -12 évfolyamát egységes folyamatnak tekintjük. A meghatározott fejlesztési feladatok az egyes képzési szakaszokhoz kapcsolódnak.

Miután az intézmény csak Felnőttoktatási tagozaton folytat általános iskolai képzést (Felnőttek Általános Iskolája), így a felnőttoktatásra vonatkozó kerettantervi előírásokat, illetve általános nevelési célkitűzéseinket érvényesítjük általános iskolai képzésünk során.

A középiskolai nevelés-oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata az iskolai alapképzés árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, szakiskolánkban az egyes ágazatokhoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciák.

A szakiskolában folyó nevelés-oktatás az iskolai alapképzés megerősítése mellett a gazdaság, a szakképzés igényeihez is igazodva felkészít a választott szakképesítésre és segíti a társadalmi különbségekből adódó hátrányok leküzdését a NAT szakiskolai feladatokra vonatkozó fejlesztési feladatainak teljesítésével, az egyedi foglalkozást igénylő egyedi szükségletekhez igazodó tanulásszervezési módszerekkel.

A Nemzeti Alaptanterv (a továbbiakban: NAT) a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladatunk továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek,

attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Célunk továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljünk az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesszük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járulunk hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják;
- kifejldjék benne a hazafiság érzélemlilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- válják képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A NAT a fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározásával ösztönzi a személyiségfejlesztő tanítást. Olyan pedagógiai munkát feltételez, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is.

A fejlesztési területek, nevelési célok megvalósulásának, a kulcskompetenciák kialakításának egyik feltétele az említett célok szolgálatába állított pedagógiai folyamat.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához különösen a következő szempontokat ajánlatos figyelembe venni:

- olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- az iskolai tanítás - tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésben-oktatásában) alkalmazni kell az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;
- válják a tanítás egyik elvévé és teendőjévé a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igénylő gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások

- alkalmazkodjanak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

3.4 Eljárások, módszerek, eszközök:

Céljaink elérésének legfontosabb eszközei a megfelelő motiváció és változatos, korosztályhoz és egyéniséghez illő munkamódszerek kialakítása. Ezt segítik a különböző óraformák (tanári előadás, frontális óra, csoportmunka, egyéni munka) arányos alkalmazása.

A nevelési célok, feladatok megvalósítása és az eljárások, módszerek, eszközök alkalmazása során a pedagógusok a következő alapelveket biztosítják: nyitottság, őszinteség; felelősségtudat; differenciált nevelés és oktatás; tolerancia; demokratizmus. Ennek érdekében:

- az életkori sajátosságoknak megfelelően a tudatosítás, meggyőzés, felvilágosítás, a megfelelő példa módszereit kell alkalmazni,
- minél nagyobb szerepet kapjon a tanulókkal való egyéni és csoportos törődés, bírálat, önbírálat, előadás, vita alkalmazása,
- kerüljön előtérbe a megbízás, ellenőrzés, értékelés,
- az ösztönzés és elmarasztalás módjait az elfogadott elvek, szempontok alapján kell alkalmazni.

4. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Nevelési gyakorlatunkban kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók személyes szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és ún. önfejlesztő magatartásának alakítását, az ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását. Egyértelmű törekvésünk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások leépítése.

Társadalmi elvárás, hogy felkészítsük tanulóinkat a magasrendű és közjót szolgáló aktivitásra a közszolgálatra. A személyiség fejlesztésben meghatározó szerepet töltenek be a jó szokások, példaképek, eszményképek és meggyőzések. Ehhez partnernek kérjük a szülői házat, a családot (a szülőkkel való szoros együttműködés, céljaink megismertetése, együttműködés tevékenységeinkben).

- Törekvésünk érdekes és értelmes elfoglaltságot nyújtani a zömében más iskolatípusból kiszorult fiatalok számára esélyt adva az önálló életkezdésre, érvényesülési lehetőségeik kipróbálására.
- A felzárkóztató oktatásban résztvevő tanulók hihetetlenül nagy tudáshiánnyal érkeznek. Ezek a fiatalok nem rendelkeznek 8 általános iskolai végzettséggel, 5. 6. illetve 7. osztályt végeztek. Valamennyien szociális hátrányokkal rendelkező, beilleszkedési és tanulási zavarokkal küzdő fiatalok.
- Iskolánk kötelessége, hogy tanulóink később ne a társadalom leszakadó, gondoskodásra szoruló rétegéhez tartozzanak, hanem további tanulmányokra is képes felnőttekké váljanak. Nevelői munkánk a képességek és készségek fejlesztése, a közismereti oktatás, valamint a szakmai képzés szerves egységét alkot. Arra törekszünk, hogy tanulóink képesek legyenek sikeres szakmai vizsgát tenni, szakmájukban elhelyezkedni, szakmájuk követelményeinek kiválóan megfelelni. Gyakorlati sikerélményeket elérve készítjük fel őket a folyamatos fejlődésre, a szakmán belüli továbblépésre, tovább-tanulásra, szükség esetén a szakmaváltásra.

Az iskolavezetés a nevelési célok között hangsúlyt kíván fektetni a szolidaritás és a felelősségérzet fejlesztésére, ezért az idei tanévben is újra indítottuk az önkéntes tevékenységet, mellyel a helyi és környékbeli civil szervezetek számára ajánlunk segítséget.

Diákjaink egyeztetett időpontban, felnőtt felügyelettel adott teendőket látnak el pl. rendezvények lebonyolításában való segítségnyújtás, a környezeti higiéné fenntartásában való tevékenység, ünnepi műsorokban való közreműködés.

5. TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgáló, az intézményi közösséghez tartozók közös akaratát összegző cselekvési program, melynek közvetlen és közvetett célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan új közösségi problémakezelési módszer, amely az érintettek aktív részvételére épít.

5.1 Céljaink:

- **Mindennapi testnevelés** megvalósítása
- **Egészségfejlesztő** – szemléletformáló – **iskolai programok megvalósítása** a tanulók egészségének védelme, valamint az egészséges életmód és a testmozgás iránti igény viselkedésbe épülése érdekében.
- **Komplex intézményi mozgásprogramok** és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok kimunkálása
- **Szabadidős közösségi mozgásprogramok** és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok megvalósítása **az iskolán kívüli szereplők bevonásával**

5.1.1 Az egészséges táplálkozás

Az iskola tanulóinak fokozottan fel kell erre a témakörre hívni a figyelmét.

Ennek elérése érdekében a tanulóknak el kell sajátítani:

- az egészségnevelés magatartás-változtató modelljét,
- az ön-felhatalmazó modellt,
- a közösség-felhatalmazó modellt.

Ezek elsajátítása különböző szintereken történhet:

- biológia-egészségtan óra,
- osztályfőnöki óra is.

Az egészséges táplálkozás iskolai kereten belüli bemutatása:

- a büfében,
- iskolai egészségnapon vagy ifjúsági napon,
- bemutató foglalkozás keretein belül a tankonyhán.

Ifjúsági vagy egészségnapon bemutatásra kerülhetnek a táplálkozás kiemelt szempontjai:

- az egészséges táplálkozás, az évszaknak megfelelően,
- folyadékszükségleteink,
- az ételek megfelelő előkészítése, hogy az „értékes dolgok” megmaradjanak,
- mit és hogyan csoportosítsunk?,
- a táplálékok változatosságának fontossága,
- a tájegységek konyhái.

5.1.2 A mindennapos testnevelés, testmozgás

A 2012-es tanévtől a szakközépiskolában bevezetésre került a mindennapos testedzés. Iskolánk a következő mozgásformákra ad lehetőséget:

- órarendbe beépített délelőtti testnevelés órák heti 5 alkalommal,
- délutáni sportfoglalkozások az iskolában működő sportszakosztályokban,
- külső sportszakosztályokban történő rendszeres részvétel (igazolással).

5.1.3 A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

Tudományos felmérések, és iskola-egészségügyi vizsgálatok sora magyarázza évtizedek óta, hogy baj van a felnövekvő generációk egészségével. Ennek egyik oka az, hogy a gyerekek körében is terjednek az egészséget károsító szokások (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás). A családok egy része is belekerült az említett jelenségek csapdájába, és úgy tűnik, önmagukban többé nem képesek a negatív tendenciák visszafordítására. Az iskolára tehát nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítenie kell azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

A felnövekvő generáció egészség-magatartásának formálásában a család mellett az iskola a prevenció legfontosabb színtere. Kizárólag az iskola és a pedagógus azonban nem képes megbirkózni az e téren ráháruló feladatokkal; külső szakemberek közreműködésére is szükség van.

Egészségfejlesztési feladataink a testi, lelki, mentális egészség fejlesztésére a magatartási függőség, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzésére:

A káros szenvedélyeket le kell küzdeni, a szabadidőt helyesen kell eltölteni, és a civilizációs ártalmakat a lehető legkisebb mértékre kell szorítani.

A Nemzeti alaptanterv alapján is feladatunk, hogy megtanítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ezek megóvására magatartási alternatívákat szükséges ajánlani, tanítani kell a megfelelő egészségvédő magatartást, gyakorlással, példamutatással.

- Az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismeretek átadása, az egészségvédő lehetőségek sokoldalú bemutatása.
- A tanulókat motiválnia, ösztönözni kell az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására: közös véleményformálással, tanácsadással, támogatással.
- Az egészséggel kapcsolatos ismeretek, tudás bővítése az osztályfőnöki és a biológia-egészségtan órákon.
- Felvilágosítás és a tudatformálás a szenvedélybetegségek megelőzése érdekében.
- A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.
- Fel kell készítenünk a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben képesek legyenek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni.
- Az egészség mint érték kapjon kiemelt szerepet a tanórákon és a szabadidős programokban is.
- Dohányzásellenes programok, előadások szervezése tanulóink részére.
- Az iskolapszichológus felkérése prevenciók foglalkozások tartására.
- A pedagógusok egészségnevelési ismereteinek, pedagógiai eszköztárának bővítése továbbképzésen.
- Drogstratégiánkkal összhangban, eddigi drogprevenciók tevékenységünk folytatása, erősítése.
- Egészségiskola programunk folytatása.
- A helyi rendőrség és a megyei rendőrkapitányság szakembereinek segítségével az ittas vezetés, a drogfogyasztás megelőzését szolgáló foglalkozások szervezése.

5.1.4 A bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzése

Oktatási-nevelési intézményekben a kortársak között tapasztalható agresszivitás, erőszak, zaklatás egyre elterjedtebb jelenség. A diákok egymás közötti „agressziós tettei” közé tartozik a kiabálás, a megszegényítés és a kiközösítés. Ez utóbbi elsősorban a lányok módszerei közé tartozik, és kevésbé jellemző a fiúkra. Az iskolai agresszió gyakoribb megnyilvánulásai a diákok közötti verekedés, rongálás, rendbontás az órán. A magyar középiskolások körében végzett vizsgálat szerint bántalmazás célpontja és áldozata leggyakrabban a védekezésre képtelen, a félénk, magára maradt gyerek. Jelentős oknak tűnik az ellenszenv és a másság is.

A tanulók erőszakos viselkedése azonban csak egy tünet, aminek háttérében sokféle ok állhat. Az agresszió oka leggyakrabban a szociális tanulás hibája. Kialakulásában közrejátszik a negatív családi példa, a kortársak és a média által közvetített rossz minták és a pozitív értékrend hiánya.

Az iskolai környezetben előforduló erőszakos cselekedetekkel szemben az iskola veheti fel legeredményesebben a harcot. *A legtöbbet a diákokkal közvetlen kapcsolatban lévő osztályfőnökök, szaktanárok tehetik.* Fontos partner az ifjúságvédelmi felelős, a szülő, a oktatói testület, az egészségügy, gyermekvédelem és igazságszolgáltatás intézményei. Az ifjúságvédelmi felelős az, akik az egyéb intézmények szolgáltatásait be tudják vinni az iskola falai közé, eszközt adva ezzel kollégáinknak a problémák megoldásában. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti a pedagógusok gyermekvédelmi feladatát, és aktív tagja a gyermekjóléti szolgálat által működtetett észlelő-jelző rendszernek.

Feladataink az iskolai bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzése érdekében:

- Több információt kell szereznünk a gyerekek közötti agresszióról, és megoldásokat, programokat kell kidolgoznunk ki az erőszak, a zaklatás ellen.
- Az iskolaudvarok, folyosók felügyeletének biztosítása.
- A tanulók részére önismereti, konfliktuskezelő tréning, mentálhigiénés foglalkozás szervezése.
- A tolerancia, az együttérzés és az együttműködési készség fejlesztése diákjaink körében, ezáltal javulhat a csoportlétkör az osztályokban.
- Az agresszív diák szüleit behívni esetmegbeszélésre.
- Az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelős a rendőrséggel, pártfogó felügyelői szolgálattal kapcsolatot tartanak, és ha szükséges közösen megbeszélik a problémás eseteket.
- Együttműködünk az egészségügyi szolgáltatást nyújtókkal (védőnők, háziorvos, iskolaorvos).
- Az iskolapszichológus bevonása az erőszakos esetek megelőzés, megoldása érdekében.
- Szoros együttműködés a gyermekjóléti szolgálatokkal, a gyermekvédelem szakembereivel, a roma önkormányzatokkal, nagykorú tanulók esetében pedig személyes gondoskodást nyújtó családsegítő szolgálattal.
- Időben történő jelzés a gyermekjóléti szolgálatoknak.
- „Ha a nevelési-oktatási intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem, területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.” (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 129. § (3) bekezdés)
- „Abban az esetben, ha a pedagógus a gyermek, a tanuló bántalmazását vagy deviáns viselkedésformákat észlel, az adott osztály vagy tanulócsoport nevelésében, oktatásában közreműködők bevonásával esetmegbeszélést kezdeményez, majd a pedagógusokkal közösen feltárja azokat a lehetséges okokat, amelyek a viselkedés sajátos formájához vezethettek. A konfliktusban érintett gyermekek, tanulók az iskolapszichológus kiemelt segítségével részesülnek. Amennyiben az érintett gyermek, tanuló vagy a tanulók csoportja vonatkozásában a viselkedési problémák ismétlődő jellegűek, az intézmény vezetője értesíti [...] az iskolapszichológust, és egyúttal meghatározza azt az időpontot, amikor a gyermek, a tanuló köteles a pszichológus tanácsadásán részt venni.” (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 131. § (3)-(4) bekezdés)

5.1.5 Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Baleset-megelőzést és elsősegélynyújtást taníthatunk:

- osztályfőnöki órákon (előadás, vetítés, megbeszélés, esettanulmányok),
- szakmai órákon.

Meghívhatunk:

- munkavédelemi előadót,
- szakoktatót,
- vállalatok képviselőjét.

Balesetvédelmi előírások

A tanuló kötelessége, hogy

- Óvja saját és társai testi épségét, egészségét, elsajátítsa és alkalmazza az egészségét és a biztonságát védő ismereteket.
- Betartsa, és igyekezzen társaival is betartatni az osztályfőnökétől, illetve a nevelőitől hallott, a balesetek megelőzését szolgáló szabályokat.
- Azonnal jelentse az iskola valamelyik dolgozójának, ha saját magát, társait vagy másokat veszélyeztető helyzetet, tevékenységet, illetve valamilyen rendkívüli eseményt (pl. tüzet, robbantással történő fenyegetést) vagy balesetet észlel.
- Azonnal jelentse az iskola valamelyik nevelőjének – amennyiben ezt állapota lehetővé teszi – ha rosszul érzi magát, vagy ha megsérült.
- Megismerje az épület kiürítési tervét, és részt vegyen annak évenkénti gyakorlatában.
- Rendkívüli esemény esetén pontosan betartsa az iskola felnőtt dolgozóinak utasításait, valamint az épület kiürítési tervében szereplő előírásokat.
- Bombariadó miatt elmaradt tanítási órákat a legközelebbi szombaton bepótoljuk.
- A testnevelés órákra, edzésekre vonatkozó külön szabályok:
 - A tanuló a torna-, és technikateremben csak pedagógus felügyeletével tartózkodhat.
 - A sportfoglalkozásokon a tanulóknak sportfelszerelést (tornacipő, szabadidő-ruha) kell viselniük;
 - A sportfoglalkozásokon, gyakorlati órákon a tanulók nem viselhetnek karórát, gyűrűt, nyakláncot, lógó fülbevalót, balesetveszélyes testékszereket.
 - A tanulók rendszeres egészségügyi felügyeletét és ellátását az iskolaorvos és iskolai védőnő biztosítja.
 - A tanulók igényei alapján az iskola igazgatójával történt előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmény, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
 - Tanulóink az iskolai berendezéseket, kellő felkészítés után, tanári felügyelet mellett kezelhetik, életkoruknak megfelelően, szervezett keretek között részt vesznek iskolai környezetük megóvásában, karbantartásában, megújításában.

A balesetek nyilvántartásának, bejelentésének rendje

A munkáltatónak biztosítani kell a munkavédelmi előírások betartását, és a munkahelyi balesetek elkerülését. Ha az elővigyázatosság ellenére baleset következik be, azt azonnal be kell jelenteni a munkahelyi vezetőnek. A munkavédelmi felelős a munkahelyi vezetőnek bejelentett munka-balesetet köteles nyilvántartásba venni. A baleset körülményeit jegyzőkönyvben kell rögzíteni, és a jegyzőkönyvet az egyéb körülmények leírásával együtt el kell helyezni a munkavédelmi naplóban.

A munkabaleseti jegyzőkönyvben rögzíteni kell a következőket:

- a sérült személyi adatait, munkakörét,
- a sérülés időpontját és helyszínét,
- jellegét,
- az esemény leírását,
- a sérült ellátására tett intézkedést,
- a tanúk nevét, lakcímét és
- a bejegyzést tevő nevét, munkakörét.

A munkahelyi baleset során a munkavédelmi felelős kötelessége, hogy intézkedjen sérülést szenvedett dolgozó egészségügyi ellátásáról és gondoskodjon a helyszín megőrzéséről vagy annak rögzítéséről, valamint értesítse a kivizsgálásban résztvevőket.

5.1.6 A személyi higiéné

A testi higiénia fontossága: Ma már természetes, hogy az alapvető személyes higiénia alapvető az egészséghez, s mindennapos rutinná vált a tisztálkodás. Az ápoltság ma már elengedhetetlen feltétel az emberi kapcsolatokban is. Az ápoltság kedvező benyomást tesz másokra, amellyel, hogy ő saját maga is jól érzi magát a „bőrében”, ugyanakkor magabiztossá, s jó hangulatúvá varázsolja az egyént. A divatos öltözködés mellett alapfeltétel a testi tisztaság, az ápoltság folyamatos fenntartása. Mindez befolyásolja azt az összképet is, amelyet mások kialakítanak rólunk, emellett a tisztaság hozzátartozik az egészséges szervezet fenntartásához illetve a komfortérzetünkhöz.

Az iskolában a személyes higiénia oktatása történhet:

- osztályfőnöki órán,
- biológia-egészségtan órán-
- testnevelés órán-
- szakmai gyakorlati órákon-
- meghívott felek: iskolaorvos, védőnők, iskola fogorvos által.

Gyakorlati tudnivalók: Azokkal szemben, akik a vendéglátásban, közétkeztetésben vagy eladóként dolgoznak, alapvető követelmény a személyi higiénia: test, láb, kéz, körmök, üzleti ruházat tisztasága, és a megjelenés. A higiéniai szabályokat az egységbe való belépéstől egészen az egység elhagyásáig szem előtt kell tartani és betartani. A jó vendéglátónak nem csak saját tisztaságára, hanem környezete és a munkaeszközök, gépek tisztaságára is oda kell figyelnie, hogy elkerülhesse a nem kívánt ételfertőzéseket, mérgezéseket

5.2 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti - minden tanulóval, alapvetően a oktatói testület, kezdeményező és kivitelező tevékenységét tételezve, ill. a mozgósítható szülők bevonásával, a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálóban szereplő kliensek ésszerű bevonásával:egészséges táplálkozás – elsődlegesen figyelemfelhívással, illetve az iskolai büfé kínálatát és az iskolai rendezvények büfékínálatát tekintve.

A mindennapi testnevelés/ testedzés minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció);

A gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);számos egyéb téma között környezeti, médiatudatosági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési (modulszerű) tantárgy hatékony (bensővé váló) oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma.
- A krónikus beteg egészsége.
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk.
- A környezet egészsége.

- Az egészséget befolyásoló tényezők.
- Szájhygiénia.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- A betegség fogalma.
- Megelőzhető betegségek.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
- A beteg ember táplálásának sajátosságai.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséghez szükséges testmozgás.
- A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában.
- A felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.
- Balesetek, baleset-megelőzés.
- A lelki egészség.
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.
- A két agyfélteke harmonikus fejlődése.
- Az érett, autonóm személyiség jellemzői.
- A társas kapcsolatok.
- A nő szerepei.
- A férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.
- A gyermekáldás.
- A várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.
- A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés).
- Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.
- Fogyasztóvédelem.
- Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.
- Az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele.
- Otthoni betegápolás.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés iskolai tevékenységbe való beépülése az alábbi hatással – eredménnyel jár (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javulása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;

- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó készség, a stressz kezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.

6. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

6.1 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának céljai:

A tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

6.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alap-ismeretekkel.

6.3 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- Tanórákon (osztályfőnöki, ill. egészségnevelési): felkészült – felkészített tanári segítséggel – külön programterv alapján
- Lehetőség szerint tanórákon (osztályfőnöki, ill. egészségnevelési v. természetismereti tanórán kívül felkészült szakemberek (egészségügyi intézmény – diplomás ápoló v. mentőtiszt) általi bemutató, ill. betanítás.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanírási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. Feladata: a számítható veszélyhelyzetek leküzdése, megoldása – amennyiben képzett szakember, ill. pedagógus nincs a helyszínen – ill. az ilyen veszélyhelyzetek megoldásában való segítség, közreműködés. Mindezek mellett a szolidaritás erősítése, az együttműködési szándékok bensővé tétele.

7. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

7.1 A közösségfejlesztés célja, hogy segítse az egyén fejlődését, a harmonikus embertársi kapcsolatokat; tudatosítsa a közösségi érdekeket és értékeket. A tanulók oktatása és nevelése közösségi keretek között történik, ezért az iskolának alapvető feladata, hogy a különböző iskolai közösségek (iskola, évfolyam, osztály) keretein belül tudjanak a tanulók eredményesen, az erkölcsi normáknak megfelelően tevékenykedni.

A műveltséggel, a munkával kapcsolatos értékek

- Önmagunk és környezetünk megismerésének igénye és az ezzel kapcsolatos motívumok kialakítása (tudásvágy, önfejlesztési igény, kötelességtudat, lelkiismeret, értékteremtés).
- Törekvés a szorgalmas és eredményes tanulásra, a rendszerességre és az esztétikus munkára.
- Törekvés az intellektuális képességek, a kreativitás fejlesztésére, és az önálló tanulás képességeinek kialakítására.

A hazával, a nemzettel kapcsolatos értékek

- A szülőföld, a haza megismerése, szeretete, a nemzeti kultúra megbecsülése.
- Az egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet kialakítása.
- Más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk tiszteletben tartása
- Törekvés az európai kulturális örökség megismerésére, befogadására.

Az élet értékei

- Az élet tisztelete és védelme.
- A természeti környezet megóvása, az élő és élettelen megismerése, a természet szépsége iránti fogékonyság, illetve az erre vonatkozó magatartás formálása.
- Az egészséges és kulturált életmód iránti igény kialakítása.
- Az önellátó képességek (tisztálkodás, testápolás, öltözködés stb.) fejlesztése.
- Az egészségvédő magatartás kialakítása (pl.: balesetek megelőzésének szokásai, egészségre káros szokások megismerése)

A vallás és világnézeti szabadsággal kapcsolatos értékek

- Biztosítani kell a tanuló számára, hogy vallását szabadon gyakorolhassa, vallási, világnézeti meggyőződését kifejezésre juttassa.
- Egyetlen tanulót sem lehet megkülönböztetni, vagy hátrányos helyzetbe sorolni vallási vagy világnézeti meggyőződése illetve faji hovatartozása miatt.
- A nevelő-oktató munka során a pedagógus nem kényszerítheti rá saját vallási, világnézeti meggyőződését a tanulókra.

A társas kapcsolatokra vonatkozó értékek

- család tisztelete, a szülők és a nagyszülők megbecsülése.
- tartalmas emberi kapcsolatok iránti igény kialakítása.
- A szociális értékrend kialakítására vonatkozó igény megteremtése
- Szociális készségek (empátia, tolerancia, konfliktuskezelés) tanítása, fejlesztése.
- A felnőttekkel szembeni tisztelettudó magatartás elsajátítása.
- A másik ember autonómiájának tisztelete, a kapcsolatokban a megbízhatóság, igazságosság, szolidaritás igényének kialakítása.

- Kulturáltság a magatartásban és a kommunikációban. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak, tulajdonának tiszteletben tartása.
- A mindennapi kapcsolatokban fegyelem, önfegyelem kialakítása.

7.2 Feladataink:

- Sokszínű, változatos, a tanulók érdeklődési körének megfelelő iskolai tevékenységet kell kínálni. A tevékenységek megválasztásába, megszervezésébe be kell vonni a tanulókat.
- Lehetőleg minden diáknak legyen lehetősége részt venni az iskolai tevékenység-rendszerben.
- A tanulókat olyan ismeretekkel kell ellátni, amely megelőzi a sérüléseket, elősegíti saját és társaik egészségének, épségének megőrzését.
- Megfelelő motivációval el kell érni, hogy segítőkész magatartással forduljanak a beteg, sérült, fogyatékos társaik felé.
- Nagy figyelmet fordítsunk arra, hogy a tanulók ismerjék meg, fogadják el és gyakorolják a harmonikus, társas kapcsolatok kialakításának erkölcsi alapelveit, hatályait.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok főbb területei: tanítási órák, osztályfőnöki órák, könyvtárlátogatás, szakkörök, kirándulások, iskolai rendezvények, nyári táborok, színház-látogatások, diákönkormányzat.

A Diákönkormányzatot segítő pedagógiai tevékenységek és feladatok:

- A tanulókat, az őket érintő kérdésekben tájékoztatni kell.
- A fórumokon a tanulóknak érdemi válaszokat kell adni a felvetődő kérdésekre (diákközgyűlés, diákönkormányzati ülés, osztályfőnöki órák stb.).
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban választott képviselők által vagy egyénileg is közölhetik az iskola dolgozóival. A felvetődő kérdésekre 15 napon belül válaszolni kell.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül, melyhez elengedhetetlen a szülők, ill. az együttműködésbe bevonható partnerintézmények együttműködése.

Iskolánk nevelési programjában képviselt értékek, és a követelmények teljesítése a tanulói személyiség minél teljesebb kibontakozását segíti elő, úgy állítottuk össze, hogy az teret adjon a színes, sokoldalú iskolai élet megvalósulásának. Így nyílik lehetőség tanulóink eredményes személyiség fejlesztő oktatására, műveltségük, világképük és világnézetük fejlesztésére. Az iskolai munkát, tanulást úgy szervezzük, hogy fejlessze tanulóink önismeretét, együttműködési készségét, és eddze akaratát, miközben pedagógiai munkánk középpontjában tanulóink valamennyi személyiség komponensének (az értelem, az érzelem, a fizikum, és a jellem) harmonikus és differenciált fejlesztése áll.

Célunk úgy a csoportközösségek, mint az egyes tanulók személyiségének fejlesztése. Ehhez olyan iskolai pedagógiai munkára van szükség, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos fóruma is.

A személyiségfejlesztő oktatás csak akkor lehet eredményes, ha a tanítási-tanulási folyamat

- teret ad a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a munkának
- ha fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, erősíti akaraterejüket
- ha hozzájárul életmódjuk, szokásaik fokozatos kialakításához.

Mivel minden gyermek különbözik a többiektől, a nevelő hatások pedig különböző módon érintik az egyes gyermekeket, így az **egyénekhez igazodó nevelés** lehet a leghatékonyabb. Ehhez a legfontosabb tulajdonságokat kell fejleszteni (pl.: önismeret, együttműködési készség, akarat, segítőkészség, empátia).

7.3 Közösségfejlesztő feladatok megjelenési formái:

7.3.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

Az előbbi cél- és feladatrendszer kooperációt és mintaadást feltételező részei – ö minden esetben az adott foglalkozás tematikájához, tárgyköréhez illeszkedve valósulnak meg. Pedagógusaink változatos pedagógiai módszereket alkalmaznak, mint a csoportmunka, interjú, kiselőadások, szupervízió, élmény, szituációs játékok, dramatizálás és audiovizuális eszközök (hang- és képanyagok) korszerű felhasználása.

7.3.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

Elsősorban a kortársi közösségben értelmesen eltölthető szabadidő együttműködést feltételező és mintázó tevékenységei beleértve az iskolai rendezvényeken, tanórán kívüli foglalkozásokon való rendezői, szereplői, segítő tevékenységet, illetve a Szeretetszolgálat intézményeiben folytatható és folytatandó közösségi szolgálatot is, ami a szolidaritás értékorientációját erősíti.

7.3.3 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzat a diákképviselők, valamint az intézményi vezetők közötti kapcsolattartás formái és rendje

- A diákönkormányzat véleménynyilvánítási fóruma a DÖK- tanácskozás, melynek összehívását maga a DÖK bármely tagja, ill. az oktatói testület, kezdeményezheti.
- Az oktatói testülettel, a kapcsolatot a DÖK elnöke, illetve az oktatói testület, e feladattal megbízott tagja /DÖK-tanár/ tartja. A DÖK elnök közvetlenül is fordulhat az iskola igazgatójához, aki az ügyet saját hatáskörben is intézheti /a DÖK-tanár véleményének kikérésével/ ill. az oktatói testület elé viheti.
- Egy tanévben egy esetben diákközgyűlést kell tartani, melyen a DÖK által előzetesen begyűjtött kérdésekben ad tájékoztatást az iskolavezetés. A közgyűlésen közvetlenül is fordulhat kérdéssel bármely tanuló az iskolavezetéshez, melyet vagy helyben, vagy 30 napon belül az iskolavezetés megválaszol.

[R. 4. § (2) bekezdés c) pont]

Ezen belül a diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételek (helyiségek, berendezések használata, költségvetési támogatás) biztosítása.

- Az iskolavezetés a DÖK üléseihez termet /az iskolaépületen belül/ - alkalmi használatra, illetve eszközöket /nyomtató, számítógépes elérés, stb/ alkalmi szinten biztosít. Amennyiben a DÖK tevékenysége külső szakértő segítségét igényli, az iskolavezetés /szükség esetén fenntartói egyeztetéssel/ biztosítja annak részvételét. Az iskolavezetés a DÖK ülésen képviseltetheti magát. Az oktatói testületet, a DÖK tanár képviseli.
- A DÖK rendezvények pénzügyi fedezetéről a tanév előkészítése során az iskolavezetés gondoskodik – írásbeli javaslat alapján, melyet a DÖK elnök ír alá, és a DÖK tanár ellen jegyzi.

A DÖK az iskolai értékrend /pl. Házi rend, pedagógiai program, SzMSz/ alakításának, betartásának, követésének fontos színtere. A DÖK kiemelt rendezvényei, bár szabadidő centrikusak, alapvetően a közösségi értékek megjelenítésének illetve az értékkövető magatartás megjelenítésének konkrét helye. Így válik fontossá az iskolai ünnepeken való közreműködés /október 6. október 23, március 15./, de az adventi készülődés, a karácsonyi műsor, a farsang, és a hagyományos diáknap.

7.3.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

Szabadidős, iskolán kívüli programok. (kirándulások, színház- és múzeumlátogatások, tömegsport-rendezvények). Az együttes cselekvések fontossága megengedi az egyes rendezvények előkészítésében az egyéni döntések, ill. a közösségi érdekek összehangolásának gyakorlását, illetve az egyéni érdekek és a közösségi célok harmóniájának a megteremtését.

8. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

8.1 A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- pedagógiai kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése – külön feladatrend alapján
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása – külön feladatrend alapján
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok – program szerint;
- szakkörökkel, korrepetálással és felzárkóztatással kapcsolatos feladatok – megbízás, ill. kijelölés alapján
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken – egyéni beosztás alapján
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése – külön beosztásnak megfelelően,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása
- külön megbízás alapján;
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása – tevékenységi kör megjelölésével;
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása – beosztás alapján;
- részvétel az oktatói testületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor – felügyeleti rendnek megfelelően;
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése – beosztás alapján;
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,

- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása beosztás alapján;
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása belső szabályozásnak megfelelően

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

8.2 Az osztályfőnök feladatai

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákönkormányzatával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart a szülőkkel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát az oktatói testület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- A szakmai oktatást végző oktatókkal – illetve partnercégekkel - kapcsolatot tart;
- A tanulószervezők megkötését, illetve az ösztöndíjrendszer működését követi, adatot szolgáltat hozzá, illetve véleményezi.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: /digitális/ napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

8.3 Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

A gazdasági és társadalmi változások következtében tömegméretekben jelentkező, és a családok életében felhalmozódó problémák kihatnak a gyermek- és ifjúságvédelemre, gondozásra is. Egyre több a veszélyeztető tényező: az urbanizáció, a családok széthullása, a túlzott anyagiasság, a munkanélküliség, vagy csak a szegénység. A fiatalok fejlődését veszélyeztető sérülések (biológiai-fiziológiai, szociális, pszichés) gyakran össze is függnak egymással.

Az iskolai gyermek-és ifjúságvédelem feladata, hogy enyhítse, ha lehet, kiküszöbölje a családi nevelésből, a környezetből fakadó intenzív ártalmakat, illetve a társadalmi viszonyok negatív hatásaitól úgy védjük a fiatalot, hogy felkészülhessenek az ártalmak kivédésére is. Az ellátásban alapszinten minden pedagógus együttműködik, kiemelt feladata az osztályfőnöknek és a védőnőnek van.

Az osztályfőnökök feladatai a gyermekvédelmi munkában:

- a tanulókkal kapcsolatos megelőző, óvó és védő tevékenység
- a vészhelyzetek feltárása, csökkentése annak érdekében, hogy a fiatal fejlődését ne akadályozzák

- a rászoruló tanulók étkezési, ösztöndíj és egyéb támogatások megszerzésében segítése, javaslatot tesz az iskolai segélyezésre
- kezdeményezi anyagi veszélyeztetettség esetén, hogy az igazgató indítson eljárást a fiatal állandó lakhelye szerinti települési önkormányzatnál rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása érdekében, sürgős esetben segít a gyermek elhelyezésében
- együttműködik a tantestület tagjaival, az osztályfőnökkel a fiatal veszélyeztetettségének megelőzésében, megszüntetésében
- kapcsolatot tart a pszichológussal, előadásokat szervez az osztályfőnöki órákra drog, alkohol, dohányzás stb. témakörökben
- az egészségvédelmi program kidolgozását és folyamatos karbantartását elősegíti, végrehajtását ellenőrzi
- segíti az osztályfőnökök felkészülését az egészséges családi életre nevelés témakörben
- gyermekbántalmazás védelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a Gyermekjóléti Szolgálatot,

A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek:

- kapcsolatfelvétel a családdal, indokolt esetben
- felvilágosító munka szülői értekezleteken, fogadóórákon
- ismeretterjesztés (veszélytényezők, bűnözés, kábítószer stb.) – osztályfőnöki óra,
- meghívott külső előadók (védőnő, drog prevenciók szolgálatok, rendőrség szakemberei).
- pszichológiai segítség,
- nevelési tanácsadó, családsegítő igénybevétele,
- délutáni klub, szakkörök működtetése,
- kedvezményes táborozások
- iskolai és más ösztöndíjak

8.4 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Cél: A szociális hátrányokkal küzdő fiatalok felmérése, problémáinak megismerése. A felderített szociális hátrányok enyhítése, a tanulók beilleszkedésének elősegítése

Feladatok:

- a tanulók szociális hátterének megismerése az iskolai szociális munka eszköztárával a tanulók személyi jogainak tiszteletben tartása,
- a szociális hátrányból eredő értékrendbeli zavarok leküzdése, a helyes értékrend kialakítása, a hátrányos helyzetű tanulókkal való egyéni foglalkozás,
- az iskolai tanszerellátás- tanulószobai ellátás biztosítása,
- a tanulók és a szülők információhoz juttatása,
- kapcsolatfelvétel, együttműködés a szakszolgáltató intézményekkel,
- egészségügyi előadások, tájékoztatások,
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

Feladatok a tanulók körében:

- Tájékoztatás az iskola segítségnyújtási lehetőségeiről (osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, iskolai szociális munkás), – egyéni problémák figyelemmel kísérése (beszélgetés, tanácsadás, információ, ügyintézés vagy azonnali segítségnyújtás).
- Segítségnyújtás a tanuláshoz, önképzés (felzárkóztatás, korrepetálások, könyvtár) szakköri, sportköri foglalkozások, közös szabadidős tevékenységek (iskolai, kirándulások, színház- és múzeumlátogatás könyvtárhasználat).

Feladatok a szülők körében:

- Közvetlen kapcsolattartás telefonon, személyesen, levélben (osztályfőnökök, ifjúságvédelmi felelős, baptista lelkipásztor)
- Tanácsadás, információ (ügyintézés segítése, az igényelhető anyagi juttatások fajtái a családok számára, ill. az igénylés módja, intézési lehetőségek)
- Szülői együttműködés kialakítása (szülői értekezlet, előadások, szülőknek szervezett programok)

Feladatok a pedagógusok körében:

- Felmérések az osztályban
- Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése a témában
- A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység részletezése a pedagógiai program gyermek-és ifjúságvédelemmel foglalkozó fejezetében található

Módszerek és eljárások:

- A tanárok, különösen az osztályfőnökök feladata, hogy felismerjék a problémákat, keressék az okokat, nyújtsanak segítséget és jelezzék az iskola gyermekvédelmi felelősének, aki szükség esetén külső segítő szervezetekhez, intézményekhez fordul.
- Az osztályfőnök feladata, hogy az osztályában tanuló diákok családi helyzetét, körülményeit megismerve - a szaktanár kollégák jelzéseit is figyelembe véve - a hátrányos helyzetű, ill. a veszélyeztetett tanulókról kimutatást készítsen; a szülőket információkhoz juttassa.
- Az iskolában a természetbeni ellátások körébe tartozik a rászoruló gyermekek tankönyvellátásának támogatása.

Mentálhigiénés ellátás:

- Gyermekvédelmi feladatokra kijelölt, megbízott kollégák, ill. képzett szakember vagy szakemberek tartják a kapcsolatot a gyermek-és ifjúságvédelemmel foglalkozó külső szervezetekkel, hívják fel a figyelmet a veszélyeztetett helyzetben levő fiatalokra, és kezdik el gondozásukat.
- Pszichológiai tanácsadás.

Egészségügyi ellátás:

Iskolaorvosunk, ill. a védőnő rendszeres szűrővizsgálatot végez, szakrendelésre szükség esetén beutal. Az iskolaorvos egészségügyi tanácsadást végez, és segítséget ad a felmerülő problémák szakorvosi megoldásához. Nagyon fontos hogy a diákok, ha gondjuk van, bátran forduljanak hozzájuk. Az iskolaorvos, ill. a védőnő munkája az iskolában folyó mentálhigiénés gondozás része, a gyermekvédelmi felelős feladataihoz kapcsolódva.

Tankönyv kiegészítő támogatás:

- a törvényi szabályozás keretein belül.
- Tanszertámogatás – eseti elbírálás alapján

Szakképzésben szakmai elméleti, gyakorlati tárgyat oktató szakember munkáját két éven keresztül a szakképző iskola által kijelölt gyakorlati oktatásvezető, (mentor, pedagógus) módszertani kérdésekben segíti és értékeli.

A szakmai segítő (mentor) feladata különösen:

- Az intézményi dokumentumok, szabályzatok megismerésére, értelmezésére.
- Az iskola pedagógiai programjában, helyi tantervében foglaltak alkalmazására, a tanítási órák, foglalkozások felépítésének, az alkalmazott módszereknek, tanulmányi segédleteknek, taneszközöknek célszerű megválasztására.
- A tanítási órák, foglalkozások előkészítésével, megtervezésével és eredményes meg tartásával kapcsolatos írásbeli teendők ellátására, közös tanmenet, óravázlat készítése, módszerek átadása.
- Az iskola gyakornoki szabályzatában meghatározott feladatok ellátására, az intézményi feladatok megismertetése, tanórán kívüli tevékenységekre való felkészítés lebonyolítás segítése, a helyi kommunikációs szokások megismertetése

9. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE. ISKOLÁNK SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREI

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 13-14. pontja határozza meg a kiemelt figyelmet igénylő tanuló fogalmát, s két nagyobb kategóriát definiál:

a) különleges bánásmódot igénylő tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló,

ac) kiemelten tehetséges tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

A kiemelten tehetséges tanuló a törvény szerint az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Iskolánk bármelyik kategóriába tartozó tanulóval készen áll a fejlesztésre, a törődésre.

9.1 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanuló

Beilleszkedési zavarok leggyakoribb formái iskolánkban:

- az együttműködési készség
- megbízhatatlanság hiánya
- felelőtlenség
- durva hang, durva érintkezés
- peremhelyzet a csoportban a közösség tagjaival
- az érzelmi-indulati élet szélsőséges kiegyensúlyozatlansága
- feltűnni vágyás, imponálni akarás
- gyenge kudarctűrés
- agresszivitás, kötekedés
- kirekesztő magatartás, intolerancia
- ellenséges, tekintélyellenes viselkedés
- deviáns magatartási minták felvétele és terjesztése

Ezzel kapcsolatos pedagógiai feladataink:

Az iskola egész élet- és tevékenységi rendjével, érzelmi légkörével segítse a gyerekek harmonikus, kiegyensúlyozott fejlődését, fizikai és pszichikai teherbíró képességének növekedését. Az iskola emberközpontú légköre, az iskolai élet nyitottsága nemcsak a teljesítésre, hanem az oldott, közvetlen, bensőséges emberi kapcsolatok alakulására is hason ki. Az iskolai légkör azt közvetíti az órán és az órán kívüli érintkezések során a gyerek felé, hogy problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzetben bizalommal fordulhat tanáraihoz.

9.2 A kiemelten tehetséges tanulók:

Képességkibontakoztatását segítő tevékenységek:

A tehetség- és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert. Mindehhez szükséges az egyéniség, személyiség erőteljesebb fejlesztése. A magasabb szintű gondolkodási képességek erősítése, a természeti és gazdasági jelenségek értelmezése, a probléma megoldási technikák megismertetése, igazi műveltségélményhez juttatás. Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagot túlhaladó teljesítményt tud létrehozni. A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakoztatását serkenti:

- a megfelelő légkör megteremtése,
- a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje,
- a bizalom,
- a megfelelő szervezeti strukturáltság,
- a játékoság.

A tehetség kibontakoztatását gátolja:

- a kreativitás lebecsülése,
- a túlzott fegyelem,
- a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás az iskolai oktatás egyik lényegi kérdése. Erre kötelez minket a világban elszórtan élő magyar származású tudósok öröksége is. Legfontosabb feladatunk idejében felfedezni a gyermekek speciális képességeit, s készségeiket az adott iskolatípus adta maximális szintig fejleszteni. Ehhez pedagógusaink rendelkezzenek megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel.

Tudjuk, hogy idejekorán, a szükséges valószínűséggel bármely társadalmi rétegben született gyermekről megállapíthatjuk a vele született vagy tanult tehetséget. Az esélyegyenlőség csak abban az esetben valósulhat meg, ha a kedvezőtlen helyzetben élő, jó adottságokkal rendelkező gyermekek minél hamarabb hozzájuthatnak adottságaik, képességeik kifejlesztésének a lehetőségeihez. A speciálisan szervezett, céltudatos munkával, speciális gondozással és feltételekkel a kiemelkedő képességek fejleszthetők. Ahányféle emberi adottság és képesség van, annyi fejleszthető tehetséggé, s szinte ahány ember, annyi tehetséges ember is van. A felismert tehetség neveléséhez világosan megfogalmazott célra, mindenre kiterjedő nevelési koncepcióra és következetes, szorgalmas munkára van szükség.

A tehetséggondozás szervezeti formái:

- A tanítási órán differenciált feladatok biztosítása. Csoportbontásnál fontos a viszonylagos homogenitás, hogy a tehetséges gyermekek a velük versenyképes kortárstanulókkal ismételten összemérhessék képességeiket, erejüket. Megvalósulhat a tantervdúsítás, tananyag gazdagítás. Egyes anyagrészekkel elmélyültebben foglalkozhatnak, gazdagíthatják a követelményrendszert, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek.
- Szakkörök, klubok
- Pályázatok
- Képzőművészeti kiállítások
- Versenyekre felkészítés (iskolai, kerületi, budapesti, országos)
- Vetélkedők
- Középiskolai előkészítők
- Szaktáborok, sporttáborok, vándortáborok, nyelvi táborok, erdei iskolák, életmód tábor

9.3 A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

Hátrányos, halmozottan, hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók felmérése, felderítése.

Az osztálynaplók speciális szempontú vizsgálata a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekeknél: túlkorosság, a tanulmányi előmenetel, a mulasztások alakulása, az igazolatlan mulasztások- figyelemmel kísérése.

Feladatok:

- a problémák felismerése, az okok keresése,
- segítségnyújtás a problémák megoldásában,
- a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése,

Hátrányos helyzet okai lehetnek: anyagi ok, szociális ok, művelődési hátrányból eredő ok, egészségügyi ok stb. Még nem veszélyezteti a gyermek személyiségfejlődését, de a hátrányok enyhítése a prevenció érdekében fontos.

Veszélyeztetettség okai lehetnek: anyagi okok, halmozott hátrányok, deviáns erkölcsstelen családi környezet, gyermek elhanyagolása, bántalmazása. Már veszélyezteti, akadályozza a gyermek testi – lelki – szellemi – erkölcsi fejlődését. Beavatkozás szükséges az életesélyek, fejlődési lehetőségek javulása érdekében.

- Tanulási képességek kialakítása, fejlesztése
- Indulási hátrányok csökkentése
- Felzárkóztatás
- Differenciált fejlesztés

A tanuláshoz való jó viszony közvetlen formálása

- Jó szokások kialakítása
- Alapképességek intenzív fejlesztése
- Tanulási módszerek átadása
- Tanórai differenciális, fokozott segítségnyújtás.
- Egyéni foglalkozások, korrepetálások.

A hátrányos helyzetű tanulók integrált pedagógiai rendszerének céljai:

Célunk, az egyéni különbségekre alapozott nevelés kialakítása: az integráció. Mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő optimális fejlesztésbiztosítása, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait. Összegezve: nevelésünk és oktatásunk igazodjék a gyermekhez. A szándékos nevelés a személyiségfejlődés segítségét szolgálja. Célja a személyiséget átfogó komponensrendszerek és azok alapvető komponensei (pl.: a szociális kompetencia, pozitív egyéni értékrend és képességrendszer) fejlesztésének elősegítése.

A tanulókra vonatkozóan:

- A hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- A tanuláshoz való viszony áthangolása.
- A tanórai aktivitás növelése (kooperatív módszer alkalmazásával).
- Hatékony tanulási módszerek, technikák elsajátítása. A kampányszerű tanulás elkerülése.
- Az alapképességek (koncentráció, emlékezet, szövegalkotás, szövegértés, beszéd) fejlesztése.
- A továbbtanuláshoz szükséges információk átadása.
- Személyiségfejlesztés.

A pedagógusokra vonatkozóan:

- Szemléletváltás. Hospitálásra épülő együttműködés.
- Az integráció elfogadása.
- A módszertani eszköztár bővítése – képzések. A módszertani elemek szélesebb körű alkalmazása a tanári együttműködést szorosabbá és tudatosabbá teszi.
- Partnerközpontú nevelés.
- Esetmegbeszélések rendszeres alkalmazása, melynek során újragondolhatóvá válik az egyéni fejlesztés.
- Személyes példamutatás.

Tanári segítőmunka a közösségfejlesztésben. Segítse a tanulókat, az egyes csoportok kezdeményezéseit, azok megvalósítását! Elegendő lehetőséget biztosítson a közösségi cselekvések gyakorlására, ő maga is kezdeményezzen ilyen tevékenységeket! A kommunikációs kultúra megalapozása (vitafórumok, véleménynyilvánítási lehetőségek, érvek, ellenérvek kifejtése, stb.) A beteg, sérült (testi, szellemi) emberek iránti segítőkézséget igyekezzen kialakítani a tanulóiban!

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program:

Az iskolába járó gyermekek jelentős része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés,

családlátogatások, szülői értekezletek, fogadónapok, nyílt tanítási napok. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan, csoportbontással oldjuk meg.

Alkalmazott pedagógiai módszereink, elveink a fejlesztő tevékenységben:

- A tananyagot a minimumra csökkentettük, és főként az elsajátítás módjában, tempójában igyekszünk a tanulók egyéniségéhez alkalmazkodni.
- A fejlesztő pedagógusok meghatározott órarend szerint emelik ki a tanulókat az órákról, szabadidős tevékenységekről, és a fejlesztő foglalkozások keretében változatos módszerekkel fejlesztik a tanulók személyiségét és tárgyi tudását.
- A nyelvi-kommunikációs készségek fejlesztését minden tanár feladatának tekinti.
- Fokozottan figyelünk arra, hogy a diák – a családi kommunikációs kapcsolat hiányából adódóan is – vagy egyáltalán nem érti a tankönyv szövegét, vagy egyszerre csak egy utasítás végrehajtására képes.
- Új tantárgy belépésekor megismertetjük tanulóinkkal a munkaeszközöket, szakkifejezéseket. A szaknyelv gyakorlása, tanulása beépül a mindennapi munkába.
- Az elméleti anyag súlypontozásával, gyakorlásával juttatjuk el a tanulókat az ismeretek alkalmazásszintű elsajátítására. Ehhez nélkülözhetetlen a vázlatkészítés, és annak megtanulása.
- Az átlagosnál több időt fordítunk a gyakorlásra, ismétlésre.
- Az olvasási nehézségek miatt a gyerekek nagy része auditív módon képes csak az ismeretek befogadására, ezért a szemléltető eszközök használatát a vizuális képességek szempontjából is fontosnak tartjuk.
- Az írási, olvasási és számolási nehézségekkel küzdő gyermekek tanításakor és teljesítményértékelésekor speciális pedagógiai módszereket alkalmazunk.
- A videóra, hanglemeze, magnószalagra, vagy kazettára felvett anyagok a csökkent olvasási igényt is pótolják, kiegészítik a tanári közlést. Munkánkat megkönnyítették az írásvetítőkhöz készült fóliák, az előre elkészített feladatsorok, megoldási kulcsok.
- Jelentősen növelik munkánk hatékonyságát a játékok, amelyek egy része mozgásos tevékenység. Beépülnek az órai munkába, csökkentik a fáradtság érzését, fejlesztik a tanulók mozgáskoordinációját, térérzékelését.
- Az egyes osztályok közötti átjárhatóságot az azonos értékelési rendszer biztosítja. A felmérő feladatait az osztály szintjéhez alkalmazkodva állítjuk össze. Az értékelés azonban azonos norma szerint történik. Az értékelésbe beleszámítjuk a választható szorgalmi feladatokat, amelyek többnyire valamilyen alapkészség gyakorlását segítik. A tanulók aktivitása szintén beleszámít az értékelésbe.

Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő további programelemek:

A gyerekek túlnyomó többségének továbbtanulási esélye, műveltségük várható szintje az általános iskolából kilépve attól függ, hogy a gyermek milyen fejlettségi szinten kezdi meg tanulmányait az első évfolyamon, és a továbbiakban milyen képességekkel, készségekkel, jártasságokkal rendelkezik a tanuláshoz és egyéb ismeretszerzéshez.

10. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

- A tanulók érdekeinek képviselőjére az iskolában diákönkormányzat működik.
- A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
- A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.),
 - sportélet,
 - túrák, kirándulások szervezése,
 - kulturális, szabadidős programok szervezése,
 - a tanulók tájékoztatása (faliújság, iskolarádió, iskolai honlap).

Ezekben a kérdésekben:

- az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük,
- a diákönkormányzat vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
- Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, az oktatói testület és az igazgató felé.
- A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.
- A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, az oktatói testülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat munkáját segítő tanár képviseli.
- A tanuló joga, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson önállóan, illetve képviselője útján:
 - az oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos minden kérdéstről,
 - az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról,
 - az iskola működéséről.
- A véleménynyilvánítás formái különösen:
 - személyes megbeszélés,
 - gyűlésen, fórumon való felszólalás, véleményközlés,
 - írásos megkeresés, véleménynyilvánítás.
- A pedagógusok és az intézményvezetés feladata, hogy biztosítsák a tanulók véleménynyilvánítási szabadságát, melynek gyakorlása során a tanuló, a tanuló képviselője nem sértheti az iskola alkalmazottainak, a többi tanulónak a személyiségi jogait, emberi méltóságát.

11. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNERI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK SZABÁLYAI

A tanári közösség és a szülők között a tanuló fejlődése érdekében élő munkakapcsolat szükséges, melyhez megfelelő kommunikációs formák működtetése szükséges.

11.1 A szülők és pedagógusok együttműködésének formái

a) Szülői értekezlet

Gyakorisága: félévente egyszer (szeptember-október és február), de szükség szerint bármikor, ha az osztályfőnök indokoltnak látja, vagy a szülők 25 %-a kezdeményezi.

Feladata: a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása:

- az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekük tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- a szülői kérdések, vélemények, javaslatok összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatójának.

c) Írásbeli tájékoztató

Feladata: a szülő tájékoztatása a tanuló tanulmányaival és magatartásával, szorgalmával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

d) Nyílt napok

Feladata: a középfokú tanulmányok megkezdése előtt álló gyermekek szülei tájékoztatást kapjanak iskolánkról, megismerhessék az itt dolgozókat, illetve a tárgyi feltételeket, az iskolai környezetet.

e) Egyéni kapcsolatfelvétel

Feladata: a szülők és a pedagógus személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal, pl. otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb. A szülő telefonon vagy írásban történt egyeztetés után bármikor felkeresheti a pedagógust. Az IPR-ben résztvevők esetében 3 havonként esetmegbeszélések a szülő – tanuló – osztályfőnök között.

11.2 A tanulók és pedagógusok együttműködésének formái

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatóját legalább évente egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon,
- a tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az ellenőrzőn keresztül írásban) tájékoztatják.
- Az integrációs és a képesség-kibontakoztató intézményi programban részt vevő tanulókkal való kapcsolattartás formája a személyes kapcsolattartás mellett az *Egyéni előrehalási napló* vezetése, amelyben az egyéni fejlesztési tervben meghatározott célkitűzések és az abban meghatározottak teljesülése kerül rögzítésre.

11.3. Szülő – tanár – diák együttműködés

- A szülők és/vagy tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, az oktatói testületével, pedagógusával vagy az iskolaszékkel.
- Nevelési alapelvek az IPR működtetésében: a tanulóra ható nevelő hatások erősítsék egymást, a tanárok erőfeszítése hatékony és hatásos legyen. Ennek érdekében:
- A tanulócsoportha koncentráció tanári együttműködés lehetőségeinek feltárása, tervezése, kialakítása.
- Az osztályban tanítók lehetőségeinek kidolgozása a tapasztalatcserére, közös tervezésre, problémamegoldásra. Közös dolgozni a nevelés érdemi feladatain.
- Az adott gyermekről minél sokoldalúbb információ gyűjtése a gyermek egyéni fejlesztésének biztosítása érdekében.

11.4. A pedagógusok együttműködésének formái

- A tanév során az oktatói testület a következő *állandó értekezleteket* tartja: alakuló, majd tanévnyitó (augusztus), félévzáró értekező (január), tanévzáró értekező (június), félévi és évi végi osztályozó (január, a végzős tanulóknak vonatkozóan: április, illetve június), őszi és tavaszi nevelési értekező.
- Ha az oktatói testület legalább 30 %-a, valamint az igazgató szükségesnek tartja, rendkívüli oktatói testületi értekező hívható össze.
- Tantestületi ülések, melyet egyes nevelési, oktatási kérdés megvitatására, szervezési feladat egyéni lebontására, illetve szükség szerinti aktuális téma megbeszélésére a munkaközösség-vezető hív össze.

11.5. A tanulók együttműködésének formái

- Osztályközösségek.
- Diákönkormányzat: a tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által öt tanévre megbízott nevelő segíti.

11.6. Az iskola partnereivel való kapcsolattartás formái

- A gyakorlati képzést folytatókat, szervezőket be kell avatni minden olyan intézményi döntés előkészítésbe, mely érinti a gyakorlati képzést. Ennek érdekében a gyakorlati képzés folytatójának, szervezőjének képviselőjét meg kell hívni azokra az értekezletekre, melyeken szóba kerülnek a gyakorlati képzés olyan vetületei:
 - melyre érdemi rálátása a gyakorlati képzést folytatóknak, szervezőknek van,
 - melyek hatással lehetnek az eddig végzett tevékenységre.
- Napi kapcsolattartás a kommunikációs eszközök segítségével (telefon, e-mail, levél).
- Személyes megkeresés az érintettek között (az iskolában vagy a képzőhelyen).
- Értékeljük és elismerjük a képzőhelyek szakmai képzésben kifejtett munkáját.
- Segítjük a képzőhely és a szülők közötti kommunikációt.
- Figyelemmel kísérjük a szakképzéssel kapcsolatos pályázati lehetőségeket, és informáljuk a képzőhelyeket a lehetőségekről.
- Együttműködés a gyakorlati képzés belső szakmai ellenőrzésében.

A gyakorlati képzést folytató és szervező jogosult az intézmény számára:

- javaslatokat tenni az általa folytatott tevékenységgel kapcsolatban,
- véleményezni az iskola olyan tevékenységét, mely hatással van a gyakorlati képzésre.

Iskolánkban az iskolavezetésen kívül, a szakmai munkaközösségek vezetői és tagjai, valamint az osztályfőnökök jogosultak meghatározott szintű kapcsolattartásra a képzőhelyekkel illetve a külső kapcsolatok rendszere, formája és módja a Szervezeti és működési szabályzatban olvasható.

Az iskola pedagógiai programja meghatározza az iskola nevelési programját, ennek keretén belül a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formáit. E részben kizárólag a nevelési-oktatási tartalmak relevanciájának vonatkozásában határozzuk meg az iskola szereplőinek és az intézménynek a partneri kapcsolattartásra vonatkozó szabályait, melyben fontos szerepe van a korábbi erősen hierarchizált formációról a partnerségi viszony felé történő orientálódásnak.

12. ELVÁRÁSAINK A HATÉKONY NEVELÉS ÉS OKTATÁS ÉRDEKÉBEN

12.1 Tanulóink:

- kapjanak az iskolától értékálló tudást az anyanyelv, az idegen nyelv, a művészet, a sport és az informatika területén;
- ismerjék meg és érvényesítsék jogaikat: vegyenek részt az iskola színes, sokoldalú életében (működő diákönkormányzat);
- értékeljék saját és mások tudását, a tanulásnak legyen tekintélye;
- fejlődjön önismeretük;
- saját képességeiknek megfelelő maximális tudást (jártasság, készség) szerezzenek,
- olyan humán értékeket sajátítsanak el, mint becsület, tisztesség, egymás tisztelete, hazaszeretet, magyarságtudat;
- kapjanak személyiségfejlődésüknek és képességeiknek megfelelő egyéni bánásmódot.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Alakuljanak ki a személyiség olyan értékes tulajdonságai, mint a szervezőkészség, aktivitás, önállóság, kitartás, érdeklődés, kollektivitás.	<p>Az osztályközösség az iskola és a diákönkormányzat legkisebb működő egysége, amelynek alapértékei:</p> <ul style="list-style-type: none"> -tanulói joggyakorlás, -célok demokratikus meghatározása, -közösségen belüli vita, kritika, -választott tisztségviselők tevékenysége, <p>Az osztályközösség választja meg az osztály tisztségviselőit, s delegál képviselőket az iskola diákönkormányzatába.</p> <p>Az osztályközösség élén, mint pedagógus vezető, az osztályfőnök áll. Feladata sokrétű.</p> <p>Az ezzel kapcsolatos legfőbb elvárások:</p> <ul style="list-style-type: none"> -szabad véleménynyilvánítás lehetőségének és a demokratikus döntés létrejöttének biztosítása. irányítsa úgy a tanulókat, hogy minél többen jussanak érdemi munkával járó megbízáshoz (titkár, helyettes, tanterem-, tanulmányi-, kulturális-, sport-, szekrényfelelős, ügyeletvezető és ügyeletesek stb.), -az iskolai és osztály önkormányzattól kapott információkat építse be nevelő munkájába. 	<p>A tanulók tudjanak: együttműködni társaikkal, mások szempontjait is figyelembe véve cselekedni, felmerülő akadályok esetén dönteni az életkoruknak megfelelő szinten, tetteikért felelősséget vállalni.</p>

<p>A tanulók megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit, jogaikat és kötelességeiket.</p>	<p>Diákönkormányzat (DÖK) működtetése:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Az iskolai diákmozgalmat a DÖK-segítő pedagógusok támogatják és fogják össze. -A DÖK-nek legyen a tanulók által elfogadott szervezeti és működési szabályzata. -Tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. -Véleményt nyilváníthat: a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések tárgyalásakor, a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésekor, szervezésekor, a tanórán kívüli tevékenységek formáinak meghatározásakor, a könyvtár és az iskolai sportkör működési rendjének megállapításakor, más jogszabályban meghatározott kérdésekben. -A tanulóifjúságot az iskola vezetősége és az oktatói testület előtt az iskolai diákönkormányzat képviseli. -A DÖK képviseli tanulóársait az iskola vezetősége, az oktatói testület az SZMK értekezleteinek vonatkozó napirendi pontjánál. -A diákönkormányzat a tanulókat faliújságon, iskolarádióon keresztül, valamint az iskolagyűlésen tájékoztatja. 	<p>A tanulók: tudják érdekeiket felmérni, megfogalmazni, képviselni, tudjanak érvelni, vitázni mások nézeteinek tiszteletben legyenek képesek kompromisszumra jutni, az elfogadott döntéseket hajtsák végre, tartásuk be, tudjanak és merjenek véleményt mondani</p>
--	---	--

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
<p>Gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való éleést, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez.</p> <p>A tanuló egyéni (akár magán-jellegű) problémáival keresse meg tanárát</p>	<p>Az Iskolagyűlés a legmagasabb fórum, amelyet évente legalább egy alkalommal össze kell hívni. Az iskolagyűlésen a DÖK és az iskolavezetés beszámolhat az előző iskolagyűlés óta eltelt időszak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - munkájáról, és minősítheti azt, - a tanulói jogok helyzetéről, érvényesüléséről, tanulmányi versenyekről, - ügyeletesi munkáról. <p>Az iskolagyűlésen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bárki felszólalhat, közérdekű észrevételt, javaslatot tehet, kérdezhet, - döntést csak a megtárgyalt ügyekben <p>Az osztályfőnök, vagy bármelyik pedagógus keressen megoldást a felmerülő problémára. Szükség esetén álljon rendelkezésre a pszichológus is.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kívánság-láda. 	<p>Az alá- és fölérendeltségi viszony tanítsa meg a tanulókat a vezetésre és az alkalmazkodásra egyaránt.</p> <p>A tanuló teljes biztonsággal és bizalommal fordulhasson segítségért a pedagógushoz.</p>

12.2 A pedagógus:

- rendelkezzen színvonalas, korszerű szaktudással, pedagógiai ismeretrendszerrel, befogadási és önművelődési készséggel;
- készüljön fel a tanítási óráira szaktárgyilag, didaktikailag, és módszertanilag;
- ismerje és alkalmazza a differenciált képességfejlesztés formáit, módszereit;
- legyen képes kollégáival, a szülőkkel, de főleg a gyermekekkel a mindennapos kapcsolattartásra, vegye észre gondolataikat, hallgassa meg véleményüket, javaslatukat;
- értékálló magatartással hitelesen érvényesítse az iskola által közvetített nevelési elveket;
- rendelkezzen kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőképességgel;
- az oktatói testületünk tagjaként egységesen képviselje a munka tiszteletét, megbecsülését, valamint a műveltségnek és igazságosságnak, mint feltétlen értékeknek a fontosságát.

12.3 A tantestület, mint a pedagógiai program megvalósítója:

- Az oktatói testületünk jól felkészült, kvalifikált pedagógusokból áll, akik fogékonyak az új iránt és követői korunk kihívásainak
- Intézményünk szakmai, pedagógiai műhely. Az iskola valamennyi dolgozójától magas színvonalú szakmai munkát, példamutató emberi kapcsolatépítést, etikus magatartást követel meg.
- Az oktatói testület tagjai pozitív emberi tulajdonsággal kell, hogy rendelkezzenek, mivel a pedagógus személyes példaadásával, teljes személyiségével nevel, legfőbb nevelő ereje a személyiségének kisugárzása.

12.4 A szülő:

- ismerje saját és gyermeke jogait, kötelességeit;
- mindenkor bizalommal fordulhasson véleményével, javaslatával vagy problémáival a pedagógusokhoz;
- kapjon támogatást az iskolától problémáinak megoldásához;
- együttműködhessen a pedagógusokkal gyermeke nevelésében.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Az iskolában a nevelő és oktató munka segítése, az oktatói testület, a szülők és a tanulók, az intézmény-fenntartó, intézmény működésében érdekelt más szervezetek együttműködésének előmozdítása.	A partnerközpontú hálózat kiépítése.	Közös gondolkodás, a felelősség vállalása.

<p>Tanulóink többsége különböző társadalmi és természeti környezetből érkezik. Ezért különösen fontos a szülői közösségek kialakítása és fejlesztése. Nagyon sok a hátrányos helyzetű, csonka család, és az ő érdekeiket nehéz feladat összefogni.</p>	<p>A környéken lakók segíteni tudnak minket: - iskoláink környezetének ápolásában, tisztántartásában, - programjaink megvalósításában.</p> <p>Az iskola segítséget adhat: -lakógyűlések, rendezvények megtartásához, -hasznos hulladék gyűjtéséhez, -akciók, kulturális és sport programok szervezéséhez.</p>	<p>Ki kell alakítani az iskola és a környéken lakók barátságos, kölcsönös segítségnyújtáson alapuló kapcsolatát.</p>
<p>A szülők szervezett együttműködése törvény adta jogaik és kötelességeik érvényre juttatására.</p>	<p>munkaközösség (SZMK) -dönt saját szervezeti és működési rendjéről. -feladata az iskolai és családi nevelés összehangolása, vélemények és javaslatok közvetítése az iskola felé, -az intézményt segítő kezdeményezések, munkák szervezése,</p> <p>-mozgósítás az iskolai rendezvényekre, -pályázatok írása, -szülők közötti kapcsolattartás, -vezetőit az igazgató összehívhatja, ahol tájékoztatást ad az intézmény munkájáról, feladatairól, aktuális problémákról.</p>	<p>Az iskola életének ne csak szemlélői, hanem aktív résztvevői legyenek a szülők.</p>
<p>Ismerjék meg a szülők az iskola helyzetét, céljait, feladatait, terveit, és az elért eredményeket.</p>	<p>Igazgatói tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával: -tanévnyitó ünnepély, -tájékoztató értekezletek (évente két alkalom), - évzáró ünnepély- a tanulmányi év értékelése, -jutalmak, oklevelek kiosztása.</p>	<p>A szülők legyenek jól tájékozottak az iskola életéről. Konstruktív véleményükkel segítsék az iskolai munkát.</p>

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
<p>A szülők nevelő munkájának intenzívebbé tétele. A szülők elméleti és gyakorlati pedagógiai ismereteinek fejlesztése. Az iskola és a család pedagógiai törekvéseinek összehangolása.</p>	<p>Szülői értekezlet (2alkalom/év + 1 fogadónap)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Az azonos osztályba járó tanulók szülei számára az osztályfőnök tartja. -A szülők tájékoztatást kapnak a tanév rendjéről, az aktuális feladatokról. -Az osztályfőnök beszámolót tart az osztály tanulmányi eredményeiről, magatartásáról, szorgalmáról, a munka körülményeiről, a nevelést segítő és gátló tényezőkről. -Az osztály sajátos pedagógiai-pszichológiai problémáit alapul véve az osztályfőnök tartson előadást a nevelés minden fontos és időszerű kérdéséről. <p>A szülőkkel beszélje meg a hallottakat, s közösen tűzzenek ki feladatokat nevelőmunkájuk irányára vonatkozóan.</p> <p>Rendkívüli szülői értekezlet hívható össze, ha a szülők, vagy pedagógusok ezt kérik.</p> <p>Pszichológusi, fejlesztő pedagógusi előadások a szülők problémáinak csökkentése érdekében.</p> <p>Fogadónap: az osztályban tanító pedagógusokat kereshetik fel a szülők egyéni tanulói problémák megoldása érdekében.</p>	<p>Legyenek tájékozottak a szülők gyermekük osztályával kapcsolatban.</p> <p>Kapjanak használható segítséget a gyerekek problémáinak megoldásához.</p>

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
A tanuló körülményeinek objektív megismerése.	<p>Szükség esetén az osztályfőnök a gyermekvédelmi felelőssel, esetleg családgondozóval családlátogatásra megy. A családlátogatás keretében lehetőség nyílik környezettanulmány végzésére. Ez alkalomból a következőket vizsgáljuk:</p> <ul style="list-style-type: none"> -szociális helyzet, a tanuló helye a lakásban, -családi légkör, a gyermek helyzete a családban, -nevelési elvek, konkrét nevelés (testi, értelmi, erkölcsi, esztétikai), -szabadidő eltöltése, -a család véleménye az iskoláról, a pedagógusokról, -a gyermek iskolai munkájának támogatása a szülő részéről. 	A látogatás hatása úgy befolyásolja a szülőket, hogy tudatosuljanak bennük nevelési feladataik, s a család életében megvalósuljanak az eredményes nevelés feltételei.
Közvetlen kapcsolat kialakítása pedagógus és szülő között.	<p>-A fogadónap – ill szaktanárokkal, igazgatóval egyéni időegyeztetés alapján.</p> <p>A szülőkkel való találkozás alkalmával</p> <ul style="list-style-type: none"> -Meg kell erősíteni a családi nevelés és a gyermek pozitívumait, és erre alapozva kell a hibák kijavítását megkezdeni. -Őszinte légkört kell kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét; a családról megtudott adatokat titkosan kell kezelni. -Együttműködési területet kell keresni a szülőkkel, de csak tanítási időn kívül. -Megállapodás a közösen meghatározott eljárás végrehajtásáról. 	Emberi, bizalmon alapuló, őszinte kapcsolat kialakítása a szülőkkal.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Az iskola és a család közti állandó, naprakész kapcsolattartás.	<ul style="list-style-type: none"> -Magatartással, szorgalommal, kapcsolatos közlemények. (dicséret, elmarasztalások) -Szülői értesítések, meghívók. -A szülők közlései, igazolások. -Telefonos kapcsolat olyan sürgős esetekben, ami nem tűr halasztást. 	<p>A szülők tájékozottak legyenek gyermekük iskolai életével kapcsolatban.</p> <p>Tisztában legyenek azzal, hogy a pedagógusokat a szülőkkel azonos célok vezérelnek.</p>
Az iskola mutassa be a nevelő-oktató munka sikereit.	<p>Kulturális bemutató- „Mosolyfesztivál”</p> <ul style="list-style-type: none"> -A legjobbak mutassák be, mit tudnak az irodalom, zene, színjátszás, tánc területén. -Különböző korábbi programok sikeres szereplőinek, versenyek (nem csak iskolai) helyezettjeinek bemutatója. <p>Kiállítás</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tanulók munkáiból: a legszebb (legjobb) füzetek, rajzok, kerámiák, kézműves munkák. -Versenyeken szerzett díjak, oklevelek, sport trófeák bemutatása. <p>Szakmai konferencia:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Bemutató órák és foglalkozások fővárosi szinten az érdeklődő kollégák és szülők számára. -Magas színvonalú szakmai előadások és szekciófoglalkozások. 	<p>A szülő: tudjon tájékozódni gyermeke helyéről az iskolában, ismerje meg gyermeke tehetségét.</p> <p>Váljanak széles körben ismertté a kerületben és más szakmai berkekben az intézmény szakmai munkájának eredményei</p>
Teremtsen oldott hangulatú találkozást a tanulók, szülők és az oktatói testület között.	<p>További programjaink:</p> <ul style="list-style-type: none"> -farsang, -sport- és egészségnap, -karácsony, -kirándulások,, -iskolanapok, -ballagás. 	<p>A közös programok erősítsék meg a sokoldalú kapcsolatot.</p>

13. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁKKAL KAPCSOLATOS INTÉZMÉNYI ELJÁRÁSREND

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal írásbeli értesítést kap.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozó vizsgára való jelentkezés az iskola titkárságán elérhető formanyomtatványon történik, az igazgató által meghatározottak és kihirdetettek szerint. A jelentkezési lapot a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetében a gondviselő is aláírja. Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap. A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az igazgató adhat engedélyt.

Iskolánkban a tanulmányok alatt az alábbi vizsgafajtákat szervezzük

- osztályozó vizsga,
- javítóvizsga,
- különbözeti vizsga,
- pótló vizsga.

Osztályozó vizsgát (12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 180 § (3)) kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a foglalkozáson való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) az e rendeletben meghatározott időnél többet mulasztott, és az oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Az *osztályozó vizsga* részletes szabályait az iskolai Házirend tartalmazza.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, továbbá ha az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkészik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik. A javítóvizsga időpontja mindig augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban jelölhető ki. (12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 180 § (7-8))

Különbözeti vizsgát a tanuló abban a szakképző intézményben tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Azok számára szervezhető, akik másik iskolából kerülnek intézményünkbe, s egyes tantárgyakat nem tanultak, vagy a tantárgyak tematikai egységeinek tanulásában negatív különbség mutatkozik. A különbözeti vizsga szükségességéről az igazgató dönt a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérelmére. Különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Pótló vizsgát tehet az a tanuló, az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 183.§ alapján kell megszervezni.

Osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Vizsgaforma, vizsgarészek:

- írásbeli vizsga (12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 184.-186.§)
- szóbeli vizsga (12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 187.-188.§)
- gyakorlati vizsga (12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 189.§)

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként általános iskolában és szakiskolában maximum, középiskolában minimum hatvan perc (a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével). Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető.

- A szóbeli, írásbeli és gyakorlati vizsgát az iskola szakos tanáraiból, szakoktatóiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította, gyakorlati vizsgánál pedig szakmai képesítéssel rendelkező tanár, szakoktató.
- Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A vizsgán, az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak,

- jegyzőnek is jelen kell lennie.
- A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként általános iskolában és szakiskolában maximum, középiskolában minimum hatvan perc.
 - A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot, árul el az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 30 perc a felkészülési idő. Valamint a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani.
 - A gyakorlati vizsga maximális időtartama 60 perc, amennyiben a gyakorlati feladathoz szükséges felkészülési idő, annak időtartama maximum 15 perc lehet.
 - Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli, akár a gyakorlati vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
 - A vizsga a vizsgázó számára díjtalan
 - A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg.
 - A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok (tanárok, jegyző) aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
 - A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
 - A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
 - A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei valamint a gyakorlati vizsga részének jegyzetei, amennyiben van, feladatai pl. nyomtatványok, tesztek, jegyzetek. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbelyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
 - Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni.
 - A vizsgaeredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
 - Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

A vizsgaszabályzat hatálya:

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- pótló vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit az oktatói testület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit az oktatói testület határozatával javítóvizsgára utasít. Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira,
- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója

- különbözőzeti vizsga letételét írja elő,
- aki valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné, kérelme alapján pótló vizsgát tehet,
- kiterjed továbbá az intézmény oktatói testületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgatárgyak részei és követelményei:

Minden tantárgy esetében a helyi tantervben jelölt választott, ill. érvényes kerettantervek követelményeinek megfelelően. A szakmai képzések területén a központi programokhoz tartozó kerettantervek, ill. szakmai és vizsgakövetelmények előírásainak megfelelően a szakmai vizsgával ekvivalens értékelési rendben.

14. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI ÉS RENDELKEZÉSEI

14.1. A felvétel helyi szabályai:

Iskolánk felvételi vizsgát nem tart. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az alábbi sorrendben részesíti előnyben az azonos összesített eredményt elérő tanulókat:

- halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű
- lakó- vagy tartózkodási helye az iskola székhelyének (Hatvan) településén található,
- baptista felekezetű családból vagy a Magyarországi Baptista Egyház belső egyházi jogi személyei által fenntartott intézményből érkezik a tanuló.

14.2. Átjárhatóság a különböző iskolatípusok között

Az iskolai rendszerű szakképzésben kiemelkedő jelentősége van az egyes iskolatípusok, szakmacsoportok, szakképesítések közötti átjárhatóságnak. Az alapfokú iskolából a szakképzésbe történő bekapcsolódás kérdése mellett legalább olyan fontos szabályozási kérdés a szakiskola és a középiskola (gimnázium, szakgimnázium, szakközépiskola) közötti, valamint az egyes szakiskolai képzési típusok közötti átjárhatóság.

A szakképzési törvény biztosította lehetőségek az általános képzési-oktatási utak kiegészítései, ám nem jelentenek kizárólagosságot. A szabályozás érinti a szakiskola után megszerzhető érettségit, az érettségire épülő szakképesítések érettségi nélkül történő megszerzésének a lehetőségét, valamint az érettségit nem adó és az érettségit adó iskolatípusok közötti átjárhatóságot is.

14.3. Átvétel vagy felvétel a szakközépiskolából

A szakközépiskola 9-11. évfolyamát eredményesen elvégzettek esetében a továbbhaladás – szakgimnáziumba történő átvétel esetén – a szakgimnázium tizedik évfolyamán biztosított. Ennek oka az, hogy a szakközépiskola összesen három éve alatt megkövetelt és teljesítendő közismereti tartalmat a törvény egy tanévnyinek ismeri el, így a szakközépiskola első három évfolyamának elvégzésével a szakgimnázium kilencedik évfolyamát teljesítettnek veszi.

Ennek megfelelően a szakközépiskolai végzettséggel rendelkező tanulót kérésére a szakgimnázium tizedik évfolyamára fel kell venni, ha a tanuló a szakgimnáziumba történő felvétel egyéb követelményeit is teljesíti. A felvétel csak a tanuló (szülő) kérésére történhet, a kérdésben az intézmény vezetője határozatot hoz. Az intézmény vezetőjének döntése ellen a kormányhivatalhoz lehet fellebbezést benyújtani. A fellebbezésre a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni.

14.4. Átvétel vagy felvétel a szakiskolából

A szakképzési törvény 24. § (2) bekezdése alapján a szakiskola tanulója az Nkt. átvételre és felvételre vonatkozó rendelkezései szerint folytathatja tanulmányait másik szakiskola vagy középiskola megfelelő évfolyamán.

A szakiskolát eredményesen elvégzettek esetében a továbbhaladás – szakközépiskolába történő átvétel esetén – a szakközépiskola tizedik évfolyamán biztosított. Ennek oka az, hogy a szakiskola összesen kettő vagy három év alatt megkövetelt és teljesítendő közismereti tartalmat a törvény egy tanévnyinek ismeri el, így a szakiskola elvégzésével a szakközépiskola kilencedik évfolyamát teljesítettnek veszi. Ennek megfelelően a szakiskolai végzettséggel rendelkező tanulót kérésére a szakközépiskola tizedik évfolyamára fel kell venni, ha a tanuló a szakközépiskolába történő felvétel egyéb követelményeit is teljesíti. A felvétel csak a tanuló (szülő) kérésére történhet, a kérdésben az intézmény vezetője határozatot hoz. Az intézmény vezetőjének döntése ellen a kormányhivatalhoz lehet fellebbezést benyújtani. A fellebbezésre a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni.

14.5. Átvétel vagy felvétel a különböző képzési típusokból

A tanévközben iskolánkba jelentkező diákok /nappali, esti és levelező munkarend esetében is/ felvételéről az intézmény vezetője dönt.

Az átvétel szempontjai:

- Elért tanulmányi eredmények – kompatibilis iskolai képzés, ill. tevékenység
- Magatartási, viselkedési státus
- Neveltségi, ill. képességzavarok esetén – iskolai ellátási kompatibilitás
- Kooperációs képességek

Dokumentációs feltételeit az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata szabályozza.

Az igazgató a státusz felmérésére az iskola tanárait megbízhatja. A megállapított helyzetről dokumentáció /jegyzőkönyv/ készül.

A tanuló a tanév során tanulmányait más intézményben is folytathatja: saját illetve a szülői kérelem /nyilatkozat, ill. jogerős fegyelmi határozat esetében. Tanköteles tanuló esetében a fogadó iskola részéről befogadó nyilatkozat szükséges.

14.6. A középszintű szakmai érettségi vizsga

A szakközépiskolai végzettséggel rendelkező tanuló a felvételtől már szakmai bizonyítvánnyal, azaz középfokú végzettséggel rendelkezik, a szakgimnáziumban pedig minden tanuló szakmai érettségét is szerez. Abban az esetben azonban, amikor a szakközépiskolai végzettséggel rendelkező tanuló érettségire felkészítő iskolában tanul, de szakmai érettségét nem tesz, az Szt. a közismereti érettségi tantárgyak teljesítését is érettségi végzettségnek ismeri el. Amennyiben tehát a tanuló a négy kötelező közismereti érettségi vizsgatárgyból érettségi vizsgát tesz, a szakközépiskolában szerzett államilag elismert

szakképesítést középszintű szakmai érettségi vizsgának kell elismerni. Ez az érettségi végzettség azonban nem azonos a szakközépiskolában szerzhető szakmai érettséggel, amely az Szt. értelmező rendelkezései szerint ún. „magasabb követelmények szerint teljesített érettségi vizsgatárgynak” minősül (Szt. 2. § 40.pont)

14.7. A kétéves, érettségire történő középiskolai felkészítés

A szakképzési törvény (2019. évi LXXX. törvény 20 §.) alapján:

(2) A technikum kizárólag érettségi vizsgára történő felkészítést is folytathat. Az ilyen felkészítésnek két évfolyama van, és az a nappali rendszerben nem szervezhető meg.

A technikumban folyó érettségi vizsgára történő felkészítő kétéves képzésben csak iskolai rendszerű képzésben államilag elismert szakképesítést szerzett tanuló folytathatja tanulmányait. A felkészülés technikumban történik, feltétel azonban, hogy a technikumi tanuló a felkészülést megelőzően eredményes szakmai vizsgát is tegyen, azaz az Országos Képzési Jegyzékben szereplő államilag elismert szakképesítést szerezzen. Ezt a lehetőséget azok számára ajánljuk, akik felkészültségük és motivációjuk alapján erre alkalmasak és ezt igénylik.

A szakközépiskolai végzettséggel rendelkező tanuló – közismereti tanulmányainak és teljesített szakmai követelménymoduljainak beszámításával – folytathatja tanulmányait olyan kétéves szakközépiskolai képzésben, amely legalább négy kötelező közismereti érettségi vizsgatárgyból készít fel érettségire.

A technikumi tanuló a kétéves, érettségire történő technikumi felkészítésben érettségi bizonyítványt szerez, a képzés követelményeinek teljesítése pedig egyenértékű a középiskola befejező évfolyamának elvégzésével. Mindez azt jelenti, hogy a kétéves felkészítést követően előfordulhat, hogy a tanuló sikertelen érettségi vizsgát tesz.

15. A SZAKMAI ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI KÉPZÉS ELVEI A SZAKGIMNÁZIUMBAN

- A tanuló a szakgimnázium tizedik évfolyamán legkésőbb április 30-ig írásbeli nyilatkozatban választ a tizenegyedik-tizenkettedik évfolyamok kerettantervi irányáról a szakgimnázium által biztosított lehetőségek közül.
- A szakgimnáziumi tanuló a szakgimnázium pedagógiai programjában meghatározottak szerint - legkésőbb a tizenkettedik évfolyam első félévét követő, a tanév rendjéről szóló rendeletben meghatározott február-márciusi vizsgaidőszakra - jelentkezhet a mellék-szakképesítés megszerzésére irányuló komplex szakmai vizsgára, ha a mellék-szakképesítés szakképzési kerettantervben meghatározott tanulmányi követelményeinek eleget tett.

16. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A pedagógiai program hatályba lépése

A Pedagógiai program 2020.09.01-én lép hatályba és visszavonásig érvényes, egyúttal érvényt veszti a 2019.09.01-től hatályos (többször módosított) Pedagógiai program.

A Pedagógiai program felülvizsgálta

A Pedagógiai program felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén, vagy ha módosítását kezdeményezi az intézmény oktatói testülete, a diákönkormányzat és a szülői szervezet. A pedagógiai program módosítási eljárása megegyezik megalkotásának szabályaival.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

A dokumentumot a fenntartó székhelyén az iskola könyvtárában, az intézményvezető irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

Nyilatkozat
(nevelőtestület)

A Grassalkovich Antal Baptista Szakképző Iskola, Technikum, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a nevelőtestület a Szakmai program elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta, azt elfogadta

Hatvan, 2020. 09. 01.

Nevelőtestület nevében

Nyilatkozat
(fenntartó)

Az intézményfenntartó Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a Grassalkovich Antal Baptista Szakképző Iskola, Technikum, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája Szakmai program elfogadásához előírt véleményezési jogát gyakorolta.

Budapest, 2020. 09. 01.

**Grassalkovich Antal Baptista Szakképző Iskola, Technikum, Szakiskola és
Felnőttek Általános Iskolája**

SZAKMAI PROGRAM

Helyi tanterv

Felnőttek Általános Iskolája
Szakiskola
Szakképző Iskola
Technikum

Készült: 2020.05.19-én

a 2019.09.01-es pedagógiai program átdolgozásával

Jóváhagyta: fenntartó

Fenntartói jóváhagyás dátuma	
Az elfogadás dátuma	
Hatálybalépés időpontja	2020.09.01
A program időbeli hatálya, érvényessége	újabb módosításig

Tartalomjegyzék

1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERVEK MEGNEVEZÉSE	4
1.1. Kerettanterv Felnőttek Általános Iskolája az iskolarendszerű felnőttoktatás számára.....	4
1.1.1. Alapfokú nevelés-oktatás kifutó rendszerben 6–8. évfolyam.....	4
1.1.2. Alapfokú nevelés-oktatás felmenő rendszerben 5–8. évfolyam	6
1.2. Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához	6
1.2.1. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola kötelező 9/E előkészítő évfolyamának kerettanterve.....	6
1.2.2. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók két évfolyamos szakiskolai szakmai oktatásához, képzéséhez alkalmazandó 9–10. évfolyamos közismereti kerettanterv	7
1.2.3. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók négy évfolyamos szakiskolai szakmai oktatásához, képzéséhez alkalmazandó 9–12. évfolyamos közismereti kerettanterve.....	7
1.3. Közismereti kerettanterv a szakképző iskolák számára.....	8
1.3.1. Kerettanterv a Középfokú nevelés- oktatás szakasza, a szakközépiskola kifutó 10.- 11. évfolyam számára, közismereti képzés	8
1.3.2. Közismereti kerettanterv a szakképző iskolák számára.....	8
1.4. Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára.....	9
2. TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS ÓRASZÁMOK	9
2.1 Felnőttek Általános Iskolája az iskolarendszerű felnőttoktatás számára.....	9
2.1.1 Alapfokú nevelés-oktatás kifutó rendszerben 6–8. évfolyam.....	9
2.1.1.1. Alapfokú nevelés-oktatás kifutó rendszerben 6–8. évfolyam – nappali munkarend	9
2.1.1.2 Alapfokú nevelés-oktatás kifutó rendszerben 6–8. évfolyam – esti munkarend	17
2.1.2 Alapfokú nevelés-oktatás felmenő rendszerben 5–8. évfolyam	18
2.2 Sajátos nevelési igényű tanulók	19
2.2.1 Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola kötelező 9/E előkészítő évfolyamának kerettanterve.....	19
2.2.2 Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók két évfolyamos szakiskolai szakmai oktatásához, képzéséhez alkalmazandó 9–10. évfolyamos közismereti kerettanterv.....	19
2.2.3 Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók négy évfolyamos szakiskolai szakmai oktatásához, képzéséhez alkalmazandó 9–12. évfolyamos közismereti kerettanterve.....	20
2.3 Szakképző iskolák számára	21
2.3.1 Kerettanterv a Középfokú nevelés- oktatás szakasza, a szakközépiskola kifutó 10.- 11. évfolyam számára, közismereti képzés	21
2.3.2 Szakképző iskolák számára.....	22
2.4 A gimnáziumok 9–12. évfolyama	23
3 AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	23
4 A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA	24
5 MINDENNAPOS TESTNEVELÉS	26
6 A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	26

6.1 Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei	27
6.2 Választható érettségi tantárgyak megnevezése	27
6.2.1 <u>Magyar nyelv és irodalom</u>	27
6.2.2 <u>Matematika:</u>	28
6.2.3 <u>Történelem:</u>	28
6.2.4 <u>Angol nyelv:</u>	29
6.2.5 <u>Mozgóképkultúra és médiaismeret</u>	29
7. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJAI, FORMÁI A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI.....	30
7.1 Ellenőrzés, mérés.....	30
7.2 Értékelés	31
7.3 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	33
7.4 A tanulói magatartás, szorgalom értékelésének követelményei, formái.....	36
7.5 A tanulók jutalmazásának elvei és formái. A tanuló jutalmazása a tőle elvárhatónál jobb teljesítményéért.	37
7.6 A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei	38
7.7 Vétkes és súlyos köteleességszegés	39
8. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG	40
9. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGI ILLETVE KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI	40
9.1 Az egészségnevelés:.....	40
9.2 Környezeti nevelés:	41
10. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	43
11. AZ OKTATÓI TESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK FOGYATÉKOSSÁG TÍPUSÁHOZ ÉS FOKÁHOZ IGAZODÓ	45
12. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK FOGYATÉKOSSÁG TÍPUSÁHOZ ÉS FOKÁHOZ IGAZODÓ FEJLESZTŐ PROGRAMJA	45
12.1 Különleges bánásmódot igénylő tanuló:	45
12.1.1 Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztésének elvei	47
12.1.2 Pszichés fejlődés zavarral küzdő tanulók, akik a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl.: dyslexia, dyspraphia, dyscalculia, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).	49
12.1.2.1 A fejlesztés céljai diszlexia esetén:	49
12.1.2.2 A fejlesztés céljai diszgráfia esetén:.....	49
12.1.2.3 A fejlesztés célja diszcalculia esetén:.....	50
12.1.2.4 A fejlesztés célja hiperaktivitás és figyelemzavarok esetén:.....	50
12.1.3 Autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók:.....	51
13. JELENTKEZÉS, ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI	51
13.1.Felnőttek Általános Iskolája.....	51
13.2.Sajátos nevelési igényű tanulók	52
13.3.Szakképző iskolák.....	54
13.4.Technikum:	55

1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERVEK MEGNEVEZÉSE

Grassalkovich Antal Baptista Szakgimnázium, Szakközépiskola, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája a 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 2. melléklete valamint a 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 12. melléklete Megjelent a 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 5. melléklet részeként Javítva a 6/2014. (I. 29.) számú EMMI rendelet 3. és a 34/2014. (IV. 29.) EMMI rendelet 10. mellékletének megfelelően.

1.1. Kerettanterv Felnőttek Általános Iskolája az iskolarendszerű felnőttoktatás számára

1.1.1. Alapfokú nevelés-oktatás kifutó rendszerben 6–8. évfolyam

Az iskolarendszerű felnőttoktatás számára készült a kerettantervek jelentős mértékben eltérnek a nappali rendszerű iskolai oktatás egyes iskolatípusai és iskolafokozatai számára készített, már eddig megjelent kerettanterveitől

A kerettantervek kidolgozásánál figyelembe kellett venni a köznevelési törvény azon rendelkezéseit, amelyek az iskolarendszerű felnőttoktatásban az általános szabályoktól történő eltérést engedélyezik.

A köznevelési törvény egyes iskolatípusokra megfogalmazott céljait és követelményeit a felnőtt (illetve a tankötelezettségen túl lévő) tanulók a nappali tagozaton munkarendtől eltérő tanulási utakon teljesítik. A kerettantervek készítői az esti és levelező munkarendben történő oktatás megvalósításához általában heti 15 és 10 tanórát ajánlanak, mert a tapasztalat szerint legalább ennyi tanóra szükséges a tanulók számára ahhoz, hogy *tanári útmutatással, és ezt kiegészítve egyéni felkészüléssel* eleget tudjanak tenni tanulmányi kötelezettségeiknek. Hangsúlyozni kell azt, hogy az iskolarendszerű alap- és középfokú felnőttoktatás tanulmányi követelményei általában (beleértve az érettségi vizsga követelményeit is) azonosak a nappali oktatás követelményeivel.

A felnőttoktatás megszervezéséről általában

A köznevelési törvény a felnőttoktatást a tanuló elfoglaltságához igazodó iskolai nevelésként és oktatásként szabályozza. Azok vehetnek részt benne, akik már nem tankötelesek, nappali rendszerű iskolai oktatásban nem tudnak, vagy nem akarnak részt venni, olyanok a munkahelyi, családi körülményeik és olyanok az iskolai tapasztalataik (esetleg kudarcaik), hogy a hagyományos módon nem tudják elvégezni, befejezni tanulmányaikat.

A felnőttek oktatását lehetőség szerint a tanulók elfoglaltságához igazodva (a lehető legrugalmasabb formában) célszerű megszervezni.

Az oktatás szervezeti keretei

A felnőttoktatás megszervezhető az e célra létesített általános iskolában, gimnáziumban, szakközépiskolában, szakiskolában. Ellátható azonban a feladat úgy is, hogy nem önálló felnőttoktatási intézményben, hanem nappali rendszerű iskola felnőttoktatási tagozatában, csoportjában, osztályában szervezik meg a felnőttek oktatását.

Bármilyen formában és szervezeti keretek között folyik az oktatás, a tartalmi követelmények azonosak a nappali tagozaton tanulók számára felállított követelményekkel.

Fontos hangsúlyozni azt is, hogy a felnőttoktatásba *igen eltérő előzetes ismeretanyaggal, felkészültséggel és iskolai múlttal kerülnek be a résztvevők.*

Éppen ezért a felnőttoktatási intézményt mindig a törvénynek megfelelő szervezeti keretek között kell létrehozni, tehát 8 évfolyamos általános iskolát, 4 évfolyamos gimnáziumot és szakközépiskolát lehet létrehozni, azonban a tanulók nem feltétlenül ezen iskolák kezdő évfolyamaira iratkozhatnak be, hiszen előfordul, hogy az általános iskola 7–8. osztálya hiányzik nekik, vagy elvégezték a gimnázium 9–10. évfolyamát, illetőleg a szakmunkásképző iskola elvégzése után kívánnak érettségit szerezni stb. Ilyen esetben ők az adott iskolatípus magasabb évfolyamán kezdhetik meg tanulmányaikat. (Az új típusú 3 éves szakiskolát végzettek számára a *szakiskolák középiskolája is lehetőséget nyújt az érettségi megszerzésére, nappali, esti és levelező munkarendben egyaránt.*)

A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben nyolc évfolyamos általános iskola esetén tizenhatodik, középiskola és szakiskola esetén huszonegyedik életévét betölti, kizárólag felnőttoktatásban kezdhet új tanévet. A tanuló középfokú iskolában attól a tanévtől kezdve folytathatja a tanulmányait felnőttoktatás keretében, amelyben a tizenhatodik életévét betölti. Sajátos nevelési igényű tanuló, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetén, továbbá, ha a tanulmányi követelményeket azért nem tudta teljesíteni, mert a tanuló tartós gyógykezelés alatt állt, a meghatározott életkorhoz képest két évvel hozzá kell számítani.

Esti oktatás munkarendje szerint folyik a tanítás, ha a tanulók teljesítik a nappali oktatás heti óraszámainak legalább ötven százalékát, de nem érik el a kilencven százalékát. Levelező oktatás munkarendje szerint folyik az oktatás, ha a heti órák száma eléri a nappali oktatás heti óraszámának legalább 10 százalékát, de nem éri el az 50 százalékot.

Lehetőség van a felnőttoktatásban egyéb munkarend (pl. távoktatás) szerint is oktatni. Ennek megszerzésének módját nem határozza meg a törvény, példaként a távoktatást említi, illetőleg azt, hogy az egyéb felnőttoktatási formákban nincs kötelező óraszám. Ez tehát egy rendkívül szabadon szervezhető formát tesz lehetővé, ugyanakkor például a tanév rendje számukra is kötelező. Az egyéb oktatásban résztvevők is tanulók, tanulói jogviszonyt létesítenek, valamennyi tanévet teljesíteniük kell, hogy elérjenek pl. az érettségi vizsgáig.

A felnőttoktatásban a tanórai foglalkozások, az osztálybontásra és egyéni foglalkozásra, a tanórán kívüli foglalkozásra, a mindennapos testedzésre vonatkozó előírások alkalmazása nem kötelező. Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy lehetnek olyan feladatok, amikor célszerű, szükségszerű ezek valamelyikével élni (pl. idegennyelv-oktatás vagy felzárkóztató programok esetében).

A tanórai foglalkozások kialakítása a felnőttoktatásban

A felnőttoktatásban – bármilyen oktatási formát választ az iskola – az iskola helyi tantervében pontosan meg kell határozni a tanított tantárgyakat, tantervi modulokat. *A kerettantervben szereplő tantárgyak oktatása kötelező.*

A felnőttoktatásban is alkalmazni kell, lehet a nemzetiségi és etnikai kisebbségi oktatás irányelveit, amennyiben ilyen oktatás megszervezését határozza el a fenntartó vagy az iskola.

Végezetül megemlíteném, hogy a felnőttoktatásban is lehetősége van a tanulónak választani, hogy középszintű vagy emelt szintű érettségi vizsgára készül fel. Az ehhez szükséges emelt óraszámot azonban legfeljebb a nappali munkarend szerinti oktatásban lehet biztosítani. *Az esti, levelező, egyéb oktatásban a tanuló egyéni felkészítése keretében tud elmélyültebben foglalkozni a tananyaggal.*

A tanulók tanítási órákon való részvételének rendje

A felnőttoktatásban a tanuló azáltal, hogy felnőttoktatási/képzési formát választ, önmaga dönt arról, hogy milyen módon kívánja teljesíteni tanulmányi kötelezettségét. A helyi tantervnek

kell eligazítást adnia arra vonatkozóan, hogy a tanulónak részt kell-e vennie a kötelező tanórai foglalkozásokon és hány tanórai foglalkozáson ahhoz, hogy eleget tegyen a vele szemben támasztott elvárásnak.

Amennyiben a tanuló olyan oktatási formában vesz részt, ahol nem kell tanórai foglalkozáson megjelenni, ott az előrehaladás feltételeit (konzultációk, vizsgák) az iskola határozhatja meg.

Amennyiben az iskola a helyi tantervben meghatároz nem kötelező tanórai foglalkozásokat, a tanuló dönthet arról, hogy részt kíván-e venni ezeken, vagy nem.

A helyi tantervek elkészítésére vonatkozó rendelkezések

A felnőttoktatás helyi tantervének – hasonlóan a nappali oktatáshoz – tartalmaznia kell a kerettanterv tantárgyait, tantárgyi moduljait. Itt is létrehozhatók integrált tantárgyak és összevont tantárgyak. A felnőttoktatásban az alacsony óraszámok miatt lehetséges az egyes tantárgyak tömörített, rövidebb idő alatt történő oktatása.

Mivel itt lehetőség van a tanulóknak emelt szintű érettségi vizsgára felkészülni és érettségi vizsgát tenni, az alacsony heti óraszámok miatt azonban nincs reális lehetőség bizonyos tantárgyak óraszámának emelésére, így erre csak a szabad sáv óráit lehet felhasználni, illetőleg a tanulónak az egyéni felkészülés, az otthoni tanulás keretében kell nagyrészt önerőre támaszkodva az emeltszintű vizsgára felkészülni.

1.1.2. Alapfokú nevelés-oktatás felmenő rendszerben 5–8. évfolyam

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8
2020.05.19

1.2. Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához

1.2.1. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola kötelező 9/E előkészítő évfolyamának kerettanterve

Célok és feladatok

Ebben a szakaszban – az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola kötelező előkészítő évfolyamán – az előzetes tudások megerősítése és tovább építése, alkalmazása, az önálló életvezetési technikák tudatos gyakorlása kerül a középpontba. Megvalósul a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó gyengébb vagy sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, a szakmatanuláshoz, munkába álláshoz szükséges motiváció megteremtése.

A pedagógus feladata biztosítani az enyhe értelmi fogyatékos, alapfokú iskolai tanulmányaikat befejezett tanulók általános tudásának elmélyítését, illetve szinten tartását, a közismereti órákon a szociális kompetenciák fejlesztését, a személyes jártasságnak, a problémákkal való megbirkózás képességének erősítését célzó tanulási környezetet, a tevékenységközpontú tanulás-szervezést.

A képzés feladata elmélyíteni, kiegészíteni az alapfokú iskolában megszerzett általános műveltséget, feltárni és segíteni az épen maradt részképességeket, támogatni az érdeklődés és tehetség alapján kialakuló tanulói tevékenységeket.

A tantárgyi struktúra igazodik az értelmi fogyatékoságból adódó nevelhetőség, oktathatóság, képezhetőség sajátosságaihoz. Ennek lényeges eleme, hogy integrált természetismeret tantárgyat tartalmaz; a kompetenciák fejlesztésében megkülönböztetett figyelmet fordít a személyes, a szociális, a kommunikációs és az életvezetési kompetenciákra; és minden tananyagtartalmat a gyakorlati életben előforduló problémák, helyzetek megoldásához kapcsol.

1.2.2. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók két évfolyamos szakiskolai szakmai oktatásához, képzéséhez alkalmazandó 9–10. évfolyamos közismereti kerettanterv

1.2.3. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók négy évfolyamos szakiskolai szakmai oktatásához, képzéséhez alkalmazandó 9–12. évfolyamos közismereti kerettanterve

Szakképző évfolyam (9-12. évfolyam) céljai, feladatai:

A speciális szakiskolai iskolai oktatás felkészíti a tanulókat az egész életen át tartó tanulásra, a munkaerőpiacon való eredményes részvételre, a sikeres munkaerő-piaci és társadalmi integrációra.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók közismereti oktatásának a speciális szakiskolai képzésben kiemelt célja támogatni a szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítását és a sikeres szakmai vizsgára való felkészülést, gyakorlási-kipróbálási lehetőséget adni a társadalmi beilleszkedés, az önálló életvezetési technikák, a társadalmi cselekvőképesség, a személyiségstruktúra megszilárdítására.

A szakiskolai képzés gyakorlási-kipróbálási lehetőséget teremt a társadalmi normáknak megfelelő életmód, életvitel szervezéséhez, vezetéséhez. Támogatja a személyiség komplex, harmonikus fejlődését, az önismeret, az önbizalom és a megfelelő önértékelés megerősödését, segíti a kognitív funkciók, az érzékelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás további fejlődését, teret enged a helyes és kívánatos társas kapcsolatok, viselkedési normák, szociális interakciók gyakorlásának.

A választott kerettantervek megnevezése:

A Grassalkovich Antal Baptista Szakgimnázium, Szakközépiskola, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendeleten alapuló, a keret-tantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló többször módosított 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet mellékleteiben szereplő kerettanterveket emeli be – a helyi sajátosságok figyelembevételével és beépítésével – a helyi tantervébe a 2013/2014-es tanévtől, a 9. évfolyamon felmenő rendszerben. A szakiskolát végzetek középiskolája esetében a 2014/2015-ös tanévtől felmenő rendszerben használjuk a 34/2014. (IV. 29.) EMMI rendelettel módosított 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 13. sz. mellékletében kiadott tantárgyi kerettanterv alapján készült helyi tantervet.

A többi – felsőbb évfolyamokon – kifutó rendszerben alkalmazzuk a korábbi helyi tanterveket, melyek a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Kormányrendelet alapján készültek el.

1.3. Közismereti kerettanterv a szakképző iskolák számára

1.3.1. Kerettanterv a Középfokú nevelés- oktatás szakasza, a szakközépiskola kifutó 10.-11. évfolyam számára, közismereti képzés

Az iskola valamennyi évfolyamán átfogó helyi tantervet használ. Az érvényes jogszabályok értelmében az iskola Helyi Tanterve az intézmény alapidokumentuma, része a működést meghatározó pedagógiai programnak. Helyi tantervként a központilag kiadott, az egyes szakmákra kidolgozott tanterveket alkalmazzuk valamennyi szakma oktatása során.

Célok, feladatok:

A szakiskola általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse a nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre. Külön hangsúlyt helyez arra, hogy megalapozza és továbbfejlessze a tanulók képességeit, motivációit az egész életen át tartó tanuláshoz. Az egész tanítási – tanulási folyamatot a szakmatanuláshoz nélkülözhetetlen kompetenciák fejlesztésének szolgálatába állítja. A szakiskola további célja, hogy érvényesítse a közismereti és szakmai tananyagok interdiszciplináris és problémaközpontú szemléletét és szervezését. Az egyes műveltségi területek témakörei, témái a valóság problémáit és az azok felismeréséhez, megértéséhez, kezeléséhez szükséges tudásokat, képességeket is a mindennapi élet kontextusába helyezik, kiemelve az alkalmazható tudás fontosságát.

A választott kerettantervek megnevezése:

A Grassalkovich Antal Baptista Szakgimnázium, Szakközépiskola, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendeleten alapuló, a keret-tantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló többször módosított 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet mellékleteiben szereplő kerettanterveket emeli be – a helyi sajátosságok figyelembevételével és beépítésével – a helyi tantervébe a 2013/2014-es tanévtől, a 9. évfolyamon felmenő rendszerben. A szakiskolát végzetek középiskolája esetében a 2014/2015-ös tanévtől felmenő rendszerben használjuk a 34/2014. (IV. 29.) EMMI rendelettel módosított 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 13. sz. mellékletében kiadott tantárgyi kerettanterv alapján készült helyi tantervet.

A többi – felsőbb évfolyamokon – kifutó rendszerben alkalmazzuk a korábbi helyi tanterveket, melyek a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Kormányrendelet alapján készültek el.

1.3.2. Közismereti kerettanterv a szakképző iskolák számára

https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/kozismereti_kerettanterv_szakkepzes

2020.05.19

Célok, feladatok

A szakképző iskolai képzés különös hangsúlyt helyez arra, hogy a tanítási-tanulási folyamat megalapozza és továbbfejlessze a tanulók képességeit, motivációit az egész életen át tartó tanuláshoz; beépítse a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott tudásértelmezést, és ennek megfelelően az egész tanítási-tanulási folyamatot a szakmatanuláshoz nélkülözhetetlen kompetenciák fejlesztésének szolgálatába állítsa.

A szakképző iskola további célja, hogy az egyes integrált tartalmakat hordozó műveltségi területek segítségével érvényesítse a közismereti és szakmai tananyagok interdiszciplináris és problémaközpontú szemléletét és szervezését; valamint a tartalmak feldolgozása, elsajátítása során a köznevelési törvényben előírtaknak megfelelően érvényesüljön a Nemzeti alaptantervnek a tanulásról és a tanulásszervezésről kialakított felfogása.

Az egyes műveltségi területek témakörei, témái a valóság problémáit és az azok felismeréséhez, megértéséhez, kezeléséhez szükséges tudásokat, képességeket is a mindennapi élet kontextusába helyezik, kiemelve ezzel a társadalmilag releváns, alkalmazható tudás fontosságát.

1.4. Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf
2020.05.19

2. TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS ÓRASZÁMOK

2.1 Felnőttek Általános Iskolája az iskolarendszerű felnőttoktatás számára

2.1.1 Alapfokú nevelés-oktatás kifutó rendszerben 6–8. évfolyam

2.1.1.1 Alapfokú nevelés-oktatás kifutó rendszerben 6–8. évfolyam – nappali munkarend

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is. Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése.

Az általános iskola az 1–4. évfolyamokhoz hasonlóan az 5–8. évfolyamokon is együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a középfokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra, illetve az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszára, összességében ezzel is támogatva a társadalomba való beilleszkedést.

Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodásának szintje eleinte konvencionális, rendre és fegyelemre törekszik, belátja, hogy teljesíteni kell az elvállalt kötelességeket. A szabályokat minden körülmények között be kell tartani, kivéve az olyan szélsőséges eseteket, amikor azok más társadalmi kötelezettségekkel kerülnek konfliktusba. A szakasz második felében a tanuló erkölcsi gondolkodása posztkonvencionálissá válik, vagyis belátja, hogy a törvényeket a társadalom hozza és alakítja. Tudatosul benne, hogy az emberek különböző értékeket és véleményeket vallanak, és hogy az értékek és szabályok egy része viszonylagos. A tanuló megérti a normakövetés fontosságát.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait, valamint több, az ünnepkörökhöz köthető magyar hagyományt. Egyre rendszeresebben részt vesz szűkebb közösségében nemzeti hagyományaink ápolásában, megismer ezekhez kapcsolódó műalkotásokat. Annak érdekében, hogy erősödjön benne saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, megismeri azok legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit és szimbólumait. Fel tud sorolni néhány, lakókörnyezetére jellemző sajátosságot, megismeri a hungarikum fogalmát. Ismeri nemzeti ünnepeinket, ezekhez kötődő hagyományainkat, és ezeket tantárgyi ismereteihez is kapcsolja. Kialakul benne a szülőföld, a haza és a nemzet fogalma, az ezekhez való kötődés igénye. Egyre nyitottabb más népek kultúrája iránt, ismeri, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek és kisebbségek élnek. Ismerkedik egy-egy magyarországi nemzetiséggel, kisebbség kultúrájával. Ismeri az általa tanult idegen nyelvet beszélő népek kultúrájának egy-egy jelentős vonását. A tanulóban kialakul egy kép az európai kultúra értékeiről, és ismer ennek megőrzéséért munkálkodó intézményeket, programokat.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló törekszik a konfliktusok feloldására, alkalmazza a konfliktuskezelés demokratikus technikáit. Nyitottá válik a társadalmi jelenségek iránt, szert téve az együttműködés képességére. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Megismerkedik az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Alkalmazza a méltányosságot és az erőszakmentességet biztosító technikákat a közösségben való tevékeny részvétele során. Részt vesz olyan tevékenységekben, amelyek a közösség jobbítását szolgálják.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanuló megfelelő szókincsrel rendelkezik érzelmi árnyalatok kifejezésére, képes dicsérni, és egyre több tulajdonságot meg tud nevezni. Megismeri az önmegfigyelés jelentőségét, vagyis cselekedetei, reakciói, viselkedése alapján véleményt tud mondani önmagáról, ismeri a stressz és stresszkezelés lényegét. Képes különbséget tenni a valódi és virtuális társas kapcsolatok természete között, be tud kapcsolódni különböző kisközösségekbe. Kialakul benne a személyiségének megfelelő humánus magatartás az önkritika és a környezeti visszajelzések egységében, képes elemezni, feltárni a jóra ösztönző, illetve a destruktív csoportok eltérő jellemzőit. Több szempontból is rálát egy vitás helyzetre, konfliktusra, képes vitatkozni. Felismeri társadalmi szerepeit (férfi-nő, gyerek-szülő, diák-tanár). Képes felismerni bizonyos előítéletes magatartásformákat és a sztereotípiák megnyilvánulásait.

A családi életre nevelés

A tanuló képes felismerni és megfogalmazni családban betöltött szerepeket, feladatokat, megtalálja és elvégzi a rá háruló feladatokat. Tisztában van a nemi szerepek biológiai funkcióival, társadalmi hagyományaival. Felismeri a családi élet és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához megfelelő segítséget tud kérni. A szakasz végére a tanuló értéknek tekinti a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot. Tisztában van azzal, hogy a szexualitás a párkapcsolatok fontos eleme, és érti az ezzel kapcsolatos felelősséget is. Tud a pozitív és negatív családtervezés különböző lehetőségeiről, ismeri a művi terhesség megszakítás lelki és fizikai veszélyeit. A tanuló alkalmazás szinten ismeri a csecsemőgondozás néhány alapvető lépését.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló fel tudja sorolni az egészséges táplálkozás néhány alapvető szabályát. Ismeri a tisztálkodással kapcsolatos alapvető szabályokat, a személyes higiéné ápolásának módjait, majd megtanulja tudatosan ápolni személyes higiénéjét. Tudja, hogy a rendszeres testmozgás és művészeti tevékenység hozzájárul lelki egészségünk megőrzéséhez, így fokozatosan kialakul az igénye ezek iránt. A tanuló (az iskola és szülei segítségével) igyekszik olyan kikapcsolódást, hobbit találni, amely hozzásegíti lelki egészségének megőrzéséhez. Ismeri az aktív pihenés fogalmát, meg tud nevezni aktív pihenési formákat. Tisztában van a feltöltődés és kikapcsolódás jelentőségével. Tudatosan figyel testi egészségére, képes szervezetének jelzéseit szavakkal is kifejezni. Ismer és alkalmaz stresszoldási technikákat, tisztában van a nem megfelelő stresszoldás következményeivel, ennek kockázataival (különösen az alkohol, a dohányzás és a drogok használatának veszélyeivel), és tudatosan kerüli ezeket. Ismeri a stressz okozta ártalmakat, a civilizációs betegségeket és ezek megelőzésének módját.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanulóban fokozatosan tudatosul, hogy társaival kölcsönösen egymásra vannak utalva. Bizonyos helyzetekben kérésre képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben ő is képes segíteni. Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló tapasztalatot szerezzen a fogyatékkal élőkkel való együttéléstről, amelynek során felismeri a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét alkalmanként és a mindennapokban is.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóban kifejlődnek a környezetharmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokások, mozgósítható a környezet védelmét célzó együttes cselekvésre. Érti a mennyiségi és minőségi változás, fejlődés fogalmát, valamint, hogy a fogyasztás önmagában sem nem cél, sem nem érték. Egyre érzékenyebbé válik környezete állapota iránt, képes annak változását elemi szinten értékelni. Felismeri a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerüli ezeket. Képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét. Nem hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat, előnyben részesítve a természetes, újrahasznosítható, illetve újrahasznosított anyagokat. Érzékenyebbé válik az anyag- és energiatakarékos életvitelre és ismeri ezek gyakorlati technikáit. Érti a fenntarthatóság fogalmát.

Pályaorientáció

A tanuló képes megfogalmazni, hogy mi érdekli őt leginkább, és felismeri, hogy érdeklődési körét, motivációját, sajtát adottságait mely szakmákban tudná hasznosítani. Megfelelő

ismeretekkel rendelkezik a továbbtanulással, a választható iskolákkal, életutakkal kapcsolatban. Ismeri az élethosszig tartó tanulás fogalmát. Tud célokat kitűzni és jövőképet felállítani. Van önkritikája, képes különbséget tenni a társas befolyásolás és saját elképzelése között. Érti a tanulás és a karriercél elérésének összefüggéseit.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló történelmi ismeretei alapján felismeri a gazdasági rendszerek változását, viszonylagosságát, hibáit és fejlődését. Ismeri az unió közös fizetési eszközét, belátja, hogy az egyes országok eltérő mértékben és szerepben kapcsolódnak be a világgazdaság folyamatiba. Érzékeli az anyagi és kapcsolati tőke szerepét és értékét saját életében. Érzékeli, hogy mi a fenntartható gazdaság és hogyan valósítható ez meg globális és lokális szinten. Matematikai ismereteit alkalmazza pénzügyekkel kapcsolatos feladatokban. Képes összehasonlítani, hogy különböző országokban milyen életszínvonalon élnek az emberek, és felismer néhány összefüggést az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság kérdései között.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló hatékonyan tud keresni a világhálón, kulcsszavak segítségével, majd képessé válik elektronikus gyűjtőmunkát végezni. Tisztában van a videojátékok használatának helyes mértékével. Egyre inkább tisztában van a közösségi oldalak, valamint a médiatartalmak megosztásának esetleges veszélyeivel. A közösségi oldalakon megjelenő verbális agresszió elhárítására megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik. Odafigyel arra, hogy magánszférájába ne engedjen be nem kívánatos médiatartalmakat. Kialakulóban van kritikai érzéke a médiatartalmak hitelességét illetően.

A tanulás tanítása

A tanuló megismer olyan alapvető, tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (a gyermekirodalomban, egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvíleg szabatosan indokolni. A tanuló megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló képes érzéseinek, gondolatainak, véleményének kifejezésére, adott szempont szerint újrafogalmazására, mások véleményének tömör reprodukálására. Képes ismert tartalmú szövegeket biztonságosan elolvasni, értelmező hangos olvasással. Képes hallott és olvasott szöveg lényegének felidézésére, megértésére, értelmezésére. Önállóan olvas nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes a szövegelemzés alapvető eljárásainak önálló alkalmazására, különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására, értelmezésére és értékelésére. Korosztályának megfelelő módon részt vesz az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Törekszik az olvasható és pontosan értelmezhető írásbeli kommunikációra. Elsajátítja a jegyzetelés alapjait. Képes rövidebb szövegek alkotására különböző szövegtípusokban és műfajokban. Képes rövidebb szövegek összegyűjtésére, rendezésére. Gyakorlott a helyesírási kézikönyvek használatában,

törekszik a normakövető helyesírásra. Képes művek önálló befogadására és ennek szöveges interpretálására. Képes egyes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló felfedezi, megéri és alkalmazza a nyelvet vezérlő különböző szintű szabályokat, ami tudatosabbá és gyorsabbá teszi a nyelvtanulást. A beszédkészség és a hallott szöveg értése mellett törekszik a célnyelvi olvasásra és írásra is. Felfedezi a nyelvtanulás és a célnyelvi kultúra fontosságát. Próbálkozik önálló nyelvtanulási stratégiák alkalmazásával, és elindul a tudatos nyelvtanulás és az önálló nyelvhasználat útján. Megéri és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Matematikai kompetencia

A tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. A tanuló felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. A tanuló képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. A tanuló képessé válik konkrét tapasztalatok alapján az általánosításra, matematikai problémák megvitatása esetén is érvek, cáfolatok megfogalmazására, egyes állításainak bizonyítására.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tanuló már képes felismerni a természet működési alapelveit, illetve az egyszerűbb technológiai folyamatokat és azok kapcsolatait. Egyre önállóban használja, illetve alkalmazza az alapvető tudományos fogalmakat és módszereket problémák megoldása során. Tudása és megfigyelési képességei fejlődésének köszönhetően tanári irányítás mellett, de mind önállóban hajt végre kísérleteket, megfigyeléseket, amelynek eredményeit értelmezni is tudja. Technikai ismereteit és kompetenciáit kezdetben még irányítással, majd egyre önállóban alkalmazza az iskolai és iskolán kívüli környezetben. Felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt káros hatásait, belátja, hogy erőforrásaink döntően végesek, és ezeket körültekintően, takarékosan kell hasznosítanunk. Nyitottá válik a környezettudatos gondolkodás és cselekvés iránt, képes környezettudatos döntések meghozatalára.

Digitális kompetencia

A tanuló mind motiváltabbá válik az IKT-eszközök használata iránt. Képes alapvető számítógépes alkalmazásokat (szövegszerkesztés, adatkezelés) felhasználni a tanórai és a tanórán kívüli tanulási tevékenységek során, illetve a hétköznapi életben. Egyre nagyobb biztonsággal és mind önállóban képes felhasználni a számítógép és az internet által biztosított információkat, akár megadott szempontok szerinti gyűjtőmunkában is. A megszerzett információkból irányítással, majd egyre önállóban képes összeállítani prezentációkat, beszámolókat. Ismeri az elektronikus kommunikáció (e-mail, közösségi portálok) nyújtotta lehetőségeket és használja is ezeket. Felismeri az elektronikus kommunikációban rejlő veszélyeket és törekszik ezek elkerülésére. Látja a valós és a virtuális kapcsolatok közötti különbségeket, kellő óvatossággal kezeli a világhálóról származó tartalmakat és maga is felelősséggel viszonyul a világháló használóihoz.

Szociális és állampolgári kompetencia

A tanuló nyitott más kultúrák, más népek hagyományainak, szokásainak megismerésére, megérti és elfogadja a kulturális sokszínűséget. Ismeri és helyesen használja az állampolgársághoz kapcsolódó alapvető fogalmakat. Képes együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt, önként vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért, ennek figyelmen kívül hagyása pedig akár súlyos következményekkel is járhat. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

Ismert élethelyzetekben a tanuló képes mérlegelni, döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Képes a korának megfelelő élethelyzetekben felismerni a számára kedvező lehetőségeket és élni azokkal. Terveket készít céljai megvalósításához, és – esetenként segítséggel - meg tudja ítélni ezek realitását. Csoportos feladathelyzetekben részt tud venni a végrehajtás megszervezésében, a feladatok megosztásában. Céljai elérésében motivált és kitartó.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával. Képes történetek, érzések, élmények feldolgozására különböző dramatikus, zenei, tánc- és mozgástechnikai, továbbá képzőművészeti elemek alkalmazásával. Alakulóban van önálló ízlése, és ez megnyilvánul közvetlen környezete, használati tárgyai kiválasztásában, alakításában is.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz tud írni, olvasni, számolni, továbbá nem idegenek számára az IKT-eszközök. A tanuló képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, törekszik arra, hogy saját tanulását megszervezze. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív. A tanuló egyre tudatosabban kezeli a saját tanulási stratégiáit, egyre gyakorlottabb abban, hogy felismerje készségeinek erős és gyenge pontjait, és hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek

kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása során a NAT-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az Irányelv fogyatékosági kategóriákra vonatkozó ajánlásait. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

A fentiekre vonatkozó konkrét javaslatokat minden fogyatékosági területre vonatkozóan A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve [2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 21. § (11) bekezdés] tartalmazza. Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) és a tőlük elkülönítetten (gyógypedagógiai intézményekben) történő nevelésére, oktatására.

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat, nappali munkarend kifutó rendszerben 6–8. évfolyam

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 6–8. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 6–8. évfolyam			
Tantárgyak	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3
Matematika	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1
Természetismeret	2	-	-
Biológia-egészségtan	-	2	1
Fizika	-	2	1
Kémia	-	1	2
Földrajz	-	1	2
Ének-zene	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret*	-	-	-
Informatika	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	-
Testnevelés és sport	5	5	5
<i>Bibliaismeret**</i>	1	1	1
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	31	31

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

**Intézményünkben a Bibliaismeret tárgy oktatása a rendelkezésre álló órakeret felett történik, plusz óraként.

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

2.1.1.2 Alapfokú nevelés-oktatás kifutó rendszerben 6–8. évfolyam – esti munkarend

Célok és feladatok

A felnőttek általános iskolája 5-8. osztályának feladata az alpműveltségre épülő általános alpműveltség közvetítése.

Olyan ismereteket és képességeket nyújt, amelyek átfogják az általános alpműveltség általános iskolai körét, tekintetbe véve a tanulók élettapasztalatait és korábbi (megszakított) iskolai tanulmányait, eredményeit, rendezve és kiegészítve ezeket. Ebből kiindulva megteremti a munkaerő-piaci szakképzés vagy a szakiskolai és a középiskolai továbbtanulás lehetőségét.

A tananyag tantárgyi tartalmi, tevékenységformái közvetítik és továbbfejlesztik a kommunikációs és a tanulási képességeket, az élethosszig tartó tanulás igényeinek és az erre való képességek kifejlődésének érdekében. Alkalmat adnak a tanulók életvitelének, társadalmi létformáiknak, a világban való tájékozottságuk továbbfejlesztésére. Rehabilitációs lehetőséget biztosítanak korábbi iskolai kudarcaik kompenzálására. Módot nyújtanak a tanulók személyiségének minél átfogóbb fejlesztésére, szocializálására.

A kerettanterv hangsúlyt helyez arra, hogy a tananyag nemcsak ismeretek rendszere, hanem ezzel együtt bevált megismerési-tanulási és cselekvési módszerek elsajátítási eszköze is, az ismeretelsajátítástól elválaszthatatlan gondolkodási és cselekvési műveletek kifejlesztője. Ily módon törekszik a műveltség elvontabb elméleti és konkrét gyakorlati szintjeinek egyensúlyára, az elméleti és a gyakorlati gondolkodás közti átmenetek létrehozására. Hangsúly került a reprodukív gondolkodás továbbfejlesztési lehetőségeinek biztosítására, a problémamegoldó és a kreatív működés irányába. Mindezek a felnőttek általános iskolája 5-8. osztályának kiemelt feladataihoz kapcsolódnak.

A kerettanterv a tananyagot az esti és levelező munkarendben történő tanításra tervezve tartalmazza. Ettől azonban, amennyiben a feltételek adottak, el lehet térni oly módon, ahogy azt a Köznevelési Törvény lehetővé teszi.

Felső tagozat (6 – 8. évfolyam) –esti óraszámok a kerettantervekhez

Évfolyam/ Tantárgyak	6.	7.	8.
	esti	esti	esti
Anyanyelv, kommunikáció	1	1	1
Magyar irodalom	2	2	2
Matematika	3	3	3
Fizika	1	1	1
Kémia	1	1	-
Földrajz	1	-	-
Biológia	1	-	-
Történelem és állampolgári ismeretek	1	1	1
Művészeti ismeretek	-	1	1
Informatika	-	1	2
Idegen nyelv (Angol/Német)	2	2	2
Osztályközösség-építő program	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	1	1
Összesen	15	15	15

2.1.2 Alapfokú nevelés-oktatás felmenő rendszerben 5–8. évfolyam

https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8
2020.05.19

2.2 Sajátos nevelési igényű tanulók

2.2.1 Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola kötelező 9/E előkészítő évfolyamának kerettanterve

Tantárgyak és óraszámok

Műveltségterület	Tantárgy	Heti óraszám	Éves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	5	180
Idegen nyelv	Idegen nyelv	2	72
Matematika	Matematika	5	180
Történelem és állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek	1	36
Természettudomány és földrajz	Természettudomány	3	108
Művészetek	Vizuális kultúra	2	72
Technológia	Digitális kultúra	2	72
Egyéb	Pályaorientáció	1	36
	Szakmai alapozó ismeretek	4	144
Testnevelés	Testnevelés	5	180
	Osztályfőnöki (Közösségi nevelés)	1	36
Összesen		31	1116
Szabadon tervezhető		3	108
Mindösszesen		34	1224

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

2.2.2 Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók két évfolyamos szakiskolai szakmai oktatásához, képzéséhez alkalmazandó 9–10. évfolyamos közismereti kerettanterv

Műveltségi terület	Tantárgy neve	9–10. évfolyam (átlag heti időkeret)	2 tanéves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1	71
Matematika	Matematika	2	142
Technológia	Digitális kultúra	1	71
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5	355
	Osztályfőnöki (közösségi nevelés)	1	71
Közismeret összesen		10	710
További szabad közismereti időkeret		1	71
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt		21	1491
További szabad szakmai időkeret (szabad sáv)		2	142
Összefüggő szakmai gyakorlat		70	70

* Intézményünkben a Bibliaismeret tárgy oktatása a rendelkezésre álló órakeret felett történik, plusz óraként.

2.2.3 Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók négy évfolyamos szakiskolai szakmai oktatásához, képzéséhez alkalmazandó 9–12. évfolyamos közismereti kerettanterve

Műveltségi terület	Tantárgy neve	9. évf. (heti óraszám)	Gyak. (két hét)	10. évf. (heti óraszám)	2 tanéves óraszám	Gyak. (három hét)	11. évf. (heti óraszám)	Gyak. (három hét)	12. évf. (heti óraszám)	2 tanéves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1	-	1	72	-	1	-	1	68
Idegen nyelv	Élő idegen nyelv	1	-	1	72	-	1	-	1	68
Matematika	Matematika	1	-	1	72	-	1	-	1	68
Technológia	Digitális kultúra	1	-	1	72	-	1	-	1	68
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5	-	5	360	-	5	-	5	340
	Osztályfőnöki (Közösségi nevelés)	1	-	1	72	-	1	-	1	68
Közismeret összesen		10	-	10	720	-	10	-	10	680
Szabad közismereti időkeret		1,5	-	1	90	-	1	-	1	68
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt		21	-	21	1512	-	21	-	21	1428
Szabad szakmai időkeret		1,5	-	2	126	-	2	-	2	136
Összesen		34 óra	-	34 óra			34 óra	-	34 óra	-
<i>Összefüggő szakmai gyakorlat</i>		-	70	-	-	105	-	105	-	-

Az éves óraszám megadásánál 9-11. évfolyamon 36 héttel, az utolsó 12. évfolyamon 32 héttel számolunk.

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

2.3 Szakképző iskolák számára

2.3.1 Kerettanterv a Középfokú nevelés- oktatás szakasza, a szakközépiskola kifutó 10.-11. évfolyam számára, közismereti képzés

Területek		10. évfolyam	11. évfolyam
Közismeret	Kötött órák	9 óra	6 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	2 óra	3,5 óra
	Biblia ismeret	1 óra	1 óra
	Összesen	11 óra	9,5 óra
Szakmai elmélet és gyakorlat	Kötött órák	23 óra	23 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	2 óra	2,5 óra
	Összesen	26 óra	26,5 óra
Heti összes óraszám		36 óra	35 óra

A közismereti órák eloszlása

Tantárgyak	10. évfolyam	11. évfolyam
Magyar-Kommunikáció	1 óra	-
Idegen nyelv	2 óra	2 óra
Matematika	1 óra	-
Társadalomismeret	1 óra	-
Természetismeret	-	-
Testnevelés	5 óra	5 óra
Biblia ismeret	1 óra	1 óra
Osztályközösség építő program	1 óra	1 óra
Szabad órakeret	-	1,5 óra
Összesen	12 óra	10,5 óra

A szakmai elmélet, gyakorlat órák felosztását a szakmai program tartalmazza részletesen.

Képzési, szakképzési irányok

A képzések az alábbi szakmacsoportokban folynak:

- kereskedelem - marketing, üzleti adminisztráció,
- mezőgazdaság,
- művészet, közművelődés, kommunikáció

2.3.2 Szakképző iskolák számára

A közismereti és szakmai tantárgyak óraszámai

	Területek	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Közismereti tantárgyak	Kötött órák	15 óra	9 óra	6 óra
	Szabadon tervezhető órakeret	3 óra	2 óra	3,5 óra
	<i>Összesen</i>	<i>18 óra</i>	<i>11 óra</i>	<i>9,5 óra</i>
Szakmai tantárgyak	Kötött órák	14,5 óra	23 óra	23 óra
	Szabadon tervezhető órakeret	2,5 óra	2 óra	2,5 óra
	<i>Összesen</i>	<i>17 óra</i>	<i>25 óra</i>	<i>25,5 óra</i>
Heti összes óraszám		35 óra	36 óra	35 óra

A közismereti tantárgyak óraelosztása

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Magyar – Kommunikáció	2 óra	1 óra	–
Idegen nyelv	2 óra	2 óra	2 óra
Matematika	2 óra	1 óra	–
Társadalomismeret	2 óra	1 óra	–
Természetismeret	3 óra	–	–
Testnevelés*	5 óra	5 óra	5 óra***
Osztályközösség-építő Program	1 óra	1 óra	1 óra
<i>Szabadon tervezhető órakeret**</i>	<i>1 óra</i>	<i>0 óra</i>	<i>1,5 óra</i>
Összesen:	18 óra	11 óra	9,5 óra

* A nemzeti köznevelési törvény értelmében az iskoláknak az adott osztályokban csak azokon a tanítási napokon kell megszervezniük a mindennapos oktatást (legalább napi egy testnevelés óra keretében), amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik. Ha ennek eredményeként a heti öt testnevelés óra nem teljesíthető, a fennmaradó órák a szabad órakeret részévé válnak, így annak felhasználásáról az intézmények dönthetnek.

** A szabadon tervezhető órakeret felhasználásáról az iskola dönt, így például a digitális kultúra oktatását is beemelheti a helyi tantervébe (ehhez a kerettanterv külön digitális kultúra tantárgyi kerettantervet is ajánl).

*** A szakképző iskola 11. évfolyamán a középfok számára készült testnevelés kerettanterv 11-12. évfolyamának tartalmából lehet választani, a rendelkezésre álló óraszámoknak megfelelően. (Ez nem érvényes a három órásra tervezett testnevelés és sport kerettantervre, amely már csak három évfolyamra [9–11.] készült.)

2.4 A gimnáziumok 9–12. évfolyama

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf
2020.05.19

3. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használunk a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatásért felelős miniszter tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, szakrajzfelszerelés stb.).

Az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a szakmai munkaközösségek határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók („örökölhetők”), illetve az áruk kedvezőbb,
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt szóban és írásban tájékoztatjuk. Az egyéb taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A kiválasztásnál a következő alapelvek érvényesülnek:

- korszerű ismereteket tartalmazzon
- megfeleljen az adott tantárgy vizsgakövetelményeinek
- illeszkedjen a tantervekhez
- nyelvezete, tagoltsága igazodjon a korosztály és képzési szint sajátosságaihoz segítse a megértést és rögzítést jó szemléltető ábrákkal, táblázatokkal, grafikonokkal, képekkel és a lényeges részek kiemelésével.
- adjon lehetőséget az ismeretek témakörönkénti összefoglalására, rendszerezésére az önellenőrzésre biztosítsa az önálló gyakorlás lehetőségét
- a gyengébb tanulók számára a felzárkózást segítse
- a jobb tanulóknak adjon módot arra, hogy próbára tehessék tudásukat
- kivitele, nyomdatechnikája legyen esztétikus
- folyamatosan beszerezhető legyen
- kötése legyen tartós
- ára ne legyen aránytalanul magas a színvonalához képest.

A tankönyveket, tanulmányi segédleteket az azonos tantárgyat tanítók közös megegyezéssel választják ki.

A szülők tájékoztatása az előírt tankönyvekről minden évben a végleges megrendelés előtt, írásban történik.

Térítésmentesen kell biztosítani a tankönyvet:

- a tartósan beteg,
- a sajátos nevelési igényű,
- a három vagy többgyermekes családban élő,
- a nagykorú és saját jogán családi pótlékra jogosult,
- a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő nappali tagozatos diákoknak

Az iskola arra törekszik, hogy a saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulóink ingyenesen használhatják.

4. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

A célok elérését az iskola, mint partnerközpontú szervezet működésének minden folyamatában a nevelés előtérbe helyezésével segíti. Alapvető fontosságú, hogy a szakmatanuláshoz szükséges bemeneti kompetenciák kialakításának folyamata a személyre szóló fejlesztés módszereivel, eljárásaival, az egyéni különbségekre alapozott nevelés kialakításával valósul meg a heterogén tanulócsoportokban

Alapelvünk a személyközpontúság: a fiatal szükségleteire támaszkodva tervezzük az oktatást-nevelést.

A nevelés folyamatában különböző szükségletekre támaszkodunk:

- Az intellektuális aktivitás szükséglete,
- új információk és ismeretek iránti szükségletek (érdeklődés, kíváncsiság),
- konstruálás, a gyakorlati tevékenység szükséglete.

Esztétikai szükségletek:

- esztétikai szemlélődés,
- élménybefogadás, esztétikai alkotás igénye,
- esztétikai jelenségek reprodukálásának igénye.

Egészséges életmód iránti szükségletek:

- rendszeres testmozgás, testedzés szükséglete,
- egészséges életritmus, higiéniai szabályok betartásának szükséglete.

A személyközpontú pedagógiai megközelítés során alternatív pedagógiai folyamatok beépítése szükséges a pedagógiai programba: az előző tanulói életút felderítése; belépő állapotmérés; nyomon követés; egyéni haladási ütemet biztosító tanulási programok; komplex együttműködési modell; komplex személyiségfejlődést biztosító szabadidős tanórán kívüli tevékenységek. A kompetenciák fejlesztését a képzés keretében beillesztjük gyakorlati tevékenységekbe, vagyis ezek fejlesztése pedagógiailag tervszerűen megkonstruált projektek elvégzése útján történhet, valósulhat meg. Tevékenységközpontúságra építünk, mert passzív tevékenység keretében a kompetenciák nem fejlődnek. A tanulási kudarcok csökkentését, a további tanulói életút sikerességét csak az egyéni haladási ütemet lehetővé tevő differenciált oktatásszervezés, a projektoktatás, a kooperatív tanítási-tanulási technikák

alkalmazása biztosítja. A rendszerelvű képzés moduláris oktatásszervezéssel valósul meg. A kompetencia alapú tananyagtartalom és a projektoktatás gyakorlatorientált fejlesztést tesz lehetővé. A tananyag moduláris felépítése rugalmas programszerkezet kiépítésére ösztönzi a szakiskolákat, képzési profilkajknak megfelelően, és a tanulók számára is biztosítja az egyéni érdeklődésnek, igényeknek, törekvéseknek a lehetőségek szerinti kibontakoztatását.

Ajánlások az alapelvek gyakorlati megvalósításához:

A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. A nevelés és az oktatás igazodik a gyermekhez, s ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek a gyermek részese.

Az előző tanulói életút felderítésének lépései: kérdőív az előző általános iskola vagy középfokú intézmény osztályfőnökéhez a tanuló eddigi fejlődésének folyamatáról; családlátogatás az osztályfőnök és a szociálpedagógus közreműködésével; környezettanulmány kérése a családgondozótól vagy gyermekjóléti szolgálat szakemberétől. Tanév végén visszajelzés az előző iskolának a tanuló fejlődéséről. Szükség esetén problémamegoldó esetmegbeszélésen részt vehet az előző osztályfőnök is.

Belépő állapotmérés elemei: diagnosztikus mérések az alapkompentenciák területén, megfigyelés a kulcskompetenciák területén, pszichés és szociális állapot feltérképezése – a kiinduló helyzet rögzítése.

Szükség esetén szakértői vélemény kérése (feltételezett sajátos nevelési igényű tanuló esetében). **Egyéni fejlesztési terv** összeállítása.

Komplex együttműködési modell: együttműködési formák a pedagógusok között (team) és a külső partnerekkel: tervekészítő – folyamatelemző / problémamegoldó – értékelő esetmegbeszélések, hospitálás.

Résztvevők a team tagjai: pedagógus, fejlesztő pedagógus, szociálpedagógus, pszichológus, osztályfőnök.

Külső partnerek: a tanulókkal és családjukkal kapcsolatba kerülő családgondozók, gyermekjóléti szolgálat szakemberei, az önkormányzatok szociális munkatársai/szociális munkások, civil segítő szervezetek, kisebbségi önkormányzatok, stb. – velük a szociálpedagógus tart kapcsolatot.

A **projektoktatás**, mint különböző elméleti és gyakorlati tudáselemek szintézisét nyújtó cselekedtető oktatási módszer, a tanulói produktum létrehozásával a legfontosabbat adja a tanulási kudarcokkal küzdő fiataloknak: sikerélményt a tanulás folyamatában.

„A projektmódszer olyan oktatásszervezési eljárás, mely az oktatást/képzést gyakorlati problémák megoldása köré csoportosítja. A tanulók aktivitására, érdeklődésére, kreativitására épül” (Kardos Lídia) A kooperatív tanítási-tanulási technikák alkalmazása fejleszti az együttműködési kompetenciákat is, folyamatos motivációt jelent az aktivizálással és azonos tartalmak különböző szinten történő elsajátítását is biztosítja.

Feladataink:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

5. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon. A testnevelésre fordított idő megegyezik a helyi tantervben meghatározott óraszámmal. Iskolánk ugyan tornateremmel nem rendelkezik, de erre a célra konditermet, tornaszobát épített ki, iskolaudvaron szabadtéri, zárt sportpályán valósulhat meg a mindennapi testnevelés. Illetve bérlemény formájában biztosítja a testnevelés feltételeit – a városi stadionban, valamint téli időszakban – jégpálya ill. korcsolyabérlettel. A testnevelés órákon túl diákjaink szívesen vesznek részt szabadidejükben kerékpár- és teljesítménytúrákon. A városi sportrendezvényeken tanulóink nagy létszámmal vesznek részt pl. futófesztivál, egészségnapok, iskolai projectnapok stb.

6. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Az iskola a tanulók számára nem tudja lehetővé tenni a pedagógus-választást. A tehetséggondozó – felzárkóztató foglalkozások, szakkörök, sportkörök esetében azonban a tanulók választhatnak, nem csak a szakkörök között, hanem bizonyos esetben a foglalkozásokat tartó pedagógusok között is.

A választható tantárgyak / foglalkozások esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus

vezetésére. A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

6.1. Választható érettségi tantárgyak megnevezése

A képzésben a felkészítés a kötelező érettségi vizsgatárgyakra (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv (angol) történik. A felkészítés a középszintű érettségi vizsgakövetelmények alapján történik az általános tantervű kerettantervek alapján kidolgozott helyi tantervek szerint. A képzés során az ötödik vizsgatárgy a szakmai vizsga, melynek meglétét a beiratkozás során köteles igazolni.

6.2. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

6.2.1. Magyar nyelv és irodalom

a) Magyar nyelv:

- Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció
- A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek
- Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stílus eszközök, szóképek, alakzatok
- A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás
- Retorika- a beszéd fajták, a beszéd felépítése, az érvelés
- Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv
- Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok
- Szótárhasználat
- Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek
- A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma

b) Magyar irodalom:

- Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom
- Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia
- A görög irodalom
 - A római irodalom
 - A Biblia mint kulturális kód
 - A középkor irodalma
 - A reneszánsz irodalma
 - A barokk és a rokokó irodalma
 - A felvilágosodás irodalma
 - A romantika irodalma
 - A magyar romantika irodalma
 - A klasszikus modernség irodalma
 - A magyar irodalom a XX. században
 - A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma
 - A magyar irodalom a XX. században II.

- A XX. századi történelem az irodalomban
- Kortárs magyar irodalom

6.2.2. Matematika:

- Halmazok
- Matematikai logika
- Kombinatorika, gráfok
- Számhalmazok, műveletek
- Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során
- Arányosság, százalékszámítás
- Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek
- Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek
- A függvény fogalma, függvénytulajdonságok
- Geometriai alapismeretek
- Háromszögek
- Négyszögek, sokszögek
- A kör és részei
- Transzformációk, szerkesztések
- Leíró statisztika
- Valószínűség-számítás
- Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése
- Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus
- Exponenciális folyamatok vizsgálata
- Sorozatok
- Trigonometria
- Térgeometria
- Koordinátageometria
- Leíró statisztika
- Valószínűség-számítás

6.2.3. Történelem:

- Civilizáció és államszervezet az ókorban
- Vallások az ókorban
- Hódító birodalmak
- A középkori Európa
- A magyar nép eredete és az Árpád-kor
- A középkori Magyar Királyság fénykora
- A kora újkor
- A török hódoltság kora Magyarországon
- A felvilágosodás kora
- Magyarország a 18. században
- Új eszmék és az iparosodás kora
- A reformkor
- A forradalom és szabadságharc
- A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése
- A dualizmus kori Magyarország
- A nagy háború

- Az átalakulás évei
- A két világháború között
- A Horthy-korszak
- A második világháború
- A két világrendszer szembenállása
- Háborútól forradalomig
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc
- A kádári diktatúra
- A kétpólusú világ és felbomlása
- A rendszerváltoztatás folyamata
- A világ a 21. században
- Magyarország a 21. században
- A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században

6.2.4. Angol nyelv:

- Personal topics: family relations, lifestyle, people and society
- Environment and nature
- School and education
- Holidays, travelling, tourism
- Public matters, entertainment
- English and language learning
- Intercultural topics
- Cross-curricular topics and activities
- Current topics
- Science and technology, Communication
- Gaining and sharing knowledge
- Personal topics: family relations, lifestyle
- Environment and nature
- Holidays, travelling, tourism
- Public matters, entertainment
- English and language learning
- Intercultural topics
- Cross-curricular topics and activities
- Current topics
- Science and technology, Communication
- People and society
- Financial matters
- Career and employment
- Gaining and sharing knowledge

6.2.5. Mozgóképkultúra és médiaismeret

- A média fogalma és kifejezőeszközei: műfajok, eszközök, írott és elektronikus sajtó; a hír fogalma, típusai; a hírtérték.
- A tömegkommunikáció fogalma, eszközei: nyilvánosság, hálózati kommunikáció, nonprofit és kereskedelmi, a közszolgálati és a közösségi média szerepe; a tömegtájékoztatás eszközei, felelőssége; az online kommunikáció lehetőségei és veszélyei.

- Tudatos médiahasználat az egyén és a társadalom szempontjából: szellemi önvédelem, a kereskedelmi célú médiatartalmak kezelése – tudatos fogyasztói magatartás kialakítása; az információbiztonság, a közszféra és a magánszféra a médiában.
- A média társadalmi szerepe, használata: médiaetika, médiaszabályozás, információáramlás irányítása, a véleményformálás lehetőségei, feladatai.
- A mozgóképi közlésmód kifejezőeszközei; szövegépítkezés a hagyományos és az új médiában, képi eszközök a digitalizáció előtt és most; az audiovizuális elemek esztétikai szerepe a művészi alkotásoknál és céljai a kereskedelmi célú tartalomszolgáltatásban.
- Kultúra és tömegkultúra: hatása az egyénre és a társadalomra; esztétikai minőség és a fogyasztói társadalom kölcsönhatása; jelenségek a médiában és a filmművészetben – sztárok, szerepek, sztereotípiák, életformák; a virtuális valóság.
- A magyar film: alkotók és alkotások; a magyar filmművészet jelentősége és értékei a nemzeti kultúrában; a magyar film korszakai, sajátosságai; jeles magyar rendezők és színészek.

7. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJAI, FORMÁI A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

Pedagógiai munkánk szerves része, nélkülözhetetlen eleme az ellenőrzés és az értékelés. Az iskola ellenőrzési rendszerének alapjául jelen dokumentum szolgál, melyet kiegészít az erre épülő éves munkaterv és az iskola elé tűzött feladatok összegzése.

7.1 Ellenőrzés, mérés

Az ellenőrzés a hatályos jogszabályoknak, a képzés követelmény rendszerének való megfelelés vizsgálata, mely kiterjed az intézményi működés külső és belső feltételeire egyaránt. Az intézmény ellenőrzési rendszerét az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata, valamint a Belső Ellenőrzési Szabályzat tartalmazza részletesen (SZMSZ melléklete).

Az ellenőrzés területei:

- az iskolában folyó oktató - nevelő - képző tevékenység legfontosabb színtere, a tanítási órák
- tanórán kívüli tevékenységek
- az intézmény működéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételek
- törvényi előírások, jogszabályok betartása
- a tanügy- igazgatási eljárások betartása
- az intézményi működés teljes feltételrendszerének biztosítása

Az ellenőrzés célja:

- a hatékony működés elősegítése,
- a probléma okainak feltárása,
- a hiányok pótlása,
- a hibák kijavítása
- az eredmények megerősítése

Az ellenőrzés alapelvei:

- tényszerűség,
- nyíltság, demokratizmus,
- folyamatosság,
- tervszerűség,
- objektivitás,

Mérés:

A mérés az ellenőrzésnek az a területe, amely a központi, illetve a helyi tantervi követelményeknek való megfelelést vizsgálja. A mérés szorosan kapcsolódik és kiterjed az ellenőrzés minden területére.

7.2 Értékelés

A tanulói teljesítmények az oktatási folyamat egészében jelennek meg, tehát a folyamatban megjelenő valamennyi tanulói teljesítményt értékelni kell.

Az értékeléssel szembeni követelmények:

- egységes, átlátható, könnyen értelmezhető, következetes
- legyen kijavítható, esélyegyenlőséget biztosító
- vegye figyelembe a szorgalmat és tehetséget
- adjon lehetőséget egyéni sikerek, eredmények kibontakoztatására

Az értékelés alapelvei:

- **Kompetencia-alapú – kompetencia alapú oktatás esetén:**

A képzés során a tanuló ismeri az összes megszerzendő kompetenciát (kompetencia profil) és előre ismerteti vele a kompetencia elsajátítását mérő-értékelő módszereket is. Mikor a tanuló egy anyagrészt ill. projektet befejez, ezzel több kompetenciát is elsajátított, teljesítményét értékeli. Akkor fejezi be a képzést, mikor a képzésben előírt összes kompetenciát sikeresen teljesítette.

- **Teljesítménykritérium-alapú: (a kidolgozott mérési eszközökön alapul)**

A teljesítménykritérium a projektben a tanuló által végzett konkrét tevékenység.

- **Projekt-produktumra épülő:**

A tanulói kompetenciák fejlődésének értékelése a projekt során elvégzett feladatoknak az adott teljesítménykritériumok mentén történő tanári megfigyelése és az előállított produktum, termék minősége alapján történhet – a tanár által meghatározott teljesítménykritériumok elbírálásával. A tanár kerülje el, hogy a meghatározott kritériumoktól eltérő szempontokat is figyelembe vesz az értékelés során (más projekthez tartozó kompetenciát itt nem értékelhet).

- **Individualizált:**

Minden tanuló egyéni tanulási- fejlődési- haladási ütemmel rendelkezik. Az értékelés időzítése során figyelembe kell venni a tanuló egyéni igényeit, haladási adottságait, képességeinek kialakulásának időbeliségét. A tanulók tudását, teljesítményét egyénileg, eltérő időpontban is mérhetik. Nem lehet ugyanakkor eltekinteni attól, hogy ne mérjük meg a szakképzést kezdő évfolyam megkezdéséhez a törvényben előírt valamennyi kompetenciát (azaz a 10. hónap végén valamennyi kompetenciával rendelkezzen a diák).

- **Szöveges formájú:**

Amennyiben szükséges, a szöveges teljesítményértékelő lapon a teljesítménykritériumok

szöveges formában jelennek meg.

Az értékelés szempontjai:

A tanuló és a tanár számára egyaránt azonosan értelmezhető. A tanuló ellenőrizni tudja, hogy elvégezte-e a tanulói tevékenységeket. A tanuló önértékeléséről a tanár visszajelzést ad a tanulónak, illetve amennyiben szükséges, további feladatokat ad a tanulónak a kompetencia megszerzése érdekében. Így a tanulói önértékelést is figyelembe veszi.

Kompetencia mérés folyamata:

Kivétel felnőttoktatás.

A mérési eszközök meghatározottak:

- rendszeres visszacsatolás az egyes projektfeladatokban
- értékelés – az anyagrész /ill. projekt / végén az adott témaegységnek /projektnek megfelelően adaptált értékelő lapon
- a szakképzést előkészítő évfolyam elvégzése akkor jogosít a választott szakmacsoportban egy szakma tanulásának megkezdésére, ha az OKJ-ban bemeneti feltételként meghatározott valamennyi kompetenciával rendelkezik, és ezt az egyéni portfóliójával igazolja

A tanuló értékelése előre megadott teljesítménykritériumok alapján történik, ez bizonyítja a tanuló felkészültségét az adott kompetencia elsajátításáról. Ahány kompetenciát tartalmaz a kompetencia profil táblázata, annyi kompetenciamérés szükséges. A kompetenciák leírását mellékelni kell a Moduláris, projektalapú tanulási útmutatóhoz, tanári segédletként.

A tanuló számára a Tanulói teljesítményértékelő lap és a Tanári teljesítményértékelő lap közérthető formában tartalmazza a kritériumokat. Ez azt jelenti, hogy a csoport minden tanulója projektenkénti egyéni tanulási útmutatók készülnek, amelyekben az OKJ-ban szereplő minden bemeneti kompetencia fejlesztése és értékelése szerepel.

Kompetencia igazolás egyéb – hagyományos tantárgyi struktúrájú, illetve műveltségi területre irányuló – képzések esetén is kiadhatóak a megfelelő mérési módszerek ill. eszközök használata esetén.

Nem osztályozható év végén a tanuló a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51 § 7 bekezdése alapján, ha egy tanítási évben az igazolt és az igazolatlan mulasztása együttesen évfolyamonként meghaladja a 250 tanítási órát, a szakképző évfolyamon az elméleti vagy gyakorlati órák 20%-át. A nevelőtestület engedélyezheti az ilyen tanuló esetében, hogy osztályozó vizsgát tegyen. (Az osztályozó vizsga csak akkor tagadható meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja az igazolt mulasztások számát.)

A 9. évfolyamra való beiratkozáshoz az általános iskola által kiállított jelentkezési lap, illetve a 8. osztály elvégzését igazoló bizonyítvány szükséges.

A szakképző évfolyamokra való belépés feltételét az érvényes Országos Képzési Jegyzék határozza meg.

A szakképző évfolyamokra való beiratkozáshoz a jelentkező vagy kiskorú esetén a szülő által kitöltött jelentkezési lap és a belépés feltételeként meghatározott előképzettséget igazoló bizonyítvány szükséges.

A tanulók az iskola magasabb évfolyamába, illetve magasabb szakképzési évfolyamába akkor léphetnek, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítették. A nevelőtestület döntési jogkörébe tartozik: a tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapítása.

Eredményes osztályozóvizsga után a tanulmányok folytathatók a magasabb évfolyamon. Eredménytelenség esetén a tantárgyankénti bukások számától függően vagy javítóvizsgára vagy évismétlésre kötelezhető a tanuló.

Elégtelen tanév végi bizonyítvány esetén a tanulók az elégtelen tantárgyakból javítóvizsgát tehetnek. Sikeres javítóvizsga esetén a tanulmányok a magasabb évfolyamon folytathatók, elégtelenség esetén a tanévet meg kell ismételni. Három vagy annál több tantárgy elégtelen osztályzata esetén a tanulóknak tanévet kell ismételni.

Az iskola a tanítási év utolsó napján megszüntetheti annak a nem tanköteles tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal sem teljesítette.

7.3 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanulói munka értékelése a pedagógus egyéni feladata, de az egységes követelményrendszer kialakítása és alkalmazása alapvetően meghatározza az iskolaközösség működését. A tanulói munka értékelésének alapját a tantervek, a tantárgyak szakmai és vizsgakövetelményei határozzák meg. A tanulókkal előzetesen ismertetni kell a számonkérés követelményeit és formáit, amelyek alapján a teljesítményüket értékeljük. A tanulók teljesítményét a pedagógusok nemcsak osztályzatban fejezik ki, hanem kiegészíthetik szóbeli és szöveges értékeléssel is. Az ellenőrzés során az alkalmazott tudást, a logikus gondolkodást kiemelten kell értékelni. A tanulóknak ki kell alakítani az önellenőrzés, önértékelés képességét. Csoportos tevékenységek esetén egymás munkájának folyamatos értékelésére is törekedni kell.

A tantárgyi osztályozás általános szempontjai:

Az osztályzat korrekt és tárgyilagos legyen, az egyenlő bánásmód elvére épüljön. Az osztályzat tükrözze a tanuló tényleges tudását. A tantárgyi osztályzat nem büntetőeszköz, a magatartás érdemjegybe tartozó hibákért (órai fegyelmegtelenység, beszélgetés, stb.) nem lehet tantárgyi érdemjegyet adni, az értékelést nem befolyásolhatja.

Az igazságtalannak érzett vagy nem megfelelően indokolt érdemjegy esetén a tanuló (az udvariassági szabályok megtartása mellett) a szaktanárhoz, az osztályfőnökhöz, az iskolai diákönkormányzathoz és az iskola igazgatójához fordulhat orvoslattért.

Egy félévben egy-egy tanulónak minimum havonta egy osztályzatának kell lennie tantárgyanként.

Az év végi érdemjegy meghatározásakor az egész éves munkát kell figyelembe venni.

A tantárgyi versenyekre való felkészülést, illetve az ott elért eredményeket tantárgyi osztályzattal is lehet minősíteni, ez a tanuló tanévi teljesítményébe beszámítható.

Értékelési alapszabályok:

Jeles (5) érdemjegyet kap a tanuló, ha:

a vele szemben támasztott szakmai, tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz,

tudását önállóan, segítség nélkül tudja írásban vagy szóban előadni, ismereteit különböző feladatok során hibátlanul tudja alkalmazni, összefüggéseket jó érzékkel felismer, gyakorlati feladatait precíz minőségben, az előírt elkészítési időn belül oldja meg.

Jó (4) érdemjegyet kap a tanuló, ha:

a vele szemben támasztott szakmai, tantervi követelményeknek megbízhatóan eleget tesz, tudását némi segítséggel tudja írásban vagy szóban előadni, ismereteit különböző feladatok során jelentéktelen hibával tudja alkalmazni, összefüggéseket felismer, gyakorlati feladatait elfogadható minőségben, az előírt elkészítési időn belül elkészíti.

Közepes (3) érdemjegyet kap a tanuló, ha:

a vele szemben támasztott szakmai, tantervi követelményeknek pontatlanul eleget tesz, tudását önállóan csak többszöri segítséggel tudja írásban vagy szóban előadni, ismereteit különböző feladatok során néhány hibával tudja alkalmazni, összefüggéseket rávezetéssel felismer, gyakorlati feladatait javítható minőségben, az előírt elkészítési időn belül vagy az elkészítési időt túllépve oldja meg.

Elégséges (2) érdemjegyet kap a tanuló, ha:

a vele szemben támasztott szakmai, tantervi követelményeknek jelentős hiányossággal tesz eleget, tudását csak folyamatos segítséggel tudja írásban vagy szóban előadni, ismereteit különböző feladatok során csak súlyos hibákkal tudja alkalmazni, összefüggéseket önállóan nem ismer fel, gyakorlati feladatait javítható (de nem selejt) minőségben, az elkészítési időt túllépve oldja meg.

Elégtelen (1) érdemjegyet kap a tanuló, ha:

a vele szemben támasztott szakmai, tantervi követelményeknek nem tesz eleget, tudását pedagógusi segítséggel sem tudja írásban vagy szóban előadni, ismereteit különböző feladatok során nem tudja alkalmazni, összefüggéseket segítséggel sem ismer fel, gyakorlati feladatait javíthatatlan (selejt) minőségben készíti el, vagy az elkészítési időt jelentős mértékben túllépi.

A projekt módszerrel szervezett gyakorlati jellegű kompetencia fejlesztő órákat, valamint a kötelező órákba beemelt bibliaismeret tantárgyat is az oktató havi rendszerességgel szóban értékeli. A tanuló a kompetencia fejlesztő projekt órákon nyújtott teljesítményét az alábbi bejegyzésekkel értékeljük a haladási naplóban:

- **Kiválóan megfelelt (KM)**
- **Megfelelt (M)**
- **Nem megfelelő (NM)**

A számonkérés formái:

- **Szóbeli felelet**
 - kérdés – felelet
 - levezetés
 - önálló előadás
 - táblai rajz, szerkesztés
- **Írásbeli felelet**
 - Ideje szerint:
 - röpdolgozat
 - témazáró dolgozat
 - dolgozat
 - házi dolgozat

- Formája szerint:
 - kérdés – felelet
 - rajzos jellegű feladat
 - teszt
 - számításos feladat
 - leíró jellegű feladat
 - szerkesztéses-feladat

Gyakorlati feladat végrehajtása (a tanulók által önállóan készített, komplex tudást igénylő feladatok elvégzése):

- termékek, munkadarabok elkészítése
- kiállítások, bemutatók létrehozása
- rajzok, tervek elkészítése
- szakmai gyakorlatból félévi és év végi
- szintfelmérés: önálló munkavégzés meghatározott
- anyagvizsgálatok elvégzése, dokumentálása munkadarabon
- gyűjtemények, dokumentációk készítése

Az otthoni feladatok végrehajtása:

- gyakorló feladatok elvégzése
- gyűjtemények, dokumentációk készítése
- rajzok, tervek elkészítése
- szabásminták elkészítése
- egyéb önálló munkák
- munkafüzet kitöltése
- számítógéppel kivitelezett megoldások

Az írásbeli beszámoltatások formái, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya:

Röpdolgozat

10-15 perces, kisebb tananyagrészt magába foglaló rajzos-írásos önálló munka, az előző órán tanult anyag számonkérése. Minden órán iratható, előzetes bejelentés nélkül.

Dolgozat

45 perces, átfogó anyagrészt záró rajzos-írásos önálló munka, előző órán való bejelentéssel.

Témazáró dolgozat

45 perces (szakrajzból 90 perces is lehet), több kisebb vagy nagyobb anyagrészt foglal magában. Előzetes ismétléssel, összefoglalással, rendszerezéssel, előzetesen (2 tanítási órával előbb) bejelentve.

A dolgozatok és témazáró dolgozatok formáját, tartalmát és értékelési módját a munkaközösségek tantárgycsoportokon belül is egyeztetik. A pedagógusok a dolgozatok megírása előtt az értékelés szempontjait és módszereit a tanulókkal ismertetik.

A témazáró dolgozatok értékelése a szakelméleti tantárgyaknál pontozással történik, ami hasonlít az adott szakképesítés írásbeli vizsgakövetelményeiben kialakított értékrendhez. A

témazáró dolgozatok helye a tanmenetek tananyagbeosztásában szerepel. Minden írásbeli osztályzat bekerül a naplóba és a tanuló ellenőrző könyvébe.

A témazáró dolgozat jelentőségét hangsúlyozzuk, a naplóban megkülönböztetve jelöljük (pl. pirossal, bekarikázva stb.), a félévi és év végi zárásnál súlyozottan vesszük figyelembe. A tanuló egy napon kettőnél több előzetesen bejelentett dolgozatot nem írhat.

Ha a tanuló tartósan igazoltan hiányzik az iskolából, első munkanapján felmentést kap a beszámoltatás alól, és a hiányzás időtartamát figyelembe véve egyeztetni a tananyagpótlás és a beszámoltatás időpontját a szaktanárokkal.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása:

A tananyag feldolgozásában, az ismeretek gyarapításában, a készségek kialakításában és gyakorlásában jelentős szerepe van a pedagógus által irányított otthoni tanulói munkának. Eredményességét az egységes elvek, a feladatok belső arányának kézbentartása, az osztályban tanító pedagógusok közötti folyamatos koordináció alapvetően meghatározza.

Az otthoni feladatok a tanórai anyag felhasználásával a gyakorlást, az önálló gondolkodást, az ismeretek gyarapítását szolgálják. A feladatokat úgy kell meghatározni, hogy az egyértelmű, iránymutató, valamennyi diák számára elvégezhető és határideje betartható legyen. Az otthoni feladatok elkészítése - egyik óráról a másikra - nem igényelhet 1 óránál többet.

Az otthoni feladatok kiadásával egyidejűleg tájékoztatjuk a tanulókat az ellenőrzés, értékelés módjairól.

Egyénre szabott feladatokkal ösztönözzük tehetséges, érdeklődő tanulóinkat a további fejlődésre. Szakrajz tantárgyból a házi feladat elkészítése feladatcsoportonként, illetve témakörönként mindenkor osztályzattal is értékelt.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai:

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

A tanév rendje szerinti iskolai szünetek idejére nem adható házi feladat!

7.4 A tanulói magatartás, szorgalom értékelésének követelményei, formái

A tanuló magatartása tükrözi a közérzetét, az iskolával való elégedettségét, minden esetben a neveltségi szintjét.

Célunk és közös érdekünk, hogy tanulóink elfogadjanak és kifejlesszenek egy olyan erkölcsi értékrendet, amely az egyén és az iskolai közösség fejlődését is segíti.

Az elvárásokat világosan kell megfogalmazni. Fontos, hogy a tanuló megértse, hogy a jó magatartás nem öncélú elvárás, hanem az eredményes közös munka alapfeltétele.

Az elvárásoknak megfelelő, vagy arra nagyon törekvő tanulót dicsérjük meg, amikor lehet. Az elmarasztalásban is tartjuk be a fokozatosságot és legyünk következetesek.

A magatartás osztályzat kialakításakor vegyük figyelembe a tanulót:

- tanórai fegyelmet, együttműködő-készségét, kötelességtudatát,

- kulturált, tisztelettudó viselkedését tanáraival és diáktársaival,
- diáktársaival való becsületességét, megértését, együttműködését,
- az iskola és az osztályközösség munkájában való részvételét,
- a mikrokörnyezet kialakításában és megőrzésében való részvételét stb.

A tanulók félévi és év végi magatartás és szorgalom osztályzatát - a szakoktatók, szaktanárok és az osztály diákközösség véleményének figyelembevételével - az osztályfőnök állapítja meg és az osztályozó értekezleten a nevelőtestület hagyja jóvá.

Nem lehet a magatartása példás annak a tanulónak, akinek az adott félévben igazolatlan órája van. A 10 óra feletti igazolatlan mulasztás esetén a magatartás csak rossz minőségű lehet. Két igazolatlan órát meghaladó hiányzás miatt a magatartás osztályzat az adott félévben közepes is lehet. Ha az iskolai Házirendben foglalt kötelezettségeit a tanuló szándékosan vagy gondatlanul megszegi, a tanárai fegyelmi büntetésben részesíthetik. (A fegyelmező intézkedések és fegyelmi büntetések egymásra épülő fokozatait a Házirend tartalmazza.)

A fegyelmi büntetések csak a tanév végén évülnek el. A második igazgatói szintű fegyelmező intézkedés esetén a tanuló adott félévi magatartás osztályzata csak rossz minőségű lehet. Az első félévi magatartás és szorgalom osztályzatok a második félévben javíthatók.

Az iskolai követelmények maradéktalan teljesítése a tanulók számára dicsérettel jár, a dicséretnek fokozatai vannak. Az írásos dicséretet a magatartás osztályzatba beszámíthatók. A tanév végén a sem igazoltan, sem igazolatlanul nem hiányzó tanulók a példás magatartási osztályzat mellett külön jutalomban is részesülnek.

A szorgalom nehezen mérhető, azonban törekednünk kell arra, hogy a tanuló képességeit és eredményeit egyidejűleg vessük össze a szorgalom osztályzat kialakításánál. Fontos figyelni a tanuló szorgalmának változására, elemezzük azt, és értékeljük a pozitív-negatív irányú eltérést is. A tanuló szorgalmát értékelni kell szóban, a jelentősebb fejlődést írásban. A szorgalom minősítésére – félévkor és év végén – a „példás, jó, változó, hanyag” kifejezéseket kell alkalmazni. Példás szorgalma nem lehet annak a tanulónak, aki valamely tantárgyból félévkor, vagy év végén elégtelen osztályzatot kapott.

A tanuló szorgalma:

A szorgalom nehezen mérhető, azonban törekednünk kell arra, hogy a tanuló képességeit és eredményeit egyidejűleg vessük össze a szorgalom osztályzat kialakításánál. Fontos figyelni a tanuló szorgalmának változására, elemezzük azt, és értékeljük a pozitív-negatív irányú eltérést is. A tanuló szorgalmát értékelni kell szóban, a jelentősebb fejlődést írásban. A szorgalom értékelésére – félévkor és év végén – a „példás, jó, változó, hanyag” minősítéseket kell alkalmazni. „Hanyag” a minősítése annak a tanulónak, aki valamely tantárgyból félévkor, vagy év végén elégtelen osztályzatot kapott. Ezen nem változtatnak a dicséret egyes fokozatai sem.

Az iskolai dicséretet a szorgalom minősítésébe beszámítandók. „Jó” szorgalom esetén/igazgatói dicséret, ill. tantestületi dicséreti fokozattal/ - beszámítás esetén: „példás”.

A tanulmányi követelményeket kiemelkedően teljesítő tanulók tárgy vagy egyéb (pl oklevél) jutalomban részesülhetnek a tantestület döntése alapján. Javaslatot tehetnek: szaktanárok, DÖK, ill. iskolavezetés.

7.5 A tanulók jutalmazásának elvei és formái. A tanuló jutalmazása a tőle elvárhatónál jobb teljesítményéért.

A tanulók jutalmazásának elvei

Amennyiben a tanuló tőle elvárhatónál jobb, képességeihez mérten kiemelkedő teljesítményt nyújt – tanulmányi munkájában, sportteljesítményében, valamely művészeti ágban, gyakorlati

teljesítményével, példamutató magatartásával, közösségi munkájával – kiérdemli a tanulóközösség és a nevelőtestület dicséretét, jutalmazásban részesülhet.

A jutalmazás történhet egyénileg, tanulónként, illetve csoportosan, adott közösség, illetve osztály számára.

A tanulók jutalmazásának formái

A tanulók jutalmazásának főbb formái: szóbeli vagy írásbeli dicséret. A dicséret ünnepélyes keretek között is adható, ha arról a jutalmazó úgy dönt.

A szóbeli dicséret valamely tanulói közösség előtt, nyilvánosan történik.

Írásbeli dicséret: oklevél átadással és/vagy ellenőrzőbe, naplóba, illetve bizonyítványba történő bejegyzéssel történik.

A dicséret jutalom lehet:

- a) szaktanári dicséret szóban vagy ellenőrzőbe írva,
- b) osztályfőnöki dicséret szóban vagy ellenőrzőbe írva,
- c) igazgatói dicséret szóban vagy ellenőrzőbe írva,
- d) tantestületi dicséret szóban vagy ellenőrzőbe írva,
- e) bizonyítványba írt dicséret,
- f) bizonyítványba írt általános tanulmányi munkát elismerő dicséret,
- g) az érettségi vizsga vagy a szakmunkásvizsga bizottságának szóbeli dicsérete.

Az írásbeli dicséret mellé jutalom is adható. A jutalmazás formái: tárgyjutalom, elsősorban könyv, oklevél, jutalomkirándulás, egyéb kulturális, sport stb. tevékenységhez kapcsolódó anyagi kedvezmény (pl. belépőjegy juttatás stb.) A tanulói közösségeket vagy az egyes tanulókat magatartásukban, tanulmányi vagy egyéb irányú munkájukban elért jó eredményeikért jutalmazzuk.

A kiemelkedő (országos illetve nemzetközi szintű versenyeken elért) eredményt azzal tesszük maradandóvá, hogy teljesítőjének fényképét az eredmény megjelölésével kifüggesztjük a "dicsőségfalra", illetve közzétesszük az iskolai honlapon. A dicsőségfalra kerül ki a hónap tanulója is.

Tanév végén a nevelőtestület döntése alapján a szakmai osztályok közül a szakmájában legkiválóbb tanulót Grassalkovich Emlékplakettel jutalmazzuk példamutató magatartása és szorgalma miatt.

7.6 A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei

Ha a tanuló a kötelességeit enyhébb formában megszegi, ellene fegyelmező intézkedéseket kell alkalmazni. A szaktanárok fegyelmező intézkedésként szaktanári szóbeli figyelmeztetést adhatnak annak a tanulónak, akinek magatartása, fegyelme órájukon huzamosabb ideig nem kielégítő. Az intézkedések alkalmazásánál, annak fokozatai meghatározásánál elsősorban az osztályfőnök dönt a szaktanárok véleménye kikérését követően.

Az intézkedések formái

- a) szaktanári szóbeli, majd írásbeli figyelmeztetés,
- b) osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés,
- c) osztályfőnöki (írásbeli) figyelmeztető,
- d) osztályfőnöki (írásbeli) intó,
- e) osztályfőnöki (írásbeli) megrovás,
- f) igazgatói (írásbeli) figyelmeztető,
- g) igazgatói (írásbeli) intó,
- h) igazgatói (írásbeli) megrovás.

Az egyes büntetési fokozatok kirovási sorrendje és a kirovás okai

- a) Szaktanári figyelmeztetésben lehet részesíteni a tanulót akkor, ha
- zavarja a tanórát,
 - a szaktanárral szemben tiszteletlenül viselkedik,
- b) Osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetésben lehet részesíteni a tanulót akkor, ha:
- már kapott második szaktanári figyelmeztetést és újabb büntetést kell kiszabni,
 - ismétlődően tiszteletlen viselkedést mutat,
 - 1-2 igazolatlan órája van.
- c) Osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetésben lehet részesíteni a tanulót akkor, ha:
- már kapott osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetést és újabb büntetést kell kiszabni,
 - sorozatosan tiszteletlen viselkedést mutat,
 - 3-5 igazolatlan órája van.
- d) Osztályfőnöki intésben lehet részesíteni a tanulót akkor, ha:
- már kapott osztályfőnöki figyelmeztetést és újabb büntetést kell kiszabni,
 - 6-10 igazolatlan órája van,
- e) Osztályfőnöki megrovásban lehet részesíteni a tanulót akkor, ha:
- már kapott osztályfőnöki intést és újabb büntetést kell kiszabni,
 - 11-30 igazolatlan órája van,
- f) Igazgatói figyelmeztetésben lehet részesíteni a tanulót akkor, ha:
- már kapott osztályfőnöki megrovást és újabb büntetést kell kiszabni,
 - 31 – 50 igazolatlan óra
- g) Igazgatói intésben lehet részesíteni a tanulót akkor, ha:
- már kapott igazgatói figyelmeztetést és újabb büntetést kell kiszabni,
- h) Igazgatói megrovásban lehet részesíteni a tanulót akkor, ha:
- már kapott igazgatói intést és újabb büntetést kell kiszabni,

7.7 Vétkes és súlyos kötelességszegés

A fegyelmi eljárás alkalmazásának alapelveként az ártatlanság vélelmét, a méltányosságot és a fokozatosságot tartjuk szem előtt. Kirívó fegyelemsértés esetén az egyes fokozatok kihagyhatók. Ha a tanuló sorozatosan ismétlődő fegyelmeztetlenségével az egyes fokozatokat kimerítette, vagy rendkívül súlyos vétséget követett el, fegyelmi eljárást kell indítani. A fegyelmi eljárást követően írásbeli határozattal lehet fegyelmi büntetést kiszabni.

A kiszabható fegyelmi büntetés formái (2011. évi CXCV. törvény 58. §)

4) A fegyelmi büntetés lehet

- a) megrovás,
- b) szigorú megrovás,
- c) meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
- d) áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
- e) eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,
- f) kizárás az iskolából.

(5) Tíz év alatti tanulóval szemben fegyelmi eljárás nem indítható. Tanköteles tanulóval szemben a (4) bekezdés e) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés nem, a (4) bekezdés f) pontjában és a (7) bekezdés e) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés pedig csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható. Ebben az esetben a szülő köteles új iskolát, kollégiumot keresni a tanulónak. A fegyelmi büntetést hozó iskola, kollégium segítséget nyújt a szülőnek az új iskola, kollégium megtalálásában. Abban az esetben, ha az iskola, a kollégium a fegyelmi büntetés megállapításáról szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított nyolc napon belül a tanulót fogadó iskolától, kollégiumtól nem kap értesítést arról, hogy a tanuló más iskolában, kollégiumban történő elhelyezése a szülő

kezdeményezésére megtörtént, a fegyelmi büntetést hozó iskola, kollégium három napon belül köteles megkeresni a köznevelési feladatot ellátó hatóságot, amely három munkanapon belül másik, az állami közfeladat-ellátásban résztvevő iskolát, kollégiumot jelöl ki a tanuló számára. Az iskolát, kollégiumot úgy kell kijelölni, hogy a tanuló számára a kijelölt intézményben a nevelés-oktatás igénybevétele ne jelentsen aránytalan terhet. Szakképzési centrum tanulója esetében a szakképzési centrum másik tagintézménye is kijelölhető. A köznevelési feladatokat ellátó hatóság kijelölő határozata fellebbezésre való tekintet nélkül végrehajtható. A (4) bekezdés d) pontjában szabályozott fegyelmi büntetés akkor alkalmazható, ha az iskola igazgatója a tanuló átvételéről a másik iskola igazgatójával megállapodott. A (4) bekezdés c) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés szociális kedvezményekre és juttatásokra nem terjed ki. A (4) bekezdés f) pontjában és a (7) bekezdés e) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés tanköteles tanuló esetében nem hajtható végre az új tanulói jogviszony, kollégiumi tagsági viszony létesítéséig.

(6) A szakképző iskola tanulója ellen folytatott fegyelmi eljárásba, ha a tanuló tanulószerveződést kötött, be kell vonni a területileg illetékes kamarát.

8. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG

Hatvanban a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény alapján roma (cigány) nemzetiség él. Iskolánk tanulói közül sokan tartoznak ehhez a nemzetiséghez, ezért kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy mindenki megismerje történelmüket, kultúrájukat, szokásaikat, hagyományukat. Kiállításokat, programokat szervezünk.

A városunkban és környék településein élő roma nemzetiségről elmondható, hogy – néhány kivételtől eltekintve – magyar anyanyelvű romák, akik szintén kevésbé ismerik saját nemzetiségi múltjukat. A roma nemzetiséghez nem tartozó tanulók a roma nemzetiségű tanulókkal együtt, tanórai keretben sajátítják el a roma nemzetiségre vonatkozó történelmi, kulturális stb. ismereteket. Ezek az egyes tantárgyak (irodalom, történelem, társadalomismeret) helyi tantervében kerültek kidolgozásra.

9. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGI ILLETVE KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI

9.1 Az egészségnevelés:

Az egészségmegőrzés, egészséges életvitel olyan készségek birtoklását jelenti, amelyek segítségével az egyén nemcsak erőfeszítéssel és rövidtávon képes életmód-változást elérni, hanem az egészséges életmód élete részévé válik. Minél korábban sajátítja el az egyén, annál természetesebb részévé válik mindennapi életének.

Ilyen jártasságok például:

- Személyes értékek tudatos ismerete
- Csoportnyomás kivédésének tudatos képessége
- Stressz kezelő stratégiák
- Egészséges étrend önálló kialakításának képessége

- Önálló mozgásprogram végrehajtása
- Saját test ismerete, önvizsgálat, stb.
- Egyre növekvő kontroll szerzése egészségük felett
- Törődjenek többet az egészségükkel, fordítsanak gondot a prevencióra!

A tanulóink az egészségkultúra területén:

- Legyenek képesek az egészséget erősítő értékek felismerésére és az egészséget elősegítő, megőrző magatartás elsajátítására. Ismerjék az egészséget befolyásoló tényezők, a munka és pihenés helyes arányát, a betegségek hatását a szervezetre.
- Legyen áttekintésük a betegség-megelőzés lehetőségeiről és ismerjék az egészségkárosító hatások következményeit.
- Legyenek tisztában az élvezeti cikkek ártalmasságával, ismerjék a szenvedélybetegségek egészségkárosító és személyiségromboló hatásait.
- Fogadják el az egészséges életmód, a felelősségteljes nemi magatartás szükségességét.

A családi életre való felkészítés területén:

- Fogadják el a partnerkapcsolatok egészséges alakulásának, a házasságra való felkészülésnek, a családnak a fontosságát, ismerjék meg a gyermekvállalás feltételeit. Alakuljon ki felelősségteljes magatartás a magánélet és a párkapcsolatok körében.
- Ismerjék fel a különböző értékű, hasznos és káros magatartásokat, tevékenységeket, követendő és elvetendő mintákat, életviteleket, legyenek képesek értékelni azokat, véleményt alkotni azokról.
- Fejlődjön kommunikációs készségük, legyen a helyzetnek megfelelő a viselkedésük.

Az egészségnevelés színterei:

- Tanítási órákon (elsősorban pályaorientáció, osztályfőnöki óra, egészségtan)
- Tanítási órákon kívül (előadások és beszélgetések, kortárs segítők képzése)
- Iskolán kívül (tanulmányi kirándulások, kiállítások megtekintése, helytörténeti és történelmi séták)

9.2 Környezeti nevelés:

Környezetünk szennyezése általános szokássá vált, a kialakuló veszély óriási és egyre fokozódó mértékű, s a fiatalok életét jelentősen befolyásolja.

A diákokkal megértetjük és elfogadtatjuk a környezetvédelem fontosságát, sokoldalúságát, a teljes világot érintő jelentőségét, igyekszünk kialakítani bennük a környezetükért érzett felelősségérzetet, felkelteni a tevékeny környezetvédelem igényét, a környezettudatos életvitelre törekvést, a „Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan”-elv alapján, ezzel is előkészítve felnőttkoruk egészségesebb környezetét.

Ezen célok érdekében munkánk kapcsolódik:

- tantárgyakhoz (földrajz, fizika, egészségtan, történelem, szakmai tantárgyak, környezet- és munkavédelem)
- osztályfőnöki órákhoz
- a DÖK-tevékenységéhez (iskolai teremgondozási verseny és az „Egy napot az iskoláért!” mozgalom meghirdetésére)
- helytörténeti sétákhoz, tanulmányi kirándulásokhoz.

Egészségügyi felügyelet:

Iskolánk (az 1997. évi CLIV. Egészségügyi Törvény és a végrehajtására kiadott egészségügyi

jogszabályok szerint) gondoskodik a tanulók rendszeres egészségügyi felügyeletéről és ellátásáról. A tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát, védőoltását, ellenőrzését az iskolaorvos és a védőnő (egészségügyi asszisztens) végzi, heti egy alkalommal.

Az iskolaorvos egyeztetett éves munkaterv szerint végzi:

- a tanulók továbbtanulás előtti pályakialakítási vizsgálatait 8. évfolyam tanulóit
- a tanulók egészségügyi vizsgálatát, majd az ellenőrzést,
- eseti vizsgálatokat, tanácsadást,
- szakorvoshoz irányítást,
- felmentéseket a testnevelési óráról (eseti, adott idejű, részleges),
- felkérésre felvilágosító előadások tartását (osztályfőnöki órákon, iskolarádióban).

Biztonságos munkavégzés:

Megismertetjük a tanulókat a biztonságos életvitel, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés alapvető követelményeivel. Minden tantárgy keretében oktatjuk tanulóinknak a biztonságuk és testi épségük megóvásával kapcsolatos ismereteket, szabályokat és viselkedési formákat.

Az első osztályfőnöki órákon munkavédelmi tájékoztatót tartanak az osztályfőnökök, melyet az osztálynaplóba is bevezetnek. Munkavédelmi oktatásban – tájékoztatóban – részesülnek tanulóink testnevelési és sportfoglalkozások előtt, a gyakorlati foglalkozásokon, iskolán kívüli iskolai szervezésű programok előtt (pl. osztálykirándulás) és ha új oktatási környezetbe kerülnek.

Sporttevékenység:

Az iskolai testnevelési órák és szabadidős sporttevékenység egészségmegőrző szerepének népszerűsítése és tudatosítása elsődleges feladatunk. Biztosítjuk diákjaink számára a mindennapi testnevelés – mozgás lehetőségét, kötelező testnevelés órákon és délutáni sportkörökkel. Tavasszal és ősszel rendszeresen veszünk részt tömegsport rendezvényeken, hétféligi túrák szervezésében és lebonyolításában.

Eszközök, módszerek, tevékenységformák Kortársak bevonása:

Tanítványainknál a kortársak viselkedésmintái átmenetileg sokkal meghatározóbbak lehetnek, mint a szülői vagy tanári minták. A diákok között mindig akadnak olyan egyéniségek, akik pozitív mintaként szerepelhetnek, akiknek a véleményét a diákság nagy része elfogadja, példáját követi. Minden évben megszervezzük a kortárs nevelők képzését, mert sikeres egészségnevelő program nehezen képzelhető el a kortársak bevonása nélkül.

Közösségben végzett munka:

Az egészségnevelés és környezeti nevelés akkor lehet hatékony, ha az egy összeforrott, együttműködő közösségben alakul ki. Egy pozitív és támogató közösséghez szívesen tartoznak a tanulók és szívesen átveszik annak céljait és normáit.

Komplex tevékenységformák:

Műveltségi területek, új módszerek és lehetőségek komplex felhasználásával erősödik és válik tudatossá az egészségmegőrzés, az egészséges életvitel:

- irodalmi- képzőművészeti alkotások, filmek elemzése, saját élmények, esetek elemzése– megbeszélése, önálló véleményalkotás, tapasztalatok összegzése,
- szerep- és szituációs játékok a kortárs- és partnerkapcsolatok, valamint a család és családi élet vonatkozásában,

- ismeretterjesztő kiadványok, médiumok segítségével ismeretek szerzése, szöveges és képi információk értelmezése,
- játékos, érdekes csoportmunka, bemutatás és gyakoroltatás, versenyek.

10. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Ide tartozik:

- egyenlő bánásmód teljes körű érvényesítése,
- szegregációmentesség,
- hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálása - kiterjedően az intézmény minden tevékenységére (tananyag kiválasztás, pályaaorientáció, továbbtanulás, szülőkkel való kapcsolattartás szülőkkel, segítő-és egyéb szakmai szervezetekkel; pedagógus továbbképzések-e területen stb.)

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések:

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei:

Társadalmunk súlyos szociális problémái érzékenyen érintik tanulóinkat, ezek hatása tetten érhető iskolánkban is. A családok nehéz helyzete (munkanélküliség, szegénység, alacsony iskolázottság, betegség, válás, krízishelyzet stb.) tanulóink egy részénél tanulási-magatartási zavarokat, esélyegyenlőtlenséget okoz. A sikeres iskolai előrehaladás a szociális hátránnyal induló tanulóknál nehezen biztosítható, mert a családtól csak kevés esetben kapunk megerősítést. Az iskola közreműködése a tanulók szocializációja szempontjából alapvető, hiszen kiegészíti a családi, gyakran hiányos szocializációt; s megfelelő értékeket, normákat közvetít.

Tanítványaink egy részének adottsága, személyisége, nevelhetősége negatív irányban eltér a vele egy korcsoportban lévő többi gyermek adottságaitól, személyiségétől, nevelhetőségétől, ezért ők szintén hátrányban vannak. Így a hátrányos helyzetű tanulók egy jelentős része nem tud megfelelni az iskolai követelményeknek. Intézményünkben a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felmérése kérdőív alapján, a tanév elején történik az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelős közreműködésével.

Az iskolai kudarc oka lehet a szülők iskolázatlansága, a család egzisztenciális bizonytalansága, a felbomlott család, az eltartottak nagy száma, a családi deviancia, betegség. A hátrányos családi környezet az iskolai teljesítmény szempontjából fontos készségek kifejlesztésére nem ad lehetőséget, az ebből származó iskolai kudarcok következtében pedig az érintett tanulók elfordulnak az iskola által közvetített értékektől. Az iskolánkban lemorzsolódó tanulók csoportja nagy valószínűséggel a leszakadó rétegbe tartozók számát növelné, ezért a tanulók megtartása a törekvésünk. Tanulóink egészségi állapota is utal a hátrányos szociális helyzetre. A betegségek gyakorisága, az igazolt hiányzások nagy száma is ezt igazolja. Ezért az iskolaorvos és a védőnők rendszeresen vizsgálják a tanulók egészségi állapotát. A vizsgálat a testsúly, testmagasság, mell körfogat, a pubertáskor jegyeinek vizsgálatára, fizikális orvosi vizsgálatra, alapfokú szűrővizsgálatra (látás, hallás, vérnyomás és BCG-heg ellenőrzésre) terjed ki. Gyakori a hanyag tartás, lúdtalp, fogászati probléma.

A szociális hátrányok enyhítésére szolgáló, az esélyegyenlőséget biztosító tevékenységek:

- helyzetfeltárás,
- a segítő tevékenység formáinak, működési rendjének (csoportbontás, felzárkóztató foglalkozások, kollégiumi elhelyezés stb.) megszervezése,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,

- az anyagi háttérrel biztosító lehetőségek felkutatása: tankönyvellátás, ösztöndíjak, segélyek, pályázatok, táborozások stb.,
- a pedagógusok segítő, személyes kapcsolattartása a rászoruló tanulókkal,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése: egyéni beszélgetés az osztályfőnökkel, családlátogatás, szülői értekezlet stb.,
- szoros kapcsolat az illetékes polgármesteri hivattal, roma nemzetiségi önkormányzattal, gyermekjóléti szolgálattal és szakszolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek,
- roma koordinátor segítő tevékenysége, kapcsolattartása a helyi roma családokkal,
- együttműködés civil szervezetekkel (pl.: MEK, Polgárórség),
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- felvilágosító és drogmegelőzési programok szervezése.

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei:

- **Tanórai differenciálás heterogén csoportban** Ez a terület - a sikeres integráció egyik feltételeként az egyéni fejlődési különbségeknek, szükségleteknek megfelelő fejlesztés módszereit tartalmazza.
- **Kooperatív tanulás** A kooperatív tanulás alapelvei az együttnevelés szempontjából lehetőséget adnak a legfontosabb kompetenciák fejlesztésére.
- **Tevékenységek központú pedagógiák** A cél olyan módszertani és tanulás-szervezési eljárások megismertetése, amelyek a hatékony együttnevelést szolgálják
- **Multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés** Ez a fejlesztés a pedagógusok saját
- önismeretének, önreflexiós készségeinek megerősítésére, a társadalmi előítéletek azok csökkentésének lehetséges stratégiáira vonatkozó ismeretek bővítésére, az iskolai kultúra és környezet átalakítására irányul – a tanulók egyenlő lehetőségeinek és aktív részvételének biztosítása érdekében.
- **Hatékony tanuló megismerési technikák és patronáló rendszerek.** A cél a pedagógiai kompetencia erősítése a tanuló megismerési módszerek kreatív alkalmazásában - a pedagógiai megfigyelés, dokumentumelemzés, interjútechnikák és kérdőíves eljárások területén. Ezáltal lehetővé válik, hogy a pedagógusok mélyebben, és egyúttal előítélet mentesen ismerjék meg a fiatalok viselkedését meghatározó tényezőket, valamint a tanulókra ható közvetlen környezeti jellemzőket.
- **Projektpedagógia.** A cél a projektpedagógia elméletének és gyakorlatának felhasználása, a kulcskompetenciák és személyiségjellemzők fejlesztése, valamint a projektmunkáknak heterogén csoportban történő megszervezése és lebonyolítása érdekében.

A hátrányos helyzet kezelése:

Hátrányos helyzetet előidéző okok /A hátrányok típusai/

- a) környezeti/családi hátrányok
- b) anyagi hátrányok
- c) egészségügyi hátrányok
- d) a gyermek személyiségében rejlő (okok erkölcsi helyzete és életvitele)
- e) tanulási hátrányok

11. AZ OKTATÓI TESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK

A Nevelési program, a helyi tanterv és a szakmai program tartalmazza ezen elveket.

12. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK FOGYATÉKOSSÁG TÍPUSÁHOZ ÉS FOKÁHOZ IGAZODÓ FEJLESZTŐ PROGRAMJA

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 13-14. pontja határozza meg a kiemelt figyelmet igénylő tanuló fogalmát, s két nagyobb kategóriát definiál:

a) különleges bánásmódot igénylő tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló,

ac) kiemelten tehetséges tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

A kiemelten tehetséges tanuló a törvény szerint az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Iskolánk bármelyik kategóriába tartozó tanulóval készen áll a fejlesztésre, a törődésre.

12.1 Különleges bánásmódot igénylő tanuló:

Sajátos nevelési igényű tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket iskolánk a helyi pedagógiai program kialakításakor figyelembe vette.

SNI a magyar terminológiában

Magyarországon a speciális nevelésre szoruló óvodás gyermekeket és iskolai tanulókat a jelenleg is hatályos 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet –teljes nevén: 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról – sajátos nevelési igényűeknek (SNI) nevezi. Ugyanez az elnevezés már megvolt a 2/2005. (III. 1.) OM rendeletben is, azonban a 2012-es új rendelettel az előző rendelet a hatályát veszítette. Az új rendelet friss abban az értelemben, hogy először a 2013/2014-es tanévtől kezdve kell alkalmazni. E rendelet meghatározása szerint sajátos nevelési igényűek a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, halmozottan fogyatékos, valamint a pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott gyermekek/tanulók.

A rendelet 2. sz. melléklete az iskolára vonatkozik, és az ebben felsorolt SNI kategóriák a következők:

- (1) mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) fogyatékos gyermek,
- (2) látássérült (vak, aliglátó, gyengénlátó) tanulók,
- (3) hallássérült (siket, nagyothalló) tanulók,
- (4) enyhén értelmi fogyatékos tanulók,
- (5) középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók
- (6) beszéd fogyatékos tanulók,
- (7) autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók
- (8) a pszichés fejlődés zavarral küzdő tanulók

Iskolánk a hatályos alapító okiratban szerepeltek szerint a 4, 7 és 8-as pontban felsorolt tanulók ellátását vállalja.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

Iskolánk felvállalja az SNI diákok integrált oktatását, egyben kötelezettséget vállal a tanulók képzett szakember segítségével történő fejlesztésére, fejlődésük nyomon követésére, a felülvizsgálatok kérésére és azok határidejének pontos betartására, a szakértő véleményben leírt és javasolt könnyítések, mentesítések biztosítására is. A tét nem kicsi: a tanulók nagy többsége egy vagy akár több tantárgyból – állapotuktól függően – értékelés és minősítés alóli mentességet kérhet, ami adott esetben a tanuló számára egyet jelenthet a középiskola elvégezhetőségével.

Az SNI gyermekek integrálása az iskolára tehát mind hétköznapi, mind adminisztratív értelemben véve többletterheket ró, továbbá a sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A SNI tanulóink rendszeresen járnak iskolába, részt vesznek a fejlesztő foglalkozásokon. Örülnek eredményeiknek, a szülők többsége rendszeresen részt vesz a szülői értekezleteken és a fogadó órákon.

Feladatok

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatásuk.

Sikerkritériumnak az SNI tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladását, az eredményes kimeneti vizsgát tekintjük, melynek megvalósításához a következő feladatokat határoztuk meg:

- Iskolánk pedagógusainak, és a szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók befogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesítése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” biztosításával alkalmazkodunk a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

- Nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenységek szervezése, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai, esetenként egészségügyi eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A tananyag-feldolgozásnál a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásainak figyelembevétele.
- Szükség esetén egyéni fejlesztési terv készítése, ennek alapján egyéni haladási ütem biztosítása, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszerek, technikák alkalmazása.
- A tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatok beépítése, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – az eljárások megváltoztatása, az adott szükséglethez igazodó módszerek alkalmazása.
- Együttműködés különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásainak, javaslatainak beépítése a pedagógiai folyamatokba.

Sajátos nevelési igényű az a gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

- mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén a halmozottan fogyatékos,
- pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl.: dyslexia, dyspraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

A SNI tanulók pedagógiai célú habilitációs/rehabilitációs ellátása

- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére követelményeket kell meghatározni, egyéni fejlesztési tervet kell készíteni. A törvényben előírt szakember meghatározott időkeretben foglalkozik ezekkel a gyerekekkel iskolánkban.
- A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.
- A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára:
A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a közoktatási törvény foglalja össze.

A SNI tanulók különleges gondozási igénye egy tulajdonság-együttes, mely az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. Ezeket a különbségeket a helyi pedagógiai program kialakításakor vesszük figyelembe.

12.1.1 Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztésének elvei

Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló személyiségfejlődési zavara, akadályozottsága, az idegrendszer különféle eredetű, öröklött vagy korai életkorban szerzett sérülésével és/vagy funkciózavarával függ össze. Az enyhe fokú értelmi fogyatékoság (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat. Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal megállapítható a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, valamint más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések. A nevelésükhöz szükséges feltételek:

- a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta, konduktor foglalkoztatása,
- speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve
- a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása.

A fejlesztéshez, rehabilitációs és rehabilitációs célú foglalkozások vezetéséhez, az egyéni fejlesztő programok kimunkálásához, a tantárgyak fejlesztési feladatainak megvalósításához a szakirányú képesítéssel rendelkező gyógypedagógiai tanár együttműködése szükséges.

Amennyiben a tanuló állapota megkívánja, úgy más szakembert (pl. terapeuta, logopédus, pszichológus, orvos, konduktor) is be kell vonni a fejlesztő munkába.

Iskolai vonatkozásban fontos különbséget tenni az értelmi fogyatékos és az érzelmi vagy viselkedési zavarokkal küzdő diákok között, mivel eltérő oktatási programokat kell biztosítani számukra. Bár a kutatások szerint az értelmi fogyatékosoknál nagyobb arányban fordulnak elő érzelmi és viselkedési zavarok, mint a normál populációban, a problémásnak tartott viselkedések sokszor nem az értelmi fogyatékos egyének életkorával, hanem a mentális korával függenek össze. Ilyen esetekben hiba lenne, ha a pedagógusok vagy pszichológusok zavarról beszélnének. Általánosságban azt mondhatjuk, hogy a fogyatékos egyéneknek nehézségeik vannak a tanulásban, a gondolkodásban, a feladatok teljesítésében, míg az érzelmi vagy viselkedési zavarokkal küzdők képesek tanulni és gondolkodni, csak éppen nem kielégítően teljesítenek. Mindkét csoportnak vannak tehát nehézségei, de más jellegűek.

Az értelmi fogyatékosokban közös, hogy nehézségeik vannak az iskolai tanulásban és a környezeti elvárások teljesítésében. Mint csoportra, jellemző rájuk a nyelvi fejlődés késése, problémák a releváns ingerekre való ráirányulásban, rövid távú memóriabeli hiányosságok, elégtelen emlékezeti stratégiák, és korlátozottan elérhető lehetőségek. Ugyanakkor az értelmi fogyatékosok nem egyformák, emellett alcsoportjaik is vannak.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési, oktatási szempontú jellemzői

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékosággal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki.

Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése

Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelésében az Irányelvben leírtakat alkalmazza Intézményünk.

Ezen belül fontos meghatározni és biztosítani azokat a segítő eljárásokat, amelyek az eredményes integráció feltételei lehetnek. A fejlesztéshez, rehabilitációs és rehabilitációs célú foglalkozások vezetéséhez, az egyéni fejlesztő programok kimunkálásához, a tantárgyak fejlesztési feladatainak megvalósításához a szakirányú képesítéssel rendelkező gyógypedagógiai tanár gyógypedagógus együttműködése szükséges. Amennyiben a tanuló állapota megkívánja, úgy más szakembert (pl. terapeuta, logopédus, pszichológus, orvos, konduktor) is be vonunk a fejlesztő munkába.

12.1.2 Pszichés fejlődés zavarral küzdő tanulók, akik a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl.: dyslexia, dyspraphia, dyscalculia, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

Az intézményben folyó nevelő-oktató munka speciális céljai pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében:

Specifikus tanulási zavarok:

- diszlexia,
- diszkalkúlia
- diszgráfia
- a fentiek együttes megjelenése
- hiperaktivitás és vagy figyelemzavar

A fejlesztés alapelvei:

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakvéleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével történik. Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, a tanuló osztályfőnökét.

12.1.2.1 A fejlesztés céljai diszlexia esetén:

- Betűbiztonság és az összeolvasási készség kialakítása, fejlesztése
- Rövid távú emlékezet fejlesztése
- Auditív, vizuális észlelés és emlékezet fejlesztése
- Mozgáskoordináció és testséma fejlesztése
- Téri, idői orientáció kialakítása
- Vizuomotoros koordináció fejlesztése
- Auditív, vizuális, motoros területek koordinált működtetése
- Olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) hangoztató, elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló, szintetizáló módszerrel
- Szövegértés folyamatos fejlesztése
- Kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során
- Élő idegen nyelv oktatása
- Olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával
- Az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése
- Sikerélményhez juttatás

12.1.2.2 A fejlesztés céljai diszgráfia esetén:

- A tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő írás készséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára
- A mozgáskoordináció fejlesztése, a testséma biztonságának kialakítása

- Vizuomotoros koordináció fejlesztése
- Az írásmozgás alapformáinak gyakorlása
- Különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés)
- A ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése
-

12.1.2.3 A fejlesztés célja diszcalculia esetén:

- A tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen
- Képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein
- A matematika iránti érdeklődés felkeltése
- Téri, idői relációk fejlesztése
- A számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése
- Matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása
- Az észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat fejlesztése
- A vizuális és téri tájékozódás fejlesztése
- A matematikai relációk nyelvi megalapozása
- A matematikai nyelv tudatosítása
- A sorozatalkotási képesség fejlesztése
- Kompenzáló és segédeszközök használatának megengedése
- A fogalmak, így a szám és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése.
- Képi, vizuális megerősítés
- A fokozott gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása
- Sikerélmény biztosítása
- Az egyéni bánásmód, differenciálás elvének fokozott alkalmazása

12.1.2.4 A fejlesztés célja hiperaktivitás és figyelemzavarok esetén:

- A figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése
- A közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása
- A szélsőséges megnyilvánulások leépítése
- Az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése
- Figyelemfejlesztés
- A figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése
- Fokozott egyéni bánásmód
- Önkontroll fejlesztése
- Önértékelési képesség fejlesztése
- Motiváció fejlesztése
- Sikerélmény biztosítása
- Pozitív megerősítés, visszajelzések
- Együttműködés a családdal, szakemberekkel

12.1.3 Autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók:

- Az autizmussal élő tanulók életkorának, képességeiknek megfelelő ellátásuk, nevelésük, oktatásuk.
- Mások segítségére nem szoruló független emberként tapasztalhassák meg magukat.
- A társadalomba való minél jobb beilleszkedés.
- Alkalmazkodó, képesség fejlesztése.
- Kommunikációs képesség fejlesztése, szókincsbővítés, az olvasás technikájának javítása.
- Az önállóság kialakítása az egyén által elérhető legmagasabb fokon.
- Sikerélményhez juttatás, mely ösztönzően hat a tanulóra, önbizalom erősítése, az elfogadottság érzésének biztosítása.
- A tanuló számára megfelelő módszerek alkalmazása.
- Egyéni tényezők figyelembe vétele, a gyermek képességei, autizmusának súlyossága, járulékos problémái, személyisége, családi háttere.
- A tanuló nehézségeinek mélyebb megértése, a viselkedés hátterében rejlő okok feltérképezése.
- Az esetenként előforduló fejlődési elmaradás kezelése
- A másodlagos problémák kezelése
- Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre való felkészítés
- Legyen képes az elsajátított ismeretek alkalmazására
- Változatos, probléma-megoldási módszerek tanítása
- A tanuló számára érthetően megfogalmazott utasítások, a felesleges információk kerülése

13. JELENTKEZÉS, ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI

13.1. Felnőttek Általános Iskolája

Jelentkezés feltételei:

Nappali munkarendben, felnőttoktatás keretében megszervezett Általános iskolai nevelésoktatást 5-8.évfolyamokra szervezzük azon tanulók számára, akik 15. életévüket betöltötték és általános iskolai tanulmányaikat még nem fejezték be. A beiratkozáshoz, kiskorú tanuló esetében a törvényes képviselőre is szükség van.

Felvétel szempontjai:

- maximális osztálylétszám figyelembe vétele
- megfelelő tanulmányi eredmény - kompatibilis iskolai képzés, ill. tevékenység
- azonosulás az iskola erkölcsi és szellemi értékeivel
- igazolatlan órák mennyisége
- magatartási, viselkedési státus
- neveltségi, ill. képességzavarok esetén – iskolai ellátási kompatibilitás

- kooperációs képességek

Felvételéről az iskola igazgatója dönt.

A tanuló átvételének szabályai:

A tanév közben iskolánkba jelentkező diákok /nappali illetve esti és levelező munkarend esetében is/ felvételéről az iskola igazgatója dönt.

Az átvétel szempontjai:

1. maximális osztálylétszám figyelembe vétele
2. megfelelő tanulmányi eredmény - kompatibilis iskolai képzés, ill. tevékenység
3. azonosulás az iskola erkölcsi és szellemi értékeivel
4. korábbi tanulmányok miatt előírt különbözeti vizsga vállalása
5. igazolatlan órák mennyisége
6. magatartási, viselkedési státus
7. neveltségi, ill. képességzavarok esetén – iskolai ellátási kompatibilitás
8. kooperációs képességek

Átvétel esetén felvételi vizsgát nem kell tenni, különbözeti vizsga előírható.

Iskolaváltás:

A tanuló a tanév során tanulmányait más intézményben is folytathatja. A tanuló a tanév során tanulmányait más intézményben is folytathatja: saját illetve a szülői kérelem /nyilatkozat, ill. jogerős fegyelmi határozat esetében. Tanköteles tanuló esetében a fogadó iskola részéről befogadó nyilatkozat szükséges.

13.2. Sajátos nevelési igényű tanulók

Az iskolai rendszerű szakképzésben kiemelkedő jelentősége van az egyes iskolatípusok, szakmacsoportok, szakképesítések közötti átjárhatóságnak. Az alapfokú iskolából a szakképzésbe történő bekapcsolódás kérdése mellett legalább olyan fontos szabályozási kérdés a szakiskola és a középiskola (gimnázium, szakközépiskola) közötti, valamint az egyes szakiskolai képzési típusok közötti átjárhatóság.

Jelentkezés feltételei:

Az iskolai felvétel alapja SNI 9/E előkészítő osztályba:

- Ebbe az előkészítő évfolyamba azok a sajátos nevelési igényű, enyhe értelmi fogyatékos tanulók jelentkezhetnek, akik érvényes szakértői véleménnyel ezt alá tudják támasztani.
- 8. osztály sikeres befejezése,
- sikeres felvételi szóban (és/vagy írásban).

Ebben a szakaszban – az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó speciális szakiskola kötelező előkészítő évfolyamán – az előzetes tudások megerősítése és tovább építése, alkalmazása, az önálló életvezetési technikák tudatos gyakorlása kerül a középpontba. Megvalósul a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó gyengébb vagy sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, a szakmatanuláshoz, munkába álláshoz szükséges motiváció megteremtése.

Az iskolai felvétel alapja az SNI-s szakmai évfolyamokra:

- Ezen osztályba felvehetőek az enyhe értelmi fogyatékos tanulók az SNI 9/E előkészítő osztály elvégzése után, valamint felvehetőek előkészítő évfolyam megléte nélkül az egyéb sajátos nevelési igényű (pl: pszichés fejlődés zavarral küzdő tanulók, akik a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozottak (pl.: dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar) tanulók.
- 8. osztály sikeres befejezése, valamint enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében az SNI 9/E előkészítő osztály megléte.
- sikeres felvételi szóban (és/vagy írásban).

A beiratkozáshoz, kiskorú tanuló esetében a törvényes képviselőre is szükség van.

Felvétel szempontjai:

- maximális osztálylétszám figyelembe vétele
- megfelelő tanulmányi eredmény - kompatibilis iskolai képzés, ill. tevékenység
- azonosulás az iskola erkölcsi és szellemi értékeivel
- igazolatlan órák mennyisége
- magatartási, viselkedési státus
- neveltségi, ill. képességzavarok esetén – iskolai ellátási kompatibilitás
- kooperációs képességek

Felvételéről az iskola igazgatója dönt.

A tanuló átvételének szabályai:

A szakképzési törvény 24. § (2) bekezdése alapján a szakiskola tanulója az Nkt. átvételre és felvételre vonatkozó rendelkezései szerint folytathatja tanulmányait másik szakiskola vagy középiskola megfelelő évfolyamán.

Az átvétel szempontjai:

1. megfelelő, érvényes szakértői vélemény megléte
1. maximális osztálylétszám figyelembe vétele
2. megfelelő tanulmányi eredmény - kompatibilis iskolai képzés, ill. tevékenység
3. azonosulás az iskola erkölcsi és szellemi értékeivel
4. korábbi tanulmányok miatt előírt különbözeti vizsga vállalása
5. igazolatlan órák mennyisége
6. magatartási, viselkedési státus
7. neveltségi, ill. képességzavarok esetén – iskolai ellátási kompatibilitás
8. kooperációs képességek

Átvétel esetén felvételi vizsgát nem kell tenni, különbözeti vizsga előírható.

A tanév közben iskolánkba jelentkező diákok esetében a felvétéléről az iskola igazgatója dönt.

Iskolaváltás:

A tanuló a tanév során tanulmányait más intézményben is folytathatja. A tanuló a tanév során tanulmányait más intézményben is folytathatja: saját illetve a szülői kérelem /nyilatkozat, ill. jogerős fegyelmi határozat esetében. Tanköteles tanuló esetében a fogadó iskola részéről befogadó nyilatkozat szükséges.

13.3. Szakképző iskolák

Az iskolai rendszerű szakképzésben kiemelkedő jelentősége van az egyes iskolatípusok, szakmacsoportok, szakképesítések közötti átjárhatóságnak. Az alapfokú iskolából a szakképzésbe történő bekapcsolódás kérdése mellett legalább olyan fontos szabályozási kérdés a szakiskola és a középiskola (gimnázium, szakközépiskola) közötti, valamint az egyes szakiskolai képzési típusok közötti átjárhatóság.

Jelentkezés feltételei:

Az iskolai felvétel alapja:

- 8. osztály sikeres befejezése,
- szakma - alkalmassági orvosi vizsgálat eredményessége,
- sikeres felvételi szóban (és/vagy írásban).

Felvételt nyer, aki:

- a tesztlapos felmérés (matematika és magyar) alapján a legjobbak közé sorolható és
- szakmai alkalmassága orvosilag alátámasztott.

A beiratkozáshoz, kiskorú tanuló esetében a törvényes képviselőre is szükség van.

Felvétel szempontjai:

- maximális osztálylétszám figyelembe vétele
- megfelelő tanulmányi eredmény - kompatibilis iskolai képzés, ill. tevékenység
- azonosulás az iskola erkölcsi és szellemi értékeivel
- igazolatlan órák mennyisége
- magatartási, viselkedési státusz
- neveltségi, ill. képességzavarok esetén – iskolai ellátási kompatibilitás
- kooperációs képességek

Felvételéről az iskola igazgatója dönt.

A tanuló átvételének szabályai:

A szakképzési törvény 24. § (2) bekezdése alapján a szakiskola tanulója az Nkt. átvételre és felvételre vonatkozó rendelkezései szerint folytathatja tanulmányait másik szakiskola vagy középiskola megfelelő évfolyamán.

A szakiskolát eredményesen elvégzettek esetében a továbbhaladás – szakközépiskolába történő átvétel esetén – a szakközépiskola tizedik évfolyamán biztosított. Ennek oka az, hogy a szakiskola összesen három éve alatt megkövetelt és teljesítendő közismereti tartalmat a törvény egy tanévnnyinek ismeri el, így a szakiskola elvégzésével a szakközépiskola kilencedik évfolyamát teljesítettnek veszi. Ennek megfelelően a szakiskolai végzettséggel rendelkező tanulót kérésére a szakközépiskola tizedik évfolyamára fel kell venni, ha a tanuló a szakközépiskolába történő felvétel egyéb követelményeit is teljesíti. A felvétel csak a tanuló (szülő) kérésére történhet, a kérdésben az intézmény vezetője határozatot hoz.

Az átvétel szempontjai:

1. maximális osztálylétszám figyelembe vétele
2. megfelelő tanulmányi eredmény - kompatibilis iskolai képzés, ill. tevékenység
3. azonosulás az iskola erkölcsi és szellemi értékeivel
4. korábbi tanulmányok miatt előírt különbözeti vizsga vállalása
5. igazolatlan órák mennyisége
6. magatartási, viselkedési státus
7. neveltségi, ill. képességzavarok esetén – iskolai ellátási kompatibilitás
8. kooperációs képességek

Átvétel esetén felvételi vizsgát nem kell tenni, különbözeti vizsga előírható.

A tanév közben iskolánkba jelentkező diákok esetében a felvételéről az iskola igazgatója dönt.

Iskolaváltás:

A tanuló a tanév során tanulmányait más intézményben is folytathatja. A tanuló a tanév során tanulmányait más intézményben is folytathatja: saját illetve a szülői kérelem /nyilatkozat, ill. jogerős fegyelmi határozat esetében. Tanköteles tanuló esetében a fogadó iskola részéről befogadó nyilatkozat szükséges.

13.4. Technikum:

Jelentkezés feltételei:

Érettségi vizsgára felkészítő (12–13.) évfolyamba az a tanuló vehető fel, aki rendelkezik 3éves szakmunkás bizonyítvánnyal.

A tanuló átvételének szabályai:

A tanév közben iskolánkba jelentkező diákok /nappali illetve esti és levelező munkarend esetében is/ felvételéről az iskola igazgatója dönt.

Az átvétel szempontjai:

- maximális osztálylétszám figyelembe vétele
- megfelelő tanulmányi eredmény - kompatibilis iskolai képzés, ill. tevékenység
- azonosulás az iskola erkölcsi és szellemi értékeivel
- korábbi tanulmányok miatt előírt különbözeti vizsga vállalása
- magatartási, viselkedési státus
- neveltségi, ill. képességzavarok esetén – iskolai ellátási kompatibilitás
- kooperációs képességek

Átvétel esetén felvételi vizsgát nem kell tenni, különbözeti vizsga előírható.

Iskolaváltás:

A tanuló a tanév során tanulmányait más intézményben is folytathatja. Felnőtt oktatás révén a tanuló saját kérésére, nyilatkozhat arról, hogy tanulmányait nem kívánja folytatni vagy más intézményben kívánja folytatni.

**Grassalkovich Antal Baptista Szakképző Iskola, Technikum, Szakiskola és
Felnőttek Általános Iskolája**

**SZAKMAI PROGRAM
III. Szakmai program**

Készült: 2020.05.19-én

a 2018-as pedagógiai program átdolgozásával

Jóváhagyta: fenntartó

Fenntartói jóváhagyás dátuma	
Az elfogadás dátuma	
Hatálybalépés időpontja	2020.09.01
A program időbeli hatálya, érvényessége	újabb módosításig

Tartalomjegyzék

Szakképző Iskolai szakmai oktatás (induló) :	3
1. Bádogos	3
2. Festő, mázoló, tapétázó	3
3. Kereskedelmi értékesítő	3
4. Gyermekek és ifjúságvédelmi felügyelő	3
5. Szociális ápoló és gondozó	3
6. Gazda	3
7. Kertész	3
8. Népi Kézműves Kosárfonó, Fonott – Bútorkészítő	4
9. Népi kézműves Fazekas	88
10. Népi Kézműves Szőnyegszövő.....	171
Szakképző Iskolai szakmai oktatás (kifutó) :	238
1. Eladó	238
2. Kertész	303
3. Szociális gondozó, ápoló	404
Szakiskolai nevelés- oktatás:	517
1. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskolai kötelező 9/E előkészítő évfolyamának kerettanterve	517
2. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók két évfolyamos szakiskolai szakmai oktatásához, képzéséhez alkalmazandó 9–10. évfolyamos közismereti kerettanterv	526
3. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók négy évfolyamos szakiskolai szakmai oktatásához, képzéséhez alkalmazandó 9–12. évfolyamos közismereti kerettanterve	537
Technikumi szakmai oktatás	543
1. Érettségi vizsgára felkészítő kétéves esti képzés	543
A tanulók számára vallási és hitéleti ismeretek átadása évfolyamonként heti 1 órában..	546
1. Bibliaismeret	546

Szakképző Iskolai szakmai oktatás (induló)

1. Bádogos

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_epitoipar_badogos_2020pdf-1597239954621.pdf

2020.08.25

2. Festő, mázoló, tapétázó

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_epitoipar_festo_mazolo_tapetazo_2020pdf-1597240238057.pdf

2020.08.25

3. Kereskedelmi értékesítő

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_kereskedelem_kereskedelmi_ertekesito_2020pdf-1592384791562.pdf

2020.08.25

4. Gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelő

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_szocialis_gyermek-es-ifjusagi-felugyelo_2020pdf-1597241258717.pdf

2020.08.25

5. Szociális ápoló és gondozó

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_szocialis_szocialis_apolo_es_gondozo_2020pdf-1597241286896.pdf

2020.08.25

6. Gazda

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_mezogazdasag_es_erdesztet_gazda_2020pdf-1592386380462.pdf

2020.08.25

7. Kertész

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_mezogazdasag_es_erdesztet_kertesz_2020pdf-1592386416337.pdf

2020.08.25

8. Népi Kézműves Kosárfonó, Fonott – Bútorkészítő

SZAKKÖZÉPISKOLAI KÉPZÉSEINK

1.71.

SZAKKÉPZÉSI KERETTANTERV

a

34 215 01

NÉPI KÉZMŰVES (szakmairány megnevezésével)

KOSÁRFONÓ, FONOTTBÚTOR KÉSZÍTŐ szakmairány

SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (szakmairány megnevezésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (szakmairány megnevezésével) Kosárfonó, fonottbútor készítő

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 3

Elméleti képzési idő aránya: 70 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 30 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Három éves képzésben az első szakképzési évfolyam után 140 óra, a második szakképzési évfolyam után 140 óra, két éves képzésben az első szakképzési évfolyam után 160 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Szakmai előképzettség: -

Előírt gyakorlat: -

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

nincs

*Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
nincs.*

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

Szakközépiskolai képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	713 óra/év	25,5 óra/hét	790 óra/év
Összesen:		2343 óra		2582 óra

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
1. évfolyam	31,5 óra/hét	1134 óra/év	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy.		160 óra		160 óra
2. évfolyam	31,5 óra/hét	976 óra/év	35 óra/hét	1085 óra/év
Összesen:		2270 óra		2505 óra

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam			1. évfolyam			2. évfolyam	
		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	Gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5									0,5				
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5						0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2						2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1					1				1	
	Általános néprajz	1			1			1		2				1	
	Rajzi gyakorlatok		2			2			1		3				2
	Népi kézműves szakmai alapismeretek							1						1	
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing							1						1	
10690 -12 Kosárfonás	Kosárfonás szakmai ismeretek	1			1,5			1		2			1		

	Kosárfonás szakmai néprajz	0,5			1			0,25		1			1	
	Kosárfonás szakmai rajz gyakorlat		1			1,5			1		1			1
	Kosárfonás gyakorlat		2,5			5,5			6		8,5			8,5
10691- 12 Fonottbútorkészítés	Fonottbútorkészítés szakmai ismeretek	1			1,5			1		2			1	
	Fonottbútorkészítés szakmai néprajz	0,5			1			0,25		1			1	
	Fonottbútorkészítés szakmai rajz gyakorlat		1			1,5			1		1			1
	Fonottbútorkészítés gyakorlat		2,5			5,5			6		8,5			8,5
Összes óra		5,5	9		7	16		8	15	9,5	22		10,5	21
Összes óra		14,5		140	23		140	23		31,5		160	31,5	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai, elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással								Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül						
		Óraszám								Összesen	Óraszám					
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam			1. évfolyam			2. évfolyam		Összesen
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy		e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	18								18	18					18
	Munkavédelmi alapismeretek	4								4	4					4
	Munkahelyek kialakítása	4								4	4					4
	Munkavégzés személyi feltételei	2								2	2					2
	Munkaeszközök biztonsága	2								2	2					2
	Munkakörnyezeti hatások	2								2	2					2
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4								4	4					4
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							15		15				15		15
	Munkajogi alapismeretek							4		4				4		4
	Munkaviszony létesítése							4		4				4		4
	Álláskeresés							4		4				4		4
	Munkanélküliség							3		3				3		3
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							62		62				62		62
	Nyelvtani rendszerzés 1							10		10				10		10
	Nyelvtani rendszerezés 2							10		10				10		10
	Nyelvi készségfejlesztés							24		24				24		24

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése

Munkavállalói szókincs						18		18			18		18	
Művészettörténet	36			36				72	36			31	67	
Egyetemes művészet	18			18				36	18			15	33	
Magyar művészettörténet	18			18				36	18			16	34	
Általános néprajz	36			36		31		103	72			31	103	
Tárgyi néprajz	12			12		15		39	24			15	39	
Szellemi néprajz				8		8		16	16			8	24	
Ünnepkörök, szokások	12			8				20	16				16	
Tájegységek néprajza	12			8		8		28	16			8	24	
Rajz gyakorlat		72			72			31	175		108		62	170
Színtan		12			12				24		24		16	40
Ornamentika		12			24			16	51		24		8	32
Szakrajzi alapismeretek		36			18				54		36		16	52
Térábrázolás		12			18			16	46		24		22	46
Népi kézműves szakmai alapismeretek						31		31				31	31	
Mesterségbemutató, vásár						11		11				11	112	
Szakmai előmenetel						8		8				8	8	
Zsűrizés						4		4				4	4	
Szakmai fórumok						8		8				8	8	
Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing						31		31				31	31	
Népi kézműves marketing alapjai						15		15				15	156	
Népi kézműves vállalkozási alapismeretek						16		16				16	16	

10690-12 Kosárfonás

Kosárfonás szakmai ismeretek	36		54		31		121	72		31		103
A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	4		4				8	8				8
A szálás anyagok fonásának ökológiai tényezői	4		6				10	8				8
A kosárfonás alapanyagai	5		5		6		16	12			6	18
A fonást előkészítő műveletek, a kosárfonás eszközei	6		10		2		18	12			2	14
Kosártípusok, fonástípusok	7		8		10		25	14			10	24
Szegések és fülek alkalmazása	8		15		11		34	12			11	23
Befejező műveletek, csomagolás, raktározás, kosarak javítási lehetőségei	2		6		2		10	6			2	8
Kosárfonás szakmai néprajz	18		36		8		62	36			31	67
A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrája, formai gazdagsága	6		12		2		20	12			10	22
A tájegységek motívum és formakincse	6		12		2		20	12			10	22
A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása	6		12		4		22	12			11	23
Kosárfonás szakmai rajz gyakorlat		36		54		31	121		36		31	67
Különböző térformák megjelenítése		12		16		6	34		10		6	16
Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása		12		10		6	28		10		6	16
Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés		12		16		9	37		10		7	17
Mintagyűjtemény, vázlat,				12		10	22		6		12	18

	tervdokumentáció készítés, archiválás														
	Kosárfonás gyakorlat		90		198		186	774		306			263	569	
	Különböző típusú kosáraljak, lábzatok, oldalak ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása		25		60		64	149		90			76	166	
	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése		25		60		44	129		90			75	165	
	Különböző kosárfülek ismerete, készítése		20		40		40	100		70			42	112	
	A különböző kosarak javítása		10		18		18	46		30			20	50	
	Zöldvesszőből készült paraszti munkák		10		20		20	50		26			50	76	
10691 - Fonottbútor készítés	Fonottbútorkészítés szakmai ismeretek	36		54		31		121	72			31		103	
	Fonottbútorok típusai	6		8		6		20	12			6		18	
	A fonottbútorkészítés alapanyagai, a fonottbútorkészítés eszközei	8		12		5		25	16			5		21	
	A fonottbútorok szerkezeti kialakítása (vázak, pálcázások, kifonások módjai)	6		12		6		24	12			6		18	
	A fonottbútorok méretezése és méret szerinti kialakítása	6		6		6		18	12			6		18	
	A fonottbútorok szegése, díszítőfonatok készítése	6		10		4		20	12			4		16	
	A fonottbútorok javítási lehetőségei	4		6		4		14	8			4		12	
	Fonottbútorkészítés szakmai néprajz	18		36		8		62	36			31		67	
	A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb fonáskultúrája, formai gazdagsága	6		12		2		20	12			10		22	

A tájegységek motívum és formakincse	6			12			2		20	12			10		22
A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása	6			12			4		22	12			11		23
Fonottbútorkészítés szakmai rajz gyakorlat		36			54			31	121		36			31	67
Különböző térformák megjelenítése		12			16			6	34		10			6	16
Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása		12			10			6	28		10			6	16
Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés		12			16			10	38		10			8	18
Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás					12			9	21		6			11	18
Fonottbútorkészítés gyakorlat		90			198			186	474		306			264	570
A fonottbútorkészítés alapanyagai		14			12			12	38		20			20	40
A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának előkészítése, összeállítása		36			65			62	163		90			76	166
A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületeinek kifonása, készítése		20			65			62	147		90			76	166170
A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése		20			40			40	100		80			80	160
A különböző típusú, szerkezetű fonott-bútorok javítása					16			10	26		26			12	38
Összesen:	198	324	140	252	576	140	248	465	2063	342	792	160	325	651	2110
Összesen:	522			828			713		2343	1134			976		2270
Elméleti óraszámok/aránya	698/29,8%									667/28,5%					
Gyakorlati óraszámok/aránya	1645/70,2%									1603/71,5%					

Jelmagyarázat: e/elmélet, gy/gyakorlat, ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A táblázatban aranysárga háttérrel kiemelt szakmai követelménymodulok az ágazati közös tartalmakat jelölik.

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai, elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A
11500-12 azonosító számú
Munkahelyi egészség és biztonság
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						

Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy

18 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek

4 óra

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása

4 óra

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásvédelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelése.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei

2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága

2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelési nyilatkozat, valamint a megfelelést tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek,

védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások

2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőnek jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási	A tanulói tevékenység	Alkalmazandó eszközök és
---------	----------------------	-----------------------	--------------------------

	módszer neve	szervezeti kerete			felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.2A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi ismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzt készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				

Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy

15 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek

4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, östermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése

4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés

4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség

3 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú
Foglalkoztatás I.
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök**Nyelvtani rendszerezés 1****10 óra**

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértése, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

Nyelvtani rendszerezés 2**10 óra**

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képeség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

Nyelvi készségfejlesztés

24 óra

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás

- a munka világa

- napi tevékenységek, aktivitás

- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

Munkavállalói szókincs

18 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincsot, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10681-12 azonosító számú

**Népi kézműves vállalkozás működtetése
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művész ettörtén et		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek			Népi kézműves vállalkozásisme ret, marketing		
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Szellemi néprajz	Ünnepkörök, szokások	Tájégségek néprajza	Szintan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	x	x	x	x	x	x									x	x
Kialakítja, berendezí műhelyét műhelygalériáját.										x					x	x
Kialakítja, kezeli raktárát										x					x	x
Hagyományörző rendezvényeket látogat										x					x	x
Mesterség bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz										x	x				x	x
Zsűrizteti termékeit, törekszik minőségi munkavégzésre												x			x	x
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségeiről, szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek, különféle szakmai rangok, címek (Népművészet Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszerzésének módjáról											x	x	x		x	x
A hagyományos		x	x									x				

mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot																	
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		x								x	x	x	x				
Vállalkozást indít, és működtet															x		x
Üzleti tervet készít															x		x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promociós anyagokat, cégért készít															x		
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót alakít ki															x		
Kialakítja értékesítési csatornáit															x		x
Költségekalkulációt, áralkulációt készít, alapanyag szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag beszerzés lehetőségeiről															x		x
Garanciát vállal munkájára															x		x
Gondoskodik a biztonságos raktározásról																	x
Gondoskodik a kész termék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal															x		x
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, fotó dokumentáció)							x	x	x	x					x		
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről																	x
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt																	x
SZAKMAI ISMERETEK																	
Népművészet, néprajz alapjainak ismerete			x	x	x	x											
A művészettörténet stíluskorszakai,	x	x															

szellemi és tárgyi sajátosságai																	
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	x	x	x			x											
Jelentős bemutatók, pályázatok ismerete											x	x	x				
A zsűriztetés lehetőségeinek ismerete												x	x				
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontjainak ismerete																x	x
A műhely, műhelygaléria berendezésének munkavédelmi, környezetvédelmi, szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakításának ismerete																x	x
A raktár kialakításának, működtetésének, a raktárkezelés szabályainak ismerete																	x
Vállalkozási formák ismerete																	x
Piacutatás és marketing alapjainak ismerete																x	
Saját promotálás készítésének ismerete										x						x	
A költségkalkuláció, árképzés ismerete																	x
Üzleti terv, SWOT analízis készítésének ismerete																x	x
A kivitelezési és műhelyrajz készítése alapjainak, egyezményes jeleinek, és pontos használatuknak ismerete							x	x	x	x							
A népi kézműves termékeinek értékesítési formái lehetőségeinek ismerete																x	x

Szerzői jog szabályainak ismerete															X		
Jelentős alkotók, kiemelkedő alkotások ismerete											X	X	X	X			
A szakmai életút lehetőségeinek, és szakmai elismeréseknek az ismerete													X				
Szerszámok munkaeszközök ismerete, alapanyagok és azok beszerzése lehetőségeinek ismerete																	X
Munka-, baleset-, és tűzvédelem alapjainak ismerete																	X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																	
Olvasott szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinak megértése, követése									X	X	X	X					
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete											X	X					
Zsűriztetés szabályainak ismerete															X		
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete												X	X	X	X		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																	
Megbízhatóság														X	X	X	X
Szorgalom	X	X												X	X	X	X
Precizitás	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																	
Kapcsolatteremtő készség												X		X	X	X	X
Prezentációs készség	X	X							X							X	
Konfliktusmegoldó készség	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																	
Ismeretek helyükön való alkalmazása	X	X									X	X	X	X	X		
Tervezés											X	X	X	X	X		
Gyakorlatias feladatértelmezés											X	X	X	X	X		

1. Művészettörténet

72 óra/67óra*

*Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

1.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

1.3. Témakörök

1.3.1. Egyetemes művészettörténet

36 óra/33 óra

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség újkőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

1.3.2. Magyar művészettörténet

36 óra/34 óra

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében.
Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk

Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
 A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
 A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
 A XX. századi magyar iparművészet

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		számítógép irodaszerek nyomtató
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	számítógép irodaszerek nyomtató
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	számítógép videó
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			internet hozzáférés
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			számítógép irodaszerek nyomtató
2.2.	Leírás készítése	×			számítógép irodaszere
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			számítógép irodaszerek nyomtató
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			számítógép irodaszerek nyomtató
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		internet hozzáférés
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	×			számítógép irodaszerek nyomtató
3.2.	rajz készítés tárgyról		×		irodaszerek

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	

1.1	magyarázat			×	dokumentáló és archiváló eszközök
1.2.	elbeszélés			×	dokumentáló és archiváló eszközök
1.3.	kiselőadás		×		dokumentáló és archiváló eszközök
1.4.	megbeszélés		×		dokumentáló és archiváló eszközök
1.5.	vita		×		dokumentáló és archiváló eszközök
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Általános néprajz

103 óra/103 óra*

*Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

2.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepekörök, szokások elsajátíttatása.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

2.3. Témakörök

2.3.1. Tárgyi néprajz

39 óra/39 óra

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népviselet és hímző kultúra

2.3.2. Szellemi néprajz

16 óra/24 óra

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

2.3.3. Ünnepekörök, szokások

20 óra/16 óra

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

2.3.4. Tájegységek néprajza

28 óra/24 óra

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6.
--------------	--------------------------	---	---

		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	pont lebontása, pontosítása)
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		számítógép, irodaszerek, nyomtató
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	számítógép, irodaszerek, nyomtató
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	számítógép videó
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	internet hozzáférés
1.6.	Információk önálló rendszerezése	×			számítógép, irodaszerek
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			irodaszerek
2.2.	Leírás készítése	×			irodaszerek
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			irodaszerek
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			internet hozzáférés
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		internet hozzáférés
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			irodaszerek
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			számítógép

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	Dokumentáció kezelő és archiváló eszközök
1.2.	elbeszélés			×	Dokumentáció kezelő és archiváló eszközök
1.3.	kiselőadás		×		Dokumentáció kezelő és archiváló eszközök
1.4.	megbeszélés		×		Dokumentáció kezelő és archiváló eszközök
1.5.	vita		×		Dokumentáció kezelő és archiváló eszközök
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

3. Rajz gyakorlat

175 óra/170 óra*

*Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

3.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák, a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

3.3. Témakörök

3.3.1. Színtan

24 óra/40 óra

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színek alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása
Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészetben belül
Szín kontraszt

3.3.2. Ornamentika

51 óra/32 óra

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta növényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Román kori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

3.3.3. Szakrajzi alapismeretek

54 óra/52 óra

Szakrajz fajtái
Rajz eszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Sík mértani szerkesztések
Méterarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása

3.3.4. Térábrázolás

46 óra/46 óra

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás):

Szaktanterem

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportban	Osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett		×		számítógép irodaszerek

	feldolgozása				nyomtató
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	számítógép irodaszerek nyomtató
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	számítógép, videó
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			internet hozzáférés
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			számítógép, nyomtató
2.2.	Leírás készítése	×			irodaszerek
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	×			irodaszerek
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			irodaszerek
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		internet hozzáférés
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	×			internet hozzáférés,
3.2.	rajz készítés tárgyról		×		iroda szerek

3.5.2.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	Dokumentáló s archiváló eszközök
1.2.	elbeszélés			×	Dokumentáló s archiváló eszközök
1.3.	kiselőadás		×		Dokumentáló s archiváló eszközök
1.4.	megbeszélés		×		Dokumentáló s archiváló eszközök
1.5.	vita		×		Dokumentáló s archiváló eszközök
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Népi kézműves szakmai alapismeretek

31 óra /31 óra

*Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

4.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a

közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművészeknek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

4.3. Témakörök

4.3.1. Mesterségbemutató, vásár

11 óra/11 óra

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:
Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye
Országos Táncháztalálkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése
Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Nemzeti Erőforrás Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szöttes pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

4.3.2. Szakmai előmenetel

8 óra/8 óra

Elismerések, kitüntetések:
Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

4.3.3. Zsűriztetés

4 óra/4 óra

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékelteni.

Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

4.3.4. Szakmai fórumok

8 óra/8 óra

Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Iparkamara
Pályázatok, Konferenciák

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Pályázatok kiállításai

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			Számítógép, irodaszerek, nyomtató
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		Számítógép, irodaszerek, nyomtató
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	számítógép, videó
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	iroda bútor
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			internet hozzáférés
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			számítógép, nyomtató
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		irodaszerek

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			irodaszerek
2.2.	Leírás készítése	x			internet hozzáférés
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	irodaszerek
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		számítógép, irodaszerek
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x	x	irodaszerek
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		rajz eszközök
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			számítógép irodaszerek
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		számítógép irodaszerek
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		számítógép irodaszerek
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		számítógép irodaszerek
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	számítógép irodaszerek
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés
1.2.	elbeszélés	x			számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés
1.3.	kiselőadás	x			számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés
1.4.	megbeszélés		x		számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés
1.5.	vita			x	számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés
1.6.	projekt			x	számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés digitális fényképezőgép
1.7.	házi feladat	x			számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés digitális fényképezőgép

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing

31 óra/31 óra*

*Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

5.1. A tantárgy tanításának célja:

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

matematika
rajz és vizuális kultúra

5.3. Témakörök

5.3.1. Népi kézműves marketing alapjai

15 óra/15 óra

Termék, termékpolitika - piackutatás, vásárok, ajándéktárgyak, termékkatalógus, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása
Árpolitika, árképzés
Értékesítési politika, lehetséges értékesítési formák

Kommunikáció - reklám - logo, cégér, csomagolás, honlap készítés

5.3.2. Népi kézműves vállalkozási alap ismeretek

16 óra/16 óra

Vállalkozások lehetséges jogi formái, a vállalkozások létrehozásának, működtetésének gazdasági, jogi szabályai
Pénzügyi, finanszírozási terv
Stratégiai elemzés, célkitűzés
Üzleti tervezés
A vállalkozás kockázatai
Pénzügyi, finanszírozási terv készítése
Költségszámítás
A vállalkozások adózása

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás):

Szaktanterem, vásárok, mesterségbemutatók, műhelygalériák

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás):

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bon- tás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	irodaszerek
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	irodaszerek
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	irodaszerek
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			dokumentáció kezelő és archiváló eszközök
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			irodaszerek, számítógép, nyomtató
2.2.	Leírás készítése	x			irodaszerek, számítógép, nyomtató
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			irodaszerek, számítógép, nyomtató
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			irodaszerek, számítógép, nyomtató
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		irodaszerek, számítógép, nyomtató
3.	Képi információk körében				
3.1.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promóciós anyagairól, honlapok		x	x	Videokamera, DVD felvevő

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	irodaszerek, számítógép
1.2.	elbeszélés			x	irodaszerek, számítógép
1.3.	kiselőadás			x	irodaszerek, számítógép
1.4.	megbeszélés			x	irodaszerek, számítógép
1.5.	vita		x		irodaszerek, számítógép
1.6.	szemléltetés			x	Vetített képek
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10690-12 azonosító számú

Kosárfonás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10690-12 azonosító számú, Kosárfonás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10690-12 Kosárfonás	Kosárfonás szakmai ismeretek							Kosárfonás szakmai néprajz			Kosárfonás szakmai rajz gyakorlat				Kosárfonás gyakorlat				
	A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakma jeles alkotói	A szalasz anyagok fonásának ökológiai tényezői	A kosárfonás alapanyagai	A fonást előkészítő műveletek, a kosárfonás eszközei	Kosártípusok, fonástípusok	Szegések és fülek alkalmazása	Befejező műveletek, esomagolás, raktározás, kosarak javítási lehetőségei	A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrája, formai gazdagsága	A tájegységek motívum és formakincse	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása	Különböző térformák megjelenítése	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás	Különböző típusú kosárajjak, lábazatok, oldalak ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése	Különböző kosárfülek ismerete, készítése	A különböző kosarak javítása	Zöldvesszőből készült paraszti munkák
FELADATOK																			
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x		x	x	x	x	x		x		x	x			x	x			x
Beszerzi a szükséges kézi, gépi eszközöket, berendezéseket, berendezési műhelyét				x															
Forrásanyagot gyűjt,	x							x	x				x						

mintagyűjteményt készít																			
Látványtervet készít																			
Alkotói, megrendelői igény szerint tervet készít										x	x	x	x						
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet													x	x					
Beszerzi az alapanyagokat, berendezi az anyag és készáru raktárt		x	x																
Előkészítésre és fonásra alkalmassá teszi a felhasználandó alapanyagokat			x	x															
Méretkatalógust, tervdokumentációt használva (tervet értelmezve, valamint látványtervet, szakrajzot megtervezi az alkalmazott fonási, kivitelezési technikát												x	x	x	x				
A hagyományok és a XXI. sz. követelményeit figyelembe véve a kosárfonás technikáival készíti használati tárgyait	x				x			x	x					x	x	x			
Elkészíti a tervszerinti														x	x	x	x	x	

kosáraljat (kerek, ovális, szögletes, sokszögű, szabálytalan)																			
Felkarózza a kosáraljat és alkalmazza a terv szerinti eljárást, kifonja a kosár oldalát					x									x	x				
A tervszerinti szegési eljárásokat alkalmazza						x										x			
Szükség esetén elkészíti a formához illő legmegfelelőbb kosárfület (csavartfűl, piaci kosárfűl, bollerfűl, kengyelfűl, különkészített fűlek, gúzs és benyúló fűl)				x													x		
Elvégzi a befejező műveleteket (tisztázza a vesszővégeket, lesúrolja a terméket, elvégzi a szükséges eljárásokat)							x									x			
Csomagolja, értékesíti, raktározza a készterméket	x															x			
Törekszik a minőségi munkavégzésre	x																		
Gondoskodik a munkaterület tisztaságáról és a keletkezett hulladék	x																		

kezeléséről																			
Betartja a munkavédelmi előírásokat	x																		
SZAKMAI ISMERETEK																			
A kosárfonás kultúrtörténetének, szakmai hagyományai (egyetemes és magyar)	x							x	x						x				
A kosárfonás technikáinak alkalmazási lehetőségei a XXI. században	x				x			x							x				
A Kárpát-medence fonásra alkalmas szálak anyagai	x	x	x																
A fűztermesztés és feldolgozásának módjai	x	x																	
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközei	x	x																	
A felhasználható anyagok minősége	x	x																	
A Kárpát-medence fűzveszéből és egyéb fonható szálak anyagból fonott tárgyai								x											
Fűzveszéből és egyéb fonható szálak anyagból a népi	x				x			x							x				

fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárások ismerete																			
A kosárfonás munkafolyamatai				X	X	X	X	X						X	X	X	X		X
A műveleti sorrendek				X	X	X	X							X	X	X	X		X
Tervek műhelyrajzok értelmezése														X	X				
A tervezett anyagszükségletek pontos kiszámítása		X	X												X				
A szakma eszközeinek használata, karbantartása				X															
Befejező munkálatok								X								X			
A javítás lehetőségei								X										X	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																			
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata				X															
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata				X															
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége			X	X	X														
Technikák felismerési					X														

készsége																			
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése														X	X				
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																			
Elhivatottság, elkötelezettség	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Térlátás			X	X	X	X	X				X	X	X	X	X	X	X	X	X
Szorgalom, igyekezet	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																			
Motiválhatóság				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Határozottság	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Közérthetőség	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																			
Kreativitás, ötletgazdagság			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kontroll (ellenőrző képesség)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Az ismeretek helyén való alkalmazása	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

1. Kosárfonás szakmai ismeretek

121 óra/103 óra*

*Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

1.1.A tantárgy tanításának célja

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézműves hagyományainak megismerése a fonáskultúra kialakulásának története. A szálanyagok feldolgozásának kultúrtörténete. Az alapanyagok, eszközök, megismerése készítmények elsajátítása. A hagyományos kultúra ápolása, újra gondolása a mai kor emberének használatára.

1.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajzi, - művészettörténeti,- történelmi,- földrajzi,- biológiai ismeretek

1.3.Témakörök

1.3.1. A fonatok kialakulása szakmatörténet, a szakmai jeles alkotói

8 óra/8 óra

A fonatok kialakulása régészeti, művészettörténeti elemzések figyelembevételével, az összefüggések felismerése. A kultúra elterjedése, a fonatok alkalmazásának, területei. A felhasználható alapanyagok megismerése. Széleskörű szakmatörténet elsajátítása, alkalmazása a kosárfonó, fonott-bútorkészítő szakma során. A szakma jeles alkotói.

1.3.2. A szál anyagok fonásának ökológiai tényezői

8 óra/8 óra

Az ökológiailag jellemző alapanyagok ismerete használata az egyetemes, az európai, és a hazai fonáskultúrában. Alkalmazása a korszerű lakáskultúrában.

1.3.3. A kosárfonás alapanyagai

16 óra/18óra

A kosárfonáshoz szükséges alapanyagok, segédanyagok ismerete. A természetből adódó anyagok, a füzek botanikai ismerete. A füzek helye a növényvilágban. Vadon termő és termesztett füzek (kultúrfüzek) fajtái, sajátosságai. A termesztés és feldolgozás során használt eszközök ismerete. A termesztett füzek minősítése, osztályozása, az osztályozott vessző fajtái, feldolgozása értékesítése, beszerzési lehetőségei.

1.3.4. A fonást előkészítő műveletek, a kosárfonás eszközei *18 óra/14óra*

A fonást megelőző fontos műveletek a vessző minőségi újra válogatása, a megfelelő áztatás ismereteinek elsajátítása, a különböző hegyezési formák megismerése. A kosárfonáshoz szükséges eszközök, a vessző feldolgozására szolgáló eszközök, berendezések ismerete, alkalmazása. A kéziszerszámok és gépi berendezések ismeret karbantartása, előkészítése a használatra.

1.3.5. Kosártípusok, fonástípusok

25 óra/24 óra

A kosarak különböző típusú aljak szerinti csoportosítása. A kosarak szerkezet és forma szerinti csoportosítása. A kosarak használat szerinti csoportosítása. A különböző fonástípusok megismerése, alkalmazásának szabályai, lehetőségei.

1.3.6. Szegések és fülek alkalmazása óra

34 óra/23

Az eldolgozások, szegések az oldalak befejező részeinek szerkezeti elemei. A szegések típusainak megismerése. Kiválasztásuk, alkalmazásuk, lehetőségének elsajátítása. Különböző kosárfülek ismerete, készítése.

A kosárfülek készítése, csoportosítása. A munkafolyamatok megismerése. A felhasználható anyagok, technikák megismerése. Az alkalmazási lehetőségek elsajátítása.

1.3.7. Befejező műveletek, csomagolás, raktározás, kosarak javítási lehetőségei

10 óra/8 óra

Felületi kezelések elsajátítása, a szálvégek tisztítása, a keletkezett szennyeződések eltávolítása, felületi bevonatok kialakítása, a szükséges tűzvédelmi ismeretek elsajátítása.

A csomagolás lehetőségeinek, alapanyagainak megismerése. A raktározás feltételeinek kialakítása, a raktározási segédanyagok megismerése. A szállítás lehetőségeinek formáinak megismerése, különböző szállítási jelzések megismerése.

A hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

1.4.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely, múzeum, tájház, néprajzi gyűjtemény, falumúzeum.

1.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás	x			
1.3.	megbeszélés			x	
1.4.	vita			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás			x	
1.8.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	XY rajz értelmezése			x	
3.2.	XY rajz készítése leírásból			x	
3.3.	XY rajz készítés tárgyról			x	
3.4.	XY rajz kiegészítés			x	
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
3.6.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

1.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Kosárfonás szakmai néprajz

62 óra/67 óra*

*Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

2.1.A tantárgy tanításának célja

A szakmai néprajz oktatásának célja a népi kézműves szakmák műveléséhez elengedhetetlenül szükséges szakmai ismeret. A motívumkincs, ismerete, a forma, a funkció és a díszítmény összhangjának megismerése. A szakma fejlődési szakaszainak ismerete

2.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem
Művészettörténet
Magyar irodalom
Általános néprajz

2.3.Témakörök

2.3.1. A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrája, formai gazdagsága 20 óra/22 óra

A Kárpát-medencében élő magyarság és az itt élő nemzetiségek fonáskultúrájának kialakulása és fejlődése a történelem során. A különböző fonható vesszőből, liánokból készült tárgyak, berendezések készítése a magyar paraszti kultúrában.

2.3.2. A tájegységek motívum és formakincse 20 óra/22 óra

A fonáskultúrának tájegységi területi jellemzői a magyar nyelvterület fonáskultúrája. Építmények. Állattartók. Gazdasági kosarak. Kamrai kosarak. A lakásbelső kosarai. A parasztspecialisták munkálkodása, a háziipari szövetkezetek kialakulása és megszűnése. A mesterségből élő egyéni vállalkozók, a kortárs népművészet helyzete.

2.3.3. A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása 22 óra/23 óra

A fonott tárgyak alkalmazása a gazdálkodásban, a gazdaság építményeiben, a lakóház környezetében, a lakóház belsejében.

2.4.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Skaktanterem, múzeum, tájház, helytörténeti gyűjtemény, könyvtár.

2.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			X	
1.2.	elbeszélés	X			
1.3.	kiselőadás	X			
1.4.	megbeszélés		X		
1.5.	vita			X	
1.6.	szemléltetés			X	
1.7.	projekt		X		
1.8.	kooperatív tanulás			X	
1.9.	szerepjáték		X		
1.10.	házi feladat			X	

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	X			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			X	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		X		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			X	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		X		
2.2.	Leírás készítése	X			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre			X	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	X			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		X		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			X	

3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése		x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

3. Kosárfonás szakmai rajz gyakorlat

121 óra/67 óra*

*Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

3.1. A tantárgy tanításának célja

A szakrajzi ismeretek alkalmazása. A kivitelezéshez szükséges vázlatok, látványrajzok, kivitelezési rajzok készítésének elsajátítása. Műhelyrajzok, motívumgyűjtemények (pl. fonásminták) és tervdokumentációk készítésének elsajátítása.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat, néprajzi ismeretek, művészettörténet, történelem.

3.3. Témakörök

3.3.1. Különböző térformák megjelenítése *óra*

34 óra/16

Különböző térformák megjelenítése, környezetbe illesztése. Gyűjteményből fonott tárgyak másolása, múzeumi anyag másolása. Természeti formák, növények, állatok másolása.

3.3.2. Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása *óra*

28 óra/16

Reprodukáló rajzokat készítése, reprodukciós rajzokat átdolgozása, alkalmazása az igénynek megfelelően. Mintagyűjtemény készítése. Fonatminták rajzolása.

3.3.3. Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés

37 óra/17 óra

A kosárfonás és fonott-bútorkészítés díszítő műveleteinek szerkezeti rajzainak elsajátítása. Modell és szerkezeti rajz készítésének elsajátítása. A látványrajz elkészítése, műhely és kivitelezési rajz készítése, a látványrajz értelmezése.

3.3.4. Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás

22

óra/18 óra

A különböző fonatok, fonott tárgyak arányrendszerének ismeretének elsajátítása a vizuális kultúra segítségével. Az elkészült rajzok mintagyűjteményének elkészítése. Fotó dokumentációk, mintagyűjteményének archiválása, mintakönyv szerkesztése.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, múzeum, tájház, könyvtár, helytörténeti gyűjtemény, nyitott műhely, fűztelep, fűzfeldolgozó üzem.

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	kiselőadás		x		
1.3.	szemléltetés		x		
1.4.	projekt		x		
1.5.	kooperatív tanulás		x		
1.6.	házi feladat		x		

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása	x			

	jegyzeteléssel				
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Képi információk körében				
2.1.	rajz értelmezése		x		
2.2.	rajz készítése leírásból	x			
2.3.	rajz készítés tárgyról		x		
2.4.	rajz kiegészítés		x		
2.5.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
2.6.	rajz készítése Z-rendszerről	x			
2.7.	rendszerrajz kiegészítés	x			
2.8.	rajz elemzés, hibakeresés		x		

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Kosárfonás gyakorlat

474 óra/569 óra*

*Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

4.1. A tantárgy tanításának célja

A kosárfonás gyakorlatban való megismerése. Az eszközök, berendezések a gyakorlatban való megismerése. A munkafolyamatok elsajátítása. A szakma teljes elsajátítása. A vizsgafeladatok elkészítése, felkészülés a szakmai vizsgára.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat
Szakmai néprajz

4.3. Témakörök

4.3.1. Különböző típusú kosáraljak, lábzatok, oldalak, ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása

149 óra/166 óra

Fonást előkészítő műveletek.

Alapanyagok kiválasztása, szakmai számítások elvégzése, segédanyagok kiválasztása. A kosáraljak szerkezeti felépítése, a különböző formájú kosarak aljának készítése, alkalmazott fonási eljárások megismerése.

Lábzatok kialakítása, különböző lábzatok készítésének gyakorlatban való megismerése, kivitelezése, alkalmazása.

A gyűrűfonások szerepe, jelentősége.

A különböző gyűrűfonatok alkalmazása, beillesztése az adott munkafolyamatba. Technikai kivitelezésének elsajátítása.

A különböző oldalfonások, oldalszerkezetek kialakításának elsajátítása. Különböző oldalkialakítások, technikák, gyűrűfonatok együttes alkalmazása.

A sablonra (pl. különböző kosarak) és formára fonás (pl. üvegek, demizsonok) kivitelezésének elsajátítása.

A különféle kapcsolódó alkatrészek, tetők (pl. szennyestartó kosár, piknik kosár) készítésének elsajátítása.

4.3.2. Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése *129 óra/165 óra*

A különböző befejezési, szegési eljárások ismerete és alkalmazása. A tárgy típusának, használatának megfelelő befejezés, illetve szegésfajták alkalmazása. A letisztázás technikai megoldásainak ismerete.

4.3.3. Különböző kosárfülek ismerete, készítése **100 óra/112 óra**

A különféle kosárfülek ismerete, gyakorlatban való elsajátítása, alkalmazása. A különkészített fülek készítése és alkalmazása. A demizsonok, üvegek füleinek kiképzése, alkalmazása, gyakorlati ismerete.

4.3.4. A különböző kosarak javítása **46 óra/50 óra**

A meghibásodott kosáron a hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti, és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

4.3.5. Zöldvesszőből készült paraszti munkák **50 óra/76 óra**

A megtermett lombját lehullatott vesszőt gyűjtötték össze a falusi emberek és ebből a téli időszakban a ház körül és a gazdálkodásban használatos kosarakat készítettek. A sejtnevességű anyag felhasználásának ismerete. Különböző gazdasági kosarak, terményszállítók, aszalók, kocsikasok, készítésének elsajátítása.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szakmai tanterem, műhelygaléria.

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoporth	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	szemléltetés		x		
1.3.	projekt		x		

1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	házi feladat	x			

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése		x		
3.2.	rajz készítése leírásból		x		
3.3.	rajz készítés tárgyról		x		
3.4.	rajz kiegészítés		x		
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
3.6.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10691-12 azonosító számú
Fonottbútorkészítés
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10691-12 azonosító számú, Fonottbútorkészítés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10691-12 Fonottbútorkészítés	Fonottbútorkészítés szakmai ismeretek						Fonottbútorkészítés szakmai néprajz			Fonottbútorkészítés szakmai rajz gyakorlat				Fonottbútorkészítés gyakorlat					
	Fonottbútorok típusai	A fonottbútorkészítés alapanyagai, a fonottbútorkészítés eszközei	A fonottbútorok szerkezeti kialakítása (vázak, pálcázások, kifonások módjai)	A fonottbútorok méretezése és méret szerinti kialakítása	A fonottbútorok szegése, díszítőfonatok készítése	A fonottbútorok javítási lehetőségei	A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb fonáskultúrája, formai gazdagsága	A tájegységek motívum és formakincse	A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása	Különböző térformák megjelenítése	Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása	Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés	Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás	A fonottbútorkészítés alapanyagai	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának előkészítése, összeállítása	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsosított felületeinek kifonása, készítése	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése	A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása	
FELADATOK																			
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x	x					x	x									x		x
Beszerzi a szükséges kézi, gépi eszközöket, berendezéseket, berendezéi műhelyét		x																	
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít											x	x							
Látványtervet készít										x	x	x							
Alkotói, megrendelői igény szerint tervet készít									x	x	x	x							

Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet														X					
Beszerzi az alapanyagokat, berendezi az anyag és készáru raktárt		X													X				
Előkészítésre és fonásra alkalmassá teszi a felhasználandó alapanyagokat		X													X				
Méretkatalógust, tervdokumentációt használva (tervet értelmezve, valamint látványtervet, szakrajzot megtervezi az alkalmazott fonási, kivitelezési technikát														X					
A hagyományok és a XXI. sz. követelményeit figyelembe véve készíti fonott bútorait	X																		
Méretre szabja a vázat		X															X		
Összeállítja a vázat		X															X		
Rögzíti a szerkezetet																	X		
Kifonja a fonható felületeket szegéseket és díszítéseket alkalmaz			X														X		
Szegéseket és díszítéseket alkalmaz					X													X	
Elvégzi a befejező műveleteket (tisztázza a vesszővégeket, lesúrolja a terméket, elvégzi a szükséges felületkezelési eljárásokat)					X													X	
Csomagolja, értékesíti, raktározza a készterméket					X													X	
Törekszik a minőségi	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

munkavégzésre																		
Gondoskodik a munkaterület tisztaságáról és a keletkezett hulladék kezeléséről			x	x	x	x								x	x	x	x	x
Betartja a munkavédelmi előírásokat	x	x	x	x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK																		
A fűz vessző felhasználásának és a fonott bútor kultúrtörténetének szakmai hagyományai (egyetemes és magyar)		x						x	x									
A Kárpát-medence fonásra alkalmas szálak anyagai		x												x				
A fűztermesztés és fűzbotok feldolgozásának módjai		x												x				
A fűztermesztést és feldolgozást szolgáló eszközei		x												x				
A felhasználható anyagok minősége		x												x				
Az egyetemes Európa és a Kárpát-medence fűz vesszőből és egyéb fonható szálak anyagból fonott tárgyai								x	x									
Fűz vesszőből és egyéb fonható szálak anyagból a népi fonáskultúrában, a háziiparban és a feldolgozóiparban alkalmazott hagyományos fonási eljárásai			x					x	x						x			
A fonott bútorkészítés munkafolyamatai		x	x	x	x	x						x	x	x	x	x	x	
A műveleti sorrendek		x	x	x	x	x							x	x	x	x	x	
Tervek, műhelyrajzok készítése											x	x	x	x				

módjai																			
A tervezett anyagszükségletek pontos kiszámítása		x										x	x						
A szakma eszközeinek használata, karbantartása		x																x	
Befejező munkálatok						x													
A javítás lehetőségei							x												x
A szakma jeles alkotóinak, mestereinek munkássága													x						
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																			
Az eszközök karbantartásának és balesetmentes használata		x																	
A vesszőfonás eszközeinek szakszerű használata		x																	
Alapanyagok felismerése, megfelelő használatának készsége		x																	
Technikák felismerési készsége				x															
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése														x	x				
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																			
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Térlátás	x	x	x	x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szorgalom, igyekezet	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																			
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																			
Kreativitás, ötletgazdagság			x	x	x	x					x	x	x	x	x	x	x	x	x

Kontroll (ellenőrző képesség)	x	x	x	x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x
Az ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x

1. Fonottbútorkészítés szakmai ismeretek

121 óra/103 óra*

*Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

1.1.A tantárgy tanításának célja

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézműves hagyományainak megismerése a fonáskultúra kialakulásának története. A szálanyagok feldolgozásának kultúrtörténete. Az alapanyagok, eszközök, megismerése készítmódok elsajátítása. A hagyományos kultúra ápolása, újra gondolása a mai kor emberének használatára.

1.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajzi, - művészettörténeti,- történelmi,- földrajzi,- biológiai ismeretek

1.3.Témakörök

1.3.1. Fonottbútorok típusai

20 óra/18 óra

A különböző fonástípusok megismerése, alkalmazásának szabályai, lehetőségei. A fonottbútorok szerkezet és forma szerinti csoportosítása. A bútorok használat szerinti csoportosítása.

1.3.2. A fonottbútorkészítés alapanyagai, a fonottbútorkészítés eszközei

25 óra/21 óra

A fonottbútorkészítéshez szükséges alapanyagok, segédanyagok ismerete. A természetből adódó anyagok, a fűzek botanikai ismerete. A fűzek helye a növényvilágban. A fűz fajtáinak, (hibridjeinek, vadon termő és termesztett fűzek, kultúrfűzek) fajtái, sajátosságai. A termesztett fűzek minősítése, osztályozása, az osztályozott vessző fajtái, feldolgozása, értékesítése, beszerzési lehetőségei.

A fonottbútorkészítés eszközei, a vessző feldolgozására szolgáló eszközök, berendezések ismerete, alkalmazásuk. A kéziszerszámok és gépi berendezések ismerete karbantartása, előkészítése a használatra.

1.3.3. A fonottbútorok szerkezeti kialakítása (vázak, pálcázások, kifonások módjai)

24 óra/18óra

Különböző típusú bútorok vázainak szerkezeti kialakítása, a váz alkatrészeinek megmunkálása. A különböző fonástípusok megismerése, alkalmazásának szabályai, lehetőségei. Pálcás és rácsosított felületek létrehozása.

1.3.4. A fonottbútorok méretezése és méret szerinti kialakítása

18 óra/18óra

A bútorszerkezetek tervezésénél figyelembe vehető alapfeladatok elsajátítása. Rendeltetésnek megfelelő szilárdsági előírások, a gazdaságos anyagfelhasználás, ergonómiai, esztétikai követelmények.

1.3.5. A fonottbútorok szegése, díszítőfonatok készítése

20 óra/16 óra

A különböző rendeltetésű fonottbútorok szegésének megismerése, a szerkezetből adódó és különkészített díszítőfonatok készítése, illesztése, alkalmazása.

1.3.6. A fonottbútorok javítási lehetőségei

14 óra/12 óra

A hiba feltárás, a szakmai ismeretek, elméleti és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

1.4.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely, múzeum, tájház, néprajzi gyűjtemény, falumúzeum.

1.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás	x			
1.3.	megbeszélés			x	
1.4.	vita			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás			x	
1.8.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	XY rajz értelmezése			x	
3.2.	XY rajz készítése leírásból			x	
3.3.	XY rajz készítés tárgyról			x	
3.4.	XY rajz kiegészítés			x	
3.5.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
3.6.	XY rajz elemzés, hibakeresés			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

1.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Fonottbútorkészítés szakmai néprajz

62 óra/67 óra*

*Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

2.1.A tantárgy tanításának célja

A szakmai néprajz oktatásának célja a népi kézműves szakmák műveléséhez elengedhetetlenül szükséges szakmai ismeret. A motívumkincs, ismerete, a forma, a funkció és a díszítmény összhangjának megismerése. A szakma fejlődési szakaszainak ismerete

2.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem
Művészettörténet
Magyar irodalom
Általános néprajz

2.3. Témakörök

2.3.1. A Kárpát-medencei magyarság és a nemzetiségek legjellemzőbb kosár kultúrája, formai gazdagsága 20 óra/22 óra

A Kárpát-medencében élő magyarság és az itt élő nemzetiségek fonáskultúrájának kialakulása és fejlődése a történelem során. A különböző fonható vesszőből, liánokból készült tárgyak, berendezések készítése a magyar paraszti kultúrában.

2.3.2. A tájegységek motívum és formakincse 20 óra/22 óra

A fonáskultúrának tájegységi területi jellemzői a magyar nyelvterület fonáskultúrája. Építmények. Állattartók. A parasztspecialisták munkálkodása, a háziipari szövetkezetek kialakulása és megszűnése. A mesterségből élő egyéni vállalkozók, a kortárs népművészet helyzete.

2.3.3. A tárgyak, szokások, környezetbe illesztése, alkalmazása 22 óra/23 óra

A fonott tárgyak alkalmazása a gazdálkodásban, a gazdaság építményeiben, a lakóház környezetében, a lakóház belsejében.

2.4.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, múzeum, tájház, helytörténeti gyűjtemény, könyvtár.

2.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	szemléltetés			x	
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás			x	
1.9.	szerepjáték		x		
1.10.	házi feladat			x	

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése		x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.2.	Csoportos versenyjáték			x	

2.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

3. Fonottbútorkészítés szakmai rajz gyakorlat

121 óra/67 óra*

*Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

3.1.A tantárgy tanításának célja

A szakrajzi ismeretek alkalmazása. A kivitelezéshez szükséges vázlatok, látványrajzok, kivitelezési rajzok készítésének elsajátítása. Műhelyrajzok, motívumgyűjtemények (pl. fonásminták) és tervdokumentációk készítésének elsajátítása.

3.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat, néprajzi ismeretek, művészettörténet, történelem.

3.3.Témakörök

3.3.1. Különböző térformák megjelenítése 34 óra/16 óra

Különböző térformák megjelenítése, környezetbe illesztése. Gyűjteményből fonott tárgyak másolása, múzeumi anyag másolása. Természeti formák, növények, állatok másolása.

3.3.2. Reprodukciós rajzok készítése, átdolgozása, alkalmazása 28 óra/16 óra

Reprodukáló rajzokat készítése, reprodukciós rajzokat átdolgozása, alkalmazása az igénynek megfelelően. Mintagyűjtemény készítése. Fonatminták rajzolása.

3.3.3. Alapfokú kivitelezési és műhelyrajz készítés 38 óra/18 óra

A kosárfonás és fonott-bútorkészítés díszítő műveleteinek szerkezeti rajzainak elsajátítása. Modell és szerkezeti rajz készítésének elsajátítása. A látványrajz elkészítése, műhely és kivitelezési rajz készítése, a látványrajz értelmezése.

3.3.4. Mintagyűjtemény, vázlat, tervdokumentáció készítés, archiválás 21 óra/17óra

A különböző fonatok, fonott tárgyak arányrendszerének ismeretének elsajátítása a vizuális kultúra segítségével. Az elkészült rajzok mintagyűjteményének elkészítése. Fotó dokumentációk, mintagyűjteményének archiválása, mintakönyv szerkesztése.

3.4.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, múzeum, tájház, könyvtár, helytörténeti gyűjtemény, nyitott műhely, fűztelep, fűzfeldolgozó üzem.

3.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont)
---------	-----------------------------------	---	---

		egyéni	csoport	osztály	lebontása, pontosítása)
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	kiselőadás		x		
1.3.	szemléltetés		x		
1.4.	projekt		x		
1.5.	kooperatív tanulás		x		
1.6.	házi feladat		x		

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Képi információk körében				
2.1.	rajz értelmezése		x		
2.2.	rajz készítése leírásból	x			
2.3.	rajz készítés tárgyról		x		
2.4.	rajz kiegészítés		x		
2.5.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
2.6.	rajz készítése Z-rendszerről	x			
2.7.	rendszerrajz kiegészítés	x			
2.8.	rajz elemzés, hibakeresés		x		

3.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Fonottbútorkészítés gyakorlat

474 óra/570 óra*

*Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

4.1.A tantárgy tanításának célja

A fonottbútorkészítés gyakorlatban való megismerése. Az eszközök, berendezések a gyakorlatban való megismerése. A munkafolyamatok elsajátítása. A szakma teljes elsajátítása. A vizsgafeladatok elkészítése, felkészülés a szakmai vizsgára.

4.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz gyakorlat
Szakmai néprajz

4.3.Témakörök

4.3.1. A fonottbútorkészítés alapanyagai *38 óra/40 óra*

Alapanyagok kiválasztása, szakmai számítások elvégzése, segédanyagok kiválasztása.

4.3.2. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának előkészítése, összeállítása *163 óra/166 óra*

A fonottbútorok csoportosítás szerkezetük és használatuk szerint. A különböző vázak kialakítása, a méretek kialakítása, méretre vágása, hajlítása. Összeállítás a különböző segédanyagok felhasználásával. Szegelések, csavarások, takarások.

4.3.3. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületeinek kifonása, készítése *147 óra/166 óra*

A különböző típusú fonottbútorok felületi fonásának és a készítés technológiai folyamatának teljes körű ismerete.

Az ülóbútorok, az ülőkék, támlás és támlanélküli székek, fotelek, a hintaszék kifonás szerinti csoportosítása, típusonként a fonás gyakorlati ismerete.

Étkezőasztalok.

Fekvőbútorok.

Gyermekbútorok.

Különböző tárolók, szekrények.

Térelválasztók, virágállványok, könyvállványok.

4.3.4. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése *100 óra/160 óra*

A különböző típusú fonottbútorok szegésének és befejezésének teljes ismerete. A befejezések, szegések különösen nagy hangsúlyt kapnak a fonott bútorok elsajátításánál, mivel esztétikailag, statikailag, díszítés szempontjából befolyásolják az elkészült termékeket.

4.3.5. A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása *26 óra/38 óra*

A meghibásodott fonottbútoron a hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

4.4.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szakmai tanterem, műhelygaléria.

4.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	szemléltetés		x		
1.3.	projekt		x		
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	házi feladat	x			

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése		x		

3.2.	rajz készítése leírásból		x		
3.3.	rajz készítés tárgyról		x		
3.4.	rajz kiegészítés		x		
3.5.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
3.6.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés		x		

4.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

Összefüggő szakmai gyakorlat

I. Háromévfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 140 óra

2/10. évfolyamot követően 140 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

10690-12 Kosárfonás	Kosárfonás szakmai gyakorlat
	Különböző típusú kosáraljak, lábzatok, oldalak ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása
	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése
	Különböző kosárfülek ismerete, készítése
	A különböző kosarak javítása
	Zöldvesszőből készült paraszti munkák
10691-12 Fonottbútorkészítés	Fonottbútorkészítés szakmai gyakorlat
	<i>A fonottbútorkészítés alapanyagai</i>

	<i>A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának előkészítése, összeállítása</i>
	<i>A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületeinek kifonása, készítése</i>
	<i>A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése</i>
	<i>A különböző típusú, szerkezetű fonott-bútorok javítása</i>

10690-12 azonosító számú Kosárfonás

*Háromévfolyamos oktatás esetén az 1/9. évfolyamot követően

Kosárfonás szakmai gyakorlat

Különböző típusú kosáraljak, lábzatok, oldalak, ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása

Fonást előkészítő műveletek.

Alapanyagok kiválasztása, szakmai számítások elvégzése, segédanyagok kiválasztása.

A kosáraljak szerkezeti felépítése, a különböző formájú kosarak aljának készítése, alkalmazott fonási eljárások megismerése.

Lábzatok kialakítása, különböző lábzatok készítésének gyakorlatban való megismerése, kivitelezése, alkalmazása.

A gyűrűfonások szerepe, jelentősége.

A különböző gyűrűfonatok alkalmazása, beillesztése az adott munkafolyamatba.

Technikai kivitelezésének elsajátítása.

A különböző oldalfonások, oldalszerkezetek kialakításának elsajátítása. Különböző oldalkialakítások, technikák, gyűrűfonatok együttes alkalmazása.

A sablonra (pl. különböző kosarak) és formára fonás (pl. üvegek, demizsonok) kivitelezésének elsajátítása.

A különféle kapcsolódó alkatrészek, tetők (pl. szennyestartó kosár, piknik kosár) készítésének elsajátítása.

Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése

A különböző befejezési, szegési eljárások ismerete és alkalmazása. A tárgy típusának, használatának megfelelő befejezés, illetve szegésfajták alkalmazása. A letisztázás technikai megoldásainak ismerete.

Különböző kosárfülek ismerete, készítése

A különféle kosárfülek ismerete, gyakorlatban való elsajátítása, alkalmazása. A különkészített fülek készítése és alkalmazása. A demizsonok, üvegek füleinek kiképzése, alkalmazása, gyakorlati ismerete.

A különböző kosarak javítása

A meghibásodott kosáron a hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti, és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

Zöldvesszőből készült paraszti munkák

A megtermett lombját lehullatott vesszőt gyűjtötték össze a falusi emberek és ebből a téli időszakban a ház körül és a gazdálkodásban használatos kosarakat készítették. A sejtnevességű anyag felhasználásának ismerete. Különböző gazdasági kosarak, terményszállítók, aszalók, kocsikasok, készítésének elsajátítása.

10691-12 azonosító számú Fonottbútorkészítés

*Háromévfolyamos oktatás esetén az 2/10. évfolyamot követően

Fonottbútorkészítés szakmai gyakorlat

A fonottbútorkészítés alapanyagai

Alapanyagok kiválasztása, szakmai számítások elvégzése, segédanyagok kiválasztása.

A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának előkészítése, összeállítása

A fonottbútorok csoportosítás szerkezetük és használatuk szerint. A különböző vázak kialakítása, a méretek kialakítása, méretre vágása, hajlítása. Összeállítás a különböző segédanyagok felhasználásával. Szelgelések, csavarások, takarások.

A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületeinek kifonása, készítése

A különböző típusú fonottbútorok felületi fonásának és a készítés technológiai folyamatának teljes körű ismerete.

Az ülőbútorok, az ülőkék, támlás és támlanélküli székek, fotelek, a hintaszék kifonás szerinti csoportosítása, típusonként a fonás gyakorlati ismerete.

Étkezőasztalok.

Fekvőbútorok.

Gyermekbútorok.

Különböző tárolók, szekrények.

Térelválasztók, virágállványok, könyvállványok.

A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése

A különböző típusú fonottbútorok szegésének és befejezésének teljes ismerete. A befejezések, szegések különösen nagy hangsúlyt kapnak a fonott bútorok elsajátításánál, mivel esztétikailag, statikailag, díszítés szempontjából befolyásolják az elkészült termékeket.

A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása

A meghibásodott fonottbútoron a hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

II. Kétévfolyamos oktatás közismereti képzés nélkül

1. évfolyamot követően 160 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a

tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

10690-12 Kosárfonás	Kosárfonás szakmai gyakorlat
	Különböző típusú kosáraljak, lábzatok, oldalak ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása
	Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése
	Különböző kosárfülek ismerete, készítése
	A különböző kosarak javítása
	Zöldvesszőből készült paraszti munkák
10691-12 Fonottbútorkészítés	Fonottbútorkészítés szakmai gyakorlat
	<i>A fonottbútorkészítés alapanyagai</i>
	<i>A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának előkészítése, összeállítása</i>
	<i>A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületeinek kifonása, készítése</i>
	<i>A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése</i>
	<i>A különböző típusú, szerkezetű fonott-bútorok javítása</i>

10690-12 azonosító számú Kosárfonás

Kosárfonás szakmai gyakorlat

Különböző típusú kosáraljak, lábzatok, oldalak, ismerete, szerkezetek kialakítása, fonása

Fonást előkészítő műveletek.

Alapanyagok kiválasztása, szakmai számítások elvégzése, segédanyagok kiválasztása.

A kosáraljak szerkezeti felépítése, a különböző formájú kosarak aljának készítése, alkalmazott fonási eljárások megismerése.

Lábzatok kialakítása, különböző lábzatok készítésének gyakorlatban való megismerése, kivitelezése, alkalmazása.

A gyűrűfonások szerepe, jelentősége.

A különböző gyűrűfonatok alkalmazása, beillesztése az adott munkafolyamatba.

Technikai kivitelezésének elsajátítása.

A különböző oldalfonások, oldalszerkezetek kialakításának elsajátítása. Különböző oldalkialakítások, technikák, gyűrűfonatok együttes alkalmazása.

A sablonra (pl. különböző kosarak) és formára fonás (pl. üvegek, demizsonok) kivitelezésének elsajátítása.

A különféle kapcsolódó alkatrészek, tetők (pl. szennyestartó kosár, piknik kosár) készítésének elsajátítása.

Különböző típusú kosarak szegések befejező műveletek ismerete készítése

A különböző befejezési, szegési eljárások ismerete és alkalmazása. A tárgy típusának, használatának megfelelő befejezés, illetve szegésfajták alkalmazása. A

letisztázás technikai megoldásainak ismerete.

Különböző kosárfülek ismerete, készítése

A különféle kosárfülek ismerete, gyakorlatban való elsajátítása, alkalmazása. A különkészített fülek készítése és alkalmazása. A demizsonok, üvegek füleinek kiképzése, alkalmazása, gyakorlati ismerete.

A különböző kosarak javítása

A meghibásodott kosáron a hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti, és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

Zöldvesszőből készült paraszti munkák

A megtermett lombját lehullatott vesszőt gyűjtötték össze a falusi emberek és ebből a téli időszakban a ház körül és a gazdálkodásban használatos kosarakat készítettek. A sejtnedvességű anyag felhasználásának ismerete. Különböző gazdasági kosarak, terményszállítók, aszalók, kocsikasok, készítésének elsajátítása.

10691-12 azonosító számú Fonottbútorkészítés

Fonottbútorkészítés szakmai gyakorlat

A fonottbútorkészítés alapanyagai

Alapanyagok kiválasztása, szakmai számítások elvégzése, segédanyagok kiválasztása.

A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok vázának előkészítése, összeállítása

A fonottbútorok csoportosítás szerkezetük és használatuk szerint. A különböző vázak kialakítása, a méretek kialakítása, méretre vágása, hajlítása. Összeállítás a különböző segédanyagok felhasználásával. Szegelések, csavarások, takarások.

A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok rácsozott felületeinek kifonása, készítése

A különböző típusú fonottbútorok felületi fonásának és a készítés technológiai folyamatának teljes körű ismerete.

Az ülőbútorok, az ülőkék, támlás és támlanélküli székek, fotelek, a hintaszék kifonás szerinti csoportosítása, típusonként a fonás gyakorlati ismerete.

Étkezőasztalok.

Fekvőbútorok.

Gyermekbútorok.

Különböző tárolók, szekrények.

Térelválasztók, virágállványok, könyvállványok.

A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok szegéseinek, díszítéseinek készítése

A különböző típusú fonottbútorok szegésének és befejezésének teljes ismerete. A befejezések, szegések különösen nagy hangsúlyt kapnak a fonott bútorok elsajátításánál, mivel esztétikailag, statikailag, díszítés szempontjából befolyásolják az elkészült termékeket.

A különböző típusú, szerkezetű fonottbútorok javítása

A meghibásodott fonottbútoron a hiba felismerése, feltárása, a szakmai ismeretek, elméleti és gyakorlati tudás elsajátításával, alkalmazásával. A javíthatóság megállapítása.

9. Népi kézműves Fazekas

1.68.
SZAKKÉPZÉSI KERETTANTERV
A
34 215 01
NÉPI KÉZMŰVES (FAZEKAS szakmairány)
SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (szakmairány megnevezésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (szakmairány megnevezésével)Fazekas

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 3

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

A 9. évfolyamot követően 140 óra, a 10. évfolyamot követően 140 óra. A két évfolyamos képzésben az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra.

kétévfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció meghatározott kompetenciák birtokában

Szakmai előképzettség: -

Előírt gyakorlat: -

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségese

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

Nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:

Nincs

VI. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

Szakközépiskolai képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	713 óra/év	25,5 óra/hét	790 óra/év
Összesen:		2343 óra		2582 óra

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
1. évfolyam	31,5 óra/hét	1134 óra/év	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy.		160 óra		160 óra
2. évfolyam	31,5 óra/hét	1008 óra/év	35 óra/hét	1120 óra/év
Összesen:		2302 óra		2540 óra

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszama évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam			1. évfolyam			2. évfolyam	
		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	Gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5									0,5				
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.								0,5					0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.								2					2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1						2			2	
	Általános néprajz	1			1				1		1			1	
	Rajz gyakorlat		2			2				1		2			2
	Népi kézműves szakmai alapismeretek								1					1	
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing								1					1	
10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai ismeretek	1,5			2				1		2			1	
	Fazekas anyagismeret	1			1						1			0,5	
	Fazekas rajz gyakorlat		1			1				1		2			1
	Fazekas néprajz	2			2				2		2			2	

	Fazekas szakmai gyakorlat		5			14			12.5		18			17
Összes óra		6,5	8		6	17		8,5	14,5	8,5	23		11,5	20
Összes óra		14,5		140	23		140	23		31,5		160	31,5	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül							
		Óraszám									Összesen	Óraszám						
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam				1. évfolyam			2. évfolyam			Összesen
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy			e	gy	ögy	e	gy		
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	18								18	18					18		
	Munkavédelmi alapismeretek	4								4	4					4		
	Munkahelyek kialakítása	4								4	4					4		
	Munkavégzés személyi feltételei	2								2	2					2		
	Munkaeszközök biztonsága	2								2	2					2		
	Munkakörnyezeti hatások	2								2	2					2		
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4								4	4					4		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							15		15					15	15		
	Munkajogi alapismeretek							4		4					4	4		
	Munkaviszony létesítése							4		4					4	4		
	Álláskeresés							4		4					4	4		
	Munkanélküliség							3		3					3	3		
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							62		62					62	62		
	Nyelvtani rendszerezés 1							10		10					10	10		
	Nyelvtani rendszerezés 2							10		10					10	10		
	Nyelvi készségfejlesztés							24		24					24	24		
	Munkavállalói szókinccs							18		18					18	18		
10681-12 Népi	Művészettörténet	36				36				72	36			30	66			

kézműves vállalkozás működtetése	<i>Egyetemes művészettörténet</i>	18		18				36	18		14		32	
	<i>Magyar művészettörténet</i>	18		18				36	18		16		40	
	Általános néprajz	36		36		31		103	72		31		103	
	<i>Tárgyi néprajz</i>	12		12		15		39	24		15		39	
	<i>Folklór</i>			8		8		16	16		8		24	
	<i>Ünnepkörök, szokások</i>	12		8				20	16				16	
	<i>Tájegységek néprajza</i>	12		8		8		28	16		8		24	
	Rajz gyakorlat		72		72		31	175		108		62		170
	<i>Színtan</i>		12		12			24		24		8		32
	<i>Ornamentika</i>		12		24		15	51		24		22		46
	<i>Szakrajzi alapismeretek</i>		36		18			54		36		16		52
	<i>Térábrázolás</i>		12		18		16	46		24		16		40
	Népi kézműves szakmai alapismeretek						31		31			31		31
	<i>Mesterségbemutató, vásár</i>						11		11			11		11
	<i>Szakmai előmenetel</i>						8		8			8		8
	<i>Zsűriztetés</i>						4		4			4		4
	<i>Szakmai fórumok</i>						8		8			8		8
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing						31		31			31		31
	<i>Népi kézműves marketing alapjai</i>						15		15			15		15
<i>Népi kézműves vállalkozási alapismeretek</i>						16		16			16		16	
10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai ismeretek	48		48		31		127	72		63		135	
	<i>A fazekasság technológiájának alapjai</i>	4						4	4				4	

<i>A fazekasság eszközei</i>	4							4	4				4
<i>A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai</i>	4							4	4				4
<i>A korongozás fogásainak elméleti alapjai</i>	12		18			7		37	14			15	29
<i>A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai</i>	10		12			6		28	20			12	32
<i>A fazekas termékek mázas díszítése, a mázázás technológiája</i>	6		6			6		18	12			12	24
<i>A fazekas termékek első és mázas égetése</i>	4		6			6		16	6			12	18
<i>A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete</i>	4		6			6		16	8			12	20
Fazekas anyagismeret	24		24					48	36			31	67
<i>A fazekasság nyersanyagai</i>	8		8					16	12			11	23
<i>A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik</i>	8		8					16	12			10	22
<i>A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása</i>	8		8					16	12			10	22
Fazekas rajz gyakorlat		36		36			31	103		72		31	103
<i>Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai</i>		6		8			5	19		16		9	25
<i>Műhelyrajz készítése</i>		6		8			6	20					
<i>Motívumok megrajzolása</i>		6		8			6	20		24		10	26
<i>Díszítőtechnikák</i>		18		12			14	35		32		12	44

Fazekas szakmai néprajz	72		72		62		206	72		62		134
<i>A fazekasság kialakulásának története</i>	12		12				24	8				8
<i>A Kárpát-medence fazekas technikáinak fejlődése</i>	12		12				24	8				8
<i>Dunántúl fazekas központjai</i>	28		6		6		40	22		8		30
<i>Felvidék fazekas központjai</i>	20		14		6		40	22		8		30
<i>Az Alföld fazekas központjai</i>			28		10		38	6		22		28
<i>Erdély fazekas központjai</i>					40		40	6		24		30
Fazekas szakmai gyakorlat		180		504		382	1072		648		527	1175
<i>A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései</i>		36					36		36		32	68
<i>Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata</i>		36		72			108		36		32	68
<i>A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka</i>		36		120		72	228		144		118	262
<i>A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzó munka</i>		18		120		72	210		144		121	265
<i>A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák</i>		36		120		72	210		144		128	272

	<i>A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások</i>							72	72		50			32	82	
	<i>Az edények engóbozása és mázazása</i>		18			36		50	104		50			32	82	
	<i>Az égetés</i>		18			36		50	104		44			32	76	
Összesen:		234	288	140	216	612	140	263	450	2063	306	828	160	356	620	2110
Összesen:		522			828			713		2343		1134		976		2270
Elméleti óraszámok/aránya		713/31 %							66229 %							
Gyakorlati óraszámok/aránya		1630/69 %							1628/71 %							

Jelmagyarázat: e/elmélet, gy/gyakorlat, ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A táblázatban aransárga háttérrel kiemelt szakmai követelménymodulok a közös tartalmakat jelölik.

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11500-12 azonosító számú,
Munkahelyi egészség és biztonság
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi ismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						

Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképesség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1.7. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.8. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.9. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek

4 óra

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása

4 óra

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelése.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tüzmelegítés érdekében

Tüzmelegítés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés

vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei

2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága

2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások

2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőtének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.10. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

1.11. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.11.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.3 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések
---------	--------------------------	---	--

		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.12. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,
Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi ismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő-piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzt készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép-használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkészség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				

Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

3. Foglalkoztatás II. tantárgy

15 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

3.3. Témakörök

3.3.1. Munkajogi alapismeretek

4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkenesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, östermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

3.3.2. Munkaviszony létesítése

4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

3.3.3. Álláskeresés

4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerő-piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjú, testbeszéd szerepe.

3.3.4. Munkanélküliség

3 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések
---------	-----------------------------------	---	--

		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,
Foglalkoztatás I.
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3.7. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.8. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.9. Témakörök**Nyelvtani rendszerezés 1****10 óra**

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértése, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni. A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

Nyelvtani rendszerezés 2**10 óra**

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képeség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

Nyelvi készségfejlesztés

24 óra

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás

- a munka világa

- napi tevékenységek, aktivitás

- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a cél nyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

Munkavállalói szókincs

18 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a cél nyelv országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókinccset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.10. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.11. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.3. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.12. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,
Népi kézműves vállalkozás működtetése
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklór	Ünnepkörök, szokások	Tájégségek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térbrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	×	×	x		x	x										
Kialakítja, berendezzi műhelyét, műhelygalériáját										x						
Kialakítja és kezeli raktárát										x						
Hagyományörző rendezvényeket látogat										x						
Mesterség bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz										x	x					

Zsúrizteti termékeit, törekszik minőségi munkavégzésre													X			
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségeiről, szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviselői szervezetek, különféle szakmai rangok, címek (Népművészet Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszerzésének módjáról												X	X	X		
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		X	X										X			
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		X								X	X	X	X			
Vállalkozást indít, és működtet															X	X
Üzleti tervet készít															X	X
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít															X	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót alakít ki															X	

Kialakítja értékesítési csatornáit															X	X
Költségkalkulációt, ár kalkulációt készít, alapanyag szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag beszerzés lehetőségeiről															X	X
Garanciát vállal munkájára															X	X
Gondoskodik a biztonságos raktározásról																X
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal															X	X
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, fotó dokumentáció)															X	
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről																X
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt																X
SZAKMAI ISMERETEK																
Népművészet, néprajz alapjainak ismerete			X	X	X	X										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	X	X														

Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrája változásainak ismerete	×	×	x			x									
Jelentős bemutatók, pályázatok ismerete											x	x	x		
A zsűriztetés lehetőségeinek ismerete												x	x		
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontjainak ismerete														x	x
A műhely, műhelygaléria berendezésének munkavédelmi, környezetvédelmi, szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakításának ismerete														x	x
A raktár kialakításának, működtetésének, a raktárkezelés szabályainak ismerete															x
Vállalkozási formák ismerete															x
Piackutatás és marketing alapjainak ismerete														x	
Saját promótálás készítésének ismerete										x				x	
A költségkalkuláció, árképzés															x

ismerete																	
Üzleti terv, SWOT analízis készítésének ismerete															X		X
A kivitelezési és műhelyrajz készítése alapjainak, egyezményes jeleinek, és pontos használatuknak ismerete							X	X	X	X							
A népi kézműves termékeinek értékesítési formái, lehetőségeinek ismerete															X		X
Szerzői jog szabályainak ismerete													X				
Jelentős alkotók, kiemelkedő alkotások ismerete										X	X	X	X				
A szakmai életút lehetőségeinek, szakmai elismeréseknek az ismerete											X						
Szerszámok munkaeszközök ismerete Alapanyagok és azok beszerzése lehetőségeinek ismerete																	X
Munka-, baleset-, és tűzvédelem alapjainak ismerete																	X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																	
Olvasott szöveg megértése,	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

szakmai nyelvezet ismerete																	
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinak megértése, követése																	
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete									X	X							
Zsűriztetés szabályainak ismerte													X				
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete											X	X	X	X			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																	
Megbízhatóság														X	X	X	X
Szorgalom														X	X	X	X
Precizitás	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																	
Kapcsolatteremtő készség											X		X	X	X	X	X
Prezentációs készség									X							X	
Konfliktusmegoldó készség																	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																	
Ismeretek helyükön való alkalmazása											X	X	X	X	X		
Tervezés											X	X	X	X	X		
Gyakorlatias feladatértelmezés											X	X	X	X	X		

4. Művészettörténet

72 óra/66 óra*

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet

36óra/32óra

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség újkőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A románkor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgy-kultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet

36 óra/34óra

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Románkori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében

A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	×			
3.2.	rajz készítés tárgyról		×		

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		

1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz

103 óra / 103 óra*

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

a. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepekörök, szokások elsajátíttatása.

b. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

c. Témakörök

i. Tárgyi néprajz

39 óra/39 óra

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves mesterségek
Népvisélet és hímző kultúra

ii. Szellemi néprajz

16 óra/24 óra

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc

Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

iii. Ünnepekörök, szokások

20 óra/16 óra

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

iv. Tájegységek néprajza

28 óra/24 óra

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

d. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

e. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett			×	

	feldolgozása				
1.6.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

f. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6 Rajz gyakorlat

175 óra/170 óra*

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák, a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét, jelentőségét, régen és napjainkban, a motívumok ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan

24 óra/40óra

A látás idegrendszere, a fény érzékelése
A színek alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata
Festékhordozók fajtái, tulajdonságai
Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok
Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása

Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása
Színharmóniák jellemzése szerkesztése
Színek szimbolikája a népművészetben belül
Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika

51 óra/46 óra

Ősi jelek jelképek
Geometrikus ornamentikák
Növényi ornamensek
Állati ornamensek
Szkíta növényi állati motívumok ornamensek
Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek
Románkori motívumok ornamensek
Görög kori motívumok ornamensek
Gótikus motívumok ornamensek
Reneszánsz motívumok ornamensek
Barokk motívumok ornamensek
Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek

54 óra/52óra

Szakrajz fajtái
Rajzeszközök használatuk és karbantartásuk
A rajzlapok méretei keretei feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása

6.3.4. Térábrázolás

46óra/48óra

Perspektivikus térábrázolás törvényei

Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
 Szögletes testek ábrázolása térben
 Íves hengeres testek ábrázolása térben
 Sík és térgörbe testek ábrázolása
 Szabadkézi rajzolás
 Festési technikák alkalmazása
 Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
 Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
 Tónusos térábrázolás
 Fény-árnyékhatás
 Szín és fény viszonyok

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás):

szaktanterem

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	×			
3.2.	rajz készítés tárgyról		×		

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek

31 óra/31 óra

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokban a lehetőségekben, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet, a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár

11 óra/11 óra

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:

Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye

Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése

Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése

Élő Népművészet - A Nemzeti Erőforrás Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása

Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot

Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)

Hevesi Országos Szóttas pályázat (Heves)
 Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
 AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
 Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
 Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
 Népművészeti alkotóházak
 Néprajzi műhelyek
 Népművészeti műhelyek
 Műhelygalériák
 Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel

8 óra/8 óra

Elismerések, kitüntetések:

Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)

Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)

Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)

Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés

4 óra/4 óra

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékelteni.

Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok

8 óra/8 óra

Hagyományok Háza

Népművészeti Egyesületek Szövetsége

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

Pályázatok, Konferenciák

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

Zsűri terem

Vásárok

Pályázatok kiállításai

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6.

		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	pont lebontása, pontosítása)
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	

1.7.	házi feladat	x			
------	--------------	---	--	--	--

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing

31 óra/31 óra*

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

8.1. A tantárgy tanításának célja:

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

matematika

rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai

15 óra/15 óra

Termék, termékpolitika - piackutatás, vásárok, ajándéktárgyak, termékkatalógus, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása
 Árpolitika, árképzés
 Értékesítési politika, lehetséges értékesítési formák
 Kommunikáció - reklám - logo, cégér, csomagolás, honlap készítés

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási ismeretek

16 óra/16óra

Vállalkozások lehetséges jogi formái, a vállalkozások létrehozásának, működtetésének gazdasági, jogi szabályai
 Pénzügyi, finanszírozási terv
 Stratégiai elemzés, célkitűzés
 Üzleti tervezés
 A vállalkozás kockázatai
 Pénzügyi, finanszírozási terv készítése
 Költségszámítás
 A vállalkozások adózása

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás):

szaktanterem

vásárok

mesterségbemutatók

műhelygalériák

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás):

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promóciós anyagairól, honlapok		x	x	

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	Vetített képek
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10687-12 azonosító számú,
Fazekasság
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10687-12 azonosító számú, Fazekas megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai ismeretek							
	A fazekasság technológiájának alapjai	A fazekasság eszközei	A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai	A korongozás fogásainak elméleti alapjai	A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai	A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája	A fazekas termékek első és mázas égetése	A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete
FELADATOK								
Berendezi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat	x	x						
Folyamatosan bővíti szakmai, művészeti, néprajzi ismereteit	x							
Figyelemmel kíséri a szakmai irodalom megjelenését, szakmai eseményeket	x							
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít					x	x		
Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti	x	x						
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet, az alapanyagok megjelölését								
Kiválasztja és előkészíti az alapanyagokat, eszközöket		x						
Cserépedényt készít	x	x	x	x	x	x	x	x
Az elkészült nyers agyagedényt a technológiai folyamat további lépéseire előkészíti	x				x			
Nyers retusálást végez, fülez, földfestékekkel bevon (engóboz), díszít – a terv alapján					x			
A kész agyagedényt megszáritja, majd kiégeti							x	
Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, mázazza, majd másodszor is kiéget						x	x	
Minőségi ellenőrzést végez								x

Csomagolja, értékesíti a készterméket								x
Törekszik minőségi munkavégzésre	x	x	x	x	x	x	x	x
Betartja a munkavédelmi előírásokat			x	x	x	x	x	x
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK								
A fazekasság kialakulásának története, fejlődése								
Az európai és hazai fazekas technikák alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korszakokban napjainkig								
A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése a történelem során napjainkig								
A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete, alkalmazása, különös tekintettel a tájegységekre jellemző motívumokra és technikákra						x		
A népi kézműves fazekasság eszközeinek története és használata		x						
A munkahely, eszközök, gépek előkészítése, karbantartása, pontos beállításuk, az üzembiztonság betartása		x						
A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok	x	x	x	x	x	x	x	x
A balesetmentes munkavégzés biztosítása	x	x	x	x	x	x	x	x
A kivitelezési- és műhelyrajz készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk								
Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak elkészítése								
Az alkalmazott motívumok megrajzolása, műhelyrajzának megszerkesztése					x	x		
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése								
A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban			x					
A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok, azok csoportosítása és főbb tulajdonságai								

A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai								
A fazekassághoz felhasznált nyersanyagok tulajdonságainak módosítása, javítása, esetleges színezése								
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok								
A termékkészítéshez szükséges agyagmennyiség kiszámítása								
A technológiai folyamatok előkészítése	x							
Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása	x							
Az alkalmazandó technikák megállapítása, kiviteli mód meghatározása	x							
A népi kézműves fazekasság szabályszerű gyakorlati folyamata			x	x	x	x	x	
A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása		x						
A fazekaskorong használata			x	x				
A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)					x		x	
A népi kézműves fazekasság díszítőtechnikáinak alkalmazása fazekas munkákon					x	x		
A népi kézműves fazekas munkák mázazása, második (mázás) égetés előtti díszítése						x		
A népi kézműves fazekas munkák második (mázás) égetése							x	
A befejező munkálatok elvégzése								x
A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése								x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Látványrajz készítése								
Műhely-, kivitelezési rajz készítése								
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése					x	x		
Szabadkézi rajzolás					x	x		

Szakmai eszközök és berendezések használata		x						
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Elhivatottság, elkötelezettség								
Állóképesség			x	x				
Fejlődőképesség, önfejlesztés				x				
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Motiválhatóság								
Kompromisszumkésztség								
Rugalmasság								
MÓDSZERKOMPETENCIÁK								
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás								x
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	x	x	x	x	

9. Fazekas szakmai ismeretek tantárgy

127 óra/135 óra*

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

9.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A munkafolyamatok műveletekre való bontásának képessége. A korongozás eszközeinek ismerete, valamint az alapvető fogások a korongozásban. Az alapvető díszítési technikák ismerete és helyén való alkalmazása, és annak módja. Az égetési és mázazási folyamatok elméletének elsajátítása.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, rajz

9.3. Témakörök

9.3.1. A fazekasság technológiájának alapjai 4 óra/4 óra

A fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai, technológiai változásának okai.

Az európai és a Kárpát-medencei fazekasság technológiai és stílusbeli változásának áttekintése, megismerése és módosulásainak története.

9.3.2. A fazekasság eszközei 4 óra/4 óra

A népi fazekasság alapvető eszközeinek története, megismerése és azok szabályszerű használata, a szakszerűség alapelveinek ismerete. A különböző fajtájú fazekaskorongok használatának szabályai.

9.3.3. A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai 4 óra/4 óra

A fazekaskorong fejlődésének lépései, azok használata európai viszonylatban. A fazekaskorong fajtái, azok használata, előnyei, hátrányai.

9.3.4. A korongozás fogásainak elméleti alapjai 37 óra/29 óra

A népi fazekasság eszközeinek és technikájának szabályszerű használata, a szakszerűség elveinek ismerete. A népi fazekasság alapanyagainak ismerete, kiválasztása, előkészítése. Az agyag közepre fogása a korongon. Az edényfal felhúzósa, vékonyítása. Az agyagedény elkészítésének alapvető fogásai. Az edény levétele a korongról.

9.3.5. A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai 28 óra/32óra

Az egyes munkafázisok sorrendjének meghatározása, a munkafolyamatok műveletekre bontása. Az elkészült edény nyers retusálása, tisztítása, esztergálása, szivacsolása. Az edények biztonságos szikkasztása, szárítása. Az alapvető díszítési

technikák ismerete és alkalmazásának módja.

9.3.6. A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája

18óra/24óra

A népi fazekasság hagyományainak ismeretében az egyszer égetett agyagedényeket szükség esetén mázzal díszíti, ismerve azok hagyományait, és alkalmazásának lehetőségeit, technológiáját. A mázazás menetének munkafázisai, technológiája. A mázak tulajdonságainak ismerete.

9.3.7. A fazekas termékek első és mázas égetése

16 óra/18óra

Az égetés fajtái, az égetéshez szükséges eszközök, alapanyagok ismerete. Az első, vagy cserépre égetés (zsengélés) elemeinek ismerete, folyamata, kémiai és fizikai tulajdonságai. Az agyagedény tulajdonságainak változása az első égetés során. Az zsengélés és a mázas égetés közötti jelentős különbségek ismerete. A mázas égetés elméleti és gyakorlati alapjainak elsajátítása.

9.3.8. A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete

16óra/20óra

A fazekas edények elkészítésének, a technológiai folyamatának értékelése. Az égetés utáni minőség-ellenőrzés Az égetési hibák javítási lehetőségei, azok alapvető ismeretei. Az kész edények raktározása, csomagolása, szállítása

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai

					könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Fazekas anyagismeret

48óra/67 óra*

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

10687-Fazekasság	Fazekas anyagismeret		
	A fazekasság nyersanyagai	A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik	A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása
FELADATOK			
Berendezi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat	x	x	
Folyamatosan bővíti szakmai, művészeti, néprajzi ismereteit			
Figyelemmel kíséri a szakmai irodalom megjelenését, szakmai eseményeket	x		
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít			
Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti	x	x	x
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet, az alapanyagok megjelölését	x	x	x
Kiválasztja és előkészíti az alapanyagokat, eszközöket	x	x	x
Cserépedényt készít	x	x	x
Az elkészült nyers agyagedényt a technológiai folyamat további lépéseihez előkészíti			x
Nyers retusálást végez, fülel, földfestékekkel bevon (engóboz), díszít – a terv alapján			x
A kész agyagedényt megszáritja, majd kiégeti			
Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, mázazza, majd másodszer is kiégeti	x	x	x
Minőségi ellenőrzést végez			

Csomagolja, értékesíti a készterméket			
Törekszik minőségi munkavégzésre			
Betartja a munkavédelmi előírásokat			X
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	X	X	X
SZAKMAI ISMERETEK			
A fazekasság kialakulásának története, fejlődése			
Az európai és hazai fazekas technikák alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korszakokban napjainkig			
A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése a történelem során napjainkig			
A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete, alkalmazása, különös tekintettel a tájegységekre jellemző motívumokra és technikákra			
A népi kézműves fazekasság eszközeinek története és használata			
A munkahely, eszközök, gépek előkészítése, karbantartása, pontos beállításuk, az üzembiztonság betartása			
A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok	X	X	X
A balesetmentes munkavégzés biztosítása	X	X	X
A kivitelezési- és műhelyrajz készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk			
Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak elkészítése			
Az alkalmazott motívumok megrajzolása, műhelyrajzának megszerkesztése			
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése			
A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban			
A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok, azok csoportosítása és főbb tulajdonságai	X	X	X
A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai	X	X	X
A fazekassághoz felhasznált nyersanyagok tulajdonságainak módosítása, javítása, esetleges színezése	X	X	X
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok	X	X	X
A termékkészítéshez szükséges agyagmenyiség kiszámítása	X	X	X
A technológiai folyamatok előkészítése	X	X	X
Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása			
Az alkalmazandó technikák megállapítása, kiviteli mód meghatározása			
A népi kézműves fazekasság szabályszerű gyakorlati folyamata			
A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása			
A fazekaskorong használata			
A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés		X	X

előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)			
A népi kézműves fazekasság díszítőtechnikáinak alkalmazása fazekas munkákon		x	x
A népi kézműves fazekas munkák mázazása, második (mázás) égetés előtti díszítése		x	x
A népi kézműves fazekas munkák második (mázás) égetése		x	x
A befejező munkálatok elvégzése			
A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Látványrajz készítése			
Műhely-, kivitelezési rajz készítése			
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése			
Szabadkézi rajzolás			
Szakmai eszközök és berendezések használata			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Elhivatottság, elkötelezettség			
Állóképesség			
Fejlődőképesség, önfejlesztés			
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Motiválhatóság			x
Kompromisszumkészség			x
Rugalmasság			x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás			x
Gyakorlatias feladatértelmezés			x

10.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete, azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A népi fazekasságban használatos legfontosabb alapanyagok ismerete, azok fajtái, tulajdonságai. Szükség esetén a tulajdonságaik módosításának lehetőségei és módjai. Az alapanyagok beszerzési lehetőségei, előkészítésük menete.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, földrajz

10.3. Témakörök

10.3.1. A fazekasság nyersanyagai*16 óra/23 óra*

A fazekasság kialakulásának földrajzi okai, alapanyagok lelőhelyei, azok kialakulásának mértje, menete. A Kárpát-medence területén található agyag és egyéb alapanyagok lelőhelyei. Az agyagbányák fajtái, az agyag kitermelésének módjai. Az egyéb alapanyagok – engóbok, mázak, oxidok – keletkezése, kitermelése. Az alapanyagok használati lehetőségei.

10.3.2. A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik*16óra/22 óra*

A népi fazekasság alapvető nyersanyagainak csoportosítása. Az agyag lelőhely és szennyeződés szerinti csoportosítása, tulajdonságaik. Az engóbok, a mázak, azok tulajdonságaik. A színező anyagok csoportosítása, a fém-oxidok.

10.3.3. A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása*16 óra/22óra*

A természetes és mesterséges színező anyagok. Az agyag tulajdonságainak módosítási lehetőségei, az agyaghoz keverhető anyagok. A mázak tulajdonságai, azok viszkozitásának, tapadásának, olvadáspontjának változtathatósága.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport - bontás	Osztály - keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyokról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyokról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok,

					szakmai könyvek, internetes oldalak
--	--	--	--	--	-------------------------------------

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Fazekas rajz gyakorlat

103 óra/103 óra*

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

10687-12 Fazekasság	Fazekas rajz gyakorlat			
	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai	Műhelyrajz készítése	Motívumok megrajzolása	Díszítőtechnikák
FELADATOK				
Berendezzi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat	x			
Folyamatosan bővíti szakmai, művészeti, néprajzi ismereteit			x	x
Figyelemmel kíséri a szakmai irodalom megjelenését, szakmai eseményeket				
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x	x	x	
Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti	x		x	
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet, az alapanyagok megjelölését	x	x	x	x
Kiválasztja és előkészíti az alapanyagokat, eszközöket				
Cserépedényt készít				
Az elkészült nyers agyagedényt a technológiai folyamat további lépéseihez előkészíti				
Nyers retusálást végez, fülez, földfestéssel bevon (engóboz), díszít – a terv alapján	x	x	x	x
A kész agyagedényt megszáritja, majd kiégeti				
Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, mázazza, majd másodszer is kiégeti			x	x
Minőségi ellenőrzést végez				x
Csomagolja, értékesíti a készterméket				
Törekszik minőségi munkavégzésre				
Betartja a munkavédelmi előírásokat				
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x	x	x	x

SZAKMAI ISMERETEK				
A fazekasság kialakulásának története, fejlődése				
Az európai és hazai fazekas technikák alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korszakokban napjainkig				
A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése a történelem során napjainkig				
A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete, alkalmazása, különös tekintettel a tájegységekre jellemző motívumokra és technikákra	X	X	X	X
A népi kézműves fazekasság eszközeinek története és használata				
A munkahely, eszközök, gépek előkészítése, karbantartása, pontos beállításuk, az üzembiztonság betartása				
A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok				
A balesetmentes munkavégzés biztosítása				
A kivitelezési- és műhelyrajz készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk				
Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak elkészítése	X	X		
Az alkalmazott motívumok megrajzolása, műhelyrajzának megszerkesztése	X	X		
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése	X	X		
A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban	X	X	X	X
A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok, azok csoportosítása és főbb tulajdonságai				
A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai				
A fazekassághoz felhasznált nyersanyagok tulajdonságainak módosítása, javítása, esetleges színezése				
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok				
A termékkészítéshez szükséges agyagmennyiség kiszámítása				
A technológiai folyamatok előkészítése	X	X		
Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása				
Az alkalmazandó technikák megállapítása, kiviteli mód meghatározása				
A népi kézműves fazekasság szabályszerű gyakorlati folyamata	X	X	X	
A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása				
A fazekaskorong használata				
A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)			X	X
A népi kézműves fazekasság díszítőtechnikáinak alkalmazása fazekas munkákon	X	X	X	X
A népi kézműves fazekas munkák mázazása, második (mázás)	X	X	X	X

égetés előtti díszítése				
A népi kézműves fazekas munkák második (mázás) égetése				
A befejező munkálatok elvégzése				
A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése				
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Látványrajz készítése	x	x	x	x
Műhely-, kivitelezési rajz készítése	x	x	x	x
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése			x	x
Szabadkézi rajzolás	x	x	x	x
Szakmai eszközök és berendezések használata	x		x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Elhivatottság, elkötelezettség				
Állóképesség				
Fejldőképesség, önfejlesztés			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Motiválhatóság				
Kompromisszumkészség				
Rugalmasság				
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x		
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x		

11.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi fazekasságban használatos legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének az alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése és megrajzolása, műhelyrajz készítés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon. A motívumok világának és a népi fazekasság szimbolikájának ismerete, helyén való alkalmazása. A díszítőmotívumok megrajzolása a technikák ismeretében.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz, néprajz

11.3. Témakörök

11.3.1. Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai

19 óra/25 óra

A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

11.3.2. Műhelyrajz készítése**20 óra/- óra**

A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz szerkesztés.

11.3.3. Motívumok megrajzolása**20óra/34óra**

A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

11.3.4. Díszítőtechnikák**44 óra/44 óra**

A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekasmunkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport - bontás	Osztály - keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyokról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyokról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok,

					szakmai könyvek, internetes oldalak
--	--	--	--	--	--

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai néprajz					
	Magyarország története	A Kárpát-medence fazekas technikáinak fejlődése	Dunántúl fazekas központjai	Felvidék fazekas központjai	Az Alföld fazekas központjai	Erdély fazekas központjai
FELADATOK						
Berendezzi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat						
Folyamatosan bővíti szakmai, művészeti, néprajzi ismereteit	x	x	x	x	x	x
Figyelemmel kíséri a szakmai irodalom megjelenését, szakmai eseményeket	x	x	x	x	x	x
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x	x	x	x	x	x
Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti	x		x			
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet, az alapanyagok megjelölését			x	x	x	x
Kiválasztja és előkészíti az alapanyagokat, eszközöket						
Cserépedényt készít	x	x	x	x	x	x
Az elkészült nyers agyagedényt a technológiai folyamat további lépéseihez előkészíti						
Nyers retusálást végez, fülez, földfestéssel bevon (engóboz), díszít – a terv alapján			x	x	x	
A kész agyagedényt megszáritja, majd kiégeti						
Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, mázazza, majd másodszor is kiégeti			x	x	x	x
Minőségi ellenőrzést végez						
Csomagolja, értékesíti a készterméket						
Törekszik minőségi munkavégzésre						
Betartja a munkavédelmi előírásokat						

A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A fazekasság kialakulásának története, fejlődése	x					
Az európai és hazai fazekas technikák alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korszakokban napjainkig		x				
A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése a történelem során napjainkig			x	x	x	x
A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete, alkalmazása, különös tekintettel a tájegységekre jellemző motívumokra és technikákra	x	x	x	x	x	x
A népi kézműves fazekasság eszközeinek története és használata	x	x	x	x	x	x
A munkahely, eszközök, gépek előkészítése, karbantartása, pontos beállításuk, az üzembiztonság betartása						
A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok						
A balesetmentes munkavégzés biztosítása						
A kivitelezési- és műhelyrajz készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk						
Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak elkészítése						
Az alkalmazott motívumok megrajzolása, műhelyrajzának megszerkesztése			x	x	x	x
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése						
A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban			x	x	x	x
A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok, azok csoportosítása és főbb tulajdonságai						
A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai						
A fazekassághoz felhasznált nyersanyagok tulajdonságainak módosítása, javítása, esetleges színezése						
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai						

folyamatok						
A termékkészítéshez szükséges agyagmennyiség kiszámítása						
A technológiai folyamatok előkészítése						
Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása						
Az alkalmazandó technikák megállapítása, kiviteli mód meghatározása						
A népi kézműves fazekasság szabályszerű gyakorlati folyamata			x	x	x	x
A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása						
A fazekaskorong használata						
A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)			x	x	x	x
A népi kézműves fazekasság díszítőtechnikáinak alkalmazása fazekas munkákon			x	x	x	x
A népi kézműves fazekas munkák mázazása, második (mázás) égetés előtti díszítése			x	x	x	x
A népi kézműves fazekas munkák második (mázás) égetése			x	x	x	x
A befejező munkálatok elvégzése			x	x	x	x
A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése						
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Látványrajz készítése	x	x	x	x	x	x
Műhely-, kivitelezési rajz készítése	x	x	x	x	x	x
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése	x	x	x	x	x	x
Szabadkézi rajzolás	x	x	x	x	x	x
Szakmai eszközök és berendezések használata						
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	
Állóképesség	x	x	x	x	x	x

Fejlődőképesség, önfejlesztés			x	x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Motiválhatóság			x	x	x	x
Kompromisszumkésztség						
Rugalmasság						
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás						
Gyakorlatias feladatértelmezés						

10. Fazekas szakmai néprajz
134 óra

206 óra /

10.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai változásainak megismerése. A Kárpát-medence nagy tájegységeinek jellemző stílusjegyeinek és formakincsének megismerése, technológiai áttekintés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, földrajz, néprajz

10.3. Témakörök

10.3.1. A fazekasság kialakulásának története *24 óra/8 óra*

A fazekasság létrejöttének történelmi, földrajzi és társadalmi okai, lehetőségei.

10.3.2. A Kárpát-medence fazekas technikáinak fejlődése
24óra/8óra

A fazekasság technológiai és stílusbeli változásainak áttekintése, megismerése és módosulása a történelem során. A fazekasság fejlődése a Kárpát-medencében az őskortól napjainkig.

10.3.3. Dunántúl fazekas központjai *40 óra/30 óra*

A dunántúli fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a dunántúli edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

10.3.4. A Felvidék fazekas központjai *40 óra/ 30óra*

A felvidéki fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a felvidéki edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

10.3.5. Az Alföld fazekas központjai *40 óra/30 óra*

Az alföldi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja az alföldi edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

10.3.6. Erdély fazekas központjai *38 óra/28 óra*

Az erdélyi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja az erdélyi

edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár, múzeum, helytörténeti- és magángyűjtemények

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		X			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		X			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		X			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x				
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x			

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		X		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		X		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		X		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		X		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Fazekas szakmai gyakorlat

1072 óra/1175 óra*

*Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai gyakorlat							
	A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzó munka	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások	Az edények engobzása és mázazása	Az égetés
FELADATOK								
Berendezzi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat	x	x						
Folyamatosan bővíti szakmai, művészeti, néprajzi ismereteit	x	x	X	x	x	x	x	x
Figyelemmel kíséri a szakmai irodalom megjelenését, szakmai eseményeket	x	x	X	x	x	x	x	x
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x	x	X	x	x	x		
Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti							x	
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet, az alapanyagok megjelölését		x						
Kiválasztja és előkészíti az alapanyagokat, eszközöket							x	
Cserépedényt készít	x	x	X	x	x	x	x	x
Az elkészült nyers agyagedényt a technológiai folyamat további lépéseire előkészíti								
Nyers retusálást végez, fülezt, földfestéssel bevon (engóboz), díszít – a terv alapján	x	x	X	x				
A kész agyagedényt megszártja, majd kiégeti								x
Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, mázazza, majd másodszor is kiégeti			x	x				x
Minőségi ellenőrzést végez				x				

Csomagolja, értékesíti a készterméket								
Törekszik minőségi munkavégzésre								
Betartja a munkavédelmi előírásokat								
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x	x	X	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK								
A fazekasság kialakulásának története, fejlődése								
Az európai és hazai fazekas technikák alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korszakokban napjainkig								
A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése a történelem során napjainkig								
A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete, alkalmazása, különös tekintettel a tájegységekre jellemző motívumokra és technikákra	x	x	X	x	x	x	x	x
A népi kézműves fazekasság eszközeinek története és használata								
A munkahely, eszközök, gépek előkészítése, karbantartása, pontos beállításuk, az üzembiztonság betartása		x						x
A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok	x	x	X	x	x	x	x	x
A balesetmentes munkavégzés biztosítása	x	x	X	x	x	x	x	x
A kivitelezési- és műhelyrajz készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk								
Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak elkészítése								
Az alkalmazott motívumok megrajzolása, műhelyrajzának megszerkesztése								
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése								
A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban	x	x	X	x	x	x		
A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok, azok csoportosítása és főbb tulajdonságai								

A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai	x							
A fazekassághoz felhasznált nyersanyagok tulajdonságainak módosítása, javítása, esetleges színezése	x							
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok	x							
A termékkészítéshez szükséges agyagmennyiség kiszámítása	x							
A technológiai folyamatok előkészítése	x	x						
Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása								
Az alkalmazandó technikák megállapítása, kiviteli mód meghatározása								
A népi kézműves fazekasság szabályszerű gyakorlati folyamata	x	x	X	x	x	x	x	x
A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása	x	x	X	x	x	x	x	x
A fazekaskorong használata	x	x	X	x	x	x		
A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)							x	x
A népi kézműves fazekasság díszítőtechnikáinak alkalmazása fazekas munkákon							x	
A népi kézműves fazekas munkák mázazása, második (mázás) égetés előtti díszítése							x	
A népi kézműves fazekas munkák második (mázás) égetése							x	x
A befejező munkálatok elvégzése								x
A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése							x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Látványrajz készítése								
Műhely-, kivitelezési rajz készítése								
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése								
Szabadkézi rajzolás								

Szakmai eszközök és berendezések használata								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Elhivatottság, elkötelezettség								
Állóképesség								
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x	x	X	x	x	x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Motiválhatóság			X	x	x			
Kompromisszumkésztség								
Rugalmasság								
MÓDSZERKOMPETENCIÁK								
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	X	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x	X	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	X	x	x	x	x	x

11.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság gyakorlati alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi kézműves fazekasság alapanyagainak és technológiájának, a fizikai és kémiai folyamatok alapvető megismerése, a fazekaskorong és az egyéb eszközök szabályszerű használata. A forma és a funkció alapvető elvének ismerete és figyelembe vétele. A népi fazekasságban használatos legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A népi fazekasság edénykészítési munkafolyamatának sorrendi meghatározása, alkalmazása. A népi fazekasság díszítő technikáinak alkalmazása a fazekas munkákon, mázazása, zsengélő és mázas égetése.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, földrajz, néprajz, fizika, kémia

11.3. Témakörök

11.3.1. A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései

36óra/68 óra

A fazekas munkák elkészítése során használatos alapanyagok tulajdonságai, felhasználási területük, szempontjaik. Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A forma és nyersanyag, a forma és funkció összefüggéseinek felismerése és alkalmazása.

11.3.2. Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata

108 óra/68 óra

Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetészerű használata, biztonságos munkavégzés.

11.3.3. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítómunka

228óra/262 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

11.3.4. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzó munka

210 óra/272 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence korsós központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének

menetének ismerete, alkalmazása.

11.3.5. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák

210óra/265 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A megkorongozott agyagedény retusálása, fülezése, földfestéssel való festése, egyéb díszítési lehetőségeinek ismerete és alkalmazása.

11.3.6. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások

72 óra/82 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A mesterség bravúros edényeinek elkészítési technológiáinak ismerete (miska kancsó, csali kancsó, stb.).

11.3.7. Az edények engobozása és mázazása

104 óra/82 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengelés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

11.3.8. Az égetés

104 óra/76óra

A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsengelése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, gyakorlati műhely

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,
		egyéni	csoport	osztály	

					pontosítása)
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Képek, filmek, helyszíni bemutatás
1.4.	házi feladat	x			gyakorlás

11.5.2.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Gyakorlati munkavégzés körében				
3.1.	Műveletek gyakorlása	x			fazekaskorongok
3.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		fazekaskorongok

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

Összefüggő szakmai gyakorlat

I. Háromévfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 140 óra

2/10. évfolyamot követően 140 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak/Témakörök
A 10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat
	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai
	Műhelyrajz készítése Témakör
	Motívumok megrajzolása
	Díszítőtechnikák
	Fazekas szakmai gyakorlat
	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítómunka
	Az edények engóbozása és mázazása
	Az égetés

10687-12 Fazekasság szakmai követelménymodul*

*Három évfolyamos oktatás esetén a 9., 10. évfolyamot követően

Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai

A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

Műhelyrajz készítése

A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz szerkesztés.

Motívumok megrajzolása

A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben.

Ceruza és ecsetkezelés.

Díszítőtechnikák

A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas- munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata

Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítómunka

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

Az edények engóbozása és mázazása

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengezés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

Az égetés

A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsengezése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása.

II. Kétévfolyamos oktatás közismereti képzés nélkül

1. évfolyamot követően 160 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak/Témakörök
A 10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat
	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai
	Műhelyrajz készítése Témakör
	Motívumok megrajzolása
	Díszítőtechnikák
	Fazekas szakmai gyakorlat
	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka
	Az edények engóbozása és mázazása
	Az égetés

10687-12 Fazekasság szakmai követelménymodul

Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai

A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

Műhelyrajz készítése

A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz szerkesztés.

Motívumok megrajzolása

A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

Díszítőtechnikák

A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének

alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas-munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata

Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítómunka

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

Az edények engóbozása és mázazása

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsenyézés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

Az égetés

A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsenyézés – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása.

10. Népi Kézműves Szőnyegszövő

1.74.

SZAKKÉPZÉSI KERETTANTERV

A

34 215 01

NÉPI KÉZMŰVES (szakmairány megnevezésével)

SZŐNYEGSZÖVŐ szakmairány

SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a 34 215 01 Népi kézműves (szakmairány megnevezésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (szakmairány megnevezésével) Szőnyegszövő

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 3

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama: háromévfolyamos képzés esetén a 9. évfolyamot követően 140 óra, a 10. évfolyamot követően 140 óra;

kétévfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Szakmai előképzettség: -

Előírt gyakorlat: -

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

Nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:

Nincs

VII. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

Szakközépiskolai képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv	éves óraszám szabadsáv	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
----------	---------------------------	---------------------------	------------------------------	------------------------------

	nélkül	nélkül		
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	713 óra/év	25,5 óra/hét	790 óra/év
Összesen:		2343 óra		2582 óra

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
1. évfolyam	31,5 óra/hét	1134 óra/év	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy.		160 óra		160 óra
2. évfolyam	31,5 óra/hét	976 óra/év	35 óra/hét	1085 óra/év
Összesen:		2270 óra		2505 óra

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam			1. évfolyam			2. évfolyam	
		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	Gyakorlati heti óraszám		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5									0,5				
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5						0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2						2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1						1			1	
	Általános néprajz	1			1			1			2			1	
	Rajzi gyakorlatok		2			2			1			3			2
	Népi kézműves szakmai alapismeretek							1						1	
	Népi kézműves vállalkozásismeretek, marketing							1						1	

10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek	2			3			2		4			2	
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	1			2			0,5		2			2	
	Szőnyegek szövése, gyakorlat		5			11			12		17			17
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		2			3			2		2			2
összes szakmai elmélet/gyakorlat	5,5	9		7	16		8	15	9,5	22		10,5	21	
Összes szakmai óra	14,5		140	23		140	23		31,5		160	31,5		

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással								Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül						
		Óraszám									Óraszám			Összesen		
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam			1. évfolyam				2. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	Összesen	e	gy	ögy		e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	18								18	18					18
	Munkavédelmi alapismeretek	4								4	4					4
	Munkahelyek kialakítása	4								4	4					4
	Munkavégzés személyi feltételei	2								2	2					2
	Munkaeszközök biztonsága	2								2	2					2
	Munkakörnyezeti hatások	2								2	2					2
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4								4	4					4
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							15		15					15	15
	Munkajogi alapismeretek							4		4				4		4
	Munkaviszony létesítése							4		4				4		4
	Álláskeresés							4		4				4		4
	Munkanélküliség							3		3				3		3
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							62		62					62	62
	Nyelvtani rendszerezés 1							10		10				10		10
	Nyelvtani rendszerezés 2							10		10				10		10
	Nyelvi készségfejlesztés							24		24				24		24
	Munkavállalói szókinés							18		18				18		18
	Művészettörténet	36			36					72	36				31	67
	<i>Egyetemes művészettörténet</i>	18			18					36	18				15	33

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	<i>Magyar művészettörténet</i>	18		18				36	18			16		34	
	Általános néprajz	36		36		31		103	72			31		103	
	<i>Tárgyi néprajz</i>	12		12		15		39	24			15		39	
	<i>Folklór</i>			8		8		16	16			8		24	
	<i>Ünnepkörök, szokások</i>	12		8				20	16					16	
	<i>Tájegységek néprajza</i>	12		8		8		28	16			8		24	
	Rajz gyakorlat		72		72			31	175		108			62	170
	<i>Színtan</i>		12		12				24		24			16	40
	<i>Ornamentika</i>		12		24			15	51		24			8	32
	<i>Szakrajzi alapismeretek</i>		36		18				54		36			16	52
	<i>Térábrázolás</i>		12		18			16	46		24			22	46
	Népi kézműves szakmai alapismeretek						31		31				31		31
	<i>Mesterségbemutató, vásár</i>						11		11				11		11
	<i>Szakmai előmenetel</i>						8		8				8		8
	<i>Zsűriztetés</i>						4		4				4		4
	<i>Szakmai fórumok</i>						8		8				8		8
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing						31		31				31		31
	<i>Népi kézműves marketing alapjai</i>						15		15				15		15
	<i>Népi kézműves vállalkozási alapismeretek</i>						16		16				16		16
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek	72		108		62		242	144			62		206	
	<i>Textiltörténet</i>	12		12		10		34	36			10		46	
	<i>Szővőeszközök típusai</i>	10		6		4		20	18			4		22	
	<i>Fonás története, fonószervezetek</i>	9		18		9		36	18			9		27	
	<i>A felvetés története,</i>	9		18		9		36	18			9		27	

	<i>felvetőszerkezetek</i>															
	<i>A szövéstörténete, szövőszerkezetek</i>	14			27			14		55	27			14	41	
	<i>A textilipar nyersanyagai</i>	12			18			12		42	18			12	30	
	<i>Fonalfestés</i>	6			9			4		19	9			4	13	
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	36			72			16		124	72			62	134	
	<i>Tájegységek gyapjúszővés kultúrája, szőnyegek</i>	18			36			8		62	36			31	67	
	<i>Korok és szőnyegek</i>	18			36			8		62	36			31	67	
	Szőnyegek szövése, gyakorlat		180			396			372	948		612		527	1139	
	<i>Felvetés</i>		36			72			32	140		108		63	171	
	<i>Egyszerű csíkritmusok szövése</i>		72			144			96	312		144		123	267	
	<i>Gyapjúszővés technikái</i>		72			72			60	204		144		123	267	
	<i>Székely festékesek, kilimek szövés technikái</i>					72			124	196		144		123	267	
	<i>Befejező műveletek</i>					36			60	96		72		95	167	
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		72			108			62	242		72		62	134	
	<i>Kötéstan</i>		9			9			8	26		18		16	34	
	<i>Csík ritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók</i>		9			18			8	35		18		16	34	
	<i>Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai</i>		18			36			16	70		18		16	34	
	<i>Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás</i>		36			45			30	111		18		14	32	
Összesen:		198	324	140	252	576	140	248	465	2063	342	792	160	325	651	2110
Összesen:		522			828			713	2343	1134				976	2270	

Elméleti óraszámok/aránya	698/29,79 %	66729,38 %
Gyakorlati óraszámok/aránya	1645 70,21 %	1603/70,62 %

Jelmagyarázat: e/elmélet, gy/gyakorlat, ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A táblázatban aransárga háttérrel kiemelt szakmai követelménymodulok a közös tartalmakat jelölik.

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlott*

A
11500-12 azonosító számú,
Munkahelyi egészség és biztonság
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						

Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképeség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

3. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy

18 óra

1.13. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.14. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.15. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek

4 óra

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása

4 óra

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellék helyiségek biztosítása, megfelelése.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tüzmegelezés érdekében

Tüzmegelezés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tüzoltó készülékek, tüzoltó technika, beépített tüzjelző berendezés vagy tüzoltó berendezések. Tüzjelzés adása, fogadása, tüzjelző vagy tüzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelezése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei

2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága

2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelésegi nyilatkozat, valamint a megfeleléseget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek,

védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások

2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tisztelő munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőjének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.16. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

1.17. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.17.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási	A tanulói tevékenység	Alkalmazandó eszközök és
---------	----------------------	-----------------------	--------------------------

	módszer neve	szervezeti kerete			felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.5.4A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmi

1.18. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi ismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédképesség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőképesség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				

Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

4. Foglalkoztatás II. tantárgy

15 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

4.3. Témakörök

4.3.1. Munkajogi alapismeretek

4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségterítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (táv munka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

4.3.2. Munkaviszony létesítése

4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

4.3.3. Álláskeresés

4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

4.3.4. Munkanélküliség

3 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések
---------	-----------------------------------	---	--

		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú,
Foglalkoztatás I.
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3.13. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondat szerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.14. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.15. Témakörök**Nyelvtani rendszerezés 1***10 óra*

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértése, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni. A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

Nyelvtani rendszerezés 2*10 óra*

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képeség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjúban idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjúban megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

Nyelvi készségfejlesztés

24 óra

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

Munkavállalói szókincs

18 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.16. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.17. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.6. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levéliírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.18. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10681-12 azonosító számú,
Népi kézműves vállalkozás működtetése
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művész ettörtén et		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek			Népi kézműves vállalkozásisme ret, marketing		
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklor	Ünnepkörök, szokások	Tájégségek néprajza	Szintan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	x	x	x	x	x	x									x	x
Kialakítja, berendezi műhelyét műhelygalériáját.										x					x	x
Kialakítja, kezeli raktárát										x					x	x
Hagyományőrző rendezvényeket látogat										x					x	x
Mesterség bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz										x	x				x	x
Zsűrizteti termékeit, törekszik minőségi munkavégzésre												x			x	x
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségeiről, szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviseleti szervezetek, különféle szakmai rangok, címek (Népművészet Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszerzésének módjáról													x	x	x	x

A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot			x	x													x									
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét			x															x	x	x	x					
Vállalkozást indít, és működtet																									x	x
Üzleti tervet készít																									x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promociós anyagokat, cégért készít																									x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót alakít ki																									x	
Kialakítja értékesítési csatornáit																									x	x
Költségkalkulációt, árakalkulációt készít, alapanyag szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag beszerzés lehetőségeiről																									x	x
Garanciát vállal munkájára,																									x	x
Gondoskodik a biztonságos raktározásról,																										x
Gondoskodik a kész termék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal																									x	x
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)									x	x	x	x													x	
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről																										x
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt																										x
SZAKMAI ISMERETEK																										
Népművészet, néprajz alapjainak ismerete				x	x	x	x																			
A művészettörténet	x	x																								

stílusorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai																		
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	×	×	x				x											
Jelentős bemutatók, pályázatok ismerete												x	x	x				
A zsűriztetés lehetőségeinek ismerete													x	x				
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontjainak ismerete																	x	x
A műhely, műhelygaléria berendezésének munkavédelmi, környezetvédelmi, szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakításának ismerete																	x	x
A raktár kialakításának, működtetésének, a raktárkezelés szabályainak ismerete																		x
Vállalkozási formák ismerete																		x
Piacutatás és marketing alapjainak ismerete																	x	
Saját promotálás készítésének ismerete											x						x	
A költségkalkuláció, árképzés ismerete																		x
Üzleti terv, SWOT analízis készítésének ismerete																	x	x
A kivitelezési és műhelyrajz készítése alapjainak, egyezményes jeleinek, és pontos használatuknak ismerete							x	x	x	x								
A népi kézműves termékeinek értékesítési formái,																	x	x

lehetőségeinek ismerete																
Szerzői jog szabályainak ismerete													X			
Jelentős alkotók, kiemelkedő alkotások ismerete											X	X	X	X		
A szakmai életút lehetőségeinek, és szakmai elismeréseknek az ismerete												X				
Szerszámok munkaeszközök ismerete, alapanyagok és azok beszerése lehetőségeinek ismerete																X
Munka-, baleset- és tűzvédelem alapjainak ismerete																X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése							X	X	X	X						
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete									X	X						
Zsűriztetés szabályainak ismerete													X			
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete											X	X	X	X		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság													X	X	X	X
Szorgalom	X	X											X	X	X	X
Precizitás	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség											X		X	X	X	X
Prezentációs készség	X	X							X						X	
Konfliktusmegoldó készség	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	X	X									X	X	X	X	X	
Tervezés											X	X	X	X	X	
Gyakorlatias feladatértelmezés											X	X	X	X	X	

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)
Ének-zene
Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök**4.3.1. Egyetemes művészettörténet****36 óra/33 óra**

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei
A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban
A kézművesség újkőkori emlékei
Az ókori Egyiptom művészete
Az ókori Mezopotámia művészete
A szkíták művészete
Az ókori görögök művészete
Az ókori Róma művészete
A hunok művészete
A román kor művészete
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet
Barokk és rokokó művészet
Klasszicista művészet
A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet**36 óra/34 óra**

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs
A honfoglalás korának művészete
Román kori művészet Magyarországon
Gótikus művészet Magyarországon
Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk
Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében

A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
 A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
 A XX. századi magyar iparművészet

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		számítógép irodaszerek nyomtató
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	számítógép irodaszerek nyomtató
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	számítógép videó
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			internet hozzáférés
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			számítógép irodaszerek nyomtató
2.2.	Leírás készítése	×			számítógép irodaszere
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			számítógép irodaszerek nyomtató
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			számítógép irodaszerek nyomtató
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		internet hozzáférés
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	×			számítógép irodaszerek nyomtató
3.2.	rajz készítés tárgyról		×		irodaszerek

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	dokumentáló és archiváló

					eszközök
1.2.	elbeszélés			×	dokumentáló és archiváló eszközök
1.3.	kiselőadás		×		dokumentáló és archiváló eszközök
1.4.	megbeszélés		×		dokumentáló és archiváló eszközök
1.5.	vita		×		dokumentáló és archiváló eszközök
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz óra*

103 óra/103

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

a. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzának megismertetése, az ünnepekörök, szokások elsajátíttatása.

b. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

c. Témakörök

i. Tárgyi néprajz

39óra/39 óra

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves mesterségek

Népvisélet

ii. Folklór

16 óra/24 óra

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

iii. Ünnepekörök, szokások

20 óra/16 óra

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermekek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

iv. Tájegységek néprajza

28 óra/24 óra

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

d. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		számítógép, irodaszerek, nyomtató
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	számítógép, irodaszerek, nyomtató
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	számítógép videó
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	internet hozzáférés
1.6.	Információk önálló rendszerezése	×			számítógép, irodaszerek
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			irodaszerek
2.2.	Leírás készítése	×			irodaszerek
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			irodaszerek
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			internet hozzáférés
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		internet hozzáférés
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			irodaszerek
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			számítógép

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	Dokumentáció kezelő és archiváló eszközök
1.2.	elbeszélés			×	Dokumentáció kezelő és archiváló eszközök
1.3.	kiselőadás		×		Dokumentáció kezelő és archiváló eszközök
1.4.	megbeszélés		×		Dokumentáció kezelő és archiváló eszközök
1.5.	vita		×		Dokumentáció kezelő és archiváló eszközök
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

e. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat

175 óra/170 óra*

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék és gyakorlatban alkalmazzák, a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz
Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan

24 óra/40óra

A látás idegrendszere, a fény érzékelése

A színek alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata

Festékhordozók fajtái, tulajdonságai

Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok

Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása

Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása

Színharmóniák jellemzése szerkesztése

Színek szimbolikája a népművészetben belül

Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika

51 óra/32 óra

Ősi jelek jelképek

Geometrikus ornamentikák

Növényi ornamensek

Állati ornamensek

Székelyi állati motívumok ornamensek

Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek

Román kori motívumok ornamensek

Görög kori motívumok ornamensek

Gótikus motívumok ornamensek

Reneszánsz motívumok ornamensek

Barokk motívumok ornamensek

Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek

54 óra/52 óra

Szakrajz fajtái

Rajz eszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei keretei feliratmezők

Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk

Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai

Síkmértani szerkesztések

Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása

Axonometrikus ábrázolás
 Metszetek ábrázolása anyagjelölések
 Kötési csomópontok ábrázolása
 Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása

6.3.4. Térábrázolás

46 óra/46 óra

Perspektivikus térábrázolás törvényei
 Látványrajz értelmezése arány, forma, alak szempontok alapján
 Szögletes testek ábrázolása térben
 Íves, hengeres testek ábrázolása térben
 Sík és térgörbe testek ábrázolása

Szabadkézi rajzolás
 Festési technikák alkalmazása
 Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
 Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
 Tónusos térábrázolás
 Fény-árnyékhatás
 Szín és fény viszonyok

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás):
 szaktanterem

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		számítógép irodaszerek nyomtató
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	számítógép irodaszerek nyomtató
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	számítógép, videó
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			internet hozzáférés
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			számítógép, nyomtató
2.2.	Leírás készítése	×			irodaszerek
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			irodaszerek
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			irodaszerek
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		internet hozzáférés

3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	×			internet hozzáférés,
3.2.	rajz készítés tárgyról		×		irodaszerek

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	Dokumentáló s archiváló eszközök
1.2.	elbeszélés			×	Dokumentáló s archiváló eszközök
1.3.	kiselőadás		×		Dokumentáló s archiváló eszközök
1.4.	megbeszélés		×		Dokumentáló s archiváló eszközök
1.5.	vita		×		Dokumentáló s archiváló eszközök
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek

31óra /31 óra

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművészeknek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek
Földrajzi ismeretek
Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár

11 óra/11 óra

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:

Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb

országos rendezvénye

Országos Táncháztalálkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése

Pütkösi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése

Élő Népművészet - A Nemzeti Erőforrás Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása

Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot

Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)

Hevesi Országos Szóttos pályázat (Heves)

Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)

AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai

Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)

Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)

Népművészeti alkotóházak

Néprajzi műhelyek

Népművészeti műhelyek

Műhelygalériák

Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel

8 óra/8 óra

Elismerések, kitüntetések:

Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)

Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)

Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)

Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés

4 óra/4 óra

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékelteni.

Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA - HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok

8 óra/8 óra

Hagyományok Háza

Népművészeti Egyesületek Szövetsége

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

Pályázatok, Konferenciák

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

Zsűri terem

Vásárok

Pályázatok kiállításai

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			Számítógép, irodaszerek, nyomtató
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		Számítógép, irodaszerek, nyomtató
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	számítógép, videó
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	irodabútor
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			internet hozzáférés
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			számítógép, nyomtató
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		irodaszerek
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			irodaszerek
2.2.	Leírás készítése	x			internet hozzáférés
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	irodaszerek
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		számítógép, irodaszerek
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x	x	irodaszerek
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		rajz eszközök
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			számítógép irodaszerek
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		számítógép irodaszerek
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		számítógép irodaszerek
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		számítógép irodaszerek
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	számítógép irodaszerek
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.1.	magyarázat			x	számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés
1.2.	elbeszélés	x			számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés
1.3.	kiselőadás	x			számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés
1.4.	megbeszélés		x		számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés
1.5.	vita			x	számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés
1.6.	projekt			x	számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés, digitális fényképezőgép
1.7.	házi feladat	x			számítógép, irodaszerek, internet hozzáférés, digitális fényképezőgép

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing **31 óra/31 óra***

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

8.1. A tantárgy tanításának célja:

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

matematika

rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai

15 óra/15 óra

Termék, termékpolitika - piacutatás, vásárok, ajándéktárgyak, termékkatalógus, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása
 Árpolitika, árképzés
 Értékesítési politika, lehetséges értékesítési formák
 Kommunikáció - reklám - logo, cégér, csomagolás, honlap készítés

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek

16 óra/16 óra

Vállalkozások lehetséges jogi formái, a vállalkozások létrehozásának, működtetésének gazdasági, jogi szabályai

Pénzügyi, finanszírozási terv
 Stratégiai elemzés, célkitűzés
 Üzleti tervezés
 A vállalkozás kockázatai
 Pénzügyi, finanszírozási terv készítése
 Költségszámítás
 A vállalkozások adózása

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás):

szakterem
 vásárok
 mesterségbemutatók
 műhelygalériák

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás):

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	irodaszerek
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	irodaszerek
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	irodaszerek
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			dokumentáció kezelő és archiváló eszközök
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			irodaszerek, számítógép, nyomtató
2.2.	Leírás készítése	x			irodaszerek, számítógép, nyomtató
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			irodaszerek, számítógép, nyomtató
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			irodaszerek, számítógép, nyomtató
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		irodaszerek, számítógép, nyomtató
3.	Képi információk körében				
3.1.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promóciós anyagairól, honlapok		x	x	Videokamera, DVD felvevő

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	irodaszerek, számítógép
1.2.	elbeszélés			×	irodaszerek, számítógép
1.3.	kiselőadás			x	irodaszerek, számítógép
1.4.	megbeszélés			x	irodaszerek, számítógép
1.5.	vita		×		irodaszerek, számítógép
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10692-12 azonosító számú,
Szőnyegszövés
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10692-12 azonosító számú, Szőnyegszövés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek							Szőnyegszövő szakmai néprajz	Szőnyegek szövése gyakorlat						Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat			
	Textiltörténet	Szövőeszközök típusai	A fonás története, fonószerkezetek	A tervezés története, felvetőszerkezetek	A szövés története, szövőszerkezetek	A textilipar nyersanyagai	Fonalfestés	Tájégségek gyapjűszűvés kultúrája, szűnyegei	Korok és szűnyegegk	Felvetés	Egyszerű csűkritmusok szűvése	Gyapjűszűvés technikái	Szűnyeggyűszűvés technikái	Befejűző műveletek	Kűtűstán	Csűkritmusok, folyamatos és zárűt	Festűkes szűnyegegk kompozűciűi,	Mintagyűjűtemény, tervdokumentáció
FELADATOK																		
Folyamatosan bővíűi szakmai, néprajzi ismereteit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A textil kultűra néprajzi és szakmai hagyományainak figyelembevételével a szűnyegszűvés elméleti anyaga birtokában, dolgozik Megtervezi a munkafolyamatokat								x	x	x	x	x	x			x	x	x

Berendezzi a műhelyét		x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x				
Beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat		x	x	x	x	x	x											
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x						x	x	x						x	x	x	x
Megtervezi/tervezteti a szőnyeget, értelmezi a tervet, látványtervet, szakrajzot készít, megtervezi a szövéstechnikát	x	x			x	x									x	x	x	x
Kiválasztja, kiszámolja a szükséges láncfonal mennyiségét,							x											
Szövő kereten-, állványon elkészíti a felvetést		x		x	x	x				x					x			
A szövőszékhez, felveti/felveteti a láncot		x		x	x	x				x					x			
A szövőszéken befűzi a nyüstökbe és a bordába a láncfonalat	x	x		x	x	x				x								
Kiválasztja és előkészíti a vetülékfonalat	x	x	x		x	x					x	x	x		x	x	x	x
Az állványt / szövőszéket szövésindításhoz működőképessé teszi,										x								
Próbaszövést végez											x	x	x					x
Törekszik minőségi munkavégzésre							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Megszövi a munkadarabot										x	x	x	x				x	
Festéseket, szőnyeget, csergét, pokrócféléket, tarisznyákat és egyéb gyapjúból, kenderből, rongyból készült textiliákat sző										x	x	x	x	x				
Adjustálja a nyersterméket														x				
Csomagolja, értékesíti a készterméket														x				
Dokumentál														x				x
Betartja a munkavédelmi előírásokat										x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK																		
Szőnyegek és a szövés kultúrtörténetének, szakmai és néprajzi hagyományainak tudatos használata (egyetemes és magyar)	x							x	x									
Szőnyegkészítés műveleti, kivitelezési sorrendjének ismerete és betartása										x	x	x	x	x	x	x	x	x

Fonás eszközeinek, fejlődéstörténetének ismerete			x															
Felvetés eszközeinek, fejlődéstörténetének ismerete	x		x							x								
Szövés eszközeinek, fejlődéstörténetének ismerete	x	x		x							x	x	x					
Szövés alapanyagainak ismerete, a természetes alapanyagok tudatos használata						x	x	x	x									
Festékes szőnyegek minta-, szín- és kompozíciós variációinak ismerete, alkalmazása	x				x		x	x	x		x		x		x	x	x	
Festékes szőnyeg szövéstechnikáinak, technológiáinak ismerete, használata								x	x		x	x	x			x	x	
Kárpát-medence, a gyimesi-, moldvai csángók, és bukovinai székelyek gyapjúszővő kultúrájának ismerete	x				x		x	x	x		x	x	x			x	x	
Kárpát-medencében, valamint a gyimesi-, moldvai csángóknál és a Bukovinában használt szövéstechnikák ismerete	x				x		x	x	x		x	x	x			x	x	
Tervek és műhelyrajzok megértése és értelmezése							x								x	x	x	x
Szőnyegszövés technikáinak ismerete, alkalmazása											x	x	x			x	x	
Szőnyegeken alkalmazható mintakincs ismerete, felhasználása	x						x	x	x		x	x	x			x	x	x

Szönyegek szövéstechnológiáinak ismerete, alkalmazása	x							x	x			x	x	x		x	x	x	
Végső adjusztálás módjainak ismerete, alkalmazása															x				
Csomagolás, a terméken elhelyezendő információ ismerete, használta															x				
Szövő szakma jeles képviselői munkásságának ismerete	x							x	x	x									
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																			
Eszközök karbantartása, balesetvédelem	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x
Szövő eszközök működtetése												x	x	x	x	x	x		
Alapanyagok felismerése, értelemszerű használata												x	x	x	x	x			
Technikák felismerése, alkalmazása												x	x	x	x	x			
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése												x	x	x	x			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																			
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Monotónia túrés								x				x	x		x				x	
Szorgalom, igyekezet								x		x		x	x				x			
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																				
Motiválhatóság								x				x	x			x				
Visszacsatolási készség								x				x	x			x				
Irányíthatóság	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x			x			x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK																				
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x			x			x	x
Kontroll (ellenőrző képesség)																				
Módszeres munkavégzés								x	x		x	x	x			x			x	x

9. Szőnyegszövő szakmai ismeretek

242óra / 206óra*

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

9.1. A tantárgy tanításának célja

A szövottanyagok készítése fejlődéstörténetének megismertetése, a fonás, felvetés, szövés munkaműveleteinek és eszközeiknek története.

A tantárgy célja, hogy a tanulók koronként egymáshoz viszonyítva ismerjék meg a szövő szakma jelentős területeinek a fejlődését a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szöttek, mivel színezték, hogyan díszítették, mire használták.

Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek, valamint a nomád szőnyegek.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelemi-, földrajzi-, néprajzi-, művészettörténeti-, biológiai-, kémia-, fizikai-ismeretek

9.3. Témakörök

9.3.1. Textiltörténet óra

34 óra / 46

A legfőbb jelezők, összefüggések felismertetése, térben és időben. A szőnyegszövés elterjedésének földrajzi és történeti, időbeni megjelenése. A szövőszakma jelentős területeinek a fejlődése a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szöttek, mivel színezték, hogyan díszítették, mire használták. Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek, valamint a nomád szőnyegek. A szőnyegek típusai, mintázata, színei, szövéstechnikái, jellemző használata. Hasonlóságok és különbözőségek.

9.3.2. Szövőeszközök típusai óra/22óra

20

A szövéshez szükséges munkaműveleteknek és szerszámainak rendszerbe foglalt bemutatása, felsorolása, csoportosítása.

9.3.3. A fonás története, fonószerkezetek óra

36 óra/27

A növényi és az állati eredetű textil alapanyagok fonása és az azokhoz szükséges szerkezetek. A fonalak készítésének módjai és lehetőségei, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig. A törő, tiloló, bontó, fésülő-kártoló eszközök és gépek, az

orsó, guzsaly, rokkák, kézi vezérlésű fonógépek, kisipari fonógépek, melyekkel a ma használatos szövőfonalak készülnek.

9.3.4. A felvetés története, felvetőszerkezetek **36 óra/27 óra**

A különböző alapanyagú fonalak és cérnák felvetéshez való előkészítése, (motollálás, csévélés, cernázás). A különböző felvető szerkezetek és működésük, alkalmazásuk lehetőségei. A legkülönbözőbb szövő szerkezetekre való felvetések, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig, a madzagszövőtől és karmantyúbabától a kereteken át, a függőleges és vízszintes szövőszékekig.

9.3.5. A szövés története, szövőszerkezetek **55 óra/41 óra**

Az őskortól kezdve a ma is használatos szövő szerkezetekig a szőnyegszövésre alkalmas szerkezetek fejlődéstörténete, működése és alkalmazhatósága.

9.3.6. A textilipar nyersanyagai **42 óra/30 óra**

A szőnyegszövés alapanyagainak és segédanyagainak rendszerezése, táblázat.
A szövéshez használható természetes alapanyagok útja a szövésig, kiemelten a növényi eredetű és állati eredetű szálak anyagok.
A szálak anyagok fizikai és kémiai tulajdonságai, felhasználásának lehetőségei.
A fonalak finomsági számozása. Különböző fonal és cérna minőségek.
Sodratok. Cernázás, cérna típusok.
A szőnyegek funkcióhoz illő alapanyagai.

9.3.7. Fonalfestés **19 óra/13 óra**

A fonalak és cérnák színezésének története, lehetőségei.
Természetes és mesterséges színezékek.
A fonalfestés módja, festőnövényekkel.
A festéshez használatos vegyszerek és azok munka és balesetvédelme.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

- Mintagyűjtemény készítése,
- Régi erdélyi szőnyegek tanulmányozása (alapanyag, szövés technika, szín, kompozíció, lánc és vetülék minőség, egy cm-re eső szálak száma)
- Régi szőnyegek/szőnyeg részletek, lehető leghitelesebb lemásolása

- Festőnövények gyűjtése és felhasználása
- Mintadarabok készítése különféle szövő eszközökön.

9.5.1 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.4	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	minta gyűjtemény, képanyag
1.5	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	minta gyűjtemény, képanyag
1.7	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	minta gyűjtemény, képanyag
2.	Ismeret alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2	Leírás készítése	x			számítógép, irodaszerek
2.6	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			számítógép, irodaszerek
2.7	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			számítógép, videó, mintagyűjtemény
3.	Képi információk körében				
3.1	Szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		rajzasztal, mintagyűjtemény, irodaszerek
4.	Komplex információk körében				
4.1	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			irodaszerek, számítógép, digitális fényképezőgép

4.4	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		irodaszerek, számítógép, digitális fényképezőgép, makettek, dokumentálásra alkalmas szerkezetek
4.5	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		irodaszerek, számítógép, digitális fényképezőgép,
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.2	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		irodaszerek
5.3	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		irodaszerek
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.3	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	dokumentálásra alkalmas
10.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.2	Feladattal vezetett szerkeztelemzés	x	x	x	makettek, számítógép
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1	Technológiai próbák végzése	x	x		makettek, számítógép
8.5	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.6	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

9.5.2 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Számítógép
1.3	kiselőadás		x	x	Makettek:

1.4	megbeszélés	x	x	x	fonó szerkezetek, felvető szerkezetek, szövő szerkezetek
1.6	szemléltetés			x	
1.12	műhelylátogatás			x	dokumentálásra alkalmas szerkezetek
1.12	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Szőnyegszövő szakmai néprajz

124 óra / 134 óra*

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

10.1. A tantárgy tanításának célja

A néprajz tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar szakmai néprajz legfontosabb korszakairól, a legfontosabb néprajzi tájegységek gyapjúszővő kultúrájáról, a legnevesebb műhelyekről és alkotókról. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes népművészeti, népi iparművészeti stílusok, műhelyek, korszakok, bemutatása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelemi-, földrajzi- ismeretek, művészettörténet

10.3. Témakörök

10.3.1. Tájegységek gyapjúszővés kultúrája, szőnyegei 62 óra/67 óra

A szőnyegek szővésének jelentős területei, jellemző szőnyegei, gyapjú szőttesei

A magyar nyelvterület gyapjúszővő kultúrája

Erdély szőnyegei

Székelyföld festékesei

Csángó szőnyegek és szőttesek

Bukovinai festékesei

Délvidék szőnyegei

10.3.2. Korok és szőnyegek

62 óra/67 óra

Régi korok szőnyegei

Csomózott és kilim szőnyegek

Gyapjú szőnyegek, szőttesek, festékesei

Csergék

Kender szőnyegek

Rongy szőnyegek

XIX. század vége – XX. század első fele szőnyegei, szövő műhelyei Erdélyben

Háziipari mozgalom

Torontáli szőnyegek

Háziipari szövetkezetek szőnyegei

Huszka József gyűjteménye, (1909.) Visky Károly rajzai a festékes szőnyegekről

XX. század 2. felének festékesei Erdélyben

Kortárs népművészet

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely, múzeumok

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.5	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	irodaszerek
1.7	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	számítógép, irodaszerek
2.	Ismeret alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2	Leírás készítése	x			irodabútorok, rajzasztal, irodaszerek
2.6	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			számítógép, videó, digitális fényképezőgép
2.7	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			számítógép, dokumentálásra alkalmas eszközök
3.	Képi információk körében				
3.1	ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		rajzasztal, irodaszerek
4.	Komplex információk körében				
4.1	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			Dokumentálásra alkalmas eszközök
4.4	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		irodaszerek, számítógép, digitális fényképezőgép, dokumentálásra alkalmas eszközök

5.	Csoportos munkaformák körében				
5.2	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		irodaszerek
5.3	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		irodaszerek, internet hozzáférés
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1	Technológiai próbák végzése	x	x		Mintagyűjtemény
8.5	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.6	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Mintagyűjtemények
1.3	kiselőadás		x	x	
1.4	megbeszélés	x	x	x	
1.6	szemléltetés			x	
1.12	műhelylátogatás			x	Számítógép, projektor
1.12	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Szőnyegek szövése, gyakorlat óra*

948 óra/1139

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

11.1. A tantárgy tanításának célja

A szőnyegszövés technikáinak és munkamódszereinek elsajátítása, begyakorlása, vizsgadarabok megszövése
Szövő szerkezetek működtetése, karbantartása

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

11.3. Témakörök

11.3.1. Felvetés óra

140 óra/171

Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban. A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés. Keretek, állványok felvetése. Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése.

11.3.2. Egyszerű csíkritmusok szövése óra/267óra

312

A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével. A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

11.3.3. Gyapjűszövés technikái óra

204 óra/267

A szövéstechnikák elsajátítása. Likatos (torontáli), szál között fordulós (svéd), szálon fordulós (aggatásos vagy akasztalatos), különféle kilim technikák, ferde és egyenes végződésű minták szövése.

11.3.4. Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái óra

196 óra/267

A tanult szövéstechnikák, szövésmódok gyakorlatban való alkalmazása. Falvédők, ágytakarók, szőnyegek szövése.

11.3.5. Befejező műveletek

96 óra/167 óra

A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers árú piacképes tétele.
A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.
Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés. Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések Az SZVK-ban megadott teljes eszközjegyzék
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.5	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	irodaszerek, számítógép, digitális fényképezőgép,
1.7	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	irodaszerek, számítógép, digitális fényképezőgép,
2.	Ismeret alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.6	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			irodaszerek, számítógép, digitális fényképezőgép,
2.7	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			irodaszerek, számítógép, digitális fényképezőgép,
3.	Képi információk körében				
3.1	Szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		irodaszerek, számítógép, digitális fényképezőgép, makettek
4.	Komplex információk körében				
4.1	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			Dokumentálásra alkalmas szerkezetek

4.4	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		Dokumentálásra alkalmas szerkezetek
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.3	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		számítógép, irodaszerek
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.3	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	dokumentálásra alkalmas szerkezetek, videó, digitális fényképezőgép
12.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.2	Feladattal vezetett szerkeztelemzés	x	x	x	makettek, írószerek
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1	Technológiai próbák végzése	x	x		makettek, írószerek
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Az SZVK-ban megadott eszközjegyzék
1.4	megbeszélés	x	x	x	
1.6	szemléltetés			x	
1.12	műhelylátogatás			x	
1.12	képek, filmek vetítése			x	

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat

242 óra/134 óra*

*Három évfolyamos képzés közismereti oktatással/két évfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

12.1. A tantárgy tanításának célja

Az elsajátított szakrajzi ismeretek alkalmazása. A szőnyegek kivitelezhetőségének, használhatóságának, valamint néprajzi és esztétikai megfelelésének megtervezése. A tervek kivitelezésének módjai és lehetőségeinek elsajátítása. A festékesek kompozíciós szabályainak és alap motívumainak alkalmazása. Vázlatok készítése, részletrajzok, technikai tervek rajzai, leírásai. Megtervezi a szőnyegen alkalmazható szövés technikákat, lánc és vetülékfonalak minőségét, színét, sűrűségét, mennyiségét. Kötéstervet készít, színtervet készít, látványtervet készít. Elkészíti a műhelyrajzot és leírást. Mintagyűjtemény készítése. Rajzok segítségével a festékes szőnyegek arányrendszerének elsajátítása. Szín tanulmányok.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajzi-, néprajzi ismeretek

12.3. Kötéstan óra

26 óra/34

A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.

Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötéspon, vetülék kötéspon ábrázolása, mintaelem, raport.

Alapkötések és az abból levezetett kötések.

Gyapjú szőttesek kötésének lehetőségei. Csergék, táblás szőttesek.

12.3.1. Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók 35 óra/34 óra

A gyapjú szőttesek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttesek.

A festékesek és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

12.3.2. Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai óra

70 óra/34

A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga a erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása. A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színkompozíciói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai és azok alkalmazása, szövés technikái.

12.3.3. Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése archiválás

óra

A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.

Régi és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövés technikáinak lerajzolása. Fotó dokumentáció.

Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak, valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével. Archiválás, raktározás.

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)**

sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.5	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	irodaszerek, számítógép, digitális fényképezőgép
1.7	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	irodaszerek, számítógép, digitális fényképezőgép
2.	Ismeret alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2	Leírás készítése	x			irodaszerek, számítógép,
2.6	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			irodaszerek, számítógép,
2.7	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			irodaszerek, számítógép,
3.	Képi információk				

	körében				
3.1	Vázlat rajzok, látványrajzok értelmezése	x	x		Mintagyűjtemény, rajzasztal
3.2	Műhelyrajz készítése leírásból	x	x		
3.3	Rajz készítése tárgyról	x			
3.4	Rajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			irodaszerek, számítógép, digitális fényképezőgép, dokumentálásra alkalmas szerkezetek
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.2	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		irodaszerek, számítógép, digitális fényképezőgép, dokumentálásra alkalmas szerkezetek
5.3	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		irodaszerek, számítógép, digitális fényképezőgép, dokumentálásra alkalmas szerkezetek
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.3	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	irodaszerek, számítógép, digitális fényképezőgép, dokumentálásra alkalmas

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Mintagyűjtemény
1.4	megbeszélés	x	x	x	
1.6	szemléltetés			x	

1.12	műhelylátogatás			x	dokumentálásra alkalmas szerkezetek
1.12	képek, filmek vetítése			x	számítógép, internet hozzáférés

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

Összefüggő szakmai gyakorlat

I. Három évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 140 óra

2/10. évfolyamot követően 140 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak/Témakörök
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegek szövése, gyakorlat
	Felvetés
	Egyszerű csíkritmusok szövése
	Gyapjűszövés technikái
	Székely festékesek, kilimek szövése
	Befejező műveletek

10692-12 Szőnyegszövés szakmai követelménymodul*

*Három évfolyamos oktatás esetén a 9., 10. évfolyamot követően

Felvetés:

Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban. A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés. Keretek, állványok felvetése. Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése.

Egyszerű csíkritmusok szövése:

A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével. A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

Gyapjűszűvés technikái:

A szűvés technikák elsajátítása. Likatos (torontáli), szál között fordulós (svéd), szál on fordulós (aggatásos, vagy akasztalatos), különféle kilim technikák, ferde és egyenes végzűdésű minták szűvése.

Székely festékesek kilimek szűvése:

A tanult szűvés technikák, szűvés módok gyakorlatban, festékeseken való alkalmazása. Falvédők, ágytakarók, szűnyegek szűvése.

Befejzű műveletek:

A szűvőkeretekrűl, szűvűszékekrűl lekerűlű félkész/nyers áru piacképes sé tétele.

A két darabban szűvűtt szűnyegek összevarrása.

Szálvégek eldolgozása, vasalás, gűzűlés. Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítés ig raktározás.

II. Két évfolyamos oktatás közismereti képzés nélkül

1. évfolyamot követűen 160 óra

Az összefűgűgű nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezűen oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak/Témakörök
10692-12 Szűnyegszűvés	Szűnyegek szűvése, gyakorlat
	Felvetés
	Egyszerű csíkritmusok szűvése
	Gyapjűszűvés technikái
	Székely festékesek, kilimek szűvése
	Befejzű műveletek

10692-12 Szűnyegszűvés szakmai követelménymodul**Felvetés:**

Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban. A megtervezettek szerint, a kiválasztott szűvű szerkezetre való felvetés. Keretek, állványok felvetése. Szűvűszékekre, a láncfonalak előkészítése, szűvűszék lánchengerének elkészítése, nyűstbe, bordába fűzés, előszűvés készítése.

Egyszerű csíkritmusok szűvése:

A szűvés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével. A szűnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

Gyapjúsövés technikái:

A szövés technikák elsajátítása. Likatos (torontáli), szál között fordulósos(svéd), szálon fordulósos (aggatásos, vagy akasztalatos), különféle kilim technikák, ferde és egyenes végződésű minták szövése.

Székely festékesek kilimek szövése:

A tanult szövés technikák, szövés módok gyakorlatban, festékeseken való alkalmazása. Falvédók, ágytakarók, szőnyegek szövése.

Befejező műveletek:

A szövőkeretéről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers árú piacképesse tétéle.

A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.

Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés. Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

Szakképző Iskolai szakmai oktatás (kifutó)

1. Eladó

1.16. SZAKKÉPZÉSI KERETTANTERV

a

34 341 01

ELADÓ

SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet és
- a 34 341 01 számú, Eladó megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 341 01

Szakképesítés megnevezése: Eladó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 17. Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXVI. Kereskedelem

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 3 év

Elméleti képzési idő aránya: 30%

Gyakorlati képzési idő aránya: 70%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 3 évfolyamos képzés esetén: a 9. évfolyamot követően 140 óra, a 10. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai végzettség hiányában: –

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében, a 17. Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Szakmai előképzettség: –

Előírt gyakorlat: –

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: –

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakközépiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

Évfolyam	Heti óraszám szabadsáv nélkül	Éves óraszám szabadsáv nélkül	Heti óraszám szabadsávval	Éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	713 óra/év	25,5 óra/hét	791 óra/év
Összesen:		2343 óra		2853 óra

Évfolyam	Heti óraszám szabadsáv	Éves óraszám szabadsáv	Heti óraszám szabadsávval	Éves óraszám szabadsávval
----------	------------------------	------------------------	---------------------------	---------------------------

	nélkül	nélkül		
1. évfolyam	31,5 óra/hét	1134 óra/év	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy.		160 óra		160 óra
2. évfolyam	31,5 óra/hét	977 óra/év	35 óra/hét	1085 óra/év
Összesen:		2271 óra		2505 óra

Jelmagyarázat: ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással						Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül							
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam		
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		
		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy	
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	6,5	8	140	7	16	140	7,5	15,5	11,0	20,5	160	11	20,5	
	Összesen	14,5			23,0			23,0		31,5			31,5		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5		0,5					
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2		2					
11992-16 Kereskedelmi ismeretek	Kereskedelmi ismeretek	3			2			1		3,5			3,5		
	Kereskedelmi gyakorlat		6			15			13,5		17,5			17,5	
10027-16 A ruházati cikkek és a vegyes iparcikkek forgalmazása	Ruházati és vegyes iparcikk áruismeret	2											2		
10028-16 Az élelmiszerek és vegyi áruk forgalmazása	Élelmiszer- és vegyi áruismeret	1			2			1,5		2			2,5		
10029-16 A műszaki cikkek forgalmazása	Műszakicikk áruismeret				2,5			1,5		2			2		
11691-16 Eladástan	Eladástan	0,5			0,5			1		1			1		
	Eladási gyakorlat		2			1			2		3			3	

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül							
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		Összesen	1. évfolyam			2. évfolyam		Összesen		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy		e	gy	ögy	e	gy			
A szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	234	288	140	252	576	140	232,5	480,5	2065,5	396	738	160	341,5	635,5	2111		
	Összesen	522			828			713			1134			977				
	Elméleti óraszámok (arány ögy-vel)	721 óra (30,7%)									737,5 óra (32,2%)							
	Gyakorlati óraszámok (arány ögy-vel)	1344,5 óra (69,3%)									1373,5 óra (67,8%)							
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	0	0		0	0		15,5	0	15	18	0		0	0	18		
	Munkajogi alapismeretek							3		4	4					4		
	Munkaviszony létesítése							4,5		4	4					4		
	Álláskeresés							4		4	6					6		
	Munkanélküliség							4		4	4					4		
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	0	0		0	0		62	0	62	72	0		0	0	72		
	Nyelvtani rendszerezés 1							10		10	14					14		
	Nyelvtani rendszerezés 2							10		10	14					14		
	Nyelvi készségfejlesztés							22		22	24					24		
	Munkavállalói szókincs							20		20	20					20		
11992-16 Kereskedelmi ismeretek	Kereskedelmi ismeretek	108	0		72	0		31	0	211	126	0		109	0	235		
	Áruforgalom	36			72			15		123	36			93		129		
	Jogszabályok alkalmazása	56								56	72					72		
	Pénztár- és pénzkezelés, bizonylatkitöltés	16						16		32	18			16		34		

	Kereskedelmi gyakorlat	0	216		0	540		0	418,5	1174,5	0	630		0	542,5	1172,5
	Áruforgalom gyakorlata		72			360			264	696		360			341	701
	Jogszabályok alkalmazásának gyakorlata		36			108			30	174		90			93	183
	Pénztár- és pénzkezelés gyakorlata		36						62,5	98,5		90			20	110
	Bizonylatkitöltés gyakorlata		72			72			62	206		90			88,5	178,5
10027-16 A ruházati cikk és a vegyes iparcikkek forgalmazása	Ruházati és vegyes iparcikk áruismeret	72	0		0	0		0	0	72	0	0		62	0	62
	Ruházati áruismeret I.	12								12				10		10
	Ruházati áruismeret II.	35								35				32		32
	Vegyes iparcikkek áruismerete	25								25				20		20
10028-16 Az élelmiszerek és vegyi áruk forgalmazása	Élelmiszer- és vegyi áruismeret	36	0		72	0		46,5	0	154,5	72	0		77,5	0	149,5
	Élelmiszer áruismeret I.	36								36	34					34
	Élelmiszer áruismeret II.				72					72	38			30		68
	Vegyi áruk ismerete							46,5		46,5				47,5		47,5
10029-16 A műszaki cikk forgalmazása	Műszakicikk áruismeret	0	0		90	0		46,5	0	136,5	72	0		62	0	134
	Műszaki alapismeretek, ipari tömegcikk				30			5		35	30					30
	Elektromos háztartási készülékek				60			5		65	42			30		72
	Híradástechnika							36,5		36,5				32		32
11691-16 Eladástan	Eladástan	18	0		18	0		31	0	67	36	0		31	0	67
	Eladási ismeretek	18			18					36	36					36
	Eladás idegen nyelven							31		31				31		31
	Eladási gyakorlat	0	72		0	36		0	62	170	0	108		0	93	201
	Az eladó személyisége		36						24	60		36			31	67
	Az eladási folyamat gyakorlása		36			36			38	110		72			62	134

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaiügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkézség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy

15,5 óra/18 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek

3 óra/4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai időnyomunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, östermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése

4,5 óra/4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselői szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés

4 óra/6 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási

Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség

4 óra/4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresői tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú
Foglalkoztatás I.
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy

64 óra/64 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1

10 óra/10 óra

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2

10 óra/10 óra

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

24 óra/24 óra

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs

20 óra/20 óra

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11992-16 azonosító számú
Kereskedelmi ismeretek
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11992-16 azonosító számú Kereskedelmi ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Kereskedelmi ismeretek	Kereskedelmi gyakorlat
FELADATOK		
Információt ad a vezető árubeszerzési munkájához, készletfigyelés és készletváltás alapján árurendelési javaslatot tesz	x	x
Előkészíti a raktárt/árumozgató eszközöket az áru fogadására, előkészíti a visszaszállítandó göngyöleget és a visszárut		x
Mennyiségi, minőségi áruátvételt végez, elvégzi a hibás teljesítésből adódó teendőket		x
Ellenőrzi az áruhoz előírás szerint csatolandó dokumentumok meglétét, szabályszerűségét, szükség szerint intézkedik		x
Készletre veszi az árut hagyományos, vagy elektronikus úton		x
Szakszerűen elhelyezi az árut a raktárban és az eladótérben		x
Értékesítésre előkészíti az árut és gondoskodik az áru szakmai és kereskedelmi egység boltképéhez igazodó kihelyezéséről		x
Elvégzi és ellenőrzi az árak szabályszerű feltüntetését	x	x
Az áru jellegének/előírásoknak megfelelően gondoskodik az áru minőségének és a mennyiségének megóvásáról		x
Szabályszerűen kitölti és kezeli a kereskedelmi munka során használt bizonylatokat és okmányokat	x	x
Szabályszerűen használja és kezeli a kereskedelmi egységek gépeit, eszközeit és berendezéseit		x
Betartja/betartatja a biztonsági és vagyonvédelmi előírásokat	x	x
Leltárt készít/közreműködik a leltározásban	x	x
Átadja az árut a vevőnek, a vevő igényétől, az áru jellegétől függően becsomagolja az árut		x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat, szabályszerűen kezeli és intézi a fogyasztói reklamációkat	x	x
Együttműködik a hatósági ellenőrzések során		x

Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi, tárgyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x	x
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x
Betartja és prioritásként kezeli a környezetvédelmi szempontokat	x	x
Betartja/betartatja a minőségirányítási és higiéniai előírásokat	x	x
Kezeli a rendkívüli eseményeket		x
Betartja/betartatja a pénzszámolási/pénzkezelési szabályokat		x
Elszámolja az ellenértéket, kezeli a pénztárgépet, számlát készít	x	x
Kézpénzzel és kézpénzkímélő módon fizettet		x
SZAKMAI ISMERETEK		
A kereskedelmi értékesítés szinterei, bolti-, bolt nélküli és e-kereskedelem jellemzői, alkalmazási területe	x	
Az e-kereskedelemre vonatkozó értékesítési- és fogyasztóvédelmi szabályok	x	
Az áruk csomagolására, jelölésére, felirataira vonatkozó előírások	x	
Az árubeszerezést meghatározó tényezők, beszerzési források, módok	x	
Az áruátvételnél használt eszközök működése, kezelése	x	
Az áruátvétel folyamata, szempontjai, igazolása	x	
Árrendszerek, kódrendszerek	x	
A szabványosítás, a szabvány fogalma, szerepe	x	
A minőség, minőségbiztosítás jelentősége, szerepe, a minőségre ható tényezők	x	
Az áru jellegének megfelelő raktározási módok, szabályok	x	
A leltározás menete, a tényleges készletérték megállapítása	x	
Az áru-előkészítés menete, az előkészítésre vonatkozó szabályok, előírások	x	x
Az árukihelyezés szabályai	x	x
Az árak feltüntetésére vonatkozó szabályok	x	x
Az áru és vagyonvédelmi berendezések fajtái, használata	x	x
Az értékesítéshez kapcsolódó szolgáltatások	x	
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x	
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x	

Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai	x	
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei	x	
A kereskedelemben alkalmazott gépek eszközök fajtái, használati szabályai	x	x
Veszélyforrások, és kockázati tényezők a munkahelyen	x	x
Munkabalesetek kivizsgálása, bejelentése, adminisztrációja	x	
A tűzvédelmi szabályok alkalmazása a kereskedelemben	x	x
A kereskedelmi egység működési rendjéhez kapcsolódó szabályok	x	
A csomagolóanyagok és a környezetvédelem kapcsolata	x	
Az egyes árufeleségekre vonatkozó forgalmazási környezetvédelmi előírások	x	
A kereskedelmet érintő minőségirányítási és higiéniai előírások	x	
A hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x	
Az üzletek működésére vonatkozó biztonsági és vagyonvédelmi előírások, rendkívüli események fajtái, kezelése	x	
A fizetetés módjai, a pénzforgalom lebonyolításának módjai, szabályai	x	
A pénztáros feladatai, pénzkezelésre vonatkozó szabályok	x	
A pénztárgépek használatának szabályai	x	x
A számlázás, nyugtaadás szabályai	x	x
A kereskedelemben alkalmazott bizonylatok fajtái kitöltésükre vonatkozó szabályok	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Elektronikus és számítógépes pénztárgépek használata	x	x
Árumozgató eszközök használata	x	x
Áruvédelmi eszközök használata	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Megbízhatóság, precizitás	x	x
Önállóság	x	x
Elhívhatóság, elkötelezettség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatteremtő készség	x	x
Meggyőző készség	x	x
Udvariasság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x
Helyzetfelismerés	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x

3. Kereskedelmi ismeretek tantárgy

211 óra/234,5 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

3.1. A tantárgy tanításának célja

A Kereskedelmi ismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék az árurendszereket, a minőségbiztosítás és minőségtanúsítás elméleti teendőit. Ismerjék és tartsák be a baleset-, munka-, tűzvédelmi, környezetvédelmi szabályokat. A tanulók legyenek képesek előkészíteni a raktárt áruátvételle, átvenni az árut, gondoskodni megóvásáról, leltárt készíteni, és előkészíteni az árut értékesítésre. Legyenek képesek értékesíteni az árut, betartva a pénzelszámolási/pénzkezelési és a fogyasztóvédelmi szabályokat, valamint üzemeltetni az értékesítés során használt gépeket, eszközöket.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.3. Témakörök

3.3.1. Áruforgalom

123 óra/129 óra

A kereskedelem tevékenység jellemzése, szerepe, tagozódása.

A nagykereskedelem tevékenysége, formái.

A kiskereskedelem tevékenysége, formái.

Az áruforgalomi folyamat elemei.

Árubeszerzés.

A beszerzés helye, szerepe az áruforgalomban.

A beszerzés fogalma, folyamata (a beszerzendő áruk mennyiségének és összetételének meghatározása, a szállító partnerek kiválasztása, az áruk megrendelése, az áruk átvétele, a beszerzett áruk ellenértékének kiegyenlítése).

Az áruátvétel célja, lebonyolításának hatása az egység eredményességére, mozzanatai (áruátvétel előkészítése, lebonyolítása, adminisztrációs feladatok), áruátvétel bizonylatai.

Teendő hibás teljesítés esetén.

A visszáru és a visszaszállítandó göngyölegek előkészítése.

Az áruk raktári elhelyezése és tárolása az állagvédelem, az áttekinthetőség, a hozzáférhetőség, a kedvező helykihasználás, a vagyon-, tűz-, balesetvédelmi és a közegészségügyi szabályok betartásával.

Tárolási rendszerek (statikus és dinamikus) és tárolási módok (tömb és soros, állványos és állvány nélküli tárolás).

Árumozgató gépek, eszközök.

Készlet fogalma, készletgazdálkodás jelentősége.

A beérkezett áruk készletre vétele, a készletnagyság megállapítása.

A leltár és leltározás fogalma, leltár céljai (elszámoltató leltár, vagyonmegállapító leltár, ellenőrző leltár, átadó-átvevő leltár, rendkívüli leltár).

A leltározás megszervezése, a leltározás menete (előkészítése, lebonyolítása, tényleges készletérték megállapítása).

A leltárhiány és leltártöbblet oka.

Az áruk eladásra történő előkészítése: az áruk kicsomagolása, előrecsomagolása, árucímkék elhelyezése, fogyasztói ár feltüntetése.

Az áruk eladótéri elhelyezése.

Az egyes értékesítési módok – hagyományos, önkiszolgáló, önkiválasztó, minta utáni és egyéb bolt nélküli értékesítési formák – jellemzői, előnyei, hátrányai, alkalmazásuk, személyi és tárgyi feltételeik, az eladó feladatai.

Az e-kereskedelemre vonatkozó jogszabályok.

A web-lapok tartalmi és formai követelményei: szerződési feltételek, regisztráció.

Web-lap, virtuális áruház gondozása, reklámozási lehetőségek.

Az elektronikus fizetés feltételeinek kialakítása, fajtái, lebonyolítása.

Az e-kereskedelemben kapott megrendelések feldolgozása, visszaigazolása, adatbázis vezetés.

Árukezelési, kommissiózási és expediálási feladatok lényeges elemei.

Az áru feladása, árukövetés biztosítása, az áruátvétel visszaigazolása.

Fogyasztóvédelmi jogok biztosítása az e-kereskedelemben.

A kereskedelmi egységekben használatos gépek, berendezések (pénztárgépek, hűtőberendezések, mérlegek, szeletelő-, aprító- és csomagológépek) fajtái.

Áru- és vagyonvédelmi eszközök fajtái, fő jellemzői.

Elektronikus áruvédelmi rendszerek jellemzői, működésük.

Jelzőcímkék fajtái, elhelyezésük a termékeken.

Az üzlet biztonságát befolyásoló tényezők.

Lopás módjai, eljárási alapelvek.

Rendkívüli események fajtái, kezelése.

3.3.2. *Jogszabályok alkalmazása*

56 óra/72 óra

Munka- baleset- és tűzvédelem:

A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása.

A biztonságos munkavégzés feltételei: munkáltató kötelezettségei, felelőssége, a munkavállaló köteleességei.

Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai: közlekedő utakra, árutárolásra vonatkozó szabályok, előírások, jelölések. Az üzlet tisztántartásával kapcsolatos higiéniai, kémiai biztonsági előírások.

A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei: munka alkalmassági vizsgálatra, oktatásra, munka- és védőruházatra vonatkozó előírások.

Veszélyforrások, és kockázati tényezők a munkahelyen:

Kézi- és gépi anyagmozgatásra vonatkozó szabályok.

Helyes és helytelen munkaruha-, lábbeli-, ékszer használat.

Anyagmozgató gépek fajtái, használati szabályai.

Zsámolyokra, fellépőkre, létrákra vonatkozó használati szabályok.

Kécek, szikék, ollók használati szabályai.

Gépek, berendezések használati szabályai (szeletelő-, aprító gépek, csomagoló gépek).

A balesetek, munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések meghatározása.

A munkabalesetek kivizsgálása, bejelentése, adminisztrációja.

Tűzvédelmi szabályok:

Tűz és égésvédelmi alapfogalmak.

Tűzvédelmi szabályzat.

Tűzveszélyességi osztályba sorolás.

Tűzoltó készülékekre vonatkozó szabályok: töltőanyagai, elhelyezésük és annak jelölése, címkéjük adattartalma, hitelesítésük.

A tűz feltételei.

Tűzriadó terv tartalma.

A tűz jelzése, oltása.

Tűzoltó készülékek használata.

Tűzoltási út, kiürítési útvonal.

Veszélyforrások: raktározásra-, villamos és világító berendezésekre, (dohányzásra) vonatkozó szabályok.

Fogyasztóvédelem:

Fogyasztóvédelemmel kapcsolatos jogszabályok.

Fogyasztóvédelem intézményrendszere.

Alapfogalmak: fogyasztó, vállalkozás, forgalmazó, tudatos fogyasztó, termék és szolgáltatás, eladási ár és egységár, online adásvételi és szolgáltatási szerződés.

A fogyasztókat megillető alapjogok.

Biztonságos termék: Termékfelelősség, minőségi bizonyítvány.

Minőség tanúsítás formái:

Minőséget meghatározó tényezők, minőségi osztályok, minőség objektív és szubjektív jellemzői.

Szabvány, szabványosítás szerepe, szabványok csoportosítása, magyar- és nemzetközi szabványok.

Minőségtanúsítás eszközei:

Megkülönböztető minőségi jelek, minőségi bizonyítvány, műszaki leírás, használati kezelési útmutató, CE megfelelési jelölés.

Termékcímke adattartalma.

Fogyasztói ár feltüntetésére vonatkozó előírások.

Csomagolásra vonatkozó előírások.

Gyermek- és fiatakorúak védelmét szolgáló előírások.

Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok.

Szavatosság, szavatossági idők, kellékszavatosság.

Jótállás, kiterjesztett jótállás, jótállási jegy.

Fogyasztói panaszok kezelése, ügyfélszolgálat.

Vásárlók könyve vezetése.

Békéltető testület.

Hatósági ellenőrzés: Kereskedelmi egységek ellenőrzését végző hatóságok.

Ellenőrzés módszerei, határozatai, jogkövetkezmények.

Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései:

Méret, súly, használhatóság ellenőrzése.

Üzlet nyitva tartásáról szóló tájékoztatás.

Bolt nyitása, nyitva tartása, működési engedély.

Üzlethelyiségen kívüli és távollevők közötti ügyletekhez (e-kereskedelemhez) kapcsolódó fogyasztóvédelmi előírások.

Általános áruismeret:

Az áru, áruismeret fogalma.

Árrendszerek jelentősége, hagyományos és kód típusú árrendszerek.

A kódolás fogalma, kódok fajtái.

Vonalkódok fajtái: egydimenziós, kétdimenziós

EAN (GTIN) kód bevezetése, felépítése EAN13, EAN8, EAN5.

EPOS rendszer felépítése, előnyei, hátrányai.

Csomagolás fogalma, funkciói.

A csomagolás anyagai, jellemzői, előnyös és hátrányos tulajdonságai.

Csomagolóeszközök fajtái, alkalmazásuk.

Csomagolóeszközökön feltüntetett áruvédelmi, és veszélyességi jelölések fajtái, értelmezése.

Hulladékkezelési szabályok: Reverz logisztika (csomagolóeszközök összegyűjtése, környezetvédelem).

3.3.3. *Pénztár- és pénzkezelés, bizonylatkitöltés*

32 óra/33,5 óra

Pénztár- és pénzkezelés

Pénztárgépek fajtái, szerepe a kereskedelemben.

Pénztárgépekkel kapcsolatos előírások, követelmények.

A pénztárnyitás feladatai.

Az ellenérték elszámolásának mozzanatai, szabályai.

A vásárlási tételek rögzítésének módjai, szabályai.

A készpénzt átvételére vonatkozó szabályok.

Készpénzkímélő eszközök fajtái, elfogadásuk, kezelésük szabályai.

Utalványokkal, kuponokkal, bankkártyával, hitelkártyával történő fizetés feltételei, szabályai.

Euroval történő fizetés szabályai.

A pénzvisszaadás szabályai.

Nyugtaadási kötelezettség.

A bizonylat és a visszajáró pénz átadásának szabályai.

Gépi nyugta adattartalma.

Gépi/ kézi készpénzfizetési számla adattartalma, példányok kezelése.

Pénztárzárás feladatai.

A készpénz-, és készpénzkímélő eszközök szortírozása, számbavétele.

Pénztáros elszámoltatása.

A pénzfeladás és bizonylatai.

Bizonylatkitöltés

Bizonylatkezelés a kereskedelmi egységekben.

Bizonylat fogalma.

Bizonylati elv, bizonylati rend, bizonylati fegyelem.

Bizonylatok csoportosítása:

Készítési helyük szerint (külső bizonylatok, belső bizonylatok).

Szigorú számadású kötelezettség alá vont bizonylatok.

Szigorú számadású nyomtatványok beszerzése, nyilvántartása.

A bizonylatok kiállításával kapcsolatos szabályok (alaki és tartalmi kellékei).

Bizonylatok javításának szabályai.

Áruforgalom bizonylatai. (árumegrendelés, szállítólevél, boltközi szállítólevél, visszáru jegyzék, mezőgazdasági termékfelvásárlás, jótállási jegy, pénzforgalom bizonylatai.

Értékesítés bizonylatai (nyugta, pénztári nyugta, készpénzfizetési számla, számla, árucseré utalvány,).

Pénztáros elszámolásának bizonylatai (Pénztárjelentés, Pénztárelszámolás, Pénztárzárás kézi/gépi, Kiadási-, bevételi pénztárbizonylat, Üvegviszaváltó jegy, Címletjegyzék, Készpénzfeladási utalvány, Átutalási megbízás).

Készletnyilvántartás, leltározás bizonylatai.

Leltározás bizonylatai:

Leltárfelvételi ív, árváltozási leltárív, árcsökkenés-, áremelés jelentés.

Jegyzőkönyvek: jegyzőkönyv mennyiségi-, minőségi kifogásról (szállítói), jegyzőkönyv vásárlói minőségi kifogás elintézéséről.

Jegyzőkönyv pénztár többlet vagy hiány esetén, árueltulajdonítási jegyzőkönyv, selejtezési jegyzőkönyv.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem/szaktanterem/demonstrációs terem.

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás			x	
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	szemléltetés			x	
7.	projekt		x		
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szimuláció			x	
10.	szerepjáték			x	
11.	házi feladat			x	

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	

2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.5.	Csoportos versenyjáték		x		
4.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
4.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
4.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
4.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Kereskedelmi gyakorlat tantárgy

1174,5 óra/1172,5 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

4.1. A tantárgy tanításának célja

A kereskedelmi gyakorlat tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók működő, valóságos üzleti környezetben alkalmazhassák az elméletből elsajátított ismereteket. A tanulók megismerik az áruforgalmi folyamat elemeit, az árubeszerzés gyakorlati folyamatát, a készletezéssel és értékesítéssel kapcsolatos gyakorlati teendőket. Megismerik a kereskedelemi egység működéséhez kapcsolódó szabályokat, a pénztár elszámolási feladatokat, és a kereskedelemben használatos bizonylatokat töltenek ki.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

4.3. Témakörök

4.3.1. Áruforgalom gyakorlata

696 óra/701 óra

Az áruforgalmi folyamat elemeinek megismerése.

Az árubeszerzés folyamatának megismerése.

A beszerzendő áruk mennyiségének és összetételének meghatározása után javaslatot tesz a vezetőnek.

A megrendelés módjait és dokumentumait megismeri és alkalmazza.

Áruátvételhez szükséges eszközök előkészítése (göngyölegbontó, árumozgató eszközök, mérő-, számlálóeszközök, PDA, íróeszköz, bizonylat).

A visszaru és a visszaszállítandó göngyölegek előkészítése (bizonylatolása, csomagba rendezése, csomagolása).

Az áruk mennyiségi és minőségi átvétele (mennyiségi és minőségi átvétel szempontjai). Az áruhoz előírás szerint csatolandó dokumentumok megléte, szabályszerűsége.

Teendő mennyiségi és/vagy minőségi eltérés esetén.

Az áruátvétel igazolása, kifogások intézése.

Készletezés.

A beérkezett áruk készletre vétele.

Az áruk szakszerű elhelyezése a raktárban.

Az áruk szakszerű elhelyezése az eladótérben.

Az áru minőségének és a mennyiségének megóvása.

A készletnyilvántartás módszerei, eszközei.

Árváltozás.

Árumozgató gépek, eszközök szabályszerű használata.

Leltározás folyamata, a tényleges készlet felmérése, a leltáreredmény megállapítása.

Leltározás a gyakorlatban.

Az áruk eladásra történő előkészítése.

Az áruk kicsomagolása és előcsomagolása, a vevők tájékoztatását szolgáló információk meglétének ellenőrzése.

Az áru szakmai és kereskedelmi egység boltképéhez igazodó kihelyezése.

Áruvédelmi címkék, eszközök fajtái és elhelyezkedésük a termékeken.

A fogyasztói ár szabályszerű feltüntetése. (Árjelző táblák, vonalkódok készítése.)

Az áruk eladótéri elhelyezése, szabályai, szempontjai.

A vevők fogadása, a vásárlói igények megismerése, az áruk bemutatása, ajánlása.

Ajándék és/vagy díszcsomag készítése.

Biztonsági és vagyónvédelmi eszközök.

Elektronikus áruvédelmi rendszerek jellemzői, működésük, az üzlet biztonságát befolyásoló tényezők.

Lopás módjai, eljárási alapelvek.

Rendkívüli események fajtái, kezelése a gyakorlatban.

Az e-kereskedelemre vonatkozó szabályok, szerződési feltételek, regisztráció.

Web-lap, virtuális áruház felépítése, szerződési feltételek áttekintése.

Az elektronikus fizetés feltételeinek kialakítása, az áruátvétel visszaigazolása.

Fogyasztóvédelmi jogok biztosítása az e-kereskedelemben.

4.3.2. *Jogszabályok alkalmazásának gyakorlata* 174 óra/183 óra

Munka-, baleset-, és tűzvédelem sajátosságai a gyakorlati képzőhelyen.

Fogyasztóvédelem gyakorlata:

Fogyasztóvédelem intézményrendszere.

Minőség tanúsítás formái:

Minőséget meghatározó tényezők, minőségi osztályok, minőség objektív és szubjektív jellemzői.

Minőség tanúsítás eszközei:

Megkülönböztető minőségi jelek, minőségi bizonyítvány, műszaki leírás, használati kezelési útmutató, CE megfelelési jelölés.

Termékcímke adattartalma.

Csomagolásra vonatkozó előírások.

Gyermek- és fiatakorúak védelmét szolgáló előírások.

Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok.

Szavatosság, szavatossági idők, kellékszavatosság.

Jótállás, kiterjesztett jótállás, jótállási jegy.
Fogyasztói panaszok kezelése, ügyfélszolgálat.
Vásárlók könyve vezetése.
Békéltető testület.
Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései:
Méret, súly, használhatóság ellenőrzése.
Üzlet nyitva tartásáról szóló tájékoztatás.
Bolt nyitása, nyitva tartása, működési engedély.
Általános áruismeret gyakorlata:
Vonalkódok fajtái: egydimenziós, kétdimenziós.
EAN (GTIN) kód felépítése EAN13, EAN8, EAN5.
Az ételminőségbiztonsági rendszer kialakítása a kereskedelmi egységekben.
Hulladékkezelési szabályok: csomagolóeszközök összegyűjtése, környezetvédelem.

4.3.3. Pénztár- és pénzkezelés gyakorlata 98,5 óra/110 óra

A pénztáros feladatai, pénzkezelésre, pénzszámolásra vonatkozó szabályok.
A pénztárgépek használatának szabályai.
Pénztárgép, Pénztárrendszer, Pénztárterminál (POS rendszer).
Egytétéles eladás, többlettétéles eladás.
Részösszegző feladata.
Törlés (azonnali, utólagos).
Fizetési módok (készpénzzel, utalvánnyal, valutával, bankkártyával, vegyesen).
Egyszerűsített (készpénzes) számla készítése.
Nyugta-, számlaadási kötelezettség.
Ellenérték elszámolásának technikája.
A készpénz átvételére vonatkozó szabályok.
Euroval történő fizetés szabályai.
Jelentések (X jelentés - napközben, Z jelentés - zárás).
Pénztáros elszámoltatása.
Pénztárnyitás, pénztárzárás.
A pénztárosra vonatkozó viselkedési szabályok (pénztáros és vevő kapcsolata).

4.3.4. Bizonylatkitöltés gyakorlata 206 óra/178,5 óra

Áruforgalom bizonylatainak szabályszerű kitöltése és kezelése.
Árumegrendelés kézzel és/vagy géppel.
Szállítólevél (tartalma, bizonylat kitöltése, kézzel és/vagy géppel).
Visszaru jóváírás bizonylat, visszaru számla (tartalma, kitöltése).
Jótállási jegy kitöltése.
Árucseré utalvány.
Készpénzfizetési számla (tartalma, bizonylat kitöltése, kézzel és/vagy géppel).
Számla (tartalma, bizonylat kitöltése, kézzel és/vagy géppel).
Nyugta (tartalma, kitöltése).
Pénztárjelentés, Pénztárelszámolás (tartalma, készítése). (Kiadási-, bevételi pénztárbizonylat, üvegviszaváltó jegy, címletjegyzék.)
Készletnyilvántartás, leltározás bizonylatai.
Árváltozás bizonylata.
Jegyzőkönyvek (szállítói, vásárlói minőségi kifogás, jegyzőkönyv lopás esetén stb.).
Leltárfelvételi ív, leltárösszesítő.
A kereskedelemben használatos levélfajták: árajánlat, megrendelés, reklamáció.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem és/vagy szakma-specifikus tanműhely vagy szakma specifikus gazdálkodó szervezet.

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás			x	
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	szemléltetés			x	
7.	projekt		x		
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szimuláció			x	
10.	szerepjáték			x	
11.	házi feladat			x	

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	

2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.5.	Csoportos versenyjáték		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10027-16 azonosító számú

**A ruházati cikkek és a vegyes iparcikkek forgalmazása
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10027-16 azonosító számú A ruházati cikkek és a vegyes iparcikkek forgalmazása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Ruházati- és vegyes iparcikk áruismeret
FELADATOK	
Tájékoztatja a vevőt a lakástextil termékekhez kapcsolódó használati, kezelési jellemzőkről	x
Tájékoztatja a vevőt a ruházati és lábbeli termékekhez kapcsolódó használati, viselési, kezelési jellemzőkről	x
Segíti a vevőt a megfelelő méret, szín és fazon kiválasztásában, igény szerint az aktuális divatnak megfelelően	x
Igény szerint tájékoztatást ad a vevőnek az edényáru termékek jellemzőiről, használatáról, kezeléséről	x
Tájékoztatja a vásárlót a korszerű edényáruk választékáról, használatának előnyeiről	x
Tájékoztatást ad a hazai termékekről és a Hungaricumokról	x
Tájékoztatást ad a papír-, írószer áruk választékáról	x
Tájékoztatást ad a sport-, kemping- és játék áruk választékáról	x
Tájékoztatást ad a kapcsolódó szolgáltatásokról	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A lakástextíliák anyagszükségletének meghatározása	x
A lakástextíliák jellemzőiről való vevői tájékoztatás	x
A lakástextíliák használatára, kezelésére vonatkozó előírások	x
A ruházati és lábbeli termékek csoportosítása, jellemzői, minőségi követelményei	x
A ruházati és lábbeli termékek jellemzőiről való vevői tájékoztatás	x
A vásárló méretének megállapítása, anyagszükséglet meghatározása	x
A ruházati termékekhez kapcsolódó szolgáltatások	x
A ruházati termékekhez kapcsolódó címkék, tájékoztatók tartalma	x
Az edényáruk csoportosítása, jellemzői, minőségi követelményei	x

Az edényárukhoz kapcsolódó kísérő okmányok, tájékoztató címkék tartalma	x
Az edényáruk jellemzőiről való vevői tájékoztatás	x
A papír- és írószeráruk csoportosítása, jellemzői, minőségi követelményei	x
A sport-, kemping és játék áruk csoportosítása, jellemzői, minőségi követelményei A termékek értékesítéséhez kapcsolódó szolgáltatások fajtái	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Hallott szakmai szöveg megértése	x
Szakmai nyelvű beszédkésztség	x
Árumozgató eszközök kézi szerszámok használata	x
Jelölések, rajzok, piktogramok értelmezése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önállóság	x
Pontosság	x
Állóképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Közérthetőség	x
Meggyőző készség	x
Segítőkézség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Nyitott hozzáállás	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x

5. Ruházati- és vegyes iparcikk áruismeret tantárgy

72 óra/62 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

5.1. A tantárgy tanításának célja

A Ruházati áruismeret oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók biztonsággal eligazodjanak a textilipari és a konfekcióipari termékek jellemzői között, legyenek képesek csoportosítani azokat és elméleti tájékoztatást nyújtani a vevőknek. A vegyes iparcikk esetében a csoportosításon és a jellemzőkön túlmenően ismerjék a minőségi követelményeket és a hozzájuk tartozó felhasználói tapasztalatokat.

Mindkét árucsoportnál legyenek képesek az elmülethez szorosán kapcsolódó olyan gyakorlati tudnivalókat elsajátítani, amelyek a mindennapi munkában sűrűn előfordulnak: mélyítik az ismeretanyagot; lehetővé teszik a fogyasztó-centrikus szemlélet kialakítását a képességek szintjén; mintát adnak a mindennapi munkában adódó feladatok megoldására, a minőség értékelésére, az árujellegnek, az előírásoknak megfelelő mennyiségi és minőségi árumegővásra.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Alapvető biológiai ismeretek.

5.3. Témakörök

5.3.1. *Ruházati áruismeret I.*

12 óra/10 óra

A ruházati kereskedelem árucsoportjai.

Ruházati termékekhez használt legfontosabb természetes- és mesterséges eredetű szálanyagok fajtái és fő tulajdonságai.

Natur és bio alapanyagok jelentősége, jelölése, ajánlása.

Valódi- és műbőrök fajtái, felületük, kezelésük.

A kötött-hurkolt, és szövött gyártástechnológiák felismerése.

A két fő gyártástechnológia és a késztermékek használati, viselési tulajdonságainak kapcsolata.

A textíliák címkézése, kezelési-, használati útmutató jelképei és értelmezése.

5.3.2. *Ruházati áruismeret II.*

35 óra/32 óra

Női-, férfi-, gyermek alsóruházati konfekció áruk típusai, fazonjai, méretezésük.

Női, férfi, gyermek felsőruházati konfekció áruk típusai, fazonjai, méretezésük.

Sportruházati áruk típusai, méretezése.

Csecsemő ruházati termékek választéka, bébi kelengye részei, bébi áruk méretezése

A divatarúk és öltözék kiegészítők fajtái, ajánlásuknál figyelembe vett szempontok.

Lábbeli áruk, csoportosítása, fajtái, méretezésük, kezelésük, forgalmazásuk jellemzői.

Vevőtájékoztató jelképek.

Darabáruként- és méterben forgalmazott szőnyegek fajtái, méretei.

A szőnyegek felülete, hátoldal kiképzése.

Különleges kikészítésű szőnyegek és jellemzői, jelölésük.

A szőnyegek felhasználására vonatkozó piktogramok értelmezése.

A szőnyegek használati, kezelési útmutatója, tisztítószerei.

A szőnyegek tárolásának szabályai.

A függönyök, alapanyagai, csoportosításuk szempontjai, fajtái.

Különleges kikészítésű függönyök jellemzői, jelölésük.

A függönyök használati, kezelési útmutatója, tisztítószerei.

Paplanok, párnák típusai, különleges kikészítésű termékek és jelölésük.

Takarók felhasználási lehetőségei, fajtái, méretei, kezelésük.

Konfekcionált ágyneműk típusai, garnitúrák fajtái, darabszáma, mérete.

Háztartási fehérárúk: asztalneműk, konyharuhák, törülközők, konyhagarnitúrák, törölközők, fürdőlepedők.

A ruházati termékekhez kapcsolódó szolgáltatások.

5.3.3. Vegyes iparcikkek áruismerete

25 óra/20 óra

Játékok áruismerete:

A játékszerek felosztása korcsoport és alapanyagaik szerint.

A játékszerekkel szemben támasztott követelmények.

A játékszereken található jelölések, piktogramok értelmezése.

Kemping árúk csoportosítása, fajtái, felhasználása.

Papír-, írószer áruismeret:

Papírfajták főbb csoportjai felhasználás szerint.

Írószerek, rajzszerek, iskolai és irodai felszerelési cikkek.

Sportárúk áruismerete: labda-, vízi-, küzdő- és erősportok, téli- és szabadidősportok eszközei.

Az iskolai testnevelés sportfelszerelése, minőségi és biztonsági követelményei.

Háztartási edényárúk ismerete:

Háztartási edényárúk csoportosítása funkció és alapanyag szerint.

Edényárúkhhoz kapcsolódó kísérő okmányok, tájékoztató címkék.

Háztartási főző- és sütőedények, tálaló edények, evő- és tálalóeszközök, egyéb konyhatechnikai eszközök.

Korszerű főző- és sütőedényekkel szemben támasztott követelmények.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem/szaktanterem.

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás			x	
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	szemléltetés			x	
7.	projekt		x		
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szimuláció			x	
10.	szerepjáték			x	
11.	házi feladat			x	

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoporth- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.5.	Csoportos versenyjáték		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Áruterelő szakmai munkatevékenység		x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			
5.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			

5..4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			
-------	--	---	--	--	--

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10028-16 azonosító számú

**Az élelmiszerek és vegyi áruk forgalmazása
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10028-16 azonosító számú Az élelmiszerek és vegyi áruk forgalmazása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	ÉLELMISZER- VEGYI ÁRUISMERET
FELADATOK	
Előkészíti és lebonyolítja az élelmiszerek és vegyi áruk mennyiségi és minőségi áruátvételét.	x
Betartja az élelmiszerek és vegyi áruk tárolására, előkészítésére, eladótéri kihelyezésére és értékesítésére vonatkozó előírásokat.	x
Ellenőrzi a jövedéki termékek zárjegyének, adójegyének meglétét, épségét és betartja a jövedéki termékek forgalmazására vonatkozó korlátozó és egyéb szabályokat .	x
Ellenőrzi a fogyaszthatósági, minőségmegőrzési időket a FIFO elvnek megfelelően rendezi az árufeleségeket a raktárban és az eladótérben.	x
A forgalomból bevonandó árukészleteket szabályszerűen elkülöníti és dokumentálja.	x
Ellenőrzi és feljegyzi a tárolási hőmérsékletet.	x
Biztosítja a hűtőláncot.	x
Biztonsági előírásoknak megfelelően használja a kereskedelmi munkát segítő eszközöket és gépi berendezéseket, gondoskodik azok megfelelő higiéniai állapotáról.	x
Ellenőrzi a mérőeszköz hitelesítésének meglétét, érvényességét szükség esetén jelzi a kereskedelmi egység vezetőjének.	x
Igény szerint tájékoztatást ad a korszerű táplálkozást biztosító élelmiszerekről és az élelmiszerérzékeny fogyasztók számára készült áruk választékáról.	x
Leméri az árut.	x
Igény szerint tájékoztatást ad a környezetbarát vegyipari termékekről.	x
Tájékoztatja a vevőt az élelmiszerek, vegyi áruk jellemzőiről, az árukon található feliratok segítségével szakszerű áruajánlással ösztönzi a vásárlást.	x
Igény szerint csomagol: ajándékkosarat, dízscsomagolást készít.	x
Tájékoztatást ad a kapcsolódó szolgáltatásokról.	x

Magas fokú személyi higiéniaát tart fenn az élelmiszer, vegyi áruk forgalmazás során.	x
Betartja és betartatja a HACCP és más vonatkozó minőségellenőrző rendszerek előírásait.	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Az élelmiszerek csoportosítása, jellemzői, forgalmazásuk feltétele	x
Az élelmiszer áruk feliratozása, a címkén található jelölések, jelképek	x
Az élelmiszereket felépítő anyagok: víz, alaptápanyagok, védőtápanyagok, adalékanyagok.	x
Az élelmiszerfogyasztás jellemzői: egészséges táplálkozás követelményei, korszerű élelmiszerek, különleges táplálkozási célú élelmiszerek.	x
A Hungaricumok kereskedelmi jelentősége, élelmiszer Hungaricumok	x
Az élelmiszerek értékelése, energiaértéke: tápértéktáblázat értelmezése.	x
Az élelmiszerérzékenység fajtái, tünetei, élelmiszerérzékenységre vonatkozó termékjelölések .	x
Az élelmiszerek jellemzőiről való vevői tájékoztatás.	x
A vegyiárak csoportosítása, jellemzői, minőségi követelményei	x
Vegyi áruk feliratozása, a címkén található jelölések, jelképek	x
A vegyiárak jellemzőiről való vevői tájékoztatás.	x
HACCP, élelmiszerbiztonsági, higiéniai követelmények.	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Hallott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvű beszédkézség.	x
Idegen nyelvű hallott szöveg megértése, idegen nyelvű beszédkézség.	x
Eszközök és gépi berendezések szabályszerű használata .	x
Az élelmiszerbiztonság előírásainak megfelelő munkavégzés.	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Pontosság	x
Kézügyesség	x
Szaglás	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Közérthetőség	x
Segítőkészség	x
Kommunikációs rugalmasság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	

Ismeretek helyén való alkalmazása	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x
Módszertani munkavégzés	x

Élelmiszer- és vegyi áruismeret tantárgy 154,5 óra/149,5 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

5.7. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy elméleti oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók elsajátítsák az élelmiszerek jellemzőit, minőségi követelményeit, legyenek képesek csoportosítani azokat. Ismerjék az élelmiszerbiztonsági lánc folyamatait, tartsák be az élelmiszerbiztonsági előírásokat és tudják vezetni a kapcsolódó nyilvántartásokat. Legyenek képesek a vegyi áruk minőségi csoportosítására jellemzői alapján, legyenek tisztában a tárolási követelményekkel.

Mindkét árucsoportnál legyenek képesek az elmülethez szorosán kapcsolódó olyan gyakorlati tudnivalókat elsajátítani, amelyek a mindennapi munkában sűrűn előfordulnak: mélyítik az ismeretanyagot; lehetővé teszik a fogyasztó-centrikus szemlélet kialakítását a képességek szintjén; mintát adnak a mindennapi munkában adódó feladatok megoldására, a minőség értékelésére, az árujellegnek, az előírásoknak megfelelő mennyiségi és minőségi árumegővásra.

5.8. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az általános iskolai tanulás során a biológia tantárgy keretében elsajátított tudásanyag.

5.9. Témakörök

5.9.1. *Élelmiszer áruismeret I.*

36 óra/34 óra

Az élelmiszerek, jellemzői, forgalmazásuk feltétele.

Az élelmiszereket felépítő anyagok: a víz, az alaptápanyagok, a védőtápanyagok, adalékanyagok. Az élelmiszerbiztonsági rendszer kialakítása a kereskedelmi egységekben.

Az élelmiszerbiztonsági rendszer kialakítása a kereskedelmi egységekben.

A HACCP lényege, élelmiszerbiztonsági, higiéniai követelmények.

Élelmiszerérzékenység fajtái, ajánlható termékek és jelölésük.

Az élelmiszer-fogyasztás jellemzői: korszerű élelmiszerek, hungaricumok, táplálkozási irányzatok, különleges táplálkozási célú élelmiszerek (gyermek, diétás, reform, stb.).

Az élelmiszerek tartósítása.

Az élelmiszerek romlása, élvezeti, biológiai és a tápértékének csökkenése.

A gabonafélék jellemzése és fajtái.

A gabonaszem táplálkozási jelentősége.

A gabonafélék feldolgozása.

Malomipari termékek.

Örlemények, hántolt termékek, egyéb eljárással készült termékek.

Sütő- és tésztaipari termékek.

Kenyér.

Kenyér minősége.

Kenyér fajtái.

Sütőipari fehértermékek.

Szárasztészták.

Szárasztészták csoportosítása, jellemzése, minősége.

5.9.2. *Élelmiszer áruismeret II.*

72 óra/68 óra

Természetes édesítőszer: Cukor, Méz.
Mesterséges édesítőszer:
Az édesítőszer jelentősége.
Édesipari áruk:
A cukorkák, kakaó és csokoládéárak.
Nugátok és nugátszerű készítmények.
Édesipari lisztes áruk, édesipari tartós sütemények.
Gyümölcsök, zöldségárak:
Gyümölcsök összetétele és táplálkozási jelentősége.
A gyümölcsök csoportosítása.
Hazai és egzotikus gyümölcsök jellemzői.
A zöldségfélék összetétele és táplálkozási jelentősége.
A zöldségfélék csoportosítása.
A zöldségfélék fajtái, árujellemzői
Ehető gombák.
Tartósított gyümölcs- és zöldségárak:
Gyorsfagyasztott gyümölcs- és zöldségárak.
Vízfelvonással, cukrozással és sózással tartósított áruk.
Gyümölcs-zöldség konzervek.
A tej és tejkészítmények:
A tej összetétele és táplálkozási jelentősége.
Fogyasztási tejek.
Ízesített, sűrített, savanyított tejkészítmények, zsírdús készítmények.
Tejtermékek:
Vajféleségek.
Túróféleségek.
Natúr sajtok.
Ömlesztett sajtok.
Húskészítmények, húskonzervek:
Rövid ideig eltartható töltelékes áruk.
Tartós töltelékes áruk.
Darabos húskészítmények.
Húskonzervek.
A tojás.
A tojás értékesítési jellemzői.
A tojás minősége és a jelölések értelmezése.
Étkezési zsírok, olajok:
A zsiradékok összetétele és táplálkozási jelentősége.
A zsiradékok csoportosítása, zsírok és olajok jellemzői.
Alkoholmentes italok.
A, szódavíz, ásványvizek és gyógyvizek.
Üdítőitalok, sűrítvények, gyümölcszörpök, gyümölcs- és zöldséglevek csoportjai.
árujellemzői.
Az alkoholtartalmú italok:
A borok csoportosítása Magyarország borvidékei.
A bor, forgalmazása.
A borok főbb típusai, árujellemzésük.
Sörök:

A sörök csoportosítása alapanyag és készítési mód szerint.

A sör, forgalmazása.

A sörök főbb típusai, árujellemezésük.

Szeszesitalipari termékek:

Párlatok, likőrök.

A pálinka jellemzői, a pálinka, mint hungaricum.

Koffeintartalmú élvezeti szerek:

A kávéfajtái, minősége.

Kávékivonatok, kávépótló szerek.

A tea fajtái, minősége.

Virágteák, ízesített teák, gyógyteák, pótteák.

Fűszerek és ízesítőszerke:

A fűszerek minősége, csoportosítása, forgalmazása.

Hazai fűszerkülönlegességek.

Fűszerkeverékek, fűszerpótlók.

Ízesítők, zamatosító, állományjavítók.

5.9.3. Vegyi áruk ismerete

46,5 óra/47,5 óra

Vegy-árak csoportosítása, jellemzői, minőségi követelményei.

A vegyi áruk csomagolása.

A címkén található jelölések, jelképek, veszélyes anyagok, környezetkímélő, környezetbarát jelek.

A szappanok és a mosás anyagai:

Szappanok.

Mosószerke.

Mosási segédanyagok.

Háztartási tisztító- és ápolószerke:

Mosogatószereke.

Általános tisztítószereke, lemosók.

Súrolószerke.

Szőnyeg- és kárpittisztító szereke.

Ablak-, tükör-, üvegtisztítók.

Folttisztító szereke.

Bútorápoló szereke.

Padlóápoló szereke.

Fertőtlenítő-, vízköoldó és maró hatású szereke.

Tűzhelytisztítók.

Testápoló és személyes higiéniaát szolgáló készítmények:

Fürdő- és tusoló készítmények.

Testápoló tejek, emulziók.

Kéz- és lábápoló készítmények.

Hintőporok.

Szörtelenítő készítmények.

Hajápolási készítmények.

Fog- és szájápoló készítmények.

Borotválkozószerke.

Dezodorok és izzadáást gátló készítmények.

Napozószerke.

Arcápolók, díszítőkozmetikumok és illatszereke.

Arcápoló készítmények, krémek, kenőcsök.

Díszítő kozmetikumok, ajakápolók, a szemkörnyék kozmetikumai.

Illatszerek.
 Babaápolási készítmények.
 Norinbergi áruk:
 Kozmetikai kiegészítő áruk.
 Egészségügyi áruk.
 Háztartási áruk.

5.10. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem/szaktanterem.

5.11. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.11.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás			x	
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	szemléltetés			x	
7.	projekt		x		
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szimuláció			x	
10.	szerepjáték			x	
11.	házi feladat			x	

5.11.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	

1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.5.	Csoportos versenyjáték		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Áruterelő szakmai munkatevékenység		x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			
5.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

5.12. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10029-16 azonosító számú

**A műszaki cikkek forgalmazása
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10029-16 azonosító számú A műszaki cikkek forgalmazása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Műszakicikk árúismeret
FELADATOK	
Az áru jellegének és az arculatnak megfelelően kihelyezi a műszaki cikkeket	x
Árubemutató eszközön, panelon beépíti, csatlakoztatja, működteti az árut, útmutató alapján	x
Betartja az érintésvédelmi szabályokat	x
Bemutatja a műszaki cikkek használatát és kezelését, meggyőződik üzemképességükről Ellenőrzi a műszaki cikkekhez szükséges dokumentumok meglétét, tartalmát	x
Értelmezi az energiacímke adattartalmát	x
Számítógépen figyelemmel kíséri a készleten lévő termékek mennyiségét	x
A vevő igényeinek megfelelően a bolti árukészletből és/vagy katalógusból terméket ajánl	x
Tájékoztatást ad az áruhitel lehetőségeiről	x
Tájékoztatást ad a kapcsolódó szolgáltatásokról	x
Megszervezi a házhozszállítást, vagy átadja a vevőnek az árut	x
Előjegyzést vesz fel	x
Szakzerű tájékoztatást ad a jótállásról, szavatosságról, és kiterjesztett jótállásról	x
Kitölti a jótállási jegyet	x
Megszervezi vagy tájékoztatást ad a műszaki cikkekhez kapcsolódó garanciális javítással kapcsolatban	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A műszaki cikkek csoportosítása, jellemzői, minőségi követelményei	x
Használati útmutatók értelmezése	x
A műszaki cikkek beépítése, csatlakoztatása, működtetése	x
A műszaki cikkek jellemzőiről való vevői tájékoztatás	x
A műszaki cikkekhez kapcsolódó kísérő okmányok tartalma, címkék, piktogramok értelmezése	x

Műszaki cikkek jóállása, szavatossága, kiterjesztett jóállása	x
A műszaki cikkek átvételére, szállítására, tárolására vonatkozó követelmények	x
Műszaki cikkek értékesítéséhez kapcsolódó szolgáltatások fajtái	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Szakmai szoftverek használata	x
Hallott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvű beszédképesség	x
Műszaki rajzok, piktogramok értelmezése	x
Árumozgató eszközök kézi szerszámok-, eszközök használata	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önállóság	x
Felelősségtudat	x
Pontosság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Segítőképeség	x
Közérthetőség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Ismeretek helyén való alkalmazása	x
Eredményorientáltság	x

6. Műszakcikk áruismeret tantárgy

136,5 óra/134 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy elméleti oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók ismerjék a műszaki cikkek széles skáláját, jellemzőit, minőségi követelményeit és ezek alapján legyenek képesek csoportosítani azokat. Értsék és alkalmazzák a használati útmutatókat, biztonságosan tudjanak felhasználni tanácsokat adni a vevőknek, azonos termékkörön belül vásárlási javaslatokat nyújtani.

Az elmülethez szorosan kapcsolódó olyan gyakorlati tudnivalókat sajátítsanak el, amelyek a mindennapi munkában sűrűn előfordulnak: mélyítik az ismeretanyagot; lehetővé teszik a fogyasztó-centrikus szemlélet kialakítását a képességek szintjén; mintát adnak a mindennapi munkában adódó feladatok megoldására, a minőség értékelésére, az árujellegnek, az előírásoknak megfelelő mennyiségi és minőségi árumegővásra.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az általános iskolában elsajátított fizika tantárgy keretében megszerzett tudásanyag.

6.3. Témakörök

6.3.1. Műszaki alapismeretek, ipari tömegcikkek

35 óra/30 óra

- Műszaki alapismeretek.
- Energiahordozók.
- Elektromos alapismeretek.
- Energiaosztályok.
- Érintésvédelem.
- Kötőelemek, kéziszerszámok.

Villamos szerelési anyagok.
Vezetékek.
Csatlakozók, aljzatok, villák, foglalatok.
Fényforrások.

6.3.2. Elektromos háztartási készülékek

65 óra/72 óra

Elektromos és nem elektromos sütő- és főzőkészülékek.
Gáztűzhelyek.
Elektromos tűzhelyek.
Kombinált tűzhelyek.
Beépíthető tűzhelyek.
Főzőlapok.
Kontakt és sugárzó hőátadású hordozható sütők.
Olajsütők.
Mikrohullámú sütők.
Légkeveréses edények.
Elektromos fűtőkészülékek.
Hősugárzók.
Hókandallók.
Olajradiátorok.
Klímaberendezések.
Elektromos kisgépek és készülékek.
Turmixgépek, botmixerek.
Gyümölcscentrifugák.
Robotgépek.
Kávéfőzők.
Kenyérpírítók.
Vasalók.
Kozmetikai készülékek.
Hajszárítók.
Hajformázók.
Szőrtelenítők /borotvák, hajnyírók.
Epilátor, I-light.
Elektromos háztartási nagygépek.
Hűtőgépek, fagyasztógépek.
Mosogatógépek.
Páraelszívók.
Mosógépek.
Szárítógépek.
Porszívók.

6.3.3. Híradástechnika

36,5 óra/32 óra

Híradástechnikai készülékek.
Hangszórók, hangdobozok.
Digitál hangrendszerek.
Erősítők.
CD lejátszók, DVD, Blu-ray, média lejátszó.
Televízió készülékek.
Házimozi.
Digitális fényképezőgépek.
Mobiltelefonok, tartozékok.
Számítástechnikai termékek.

A műszaki cikkek átvételére, szállítására, tárolására vonatkozó követelmények.
Használati útmutatók értelmezése.

A műszaki cikkek csatlakoztatása, beépítése, vevői tájékoztatás, értékesítéshez.
kapcsolódó szolgáltatások.

A műszaki cikkekhez kapcsolódó okmányok tartalma, címkék, piktogramok
értelmezése.

Szavatosság, jótállás, kiterjesztett jótállás, garanciális javítás.

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem/szaktanterem.

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás			x	
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	szemléltetés			x	
7.	projekt		x		
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szimuláció			x	
10.	szerepjáték			x	
11.	házi feladat			x	

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	

1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.5.	Csoportos versenyjáték		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Áruterelő szakmai munkatevékenység		x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11691-16 azonosító számú

**Eladástan
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11691-16 azonosító számú Eladástan megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Eladástan	Eladási gyakorlat
FELADATOK		
Alkalmazza az eladóval szemben támasztott viselkedési formákat és magatartási szabályokat.		x
Bemutatja a vásárló udvarias köszöntési formáit.	x	x
Alkalmazza a meggyőzésen alapuló eladói magatartás szemléletét, és módszereit.		x
Megszólítja a vevőt, vásárlási szándéka felől érdeklődik.		x
Felkelti a vásárló érdeklődését.		x
Segítőképz hozzáállással kezeli a vevőreklamációt.		x
Ösztönzi a vásárlást, a vásárló érdeklődésének megfelelően árut ajánl.		x
Meggyőző érveléstechnikával segíti a vásárlót a döntésben.		x
Tájékoztatja a vásárlót az áruhoz kapcsolódó szolgáltatásokról, az igénybevétel feltételeiről.		x
Kiszolgálás közben kapcsolódó árufeléseket ajánl.		x
Felhívja a figyelmet a kiemelt ajánlatokra, akciókra, szezonális termékekre.		x
Megfelelő kommunikációval, kérdésfeltevéssel és pozitív kisugárással elősegíti a sikeres vásárlást.		x
Befejezi a kiszolgálást, udvariasan elköszön a vásárlótól.		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Az eladóval szemben támasztott követelmények.	x	
Az udvarias kiszolgálás és vásárlóval történő helyes bánásmód.	x	
Az eladótól elvárt beszédkultúra és megjelenés.	x	
A vásárlás indítékai, a vásárlási döntés folyamata.	x	x
Benyomáskeltés, hozzáállás, viszonyulás.		x
Kérdéstechnikai alapok.	x	
Az áruk szakszerű bemutatása, áruajánlás, érveléstechnika gyakorlata.	x	x
A folyamatok egyes fázisainak észlelése, az elfogadás/elutasítás felismerése.		x

Az akvizíciós beszélgetés szakaszai.	x	
A vásárlás ösztönzés eszközei.	x	
Az eladói munka hatása az árbevételre.	x	
Vásárlótípusok és vásárlói magatartások ismerete.	x	
A lélektan és az etika jelentősége az eladói munkában.	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Verbális és nem verbális kommunikációs készség	x	x
Tolerancia, empátia	x	x
Megnyerő, magabiztos fellépés, asszertivitás	x	x
Vevőorientált gondolkodás	x	x
Szakmai szöveg megértése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség		x
Külső megjelenés		x
Elhivatottság	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Meggyőző képesség	x	x
Hatékony kérdezés készsége	x	x
Konfliktuskezelő készség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Áttekintő képesség	x	
Problémamegoldó képesség	x	x
Figyelem megosztás képessége	x	x

Eladástan tantárgy 67 óra/67 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

6.7. A tantárgy tanításának célja

Az Eladástan tantárgy célja, hogy a tanulók elméletben megismerjék a vásárlói típusokat, a velük szembeni helyes eladói magatartást. Az eladóval szemben támasztott követelmények mellett a testbeszéd jelentőségét és az eladási technikát is megismerik. A tanulók legyenek képesek úgy értékesíteni az árukat, hogy az eladási folyamat elméleti anyagát alkalmazzák magyar és idegen nyelven.

6.8. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

6.9. Témakörök

6.9.1. Eladási ismeretek

36 óra/36 óra

A vásárlás pszichológiai tényezői.

Az eladás jelentősége a gazdaságban.

A vásárlás indítékai.

A vásárlási indítékok megismerése a vásárlási döntés folyamata.

A vásárlói típusok, vásárlói magatartások.

Magatartás szerinti vevőtípusok, és jellemzőik.

Különböző nemű és életkorú vevőtípusok.

Az eladó:

Az eladóval szemben támasztott követelmények.
 Szakmai viszonyulás.
 Szaktudás.
 Magatartás, viselkedés.
 Megjelenés.
 Testbeszéd.
 Nyelvi kifejezőerő.
 Az eladás technikája:
 Érintkezési szakasz:
 A vevők fogadása, a vásárlói igények megismerése.
 A köszöntés formái, kultúrája.
 A szükséglet felmérése.
 A meggyőzés szakasza:
 Benyomáskeltés, hozzáállás, viszonyulás.
 Az áruk szakszerű bemutatása, áruajánlás, érveléstechnika gyakorlata.
 Kérdéstechnikai alapok.
 A folyamatok egyes fázisainak észlelése, az elfogadás/elutasítás felismerése.
 A kifogások kezelése.
 Kiegészítő áruajánlás.
 Záró szakasz:
 Erősítő hatás.
 Számlakiállítás.
 Csomagolás.
 Fizetés.
 Búcsúzás.
 Személytelen árubemutató.
 A vásárlás ösztönzés eszközei.

6.9.2. Eladás idegen nyelven

31 óra/31 óra

Számok (méretek, árak), színek, mértékegységek
 Élelmiszerek megnevezése.
 Szituációk az élelmiszerboltban.
 Műszaki cikkek megnevezése.
 Szituációk a műszaki cikk üzletben.
 Ruházati termékek megnevezése.
 Szituációk a ruházati boltban.

6.10. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem/szaktanterem/demonstrációs terem.

6.11. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.11.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	magyarozat			x	
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás			x	
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		

6.	szemléltetés			x	
7.	projekt		x		
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szimuláció			x	
10.	szerepjáték			x	
11.	házi feladat			x	

6.11.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.5.	Csoportos versenyjáték		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				

4.1.	Ártermelő szakmai munkatevékenység		x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés		x		
5.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

6.12. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Eladási gyakorlat tantárgy

170 óra/201 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

7.1. A tantárgy tanításának célja

Az Eladási gyakorlat tantárgy célja, hogy a tanulók az eladóval szemben támasztott követelményeknek megfelelően viselkedjenek. Gyakorolják az eladási folyamatot a vásárlóval folytatott kommunikáció során magyarul és idegen nyelven. Az érveléstechnikát szakszerűen alkalmazzák, figyelembe véve a vevőtípusokat. Információk nyújtásával segítik az eladást, a konfliktus helyzeteket jól kezelik.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

7.3. Témakörök

7.3.1. Az eladó személyisége

60 óra/67 óra

Az eladó megjelenése az üzletben.

Az eladó magatartása a gyakorlatban. (illemszabályok).

Beszédstílus (szókincs, hangnem, hangerő) helyes alkalmazása.

Alkalmazza a helyes testbeszédet.

A vevőtípusok felismerése (határozott, határozatlan vevő stb.).

Az egyes vevőtípusokkal szembeni helyes viselkedés.

Megfelelő viselkedés a vevőkkel szemben életkor és nem szerint. (A nőekkel, férfiakkal, gyerekekkel, idősekkel szembeni viselkedés).

7.3.2. Az eladási folyamat gyakorlása

110 óra/134 óra

Bemutatja a vásárló udvarias köszöntési formáit.

Megszólítja a vevőt, vásárlási szándéka felől érdeklődik.

Felismeri a visszatérő vevőket, törzsvásárlókat és kiemelt figyelmet fordít rájuk.

Megjelenéstől függetlenül minden vásárlónak megadja a tiszteletet és udvarias kiszolgálásban részesíti.

Felkelti a vásárló érdeklődését.

Alkalmazza a meggyőzésen alapuló eladói magatartás szemléletét, és módszereit.

Ösztönzi a vásárlást, a vásárló érdeklődésének megfelelően árut ajánl.

Tapintatosan érdeklődik a vevő érzékenységről és annak megfelelően ajánl árut. Felhívja a figyelmet a kiemelt ajánlatokra, akciókra, szezonális termékekre. Tájékoztatja a vásárlót az áruhoz kapcsolódó szolgáltatásokról, az igénybevétel feltételeiről.

Kiszolgálás közben kapcsolódó áruφέléseket ajánl.

Felhívja a figyelmet a kiemelt ajánlatokra, akciókra, szezonális termékekre.

Meggyőző érveléstechnikával segíti a vásárlót a döntésben.

Megfelelő kommunikációval, kérdésfeltevéssel és pozitív kisugárással elősegíti a sikeres vásárlást.

Készlethiány esetén helyettesítő terméket ajánl, vagy közbenjár az áruutánpótlás érdekében.

Befejezi a kiszolgálást, udvariasan elköszön a vásárlótól.

Segítőkész hozzáállással a fogyasztót megillető jogok szerint kezeli és intézi a vevőreklamációt.

Konfliktushelyzet megoldása.

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem és/vagy szakma-specifikus tanműhely vagy szakma specifikus gazdálkodó szervezet.

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás			x	
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	szemléltetés			x	
7.	projekt		x		
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szimuláció			x	
10.	szerepjáték			x	
11.	házi feladat			x	

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
3.5.	Csoportos versenyjáték		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Áruterelő szakmai munkatevékenység		x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x			
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés		x		
5.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

I. Három évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 140 óra

2/10. évfolyamot követően 140 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 1/9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Munka-, baleset-, és tűzvédelem sajátosságai a gyakorlati képzőhelyen.

Kereskedelmi gyakorlat:

Az áruforgalmi folyamat (beszerzés, készletezés, értékesítés.) elemeinek és a hozzá kapcsolódó bizonylatoknak a gyakorlatban való megismerése.

Áruátvételhez szükséges eszközök, valamint a visszáru és a visszaszállítandó göngyölegek előkészítése.

Az áruk mennyiségi és minőségi átvételét megismeri, a kapcsolódó bizonylatokat ellenőrzi.

Az árukat szakszerűen elhelyezi a raktárban illetve az eladótérben.

Árumozgató gépeket, eszközöket szabályszerűen használja.

Leltározásban való részvétel, a hozzá kapcsolódó bizonylatok megismerése (leltárfelvételi ív, leltárösszesítő, jegyzőkönyv).

Az áruk kicsomagolása és előcsomagolása, a vevők tájékoztatását szolgáló információk meglétének ellenőrzése.

Az áru szakmai szempontok szerinti kihelyezése, figyelembe véve a kereskedelmi egység boltképét.

Áruvédelmi címkék elhelyezése a termékeken.

A fogyasztói ár szabályszerű feltüntetése.

Árjelző táblák, vonalkódok készítése.

A vevők fogadása, a vásárlói igények megismerése, az áruk bemutatása, ajánlása.

Hulladékkezelési szabályok megismerése, betartása.

Áruforgalom bizonylatainak szabályszerű kitöltése és kezelése: szállítólevél, árucseré utalvány, készpénzfizetési számla, nyugta, számla (tartalma, bizonylat kitöltése, kézzel és/vagy géppel).

Eladási gyakorlat:

Az eladó magatartása a gyakorlatban. (illemszabályok).

Beszédstílus (szókincs, hangnem, hangerő) helyes alkalmazása.

Alkalmazza a helyes testbeszédet.

A vevőtípusok felismerése (határozott, határozatlan vevő stb.).

Az egyes vevőtípusokkal szembeni helyes viselkedés.

Az eladási folyamat gyakorlása:

A vásárlót udvariasan köszönti.

Megszólítja a vevőt, vásárlási szándéka felől érdeklődik.

Felismeri a visszatérő vevőket, törzsvásárlókat és kiemelt figyelmet fordít rájuk.

Megjelenéstől függetlenül minden vásárlónak megadja a tiszteletet és udvarias kiszolgálásban részesíti.

Felkelti a vásárló érdeklődését.

Alkalmazza a meggyőzésen alapuló eladói magatartás szemléletét, és módszereit.

Ösztönzi a vásárlást, a vásárló érdeklődésének megfelelően árut ajánl.

Tapintatosan érdeklődik a vevő árérzékenységéről és annak megfelelően ajánl árut.
Felhívja a figyelmet a kiemelt ajánlatokra, akciókra, szezonális termékekre.
Tájékoztatja a vásárlót az áruhoz kapcsolódó szolgáltatásokról, az igénybevétel feltételeiről.

Kiszolgálás közben kapcsolódó áruféleségeket ajánl.

Felhívja a figyelmet a kiemelt ajánlatokra, akciókra, szezonális termékekre.

Meggyőző érveléstechnikával segíti a vásárlót a döntésben.

Készlethiány esetén helyettesítő terméket ajánl, vagy közbenjár az áruutánpótlás érdekében.

Befejezi a kiszolgálást, udvariasan elköszön a vásárlótól.

Konfliktushelyzet megoldása.

A 2/10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Munka-, baleset-, és tűzvédelem sajátosságai a gyakorlati képzőhelyen.

Kereskedelmi gyakorlat:

Az áruforgalmi folyamat (beszerzés, készletezés, értékesítés.) elemeinek és a hozzá kapcsolódó bizonylatok megismerése a gyakorlatban.

A beszerzendő áruk mennyiségének, minőségének, összetételének meghatározása. A megrendelés módjai, dokumentumai a gyakorlati képzőhelyen.

Áruátvételhez szükséges eszközök, valamint a visszáru és a visszaszállítandó göngyölegek előkészítése.

Az áruk mennyiségi és minőségi átvételét megismeri, a kapcsolódó bizonylatokat ellenőrzi. Az áruhoz előírás szerint csatolandó dokumentumok meglétét, szabályszerűségét ellenőrzi.

Az árukat szakszerűen elhelyezi a raktárban illetve az eladótérben.

Árumozgató gépeket, eszközöket szabályszerűen használja.

Leltározásban való részvétel, a hozzá kapcsolódó bizonylatok megismerése (leltárfelvételi ív, leltárösszesítő, jegyzőkönyv).

Az áruk kicsomagolása és előcsomagolása, a vevők tájékoztatását szolgáló információk meglétének ellenőrzése.

Az áru szakmai és a kereskedelmi egység boltképéhez igazodó kihelyezése.

Áruvédelmi címkék elhelyezkedése a termékeken.

A fogyasztói ár szabályszerű feltüntetése.

Árjelző táblák, vonalkódok készítése.

A vevők fogadása, a vásárlói igények megismerése, az áruk bemutatása, ajánlása.

Hulladékkezelési szabályok megismerése, betartása.

Áruforgalom bizonylatainak szabályszerű kitöltése és kezelése: szállítólevél, árucseré utalvány, készpénzfizetési számla, nyugta, számla (tartalma, bizonylat kitöltése, kézzel és/vagy géppel).

Eladási gyakorlat:

Az eladó magatartása a gyakorlatban. (illemszabályok).

Beszédstílus (szókincs, hangnem, hangerő) helyes alkalmazása.

Alkalmazza a helyes testbeszédet.

A vevőtípusok felismerése (határozott, határozatlan vevő stb.).

Az egyes vevőtípusokkal szembeni helyes viselkedés.

Az eladási folyamat gyakorlása:

A vásárlót udvariasan köszönti.

Megszólítja a vevőt, vásárlási szándéka felől érdeklődik.

Felismeri a visszatérő vevőket, törzsvásárlókat és kiemelt figyelmet fordít rájuk.

Megjelenéstől függetlenül minden vásárlónak megadja a tiszteletet és udvarias kiszolgálásban részesíti.

Felkelti a vásárló érdeklődését.

Alkalmazza a meggyőzésen alapuló eladói magatartás szemléletét, és módszereit.

Ösztönzi a vásárlást, a vásárló érdeklődésének megfelelően árut ajánl. Felhívja a figyelmet a kiemelt ajánlatokra, akciókra, szezonális termékekre.

Tájékoztatja a vásárlót az áruhoz kapcsolódó szolgáltatásokról, az igénybevétel feltételeiről.

Kiszolgálás közben kapcsolódó áruféleségeket ajánl.

Felhívja a figyelmet a kiemelt ajánlatokra, akciókra, szezonális termékekre.

Meggyőző érveléstechnikával segíti a vásárlót a döntésben.

Készlet hiány esetén helyettesítő terméket ajánl, vagy közbenjár az áruutánpótlás érdekében.

Befejezi a kiszolgálást, udvariasan elköszön a vásárlótól.

Konfliktushelyzet megoldása.

Jogszabályok alkalmazása:

Csomagolásra vonatkozó előírások.

Gyermek- és fiataalkorúak védelmét szolgáló előírások.

Szavatosság, szavatossági idők, kellékszavatosság.

Jótállás, kiterjesztett jótállás, jótállási jegy.

Fogyasztói panaszok kezelése, ügyfélszolgálat.

Vásárlók könyve vezetése.

Hulladékkezelési szabályok: csomagolóeszközök összegyűjtése, környezetvédelem.

Pénztár- és pénzkezelés gyakorlata:

A pénztáros feladatai, pénzkezelésre, pénzelszámolásra vonatkozó szabályok.

A pénztárgépek használatának szabályai.

Bizonylatkitöltés:

Szállítólevél (tartalma, bizonylat kitöltése, kézzel és/vagy géppel).

Visszáru jóváírás bizonylat, visszáru számla (tartalma, kitöltése).

Jótállási jegy kitöltése.

Árucseré utalvány.

Készpénzfizetési számla (tartalma, bizonylat kitöltése, kézzel és/vagy géppel).

Számla (tartalma, bizonylat kitöltése, kézzel és/vagy géppel).

Nyugta (tartalma, kitöltése).

Pénztárjelentés, Pénztárelszámolás.

Jegyzőkönyvek (szállítói, vásárlói minőségi kifogás).

II. Két évfolyamos oktatás közismereti képzés nélkül

1. évfolyamot követően 160 óra

Az 1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Munka-, baleset-, és tűzvédelem sajátosságai a gyakorlati képzőhelyen .

Kereskedelmi gyakorlat:

Az áruforgalmi folyamat (beszerzés, készletezés, értékesítés.) elemeinek és a hozzá kapcsolódó bizonylatok megismerése a gyakorlatban.

A beszerzendő áruk mennyiségének, minőségének, összetételének meghatározása. A megrendelés módjai, dokumentumai a gyakorlati képzőhelyen.

Áruátvételhez szükséges eszközök, valamint a visszáru és a visszaszállítandó göngyölegek előkészítése.

Az áruk mennyiségi és minőségi átvételét megismeri, a kapcsolódó bizonylatokat ellenőrzi. Az áruhoz előírás szerint csatolandó dokumentumok meglétét, szabályszerűségét ellenőrzi.

Az árukat szakszerűen elhelyezi a raktárban illetve az eladótérben.

Árumozgató gépeket, eszközöket szabályszerűen használja.

Leltározásban való részvétel, a hozzá kapcsolódó bizonylatok megismerése (leltárfelvételi ív, leltárösszesítő, jegyzőkönyv).

Az áruk kicsomagolása és előcsomagolása, a vevők tájékoztatását szolgáló információk meglétének ellenőrzése.

Az áru szakmai és a kereskedelmi egység boltképéhez igazodó kihelyezése.

Áruvédelmi címkék elhelyezkedése a termékeken.

A fogyasztói ár szabályszerű feltüntetése.

Árjelző táblák, vonalkódok készítése.

A vevők fogadása, a vásárlói igények megismerése, az áruk bemutatása, ajánlása.

Hulladékkezelési szabályok megismerése, betartása.

Áruforgalom bizonylatainak szabályszerű kitöltése és kezelése: szállítólevél, árucseré utalvány, készpénzfizetési számla, nyugta, számla (tartalma, bizonylat kitöltése, kézzel és/vagy géppel).

Eladási gyakorlat:

Az eladó magatartása a gyakorlatban. (illemszabályok).

Beszédstílus (szókincs, hangnem, hangerő) helyes alkalmazása.

Alkalmazza a helyes testbeszédet.

A vevőtípusok felismerése (határozott, határozatlan vevő stb.).

Az egyes vevőtípusokkal szembeni helyes viselkedés.

Az eladási folyamat gyakorlása:

A vásárlót udvariasan köszönti.

Megszólítja a vevőt, vásárlási szándéka felől érdeklődik.

Felismeri a visszatérő vevőket, törzsvásárlókat és kiemelt figyelmet fordít rájuk.

Megjelenéstől függetlenül minden vásárlónak megadja a tiszteletet és udvarias kiszolgálásban részesíti.

Felkelti a vásárló érdeklődését.

Alkalmazza a meggyőzésen alapuló eladói magatartás szemléletét, és módszereit.

Ösztönzi a vásárlást, a vásárló érdeklődésének megfelelően árut ajánl. Felhívja a figyelmet a kiemelt ajánlatokra, akciókra, szezonális termékekre.

Tájékoztatja a vásárlót az áruhoz kapcsolódó szolgáltatásokról, az igénybevétel feltételeiről.

Kiszolgálás közben kapcsolódó áruφέleségeket ajánl.

Felhívja a figyelmet a kiemelt ajánlatokra, akciókra, szezonális termékekre.

Meggyőző érveléstechnikával segíti a vásárlót a döntésben.

Készlethiány esetén helyettesítő terméket ajánl, vagy közbenjár az áruutánpótlás érdekében.

Befejezi a kiszolgálást, udvariasan elköszön a vásárlótól.

Konfliktushelyzet megoldása.

Jogszabályok alkalmazása:

Csomagolásra vonatkozó előírások.

Gyermek- és fiataalkorúak védelmét szolgáló előírások.

Szavatosság, szavatossági idők, kellékszavatosság.

Jótállás, kiterjesztett jótállás, jótállási jegy.

Fogyasztói panaszok kezelése, ügyfélszolgálat.

Vásárlók könyve vezetése.

Hulladékkezelési szabályok: csomagolóeszközök összegyűjtése, környezetvédelem.

Pénztár- és pénzkezelés gyakorlata:

A pénztáros feladatai, pénzkezelésre, pénzelszámolásra vonatkozó szabályok.

A pénztárgépek használatának szabályai.

Bizonylatkitöltés:

Szállítólevél (tartalma, bizonylat kitöltése, kézzel és/vagy géppel).

Visszaru jóváírás bizonylat, visszaru számla (tartalma, kitöltése).

Jótállási jegy kitöltése.

Árucseres utalvány.

Készpénzfizetési számla (tartalma, bizonylat kitöltése, kézzel és/vagy géppel).

Számla (tartalma, bizonylat kitöltése, kézzel és/vagy géppel).

Nyugta (tartalma, kitöltése).

Pénztárjelentés, Pénztárelszámolás.

Jegyzőkönyvek (szállítói, vásárlói minőségi kifogás).

Előírt gyakorlat: —

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: –

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakközépiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	713 óra/év	25,5 óra/hét	791 óra/év
Összesen:		2343 óra		2583 óra

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
1. évfolyam	31,5 óra/hét	1134 óra/év	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy.		160 óra		160 óra
2. évfolyam	31,5 óra/hét	977 óra/év	35 óra/hét	1085 óra/év

Összesen:	2271 óra		2505 óra
-----------	----------	--	----------

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással						Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül							
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam		
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		
		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy	
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	8,5	6	140	9	14	140	9	14	14	17	160	14	17,5	
	Összesen	14,5			23,0			23		31			31,5		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5		0,5					
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2		2					
10960-16 Vállalkozási, kereskedelmi alapok	Gazdálkodási alapismeretek				3								3		
	Gazdálkodási alapszakgyakorlatok					3,5								3	
10961-16 Kertészeti alapismeretek	Növénytan	1								1					
	Termesztési ismeretek	2								2					
	Termesztési ismeretek gyakorlat		1,5								2,5				
	Műszaki alapismeretek	2								2					
	Műszaki alapismeretek gyakorlat		2,5								3				
10962-16 Kertészeti munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	1								1					
11024-16 Kerti munkák	Kerti munkák	2,5								2,5					
	Kerti munkák gyakorlat		2								3				
11025-16	Gyümölcstermesztési alapok				2			2					4		

Kertészeti termesztés	Gyümölcstermesztési alapok gyakorlat					3,5			4,5					7,5
	Zöldségtermesztési alapok				2			1,5					4	
	Zöldségtermesztési alapok gyakorlat					3,5			4,5					7
	Szőlőtermesztés				2			3		3,5			3	
	Szőlőtermesztés gyakorlat					3,5			5		8,5			

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül							
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		Összesen	1. évfolyam			2. évfolyam		Összesen		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy		e	gy	ögy	e	gy			
A szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	306	216	140	324	504	140	281	434	2065	512	612	160	434	542	2100		
	Összesen	522			828			715			1124			976				
	Elméleti óraszámok (arány ögy-vel)	911 óra (38,8%)									946 óra (41,9%)							
	Gyakorlati óraszámok (arány ögy-vel)	1154 óra (61,2%)									1154 óra (58,1%)							
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	0	0		0	0		15	0	15	15	0		0	0	15		
	Munkajogi alapismeretek							4		4	4					4		
	Munkaviszony létesítése							4		4	4					4		
	Álláskeresés							4		4	4					4		
	Munkanélküliség							3		3	3					3		
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	0	0		0	0		62	0	62	62	0		0	0	62		
	Nyelvtani rendszerezés 1							10		10	10					10		
	Nyelvtani rendszerezés 2							10		10	10					10		
	Nyelvi készségfejlesztés							24		24	24					24		
	Munkavállalói szókincs							18		18	18					18		
10960-16 Vállalkozási, kereskedelmi alapok	Gazdálkodási alapismeretek	0	0		108	0		0	0	108	0	0		93	0	93		
	A termelés erőforrásai				12					12				11		11		
	A termelési folyamat elemzése				12					12				11		11		
	A termelési folyamat szervezése				13					13				11		11		
	A termelés pénzügyei				12					12				10		10		

	Vállalkozási alapismeretek				12					12				10		10
	Vállalkozások alapítása				12					12				10		10
	A vállalkozás működtetése				12					12				10		10
	Marketing				12					12				11		11
	Fogyasztóvédelem				4					4				4		4
	Európai Unió ismeretek				7					7				5		5
	Gazdálkodási alagyakorlatok	0	0		0	126		0	0	126	0	0		0	93	93
	Adózási ismeretek				14					14				14		14
	Östermelés adózása				14					14				7		7
	Vállalkozás gyakorlata				21					21				14		14
	A vállalkozás működtetése során szükséges kalkulációk				14					14				14		14
	Tervezési gyakorlat				14					14				7		7
	Pályázatkészítési gyakorlat				14					14				14		14
	A vállalkozás marketing tevékenysége				14					14				9		9
	Adminisztráció				14					14				7		7
	Kommunikáció				7					7				7		7
10961-16 Kertészeti alapismeretek	Növénytan	36	0		0	0		0	0	36	36	0		0	0	36
	A növények külső és belső felépítése	14								14	14					14
	A növények életjelenségei	8								8	8					8
	Növényrendszertan	8								8	8					8
	Környezettan	6								6	6					6
	Termesztési ismeretek	72	0		0	0		0	0	72	72	0		0	0	72
	A kertészeti termesztés tárgyi feltételei	4								4	4					4
	Éghajlat	12								12	12					12
	Talajtan	14								14	14					14
	Talajművelés	10								10	10					10
	Trágyázás	10								10	10					10
	Öntözés	10								10	10					10
	Növényvédelem	12								12	12					12
	Termesztési ismeretek gyakorlat	0	54		0	0		0	0	54	0	90		0	0	90
A kertészeti termesztés tárgyi feltételeinek megismerése		7							7		14				14	

	Éghajlattani gyakorlatok		14						14		17			17
	Talajtani gyakorlatok		7						7		17			17
	Trágyázási gyakorlatok		7						7		21			21
	Növényvédelmi gyakorlatok		19						19		21			21
	Műszaki alapismeretek	72	0	0	0	0	0	0	72	72	0	0	0	72
	Anyagismeret	4							4	4				4
	A műszaki ábrázolás alapjai	12							12	12				12
	Gépelemek, szerkezeti egységek	6							6	6				6
	Belsőégésű motorok	12							12	12				12
	Az erőgépek szerkezeti felépítése	10							10	10				10
	Villanymotorok	2							2	2				2
	A termesztés, növényápolás gépei	26							26	26				26
	Műszaki alapismeretek gyakorlat	0	90	0	0	0	0	0	90	0	108	0	0	108
	Kéziszerszámok, anyagok ismerete, használata		5						5		7			7
	Gépelemek, szerkezeti egységek ismerete		5						5		7			7
	Motorok szerkezete, működtetése		14						14		21			21
	Erőgépek szerkezete, működtetése		21						21		21			21
	Elektromos berendezések, villanymotorok működtetése		5						5		7			7
	Erőgépek, munkagépek összekapcsolása		14						14		14			14
	A termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése		26						26		31			31
	Munkavállalói ismeretek	36	0	0	0	0	0	0	36	36	0	0	0	36
10962-16 Kertészeti munkavállalói ismeretek	Munkavédelmi szabályozás és felügyelet	2							2	2				2
	Munkáltatók és munkavállalók munkavédelmi jogai és kötelességei	2							2	2				2
	Balestek, baleset-elhárítás	5							5	5				5
	A munkavégzés jellegzetességei	2							2	2				2
	Munkaegészségtan	4							4	4				4

	Munkalélektan	2							2	2				2
	A kertészeti munkavégzés biztonságtechnikája	5							5	5				5
	Tűz- és robbanásvédelem	4							4	4				4
	Környezet- és természetvédelem	6							6	6				6
	Munkajogi alapismeretek	4							4	4				4
11024-16 Kerti munkák	Kerti munkák	90	0	0	0	0	0	0	90	90	0	0	0	90
	A gyümölcstermő növények	10							10	10				10
	Gyümölcstermő növények telepítése	6							6	6				6
	A termőkorú gyümölcstermő növények ápolási munkái, betakarítása	14							14	14				14
	A zöldségnövények	8							8	8				8
	A zöldségnövények termesztési módjai	7							7	7				7
	A zöldségnövények szaporítása	8							8	8				8
	A zöldségnövények ápolási munkái, betakarítása	8							8	8				8
	A szőlőnövény, szőlőfajták	13							13	13				13
	A szőlő ültetése, a termő szőlő ápolási munkái	11							11	11				11
	A szőlő betakarítása	5							5	5				5
	Kerti munkák gyakorlat	0	72	0	0	0	0	0	72	0	108	0	0	108
	Kerti növények betakarítása		14						14		21			21
	Ültetési munkák		7						7		14			14
	Növényismeret		7						7		14			14
	Fenntartó metszés		14						14		21			21
Zöldségnövények szaporítása		7						7		14			14	
Ápolási munkák		23						23		24			24	
11025-16 Kertészeti termesztés	Gyümölcsstermesztési alapok	0	0	72	0	62	0	134	0	0	124	0	124	
	A gyümölcsstermesztés jelentősége, helyzete			3				3			3		3	
	Gyümölcsstermő növények csoportosítása, növényi részek jellemzése			8				8			8		8	

Gyümölcstermő növények környezetigénye				6				6				6		6
Gyümölcstermő növények szaporítása, nevelése				22				22				19		19
A gyümölcsös telepítésének feltételei, formái, folyamata				12				12				10		10
A metszés célja, elmélete, biológiai alapjai; metszést kiegészítő eljárások				21				21				18		18
Gyümölcsösök tápanyag-utánpótlása							12	12				12		12
Gyümölcsösök talajművelése, öntözése							17	17				18		18
Gyümölcstermőnövények növényvédelme							16	16				14		14
A gyümölcs betakarítása, áruvá készítése, tárolása							17	17				16		16
Gyümölcsstermesztési alapok gyakorlat	0	0		0	126		0	139	265	0	0	0	232	232
Gyümölcsfaiskolai gyakorlatok					14			14					14	14
Gyümölcsösök talajművelése					21			21					14	14
Gyümölcsösök trágyázása					14			14					14	14
A gyümölcsfélék károsítói					14			14					14	14
Oltványok készítése					21			21					29	29
Gyümölcsös telepítése, gyümölcsfélék termőfelületének kialakítása					42			42					42	42
Gyümölcsfélék betakarítása, piaci előkészítése, tárolása								49	49				28	28
Faiskolai munkák								21	21				14	14
Gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása, metszést kiegészítő eljárások, gyümölcsritkítás								34	34				35	35
Gyümölcsösök öntözése, növényvédelme								35	35				28	28
Zöldségtermesztési alapok	0	0		72	0		46	0	118	0	0	124	0	124

A zöldségtermesztés jelentősége, helyzete; a zöldségfélék, csoportosítása				6				6				7		7	
A zöldségnövények környezeti igényei				8				8				9		9	
Termesztőberendezések csoportosítása, jellemzése				12				12				13		13	
A zöldségfélék termesztési módjai				10				10				11		11	
A zöldségfélék szaporítása				10				10				11		11	
A zöldségfélék tápanyag-utánpótlása, talajművelése, öntözése				26				26				26		26	
A zöldségfélék különleges ápolási munkái							7	7				7		7	
A zöldségfélék növényvédelme							9	9				10		10	
A zöldségfélék betakarítása, áru-előkészítése, tárolása							22	22				22		22	
A zöldségvetőmag-termesztés							8	8				8		8	
Zöldségtermesztési alapok gyakorlat	0	0		0	126		0	140	266	0	0	0	217	217	
A zöldségfélék betakarítása, válogatása, osztályozása, csomagolása				28				28					21	21	
A zöldségfélék talajművelése, trágyázása				28				28					21	21	
A vetőmag; a zöldségfélék károsítói				28				28					21	21	
Palántanevelés				28				28					28	28	
A zöldségfélék öntözése				14				14					14	14	
A zöldségfélék talajművelése, trágyázása, tárolása								28	28				28	28	
A zöldségfélék magtermesztése								14	14				7	7	
Termesztőberendezések ismerete, létesítése								35	35				28	28	
Magvetés, palánták ültetése								21	21				21	21	
A zöldségfélék növényvédelme, különleges (speciális) ápolási munkái								42	42				28	28	
Szőlőtermesztés	0	0		72	0		93	0	165	126	0		93	0	219

A szőlőtermesztés jelentősége, helyzete; a szőlő környezeti igénye				16				16	19				19		
A szőlő szaporítása, nevelése				15				15	19				19		
Szőlőültetvény létesítése				10				10	15				15		
Szőlőművelési módok				12				12	17				17		
A szőlő metszése				19				19	28				28		
A szőlő zöldmunkái, talajmunkái							18	18	28				28		
A szőlő tápanyagellátása, öntözése, növényvédelme							30	30				38	38		
Szőlőfajták							12	12				16	16		
A szőlő betakarítása, feldolgozása							17	17				19	19		
A szőlőtermesztés gépei, eszközei							16	16				20	20		
Szőlőtermesztés gyakorlat	0	0		0	126		0	155	281	0	306		0	0	306
A szőlőnövény, a szőlő talajmunkái				21				21		21			21		
Európai szaporítóvessző előállítás				7				7		7			7		
A szőlő károsítói				14				14		14			14		
Alanyvesszők előállítása, oltványok készítése, gyökeres szőlődugványok ellátása				35				35		41			41		
Szőlőültetvény létesítése				28				28		28			28		
A szőlő alakító metszése, zöldmunkái				21				21		35			35		
A szőlő betakarítása, szőlőfajta-ismeret								35	35				35		
A szőlő talajmunkái, a szőlő tápanyagellátása, a szőlőiskola munkái								37	37				41		
Tőkepótlási eljárások, a szőlő metszése								48	48				48		
A szőlő növényvédelme, öntözése								35	35				36		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaiügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédképesség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

8. Foglalkoztatás II. tantárgy

15 óra/15 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

8.3. Témakörök

8.3.1. *Munkajogi alapismeretek*

4 óra/4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

8.3.2. *Munkaviszony létesítése*

4 óra/4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

8.3.3. *Álláskeresés*

4 óra/4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási

Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

8.3.4. **Munkanélküliség**

3 óra/3 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresői tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

8.4. **A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)**

Tanterem

8.5. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**

8.5.1. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

9. Foglalkoztatás I. tantárgy

62 óra/62 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

9.3. Témakörök

9.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1

10 óra/10 óra

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

9.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2

10 óra/10 óra

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

9.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

24 óra/24 óra

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

9.3.4. Munkavállalói szókincs

18 óra/18 óra

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoportbontás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10960-16 azonosító számú

**Vállalkozási, kereskedelmi alapok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10960-16 azonosító számú Vállalkozási, kereskedelmi alapok. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Gazdálkodási alapismeretek	Gazdálkodási alapyakorlatok
FELADATOK		
Megtervezi a vállalkozását	x	x
Ismeri az őstermelői és a kistermelői élelmiszer előállítási tevékenység folytatásának feltételeit	x	x
Kiválasztja a megfelelő vállalkozási formát, elindítja a vállalkozását	x	x
Üzleti tervet készít		x
Megtervezi a vállalkozás anyagi feltételeit	x	
Biztosítja a vállalkozásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket	x	x
Betartja és betartatja a munkajogi előírásokat	x	
Irányítási és szervezési feladatokat lát el	x	x
Folyamatosan fejleszti vállalkozását	x	x
Adózási feladatokat lát el		x
Figyelemmel kíséri a vállalkozásával kapcsolatos jogszabályokat	x	
Kapcsolatot tart a környezetével, továbbképzéseken vesz részt		x
Szükség esetén átalakítja vagy megszünteti vállalkozását	x	
Piacutatást végez	x	x
Piacbefolyásolási tevékenységet folytat	x	x
Üzleti tárgyalást, üzleti levelezést folytat	x	x
Tervet, pályázatot készít/készíttet		x
Támogatást igényel		x
Elvégzi a szükséges gazdasági számításokat		x
Jelentést, kimutatást készít, adatszolgáltatást végez		x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x	
Beszerzi a termeléshez, szolgáltatáshoz szükséges anyagokat	x	x
Készletezési, raktározási tevékenységet folytat		x
Értékesítési tevékenységet folytat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Alapfogalmak	x	

Östermelői tevékenység és kistermelői élelmiszer előállítás	x	
A termelés ráfordításai és költségei, az egyes ágazatok jellemző költségei, a vállalkozás eredménye	x	x
A termelési folyamat és tényezői	x	x
A vállalkozás fogalma, jellemzői, formái jellemzői	x	x
Vállalkozás létesítése, működtetése, átalakítása és megszüntetése	x	x
Az üzleti terv készítésének céljai, az üzleti terv felépítése	x	x
A szerződéskötés alapelvei, fontosabb szerződéstípusok	x	x
Bizonylati elv és fegyelem, bizonylatok kitöltése		x
Az üzleti tárgyalás feltételei, résztvevői, menete		x
A kommunikáció módszerei, eszközei		x
Az üzleti levelezés szabályai		x
A fogyasztói magatartás	x	
A piackutatás módszerei mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek esetén	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek marketingje	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek jellemzői, termékfejlesztés módjai	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek árképzése	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek speciális értékesítési módjai, folyamata	x	x
Mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek értékesítésének elősegítése (speciális reklám, SP, PR, közvetlen eladás, internetes értékesítés)	x	x
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x	
Pályázatkészítés, a támogatások igénybevételének szabályai		x
Biztosítási lehetőségek az üzleti életben	x	
A vállalkozás pénzügyei, hitelezés, adózás, a különböző vállalkozási formákra jellemző adózás	x	x
Társadalombiztosítás	x	
Munkajogi, munkaügyi ismeretek	x	
Munkaszervezés	x	x
Számítógépes nyilvántartás		x
Beszerezés folyamata, raktározás, készletezés, leltározás, leltárkészítés	x	x
Mezőgazdasági kompenzációs felár, felvásárlási jegy	x	

SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvi íráskészség		x
Szakmai írásbeli fogalmazás készsége		x
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű beszéd-készség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság		x
Döntésképesség		x
Szervezőkészség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság	x	x
Kapcsolatteremtő készség		x
Irányítási készség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémaelemzés, -feltárás, -megoldás	x	x
Tervezés		x
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x

10. Gazdálkodási alapismeretek tantárgy

108 óra/93 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatóssal/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók váljanak alkalmassá az önálló gazdálkodás megtervezésére, a lehetőségeiknek megfelelő gazdálkodási forma kiválasztására, annak működtetésére, szükség esetén megszüntetésére. Értsék a gazdasági folyamatok, a jövedelemképződés összefüggéseit. Legyenek tisztában a munka világát szabályozó előírásokkal, az alapvető munkajogi, adózási szabályokkal.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem és társadalomismeret (az Európai Unió kialakulása)

10.3. Témakörök

10.3.1. A termelés erőforrásai

12 óra/11 óra

A termelés eszközrendszere (befektetett eszközök, forgóeszközök, termőföld, munkaerő), az eszközök hatékony működtetésének összefüggései.

10.3.2. A termelési folyamat elemzése

12 óra/11 óra

A termelés ráfordításai és költségei, a termelési tevékenység eredménye, hatékonyságot kifejező mutatók képzése

10.3.3. A termelési folyamat szervezése

13 óra/11 óra

A termelés reálszférája:

- beszerzés
- termelés
- készletezés
- minőség-ellenőrzés
- értékesítés

10.3.4. A termelés pénzügyei

12 óra/10 óra

A termelés pénzügyei:

- a pénz szerepe a piacgazdaságban
- pénzügyi rendszer, pénzügyi tevékenysége
- pénzforgalom típusai, jellemzői
- hitelezés
- értékpapírok és tőzsde

10.3.5. Vállalkozási alapismeretek

12 óra/10 óra

A vállalkozások csoportosítása:

- a vállalkozás fogalma, általános jellemzői, feltételei
- egyéni és társas vállalkozás, valamint a szövetkezetek jellemzői, működésének szabályai

10.3.6. Vállalkozások alapítása

12 óra/10 óra

Az alapítás folyamata, közreműködő szervezetek, szükséges dokumentumok. Cégbejegyzés, cégfelügyelet, érdekképviselések.

A vállalkozási formák közötti választás szempontjai

10.3.7. A vállalkozás működtetése

12 óra/10 óra

A vállalkozások adózási, nyilvántartási kötelezettségének tartalma, formái

A munkaviszony és jellemző tulajdonságai:

- általános jogi ismeretek
- munkaviszony keletkezése, megszűnésének, megszüntetésének esetei
- munkáltató, munkavállaló jogai és kötelezettségei
- munkáltató, munkavállaló kártérítési felelőssége
- munkaügyi vita

Az őstermelői és kistermelői tevékenység jellemzői, működésének szabályai

A vállalkozások kiegészítő jövedelemszerzési lehetőségei

A vállalkozások finanszírozása

10.3.8. Marketing

12 óra/11 óra

A marketing fogalmi rendszere (szükséglet, jószág, hasznosság, szűkösség, használdozat, termelői, fogyasztói többlet, termelési lehetőségek határa)

Piaci ismeretek:

- piac fogalma
- működése
- piactípusok
- a piac résztvevői
- mérete
- a fogyasztói magatartás jellemzői a különféle piactípusokon

Marketing információk, a piackutatás formái

Marketingmix elemek, összefüggések

A megtermelt termékek sajátosságai

A termékek piacának, vásárlási folyamatának jellemzői

A termékek fejlesztésének lehetőségei

A termékek árképzése

A termékek értékesítési módjai

A vállalkozás promóciós tevékenységének tartalma

10.3.9. Fogyasztóvédelem

4 óra/4 óra

Alapfogalmak:

- Tudatos fogyasztó
- Fogyasztó
- Vállalkozás
- Forgalmazó
- Termék és szolgáltatás
- Eladási ár és egységár

Online adásvételi és szolgáltatási szerződés

Az ár feltüntetése (feltüntetés módja, több ár feltüntetése)

Csomagolás (alapvető előírások)

Gyermek- és fiatalok védelmét szolgáló előírások (alkohol, dohánytermék, szexuális termék kiszolgáltatásának tilalma)

Panaszkezelés, ügyfélszolgálat (panasztételi lehetőségek, szóbeli, írásbeli panasz, jegyzőkönyv felvétele, válaszadás módja és ideje)

Békéltető testület (alternatív vitarendezés lényege, fogalma, feladatai)

Fogyasztói érdekek képviselését ellátó egyesületek (fogalma, feladatai)

Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok

A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok (megtévesztő, agresszív és az ún. feketelista)

Piacfelügyeleti alapfogalmak:

- Biztonságos termék
- CE megfelelőségi jelölés
- Forgalmazó

Hatósági ellenőrzés:

- A hatósági ellenőrzés szabályai (ellenőrzés módja)

Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései:

- Méret, súly, használhatóság ellenőrzése
- Vásárlók könyve vezetése
- Üzlet nyitvatartásáról szóló tájékoztatás
- Üzlethelyiségen kívüli és távollevők közötti ügyletekhez (e-kereskedelemhez)

kapcsolódó fogyasztóvédelmi előírások (kötelező tájékoztatás, elállási jog)

Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók

Kellékszavatosság fogalma

Jótállás fogalma

Egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállás (értékhatár, jótállási idő, érintett termékek)

Egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállás (értékhatár, jótállási idő, érintett szolgáltatások)

Szavatossági, jótállási igények intézése (jegyzőkönyv, kijavítás vagy kicserélés ideje)

10.3.10. Európai Uniós ismeretek

7 óra/5 óra

Az Európai Unió kialakulása és intézményi és finanszírozási rendszere

Közös Agrárpolitika (KAP) kialakulása, működése

Az Európai Unió agrárszabályozása

Az Európai Unió vidékfejlesztési politikája

EU pénzügyi alapok, pályázati rendszerek

EU és nemzeti támogatások rendszere

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés		x	x	
3.	megbeszélés		x	x	
4.	vita			x	
5.	projekt		x		

6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x	x	x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x	x	Szakirodalom (könyvek, folyóiratok, prospektusok, stb.)

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Gazdálkodási alapszaktanterv tantárgy

126 óra/93 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a vállalkozás működtetéséhez szükséges alapvető gyakorlati tudnivalókat.

Váljanak képessé a termelés releváns adatainak összegyűjtésére, rendszerezésére, gazdálkodási tevékenységük elemzésére, elő és utókalkulációk végzésére.

Tudjanak üzleti tervet készíteni, fejlesztési célokat meghatározni.

Legyenek képesek önállóan vállalkozás indítására, működtetésére, adatközlések megtételére. Ismerjék meg a bizonylatkitöltés szabályait, tudjanak pénzforgalommal kapcsolatos alpbizonylatokat kitölteni.

Legyenek képesek a pályázati lehetőségek felkutatására, a megfelelő pályázatok kiválasztására, ismerjék meg pályázatírás alapjait.

Ismerjék a termékek fejlesztésének, árképzésének módjait, értékesítési folyamatát, promócióját.

Legyenek tisztában a személyi jövedelemadó-bevallás készítésével, járulékfizetési kötelezettségeik ellátásának módjával. Ismerjék meg a társadalombiztosítási jogosultságokat, ezáltal tudjanak alkalmazottat a jogszabályoknak megfelelően alkalmazni

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Informatika (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő programok használata, internethasználat).

Gazdálkodási alapismeretek tantárgy kapcsolódó témakörei.

11.3. Témakörök

11.3.1. Adózási ismeretek

14 óra/14 óra

Jövedelemadó bevallás elkészítése

- főállású egyéni vállalkozó esetén

- másodállású egyéni vállalkozó esetén

11.3.2. Östermelés adózása

14 óra/7 óra

Az östermelő, családi gazdálkodó legkedvezőbb adózási módjának kiválasztása

Járulékfizetési kötelezettségek teljesítése:

- munkáltatót terhelő járulékok

- munkavállalót terhelő járulékok

- idegenforgalmi hozzájárulás

- útalap hozzájárulás

- környezetvédelmi termékdíj

Társadalombiztosítási eljárások rendszere:

- egészségügyi szolgáltatások

- táppénzjogosultságok

- betegszabadság

- terhességi gyermekágyi segély

Jogkövetkezmények, jogorvoslat az adózási rendszerben

11.3.3. Vállalkozás gyakorlata

21 óra/14 óra

Vállalkozás létesítése, átalakítása és megszüntetése

A vállalkozás tárgyi és személyi (munkaerő) feltételeinek kialakítása

A vállalkozás eszközeinek értékelése

11.3.4. A vállalkozás működtetése során szükséges kalkulációk

14 óra/14 óra

Ráfordítások, költségek, hozamok, bevételek meghatározása

Jövedelem, jövedelmezőség, fedezet, hatékonyság meghatározása, elemzése

11.3.5. Tervezési gyakorlat

14 óra/7 óra

Az üzleti terv felépítése, tartalma, összeállítása

11.3.6. Pályázatkészítési gyakorlat **14 óra/14 óra**
 Pályázati lehetőségek felkutatása, pályázatkészítés

11.3.7. A vállalkozás marketing tevékenysége **14 óra/9 óra**
 Piackutatás egy adott termék esetében (módszerek, elemzések)
 A termék fejlesztési lehetőségei
 A termék árképzése, árváltoztatása
 A termék értékesítési módjai
 Az értékesítéshez kapcsolódó piacbefolyásolás (reklám, SP, PR, személyes eladás)
 Beszerzést/vásárlást befolyásoló tényezők
 Beszerzés/vásárlás folyamata
 Logisztika

11.3.8. Adminisztráció **14 óra/7 óra**
 Bizonylati elv és fegyelem, bizonylatok kitöltése (alaki, tartalmi, formai követelmények)
 Számlakitöltés:
 - készpénzfizetési számla kitöltése
 - átutalásos számla kitöltése
 - nyugta kiállítása
 - készpénzátvételi elismervény kiállítása
 Tevékenységének tervezéséhez, folytatásához, ellenőrzéséhez szükséges információk, adatok gyűjtése, tárolása, rendszerezése:
 - eszköz-, anyag- és készletnyilvántartások vezetése
 - számítógépes adatnyilvántartás, gazdálkodási napló vezetése leltározás, leltárkészítés, selejtezés
 Termelői regisztráció
 Támogatások igénylése

11.3.9. Kommunikáció **7 óra/7 óra**
 Információforrások kezelése
 Az infokommunikációs irodai eszközök használata (irodai eszközök, telefon, fax, szkennel, iratmegsemmisítő)
 Az üzleti levelezés szabályai
 A kommunikáció módszerei, eszközei
 Az üzleti tárgyalás résztvevői, menete, kiértékelése

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	

2.	elbeszélés			x	
3.	megbeszélés		x	x	
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt	x	x		
6.	kooperatív tanulás	x	x	x	
7.	szimuláció		x		
8.	szerepjáték		x		
9.	házi feladat	x			

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x		x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x	x	x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Irodahelyiség, irodai anyagok és eszközök (számítógép, nyomtató, fénymásoló, szkennel, ...)

					telefon, fax, stb.)
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		Internetelérés és szoftverek
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
6.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x	x		
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
6.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10961-16 azonosító számú
Kertészeti alapismeretek
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10961-16 azonosító számú Kertészeti alapismeretek. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Növénytan	Termesztési ismeretek	Termesztési ismeretek gyakorlat	Műszaki alapismeretek	Műszaki alapismeretek gyakorlat
FELADATOK					
Előkészíti a munkaterületet			x		x
Kiválasztja, előkészíti a munkájához szükséges eszközöket, gépeket, anyagokat			x		x
Talajmunkákat, gyomirtást, talajvédelmi munkát végez			x		x
Tápanyag-utánpótlást végez			x		x
Öntözést végez			x		x
A fényviszonyokat szabályozza			x		x
A hőmérsékleti viszonyokat szabályozza			x		x
Növényvédelmi feladatot lát el			x		x
A növényekkel mint élő anyaggal dolgozik			x		
Üzemelteti, használja a munka- és erőgépeket, eszközöket, kéziszerszámokat, termesző berendezéseket					x
Épületeket, berendezéseket, műtárgyakat, gépeket, szerszámokat karbantart					x
SZAKMAI ISMERETEK					
A növényi szervek külső alaktana (morfológia)	x				
A növényi szervek felépítése, működése (anatómia)	x				
A növények életjelenségei (fiziológia)	x				
A növénycsoportok jellemzői	x				
Növények felhasználási lehetőségei	x				
A növény és a környezet kapcsolata (ökológia)	x				
A Föld meteorológiai jellemzői		x			
Magyarország éghajlati viszonyai		x			
Meteorológiai műszerek		x	x		
A talaj alkotórészei, jellemzői		x	x		
Talajtípusok jellemzői		x			
Öntözés módjai		x			
Öntözés eszközei, gépei		x	x	x	x
A talajművelés eljárásai		x			
A talajművelés eszközei, gépei		x	x	x	x
A tápanyag-utánpótlás lehetőségei		x	x		
Trágyafélék jellemzői (szerves és műtrágyák)		x			
A tápanyag-utánpótlás eszközei, gépei		x	x	x	x
Védekezési eljárások a növényvédelemben		x	x		

A fontosabb kórokozók, kártevők, gyomok felismerése	x	x			
A növényvédelem eszközei, gépei		x	x	x	x
Termesztő berendezések		x	x	x	x
A kertészetben előforduló erő- és munkagépek				x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x		x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x	x	x	x
Elemi számolási készség			x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Állóképesség			x		x
Mozgáskoordináció (testi ügyesség)			x		x
Testi erő			x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság			x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Ismeretek helyénvaló alkalmazása			x		x
Körültekintés, elővigyázatosság			x		x
Gyakorlatias feladatértelmezés			x		x

12. Növénytan tantárgy

36 óra/36 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

12.1. A tantárgy tanításának célja

A végzett szakemberek a mindennapi munkájuk során állandó kapcsolatba kerülnek az élő növényekkel, illetve annak valamilyen részével, ezért alapvető fontosságú, hogy tisztában legyenek a növények külső és belső tulajdonságaival, életfolyamataik működésével, a legfontosabb növénycsoportokkal, valamint a növények és a környezetük kapcsolatával.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia (külső alaktan, élettan, rendszertan, környezettan).

12.3. Témakörök

12.3.1. A növények külső és belső felépítése

14 óra/14 óra

A gyökér, a szár, a levél (fogalma, feladata, típusai, módosulásai)

A virág, virágzat (fogalma, részei)

A termés (fogalma, valódi és áltermés)

A sejt élő részei: citoplazma, színtestek, sejtmag

A sejt élettelen részei: sejtfal, sejtüreg-sejtnedv, zárványok

A növényi szövetek: osztódó szövetek (merisztéma, kambium, sebkambium); állandósult szövetek (bórszövet, szállítószövet, alapszövet)

A növényi szervek működése (gyökér, szár, levél, virág, termés)

12.3.2. A növények életjelenségei

8 óra/8 óra

Anyagcsere: asszimiláció (fotoszintézis, kemoszintézis), disszimiláció (légzés, erjedés)

Növekedés (mennyiségi változás) és fejlődés (minőségi változás)

A virágos növények fejlődési fázisai: mag nyugalmi állapota, csírázás, vegetatív fejlődés (gyökér, szár, levél), generatív fejlődés (virág, termés)

A növények ivaros szaporodása: virágzás, megporzás, kettős megtermékenyítés, termésérés

A növények ivartalan szaporodása: természetes szaporító képletek (inda, sarj, fiókhagyma, sarjhagyma, sarjhagymagumó, gumó)

Kertészeti szaporítási módok

Növényi mozgások: passzív, aktív (helyváltoztató, helyzetváltoztató)

12.3.3. Növényrendszertan

8 óra/8 óra

A rendszerezés alapjai: mesterséges és természetes rendszer, rendszertani kategóriák, faj, fajta fogalma, kettős nevezéktan

A kertészetben jelentős törzsek, osztályok, családok ismerete: mohák, harasztok, nyitvatermők, zárvatermők

Fontosabb két- és egyszikű növénycsaládok

12.3.4. Környezettan

6 óra/6 óra

A növény és környezete: élő környezeti tényezők (más növények, állatok, ember); élettelen környezeti tényezők (levegő, hőmérséklet, fény, víz, tápanyag, talaj)

Környezetvédelem

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x	x	
5.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Termesztési ismeretek tantárgy

72 óra/72 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának a célja, hogy kertészeti termesztés fogalmával, ágazataival ismertesse meg a tanulókat. Éghajlattani és talajtani ismeretek birtokában alapozza meg a kertészeti ágazatok termesztését befolyásoló talajművelési, trágyázási és öntözési eljárások megismerését és felhasználhatóságát. Mutasson rá az eredményes termesztéshez nélkülözhetetlen növényvédelem és környezetvédelem kapcsolatára.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természetismeret (földrajz - éghajlat, talaj, tápanyagok), Műszaki ismeretek.

13.3. Témakörök

13.3.1. A kertészeti termesztés tárgyi feltételei

4 óra/4 óra

A kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezések (üvegházak, növényágyak, fóliás berendezések), kiegészítő építmények (tárolók), termesztőedények (cserepek, szaporítóládák, -tálcsák), kertészeti szerszámok (ásó, gereblye, kapa, metszőolló stb.)

13.3.2. Éghajlat

12 óra/12 óra

A növények növekedését befolyásoló éghajlati tényezők

Általános meteorológiai fogalmak: idő, időjárás, éghajlat, légkör, légköri elemek, légkör összetétele, légnyomás, szél, csapadék, léghőmérséklet, talajhőmérséklet, páratartalom, napsütés

Éghajlattani alapismeretek: az éghajlatot befolyásoló tényezők, éghajlatok osztályozása, makroklíma, mikroklíma, éghajlatot jellemző főbb értékek

Magyarország éghajlata, agrometeorológiája

13.3.3. Talajtan

14 óra/14 óra

A talaj képződése és fogalma

A talajok összetétele

A talajok fontosabb tulajdonságai (kötöttség, kémhatás, szerkezet, víz-, levegő-, hőgazdálkodás, tápanyag-gazdálkodás)

A talajok osztályozása

A talajtulajdonságok vizsgálata

Kertészeti földnemek, közegek

13.3.4. Talajművelés

10 óra/10 óra

A talajművelés célja és alapelvei

Talajművelési eljárások, azok eszközei, gépei: szántás, tárcsázás, kultivátorozás, boronálás, simítózás, hengerezés, a talajmaró és a mélylazító használata

Talajművelési rendszerek kialakítása

13.3.5. Trágyázás

10 óra/10 óra

A trágyázás célja

A trágyafélék csoportosítása: szerves trágyák (istállótrágya fogalma, összetétele, kezelése, tárolása, hígtrágya, zöldtrágya, egyéb szerves trágyák), műtrágyák (nitrogén-, foszfor-, káliumtartalmú műtrágyák, mikroelem-trágyák jellemzői, használatuk lehetőségei és tárolásuk)

A szerves trágyázás és a műtrágyázás hatásának összefüggései, környezetvédelmi vonatkozásai

13.3.6. Öntözés

10 óra/10 óra

Az öntözés jelentősége

Az öntözés célja: vízpótló, kelesztő, frissítő, párasító, nedvességtároló, talajátmosó, trágyázó, beiszapoló, színező és fagy elleni öntözés

Az öntözővíz tulajdonságai: ásványisó-tartalma, keménysége, hőfoka és szennyezettsége

Öntözési módok: felületi, esőszerű, altalaj és mikroöntözés

Az öntözés időpontjának és az öntözővíz mennyiségének meghatározása (öntözési norma, idénynorma, öntözési forduló)

13.3.7. Növényvédelem

12 óra/12 óra

A növényvédelem jelentősége, tárgya, rövid története, feladata

Legfontosabb, a növényeket károsító élő szervezetek (vírusok, baktériumok, gombák, állati kártevők) életfeltételei, károsításuk megjelenési formái

A kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényei

Növényvédő szerek ismerete, felhasználása, tárolása

A növényvédelem módjai, előrejelzés, megelőzés, védekezés

A környezetvédelem szerepe a növényvédelemben

Komplex és integrált növényvédelem

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés			x	
5.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Termesztési ismeretek gyakorlat tantárgy

54 óra/90 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

14.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlatokon az eredményes kertészeti termesztéshez szükséges alapismereteket sajátítsák el a tanulók. A meteorológiai eszközök használata, a talajmintavételi módok és az egyszerű talajvizsgálatok, a tápanyag utánpótlásra használt anyagok ismerete elősegíti az eredményes gazdálkodást. A legfontosabb kultúrnövényeket károsító szervezetek, és azok életfeltételeinek ismerete hozzásegít a környezetkímélő növényvédelmi szemlélet elsajátításához.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természetismeret (földrajz - éghajlat, talaj, tápanyagok), Műszaki ismeretek.

14.3. Témakörök

14.3.1. A kertészeti termesztés tárgyi feltételeinek megismerése 7 óra/14 óra

A kertészeti termesztésben előforduló természetöberendezések (üvegházak, növényágyak, fóliás berendezések), kiegészítő építmények (tárolók), természetödevények (cserepek, szaporítóládák, -tálcsák), kertészeti szerszámok (ásó, gereblye, kapa, metszőolló stb.) megismerése

14.3.2. Éghajlattani gyakorlatok 14 óra/17 óra

A meteorológiai mérőház

A páratartalom meghatározására alkalmazható mérőeszközök (hajszálas nedvességmérő, száraz-nedves hőmérő, polyméter). A léghőmérséklet mérésének eszközei (állomási hőmérő, Fuess-féle maximum-minimum hőmérő)

A csapadékmérés eszközei

A talajhőmérséklet meghatározásának eszközei (felszíni, mélységi talajhőmérők)

A szél irányának, erősségének, sebességének mérésére alkalmazható mérőeszközök (Wild-féle nyomólapos szélzászló, kézi kanalas szélesebségmérő)

14.3.3. Talajtani gyakorlatok 7 óra/17 óra

A talaj helyszíni vizsgálata (előzetes tájékozódás, bejárás)

Talajmintavétel (szelvényminta, átlagminta)

Talajminták előkészítése laboratóriumi vizsgálatra

Egyszerű talajvizsgálatok (pH-érték, szerkezeti elemek, talajkötöttség, mésztartalom)

14.3.4. Trágyázási gyakorlatok 7 óra/21 óra

Szerves trágyák ismerete (istállótrágya, zöldtrágya, egyéb növényi eredetű szerves trágyák, komposzttrágyák)

Műtrágyák ismerete (egyszerű, összetett, kevert és mikroelem trágyák)

Alapvető trágyázási eljárások

14.3.5. Növényvédelmi gyakorlatok**19 óra/21 óra**

Legfontosabb kórokozók (vírusok, baktériumok, gombák) és állati kártevők kártételének felismerése (kór- és kárképek)

Kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényeinek felismerése

Permetlé-összetétel számítás

A permetlé készítésének szabályai, permetlevek bekeverése (gyakorlatilag nem mérgező szerekkel)

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)**14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)****14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				

3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Műszaki alapismeretek tantárgy

72 óra/72 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának feladata általános műszaki ismeretek nyújtása, a kertészetben használt erő- és munkagépek, eszközök működési elvének, szerkezetének megismertetése.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Műszaki ismeretek (géptan)

15.3. Témakörök

15.3.1. Anyagismeret

4 óra/4 óra

A szerkezeti anyagok tulajdonságai, jellemző felhasználási módjuk

Fémek: vas és ötvözetei, alumínium, réz, horgany, ólom, ón, nikkel, forrasanyagok

Nem fémes anyagok: fa, gumi, üveg

Műanyagok, tömítő- és szigetelőanyagok, a beton

Tüzelő- és kenőanyagok, ezek jellemző tulajdonságai, felhasználásuk

15.3.2. A műszaki ábrázolás alapjai

12 óra/12 óra

A műszaki rajzok rendszere, szabványok, vonalvastagságok, szövegmező, méretarányok

Alapvető ábrázolási módok, a vetületek, ezek elrendezése

Alkatrészarajz, összeállítási rajz, metszet

Méretjelölés, méretháló

Gépészeti működési vázlat

Építészeti rajz

15.3.3. Gépelemek, szerkezeti egységek

6 óra/6 óra

Gépelemek, kötőgépelemek fogalma

Kötésmódok: oldhatatlan kötések, oldható kötések

Tengelyek, csapágyak, a csapágyak feladata, fajtái, karbantartása

Tengelykapcsolók, a tengelykapcsolók típusai, jellemzőik

Nyomatékátvitel (szíjhajtás, lánchajtás, fogaskerék-hajtás)

Az áttétel

Mozgást átalakító gépelemek, típusai, jellemzőik

Szivattyúk: dugattyús, membrán-, centrifugál-, fogaskerék-szivattyú,

centrifugálszivattyú, csavarlapátos szivattyú

Hidraulikus munkahengerek

- 15.3.4. Belsőégésű motorok** **12 óra/12 óra**
- A négyütemű Otto-motor szerkezete, működése
A négyütemű Diesel-motor szerkezete, működése
A kétütemű motorok
Az Otto-motor üzemanyag-ellátó rendszerének működése, karbantartása
Az elemi karburátor működése, a hidegindítás
A Diesel-motor üzemanyag-ellátó rendszere, ennek karbantartása, a légtelenítés, a hidegindítás
A motorok hűtése, a vízhűtő rendszer működése, karbantartása
- 15.3.5. Az erőgépek szerkezeti felépítése** **10 óra/10 óra**
- Az erőgépek fajtái, általános felépítésük, az erőátvitel egységei (motor, tengelykapcsoló, sebességváltó, kiegyenlítőmű, véglehajtás, járókerék)
A teljesítményleadó-tengely, a függesztő szerkezet, a vonószerkezet
A járószerkezet és a kormányzás
A fékszerkezetek feladata, fajtái, működése, karbantartása
A járművek elektromos berendezései
Az akkumulátor működése, karbantartása
Az indítómotor, a generátor, gyújtórendszer, világítóberendezések, ezek üzemeltetése, karbantartása
- 15.3.6. Villanymotorok** **2 óra/2 óra**
- A villanymotorok működési elve, szerkezete, fajtái
A villanymotorok üzemeltetése, biztonságtechnikája
- 15.3.7. A termesztés, növényápolás gépei** **26 óra/26 óra**
- A talajművelő gépek
Az ekék feladata, fajtái, az ágyeke fő részei, működése, beállítása
A boronák fajtái, működésük
A tárcsák, kultivátorok felépítése, működése, beállítása
A lazítók és a hengerek
A talajmarók
Az ásógép
Magágykészítők
Az istállótrágya-szórók felépítése, működése, szabályozása
A hígrágya kijuttatása
A műtrágyaszórók felépítése, működése, szabályozása (szilárd és folyékony műtrágyák kijuttatása)
A növényvédő gépek csoportosítása (permetezők, porozók, nagyüzemi és háti permetezők, légi növényvédelem), cseppképzési módok Hidraulikus porlasztású gépek, légporkasztásos gépek és szállítólevegős gépek fő részei, működése
Szórószerkezetek, a ködpermetezés gépei
A porozógépek, csávázók
Háti permetezők (szivattyús, légszivattyús, légporkasztásos)
A permetezőgépek automatikái
Permetlé összetétel számítása, növényvédelmi gépek beállítása
Az üzemeltetés, karbantartás, környezetvédelem feladatai
A szállítás, rakodás gépei
Biztonsági előírások a szállítás, rakodás gépeire

Az öntözési módok (felületi, esőztető, mikroöntözés), az öntözőberendezések fő egységei stabil, félstabil öntözőtelep és eszközeik
Tápanyag-utánpótlás öntözéssel, mikroöntözés

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	megbeszélés			x	
4.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése			x	

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Műszaki alapismeretek gyakorlat tantárgy

90 óra/108 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

16.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlatok során fel kell készíteni a tanulókat a kertészetben alkalmazott kéziszerszámok, eszközök készségszintű használatára, a gépek, berendezések szakszerű üzemeltetésére.

Legyenek képesek elvégezni az egyszerűbb javításokat, az eszközök, berendezések, gépek karbantartását. Meg kell tanulniuk a munkavédelmi, tűzvédelmi, környezetvédelmi és higiéniai előírásoknak megfelelően, a veszélyeket elhárító módon dolgozni.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Műszaki ismeretek (géptan)

16.3. Témakörök

16.3.1. Kéziszerszámok, anyagok ismerete, használata

5 óra/7 óra

A műhely kéziszerszámainak megismertetése, a használat gyakorlása

A gépek anyagai, ezek megmunkálhatósága

Kötésmódok (oldható, nem oldható)

Kertészeti szerszámok élezése, nyelezése, karbantartása

16.3.2. Gépelemek, szerkezeti egységek ismerete

5 óra/7 óra

A legfontosabb gépépítő egységek megismertetése (tengelyek, csapágyak, tengelykapcsolók, szivattyúk, hidraulikus munkahengerek), működésük, karbantartásuk, jellegzetes meghibásodásuk

16.3.3. Motorok szerkezete, működtetése

14 óra/21 óra

Az Otto-motorok, Diesel-motorok szerkezete, működése

Az üzemanyag-ellátó rendszerek, a kenési rendszer és a hűtési rendszer, valamint a levegőszűrő fő részei, működése

Hidegindítások, indítások gyakorlása

A kétütemű és a négyütemű motorok összehasonlítása

Üzemanyagok, kenőanyagok

16.3.4. Erőgépek szerkezete, működtetése

21 óra/21 óra

Az erőgépek szerkezeti egységei, ezek megnevezése, funkciója, elhelyezkedése a járművön

Az erőátvitel egységei

A kormányzás, a járás szerkezet, a fékek, a 3 pont felfüggesztés

Az erőgép indításának, leállításának, vezetésének gyakorlása

16.3.5. Elektromos berendezések, villanymotorok működtetése

5 óra/7 óra

A járművillamossági berendezések elhelyezkedése a járművön, feladatuk, működésük, karbantartásuk (akkumulátor, generátor, indítómotor, világítás, biztosítékok)

Váltóáramú motorok indítása, üzemeltetése

16.3.6. Erőgépek, munkagépek összekapcsolása **14 óra/14 óra**

A 3 pont felüggesztés, ennek állítási lehetőségei
A vonóhorog, a teljesítmény-leadó tengely, a hidraulikus és elektromos csatlakoztatás
A traktor és pótkocsi, a traktor és meghajtott munkagép összekapcsolása, szétkapcsolása
A csatlakoztatás biztonságtechnikája, járműszerelvény vezetése
Motoros kisgépek kezelése

16.3.7. A termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése **26 óra/31 óra**

A talajművelő gépek szerkezetének, működésének áttekintése, a csatlakoztatások, beállítások, az üzemeltetés és a karbantartás gyakorlása a rendelkezésre álló eszközökkel (ágyeke, tárcsa, kultivátor, talajmaró, boronák, lazítók, hengerek, rotációs kapák)
Az istállótrágya-szórók és műtrágyaszórók szerkezeti részei, csatlakoztatásuk az erőgéphez, beállításuk, üzemeltetésük, karbantartásuk gyakorlása
A vontatott és háti permetezők szerkezetének, működésének bemutatása, üzemeltetése, szabályozása, karbantartása
Vontatott gépeknél: hidraulikus porlasztású légporklasztásos és szállítólevégős permetezők
Vontatott porozó
Háti permetezőnél: szivattyús, légszivattyús, légporklasztásos motoros
Szórófejek, cseppnagyság jelentősége
Környezetvédelmi, karbantartási feladatok
Permetlé összetétel számítás
Permetezőgépek automatikái
A traktoros pótkocsik felépítése, a csatlakoztatás, vontatás gyakorlása
A billenthető pótkocsik üzemeltetése
Traktoros és önjáró homlokrakodók
Kerti traktor és pótkocsi összekapcsolása
Karbantartási teendők, munkabiztonsági követelmények
Elektromos és gázüzemű rakodók
Az esőztető és csepegtető öntözés berendezéseinek főbb egységei (szivattyúk, vezetékek, szórófejek, csepegtető testek, zárószerkezetek)
Kézi áttelepítésű vagy mobil berendezés összeszerelése, szétszerelése, üzemeltetése, karbantartása
Öntözési automatika
A kertészetben leggyakrabban használatos kisgépek (fűnyírók, komposztálók, láncfűrészek stb.) üzemeltetése, karbantartása, kisebb javítása

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
5.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	x	x		
5.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése	x	x		
5.3.	Adatgyűjtés géprendszer üzemeléséről	x	x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10962-16 azonosító számú

**Kertészeti munkavállalói ismeretek
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10962-16 azonosító számú Kertészeti munkavállalói ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Munkavállalói ismeretek
FELADATOK	
Munkavédelmi, balesetvédelmi, tűzvédelmi, biztonságtechnikai, higiéniai és minőségbiztosítási jogszabályokat, hatósági előírásokat betart, betartat	x
Környezetvédelmi jogszabályokat, hatósági előírásokat betart, betartat	x
Gondoskodik az áru- és vagyonvédelemről	x
A munkaviszony megkezdésére, folytatására, megszűnésére, megszüntetésére vonatkozó szabályokat, előírásokat betart, betartat	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Baleset-, munka-, tűzvédelmi szabályok, higiéniai előírások	x
Környezetvédelmi szabályok	x
Természetvédelem (védett növények)	x
Az áru- és vagyonvédelmi berendezések fajtái	x
Az áru- és vagyonvédelmi berendezések használata	x
Munkajogi fogalmak	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x
Szakmai nyelvű beszédkézség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x
Körütekintés elővigyázatosság	x

17. Munkavállalói ismeretek tantárgy

36 óra/36 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

17.1. A tantárgy tanításának célja

Olyan komplex ismeretanyag biztosítása, amely a kertészet bármely területén lehetővé teszi a munkavédelmi, tűzvédelmi, ergonómiai és környezetvédelmi szempontoknak megfelelő munkavégzést.

Adjon megfelelő biztonságot a balesetek és betegségek megelőzésében; a balesetekkel kapcsolatos operatív és adminisztratív teendők végzésében, valamint tudatosítsa a tűzvédelmi teendőket.

A tanulók ismerjék meg a legalapvetőbb munkajogi fogalmakat.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Műszaki ismeretek, Környezetvédelem, Természetvédelem, Kertészeti alapismeretek, Jogi ismeretek.

17.3. Témakörök

17.3.1. Munkavédelmi szabályozás és felügyelet

2 óra/2 óra

A munkavédelem fogalma és feladatai

Munkakörülmények, veszély, veszélyeztetettség, alkalmasság, munkabiztonság, biztonsági eszközrendszer, védőeszközök, biztonságtechnika fogalma, feladata

A munkavédelmi törvény, jogszabályok

Biztonsági szabályzatok

A munkavédelem helyi szabályai

Gépkönyv, használati és kezelési utasítás

Technológiai dokumentáció, leírás, utasítás

Műveleti - munkahelyi utasítás

Szabványok a munkavédelemben

A szabvány fogalma, fajtái, formai és tartalmi követelményei

Szabványok alkalmazása

A munkavédelem szervezetei

Irányítás, felügyelet (általános és szakfelügyelet), társadalmi szervezetek, munkahelyi szervek

17.3.2. Munkáltatók és munkavállalók munkavédelmi jogai és kötelességei 2 óra/2 óra

A vezető, munkahelyi vezető, szervezeti egységek vezetőinek munkavédelmi feladatai

A munkavállalók munkavédelmi feladatai

17.3.3. Balesetek, baleset-elhárítás

5 óra/5 óra

Baleset, munkabaleset, foglalkozási betegség fogalma

A balesetek bejelentése, kivizsgálása, dokumentálása

A balesetek típusai, jellegzetes okai

Megbetegedések bejelentése, kivizsgálása, dokumentálása

Baleseti ellátás, rehabilitáció

A munkaeszközökre vonatkozó általános követelmények

Munkahelyi magatartás

Biztonsági berendezések, védőburkolatok

Biztonsági szín- és alakjelek

Rendszeres ellenőrzés, karbantartás
Anyagmozgatás általános szabályai
Anyagtárolás általános szabályai
Tartályokban, aknában, magasban végzett munkák általános szabályai
Az elsősegélynyújtó alapvető feladatai, az első ellátás nyújtása, a veszélyes behatás megszakítása, a sérült biztonságba helyezése
Sérülések csoportosítása, ellátásuk
A légzés és vérkeringés fenntartása
Gondoskodás az orvosi ellátásról
Az elsősegélynyújtás eszközei

17.3.4. A munkavégzés jellegzetességei

2 óra/2 óra

A munkák csoportosítása
Az ember energiaszükséglete
A fizikai munka energiaszükséglete
Alap, munka- és szabadidős tevékenységi energia
A dinamikus és statikus munka jellemzése
Az idegi és szellemi munka energiaszükséglete
A szervezet alkalmazkodása a terheléshez
A fáradás fizikai és pszichikai módjai
A munka minőségét befolyásoló tényezők (a munkateljesítmény időbeni alakulása, életkor, monotonitás, a munka szervezettsége)
Munkaidő-pihenőidő összhangja

17.3.5. Munkaegészségtan

4 óra/4 óra

Fogalmak és feladatok az általános és részletes munkaegészségtannal kapcsolatban, a foglalkozás-egészségügyi szolgálat
Az üzemek, munkahelyek telepítésének, elrendezésének, berendezésének általános követelményei
Telepítés, elrendezés (tájolás), domborzati viszonyok, talajviszonyok, közművesítés, úthálózat, uralkodó szélirány, tömbös és pavilonos rendszer
Munkahelyi klíma, hőmérséklet, nedvességtartalom, légszennyezettség
Légzésvédők fajtái és használata
Munkahelyek világítása, természetes és mesterséges világítás Színdinamikai kérdések, a munkahely színezésének élettani, lélektani hatása a munkateljesítményre
Üzemi létesítmények, egészségügyi és szociális létesítmények hatása, következményei
Zaj- és rezgés hatás
Mérgezések, fertőzések
A foglalkozási betegségek megelőzésének módszerei
Alkalmassági vizsgálat, (előzetes, időszakos)
Egészségügyi könyv
Nők és fiatalok védelme
Védőeszközök, védőital
Az ergonómia fogalma és feladata, az ember és a gépkialakítás kapcsolatának jelentősége a hatékony és az egészséges munkavégzés szempontjából

17.3.6. Munkalélektan

2 óra/2 óra

A munkalélektan fogalma és feladata, alapfogalmak
Munkabiztonság pszichikai háttere

Személyiség, magatartás, intelligencia, rátermettség, tehetség, érdeklődés, alkalmazkodás, képesség (értelmi és manuális), jártasság, készség
A pszichikai tényezők befolyásoló szerepe, a balesetek keletkezésének pszichikai okai
A munkát végző közösség és a biztonságos munkavégzés
Az alkoholos és egyéb befolyásoltság

17.3.7. A kertészeti munkavégzés biztonságtechnikája **5 óra/5 óra**

Veszélyes anyagok kezelése, tárolása, munkavégzés általános szabályai
A villamos áram élettani hatása, villamos berendezések üzemeltetésének általános szabályai, szabad vezeték közelében végzett munkák
Villámvédelem, villámhárító berendezések
A kertészeti termesztés, parképítés technológiai munkáinak biztonsági szabályai
Szabadföldi kézi és gépi munkák biztonságtechnikája, biztonságos eszközhasználat
Munkagépek felszerelése, használata
Kézi munkák során használandó védőfelszerelések
Erőgépek, munkagépek biztonságos üzemeltetésének szabályai, üzembe helyezési eljárás jelentősége
Növényvédő szerek vásárlásának, használatának személyi feltételei
Az előkészítés (bekeverés), kijuttatás, és tárolás általános biztonságtechnikai előírásai, környezetvédelmi vonatkozásai
A szabadföldi és zárttéri növényvédelem biztonságtechnikai szabályai, környezetvédelmi vonatkozásai
A szermaradványok, csomagolóanyagok kezelése
Védőfelszerelések használata, azok karbantartása, elsősegélynyújtás
növényvédőszer-mérgezéskor
Áru- és vagyonvédelem

17.3.8. Tűz- és robbanásvédelem **4 óra/4 óra**

Tűz- és robbanásvédelmi alapfogalmak
Tűzveszélyességi osztályok
Éghetőség, tűzállóság
Tűzvédelmi jogszabályok, irányító szervek, tűzoltóságok
Az üzemi tűzvédelmi feladatok, tűzvédelmi oktatás, tűzriadó-terv
Gépek és létesítmények tűzbiztonsági szabályai
Gépszínek, gépek (erő- és munkagépek) üzemeltetése
Tűzoltó anyagok: oltóporok, víz, oltóhabok, oltógázok (szén-dioxid)
Tűzoltó eszközök és készülékek
Gázpalackok, gázkészülékek kezelésének biztonsági szabályai

17.3.9. Környezet- és természetvédelem **6 óra/6 óra**

A környezetvédelem fogalma és feladatai
A környezetvédelem jogi szabályozása, szervezetek
A különböző környezet- és természetvédelmi (a veszélyes hulladékokról, az erdőkről, a vadakról stb.) szóló törvények
A minisztérium és a hatóságok
Környezetvédelmi feladatok
A talajvédelem: sík és dombvidéki
Talajerozió, defláció
A talajok szennyeződése, az öntözés, műtrágyázás, vegyszeres növényvédelem

hatása

A víz védelme

A víz szennyeződésének forrásai, megelőzés lehetőségei, víztisztítási lehetőségek

Tisztított szennyvíz elhelyezése

A levegő tisztaságának védelme

A levegő szennyezettsége, a légszennyezés folyamata, a levegőtisztaság megóvásának lehetőségei

Az erdők és a vadak védelme

Hulladékok, a hulladék fogalma, csoportosításuk, a hulladékok ártalmatlanításának, újrahasznosításának eljárásai

A veszélyes hulladékok és ártalmatlanításuk

Környezetvédelmi károk és bírságolás

A természetvédelem feladata, jelentősége, elvárások az Európai Unióban

Védett növények fogalma, a legfontosabb védett növényfajok

A kertész lehetőségei a környezetvédelem területén

Talajvédelem jelentősége a kertészeti termesztés során

Talajművelés, talajfertőtlenítés, speciális tápközegek használata

17.3.10. Munkajogi alapismeretek

4 óra/4 óra

Munkajogi fogalmak

Munkaviszony megszűnése és megszüntetése, munkaidő, pihenőidő, munka díjazása

Az Európai Unió vonatkozó jogszabályai

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	projektor, kivetítő

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11024-16 azonosító számú

**Kerti munkák
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11024-16 azonosító számú Kerti munkák. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Kerti munkák	Kerti munkák gyakorlat
FELADATOK		
Gyümölcsfát ültet		x
Gyümölcsfajt meghatároz		x
Támberendezést, kerítést fenntart a gyümölcsösben		x
Gyümölcsöst gondoz, metsz		x
Zöldmunkákat végez, hajtásokat kötöz a gyümölcsösben		x
Talajt művel, tápanyag-utánpótlást végez a gyümölcsösben		x
Gyümölcsöt betakarít		x
Szőlő telepítését végzi		x
Szőlő szaporítóanyagot előkészít, szaporítóanyagot ültet		x
Támberendezést, kerítést fenntart a szőlőültetvényben		x
A szőlő gondozását végzi, metsz		x
Zöldmunkákat végez, hajtásokat kötöz a szőlőültetvényben		x
Talajt művel, tápanyag-utánpótlást végez a szőlőültetvényben		x
Szőlőt betakarít		x
Talajt előkészít, tápanyag-utánpótlást végez a zöldségtermesztésben		x
Zöldségnövényeket szaporít		x
Növényápolási munkákat végez a zöldségtermesztésben		x
Zöldségnövényeket betakarít		x
A munka-, környezet- és tűzvédelmi előírások betartásával használja, karbantartja a gyümölcsstermesztésben, a szőlőstermesztésben és a zöldségstermesztésben használatos eszközöket		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Gyümölcsmorfológia	x	
Gyümölcsfajok, a gyümölcstermő növények csoportosítása, gyümölcsfajok felismerése	x	
Gyümölcstermő növények éghajlatigénye, talajigénye	x	
Gyümölcsfák ültetése	x	

Gyümölcsfák termőfelületének fenntartása	x	
A gyümölcsös trágyázása talajművelése, öntözése	x	
A gyümölcs betakarítása	x	
Szőlőmorfológia	x	
Szőlőfajták	x	
A szőlő éghajlatigénye, talajigénye	x	
Szőlő ültetése	x	
Termőszőlők metszése, a szőlő zöldmunkái	x	
Talajmunkák, tápanyag-gazdálkodás a szőlőben	x	
A szőlő betakarítása	x	
Zöldségnövények morfológiája	x	
Zöldségfajok, a zöldségnövények felismerése	x	
A zöldségnövények éghajlatigénye, talajigénye	x	
A zöldségnövények termesztési módjai	x	
A zöldségnövények szaporítása, ápolási munkái	x	
A zöldségnövények betakarítása	x	
A gyümölcsstermesztésben, a szőlőstermesztésben és a zöldségstermesztésben előforduló eszközök, anyagok, épületek, építmények	x	
A gyümölcs-, szőlő- és zöldségstermesztés speciális munka-, környezet- és tűzvédelmi előírásai	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x
Mennyiségérzék		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Állóképesség		x
Monotónia-tűrés		x
Megbízhatóság		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Irányíthatóság		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x
Módszeres munkavégzés		x

18. Kerti munkák tantárgy

90 óra/90 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

18.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a gyümölcs-, a zöldség- és a szőlőstermesztés leglényegesebb, a gyakorlati munkavégzéshez feltétlenül szükséges szakmai elméleti ismereteinek megismertetése a tanulókkal.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	Kapcsolódó szakmai tartalom
---------	-----------------------------

	(a tantárgy és a témakör megnevezése)
A gyümölcstermő növények A zöldségnövények A szőlőnövény	Növénytan: a növények külső és belső felépítése
A termőkorú gyümölcstermő növények ápolási munkái, betakarítása A zöldségnövények ápolási munkái, betakarítása A termő szőlő ápolási munkái	Termesztési ismeretek: talajművelés, trágyázás, öntözés, növényvédelem Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei Gyümölcsstermesztési alapok: gyümölcsösök tápanyag utánpótlása, gyümölcsösök talajművelése, gyümölcsösök öntözése, gyümölcstermő növények növényvédelme a gyümölcs betakarítása Zöldségtermesztési alapok: zöldségfélék tápanyag utánpótlása, zöldségfélék talajművelése, zöldségfélék öntözése, zöldségfélék növényvédelme a zöldségfélék betakarítása Szőlőtermesztés: a szőlő tápanyagellátása, a szőlő öntözése, a szőlő növényvédelme

18.3. Témakörök

18.3.1. A gyümölcstermő növények

10 óra/10 óra

- A gyümölcstermő növények fogalma, gyümölcsfajok
- A gyümölcstermő növények csoportosítási módjai
- A gyümölcstermő növények részei
- A gyümölcsfajok éghajlati és talajigénye

18.3.2. Gyümölcstermő növények telepítése

6 óra/6 óra

- A gyümölcstermő növények szaporítási módjai
- A sor- és tőtáv, sor- és sorköz fogalma
- Gyümölcsfák ültetése: az ültetés időpontja, az ültetési anyag típusai, a növények előkészítése az ültetéshez, ültetés, ültetés utáni munkák

18.3.3. A termőkorú gyümölcstermő növények ápolási munkái, betakarítása

14 óra/14 óra

- Ápolási munkák:
 - Metszés: a metszés alapfogalmai, a metszés ideje, metszsmódok, a metszés eszközei, sebkezelés, a nyersedék eltávolítása

- A gyümölcsfák öntözésének jelentősége, fenntartó trágyázásuk, gyümölcsfák mechanikai talajápolása, a zöldmunkák fogalma, a táंबरendezés fenntartása
 - Az ápolási munkák eszközei
- Betakarítás:
- Az érettség fogalma
 - A betakarítás módjai
 - Gyümölcsfajok kézi betakarításának jellemzői

18.3.4. A zöldségnövények **8 óra/8 óra**
 A zöldségnövények fogalma, zöldségfajok
 A zöldségfajok növénytani jellemzői, igényei

18.3.5. A zöldségnövények termesztési módjai **7 óra/7 óra**
 A hajtás módjai, a módok fontosabb jellemzői
 A szabadföldi termesztés módjai, a módok fontosabb jellemzői, a vetésforgó jelentősége

18.3.6. A zöldségnövények szaporítása **8 óra/8 óra**
 A zöldségnövények szaporítási módjai
 A sor- és tőtáv, sor és sorköz fogalma
 A magvetés célja, módjai, a vetés mélysége
 A palánták típusai

18.3.7. A zöldségnövények ápolási munkái, betakarítása **8 óra/8 óra**
 Ápolási munkák:
 - Az öntözés, a mechanikai talajmunkák, a tápanyagutánpótlás célja, eszközei
 Betakarítás:
 - Az érettség fogalma
 - A betakarítás módjai
 - Zöldségfajok kézi betakarításának jellemzői

18.3.8. A szőlőnövény, szőlőfajták **13 óra/13 óra**
 A szőlőnövény:
 - A szőlőnövény részei
 - A szőlő éghajlati és talajigénye
 A szőlőfajták:
 - A szőlőfajták csoportosítása
 - A borszőlő-fajták és a csemegeszőlő-fajták csoport jellemzői, a csoportok legjellemzőbb fajtái

18.3.9. A szőlő ültetése, a termő szőlő ápolási munkái **11 óra/11 óra**
 Ültetés: az ültetés ideje, módja, a szaporítóanyag
 Ápolási munkák:
 - Metszés: a metszés alapfogalmai, a metszsmódok, a metszés ideje, a termő szőlő metszése, metszés eszközei, a venyige eltávolítása
 - A szőlő mechanikai talajápolása, fenntartó trágyázása, zöldmunkák a táंबरendezés fenntartása
 - Az ápolási munkák eszközei

18.3.10. A szőlő betakarítása **5 óra/5 óra**

A borszőlő betakarítása, a betakarítás eszközei
A csemegeszőlő betakarításának eszközei

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt	x			
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre			x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz kiegészítés	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				

4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
------	--	--	--	---	--

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Kerti munkák gyakorlat tantárgy

72 óra/108 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

19.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat keretében ismertetjük meg a kertészeti termesztés alapvető munkáit.

A tanuló legyen képes elvégezni a ház körüli kertekben az alapvető kertészeti tevékenységeket.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	Kapcsolódó szakmai tartalom (a tantárgy és a témakör megnevezése)
Kerti növények betakarítása	Gyümölcsstermesztési alapok gyakorlat: gyümölcsfélék betakarítása Zöldségstermesztési alapok gyakorlat: a zöldségfélék betakarítása Szőlőstermesztés gyakorlat: a szőlő betakarítása
Ültetési munkák	Gyümölcsstermesztési alapok gyakorlat: gyümölcsös telepítése Szőlőstermesztés gyakorlat: szőlőültetvény létesítése
Fenntartó metszés	Gyümölcsstermesztési alapok gyakorlat: gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása Szőlőstermesztés gyakorlat: a szőlő metszése
Zöldségnövények szaporítása	Zöldségstermesztési alapok gyakorlat: vetőmag, palántanevelés, magvetés, palánták ültetése

Ápolási munkák	<p>Termesztési ismeretek gyakorlat: trágyázási gyakorlatok, növényvédelemi gyakorlatok</p> <p>Műszaki alapismeretek gyakorlat: a termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése</p> <p>Gyümölcsstermesztési alapok gyakorlat: gyümölcsösök trágyázása, gyümölcsösök növényvédelme</p> <p>Zöldségtermesztési alapok gyakorlat: zöldségfélék trágyázása, zöldségfélék növényvédelme</p> <p>Szőlőtermesztés gyakorlat: a szőlő tápanyagellátása, a szőlő növényvédelme</p>
----------------	---

19.3. Témakörök

- 19.3.1. Kerti növények betakarítása** **14 óra/21 óra**
 Gyümölcsstermő növények betakarítása
 Zöldségnövények betakarítása
 A szőlő betakarítása
- 19.3.2. Ültetési munkák** **7 óra/14 óra**
 Gyümölcsstermő növények ültetése
 Szőlő ültetése
- 19.3.3. Növényismeret** **7 óra/14 óra**
 Gyümölcsfajok felismerése
 Zöldségnövények felismerése
 A gyümölcsstermő növények részeinek felismerése
- 19.3.4. Fenntartó metszés** **14 óra/21 óra**
 Termő szőlő metszése
 Termő gyümölcsfélék metszése
- 19.3.5. Zöldségnövények szaporítása** **7 óra/14 óra**
 Zöldségnövények állandó helyre vetése
 Zöldségnövények palántáinak ültetése
- 19.3.6. Ápolási munkák** **23 óra/24 óra**
 Zöldségnövények, gyümölcsstermő növények öntözése

Mechanikai talajmunkák végzése
A szőlő, a gyümölcsfélék és a zöldségvények fenntartó trágyázásának végzése
Zöldmunkák a szőlőben
Támbereendezések karbantartása

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

19.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Tangazdaság

19.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		élő anyag

19.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkafarmák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Ártermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		

4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

19.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11025-16 azonosító számú

Kertészeti termesztés

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11025-16 azonosító számú Kertészeti termesztés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Gyümölcs termesztési alapok	Gyümölcs termesztési alapok gyakorlat	Zöldség termesztési alapok	Zöldség termesztési alapok gyakorlat	Szőlő termesztési alapok	Szőlő termesztési alapok gyakorlat
FELADATOK						
Elvégzi/elvégezteti/ellenőrzi a gyümölcsültetvény-létesítés előkészítő munkálatait, gyümölcsfát ültet		x				
Gyümölcsfajt/fajtaát választ, gyümölcsművelési módot meghatároz		x				
Gyümölcs-szaporítóanyagot előállít, előkészít, szaporítóanyagot ültet		x				
Támberendezést, kerítést létesít, fenntart a gyümölcsösben		x				
Gyümölcsöst gondoz, gyümölcsültetvényt metsz		x				
Zöldmunkákat végez, hajtásokat kötöz a gyümölcsösben		x				
Talajt művel, tápanyag-utánpótlást, növényvédelmi munkát végez a gyümölcsösben		x				
Gyümölcsöt betakarít, manipulál, csomagol, gyümölcsöt feldolgozóba, tárolóba szállít		x				
Feldolgozásig, értékesítésig tárolja a gyümölcsöt		x				
Elvégzi/elvégezteti/ellenőrzi a szőlőültetvény létesítésének előkészítő munkálatait, szőlő telepítését végzi						x
Szőlőfajtaát választ, szőlőművelési módot meghatároz						x
Szőlő-szaporítóanyagot előállít, előkészít, szaporítóanyagot ültet						x
Támberendezést, kerítést létesít, fenntart a szőlőültetvényben						x
A szőlő gondozását végzi, szőlőültetvényt metsz, törzset alakít a szőlőben						x
Zöldmunkákat végez, hajtásokat kötöz a szőlőültetvényben						x
Talajt művel, tápanyag-utánpótlást, növényvédelmi munkát végez a szőlőültetvényben						x
Meghatározza a szüret időpontját, szőlőminősítést végez, szőlőt betakarít, szőlőt feldolgozóba szállít						x

Csemegezőlőt manipulál, csomagol, szállít, betárol						x
Talajt előkészít, tápanyag-utánpótlást végez a zöldségtermesztésben				x		
Zöldségnövényeket szaporít				x		
Növényápolási munkákat végez a zöldségtermesztésben				x		
Zöldségnövényeket betakarít, manipulál, csomagol, tárol				x		
A munka-, környezet- és tűzvédelmi előírások betartásával üzemelteti, használja, karbantartja a gyümölcsstermesztésben, a szőlőtermesztésben és a zöldségtermesztésben használatos gépeket, eszközöket		x			x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Gyümölcsmorfológia	x					
Gyümölcsfajok, a gyümölcstermő növények csoportosítása, gyümölcsfajok felismerése	x					
Gyümölcstermő növények éghajlatigénye, talajigénye	x					
Az ültetési anyag előállítása faiskolában, alanyok	x					
Gyümölcsültetvény létesítése, gyümölcsfák termőfelületének kialakítása	x					
Gyümölcsfák termőfelületének fenntartása	x					
A gyümölcsös trágyázása, talajművelése, öntözése, növényvédelme	x					
A gyümölcs betakarítása, áruvá készítése, tárolása	x					
Szőlőmorfológia						x
Szőlőfajták, szőlőfajták felismerése						x
A szőlő éghajlatigénye, talajigénye						x
Szaporítóanyag-előállítás a szőlőtermesztésben						x
Tökeművelési módok						x
Szőlőültetvények létesítése						x
A szőlő alakító metszése, termőszőlők metszése, a szőlő zöldmunkái						x
Talajmunkák, tápanyag-gazdálkodás, növényvédelem a szőlőben						x
A szőlő betakarítása, a feldolgozás alapvető műveletei						x
Zöldségnövények morfológiája			x			
Zöldségfajok, a zöldségnövények csoportosítása, zöldségnövények felismerése			x			
A zöldségnövények éghajlatigénye, talajigénye			x			
Termesztő-berendezések			x			
A zöldségnövények termesztési módjai			x			
A zöldségnövények szaporítása, ápolási munkái			x			
A zöldségnövények betakarítása, árukezelése, szállítása, feldolgozása, tárolása			x			
A zöldségfélék magtermesztése			x			

A gyümölcsstermesztésben, a szőlőstermesztésben és a zöldségstermesztésben előforduló erő- és munkagépek, eszközök, anyagok, épületek, építmények	x		x		x	
A gyümölcs-, szőlő- és zöldségstermesztés speciális munka-, környezet- és tűzvédelmi előírásai	x		x		x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Olvasott szakmai szöveg megértése	x		x		x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x	x	x	x	x
Elemi számolási készség		x		x		x
Mennyiségérzék		x		x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Állóképesség		x		x		x
Döntésképeség		x		x		x
Szervezőképesség		x		x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Határozottság		x		x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás		x		x		x
Módszeres munkavégzés		x		x		x

20. Gyümölcsstermesztési alapok tantárgy

136 óra/124 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

20.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy szilárd alapismerteket nyújtson a termesztési feladatok ellátásához.

Ismerkedjenek meg a tanulók a gyümölcsstermesztés jelentőségével, helyzetével, a gyümölcsstermő növényekkel, környezeti igényükkel, szaporítási módjaikkal, ápolási munkáikkal, betakarításukkal.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	Kapcsolódó szakmai tartalom (a tantárgy és a témakör megnevezése)
Gyümölcsstermő növények csoportosítása, növények, növényi részek jellemzése	Növénytan: a növények külső és belső felépítése
Gyümölcsösök tápanyag-utánpótlása	Termesztési ismeretek: trágyázás Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
Gyümölcsösök talajművelése, öntözése	Termesztési ismeretek: talajművelés, öntözés Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
Gyümölcsstermőnövények növényvédelme	Termesztési ismeretek: növényvédelem Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei

20.3. Témakörök

20.3.1. A gyümölcsstermesztés jelentősége, helyzete

3 óra/3 óra

A gyümölcsstermesztés táplálkozás-élettani és gazdasági jelentősége

A gyümölcsstermesztés hagyományai Magyarországon

Termőtájak

A gyümölcsstermesztés és -értékesítés helyzete

20.3.2. Gyümölcsstermő növények csoportosítása, növényi részek jellemzése

8 óra/8 óra

A gyümölcsstermő növények csoportosítása külső testalakulás szerint (fák, cserjék, félcserjék, dudvásszárúak)

Csoportosítás növénytani és gyakorlati szempontból

A gyümölcsstermő növény részei: gyökér, törzs, korona és részei

A gyümölcstermő növények termőrészei: almagyümölcsűek, csonthéjasok, héjasok, bogyós gyümölcsűek esetében

A faj, fajta fogalma

Az alany és a fajta használata a gyümölcsstermesztésben

20.3.3. Gyümölcstermő növények környezetigénye

6 óra/6 óra

A termőhelyi adottságok szerepe az ültetvény létesítésében

Az éghajlati tényezők szerepe

A talajadottságok szerepe

Domborzat, fekvés szerepe

Biológiai tényezők szerepe

A gazdasági viszonyok: közgazdasági tényezők, piaci lehetőségek

Üzemi viszonyok

20.3.4. Gyümölcstermő növények szaporítása, nevelése

22 óra/19 óra

Az ivaros szaporítás technológiai folyamata: mag begyűjtése, tisztítása, tárolása, magvetés helye, ideje, módja, ápolási munkák, átültetés nevelőtáblába

Ivartalan szaporítási módok technológiai folyamatai: gyökereztetéses szaporítási módok (dugványozás, bujtás), növényi részek összenövesztésével történő szaporítási módok (oltás, szemzés), mikroszaporítás

A gyümölcstermő növények alanyai

A gyümölcsfaiskola: a faiskola létesítésének feltételei, részei, a szaporítóanyag előállítás folyamata a faiskolában, faiskolai nyilvántartások

20.3.5. A gyümölcsös telepítésének feltételei, formái, folyamata

12 óra/10 óra

A gyümölcsös telepítés személyi, tárgyi feltételei

A gyümölcsös típusai: nagy és kis árutermelő gyümölcsösök; házikert, hétvégi kert

Ültetési rendszerek, az ültetvény térállása

A gyümölcsös telepítés folyamata: tervezés, telepítés-előkészítés, telepítés (ideje, módja, menete, szervezése), telepítést követő munkák

20.3.6. A metszés célja, elmélete, biológiai alapjai; metszést kiegészítő eljárások

21 óra/18 óra

Az alakító és ritkító metszés célja

A metszés ideje, kivitelezési módja, sebkezelés, nyesedék eltávolítás

A korona alakítását befolyásoló tényezők (életkor, faj, fajta, talaj- és éghajlati viszonyok)

A metszés és hajlítás biológiai alapjai

A metszés elemei

A metszést kiegészítő eljárások (a hajtások csavarása, a vesszők lehajlítása, leívelése)

A metszsmódok hatása a növekedésre, termőrész-képződésre

A termőegyensúly

Koronanevelés és művelési mód, a legelterjedtebb koronaformák kialakítása

A gyümölcsfák termőfelületének fenntartása: a termőfelület fenntartás módjai (ritkító metszés, ifjító metszés, átoltás)

Gyümölcsritkítás, termés szabályozás

20.3.7. Gyümölcsösök tápanyag-utánpótlása

12 óra/12 óra

A tápanyagellátás célja

A tápanyagellátást befolyásoló tényezők

A tápelemek szerepe a gyümölcstermő növények tápanyagellátásában

A tápanyag-ellátottság hatása a gyümölcs minőségére
 A gyümölcsös trágyázásának ideje, módjai (szerves-, műtrágyázás)

20.3.8. Gyümölcsösök talajművelése, öntözése **17 óra/18 óra**

Talajművelés:

- A talajművelés, célja, jelentősége, feladata, módjai (mechanikai, vegyszeres, biológiai vagy talajtakarásos), menete

Öntözés:

- Az öntözés célja, jelentősége

- A gyümölcsstermő növények vízigénye

- Az öntözés időpontjai

- Öntözési célok a gyümölcsstermesztésben (vízpótló, frissítő, kondicionáló, színező stb.)

- Öntözési módok a gyümölcsstermesztésben: árasztó, barázdás, mikroöntözés (csepegtető, mini szórófejes, mini esőztető mikroszórófejes, mikroesőztető), esőszerű öntözés

- Az öntözés menete

20.3.9. Gyümölcsstermőnövények növényvédelme **16 óra/14 óra**

A gyümölcsfélék általános károsítói: élettani és fertőző betegségek, kártevők, gyomok

A növényvédelem célja, jelentősége, feladata (a károsítók felismerése, az elterjedés megakadályozása, előrejelzés, megelőző, gyógyító védekezés)

A növényvédelem módjai: karantén hatósági intézkedések, termesztéstechnikai, mechanikai, kémiai, biológiai, biotechnikai védekezés

Komplex és integrált növényvédelem

20.3.10. A gyümölcs betakarítása, áruvá készítése, tárolása **17 óra/16 óra**

Betakarítás:

- A szedés időpontját befolyásoló tényezők

- A szedési idő meghatározása, a szüret előkészítése, szervezése, módjai, eszközei

Áruvá készítés:

- A gyümölcs áruvá készítésének célja

- Az áruvá készítés módjai, menete, szervezése

Tárolás:

- A gyümölcstárolás célja, jelentősége, az átmeneti és tartós tárolás módjai, menete

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

20.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

20.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt	x			
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

20.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatóság	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz kiegészítés	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	

20.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

21. Gyümölcsstermesztési alapok gyakorlat tantárgy

265 óra/232 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

21.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek az elméleti ismeretek megfelelő gyakorlati alkalmazására, legyenek képesek a természetstechnikai munkafolyamatok helyes megválasztására, a leggyakoribb munkaműveletek elvégzésére.

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	Kapcsolódó szakmai tartalom (a tantárgy és a témakör megnevezése)
Gyümölcsös telepítése	Kerti munkák gyakorlat: ültetési munkák
Gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása	Kerti munkák gyakorlat: fenntartó metszés
Gyümölcsösök trágyázása Gyümölcsösök öntözése Gyümölcsösök növényvédelme	Termesztési ismeretek gyakorlat: trágyázási gyakorlatok, növényvédelemi gyakorlatok Műszaki alapismeretek gyakorlat: a termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése Kerti munkák gyakorlat: ápolási munkák
Gyümölcsfélék betakarítása	Kerti munkák gyakorlat: kerti növények betakarítása

21.3. Témakörök

21.3.1. Gyümölcsfaiskolai gyakorlatok

14 óra/14 óra

A gyümölcsfaiskola részeinek megismerése
A gyümölcsfa részei, termőrészek felismerése
Ivaros és ivartalan szaporítási módok gyakorlása
Csemetenövények nevelése, ápolása, kitermelése

21.3.2. Gyümölcsösök talajművelése

21 óra/14 óra

Mechanikai talajművelés: telepítés előtti tereprendezés, talajforgatás, telepítés utáni talajművelés (tárcsázás, kultivátorozás, talajmarózás, boronálás)
Kémiai (vegyszeres) talajművelés: gyomirtó szer megválasztás, bekeverés, kijuttatás, bedolgozás
Biológiai talajművelés: füvesítés, zöldtrágyázás, talajtakarás

21.3.3. Gyümölcsösök trágyázása

14 óra/14 óra

Szervestrágyázás: istállótrágyázás; trágyalé, komposzt, szerves hulladék kijuttatása és bedolgozása; zöldtrágyázás
Műtrágyázás: szilárd műtrágyák kijuttatása, bedolgozása; folyékony műtrágyák használata

21.3.4. A gyümölcsfélék károsítói

14 óra/14 óra

A leggyakoribb betegségek felismerése
A leggyakoribb kártevők megismerése
Kárképek felismerése
Gyomnövények felismerése

Permetlé összetétel számítás

21.3.5. Oltványok készítése **21 óra/29 óra**

Oltványok készítése kézenoltással: gyümölcsfa alanyok előkészítése, oltóvesszők megszedése, kötegelése, címkézése, oltás kézzel és géppel, oltványok elhelyezése, gondozása

Oltványok készítése szemzéssel: hajtószemzés, alvószemzés, chip-szemzés

21.3.6. Gyümölcsös telepítése, gyümölcsfélék termőfelületének kialakítása **42 óra/42 óra**

Telepítés:

- A telepítés előkészítése: területrendezés, talajjavítás, talajfertőtlenítés, talaj-előkészítés, a fák helyének kitűzése

- A telepítés: az ültetési anyag átvétele, a fák előkészítése az ültetéshez (gyökérmetszés, pépezés), a gyümölcsfák ültetése, a telepítést követő munkák (védelem, a telepítés nyilvántartása)

- Támberendezés készítése, karbantartása

Termőfelület kialakítása:

- A legelterjedtebb koronaformák kialakítása: sudaras, kombinált, termőkaros-, szabad-, karcsúorsó, sövények, katlan-, vázakerona

21.3.7. Gyümölcsfélék betakarítása, piaci előkészítése, tárolása **49 óra/28 óra**

Betakarítás:

- A gyümölcsfélék (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyós gyümölcsűek) kézi szedése

- A gyümölcsfélék gépi betakarításának, szállításának tanulmányozása

Piaci előkészítés:

- A gyümölcsfélék kézi válogatása, osztályozása, csomagolása

- A gyümölcsfélék gépi válogatása, osztályozása, csomagolása tanulmányozása, az egyes munkaműveletek begyakorlása

Tárolás:

- A gyümölcsfélék tárolási módjainak tanulmányozása, egyes munkaműveletek begyakorlása

21.3.8. Faiskolai munkák **21 óra/14 óra**

A munkafolyamatok, azok gépesítésének tanulmányozása

Oltványok minősítése (leltározása), kitermelése, beszállítása, veremlése

A faiskolai termékek ideiglenes tárolása, osztályozása, csomagolása

Az ültetési anyag szabványai

Az ültetési anyag értékesítése faiskolai árudában és nagybani értékesítés

21.3.9. Gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása, metszést kiegészítő eljárások, gyümölcsritkítás **34 óra/35 óra**

A termőfelület fenntartása:

- A termőfelület fenntartása: ritkító metszés (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyósok), ifjító metszés, tö- és gyökérsarjak eltávolítása

Metszést kiegészítő eljárások, gyümölcsritkítás:

- Hajtásválogatás

- Lekötözés, csavarás

- Termésritkítás kézzel

21.3.10. Gyümölcsösök öntözése, növényvédelme **35 óra/28 óra**

Öntözés:

- Öntözési módok tanulmányozása a gyümölcsstermő ültetvényekben (árasztó, barázdás, mikroöntözés, esőszerű öntözés)
- Öntözési munkaműveletek gyakorlása (telepítés, tápoldatozás)A témakör részletes kifejtése

Növényvédelem:

- A növényvédelmi eljárások tanulmányozása
- Kézi és gépi vegyszeres növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával
- Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

21.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tangazdaság

21.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

21.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		élő anyag

21.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				

3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Ártermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

21.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

22. Zöldségtermesztési alapok tantárgy

118 óra/124 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

22.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy szilárd alapismereteket nyújtson a termesztési feladatok ellátásához.

Ismerkedjenek meg a tanulók a zöldségtermesztés jelentőségével, helyzetével, a zöldségnövényekkel, környezeti igényükkel, szaporítási módjaikkal, ápolási munkáikkal, betakarításukkal.

22.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	Kapcsolódó szakmai tartalom (a tantárgy és a témakör megnevezése)
A zöldségtermesztés jelentősége, helyzete; a zöldségfélék csoportosítása	Növénytan: a növények külső és belső felépítése
A zöldségfélék tápanyag-utánpótlása	Termesztési ismeretek: trágyázás Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A zöldségfélék talajművelése	Termesztési ismeretek: talajművelés Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A zöldségfélék öntözése	Termesztési ismeretek: öntözés

	Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A zöldségfélék növényvédelme	Termesztési ismeretek: növényvédelem Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei

22.3. Témakörök

22.3.1. *A zöldségtermesztés jelentősége, helyzete; a zöldségfélék, csoportosítása* 6 óra/7 óra

A zöldségnövény fogalma

A zöldségnövények táplálkozás-élettani és gazdasági jelentősége

A zöldségtermesztés helye, nagyságrendje a kertészeti és mezőgazdasági termelésben

A zöldségnövények származása, rendszertani, gyakorlati csoportosítása

22.3.2. *A zöldségnövények környezeti igényei*

8 óra/9 óra

A zöldségnövények hőigénye

A zöldségnövények fényigénye

A zöldségnövények vízigénye

A zöldségnövények tápanyagigénye

Az egyes makro- és mikroelemek növényi életfolyamatokban betöltött szerepe

A zöldségnövények igénye a levegő összetételét illetően

A talaj szerepe a zöldségfélék termesztésében

A környezeti tényezők összefüggései és gyakorlati jelentőségük a zöldségnövények termesztésében

22.3.3. *Termesztőberendezések csoportosítása, jellemzése*

12 óra/13 óra

A termesztőberendezések fogalma

A termesztőberendezések csoportosítása: üvegházak vagy növényházak (szaporító, termesztő, vegyes hasznosítású növényházak), fóliás termesztőberendezések

22.3.4. *A zöldségfélék termesztési módjai*

10 óra/11 óra

A zöldségfélék termesztési módjai: szabadföldi termesztés (korai-, tömegtermesztés), termesztőberendezés alatti termesztés

A növényházi termesztés szerepe, jelentősége és sajátosságai

A fóliás termesztőberendezések (alagút, ágy, sátor) alatti termesztés

A váz nélküli fóliatakarásos termesztés

Korai szabadföldi termesztés, szabadföldi tömegtermesztés

Növényi sorrend, vetésszerkezet

A biotermesztés lehetőségei, feltételei

22.3.5. *A zöldségfélék szaporítása*

10 óra/11 óra

A szaporítás fogalma

Szaporítási módok a zöldségtermesztésben: ivaros (magról), ivartalan (vegetatív) szaporítási eljárások

A vetés, a vetőmag tulajdonságai

A vetőmag vetés előtti kezelése

A zöldségnövények tenyésztőterülete

Vetés módok, a vetés mélysége, a vetőmagszükséglet kiszámítása

A vetés idejének ütemezése, a szabadföldi vetés, ültetés időpontjai
A palántanevelés előnyei, módjai: tűzdelés nélküli és tűzdeléses palántanevelés
A palántanevelés közegei és termesztő edényei
A palántanevelés helye, időtartama, munkái, a palánta kiültetése

22.3.6. A zöldségfélék tápanyag-utánpótlása, talajművelése, öntözése 26 óra/26 óra

Tápanyag-utánpótlás:

- A trágyázás célja, jelentősége
- A trágyázás módjai, menete: alaptrágyázás, indítótrágyázás, fejtrágyázás, szerves- és műtrágyázás a zöldségtermesztésben

Talajművelés:

- A talajművelés fogalma, célja
- A talajművelés módjai: alap-talajművelés, vetés előtti talaj-előkészítés, növényápoló talajművelés munkái, menete

Öntözés:

- Az öntözés célja, jelentősége
- Az öntözés módjai: esőztető-, felületi-, altalaj-, csepegtető öntözés
- Az öntözési időpont meghatározása
- Az öntözővíz mennyiségének meghatározása

22.3.7. A zöldségfélék különleges ápolási munkái 7 óra/7 óra

A különleges ápolási munkák fogalma, célja

A különleges ápolási munkák módjai: növények rögzítése, növényi részek eltávolítása, a termékenyülés elősegítése, érésszabályozás

22.3.8. A zöldségfélék növényvédelme 9 óra/10 óra

A növényvédelem fogalma, célja, jelentősége, feladatai

Élettani károsodások: éghajlati tényezők, légköri- és talajszennyeződések, tápanyagellátás zavarai

Kórokozók által okozott károsodások: vírusok, baktériumok, gombák

Kártevők által okozott károsodások

Gyomnövények kártétele

A védekezés módjai a zöldségtermesztésben (megelőzés, gyógyítás) Védekezési eljárások: agrotechnikai, mechanikai, kémiai, biológiai, biotechnológiai
Komplex, integrált növényvédelem, a növényvédő szerek csoportosítása

22.3.9. A zöldségfélék betakarítása, áru-előkészítése, tárolása 22 óra/22 óra

Betakarítás:

- A betakarítás fogalma, célja
- A zöldségnövények betakarítási időpontját meghatározó tényezők
- A szedések gyakorisága
- A betakarítás módjai, eszközei
- A zöldségfélék átmeneti tárolása

Áru-előkészítés:

- A manipulálás célja, jelentősége
- A betakarított termények tulajdonságai
- Tisztítás, osztályozás, csomagolás

Tárolás:

- A tárolás célja, jelentősége

- A tárolás módjai, menete: szabadtéri tárolás, zárt téri tárolás, tárolás korszerű létesítményekben

22.3.10. A zöldségvetőmag-termesztés

8 óra/8 óra

A zöldségfélék magtermesztésének fogalma, célja

A magtermesztés csoportosítása: egyéves, kétéves, évelő zöldségnövények magtermesztése

A zöldségvetőmag betakarítása

22.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

22.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

22.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt	x			
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

22.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre			x	

2.2.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz kiegészítés	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	

22.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

23. Zöldségtermesztési alapok gyakorlat tantárgy

266 óra/217 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

23.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek az elméleti ismeretek megfelelő gyakorlati alkalmazására, legyenek képesek a természetstechnikai munkafolyamatok helyes megválasztására, a leggyakoribb munkaműveletek elvégzésére.

23.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	Kapcsolódó szakmai tartalom (a tantárgy és a témakör megnevezése)
A zöldségfélék betakarítása	Kerti munkák gyakorlat: kerti növények betakarítása
Vetőmag Magvetés, palánták ültetése	Kerti munkák gyakorlat: zöldségnövények szaporítása
A zöldségfélék trágyázása A zöldségfélék talajművelése A zöldségfélék öntözése Zöldségfélék növényvédelme	Termesztési ismeretek gyakorlat: trágyázási gyakorlatok, növényvédelmi gyakorlatok Műszaki alapismeretek gyakorlat: a termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése Kerti munkák gyakorlat: ápolási munkák

23.3. Témakörök

23.3.1. A zöldségfélék betakarítása, válogatása, osztályozása, csomagolása 28 óra/21 óra

Betakarítás:

- A szedési érettség meghatározása
 - A betakarítás előkészítése (eszközök, anyagok biztosítása)
 - Kézi és gépi szedés gyakorlása, tanulmányozása
 - A zöldségfélék szállítása, átmeneti tárolása
- Válogatás, osztályozás, csomagolás:
- A zöldségfélék kézi és gépi manipulálásának gyakorlása, tanulmányozása

23.3.2. A zöldségfélék talajművelése, trágyázása 28 óra/21 óra

Talajművelés:

- Kézi és gépi talajmunkák gyakorlása, tanulmányozása

Trágyázás:

- A trágyaanyagok kiválasztása, a mennyiség meghatározása
- A trágyaanyagok előkészítése (keverése), szállítása, kézi, gépi kijuttatása
- A trágyaanyagok kézi, gépi bedolgozása

23.3.3. A vetőmag; a zöldségfélék károsítói 28 óra/21 óra

A vetőmag:

- Vetőmagismeret, a vetőmag tulajdonságainak ismerete
- Vetőmagszükséglet számítása
- Vetőmagkezelési eljárások tanulmányozása, gyakorlása

A zöldségfélék károsítói:

- A leggyakoribb betegségek felismerése
- A leggyakoribb kártevők megismerése
- Kárképek felismerése
- Gyomnövények felismerése
- Permetlé összetétel számítás

23.3.4. Palántanevelés 28 óra/28 óra

Tápedények előkészítése vetéshez és tűzdeléshez, a talaj kiválasztása, cseréptöltés, ládatöltés

Magvetés palántanevelés céljára: vetés talajba, szaporító ládába, cserépbe, tálcába (cultoplant)

Palánták ápolási munkái

Palánták tűzdelése, palánták edzése

Palántaismeret, palántaszükséglet számítása

23.3.5. A zöldségfélék öntözése 14 óra/14 óra

Az öntözési módok tanulmányozása, a munkafolyamatok (telepítés, üzemeltetés, karbantartás, tápoldatozás) gyakorlása

23.3.6. A zöldségfélék talajművelése, trágyázása, tárolása 28 óra/28 óra

Talajművelés, trágyázás:

- Kézi és gépi talajmunkák végzése
- A trágyaanyagok kézi, gépi bedolgozása

Tárolás:

- A tárolóterek előkészítése (takarítás, fertőtlenítés)
- Tárolási módok (verem, prizma) munkafolyamatainak gyakorlása
- Korszerű tárolási módok tanulmányozása

23.3.7. A zöldségfélék magtermesztése 14 óra/7 óra

A magtermesztés munkafolyamatainak gyakorlása
Az üzemi méretű magtermesztés tanulmányozása

23.3.8. Termesztőberendezések ismerete, létesítése 35 óra/28 óra

Termesztőberendezések ismerete:

- A termesztő berendezések ismerete: részei, felszerelése, hasznosítása
- A termesztő berendezések napi és időszakos karbantartása

Termesztőberendezések létesítése:

- Fóliás termesztőberendezések építése, felszerelése

23.3.9. Magvetés, palánták ültetése 21 óra/21 óra

Magvetés: magágy készítése, sorkijelölés, szemenkénti és szórt vetés

Palánták ültetése: a terület előkészítése, ültetés, beöntözés

23.3.10. A zöldségfélék növényvédelme, különleges (speciális) ápolási munkái 42 óra/28 óra

Növényvédelem:

- Védekezési eljárások alkalmazása a zöldségtermesztésben
- Vegyszeres védekezés: permetlé-permetezőanyag számítás, bekeverés, kijuttatás a munka- és környezetvédelmi előírások betartásával
- Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

Különleges ápolási munkák:

- A zöldségfélék különleges ápolási munkáinak (rögzítés, érésszabályozás, növényirész-eltávolítás és -halványítás, termékenyülés elősegítés) gyakorlása

23.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tangazdaság

23.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

23.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		élő anyag

23.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				

1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással	x	x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Ártermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

23.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

24. Szőlőtermesztés tantárgy

165 óra/219 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

24.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy szilárd alapismereteket nyújtson a termesztési feladatok ellátásához.

Ismerkedjenek meg a tanulók a szőlőtermesztés jelentőségével, helyzetével, a szőlő környezeti igényeivel, szaporítási módjaival, ápolási munkáival, betakarításával.

24.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	Kapcsolódó szakmai tartalom (a tantárgy és a témakör megnevezése)
A szőlőtermesztés jelentősége, helyzete	Növénytan: a növények külső és belső felépítése
A szőlő tápanyagellátása	Termesztési ismeretek: trágyázás Műszaki alapismeretek: a termesztés,

	növényápolás gépei
A szőlő talajmunkái	Termesztési ismeretek: talajművelés Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A szőlő öntözése	Termesztési ismeretek: öntözés Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei
A szőlő növényvédelme	Termesztési ismeretek: növényvédelem Műszaki alapismeretek: a termesztés, növényápolás gépei

24.3. Témakörök

24.3.1. *A szőlőtermesztés jelentősége, helyzete; a szőlő környezeti igénye* 16 óra/19 óra

A szőlőtermesztés jelentősége, helyzete:

- A szőlő származása, rendszertani besorolása
- A szőlőnövény felépítése
- A vesszők, hajtásrendszer, a rügyek felépítése, a virágtípusok ismerete, a szőlőtőke részei
- A szőlő táplálkozás-élettani, gazdasági jelentősége
- A szőlőtermesztés helyzete, a fejlesztés lehetőségei
- Borvidékek, bortermő helyek
- Hegyközségi törvény szerepe az ágazat fejlődésében

A szőlő környezeti igénye:

- A szőlő életműködése
- Az éghajlat hatása a szőlőtermesztésre
- A talaj hatása a szőlőtermesztésre
- A gazdasági környezet hatása a szőlőtermesztésre

24.3.2. *A szőlő szaporítása, nevelése*

15 óra/19 óra

A szaporítás módjai, mikroszaporítás elterjedése

Törzsültetvények jelentősége, növényvédelmi hatása

Európai vessző előállítás (begyűjtés helye, ideje)

A vessző tárolása és növényvédelmi vonzata

A szaporításra alkalmas vessző szabványa

Az európai vessző iskolázása, módjai, ápolása, felszedése

Alanyvessző előállítás, alanyfajták ismerete (mészűrés, filoxéra-ellenállóság)

Alanytelep éves ápolási munkái

Az oltványkészítés műveletei

Előhajtás, edzés

Oltványok iskolázása

Gyökeres oltványok felszedése, szabványok

In vitro szaporítóanyag előállítása

24.3.3. Szőlőültetvény létesítése **10 óra/15 óra**

A szőlőültetvény létesítés feltételei, a telepítési program, a telepítési terv Az ültetvény-telepítések előkészítése

Az ültetés ideje, módja, menete, szervezése

A telepítés gondozása

A szőlőültetvény támbereendezései, a támbereendezések típusai és jellemzésük

A támbereendezések anyagai, építésük, a támbereendezések karbantartása, felújítása

24.3.4. Szőlőművelési módok **12 óra/17 óra**

A tőkeművelésmódok fogalma, csoportosítása

A tőkeformát kialakító tényezők

A korszerű tőkeformák jellemzése

A hagyományos tőkeformák jellemzése

24.3.5. A szőlő metszése **19 óra/28 óra**

A metszés célja, jelentősége

A metszés biológiai alapjai (polaritás, termőegyensúly, a rügyek termékenysége, a megterhelés, a rügyek helyzete, a metszésmódok elemei)

A metszésmódok (rövidmetszések, hosszúkmetszések)

A metszés menete (felkészülés a metszésre, a metszésmód meghatározása, korszerű és hagyományos tőkeformák alakító és fenntartó metszése)

A metszés utáni munkák (a venyige eltávolítása, a támbereendezés karbantartása, törzs- és karkötözés, a szálvesszők lekötése, harmatgyökerezés)

24.3.6. A szőlő zöldmunkái, talajmunkái **18 óra/28 óra**

Zöldmunkák:

- A zöldmunkák fogalma, szerepe, jelentősége, csoportosítása

- A korszerű művelésű nem termő és termő szőlők zöldmunkái

- A hagyományos művelésű szőlők zöldmunkái

- Az elemi kárt szenvedett szőlők hajtáskezelése

Talajmunkák:

- A talajmunkák célja, jelentősége, csoportosítása (szélessoros szőlők művelése, hagyományos művelésű szőlők művelése)

- Szélessoros homok-, kötött talajú szőlők művelése

- A vegyszeres gyomirtás

- Talajmunkák a hagyományos szőlőben

- A talajművelési eljárások várható alakulása a szőlőben

24.3.7. A szőlő tápanyagellátása, öntözése, növényvédelme **30 óra/38 óra**

Tápanyagellátás:

- A szőlő tápanyagellátás célja, jelentősége, ideje, módja, menete

- A tápelemek szerepe, aránya

- A tápanyag-gazdálkodás anyagai

- A tápanyagfelvételre ható természeti tényezők

- A tápanyag-gazdálkodás rendszere (a készlettrágyázás, az alaptrágyázás, a fenntartó vagy kiegészítő trágyázás)

- A tápanyagok felhasználása

Öntözés:

- A szőlő öntözésének célja, jelentősége
- Az öntözés hatása a tőke növekedésére, a termékenységre, a termés minőségére
- A természeti tényezők hatása az öntözésre
- Az öntözés idejének, gyakoriságának, az öntözővíz mennyiségének meghatározása
- Öntözési módok a szőlőültetvényben
- Az öntözés menete, szervezése

Növényvédelem:

- A szőlő növényvédelmének célja, jelentősége
- A szőlő védelmének módjai (agro- és fitotechnikai, mechanikai, kémiai, biológiai szőlővédelem)
- A földi és légi növényvédelem jellemzői
- Növényvédő szerek a szőlő növényvédelmében
- Növényvédelmi előírások
- A szőlő károsítói (élettani és fertőző betegségek, kártevők, gyomok)

24.3.8. Szőlőfajták

12 óra/16 óra

A faj, fajta fogalma

A fajták szerepe a szőlőtermesztésben

A fajták megválasztása, fajtaarányok

Csemegeszőlő- és borszőlőfajták

24.3.9. A szőlő betakarítása, feldolgozása

17 óra/19 óra

Betakarítás:

- A szőlő érettségének megállapítása
- A szüret előkészítése
- Az étkezési és a borszőlő szedése
- Az étkezési szőlő manipulálása, csomagolása
- A szőlő szállítása tárolóba, feldolgozóba
- A kézi és a gépi szüret szervezése

Feldolgozás:

- Előkészületi munkák
- A borszőlő feldolgozása
- A csemegeszőlő áruvá készítése

24.3.10. A szőlőtermesztés gépei, eszközei

16 óra/20 óra

Csemete- és oltványnevelés gépei: ültetőgépek, kiemelőgépek, oltógépek, oltványcsomagoló gépek

A telepítés gépei, támrendszerépítés gépei

Az ültetvényápolás gépei, eszközei: a metszés eszközei, gépei, a nyesedék-feldolgozás gépei

A betakarítás gépei, eszközei: szüretelőgépek, eszközök, a szállítás gépei, eszközei

A feldolgozás gépei: szőlőfogadás, zúzó, bogyozók, zúzó-bogyozók, cefreszivattyúk, mustleválasztók (statikus, dinamikus), szőlősajtók, segédanyag-adagoló berendezések, a must tárolása

24.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

24.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

24.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	szemléltetés			x	
5.	projekt	x			
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

24.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoportbontás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.2.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz kiegészítés	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	

24.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

25. Szőlőtermesztés gyakorlat tantárgy

281 óra/306 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

25.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek az elméleti ismeretek megfelelő gyakorlati alkalmazására, legyenek képesek a természetstechnikai munkafolyamatok helyes megválasztására, a leggyakoribb munkaműveletek elvégzésére.

25.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Témakör	Kapcsolódó szakmai tartalom (a tantárgy és a témakör megnevezése)
Szőlőültetvény létesítése	Kerti munkák gyakorlat: ültetési munkák
A szőlő metszése	Kerti munkák gyakorlat: fenntartó metszés
A szőlő talajmunkái A szőlő tápanyagellátása A szőlő öntözése A szőlő növényvédelme	Termesztési ismeretek gyakorlat: trágyázási gyakorlatok, növényvédelemi gyakorlatok Műszaki alapismeretek gyakorlat: a termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése Kerti munkák gyakorlat: ápolási munkák
A szőlő betakarítása	Kerti munkák gyakorlat: kerti növények betakarítása

25.3. Témakörök

25.3.1. A szőlőnövény, a szőlő talajmunkái

21 óra/21 óra

A szőlőnövény:

- A szőlőtőke részeinek felismerése
- A tőkeművelési módok bemutatása

A szőlő talajmunkái:

- Talajművelési eljárások tanulmányozása (mechanikai, vegyszeres, biológiai)
- Sorközök gépi művelése (mélylazítás, szántás, tárcsázás, fűápolás)
- A sorok kapálása, vegyszerezés, gépi művelés, takarás

25.3.2. Európai szaporítóvessző előállítása

7 óra/7 óra

Európai vessző szedése

Szabványismeret, feldolgozás, tárolás

25.3.3. A szőlő károsítói

14 óra/14 óra

A szőlő leggyakoribb betegségeinek felismerése

A szőlő kártevőinek megismerése

Kárképek felismerése

Gyomnövények felismerése
Permetlé összetétel számítás

25.3.4. Alanyvesszők előállítása, oltványok készítése, gyökeres szőlődugványok előállítása **35 óra/41 óra**

Alanyvesszők előállítása:

- Alanyfajták ismerete, alanyvessző szedése
- Szabványismeret, feldolgozás, tárolás
- Oltványok készítése:
- Alanyvesszők előkészítése, oltóvesszők előkészítése
- Kézben oltás, gépi oltás
- Előhajtás, az oltványok iskolázása

Gyökeres szőlődugványok előállítása:

- Alanyvesszők, európai vesszők előkészítése
- Iskolázási módok

25.3.5. Szőlőültetvény létesítése **28 óra/28 óra**

Az ültetvény-telepítések előkészítése (tereprendezés, talajmintavétel, talajelőkészítés, a tőkék helyének kitűzése, a szaporítóanyag előkészítése)

Az ültetés (ültetés gödörbe, kézfúróval, hidrofúróval, fóliatakarással)

Az ültetés befejező munkái (felcsirkézés, az ültetés minőségének ellenőrzése, törzskönyvezés)

A telepítés gondozása

Támberendezés-típusok tanulmányozása, építése (az oszlopok beállítása, karózás, huzalozás)

A támberendezések karbantartása, felújítása

25.3.6. A szőlő alakító metszése, zöldmunkái **21 óra/35 óra**

Alakító metszés:

- A hagyományos és korszerű tőkeformák alakító metszése: törzsnevelés, a karok kialakítása, a termőalapok kialakítása

Zöldmunkák:

- Törzstisztítás, hajtásválogatás, kötözés, hajtásrögzítés huzalos támasz mellett, fésülés, csonkázás, hónaljzás, termőhajtások bekurtítása, fürtriktítás, levelezés, gyűrűzés

25.3.7. A szőlő betakarítása, szőlőfajta-ismeret **35 óra/35 óra**

Betakarítás:

- A szőlő minősítése
- A szőlő kézi szedése
- A szőlő gépi betakarításának tanulmányozása
- A szőlő érettségének megállapítása
- A szüret előkészítése
- Az étkezési és borszőlő szedése
- Az étkezési szőlő manipulálása, csomagolása
- A szőlő szállítása tárolóba, feldolgozóba
- A kézi és a gépi szüret szervezése

Szőlőfajta-ismeret:

- Borszőlőfajták, csemegeszőlő-fajták
- A direkttermő és interspecifikus fajták

- A fajták felismerése, megnevezése

25.3.8. A szőlő talajmunkái, a szőlő tápanyagellátása, a szőlőiskola munkái 37 óra/41 óra

Talajmunkák:

- Talajművelési eljárások tanulmányozása (mechanikai, vegyszeres, biológiai)
- Sorközök gépi művelése (mélylazítás, szántás, tárcsázás, fűápolás)
- A sorok kapálása, vegyszerezés, gépi művelés, takarás

Tápanyag-ellátás:

- Szerves- és műtrágyázás
- A tápanyagok kézi és gépi kijuttatása, bedolgozása

A szőlőiskola munkái:

- Alanytelep ápolási munkái
- Az európai vessző ápolása
- Oltványiskola ápolási munkái
- Gyökeres oltványok, dugványok felszedése, szabványok
- In vitro szaporítóanyag előállítása

25.3.9. Tőkepótlási eljárások, a szőlő metszése

48 óra/48 óra

Tőkepótlási eljárások:

- Fiatal szőlők pótlási módjai
- Termő szőlők pótlási módjai: bujtás, döntés
- Zöldoltás

A szőlő metszése:

- Termő szőlőültetvények kézi és gépi metszése
- A metszés utáni munkák (a venyige eltávolítása, a tamberendezés karbantartása, törzs- és karkötözés, a szálvesszők lekötése, harmatgyökerezés)

25.3.10. A szőlő növényvédelme, öntözése

35 óra/36 óra

Növényvédelem:

- A növényvédelmi eljárások tanulmányozása
- Kézi és gépi vegyszeres növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával
- Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

Öntözés:

- Öntözési módok tanulmányozása a szőlőültetvényben
- Öntözőgépek beállítása, üzemeltetése

25.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tangazdaság

25.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

25.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szemléltetés		x		

25.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
641.	Ártermelő szakmai munkatevékenység	x	x		
4.2.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

25.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

I. Három évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 140 óra

2/10. évfolyamot követően 140 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 1/9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

10961-16 Kertészeti alapismeretek modul

Termesztési ismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

Trágyázási gyakorlatok

Szerves trágyák ismerete (istállótrágya, zöldtrágya, egyéb növényi eredetű szerves trágyák, komposzttrágyák)

Műtrágyák ismerete (egyszerű, összetett, kevert és mikroelem trágyák)

Alapvető trágyázási eljárások

Növényvédelmi gyakorlatok

Legfontosabb kórokozók (vírusok, baktériumok, gombák) és állati kártevők kártételének felismerése (kór- és kárképek)

Kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényeinek felismerése

Permetlé-összetétel számítás

A permetlé készítésének szabályai, permetlevelek bekeverése (gyakorlatilag nem mérgező szerekkel)

Műszaki alapismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

A termesztés, növényápolás gépeinek üzemeltetése

A talajművelő gépek szerkezetének, működésének áttekintése, a csatlakoztatások, beállítások, az üzemeltetés és a karbantartás gyakorlása a rendelkezésre álló eszközökkel (ágyeke, tárcsa, kultivátor, talajmaró, boronák, lazítók, hengerek, rotációs kapák)

Az istállótrágya-szórók és műtrágyaszórók szerkezeti részei, csatlakoztatásuk az erőgéphez, beállításuk, üzemeltetésük, karbantartásuk gyakorlása

A vontatott és háti permetezők szerkezetének, működésének bemutatása, üzemeltetése, szabályozása, karbantartása

Vontatott gépeknél: hidraulikus porlasztású légporkasztós és szállítólevégős permetező

Vontatott porozó

Háti permetezőnél: szivattyús, légszivattyús, légporkasztós motoros

Szórófejek, cseppnagyság jelentősége

Környezetvédelmi, karbantartási feladatok

Permetlé összetétel számítás

Permetezőgépek automatikái

A traktoros pótkocsik felépítése, a csatlakoztatás, vontatás gyakorlása

A billenthető pótkocsik üzemeltetése

Traktoros és önjáró homlokrakodók
Kerti traktor és pótkocsi összekapcsolása
Karbantartási teendők, munkabiztonsági követelmények
Elektromos és gázüzemű rakodók
Az esőztető és csepegtető öntözés berendezéseinek főbb egységei (szivattyúk, vezetékek, szórófejek, csepegtető testek, zárószerkezetek)
Kézi áttelepítésű vagy mobil berendezés összeszerelése, szétszerelése, üzemeltetése, karbantartása
Öntözési automatika
A kertészetben leggyakrabban használatos kisgépek (fünyírók, komposztálók, láncfűrészek stb.) üzemeltetése, karbantartása, kisebb javítása

11024-16 Kerti munkák modul

Kerti munkák gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kerti növények betakarítása

Gyümölcstermő növények betakarítása
Zöldségnövények betakarítása
A szőlő betakarítása

Növényismeret

Gyümölcsfajok felismerése
Zöldségnövények felismerése
A gyümölcstermő növények részeinek felismerése

Ápolási munkák

Zöldségnövények, gyümölcsfák öntözése
Mechanikai talajmunkák végzése
A szőlő, a gyümölcsfák és a zöldségnövények fenntartó trágyázásának végzése
Zöldmunkák a szőlőben
Támbereendezések karbantartása

A 2/10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

11025-16 Kertészeti termesztés modul

Gyümölcsstermesztési alapok gyakorlat tantárgy

Témakörök

Gyümölcsösök talajművelése

Mechanikai talajművelés: telepítés előtti tereprendezés, talajforgatás, telepítés utáni talajművelés (táracsázás, kultivátorozás, talajmarózás, boronálás)
Kémiai (vegyszeres) talajművelés: gyomirtó szer megválasztás, bekeverés, kijuttatás, bedolgozás
Biológiai talajművelés: füvesítés, zöldtrágyázás, talajtakarás

Gyümölcsösök trágyázása

Szervestrágyázás: istállótrágyázás; trágyalé, komposzt, szerves hulladék kijuttatása és bedolgozása; zöldtrágyázás
Műtrágyázás: szilárd műtrágyák kijuttatása, bedolgozása; folyékony műtrágyák használata

A gyümölcsfélék károsítói

A leggyakoribb betegségek felismerése
A leggyakoribb kártevők megismerése
Kárképek felismerése
Gyomnövények felismerése
Permetlé összetétel számítás

Oltványok készítése

Oltványok készítése szemzéssel: hajtószemzés, alvószemzés, chip szemzés

Gyümölcsfélék betakarítása

A gyümölcsfélék (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyós gyümölcsűek) kézi szedése
A gyümölcsfélék gépi betakarítása, szállítása, tanulmányozása

A gyümölcsfélék piaci előkészítése

A gyümölcsfélék kézi válogatása, osztályozása, csomagolása
A gyümölcsfélék gépi válogatása, osztályozása, csomagolása tanulmányozása, az egyes munkaműveletek begyakorlása

Gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása

A termőfelület fenntartása: ritkító metszés (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyósok), ifjító metszés, tő- és gyökérsarjak eltávolítása

Gyümölcsösök öntözése

Öntözési módok tanulmányozása a gyümölcsstermő ültetvényekben (áraszto, barázdás, mikroöntözés, esőszerű öntözés)
Öntözési munkaműveletek gyakorlása (telepítés, tápoldatozás)

Gyümölcsösök növényvédelme

A növényvédelmi eljárások tanulmányozása
Kézi és gépi vegyszeres növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával
Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

Metszést kiegészítő eljárások, gyümölcscrítítás

Hajtásválogatás
Lekötözés, csavarás
Terméscrítítás kézzel

Zöldségtermesztési alapok gyakorlat tantárgy

Témakörök

A zöldségfélék betakarítása

A szedési érettség meghatározása
A betakarítás előkészítése (eszközök, anyagok biztosítása)
Kézi és gépi szedés gyakorlása, tanulmányozása
A zöldségfélék szállítása, átmeneti tárolása

A zöldségfélék válogatása, osztályozása, csomagolása

A zöldségfélék kézi és gépi manipulálásának gyakorlása, tanulmányozása

A zöldségfélék talajművelése

Kézi és gépi talajmunkák gyakorlása, tanulmányozása

A zöldségfélék trágyázása

A trágyaanyagok kiválasztása, a mennyiség meghatározása

A trágyaanyagok előkészítése (keverése), szállítása, kézi, gépi kijuttatása

A trágyaanyagok kézi, gépi bedolgozása

A zöldségfélék károsítói

A leggyakoribb betegségek felismerése

A leggyakoribb kártevők megismerése

Kárképek felismerése

Gyomnövények felismerése

Permetlé összetétel számítás

A zöldségfélék öntözése

Az öntözési módok tanulmányozása, a munkafolyamatok (telepítés, üzemeltetés, karbantartás, tápoldatozás) gyakorlása

A zöldségfélék növényvédelme

Védekezési eljárások alkalmazása a zöldségtermesztésben

Vegyszeres védekezés: permetlé-permetezőanyag számítás, bekeverés, kijuttatás a munka- és környezetvédelmi előírások betartásával

Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

A zöldségfélék különleges (speciális) ápolási munkái

A zöldségfélék különleges ápolási munkáinak (rögzítés, érésszabályozás, növényrész-eltávolítás és -halványítás, termékenyülés elősegítés) gyakorlása

Szőlőtermesztés gyakorlat tantárgy

Témakörök

A szőlő talajmunkái

Talajművelési eljárások tanulmányozása (mechanikai, vegyszeres, biológiai)

Sorközök gépi művelése (mélylazítás, szántás, tárcsázás, fűápolás)

A sorok kapálása, vegyszerezés, gépi művelés, takarás

A szőlő károsítói

A szőlő leggyakoribb betegségeinek felismerése

A szőlő kártevőinek megismerése

Kárképek felismerése

Gyomnövények felismerése

Permetlé összetétel számítás

A szőlő zöldmunkái

Törzstisztítás, hajtásválogatás, kötözés, hajtásrögzítés huzalos támasz mellett, fésülés, csonkázás, hónaljzás, termőhajtások bekurtítása, fürtriktítás, levelezés,

gyűrűzés

Szőlőfajta-ismeret

Borszőlőfajták, csemegeszőlő-fajták
A direkttermő és interspecifikus fajták
A fajták felismerése, megnevezése

A szőlő tápanyagellátása

Szerves- és műtrágyázás
A tápanyagok kézi és gépi kijuttatása, bedolgozása

Tőkepótlási eljárások

Zöldoltás

A szőlő növényvédelme

A növényvédelmi eljárások tanulmányozása
Kézi és gépi vegyszeres növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával
Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

A szőlő öntözése

Öntözési módok tanulmányozása a szőlőültetvényben
Öntözőgépek beállítása, üzemeltetése

II. Két évfolyamos oktatás közismereti képzés nélkül

1. évfolyamot követően 160 óra

Az 1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

11025-16 Kertészeti termesztés modul

Gyümölcsstermesztési alapok gyakorlat tantárgy

Témakörök

Gyümölcsösök talajművelése

Mechanikai talajművelés: telepítés előtti tereprendezés, talajforgatás, telepítés utáni talajművelés (tárcsázás, kultivátorozás, talajmarózás, boronálás)
Kémiai (vegyszeres) talajművelés: gyomirtó szer megválasztás, bekeverés, kijuttatás, bedolgozás
Biológiai talajművelés: füvesítés, zöldtrágyázás, talajtakarás

Gyümölcsösök trágyázása

Szervestrágyázás: istállótrágyázás; trágyalé, komposzt, szerves hulladék kijuttatása és bedolgozása; zöldtrágyázás
Műtrágyázás: szilárd műtrágyák kijuttatása, bedolgozása; folyékony műtrágyák használata

A gyümölcsfélék károsítói

A leggyakoribb betegségek felismerése
A leggyakoribb kártevők megismerése
Kárképek felismerése
Gyomnövények felismerése

Permetlé összetétel számítás

Oltványok készítése

Oltványok készítése szemzéssel: hajtószemzés, alvószemzés, chip szemzés

Gyümölcsfélék betakarítása

A gyümölcsfélék (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyós gyümölcsűek) kézi szedése

A gyümölcsfélék gépi betakarítása, szállítása, tanulmányozása

A gyümölcsfélék piaci előkészítése

A gyümölcsfélék kézi válogatása, osztályozása, csomagolása

A gyümölcsfélék gépi válogatása, osztályozása, csomagolása tanulmányozása, az egyes munkaműveletek begyakorlása

Gyümölcsfélék termőfelületének fenntartása

A termőfelület fenntartása: ritkító metszés (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyósok), ifjító metszés, tő- és gyökérsarjak eltávolítása

Gyümölcsösök öntözése

Öntözési módok tanulmányozása a gyümölcsstermő ültetvényekben (árasztó, barázdás, mikroöntözés, esőszerű öntözés)

Öntözési munkaműveletek gyakorlása (telepítés, tápoldatozás)

Gyümölcsösök növényvédelme

A növényvédelmi eljárások tanulmányozása

Kézi és gépi vegyszeres növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával

Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

Metszést kiegészítő eljárások, gyümölcsritkítás

Hajtásválogatás

Lekötözés, csavarás

Termésritkítás kézzel

Zöldségtermesztési alapok gyakorlat tantárgy

Témakörök

A zöldségfélék betakarítása

A szedési érettség meghatározása

A betakarítás előkészítése (eszközök, anyagok biztosítása)

Kézi és gépi szedés gyakorlása, tanulmányozása

A zöldségfélék szállítása, átmeneti tárolása

A zöldségfélék válogatása, osztályozása, csomagolása

A zöldségfélék kézi és gépi manipulálásának gyakorlása, tanulmányozása

A zöldségfélék talajművelése

Kézi és gépi talajmunkák gyakorlása, tanulmányozása

A zöldségfélék trágyázása

A trágyaanyagok kiválasztása, a mennyiség meghatározása

A trágyaanyagok előkészítése (keverése), szállítása, kézi, gépi kijuttatása

A trágyaanyagok kézi, gépi bedolgozása

A zöldségfélék károsítói

A leggyakoribb betegségek felismerése

A leggyakoribb kártevők megismerése

Kárképek felismerése

Gyomnövények felismerése

Permetlé összetétel számítás

A zöldségfélék öntözése

Az öntözési módok tanulmányozása, a munkafolyamatok (telepítés, üzemeltetés, karbantartás, tápoldatozás) gyakorlása

A zöldségfélék növényvédelme

Védekezési eljárások alkalmazása a zöldségtermesztésben

Vegyszeres védekezés: permetlé-permetezőanyag számítás, bekeverés, kijuttatás a munka- és környezetvédelmi előírások betartásával

Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

A zöldségfélék különleges (speciális) ápolási munkái

A zöldségfélék különleges ápolási munkáinak (rögzítés, érésszabályozás, növényrész-eltávolítás és -halványítás, termékenyülés elősegítés) gyakorlása

Szőlőtermesztés gyakorlat tantárgy

Témakörök

A szőlő talajmunkái

Talajművelési eljárások tanulmányozása (mechanikai, vegyszeres, biológiai)

Sorközök gépi művelése (mélylazítás, szántás, tárcsázás, fűápolás)

A sorok kapálása, vegyszerezés, gépi művelés, takarás

A szőlő károsítói

A szőlő leggyakoribb betegségeinek felismerése

A szőlő kártevőinek megismerése

Kárképek felismerése

Gyomnövények felismerése

Permetlé összetétel számítás

A szőlő zöldmunkái

Törzstisztítás, hajtásválogatás, kötözés, hajtásrögzítés huzalos támasz mellett, fésülés, csonkázás, hónaljzás, termőhajtások bekurtítása, fürtrikítás, levelezés, gyűrűzés

Szőlőfajta-ismeret

Borszőlőfajták, csemegeszőlő-fajták

A direkttermő és interspecifikus fajták

A fajták felismerése, megnevezése

A szőlő tápanyagellátása

Szerves- és műtrágyázás

A tápanyagok kézi és gépi kijuttatása, bedolgozása

Tőkepótlási eljárások

Zöldoltás

A szőlő növényvédelme

A növényvédelmi eljárások tanulmányozása

Kézi és gépi vegyszeres növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával

Karbantartás, hulladékkezelés, nyilvántartás

A szőlő öntözése

Öntözési módok tanulmányozása a szőlőültetvényben

Öntözőgépek beállítása, üzemeltetése”

3. Szociális gondozó és ápoló

1.85.

S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V

a(z)

34 762 01

SZOCIÁLIS GONDOZÓ ÉS ÁPOLÓ SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a(z) 34 762 01 számú Szociális gondozó és ápoló megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 762 01

Szakképesítés megnevezése: Szociális gondozó és ápoló

A szakmacsoport száma és megnevezése: 2. Szociális szolgáltatások

Ágazati besorolás száma és megnevezése: III. Szociális

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 3 év

Elméleti képzési idő aránya: 60%

Gyakorlati képzési idő aránya: 40%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 3 évfolyamos képzés esetén: a 9. évfolyamot követően 140 óra, a 10. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapkülső iskolai végzettség
vagy iskolai végzettség hiányában: —

Bemeneti kompetenciák: —

Szakmai előképzettség: —

Előírt gyakorlat: —

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségese

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	A szakmai készségfejlesztést csoportvezetésben jártas pszichológus, személyiségfejlesztő tréner végezheti; a kommunikációs gyakorlatot: pszichológus, okleveles szociális munkás, pedagógiai előadó, okleveles gyógypedagógus, okleveles szupervízor, szociális szervező, szociális kompetenciafejlesztő tréner, személyiségfejlesztő tréner
Társadalomismeret	Okleveles szociálpolitikus, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, okleveles társadalomismeret szakos tanár, szociális menedzser
Monitorozó gyakorlat	Okleveles szociálpolitikus, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, szociális szervező, szociális menedzser, ápoló (BsC)
Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	Okleveles szociálpolitikus, jogász, okleveles szociális munkás, szociális menedzser
Pszichológiai alapismeretek	Pszichológus, pedagógiai előadó, pszichiáter, okleveles gyógypedagógus, ápoló (BsC, MsC)
Egészségügyi alapismeretek	Orvos, ápoló (BsC, MsC), egészségügyi szakoktató, egészségtan tanár
Klinikai ismeretek	Orvos, ápoló (BsC, MsC), egészségügyi szakoktató
Ápolási ismeretek	Ápoló (BsC, MsC), egészségügyi szakoktató
Népegészségügyi ismeretek	Orvos, ápoló (BsC, MsC), egészségügyi szakoktató, egészségtan tanár
Az elsősegélynyújtás gyakorlata	Orvos, ápoló (BsC, MsC), egészségügyi szakoktató, mentőtiszt
Gondozási ismeretek	Szociális munkás, szociális szervező, szociális menedzser; szociálpolitikus, szociológus, akinek minimum 3 éves szociális intézményvezetői gyakorlata van
Gondozási gyakorlat	Szociális munkás, szociális szervező, szociális menedzser, szociálpolitikus, egészségügyi szociális munkás
Szociális munka elmélete	Okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociális szervező, szociális menedzser, egészségügyi szociális munkás

Esetmegbeszélés	Okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociológus, szociális szervező, szociális menedzser, egészségügyi szociális munkás, akinek 3 éves szakmai gyakorlata van a szociális ellátások és szociális igazgatás területén
Szupervízió	Diplomás szupervízor vagy a Szociális Szakmai Szövetség Akkreditációs Bizottsága által csoportos szupervíziós munkára akkreditált szupervízor, pszichológus
Mentálhigiéné	Mentálhigiénikus-egészségfejlesztő, mentálhigiénikus, pszichológus
Szociális adminisztráció	Okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociológus, szociális menedzser, egészségügyi szociális munkás, akinek 3 éves szakmai gyakorlata van a szociális ellátások vagy a szociális igazgatás területén
A szakmai gyakorlat, a szociális munka gyakorlata	Az alábbi feltételek együttes megléte: 1. tereptanári végzettség 2. a szakma gyakorlását szabályozó rendeletek (a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről) szerinti végzettséggel rendelkező szakember 3. legalább öt év, az adott szakiránynak megfelelő szakmai gyakorlat

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (SZVK) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakközépiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	713 óra/év	25,5 óra/hét	791 óra/év
Összesen:		2343 óra		2853 óra

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
1. évfolyam	31,5 óra/hét	1134 óra/év	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy.		160 óra		160 óra
2. évfolyam	31,5 óra/hét	977 óra/év	35 óra/hét	1085 óra/év
Összesen:		2271 óra		2505 óra

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam			1. évfolyam			2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		
		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy	
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	10	4,5	140	15,5	7,5	140	15	8	19	12,5	160	22	9,5	
	Összesen	14,5			23,0			23		31,5			31,5		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5		0,5					
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2		2					
10569-16 Gondozási-ápolási alapfeladatok	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat		1,5		1,5			1		2,5				3	
	Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	2,5			1,5			1		2,5			3		
	Pszichológiai alapismeretek	2,5			2					4					
	Egészségügyi alapismeretek	2			2,5			1,5		5,5			0,5		
	Ápolási, gondozási alapismeretek	3			1					3					
	Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat		1,5			2					3				
10570-16 A szükségletek felmérése	Társadalomismeret				1,5								1,5		
	Klinikai ismeretek				5								5		
	Ápolási gyakorlat					2				2					
	Gondozási ismeretek				2					2					

	A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata					1					1		
	Monitorozó gyakorlat		1,5			1					3		
10571-16 Sajátos gondozási feladatok	Szociális munka elmélete							3,5					4
	Szociális munka gyakorlata								1				1
	Szociális gondozás							4,5					5,5
	Szociális gondozás gyakorlata								3,5		1		3
	Mentálhigiéné							1					1,5
	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton								1,5				1,5
10572-16 Gondozási-ápolási adminisztráció	A szociális adminisztráció gyakorlata							1	1				1 1

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással				Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül		
	1/9. évfolyam	2/10. évfolyam	3/11. évfolyam	Összesen	1. évfolyam	2. évfolyam	Összesen

		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy		e	gy	ögy	e	gy			
A szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	360	162	140	558	270	140	466	247	2063	687	447	160	680	297	2111		
	Összesen	522			828			713			1134			977				
	Elméleti óraszámok (arány ögy-vel)	1384 óra (59,1%)									1367 óra (60,2%)							
	Gyakorlati óraszámok (arány ögy-vel)	679 óra (40,9%)									744 óra (39,8%)							
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	0	0		0	0		15	0	15	15	0		0	0	15		
	Munkajogi alapismeretek							4		4	4					4		
	Munkaviszony létesítése							4		4	4					4		
	Álláskeresés							4		4	4					4		
	Munkanélküliség							3		3	3					3		
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	0	0		0	0		62	0	62	62	0		0	0	62		
	Nyelvtani rendszerezés 1							10		10	10					10		
	Nyelvtani rendszerezés 2							10		10	10					10		
	Nyelvi készségfejlesztés							22		22	22					22		
	Munkavállalói szókincs							20		20	20					20		
10569-16 Gondozási-ápolási alapfeladatok	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	0	54		0	54		0	31	139	0	90		0	93	183		
	Tanulástechnikai gyakorlat		54							54		42				42		
	A reális énkép szerepe a szociális segítségben					18				18		16			16	32		
	A szakmai együttműködés és a segítő kapcsolat					18			16	34		16			32	48		
	A veszteségek feldolgozása gyakorlat								15	15					29	29		
	A kongruens kommunikáció					18				18		16			16	32		
	Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	90	0		54	0		31	0	175	89	0		93	0	182		
	Szociálpolitikai alapismeretek	36			18					54	53					53		
	A szociálpolitika intézményrendszere	18								18	18					18		
	Jogi és családjogi alapismeretek				36					36				32		32		
A jóléti nagyrendszerek és lokális ellátások								16		16			32		32			

	Közigazgatási ismeretek						15		15				29		29	
	A szociális segítség etikája	36							36	18					18	
	Pszichológiai alapismeretek	90	0		72	0		0	0	162	143	0		0	143	
	Pszichológiai alapismeretek	36							36	36					36	
	Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok	36							36	36					36	
	Az életút pszichológiája	18			36				54	35					35	
	A személyiség pszichológiája				36				36	36					36	
	Egészségügyi alapismeretek	72	0		90	0		47	0	209	197	0		15	0	212
	Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei				54					54	54				54	
	Kórok és kórokok				36					36	36				36	
	A betegségek tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai							32		32	36				36	
	A gyógyszerelés							15		15			15		15	
	A társadalmi helyzet és az egészség	18								18	18				18	
	Közegészségügyi és járványtani ismeretek	36								36	35				35	
	Egészségmegőrzés	18								18	18				18	
	Ápolási, gondozási alapismeretek	108	0		36	0		0	0	144	109	0		0	109	
	Általános ápolási ismertek	72								72	37				37	
	Gondozási alapismeretek	36								36	37				37	
	Az ápolás, gondozás dokumentációja				36					36	35				35	
	Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat	0	54		0	72		0	0	126	0	107		0	0	107
	Az ápolási folyamat megfigyelése					36				36		36			36	
	A gondozási folyamat megfigyelése					36				36		36			36	
	Elsősegélynyújtási gyakorlat		54							54		35			35	
10570-16 A szükségletek felmérése	Társadalomismeret	0	0		54	0		0	0	54	0	0		45	0	45
	A társadalmi egyenlőtlenség és szegénység okai				18					18				15		15
	A mai magyar társadalom				18					18				15		15
	A szükségletfelmérés módszerei				18					18				15		15
	Klinikai ismeretek	0	0		180	0		0	0	180	0	0		154	0	154

	A keringés, a vérképző, a légző- és az emésztőrendszer betegségei				36					36				32		32
	Pszichiátriai-, neurológia alapismeretek, az érzékszervek betegségei				36					36				32		32
	Endokrin, daganatos és sebészeti beavatkozást igénylő betegségek				36					36				32		32
	A kiválasztó-rendszer, nemi- és a reumatológiai betegségek				36					36				20		20
	Dietetikai ismeretek				18					18				13		13
	Geriatríai ismeretek				18					18				25		25
	Ápolási gyakorlat	0	0	0	72			0	0	72	0	71		0	0	71
	Alapápolás belgyógyászati betegek körében				36					36		36				36
	Alapápolás sebészeti beavatkozáson átesettek körében				36					36		35				35
	Gondozási ismeretek	0	0		72	0		0	0	72	72	0		0	0	72
	A gondozási szükségletek felmérése				18					18	18					18
	Gondozás és rehabilitáció fogyatékkal élők körében				18					18	18					18
	Gerontológia és az idősok rehabilitációja				18					18	18					18
	Gondozás és rehabilitáció a szenvedélybetegek körében				18					18	18					18
	A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata	0	0	0	36			0	0	36	0	35		0	0	35
	A gondozási szükségletek felmérése idősok körében				12					12		12				12
	A gondozási szükségletek felmérése fogyatékkal élők körében				12					12		11				11
	A gondozási folyamat tervezése				12					12		12				12
	Monitorozó gyakorlat	0	54	0	36			0	0	90	0	108		0	0	108
	A szociális ellátás intézményei		36							36		36				36
	Az egészségügyi ellátás intézményei		18							18		36				36
	Egy intézmény részletes megismerése				36					36		36				36
10571-16 Sajátos gondozási feladatok	Szociális munka elmélete	0	0	0	0			109	0	109	0	0		124	0	124
	Általános szociális munka							31		31				32		32
	Szociális munka egyénnel és családokkal							31		31				32		32

10572-16 Gondozás i-ápolási adminisztráció	Szociális munka csoportokkal						31		31				32		32	
	Közösségi szociális munka						16		16				28		28	
	Szociális munka gyakorlata	0	0		0	0	0	31	31	0	0		0	32	32	
	Egyénekekkel és családokkal végzett szociális munka gyakorlata							15	15					16	16	
	A csoportokkal végzett szociális munka gyakorlata							8	8					8	8	
	Közösségi szociális munka gyakorlata							8	8					8	8	
	Szociális gondozás	0	0		0	0	140	0	140	0	0		170	0	170	
	Idős és fogyatékkal élő emberek ellátásai						38		38				40		40	
	Aktivitás és foglalkoztatás						28		28				40		40	
	Háztartási ismeretek						28		28				31		31	
	Munka-, baleset- és tűzvédelem						10		10				16		16	
	A gyógyászati segédeszközök beszerzése						10		10				17		17	
	Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása						26		26				26		26	
	Szociális gondozás gyakorlata	0	0		0	0	0	108	108	0	36		0	93	129	
	Idős emberek gondozása							40	40		6			32	38	
	Fogyatékkal élők gondozása							35	35		6			29	35	
	Foglalkozási gyakorlat							8	8		6			8	14	
	Háztartási gyakorlat							8	8		6			8	14	
	Munka-, baleset- és tűzvédelem gyakorlata							9	9		6			8	14	
	Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása							8	8		6			8	14	
	Mentálhigiéné	0	0		0	0	31	0	31	0	0		48	0	48	
	Elméleti ismeretek						14		14				16		16	
	A gondozás mentálhigiénés vonatkozásai						17		17				32		32	
	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton	0	0		0	0	0	46	46	0	0		0	48	48	
	Esetmegbeszélés							31	31					32	32	
	Szupervízió							15	15					16	16	
	A szociális adminisztráció gyakorlata	0	0		0	0	31	31	62	0	0		31	31	62	
	Az ápolás adminisztrációja							15		15				15		15
	A gondozás adminisztrációja							16		16				16		16

Számítástechnika a gondozás adminisztrációjában								31	31					31	31
--	--	--	--	--	--	--	--	----	----	--	--	--	--	----	----

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák.

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x

Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédképesség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

26. Foglalkoztatás II. tantárgy

15 óra/15 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

26.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

26.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

26.3. Témakörök

26.3.1. Munkajogi alapismeretek

4 óra/4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

26.3.2. Munkaviszony létesítése

4 óra/4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselői szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

26.3.3. Álláskeresés

4 óra/4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási

Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

26.3.4. Munkanélküliség

3 óra/3 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresői tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

26.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

26.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

26.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

26.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

26.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú
Foglalkoztatás I.
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák.

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

27.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 62 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

27.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

27.3. Témakörök

27.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1

10 óra/10 óra

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

27.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2

10 óra/10 óra

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód**, illetve a **segédigék (képeség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

27.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

22 óra/22 óra

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 22 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy megszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

27.3.4. Munkavállalói szókincs

20 óra/20 óra

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 42 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókinccset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

27.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

27.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

27.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

27.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoportbontás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

27.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10569-16 azonosító számú
Gondozási-ápolási alapfeladatok
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10569-16 azonosító számú Gondozási-ápolási alapfeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szakmai kétségfejlés és kommunikációs gyakorlat	Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	Pszichológiai alapismeretek	Egészségügyi alapismeretek	Ápolási, gondozási alapismeretek	Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat
FELADATOK						
Tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybevevők értékeit, autonómiáját, identitását, érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	x	x	x	x	x	x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetlenségeket	x	x	x		x	x
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	x	x	x		x	x
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait	x				x	x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	x					
A segítséget kérőkkel nondirektív, segítő beszélgetést folytat	x				x	
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	x		x		x	
Értelmezi a szolgáltatást igénybevevő problémáit a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	x	x	x		x	x
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai alafogalmakat, alapvető összefüggéseket	x	x				
Megfigyeli a szolgáltatást igénybevevő állapotváltozásait, és elvégzi a szükségletekhez és az orvosi utasításokhoz igazodó alapápolási feladatokat, valamint egészségügyi felvilágosító munkát végez			x	x	x	
Elvégzi az alapvető életfunkciók, a vércukorszint, a testsúly, a testmagasság mérését és az adatok rögzítését				x	x	x
Elkészíti a szolgáltatást igénybevevő ágyát, elvégzi az ágyneműcserét; alkalmazza az állapotnak megfelelő fektetési módokat, kényelmi eszközöket					x	x
A beteg mozgatására, emelésére és a biológiai kóroki tényezők elleni védelemre vonatkozó előírásokat betartja				x	x	x
Megelőzi, felismeri és ellátja a felfekvést; szükség szerint segítséget nyújt a hely- és helyzetváltoztatásban, részt vesz a beteg mobilizálásában				x	x	x

Szükség esetén segítséget nyújt a személyes higiéné megteremtésében, az étkezésben és a folyadékpótlás biztosításában				X	X	X
Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat, a megfelelő gyógyszereket, felismeri a gyógyszerek esetleges mellékhatását, valamint összeállítja a házi patika szereit és szabályszerűen tárolja a gyógyszereket				X	X	X
Orvosi utasításra intramusculáris és subcután injekciózást végez, jelzi az injekciózás esetleges szövődményeit				X	X	X
Vizsgálatra testvéladékat vesz le és tárol				X	X	X
Részt vesz a járvány kialakulásának megelőzésében és a kialakult járvány lokalizálásában				X	X	X
Alkalmazza a fertőtlenítő eljárásokat; kezeli a veszélyes hulladékokat				X	X	X
Ismeri és alkalmazza a veszélyek és ártalmak ellen védő egyéni védőeszközöket, valamint a védőeszközök használatának szabályait				X	X	X
Felismeri a közvetlen életveszélyt, elsősegélyt nyújt heveny rosszullétek, belgyógyászati kórképek, mérgezések, sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén, szükség esetén mentőt, vagy sürgősségi segítséget kér				X	X	X
Ellátja a haldokló beteget; szakszerűen intézkedik halál esetén				X	X	X
Közélelmezési feladatokat végez, az egészségi állapotnak megfelelő étrendet állít össze, szükség esetén segítséget nyújt az ételek elkészítésében				X	X	X
Közreműködik a háztartásvitelben; háztartásgazdálkodással kapcsolatos praktikus tanácsokat ad				X	X	X
SZAKMAI ISMERETEK						
Jogi, családjogi, adatvédelmi és államigazgatási alapismeretek, az állam és az önkormányzat felépítése, feladatai		X	X	X	X	X
A szociális, az egészségügyi és a gyermekvédelmi védelmi rendszer önkormányzati és nem önkormányzati keretei, formái, intézményrendszerük		X	X	X	X	X
A szociálpolitika alapfogalmai, alapelvei, technikái, eszközei, a problémának definiált társadalmi jelenségek és a megoldásukra hivatott ellátások		X	X	X	X	X
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, a szociális szakemberek kompetencia határai, az együttműködés etikai szabályai	X			X	X	X
Az önismeret forrásai, az én-védő technikák	X			X	X	X

Lelki jelenségek és folyamatok, a pszichológiai megfigyelés módszere			X	X	X	X
Személyiségpszichológia, fejlődéslélektan, szociálpszichológia			X	X	X	X
A szociális identitás kialakulásának összefüggései, a szerep fogalma és jellemzői, a viselkedési rendellenességek és személyiségzavarok			X	X	X	X
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői			X		X	X
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői, a konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei			X		X	X
A kommunikáció csatornáit, jellemzőit, a non-direktív és a segítő beszélgetés jellemzőit, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzőit	X		X			X
A segítség pszichológiai összefüggései			X			
A lelki fejlődés meghatározói, az életút pszichológiai fejlődési szakaszai, a szocializáció folyamata és színterei			X		X	X
Válságok az életciklus során; veszteségek és feldolgozásuk módszerei			X		X	X
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése, működésének szabályozási szintjei				X		X
Kórok holisztikus értelmezése, a betegségek rizikófaktorai, lefolyása és a szervezet reakciói				X	X	X
Gyógyszertani ismeretek, főbb gyógyszercsoportok és alkalmazási területeik, a gyógyszer sorsa a szervezetben, a gyógyszerkezelés szabályai				X	X	X
Gyógyszerelés és a fizikális gyógymódok, fertőtlenítés				X	X	X
Népegészségügy, a leggyakoribb fertőzőbetegségek járványtana				X		
Az alapvető emberi szükségletek és az ápolás összefüggései, ápolási alapismeretek, a betegmegfigyelés szempontjai, az ápolási folyamat lélektani összefüggései			X		X	X
Veszélyeztető állapotból következő elsősegélynyújtási feladatok, az elsősegélynyújtás alapszabályai, módszerei és technikái						X
A haldokló beteg ellátásának feltételei, a halott körüli tennivalók					X	X
A gondozás fogalma, célja, feladatai, a gondozás célcsoportjai; aktivizálás, foglalkozás, foglalkoztatás			X		X	X
Háztartásgazdálkodás, háztartásvitel					X	X
Közélelmezési feladatok					X	X

Az általános munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi előírások betartása					X	X
Az egészségügyi szolgáltatás keretében használt éles vagy hegyes munkaeszközök által okozott sérülések megelőzése, az ilyen eszközök használatából eredő kockázatok kezelésére vonatkozó követelmények					X	X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	X	X	X	X	X	X
Az egészségügyi ellátás állóeszközeinek, az ápolási eszközök használata, műszerek kezelése, textíliák, kötszerek használata						X
Gyógyászati segédeszközök, kényelmi eszközök, háztartási gépek és konyhatechnikai eszközök használata						X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat					X	X
Stressz tűró képesség	X					X
Pontosság	X			X		X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kapcsolatteremtő készség	X	X	X	X		X
Empatikus készség	X		X	X	X	X
Segítőkézség	X		X	X	X	X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Helyzetfelismerés	X		X			X
Rendszerben való gondolkodás	X		X	X		X
Információgyűjtés	X		X	X	X	X

28. Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat tantárgy 139 óra/183 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

28.1. A tantárgy tanításának célja

Támogatni az egyéni tanulási stratégiák kialakítását, a szociális képzés eredményes elvégzését; a segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése. A reális énkép kialakítása, a viselkedés kontrollálása. A szakmai önismeret fejlesztése és annak tudatosítása, hogy a szociális szakember számára a személyisége a munkaeszköze. A nyílt és kongruens kommunikáció alkalmazása. A saját kommunikáció kontrollálása, a kommunikáció fejlesztésének módszereinek, eszközeinek bővítése.

A foglalkozások célja az önismeret és a személyiség fejlesztése, ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének. A vizsgára bocsátás feltétele igazolás, amely minimum „120 órás szakmai (60 óra kommunikációs, 60 óra személyiségfejlesztő) készségfejlesztés” teljesítéséről szól.

28.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nem információkra, hanem a tanulók családban, a gyermekellátó és oktatási intézményekben, a kortárs csoportokban, szűkebb és tágabb társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningyszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

28.3. Témakörök

28.3.1. Tanulástechnikai gyakorlat

54 óra/42 óra

A tanulást befolyásoló külső, belső és lelki (képességek, készségek, motiváció, érdeklődés, elvárások) tényezők

A tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban

Írás, olvasás, szövegértés, elemzés, visszaadás problémái; az egyes készségek fejlesztése

A modern technikai eszközök használatának előnyei

A sajátélményű tanulás

A szakmai tanulás a terepen

A vizsgadrukk és kezelése

28.3.2. A reális énkép szerepe a szociális segítségben

18 óra/32 óra

A másik ismerete

Önismeret, önismeret-fejlesztés

A segítő szakmák hatása a személyiségre

Önvédelmi technikák

Rekreációs lehetőségek

A kiégés jelei

A kiégés elleni védekezés

28.3.3. A szakmai együttműködés és a segítő kapcsolat **34 óra/48 óra**

Az együttműködés szociálpszichológiai, csoportdinamikai összefüggései
Az eltérő személyiségek, értékek, életstílus, kultúrák elfogadása a gyakorlatban
Empátia
Az előítéletek
A konfliktusok
Konfliktus-megoldási technikák és módszerek modellálása
A kommunikáció szimmetriája és aszimmetriája
A segítséget kérő ember kommunikációjának értelmezése
A segítséget kérő ember kommunikációs hiányosságainak tolerálása
Az emberi kiszolgáltatottság jeleinek felismerése
Nondirektív kommunikáció
A problémafeltárás kommunikációs eszközei
A segítő beszélgetés

28.3.4. A veszteségek feldolgozása gyakorlat **15 óra/29 óra**

A személyes veszteségek
A veszteségek feldolgozásának szakaszai
A veszteségek feldolgozásának lehetőségei a csoportban

28.3.5. A kongruens kommunikáció **18 óra/32 óra**

A kommunikáció és a társas érintkezés kultúrája
Az adekvát kommunikáció
A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása
A saját kommunikáció kontrollálása és hatótényezőinek felismerése
A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása
A metakommunikációs jelek értelmezése
A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése
Az írásos és a szóbeli kommunikáció és információszolgáltatás
A kulturált vitakészség fejlesztése
A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazása
A szakmai fogalomkészlet alkalmazása szóban és írásban
A kliens kommunikációs készségeinek fejlesztése

28.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

8-15 fős csoportokban szervezett csoportmunka, ennyi főre kialakított csoportszobában, ahol lehetőség van a körbeülésre.

28.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

28.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szabad interakció		x		
2.	encounter	x	x		
3.	dráma		x		

4.	pszichodráma		x	
----	--------------	--	---	--

28.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

28.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

4.Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek tantárgy

175 óra/182 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

4.1.A tantárgy tanításának célja

Közvetíteni azokat a fogalmakat, összefüggéseket, amelyek a szociálpolitikát, mint elméletet és a társadalmi integráció megteremtésére és megőrzésére törekvő szakmai gyakorlatot meghatározzák; bemutatni azokat az érdekeket, értékeket, amelyek befolyásolják a mindenkori gyakorlatot, az alkalmazott technikákat és eszközöket. Alapismereteket nyújtani az állam-, és jogtudomány témaköréből, alkalmazható tájékozottságot nyújtani a szociális szolgáltatásokról, a gyermekjólét és gyermekvédelem

területén érvényesülő jogszabályokról. Felvértetni a tanulókat a feladatuk ellátásához szükséges közigazgatási eljárások szabályaival, hogy mint majdani szociális szakemberek képesek legyenek a fogyatékkal élő és idős emberek, családok, csoportok, közösségek érdekérvényesítését, szükségleteik megszerzését támogatni.

4.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalomföldrajzi információk.

4.3.Témakörök

4.3.1. Szociálpolitikai alapismeretek

54 óra/53 óra

A társadalompolitika, szociálpolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalma

A szociálpolitika, mint elmélet, és mint a társadalmi integritás megőrzésének eszköze, alapvető összefüggései, feladata, intézményrendszere

A szociálpolitika céljai, az értékek szerepe a szociálpolitikában

Az érdekek szerepe a szociálpolitikában; többszektorúság és finanszírozás a szociális ellátások területén

A piac szerepe a szükségletek kielégítésében, a piaci működés differenciáló hatása következtében jelentkező szociális problémák

Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei: piac-befolyásoló intézkedések, adópolitika, pozitív diszkrimináció, stratégiai szabályozás, stb.

Alapelvek: biztonságra törekvés, prevenció, finanszírozhatóság, kiszámíthatóság, a ráfordítások és biztonság egyensúlya, megfelelő időben, a szükséges ideig, szubszidiaritás, a kevésbé választhatóság, értékmegőrzés, rászorultság, érdemesség elve

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszere

A szükségletek rendszere és a szükséglet-kielégítés módjai

A társadalmi integráció fogalma, folyamata és az azt veszélyeztető folyamatok és jelenségek

Az egyes társadalmi rétegek tipikus problémái, a helyi társadalom szerkezete

A problémának definiált társadalmi jelenségek és a hozzájuk kapcsolódó intézkedések, ellátások

A szegénység, munkanélküliség, a munkaképes korúak inaktivitását csökkentő intézkedések, a lakhatási költségek növekedése, a hajléktalanság, előregedés, devianciák, a fogyatékosok hátrányai

A gyermekek hátrányai, a diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés, a migráció, a menekültek

A támogatások rendszere, célcsoportja, megszerzésének feltételei és szabályai

A diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés

Területi differenciálódás

4.3.2. A szociálpolitika intézményrendszere

18 óra/18 óra

A szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaiügyi intézményrendszer feladatai és működésük

Az állami, önkormányzati, egyházi és civil szféra intézményei

A térség intézményeinek köre

A támogatások rendszere, megszerzésének feltételei és szabályai

Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai

A segítő szakmák szerepe az ellátásban

4.3.3. Jogi és családjogi alapismeretek **36 óra/32 óra**

Átfogó ismeretek nyújtása az állam- és a jogtudomány fogalomrendszeréről, az államszervezet felépítéséről, alkotmányos alapjairól

Az állam fogalma és funkciói

A hatalmi ágak megoszlása

A jogszabályok hierarchiája

Az emberi és polgári jogok szabályai; a személyiség- és adatvédelem szabályai

Az Alkotmánybíróság, az alapvető jogok biztosa

Jog- és adatvédelem, a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánosságának egymáshoz való viszonya

Az adatvédelem jogi garanciái

A családjogi törvény

Gyermeki és szülői jogok, köteleességek

A szociális jogok és szociális minimumok

Ellátottjogi és gyermekjogi képviselő

4.3.4. A jóléti nagyrendszerek és lokális ellátások **16 óra/32 óra**

A szociális ellátás átfogó rendszerei és a lokális ellátások

A jóléti védelem keretei, formái

A társadalombiztosítás rendszere, az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások

A családtámogatások

A foglalkoztatással összefüggő ellátások

A munkaerőpiaci szolgáltatások és a foglalkoztatást elősegítő támogatások

A munkanélküliek ellátásai

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

A hajléktalan személyek ellátásai

Munkajogi szabályok (Munkatörvénykönyv): munkaviszony tartama, létesítése, megszüntetése, munkaidő, szabadság, bérezés, érdekvédelem, érdekegyeztetés

Közalkalmazotti, közszolgálati jogviszony létesítése, tartalma, megszüntetése

Közalkalmazotti besorolás, előmenetel, továbbképzési rendszer, működési nyilvántartás

Az egyházi, a civil, nonprofit és közhasznú szervezetek szerepe, lehetőségei a jóléti ellátásban

A jogi szabályozás, alapelvei, rendszere és szereplői

A törvényben szabályozott ellátások és intézményei

Önkormányzati szociális, gyermekjóléti illetve gyermekvédelmi ellátások: pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátások a szociális és a gyermekvédelmi törvényben és kapcsolódó jogszabályaikban

Lokális hatalmi szervek és szervezetek (kormányhivatalok, járási hivatalok) feladatai

A családjogi törvény

A szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

Munkanélküliek és a hajléktalan személyek önkormányzati ellátásai

4.3.5. Közigazgatási ismeretek **15 óra/29 óra**

Az állam és az önkormányzatok felépítése, hatáskörei

Alapismeretek a jogalkalmazás és jogérvényesítés lehetőségeiről

A helyi önkormányzás alapelvei, az önkormányzati rendszer általános sajátosságai
 Az önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere
 A települési önkormányzat szervei
 Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás

4.3.6. A szociális segítség etikája

36 óra/18 óra

A társadalmi és a szakmai etika
 A szociális munka etikai szabályai
 Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában
 A gyermekek autonómiájának, méltóságának, identitásának, magukkal hozott értékeinek, normáinak tiszteletben tartása
 A szociális munka értékei és az etikai kódex előírásai
 A szociális szakember szerepei, felelőssége
 A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés etikája
 Az előítéletek hatása a szociális segítségben
 Az együttműködés etikai szabályai, a szakmai titoktartás és korrekt tájékoztatás módjai
 A szakmai etikai dilemmák értelmezése és megoldási módjai
 A szakmai etikai szabályok ismerete és alkalmazása

4.4.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár

4.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x	x	
5.	vita		x		
6.	házi feladat	x			

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x	x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

4.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Pszichológiai alapismeretek tantárgy

162 óra/143 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

5.1.A tantárgy tanításának célja

Alapismereteket és alapfogalmakat szolgáltatni az emberi pszichikumról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól. A pszichológiai és szociálpszichológiai módszerek ismertetésével hozzásegíteni a tanulót ahhoz, hogy saját szemléletének formálásakor támaszkodhasson az elméleti hátterekre. Igénye legyen munkájában az individuális különbségek megértésére.

5.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy kultúrtörténeti fejezetei.

5.3.Témakörök

5.3.1. *Pszichológiai alapismeretek*

36 óra/36 óra

A pszichológia alapvető fogalmai és összefüggései; lelki jelenségek és folyamatok
A motiváció; az érzelmek; a megismerés (észlelés, percepció, figyelem, érdeklődés, emlékezet, képzelet, gondolkodás); a tudatállapotok
Személyészlelést befolyásoló tényezők: szociokulturális környezet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzők
A munka során alkalmazható pszichológiai megismerési módszerek: megfigyelés, dokumentumelemzés, kérdezés, kísérlet
A szükségletek rendszere, a szükségletkielégítés hiányainak jelei

5.3.2. *Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok*

36 óra/36 óra

A szociálpszichológia fogalma, tárgyköre
A társadalom kisebb és nagyobb egységeiben működő jelenségek, szabályszerűségek felismerése
A csoport hatása az egyénre, csoportközi viszonyok, a verbális, nonverbális és a metakommunikációs jelzések érvényesülése és hatása
Tömeg, közösség, társadalmi nagycsoport, a csoport szerepe az elsődleges és a másodlagos szocializációban
Csoportdinamikai jelenségek és folyamatok
A társas érintkezés sajátossága, a kommunikáció elmélete, szociálpszichológiai fogalmak és folyamatok
A kommunikáció és a kommunikációs zavarok
Szociális identitás kialakulása, szociális tanulás
Attitűdök, énvédő funkciók
A sztereotípiák, stigmák, az emberi vonzalmak és taszítások, játszmák
Az előítélet kialakulása és okai
Az előítéletek csoportfolyamatokat befolyásoló hatása
A szerep, a szerepstruktúrák, szerepösszeférhetlenségek, szerepkonfliktusok
A konfliktusok keletkezése és megoldásának technikája
Az együttműködés
A segítség pszichikus hatása, jellemzői

5.3.3. Az életút pszichológiája **54 óra/35 óra**

Az ember életkori fejlődésének szakaszai, gyermekkor, serdülőkor, ifjúkor, felnőttkor, időskor, ezek fejlődési sajátosságai, az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők jellegzetességei

Az emberi pszichikum fejlődésének, érésének folyamata

Az anya-gyerek kapcsolat jelentősége a gyermek érzelmi, szociális és értelmi fejlődésében, szeparáció és hospitalizáció

A motiváció, az érzelem és az akarat összefüggései és fejlődésmenete

Fejlődési, beilleszkedési és viselkedési zavarok, agresszió, pszichoszomatikus tünetek

Az előítéletek életutat befolyásoló hatása

Fejlődési és járulékos krízisek

A játék, tanulás, munka és az aktivitás személyiségalkotó hatásai

Társadalmi traumák, a társadalmi körülmények pszichikus hatásai

Hozzászokások, függőségek, szenvedélyek

A veszteségek fajtái, pszichikus hatása és feldolgozásuk folyamata (a gyász lélektana, gyászreakciók), módszerei

5.3.4. A személyiség pszichológiája **36 óra/36 óra**

A személyiség fogalma

A holisztikus elméletek, humanisztikus személyiségelméletek

Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők hatása a személyiségfejlődésre

A szocializáció fogalma és folyamata

A szocializációs színterek és hatások: anya, család, kortárs csoport, gyermekintézmények, kiemelten az iskola, munkahely, társadalmi szervezetek és intézmények, a kulturális minták és normák

A szociális identitás

Az előítéletek szocializációt befolyásoló hatása

Énkép, éntudat, önértékelés, játszma, elhárító mechanizmusok

Empátia

A felnőtt személyiség- és viselkedészavarai

A viselkedési rendellenességek és kezelésük, terápiájuk

Személyiségzavarok, fejlődészavarok és a deviánsviselkedés

5.4.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Általános tanterem, előadóterem vagy könyvtár

5.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	kiselőadás	x	x	x	
4.	megbeszélés	x	x	x	
5.	vita	x	x	x	
6.	szemléltetés	x		x	

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x		x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x		x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x		x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x		x	
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x		x	
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		

3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

5.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Egészségügyi alapismeretek tantárgy

209 óra/212 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

6.1. A tantárgy tanításának célja

A holisztikus egészségszemlélet kialakítása érdekében alapfokú ismereteket nyújtani az emberi test felépítéséről és működéséről, a szervrendszerek élettani szerepéről, működéséről. A szervezet egyensúlyát megbontó kóros tényezők, kóros reakciók megismertetése, a kóros működéseket befolyásoló gyógyszerek alkalmazásához szükséges alapismeretek nyújtása. Megtanítani az egyes betegségcsoportok tüneteit, lefolyását, a fertőző betegségek elterjedésének módozatait és az elterjedésüket megakadályozó óvintézkedéseket. Megismertetni a tanulókkal az emberi egészség testi, lelki, szociális és spirituális összefüggéseit, kölcsönös egymásra hatását. Bemutatni az ország és a helyi társadalom legfontosabb demográfiai és epidemiológiai jellemzőit.

6.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei.

6.3.Témakörök

6.3.1. Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei

54 óra/54 óra

Az emberi test felépítése, működése, és szerveződési szintjei (Funkcionális anatómia)

Szimmetria síkok és irányok

Sejtek, szövetek, szervek, szervrendszerek, szervezet működése és élettani szerepe

A kromoszómák és kromoszóma-rendellenességek

A kromoszóma-rendellenességek és fogyatékoságok összefüggései

A kültakaró

A mozgásszervek felépítése, funkciója, morfológiai jellemzőik; morfológiai és funkcionális zavarai

A mozgás szervrendszert érintő fejlődési rendellenességek

A légzés szervrendszere

A keringési rendszer

Az emésztőrendszer

A kiválasztó és elvezető rendszer

A szaporodás szervrendszere

A belső elválasztású mirigyek rendszere
A nyirokrendszer és az immunrendszer
Az érzékszervek
Az idegrendszer
A szervrendszerek működésnek szabályozása
A szervezet egyensúlyi állapotát meghatározó mechanizmusok
Idegi és endokrin szabályozás
Az emberi élet fejlődési szakaszai, a méhen belüli fejlődés, és az egyes szakaszok testi jellemzői

6.3.2. Kórok és kórokok 36 óra/36 óra

A kórtan fogalma, szerepe
Kórokok és kóros reakciók
Az egészség és a betegség fogalma, holisztikus értelmezése
Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők, a természetes és mesterséges környezet hatása az egészségre
Biológiai, pszichikus és szociális kórokok
A betegségek rizikófaktorai
Társadalmi helyzet, szociális körülmények, pszichés állapot
Alkat, lezajlott betegségek, öröklés
Nem és életkor
A betegségek lefolyása, stádiumai, a kórlefolyás szakaszai, a betegség kimenetele

6.3.3. A betegségek tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai 32 óra/36 óra

Az élettani adatok
Az állapotváltozások megfigyelési szempontjai
Tipikus kóros reakciók: jelző reakciók (fájdalom), védekező reakciók (allergia, heveny és idült gyulladás), a szövetek kóros elváltozásai (degeneráció, sorvadás, elhalás), kóros immunreakciók
Fájdalom, fájdalomfelmérés, fizikai és gyógyszeres fájdalomcsillapítás
A főbb betegségcsoportok és tünetei
Belgyógyászati betegségek
Sebészeti beavatkozást igénylő állapotok
Ideggyógyászati megbetegedések
Bőrgyógyászati betegségek
Reumatológiai betegségek
A fül-, az orr- és a gége megbetegedései
A szem betegségei
A fog és a száj betegségei
Urológiai betegségek
Nőgyógyászati betegségek
A csecsemő- és a gyermekkor betegségei

6.3.4. A gyógyszerelés 15 óra/15 óra

Általános gyógyszer-tani ismeretek: a gyógyszer fogalma, elnevezése, a hatáserősség jelzése, a gyógyszerformák
A gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe
A főbb gyógyszer-csoportok és alkalmazási területük
A központi idegrendszerre ható szerek
A vegetatív idegrendszerre ható szerek

- A szívre és a vérkeringésre ható szerek
- A sóháztartásra ható szerek
- Az emésztőrendszerre ható szerek
- A fertőzés megelőzésére és kezelésére szolgáló szerek
- A hormonok
- A vitaminok
- A házipatika szereai
- A gyógyszerek bevitele, hatása, esetleges mellékhatása
- A gyógyszerelés hatásainak és esetleges mellékhatásainak megfigyelése, megfigyelési szempontok szerint
- A gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe
- A gyógyszerek beszerzése
- A gyógyszerek tárolása, megsemmisítése
- A felhasználás dokumentálása
- A házipatika szereinek és gyógyszereinek összeállítása, a gyógyszerkezelés szabályai, a fertőtlenítőszeres és eljárások
- A fizikális és természetes gyógymódok

6.3.5. A társadalmi helyzet és az egészség 18 óra/18 óra

- Az ártó-védő társadalom
- A társadalmi helyzet és az életmód összefüggése az egészséggel és betegséggel
- A szegénység és a betegség összefüggései
- A foglalkozási betegségek és megelőzésük
- Az egészséget veszélyeztető szenvedélyek és szokások és ezek társadalmi vetületei
- Adatok tanulmányozása a népesség egészségi állapotáról, a legfontosabb helyi, országos és nemzetközi népegészségügyi adatok, magyarázatuk

6.3.6. Közegészségügyi és járványtani ismeretek 36 óra/35 óra

- Magyarország népegészségügyi helyzete, morbiditás, mortalitás
- Társadalom-egészségtani ismeretek, népegészségügyi mutatók
- Magyarország és a település lakosságára jellemző legfontosabb demográfiai adatok, értelmezésük
- A Népegészségügyi Program
- A népbetegségnek számító krónikus megbetegedések (cardiovasculáris, daganatos betegségek, alkoholizmus, depresszió, elhízás, cukorbetegség) okai, prevenció és rehabilitációs lehetőségei; a prevenció három szintje; a támogató rendszerek
- Nemzetközi és világszervezetek, céljaik; WHO; magyar célok
- A járvány fogalma, a járványfolyamat elsődleges és másodlagos mozgatóerői (a fertőző forrás, a fertőzés terjedési módjai, a fogékonyság)
- A járványok megelőzésének és lokalizálásának teendői (szűrés, oltás, fertőtlenítés, a fertőzőforrás elkülönítése)
- A leggyakoribb fertőző és járványt okozó betegségek, azok tünetei és járványtana, a fertőzőbetegek ellátása
- A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása, a fertőzések elhárítása, a védőfelszerelések és azok használata
- Jelentés és dokumentálási kötelezettség
- A leggyakoribb fertőzőbetegségek járványtana:
 - A légtutakon keresztül terjedő fertőzőbetegségek (bárányhimlő, rózsahimlő, kanyaró, skarlát, mumpsz, influenza, mononucleosis infectiosa, meningococcus-meningitis, stb.)

A gyomor és bélcsatornán keresztül terjedő betegségek (salmonellosis, Hepatitis-A, bélférgesség)

A kültakarón keresztül terjedő fertőzőbetegségek (tétanusz, rüh, tetvesség, stb.)

A nemi úton terjedő fertőző megbetegedések (gonorrhoea, Hepatitis –B, herpesz, és a HPV-vírus fertőzés, AIDS stb.)

Az állatról emberre terjedő betegségek (kullancs-encephalitis, toxoplazmosis, veszettség, hólyag és galandférgesség)

6.3.7. **Egészségmegőrzés**

18 óra/18 óra

Az egészség holisztikus értelmezése: az egészség, mint komplex fogalom

Az egészségtudat jelentősége

Az egészségmagatartás, betegségmagatartás

Az egészséges életvitel feltételeinek értelmezése a Maslow-féle szükséglet-rendszerben

A szükségletkielégítés hiányainak hatása az egészségre

Az egészséget veszélyeztető tényezők: az egyén biológiai és pszichológiai adottságaiból eredő rizikófaktorok; mesterséges és természetes környezetből, helytelen életvitelből és a káros anyagok szervezetbe jutásából adódó rizikófaktorok

Az egészséges táplálkozás kritériumai

A tevékeny életmód és az egészség kapcsolata

A környezetszennyezés, környezetvédelem

A civilizáció vívmányainak hatása az egészségre

6.4.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem, egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem.

6.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x		
3.	kiselőadás	x	x	x	
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita	x	x	x	
6.	szemléltetés	x			
7.	projekt	x	x		
8.	kooperatív tanulás	x	x		

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoporth- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x	x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			

6.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Ápolási, gondozási alapismeretek tantárgy

144 óra/109 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

7.1.A tantárgy tanításának célja

Alapápolási és gondozási alapismeretek nyújtása, a gondozási és ápolási kapcsolat lélektani és etikai összefüggéseinek értelmezése. A gondozási, ápolási feladatokra való felkészítés. A szolgáltatást igénybevevő mindennapi életvitelének támogatását lehetővé tevő módszerek, a háztartásgazdálkodás, a háztartásvezetés eljárásainak a munka-, baleset- és tűzvédelem szabályainak bemutatása.

7.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei.

7.3.Témakörök

7.3.1. Általános ápolási ismeretek

72 óra/37 óra

Az emberi szükségletek érvényesülése az ápolási munka során

A szolgáltatást igénybevevő ellátott élettere, személyi és tárgyi környezete

A pihenés fogalma, az igénye, életkori változásai

A beteg, ellátott ágya, az ágy felszereltsége; az otthoni és intézményi körülmények, lehetőségek

Az ágyazás formái és alapszabályai

A beteg kényelmét szolgáló eszközök (háttámasz, lábtámasz, kapaszkodó, ágyasztal, ülőpárna, sarok- és könyökgyűrű)

Fekvési módok

A beteg állapotának megfelelő fektetési módok

A tartós fekvés szövődményei (tüdőgyulladás, érelzáródás, izomsorvadás, ízületi kötöttség, székrekedés, aranyér, felfekvés)

A mozgás, aktivitás jelentősége az ember életében

Az aktív, passzív mozgás, a helyzetváltoztatás

A beteg mobilizálása

A torna, gyógytorna jelentősége, funkciója

Az ápolást elősegítő eszközök

A személyi higiéné fogalma, főbb területei

Az ellátott testének tisztántartása

A menstruáció higiénéje

Az inkontinens beteg higiénéje

A tisztálkodás eszközei

A táplálkozás és a folyadék-szükséglet biztosítása

A táplálkozás, mint biológiai szükséglet, mint örömforrás

Táplálkozás-élettani alapfogalmak

A táplálkozás és tápanyagszükséglet a különböző életkorokban és egészségi állapotban

Az egészséges táplálkozás alapelvei

A diéta fogalma, a diétáskezelés

Az étkezés és étkeztetés feltételei, módjai

A folyadék-szükséglet, a folyadék utánpótlás

Ételallergiák

Az ürítés szükségletének biztosítása

Az ürítéssel kapcsolatos ápolási teendők

Az ürités életkorral együtt járó problémái
 A biztonság szükséglete az ápolási folyamat során
 Az emberi kapcsolatok szükséglete az ápolási folyamat során
 A tudás, a kompetencia szükséglete az ápolási folyamat során
 Az esztétikai szükséglet az ápolási folyamat során
 Az önmegvalósítás, az alkotás szükséglete, az ápolási folyamat lélektani összefüggései
 A betegmegfigyelés szempontjai
 Betegmegfigyelés, a megfigyelési tapasztalatok összegzése és a kompetens szakember felé való közvetítése
 Az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási igényei
 A gyógyszerek szervezetbe juttatásának szabályai, eljárásai
 A haldokló beteg ápolása, kommunikáció a haldoklóval és hozzátartozóikkal; az elhunyt ellátásának szempontjai, szabályai
 Az ápolás etikai szabályai, a betegek jogai
 Együttműködés az ápoló teamben
 Az ápolási folyamat dokumentációja

7.3.2. Gondozási alapismeretek 36 óra/37 óra

A gondozás fogalma, célja, feladatai, tevékenységi formái és értelmezése a szociális munka és a szociálpolitikai ellátás rendszerében
 Az emberi szükségletek Maslow-féle rendszerének értelmezése a gondozási folyamat során
 A gondozás célcsoportjai: csecsemők és kisgyermek, családok, idős, fogyatékkal élő emberek, pszichiátriai és szenvedély betegek peremhelyzetű személyek és csoportok (hajléktalanok, szegények, etnikai kirekesztettek) gyógyíthatatlan betegek és haldoklók
 A gondozói munka főbb területei:
 A személyes gondoskodás a célcsoportok sajátos igényeinek megfelelően
 A különböző ellátási formák megszerzésének támogatása
 A kapcsolatok fenntartásának segítése
 Az aktivitás fontossága, fenntartása, a foglalkozás feltételeinek biztosítása; a foglalkozás biztosításának elvei
 A mindennapi életvitel szervezése, a háztartásgazdálkodás és háztartásvezetés
 A gondozó szerepei
 A szociális munka etikai szabályainak érvényesítése a gondozói munka során
 Munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályok és feladatok

7.3.3. Az ápolás, gondozás dokumentációja 36 óra/35 óra

Az ápolási folyamat, az egyes ápolási tevékenységek dokumentációja
 A gondozási folyamat adminisztrációja, dokumentálása
 Az elhunyttal kapcsolatos értesítési és dokumentációs feladatok

7.4.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem.

7.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	kiselőadás	x		x	
4.	megbeszélés		x	x	

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x		x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			

4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

7.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat tantárgy

126 óra/107 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

8.1.A tantárgy tanításának célja

A gondozási, ápolási és elsősegélynyújtási feladatokra való felkészítés. Az ápolási feladatok megfigyelése. A szolgáltatást igénybe vevő mindennapi életvitelének támogatását lehetővé tevő módszerek, a háztartásgazdálkodás, a háztartásvezetés eljárásainak, a munka-, baleset-, és tűzvédelem szabályainak bemutatása, azok megfigyelése. A gondozó, ápoló szakembert felvértezni az elemi elsősegélynyújtási készségekkel, módszerekkel, rutinokkal, hiszen ezen a területen mindennapos szükség lehet ezekre az eljárásokra.

8.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, az egészségügyi ismeretek.

8.3.Témakörök

8.3.1. Az ápolási folyamat megfigyelése

36 óra/36 óra

Az emberi szükségletek és az ápolás

Megfigyelni, hogy a pihenés, a mozgás, a személyi higiéné, a táplálkozás az ürités, a biztonság, az emberi kapcsolatok, a tudás, a kompetencia, az esztétikai és az önmegvalósítás szükségletének biztosítása hogyan valósul meg az ápolási folyamat során

Megfigyelni az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási feladatainak végzését

Megfigyelni a gyógyszerek szervezetbe juttatásának technikáit (beleértve az injekciózást)

Megfigyelni a haldokló beteg ápolását, a haldoklóval és hozzátartozóikkal történő kommunikációt; az elhunyt ellátását

Megfigyelni az ápolás etikai szabályainak, a betegek jogainak az érvényesülését

Az ápoló teamben folyó együttműködés megfigyelése

8.3.2. A gondozási folyamat megfigyelése **36 óra/36 óra**

Gondozási szerepek gyakorlása: segítő, támogató, szervező, közvetítő, érdekképviselői, stb.

Különböző foglalkozási lehetőségek feltételeinek biztosítása; motiválás, anyag, tárgyi és személyi feltételek biztosítása, foglalkozások szervezése

A mindennapi életvitel szervezése, háztartásgazdálkodási és háztartásvezetési feladatok ellátása különböző körülmények között, háztartási eszközök és gépek kezelése

Munka-, tűz- és balesetvédelmi feladatok ellátása, a szabályok betartása

8.3.3. Elsősegélynyújtási gyakorlat **54 óra/35 óra**

Az elsősegélynyújtás szabályai

Veszélyeztető állapotokból következő elsősegélynyújtási feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása

Törések, vérzések ellátása, idegentest a szemben és a légutakban

Termikus trauma

Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek

Mérgezések

Epilepszia és lázas eklampszia

Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák

8.4.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskola demonstrációs termében, illetve ápoló, gondozó intézményekben.

8.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	szimuláció		x		

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Képi információk körében				
2.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

8.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10570-16 azonosító számú
A szükségletek felmérése
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10570-16 azonosító számú A szükségletek felmérése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák.

	Társadalomismeret	Klinikai ismeretek	Ápolási gyakorlat	Gondozási ismeretek	A gondozási szükségletek felméréseinek gyakorlata	Monitorozó gyakorlat
FELADATOK						
Részt vesz a szükségletek, erőforrások és a helyi cselekvési lehetőségek felmérésében; értelmezi az emberi szükségleteket és a szükségletkielégítés hiányait	x		x	x	x	x
Információkat szerez és tájékoztatást nyújt az idős és fogyatékos emberek szociális és egészségügyi ellátásairól, a jogérvényesítés és jogorvoslat lehetőségeiről				x	x	
Ismeri a leggyakoribb belső szervi megbetegedések okait, tüneteit, szövődményeit, s az ehhez kapcsolódó szükségleteket felméri		x				
Értelmezi a szociális és egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutás feltételeit és a szolgáltatást igénybe vevőknek segítséget nyújt azok megszerzésében					x	
Szükség esetén elkíséri a szolgáltatást igénybe vevőt a megfelelő intézménybe, szolgáltatóhoz					x	
Közreműködik az előgondozási feladatok elvégzésében					x	
Felismeri az egyéni, csoportos és közösségi válsághelyzeteket, az elemi életfeltételek hiányát, az idős és a fogyatékos ember pszichés problémáit	x				x	
Részt vesz az egyéni gondozási, ápolási, fejlesztési és a rehabilitációs terv kidolgozásában			x	x	x	
Megbízás alapján képviseli kliense érdekeit			x	x	x	
SZAKMAI ISMERETEK						
A mai magyar társadalom szerkezete, az egyenlőtlenség fogalma, dimenziói, a társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek, a veszélyeztetett csoportok, a szegénység értelmezése és jellemzői	x					
A magyar társadalom térbeli jellemzői, a társadalmi mobilitás fogalma	x					
A fogyatékosokkal élők és az idősek társadalmi helyzete; az esélyegyenlőségüket célzó jogszabályok	x					

Az egészségügyi ellátás formái és intézményei			x	x	x	x
Az idős és fogyatékos ellátás formái és intézményei			x	x	x	x
A szociális munka sajátosságai, elméletei és ideológiái, tevékenységi rendszere, a problémamegoldás módszerei, értékei, a szociális munka szabályai és etikai dilemmái						x
Az egészség, betegség fogalma		x				
A fogyatékoság orvosi és pszichoszociális szempontú értelmezése, fogyatékoságtan		x				
A sejtek felépítése és feladata, a kromoszóma rendellenességek, a szövetek funkciója		x				
A mozgásszervek felépítése, funkciója, morfológiai és funkcionális zavarai		x				
A vér felépítése és a vérvérvétel; a vérvérvételrendszer betegségei, a szív és a keringési rendszer működése, megbetegedései		x				
A légzőszervrendszer felépítése, funkciói és megbetegedései		x				
A kiválasztó rendszer működése és megbetegedései		x				
Az irányító rendszerek működései és betegségei, a pszichiátria és a neurológia körébe tartozó leggyakoribb időskori kórképek		x				
Anyagcsere betegségek		x				
Daganatos betegségek		x				
A sebek klinikuma, a sebészeti ellátást igénylő sérülések, műtéti javallatok, a műtéten átesett beteg ápolása			x			
Az időskor leggyakoribb reumatológiai elváltozásai		x				
Az érzékszervek felépítése, funkciói és betegségei		x				
A nemi szervek felépítése, funkciója, betegségei		x				
A fog- és szájbetegségek, az emésztőszervrendszer megbetegedései, endokrin betegségek		x				
A szenvedélybetegségek kialakulásának okai és típusai				x		
Rehabilitáció lehetőségei és formái				x		
Dietetika		x		x		
Geriátria		x		x		
Gondozási, ápolási szükségletek felmérése, a gondozási, ápolási, fejlesztési és rehabilitációs tervek készítése			x	x	x	

Az ellátottak érdekérvényesítési és érdekképviseleti lehetőségei				x	x	
---	--	--	--	---	---	--

SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése			x			
A demonstrációs termi eszközök és kötszerek használata			x			
Híradástechnikai és számítástechnikai eszközök alkalmazása					x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Elhivatottság, elkötelezettség	x		x	x	x	x
Megbízhatóság			x	x	x	x
Türelmesség			x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Segítőkészség			x	x	x	x
Tolerancia			x	x	x	x
Közérthetőség			x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Információgyűjtés	x	x		x	x	x
Problémaelemzés, - feltárás	x	x			x	
Tervezési képesség					x	

9. Társadalomismeret tantárgy

54 óra/45 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

9.1.A tantárgy tanításának célja

A társadalomban és a szűkebb környezetben érvényesülő társadalmi törvényszerűségek felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése, az egyenlőtlenségek, a szegénység kialakulásának területi és társadalmi okai, jellemzői, és csökkentésük eszközeinek értelmezése az előítéletek keletkezésének okaival való szembenézés.

9.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A társadalomismeret és a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalomföldrajzi információk, a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

9.3.Témakörök

9.3.1. A társadalmi egyenlőtlenség és szegénység okai

18 óra/15 óra

A társadalom fogalma, működése

A szociológia alapfogalmai és alapvető összefüggései

Különbözőség, másság

A fogyatékkal élők másság, vagy egyenlőtlenséget generáló hátrány?

A társadalmi egyenlőtlenség fogalma, dimenziói, az egyenlőtlenségek újratermelésének, újratermelődésének okai, mechanizmusai

A fogyatékkal élők hátrányainak dimenziói

A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői

A szegénység szubkultúrája

Deviáns jelenségek a társadalomban

Veszélyeztetett csoportok és térségek, a diszkrimináció

A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újratermelésében

A társadalom viszonya a fogyatékos emberhez Európában és Magyarországon
 A társadalmi mobilitás fogalma, jellemzői, ösztönzői és akadályai

9.3.2. A mai magyar társadalom

18 óra/15 óra

A mai magyar társadalom szerkezete, az egyes társadalmi csoportok tipikus problémái
 A társadalom összetételét mutató adatok (életkori, egyéb demográfiai megoszlás, nemzetiségi, etnikai összetétel, foglalkozási szerkezet, stb.) értelmezése
 A társadalmi integráció, dezintegráció fogalma, folyamata
 A társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek: munkanélküliség, hajléktalanság, a cigányság hátrányainak halmozódása, kirekesztés, előítéletek
 A deviáns jelenségek a társadalomban, okai, formái, mérete és szociológiai jellemzői a mai Magyarországon
 A magyar társadalom, a politika, a szociálpolitika válasza a fogyatékkal élők hátrányaira
 A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítását célzó jogszabályok és azok végrehajtása
 A magyar társadalom térbeli viszonyai, jellemzői, területi egyenlőtlenségek
 A társadalmi mobilitás jellemzői a mai Magyarországon
 A társadalom ártó-védő hatása

9.3.3. A szükségletfelmérés módszerei

18 óra/15 óra

A társadalom megismerésének sajátosságai
 A szociológiai adatfelvétel módszerei: megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezős technikák
 A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében
 A társadalom összetételét mutató adatok értelmezése és ábrázolása
 Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében
 Az egyéni erőforrások és hiányok felmérésének módszerei (genogram, ecomap, környezettanulmány, szükségletlista, erőforrás lista, stb.)
 A helyi erőforrások és hiányok felmérési technikáinak gyakorlása

9.4.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Általános tanterem, előadóterem vagy könyvtár

9.5.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x		
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x		

5.	vita		x	x	
6.	házi feladat	x			

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatóság	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

9.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Klinikai ismeretek tantárgy

180 óra/154 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

10.1. A tantárgy tanításának célja

Elméleti háttér biztosítása a gondozási, ápolási feladatok végzéséhez. A leggyakoribb belső szervi megbetegedések okainak, tüneteinek, szövődményeinek és az ezzel kapcsolatos ápolási feladatoknak az ismertetése. A sebészeti, baleseti valamint a műtét utáni feladatok ismertetése.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, az egészségügyi fejezetek.

10.3. Témakörök

10.3.1. A keringés, a vérképző, a légző- és az emésztőrendszer betegségei 36 óra/32 óra

A belső szervek felépítése, funkcióik, leggyakoribb megbetegedéseik

A keringési rendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünete, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen: életmódra vonatkozó utasítások, diéta), alapápolási feladatok, szövődmények

A keringési rendszer betegségei: keringési elégtelenség, gyulladós szívbetegségek, a szív vérellátási zavarai, az ingerképzés és az ingervezetés zavarai, az érrendszer betegségei

A vérképző rendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünete, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen: életmódra vonatkozó utasítások, diéta), alapápolási feladatok, szövődmények

A vérképző rendszer megbetegedései: anémiák, fehérvérűség, vérzékenység

A légzőrendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünete, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen: életmódra vonatkozó utasítások, diéta), alapápolási feladatok, szövődmények.

A légzőszervek betegségei: a felsőlégutak-, a tüdő-, a tüdő ereinek betegségei, a légutak allergiás megbetegedései, a mellhártya betegségei

Az emésztőrendszer betegségei; a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünete, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen az életmódra vonatkozó tanácsok), szövődmények

A száj és a nyelőcső képleteinek megbetegedései, a gyomor betegségei (gyulladás, fekély, daganat), a máj (gyulladás, cirrózis, daganat), az epehólyag és a hasnyálmirigy betegségei, a bélrendszer és betegségei

Az anyagcsere betegségek; a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünete, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen az életmódra vonatkozó tanácsok), szövődmények

Cukorbetegség, húgysavanyagcsere zavara, az energiaforgalom zavarai (elhízás, kóros soványság, hiánybetegségek)

10.3.2. Pszichiátriai-, neurológiai alapismeretek, az érzékszervek betegségei

36 óra/ 32 óra

A pszichiátria körébe tartozó kórképek: a betegségek lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai

A neurózisok, pszichózisok, a devianciák elmegyógyászati vonatkozásai, a betegségek tünetei, terápiás lehetőségek, alapápolási feladatok

A fenti séma alapján: neurózisok, pszichózisok, és a devianciák pszichiátriai vonatkozásai

A központi idegrendszer és megbetegedései, a vegetatív idegrendszer és megbetegedései, a környéki idegrendszer és megbetegedései, a betegségek tünetei és az ápolási feladatok

Az idegrendszer felépítése és funkciója, leggyakoribb megbetegedései - különös tekintettel az időskori megbetegedésekre

Az idegrendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápiás lehetőségek, alapápolási feladatok

A fenti séma alapján: a központi idegrendszer betegségei (traumák, gyulladással járó betegségek, agyér betegségek, degeneratív betegségek, epilepszia, daganatok), a vegetatív idegrendszer megbetegedései, a környéki idegrendszer megbetegedései

Az érzékszervek felépítése és funkciója, leggyakoribb megbetegedései - különös tekintettel az időskori megbetegedésekre

Az érzékszervek megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápiás lehetőségek, alapápolási feladatok

A bőr baktérium, vírus okozta betegségei és gombás fertőzései, allergia és az élősködők által okozott bőrbetegségek, daganatos bőrelváltozások

A fül betegségei (gyulladások, sérülések, daganatok), hallászavarok és korrekciója, hallásvizsgálat; orr-garat és a gége betegségei (gyulladás, vérzés, sérülés, idegentest, vizenyő, daganat)

A szembetegségei (gyulladás, sérülés, idegentest, fénytörési hibák, zöld- és szürkehályog, daganat, a látóideg betegségei, kancsalság) szervi betegségek szemészeti vonatkozásai

A fog- és szájbetegségek (karies, fertőzés okozta gyulladással járó állapotok, ínygyulladás, daganat), kapcsolata a szervezet általános állapotával, a fogpótlás lehetőségei

10.3.3. Endokrin, daganatos és sebészeti beavatkozást igénylő betegségek 36 óra/32 óra

Az endokrin rendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen: életmódra vonatkozó utasítások, diéta), alapápolási feladatok, szövődmények

A pajzsmirigy- (struma, hipotireózis, hipertireózis), a mellékpajzsmirigy betegségei (hiperparatireózis, hipoparatireoidizmus), a mellékvesekéreg- (Cushing-, Conn-, adrenogenitális-szindróma, Addison-kór) a mellékvesevelő betegségei

Az agyalapi mirigy hipo- és hiperfunkciós betegségei

A daganatos betegségek: rizikófaktorok, rákmegelőző állapotok felismerése, daganatos betegségek diagnosztikája, a daganatos betegek ápolása, gondozása

A sebészet és a baleseti sebészet körébe tartozó kórképek tünetei és a műtét utáni állapot jellemzői, a tünetek leírása

A beteget veszélyeztető és sürgős beavatkozást igénylő állapotok jellemzői
A sebek fajtái, a sebgyógyulás folyamata, zavarai, a sebellátás alapelvei
A sebészeti ellátást igénylő sérülések: a vérzések -, a vérzéscsillapítás, égési, fagyási sérülések, vegyi- és sugárhatások, az elektromos áram okozta sérülések, zúzódások, rándulások, törések
A leggyakoribb műtéti beavatkozások, a leggyakoribb műtéti szövődmények

10.3.4. A kiválasztó-rendszer, nemi- és a reumatológiai betegségek 36 óra/20 óra

A nemi szervek, a vizeletkiválasztó- és – elvezető rendszer betegségei: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen az életmódra vonatkozó tanácsok), szövődmények

A kiválasztó rendszer megbetegedései: a vese fertőzőes megbetegedései, érrendszeri zavarai, öröklődő vese betegségek, vesekő betegség, veseelégtelenség

A nemi szervek betegségei, a nemi működés zavarai (gyulladások, daganat, meddőség)

A szülészet és (terhesség, szülés, gyermekágy), nőgyógyászati (pubertás, a klimaktérium sajátosságai) alapok

A mozgás szervrendszerét érintő fejlődési rendellenességek, az ízületek gyulladásos és degeneratív betegségei, anyagcsere-betegségek, a mozgásfunkciók javítása

A mozgásszervek megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezői, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápiás lehetőségek, alapápolási feladatok

10.3.5. Dietetikai ismeretek 18 óra/13 óra

A táplálkozás, mint biológiai szükséglet, táplálkozástudományi alapfogalmak

A korszerű és egészséges táplálkozás alapelvei, feltételei; az életkornak és egészségi állapotnak megfelelő étrend összeállítása

A leggyakoribb ételallergiák ismerete

A diétás kezelés alapelvei, a diéta fogalma, szerepe a beteg gyógyításában; konyhatechnikai eljárások; a diéták felosztása

Betegségek étrendi kezelése: a gyomor-bélrendszer, a máj, az epe, a hasnyálmirigy, a vese betegségeinek étrendi kezelése; a keringési rendszer betegségeiben szenvedők étrendje; sebészeti betegek étrendje; kalória szegény és roboráló étrend

10.3.6. Geriátriai ismeretek 18 óra/25 óra

Geriátria fogalma; az időskorra jellemző élettani, kórélettani és funkcionális változások

Az egészséges öregedés: biológiai, pszichológiai és szociálpszichológiai jellemzői; a kóros öregedés jelei, azok következményei, az idős ember életvitelére gyakorolt hatása, megelőzésének lehetőségei

A multimorbiditás jellemző összetevői, a betegségek korai felismerésének jelentősége, a védő- és elhárító mechanizmusok működése

A leggyakrabban előforduló időskori megbetegedések és azok jellemzői

A gyógyszeres kezelés sajátosságai időskorban

Diagnosztikai nehézségek idős korban

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem.

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat		x	x	
2.	elbeszélés		x	x	
3.	kiselőadás		x	x	
4.	megbeszélés		x	x	
5.	vita		x	x	
6.	szemléltetés		x	x	
7.	kooperatív tanulás		x	x	

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				

3.1.	rajz értelmezése	x	x	x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Ápolási gyakorlat tantárgy

72 óra/71 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

11.1. A tantárgy tanításának célja

Ápolási gyakorlatot szerezni a belgyógyászati betegségekben szenvedő és a sebészeti beavatkozásokon átesett betegek körében. Értelmezni és alkalmazni az egészségügyi ismereteket, felismerni és értelmezni az ápolás lélektani és etikai összefüggéseit.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, az egészségügyi, népegészségügyi és klinikai ismeretek.

11.3. Témakörök

11.3.1. Alapápolás belgyógyászati betegek körében

36 óra/36 óra

A belszervi betegségek tüneteinek megfigyelése; a veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A keringés- és vérképző rendszer betegségeiben szenvedők ápolása

A légző- és a kiválasztó szervek betegségeiben szenvedők ápolása

A belső-elválasztású mirigyek betegségeiben szenvedők ápolása

Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat

Felismeri és jelzi a gyógyszerek esetleges mellékhatásait

Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást

Jelzi az injekciózás esetleges szövödményeit

A daganatos betegek ápolása

11.3.2. Alapápolás sebészeti beavatkozásokon átesettek körében

36 óra/35 óra

A sebészet és a baleseti sebészet körébe tartozó kórképek tüneteinek felismerése, ápolási teendői

Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást

A beteget veszélyeztető és sürgős beavatkozást igénylő állapotok felismerése

A veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A sebellátás alapelvei és technikái; vérzéscsillapítás, sebellátási eljárások

A gyulladásszerű sebek kezelése; sebészeti fertőzések kezelése

A műtéten átesett beteg ápolása, műtéti sebkötözés, a szövödmények felismerése

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Egészségügyi intézetben (fekvőbeteg ellátás, sebészet, belgyógyászat) vagy pszichiátriai betegeket ellátó intézményben, valamint olyan személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményben, ahol szakápolási tevékenység végzésére szakhatóság általi engedély került kiadásra.

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	megbeszélés		x		
2.	szemléltetés		x		
3.	kooperatív tanulás		x		

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			

4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Gondozási ismeretek tantárgy

72 óra/72 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

12.1. A tantárgy tanításának célja

Gondozási ismeretek nyújtása, a gondozási feladatokra való felkészítés, a gondozási kapcsolat lélektani és etikai összefüggéseinek értelmezése. A szolgáltatást igénybe vevő mindennapi életvitelének támogatását lehetővé tevő módszerek, a háztartásgazdálkodás, a háztartásvezetés eljárási szabályainak bemutatása.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

12.3. Témakörök

12.3.1. A gondozási szükségletek felmérése

18 óra/18 óra

A gondozás fogalma, célja, feladatai; a komplex gondozás, mint a szükséglet-kielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az emberi szükségletek rendszere, a válsághelyzetek; az idős emberek sajátos szükségletei, életminőségét javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek

A szükségletfeltárás módszerei és eszközei (genogram, ecomap, környezettanulmány); komplexitása

A szükségletek kielégítése és az életminőség javításának keretei, tervezhetősége

A gondozási folyamat tervezése

Az érdekképviselés lehetőségei és etikája

12.3.2. Gondozás és rehabilitáció fogyatékkal élők körében

18 óra/18 óra

A károsodás, fogyatékoság, rokkantság fogalma; a visszafordíthatóság, gyógyítás és maradandóság problémái, meglévő képességek szinten tartása

A fogyatékoság megjelenése, okai

A fogyatékoság formái

A fogyatékkal élők társadalmi esélyegyenlőségének, integrációjának lehetőségei, feladatai, a társadalmi elfogadás és segítés lehetőségei, a foglalkozási és munkalehetőségek, a társadalmi aktivitás, a fogyatékos emberek szociális ellátásai
A komplex rehabilitáció és a társadalmi integráció eszközei, intézményrendszere

12.3.3. Gerontológia és az idősek rehabilitációja 18 óra/18 óra

Gerontológia, geriátria; az idős korra jellemző élettani, biológiai és funkcionális változások

Az időskor sajátosságai, demográfiai jellemzői, a demográfiai folyamatok főbb trendjei

Az idős ember helye a társadalomban, az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változása

Az idősek életkörülményeit, életmódját és életminőségét meghatározó tényezők

Az időskor speciális problémái, szükségletei

Az idős emberek személyiségének változásai, a változások biológiai és társadalmi vonatkozásai

Az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változásai

Az idősek gondozásának sajátosságai; az időskori speciális terápiák lehetőségei

A fogyatékos emberek öregedése, az öregedő emberek fogyatékosága

A kóros öregedés megelőzésének lehetőségei

12.3.4. Gondozás és rehabilitáció a szenvedélybetegek körében 18 óra/18 óra

A szenvedélybetegségek, a függőség kialakulásának biológiai, pszichológiai és társadalmi okai

A szenvedélybetegségek típusai, prevenciós feladatok

A szenvedélybetegek komplex rehabilitációjának lehetőségei

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések
---------	--------------------------	---------------------------------------	--

		(differenciálási módok)			
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

13. A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata tantárgy 36 óra/35 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

13.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméletben tanult szükségletfelmérési technikák gyakorlati alkalmazása különböző célcsoportok körében, valamint a gondozási feladatok és a gondozási folyamat

szükségletek szerinti tervezése, melynek során a jogszabályok által előírt dokumentáció elkészítését is megismerik a tanulók.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az egészségnevelés, egészséggondozás területén, a társadalomismeret, az egészségügyi és klinikai ismeretek, valamint az gondozási és ápolási ismeretek.

13.3. Témakörök

13.3.1. *A gondozási szükségletek felmérése idősek körében* 12 óra/12 óra

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükségletkielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az idős emberek sajátos szükségleteinek kielégítését, illetve életminőségüket javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány

A szükségletkielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása

Az érdekképviselet ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.2. *A gondozási szükségletek felmérése fogyatékkal élők körében* 12 óra/11 óra

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükségletkielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

A fogyatékos emberek sajátos szükségleteit, életminőséget javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány készítése

A szükségletkielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása

Az érdekképviselet ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.3. *A gondozási folyamat tervezése* 12 óra/12 óra

A szükségletekre alapozott tervezés és a tervek elkészítésében való részvétel

A gondozási folyamat tervezése a jogszabályi előírások szerint

Az adekvát gondozási terv kiválasztása (egyéni gondozási terv, egyéni rehabilitációs program, egyéni fejlesztési terv)

Az ápolási feladatok tervezése a jogszabályi előírások szerinti tervezési dokumentáció rendszerében

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatározás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			

6.	Szolgáltatási tevékenységek körében			
6.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x		
6.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x		
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x		
6.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x		

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Monitorozó gyakorlat tantárgy

90 óra/108 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

14.1. A tantárgy tanításának célja

A képző intézmény környezetében található szociális és egészségügyi intézmények megismerése. Az ellátó intézmények struktúrájának, feladatainak és belső rendszerének áttekintése.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalomföldrajzi információk, a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

14.3. Témakörök

14.3.1. A szociális ellátás intézményei

36 óra/36 óra

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető bentlakásos és nappali szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények, különösen a fogyatékkal élők és idősek ellátására szakosodott intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.3.2. Az egészségügyi ellátás intézményei

18 óra/36 óra

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő egészségügyi intézmények áttekintő megismerése

Az állami, egyházi és civil fenntartók által működtetett intézmények rendszerének monitorozás-szintű megismerése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A területi, a járóbeteg és a kórházi szakellátás területének megismerése

A betegellátás különböző funkciójú, szervezettségű és felszereltségű intézményeinek megismerése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.3.3. Egy intézmény részletes megismerése

36 óra/36 óra

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék

Az intézmény helye az adott település idős és fogyatékos ellátási rendszerében

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről

Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés

Az intézmény adminisztrációja

A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskolai feldolgozásokhoz átlagos tanterem, vagy könyvtár.

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	kiselőadás	x	x		
3.	megbeszélés	x	x		

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x	x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10571-16 azonosító számú
Sajátos gondozási feladatok
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10571-16 azonosító számú Sajátos gondozási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák.

	Szociális munka elmélete	Szociális munka gyakorlata	Szociális gondozás	Szociális gondozás gyakorlata	Mentálhigiéne	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton
FELADATOK						
Közreműködik az egyéni gondozási, ápolási, fejlesztési és rehabilitációs folyamat tervezésében, megvalósításában	x	x	x	x	x	x
Közreműködik a személyre szóló napirend kialakításában		x	x	x	x	
Segítséget nyújt az állapotnak megfelelő, egészséges életter kialakításában, illetve a környezeti higiéné biztosításában		x	x		x	
Megtanítja és szükség esetén segítséget nyújt a mindennapi tevékenységek elvégzésében; az öltözködésben, az étkezésben		x	x	x		
Segítséget nyújt a gyógyászati segédeszközök beszerzésében és használatában				x		
Támogatja a szolgáltatást igénybevevőt az életkori sajátosságok és az új élethelyzetek elfogadásában	x	x	x	x		
Segítséget nyújt a családi és egyéni krízisek leküzdésében	x	x	x	x		
Segítséget nyújt a személyes és hivatali kapcsolatok fenntartásában	x	x	x	x		
Megszervezi más szolgáltatók közreműködését	x	x	x	x		
Segítséget nyújt a háztartásvezetésben			x	x		
Támogatja a fogyatékos emberek társadalmi befogadásának folyamatát	x	x	x	x		
Együttműködik a foglalkozások, csoportfoglalkozások, csoportülések lebonyolítóival	x	x	x	x		
Részt vesz közösségi szociális munka szervezésében, bonyolításában		x		x		
Szakmai munkája hatékonyabbá tétele érdekében esetmegbeszéléseken vesz részt						x
Szakmai személyisége és személyisége védelmében részt vesz szupervízióban						x
Részt vesz adományok gyűjtésében és elosztásában			x	x		
Munkája során ügyel a munka-, baleset- és tűzvédelmi utasítások betartására, annak betartatására				x		

SZAKMAI ISMERETEK						
Az egyéni esetkezelés módszerei, a segítő kapcsolat, a segítő tevékenység jellemzői	x		x	x		
A problémamegoldó folyamatban alkalmazott módszerek, az erőforrásokkal való gazdálkodás lehetőségei	x					
A krízis, a krízisintervenció lehetőségei a szociális munkában	x		x			
Családsegítés, családgondozás feladatai, módszerei	x		x			
A szociális csoportmunka modelljei, típusai, a csoporttípusok, csoportdinamikai jelenségek	x					
A szociális csoportmunka folyamata, fázisai, csoportfejlődési modell, a csoport tervezése, elindítása, vezetése, lezárása, az önségítő csoportok sajátosságai	x					
A közösségi szociális munka formái, folyamata, közösségszervezés és tervezés gyakorlata, a közösségi gyakorlat taktikai és technikái	x					
A helyi közösségek, a hálózati munka szervezése	x					
A gondozás eszközei, praktikus feladatai, korszerű gondozási formák				x		
Az idősek és fogyatékosok alap- és szakosított ellátását végző intézmények tevékenysége			x	x		
Gondozási, ápolási, fejlesztési és rehabilitációs tervek készítése			x	x		
A fogyatékos ember sajátos életterének speciális eszközei			x	x		
A fogyatékkal élők önellátásának fejlesztési módszerei, önálló életvezetésének támogatási módszerei, a fogyatékkal élők képességfejlesztési módszerei, a gyógyászati segédeszközök beszerzése és használata	x					
Az aktivitás, foglalkozás jelentősége, formái, lehetőségei, a foglalkoztatás személyi- és tárgyi feltételei				x		
A bazális stimulálás				x		
Játékformák, a zenei és énekformák, a mozgásformák, a dramatikus játékok, a médiaformák, a szabadban üzhető foglalkozások és alkalmazási lehetőségeik			x	x		
A munka jellegű foglalkozások és a munkavállalási lehetőségek			x	x		
Az ellátottak érdekvérvényesítésének fejlesztési eszközei, az érdekképviselőlet gyakorlata, a személyes és hivatalos kapcsolatok fejlesztési módszerei			x	x		
Az időskor sajátosságai, krízisei			x	x		

Gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozása, a haldoklás fázisai, a haldoklók kísérése, támogatása			x	x		
Hospice ellátása lényege, formái			x			
A hozzátartozók támogatásának eszközei a haldokló kísérésében, a gyász feldolgozásában, az elhunyt körüli tennivalók			x	x		
A team, az esetmegbeszélés és a szupervízió szerepe						x
A családi költségvetés, bevételek, kiadások főbb csoportjai, a háztartásgazdálkodás és a háztartásvezetés gyakorlata, az adósságkezelés lehetőségei			x	x		
A táplálkozási szokások, táplálkozási hibák, az élelmiszerek összetevői és fiziológiai hatásai; az élelmiszerek elő- és elkészítése, élelmiszerbiztonsági előírások			x	x		
A háztartás berendezései, eszközei, a házimunkák tervezése és szervezése, a ruházat és textíliák kezelése, funkciója és tulajdonságai			x	x		
Egyéni védőeszközök szakszerű alkalmazása			x	x		
A biztonságos élettér kialakítása és higiéniéje, a munkahelyi és háztartási balesetek megelőzésének lehetőségei			x	x		
Érintésvédelem, tűzvédelem				x		
Mérgek tárolása				x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Háztartási eszközök használata			x	x		
Híradástechnikai és számítástechnikai eszközök használata			x	x		
Játékok és sporteszközök használata			x	x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Stressz tűró képesség	x	x	x	x	x	
Szervezőképesség			x	x	x	x
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Határozottság		x		x	x	x
Empatikus készség	x	x	x	x	x	x
Motiváló készség		x		x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerben való gondolkodás	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x	x	x	x	x

15. Szociális munka elmélete tantárgy

109 óra/124 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

15.1. A tantárgy tanításának célja

Átfogó ismeretek nyújtása a szociális munka sajátosságairól, a segítő foglalkozásokban érvényesülő elméleti irányzatokról, értékekről és etikai követelményekről. A mindennapi szakmai munka során használható tudás kialakítása a szociális munka formáiról, módszereiről, eszközeiről. Ismeretek közvetítése a közvetett és közvetlen szociális munkáról. Felkészíteni a tanulókat az egyéni esetkezelésre, a családokkal, csoportokkal történő szociális munkára. Integrált tudás nyújtása, hogy a szociális asszisztens és a rehabilitációs nevelő, segítő megfelelő segítséget tudjon nyújtani a klienseknek problémáik megoldásában.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, népegészségi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szükségletfelmérés és a problémamegoldás területéről tanult ismeretek.

15.3. Témakörök

15.3.1. Általános szociális munka

31 óra/32 óra

- A szociális munka definíciója, szándéka, célja, formái és módszerei, színtere
- A szociális munka története, a szociális munka XX. századi megjelenése Magyarországon
- Elméletek, ideológiák a szociális munkában: általános rendszerelméleti, strukturális, ökológiai, szociális tanulás, problémamegoldó, szerepelméletre építő modell
- A szociális munka tevékenységének rendszere; a közvetlen és közvetett szociális munka fogalma; tevékenységének és módszereinek áttekintése
- A szociális munka értékei és etikai szabályai
- A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés a szociális munkában
- A szociális szakember szerepei, felelőssége
- A segítő munka folyamatának tervezése
- A team munka, az esetmegbeszélés és a szupervízió szerepe

15.3.2. Szociális munka egyénekkal és családokkal

31 óra/32 óra

- Az esetkezelés fogalma és jellemzői
- A problémamegoldó modell alkalmazása, szakaszai és a szakaszokhoz kapcsolódó módszerek és technikák
- Krízis, krízisállapot, krízishelyzet
- Krízisek csoportosítása
- Krízisek lefolyása, kimenetele
- Krízisben lévő személy jellemzői
- A krízisintervenció lépései
- A családsegítés, a családgondozás
- A családstruktúra fogalma, a családi alrendszerek, a családi hierarchia
- A családi életciklus és az ehhez kapcsolódó krízisek
- Szociális munka családokkal

15.3.3. Szociális munka csoportokkal

31 óra/32 óra

A csoport fogalma, célja, a csoport alkalmazásának lehetőségei, keretei a szociális munkában

A csoportmunka modelljei:

társadalmi célmodell (bizottságok, adminisztratív csoport, képviseleti testületek, teamek, esetkezelési konferenciák, társadalmi akciócsoportok)

gyógyító modell (oktató csoport, személyiségfejlesztő csoport, terápiás csoport, szocializációs csoport)

reciprok modell (önsegítő csoport)

Az egyetemes emberi jogok és azok érvényesülése a csoportmunka folyamán

A szociális csoportmunka folyamata

Tervezés

Szervezés

A csoportfejlődés öt szakasza

Csoportszerepek

A csoportmunka lezárása

Csoportdinamikai jelenségek

A csoport kommunikációs és interakciós mintái

Csoportkohézió

Csoportnorma, szociális kontroll

Csoportkultúra

A csoportszerepek közötti dinamizmus, építő és destruktív folyamatok

A csoport vezetése

A vezetést meghatározó tényezők

Vezetői stílusok

Kommunikációs hibák

Kezelési technikák

15.3.4. Közösségi szociális munka

16 óra/28 óra

A közösségi szociális munka formái és folyamata

Szociális tervezés

Közösségfejlesztés, szociális fejlesztés

Közösségszervezés

Szociális akció

Szociális tervezés, közösségfejlesztés

A szociális tervezésszemponyjai, fázisai

A közösségfejlesztés szemlélete

A közösségfejlesztés meghatározása

A közösségfejlesztés kialakulás Magyarországon, a XX. századvégi kísérletek (Bakony, Csenger)

A közösségfejlesztési folyamat fázisai

Cselekvési technikák a közösségfejlesztésben

Közösségszervezés

A közösségi szociális munka történeti gyökerei, az elméletalkotást segítő tudományterületek

A közösségszervezés céljai, a célok elérését szolgáló programok és eljárások

Támogató rendszerek

Szomszédságok megismerése, szomszédsági szociális munka
 Közösségi profil
 A közösség szervező legfontosabb szerepei
 A projektépítés főbb szakaszai

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár.

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x		x	
2.	elbeszélés	x		x	
3.	kiselőadás	x	x	x	
4.	megbeszélés	x	x	x	
5.	vita		x	x	
6.	szemléltetés		x	x	
7.	projekt		x		
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				

2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Szociális munka gyakorlata tantárgy

31 óra/32 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

16.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméleti tudás, a gyakorlati készségek és a szakmai attitűd integrációjának elősegítése a mindennapi szakmai munka során használható tudás kialakítása érdekében. A gyakorlat során megismerni az eseti, a családokkal, a csoportokkal és a közösségekben végzett szociális munkát. A tanulók 2-3 fős kiscsoportokban személyre szabott feladatokban próbálhassák ki felkészültségüket.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, etika. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szociális munka elméletéről tanult ismeretek.

16.3. Témakörök

16.3.1. Egyénnel és családokkal végzett szociális munka gyakorlata 15 óra/16 óra

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

Az esetkezelés és a családsegítés rendjének szabályainak megfigyelése, alkalmazása

Az esetvitel és a családsegítés folyamatának megfigyelése

A korábbi családsegítő folyamatok megismerése, a folyó ügyek figyelemmel kísérése

A tereptanárral közösen kiválasztott család problémáinak megoldásában való részvétel

Az esetmegoldáshoz kapcsolódó adatok, információk gyűjtése

Az esetkezeléshez és a családsegítéshez kapcsolódó adminisztráció megfigyelése, elkészítése, alkalmazása

A családsegítő munkához szükséges adatok, információk, jogszabályok összegyűjtése, értelmezése

A szükségletek és erőforrások feltárásában való részvétel

Más, az esetvitelre és a családsegítésre befolyást gyakorló intézményekkel, a jelzőrendszer tagjaival való kapcsolat

Az egyéni esetkezelés és a családsegítés feladatainak gyakorlása, a segítő beszélgetés elemeinek alkalmazása

Az erőforrások alkalmazásának tervezésében való részvétel az egyéni esetsegítés és a családsegítés során

A krízisek jeleinek felismerése és a krízisintervencióban való részvétel

16.3.2. A csoportokkal végzett szociális munka gyakorlata **8 óra/8 óra**

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

A csoportmunka folyamatának, módszereinek és a csoportdinamikai folyamatoknak a megfigyelése

Részvétel a csoportmunka tervezésében, a csoportmunka eszközeinek, módszereinek kiválasztásában

Részvétel a csoportok szervezésében, működési feltételeik kialakításában és vezetésében

Részvétel a csoportmunka eredményeinek értékelésében

Részvétel önszolgáltató csoportok munkájában, működési feltételeik javításában

A csoportmunka adminisztrációjának megfigyelése és gyakorlása

16.3.3. Közösségi szociális munka gyakorlata **8 óra/8 óra**

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

A közösségi szociális munka formáinak és folyamatának megfigyelése (a szociális tervezés, a közösségfejlesztés, a szociális fejlesztés, a közösségszervezés, a szociális akció)

Részvétel a közösségi szükségletek és erőforrások feltárásában, a felmérés módszereinek kiválasztásában, a felmérési folyamat lebonyolításában

Részvétel a hálózati munka szervezésében

A helyi társadalom spontán önszerveződéseinek, önszolgáltató szervezeteinek megismerése

Nonprofit szervezetek megjelenési formáinak, struktúrájának és irányítási rendszerének megismerése

Részvétel közösségi munkában, együttműködés más intézményekkel és az önkormányzatokkal

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskola környezetében található, különböző fenntartású szociális alap- illetve szakosított ellátás intézményei, szociális munkát végző civil szervezetek stb.

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés		x		
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	szemléltetés	x			
7.	projekt	x			
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		

4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
7.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
7.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Szociális gondozás tantárgy

140 óra/170 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

17.1. A tantárgy tanításának célja

Célja a gondozás fogalmának, feladatainak és tevékenységi formáinak komplex bemutatása. A szellemi és fizikai képességek megőrzését, fejlesztését célzó foglalkoztatás főbb elveinek és formáinak rendszerezése. Az ellátott mindennapi életvitelének megszervezéséhez szükséges módszerek, és a háztartásgazdálkodás és háztartásvitel főbb kérdéseinek áttekintése. A gondozással, a foglalkoztatással és a háztartásvezetéssel kapcsolatos munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok és eljárások ismertetése.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, etika. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szociális munka elméletéről tanult ismeretek.

17.3. Témakörök

17.3.1. *Idős és fogyatékkal élő emberek ellátásai*

38 óra/40 óra

A gondozás fogalmának értelmezése az időskorúak ellátásában, az idős emberek életének segítésében: mikor segítsünk, hogyan segítsünk, mivel segítsünk?

A gondozás elemei, eszközei, célcsoportjai, praktikus feladatai

Az idősök és fogyatékos emberek ellátását szolgáló szociális alapszolgáltatások és a szakosított ellátások

A gyermekjóléti alapellátások és a gyermekvédelmi szakellátások

Az egyes ellátások igénybevételének módja, feltételei, az igénybevétellel kapcsolatos eljárások

A gondozási tervek típusai, az egyéni gondozási terv tartalma, a gondozási tervet készítő team munkája, a gondozási terv adminisztrálása

A szociális alapellátásban működő korszerű gondozási formák tartama és jelentősége

Az érdekvédelem céljának, fokozatainak, az érdekképviselő megvalósítását szolgáló eszközök

Az ellátottak speciális és általános jogai, a jogérvényesítés garanciái

Az érdekképviselő színterei

17.3.2. Aktivitás és foglalkoztatás

28 óra/40 óra

A tevékenység, a foglalkozás funkciója, jelentősége: az önmegvalósítás eszköze, a fizikai, a szellemi aktivitás, az önállóság fenntartásának eszköze

A családi és emberi kapcsolatok megőrzésének eszköze, a nyitottság és az új ismeretek szerzésének lehetősége, a szórakozás és a rekreáció eszköze

A foglalkozás főbb elvei: önkéntesség, személyre szabottság, célszerűség, hasznosság, rendszeresség, folyamatosság, az érdeklődést felkeltő és fenntartó változatosság, érték, elismerés

A tevékenységek formái: az önellátáshoz kapcsolódó, rekreációs és gyógytorna jellegű, a családi és emberi kapcsolatok fenntartásához kapcsolódó, szellemi és kulturális, művészeti tevékenységek, és a termelő jellegű foglalkozások

A különböző programok személyi és tárgyi feltételeinek számbavétele

17.3.3. Háztartási ismeretek

28 óra/31 óra

A háztartásgazdálkodás: a családi költségvetés, a bevételek (tőkejellegű, örökség, munkajövedelmek, a társadalmi újraelosztásból származó bevételek, a kölcsönös segítségéből származó bevételek)

A családi kiadások: lakásszerzés, nagyberuházások költségei, a lakásfenntartás, a hiteltörlesztés, az élelmezés, a ruházkodás, a munkába járás, az iskoláztatás, az egészségmegőrzés, az egészségügyi ellátás költségei, a szórakozás, pihenés költségei

A háztartásvezetéshez szükséges ismeretek; az idős emberek igényei szerinti, a minél teljesebb önellátás segítésének eszközei és módszerei a háztartásvitel során

Az adósságok kialakulásának megelőzése, törlesztése; adósságkezelési szolgáltatás lehetősége

A házi munkák tervezése, rendszerezése az idős ember igényeinek és lehetőségeinek figyelembevételével

A háztartásvezetés technikai megoldásai

A háztartási feladatok ellátása során jelentkező veszélyforrások figyelembevétel

17.3.4. Munka-, baleset- és tűzvédelem

10 óra/16 óra

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok és jelentőségük

A munkavégzéssel összefüggő általános baleseti és egyéb veszélyforrások, a munkahelyre és munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági szabályok

A veszélyforrások csoportosítása: a háztartási veszélyek, a munkahelyi veszélyek, a közlekedési veszélyek, a különböző sajátos tevékenységi formák veszélyei

Különböző anyagok (vegyszerek, mérgek, gyógyszerek stb.) biztonságos tárolása, nyilvántartások vezetése, veszélyes hulladékok tárolásának szabályai

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása az idős emberek adottságaihoz

A veszélyek elhárításának lehetőségei, módszerei, eszközei; mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások; a menekülési útvonalak kijelölési feltételei, egyéni védőeszközök használata

17.3.5. A gyógyászati segédeszközök beszerzése **10 óra/17 óra**

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, használatának ismerete

A gyógyászati segédeszközök karbantartása, tisztítása

A célok megválasztása, a támogatási folyamat tervezése, az eszközök és módszerek kiválasztása

A mindennapi életmenet biztosításának feladatai az ellátott képességeihez adaptált módon; a környezet átalakításának lehetőségei, feladatai, eszközei

A fejlesztés és rehabilitáció eszközei, szakmai lehetőségei

17.3.6. Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása **26 óra/26 óra**

A célok megválasztása, a támogatási folyamat tervezése, az eszközök és módszerek kiválasztása

A mindennapi életmenet biztosításának feladatai az ellátott képességeihez adaptált módon; a környezet átalakításának lehetőségei, feladatai, eszközei

A gyógyíthatatlan betegek gondozásának sajátos módszerei

A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

Az eutanázia; hospice-ellátás

A hospice célja, alapelvei

A hospice ellátás formái

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Általános tanterem, előadóterem.

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x	x	
5.	vita		x	x	
6.	szemléltetés	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás		x	x	

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x	x	

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

18. Szociális gondozás gyakorlata tantárgy

108 óra/129 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

18.1. A tantárgy tanításának célja

Célja a gondozás feladatainak, folyamatának és tevékenységi formáinak gyakorlása. A szellemi és fizikai képességek megőrzését, fejlesztését célzó foglalkoztatás alkalmazása. Az ellátott mindennapi életvitelének megszervezéséhez szükséges módszerek alkalmazása, a háztartásgazdálkodás és háztartásvitel segítése. A gondozással, a foglalkozással, foglalkoztatással és a háztartásvezetéssel kapcsolatos munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok betartása, alkalmazása.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, etika. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szociális munka és a szociális gondozás elméletéről tanult ismeretek.

18.3. Témakörök

18.3.1. Idős emberek gondozása

40 óra/38 óra

Az idős emberek gondozásának, segítségének megfigyelése; a gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Részvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Részvétel a személyes környezet kialakításban, az életvitel támogatásában, a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A gondozási terv elkészítésének és megvalósításának segítése

Az idős emberek érdekérvényesítő képességének segítése, támogatása felhatalmazásának mértékében

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, használatának megtanítása

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszereinek alkalmazása

A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

18.3.2. Fogyatékkal élők gondozása

35 óra/35 óra

A fogyatékos emberek gondozásának, segítségének megfigyelése

A gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Részvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Részvétel a mindennapi környezet kialakításban, az életvitel támogatásában a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A bazális stimulálás

Játékformák, a zenei és énekformák, a mozgásformák, a dramatikus játékok, a médiaformák, a szabadban üzhető foglalkozások és alkalmazása

A fejlesztési és rehabilitációs terv kialakításának, és megvalósításának segítése

Segíteni a fogyatékos emberek integrációjának megvalósítását, az akadályok elhárítását, a lehetőségek felkutatását

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, a használatuk megtanítása

18.3.3. Foglalkozási gyakorlat

8 óra/14 óra

A tevékenységek tervezésének és szervezésének megfigyelése

Részvétel a tevékenységek tervezésében és szervezésében a tevékenységek feltételeinek kialakításában, az ellátott motiválásában, az igények felmérésében
Részvétel a mindennapi önellátási tevékenységek megvalósításában, támogatásában a házi gondozás és a bentlakásos intézményekben
Részvétel a rekreációs és gyógytorna-jellegű foglalkozások megvalósításában, a családi és emberi kapcsolatok ápolásában, a szellemi, kulturális és művészeti tevékenységek megvalósításában, a termelő és munka jellegű foglalkozások szervezésében

18.3.4. Háztartási gyakorlat

8 óra/14 óra

Részvétel háztartásgazdálkodással kapcsolatos tervezésben és háztartási költségvetés kialakításban

A háztartásvitel megfigyelése és részvétel a háztartási teendők szervezésében és megvalósításában; az idős emberek minél nagyobb önállóságának fenntartása, támogatása

Háztartási gépek, konyhatechnikai eszközök használata, tisztítása, karbantartása, az ételek tárolása, ételminta vételének higiénés előírásai, mosás, szárítás, vasalás, érintésvédelmi szabályok betartása, háztartási vegyszerek, mérgek szabályszerű tárolása

Részvétel az idős ember lakásának átalakításában, a szükséges források megszerzésében; részvétel a személyi- és a lakás higiénéjének megteremtésében

18.3.5. Munka-, baleset- és tűzvédelem gyakorlata

9 óra/14 óra

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok értelmezése és alkalmazása

Munkavégzéssel és a munkahellyel összefüggő baleseti és egyéb veszélyforrások felismerése, megszüntetése vagy intézkedés kérése azok megszüntetésére

Mérgek, vegyszerek biztonságos tárolása, nyilvántartása; veszélyes hulladék tárolása

Gépek, berendezések áramtalanítása veszély esetén vagy a munkafolyamat befejezésével

Tűzoltó készülék használata

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása az idős ember adottságaihoz, az adott környezet viszonyaihoz (lakás, foglalkozási terem, csoportszoba stb.)

A veszélyelhárítás lehetőségeinek, módszereinek, eszközeinek alkalmazása

A mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások alkalmazása; a menekülési útvonalak kijelölése

Egyéni védőeszközök használata

18.3.6. Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása

8 óra/14 óra

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszereinek alkalmazása

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A haldokló ember kísérése

A halott körüli teendők ellátása

A gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			

3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Részvétel az ügyfelfogadáson, esetmegfigyelés	x			
6.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Mentálhigiéné tantárgy

31 óra/48 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

19.1. A tantárgy tanításának célja

A megszerzett ismeretek integrációja, a lelki egészség megőrzésének, a holisztikus szemlélet kialakításának segítése, a tapasztalatok holisztikus szemlélet szerinti átgondolása érdekében. Az egyéni életvezetés segítése, a személyiséget védő mechanizmusok kialakítása.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A természetismereti összefüggések, a történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, a szociális gondozás gyakorlata során szerzett tapasztalatok, élmények.

19.3. Témakörök

19.3.1. Elméleti ismeretek

14 óra/16 óra

A mentálhigiéné fogalma, szerepe, szükségessége

A mentálhigiéné fajtái (egyéni-közösségi, preventív-korrektív); a közösségi mentálhigiéné szinterei

Az elmélet és a gyakorlat integrálása, az emberi kapcsolatok komplexitása, az ember holisztikus értelmezése

Egészség és társadalom, deviancia és a másság a társadalomban, a természetes támaszok, az emberi szükségletek változása az életkorok szerint

A mentálhigiénés konzultáció formái (eset-, pedagógus-, programközpontú, segítő)

Az egészség holisztikus szemlélete; a természetes támogató rendszerek, életmód és életvezetés

Az egyéni és közösségi válsághelyzetek

Az én-védő mechanizmusok, a pszichoszomatikus betegségek, krízis és a krízisintervenció

A segítő kapcsolat működtetésének mentálhigiénés vetülete, a segítő beszélgetés, mint sajátos kommunikációs forma

A társadalmi szolgáltató rendszerek mentálhigiénés vonatkozásai

A munkapszichológiája

Az esetmegbeszélés módszertana

Az esetmegbeszélés, mint segítség a szociális szakemberek számára

A szupervízió módszertana

A szupervízió, mint segítség a szociális szakemberek számára

19.3.2. A gondozás mentálhigiénés vonatkozásai

17 óra/32 óra

A társadalmi szolgáltató rendszerek mentálhigiénés vonatkozásai

A segítő mentálhigiénéje: a segítő kapcsolat csapdái, a szindrómás segítség jellemzői és kialakulásának okai, a pihenés, rekreáció formái; szabadidős tevékenység, a kapcsolati és a személyes erőforrások feltárása

A munka társas vonatkozásai; szervezetpszichológia; vezetők és vezetettek

A saját munka szervezése, időgazdálkodás

A munka- és lelkiegészség, a pihenés pszichológiája

A munkanélküliség lelki hatása

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár.

19.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

19.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x		x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás			x	
4.	megbeszélés			x	
5.	vita		x		
6.	szemléltetés		x		
7.	projekt	x	x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

19.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

19.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

20. Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton tantárgy

46 óra/48 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

20.1. A tantárgy tanításának célja

Az esetmegbeszélés a gyakorlat egész időszakában támogatja a tanulót a felkészülésben és a szakmai felelősségek felismerésében. Kiscsoportos team munkában segíti a tanulót a gyakorlat során szerzett élmények feldolgozásában, végig gondolásában. A tanulók tapasztalatot szerezhetnek arról, hogy az eseteket, hogyan lehet több szempont szerint értelmezni, s ez szerepet játszik abban, hogy gondolkodásuk rugalmasabb legyen, előítéleteik oldódjanak. A szupervízió lehetőséget biztosít a tanulónak, hogy tudja használni a személyiség védelmének eszközeit a szupervízió folyamatában és igényelje a szupervíziós támogatást szakmai személyisége fejlődése érdekében.

A tantárgy értékelésének módja miután a foglalkozások célja a tapasztalatok feldolgozása, a szakmai személyiség fejlesztése, védelme ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és a gondozó munka gyakorlata során szerzett tapasztalatok.

20.3. Témakörök

20.3.1. Esetmegbeszélés

31 óra/32 óra

Az esetmegbeszélés módszertana

Az esetmegbeszélés, mint segítség a szociális szakemberek számára

A folyamatos gyakorlat támogatása: esetelemzésekkel, esetbemutatókkal

A személyiségi jogok védelme, a segítő szerepének és céljainak ismertetése, szerepelemzés, a problémák meghatározása, a kompetenciák tisztázása

A személyes érintettség feltárása, megoldási, kimeneti lehetőségek felvázolása, az elvárások és az érzelmek feltárása, nehézségek, a felmerülő problémák, dilemmák felvázolása

A munkafolyamatban való részvétel értelmezése

Az esetmegbeszélés, elemzése (kiválasztás, megfigyelés, elemzés, értékelés, stb.)

Az eset bemutatása

Életvesztés – találkozás a halállal

A megoldás, a kimeneti lehetőségek felvázolása

Elvárások, érzelmek feltárása

A nehézségek, felmerülő problémák

A munkafolyamatban való részvétel értelmezése

A gyakorlat során felmerült etikai kérdések mérlegelése, a dilemmák értelmezése a tereptanár és a gyakorlólóhely más szakembereinek segítségével

Az emberi értékek és autonómia tisztelete a szociális gondozás gyakorlatában

20.3.2. Szupervízió

15 óra/16 óra

A szupervízió módszertana

A szupervízió, mint segítség a szociális szakemberek számára

A szupervíziós támogatás, mint a személyiség védelmének és fejlesztésének eszköze
 A segítő munka személyiséget, a kommunikációt, a szakmai munkát fenyegető, kiegészít eredményező hatásai

A szakmai munkával való találkozás első élményének feldolgozása védett környezetben

A csoportmunka támogató lehetőségének alkalmazása a szakmai gyakorlat során

Önreflexió alkalmazásával megelőzni a kiegészít

A szupervíziós támogatásra vonatkozó belső igény kiépítése

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Csoportszoba a gyakorlóhelyen, vagy a képző iskolában.

20.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

20.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	szimuláció		x		
8.	szerepjáték		x		

20.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoportbontás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni		x		

	ismertetése szóban				
--	--------------------	--	--	--	--

3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése		x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
5.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x	x		
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
5.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x		

20.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10572-16 azonosító számú

**Gondozási-ápolási adminisztráció
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10572-16 azonosító számú Gondozási-ápolási adminisztráció megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák.

	Szociális adminisztráció gyakorlata
FELADATOK	
Részt vesz a gondozási anamnézis, az egyéni gondozási, ápolási terv készítésében	x
Dokumentálja saját gondozási munkájának folyamatát	x
Előírászerűen dokumentált gyógyszernyilvántartást vezet	x
Szükség esetén nyilvántartásokat vezet és adatokat szolgáltat	x
Vezeti a gondozási, ápolási naplót vagy egyéni gondozási ápolási lapot	x
Vezeti az egészségi állapotot rögzítő dokumentumokat	x
Részt vesz a pályázatok írásában és projektek adminisztrálásában	x
Részt vesz a minőségbiztosítással és a szakmai protokollokkal kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátásában	x
Megbízásra környeztanulmányt készít	x
A szolgáltatást igénybe vevő megbízására beadványokat, kérelmeket fogalmaz	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A szükségletfelmérés dokumentumai	x
Az ellátottak nyilvántartása	x
Az ellátásokkal kapcsolatos adatok és tények gyűjtése	x
A kérvények, beadványok tartalmi és formai követelményei	x
Esetleírás tartalmi és formai követelményei	x
Környeztanulmány tartalmi és formai követelményei	x
Az előgondozási munka adminisztrációja	x
Gondozási terv készítése, dokumentációja	x
Gondozási-ápolási napló szakszerű vezetése	x
A szakmai protokollok és a minőségbiztosítási adminisztráció	x
Foglalkoztatási terv készítése	x
Háztartási napló vezetése	x
Ügyiratkezelés szabályai	x
Az ellátottak adatainak és dokumentumainak kezelése, ellátások nyilvántartásainak kezelése	x

Ápolási terv készítése, adminisztrációja	x
Az életfunkciók és az egészségi állapot adatrögzítése	x
Az alapápolási feladatok dokumentációja	x
A gyógyszerelés adminisztrációja	x
A gyógyszernyilvántartás vezetése	x
A pályázatok lehetőségei, elkészítési, és dokumentálási szabályai	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásos és szóbeli alkalmazása	x
Elemi szintű számítógép-használat	x
Információforrások kezelése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Megbízhatóság	x
Precizitás	x
Felelősségtudat	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Irányíthatóság	x
Nyelvhelyesség	x
Tömör fogalmazás készsége	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Információgyűjtés	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x

21. A szociális adminisztráció gyakorlata tantárgy

62 óra/62 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

21.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg az intézményekhez tartozó adminisztrációs feladatokat és dokumentumokat. Részt tudjon venni a pályázatok megírásában, munkája során tudja alkalmazni a számítástechnikai és technikai eszközöket. Ismerje meg az internet használatát és az elektronikus ügyintézés alapjait, azokat a programokat, amelyek segítik napi munkáját.

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, ismeretek és az ápolási és gondozási gyakorlatok.

21.3. Témakörök

21.3.1. Az ápolás adminisztrációja

15 óra/15 óra

Az ápolási folyamat dokumentálása, az ápolási adminisztráció vezetése

Az életfunkciók és egészségi állapotra vonatkozó értékek rögzítése az intézményben szokásos jelölések és dokumentumok alapján

A gyógyszernyilvántartás és a gyógyszerelés adminisztrációjának vezetése

Részvétel az ápolási protokollok és a minőségbiztosítási dokumentumok kidolgozásában és alkalmazásában

21.3.2. A gondozás adminisztrációja

16 óra/16 óra

Az előgondozási munka adminisztrációjának és a gondozási munka folyamatának dokumentálása, gondozási-ápolási napló, szükségletfelmérés dokumentumai

Kérvények, beadványok készítése, esetleírás, környezettanulmány, foglalkozási terv készítése, háztartási napló vezetése

Ügyiratkezelés

Az intézményi nyilvántartások vezetése az intézményben használt számítástechnikai programok segítségével

Részvétel a szakmai protokollok és a minőségbiztosítási dokumentumok kidolgozásában és alkalmazásában

A pályázatokkal kapcsolatos általános feladatok

Pályázatfigyelés, tájékoztatás, team megszervezése

A pályázatírás tartalmi és formai követelményei

21.3.3. Számítástechnika a gondozás adminisztrációjában

31 óra/31 óra

A számítógép alapfokú ismerete és a hozzá tartozó hardver illetve szoftver programok ismerete (Windows Office Word, Excel, stb., vírusirtó programok, internet használata)

Az ügyintézéshez szükséges alapvető technikák elsajátítása (Szövegszerkesztés, táblázat kezelés stb.)

Szövegbevitel, szövegek szerkesztése, szerkesztett szöveg mentése, nyomtatása

Az egyes ellátásokhoz kapcsolódó ügyiratok használata a tartalmi és formai követelmények betartásával

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben alkalmazott dokumentumok

E-mail küldése, fogadása, törlése, csatolt állomány küldése e-mailben

21.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Osztályterem, tábla és projektor, illetve számítástechnika terem, általános tanterem megfelelő számítógép, laptop elhelyezésével.

21.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**21.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	szemléltetés		x		
7.	kooperatív tanulás		x		

21.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			

3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

21.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

I. Három évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 140 óra

2/10. évfolyamot követően 140 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 1/9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

10570-16 A szükségletek felmérése

14. Monitorozó gyakorlat tantárgy

Témakörök

14.3.1. A szociális ellátás intézményei

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető bentlakásos és nappali szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények, különösen a fogyatékkal élők és idősek ellátására szakosodott intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.3.2. Az egészségügyi ellátás intézményei

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő egészségügyi intézmények áttekintő megismerése

Az állami, egyházi és civil fenntartók által működtetett intézmények rendszerének monitorozás-szintű megismerése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A területi, a járóbeteg és a kórházi szakellátás területének megismerése

A betegellátás különböző funkciójú, szervezettségű és felszereltségű intézményeinek megismerése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.3.3. Egy intézmény részletes megismerése

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék

Az intézmény helye az adott település idős és fogyatékos ellátási rendszerében

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése
Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása
Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése
A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása
Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről
Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés
Az intézmény adminisztrációja
A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

10569-16 Gondozási-ápolási alapeladatok

7. Ápolási, gondozási alapismeretek tantárgy

Témakörök

7.3.1. Általános ápolási ismeretek

Az emberi szükségletek érvényesülése az ápolási munka során
Az ellátott élettere, személyi és tárgyi környezete
A pihenés fogalma az igény életkori változásai
A beteg, ellátott ágya, az ágy felszereltsége; az otthoni és intézményi körülmények, lehetőségek
Az ágyazás formái és alapszabályai
A beteg kényelmét szolgáló eszközök (háttámasz, lábtámasz, kapaszkodó, ágyasztal, ülőpárna, sarok- és könyökgyűrű)
Fekvési módok
A beteg állapotának megfelelő fektetési módok
A tartós fekvés szövődményei (tüdőgyulladás, érelzáródás, izomsorvadás, ízületi kötöttség, székrekedés, aranyér, felfekvés)
A mozgás, aktivitás jelentősége az ember életében
Az aktív, passzív mozgás, a helyzetváltoztatás
A beteg mobilizálása
A torna, gyógytorna jelentősége, funkciója
Az ápolást elsegítő eszközök
A személyi higiéné fogalma, főbb területei
Az ellátott testének tisztántartása
A menstruáció higiénéje
Az inkontinens beteg higiénéje
A tisztálkodás eszközei
A táplálkozás és a folyadékszükséglet biztosítása
A táplálkozás, mint biológiai szükséglet, mint örömforrás
Az étkezés és étkeztetés feltételei, módjai
A folyadékszükséglet, a folyadék utánpótlás
Az ürítés szükségletének biztosítása
Az ürítéssel kapcsolatos ápolási teendők
Az ürítés életkorral együtt járó problémái
A biztonság szükséglete az ápolási folyamat során
Az emberi kapcsolatok szükséglete az ápolási folyamat során
A tudás, a kompetencia szükséglete az ápolási folyamat során

Az esztétikai szükséglet az ápolási folyamat során
Az önmegvalósítás, az alkotás szükséglete, az ápolási folyamat lélektani összefüggései
A betegmegfigyelés szempontjai
Az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási igényei
Együttműködés az ápoló teamben

7.3.2. Gondozási alapismeretek

A gondozás fogalma, célja, feladatai, tevékenységi formái és értelmezése a szociális munka és a szociálpolitikai ellátás rendszerében
Az emberi szükségletek Maslow-féle rendszerének értelmezése a gondozási folyamat során
A gondozó munka főbb területei:
A személyes gondoskodás a célcsoportok sajátos igényeinek megfelelően
A különböző ellátási formák megszerzésének támogatása
A kapcsolatok fenntartásának segítése
A gondozó szerepei

8. Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat tantárgy

Témakör

8.3.3. Elsősegélynyújtási gyakorlat

Az elsősegélynyújtás szabályai
Veszélyeztető állapotokból következő elsősegélynyújtási feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása
Törések, vérzések ellátása, idegentest a szemben és a légutakban
Termikus trauma
Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek
Mérgeзések
Epilepszia és lázas eklampszia
Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák

A 2/10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

10569-16 Gondozási-ápolási alapfeladatok

7. Ápolási, gondozási alapismeretek tantárgy

Témakör

7.3.3. Az ápolás, gondozás dokumentációja

Az ápolási folyamat, az egyes ápolási tevékenységek dokumentációja
A gondozási folyamat adminisztrációja, dokumentálása
Az elhunyttal kapcsolatos értesítési és dokumentációs feladatok

8. Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat tantárgy

Témakörök

8.3.1. Az ápolási folyamat megfigyelése

Az emberi szükségletek és az ápolás

Megfigyelni, hogy a pihenés, a mozgás, a személyi higiéné, a táplálkozás az ürítés, a biztonság, az emberi kapcsolatok, a tudás, a kompetencia, az esztétikai és az önmegvalósítás szükségletének biztosítása hogyan valósul meg az ápolási folyamat során

Megfigyelni az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási feladatainak végzését

Megfigyelni a gyógyszerek szervezetbe juttatásának technikáit (beleértve az injekciózást)

Megfigyelni a haldokló beteg ápolását, a haldoklóval és hozzátartozóikkal történő kommunikációt; az elhunyt ellátását

Megfigyelni az ápolás etikai szabályainak, a betegek jogainak az érvényesülését

Az ápoló teamben folyó együttműködés megfigyelése

8.3.2. A gondozási folyamat megfigyelése

Gondozási szerepek gyakorlása: segítő, támogató, szervező, közvetítő, érdekképviselői, stb.

Különböző foglalkozási lehetőségek feltételeinek biztosítása; motiválás, anyag, tárgyi és személyi feltételek biztosítása, foglalkozások szervezése

A mindennapi életvitel szervezése, háztartásgazdálkodási és háztartásvezetési feladatok ellátása különböző körülmények között, háztartási eszközök és gépek kezelése

Munka-, tűz- és balesetvédelmi feladatok ellátása, a szabályok betartása

10570-16 A szükségletek felmérése

11. Ápolási gyakorlat tantárgy

Témakörök

11.3.1. Alapápolás belgyógyászati betegek körében

A belszervi betegségek tüneteinek megfigyelése; a veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A keringés- és vérképző rendszer betegségeiben szenvedők ápolása

A légző- és a kiválasztó szervek betegségeiben szenvedők ápolása

A belső-elválasztású mirigyek betegségeiben szenvedők ápolása

Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat

Felismeri és jelzi a gyógyszerek esetleges mellékhatásait

Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást

Jelzi az injekciózás esetleges szövődményeit

A daganatos betegek ápolása

11.3.2. Alapápolás sebészeti beavatkozáson átesettek körében

A sebészet és a baleseti sebészet körébe tartozó kórképek tünetei, a tünetek felismerése, ápolási teendői

Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást

A beteget veszélyeztető és sürgős beavatkozást igénylő állapotok felismerése

A veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A sebellátás alapelvei és technikái; vérzéscsillapítás, sebellátási eljárások

A gyulladós sebek kezelése; sebészeti fertőzések kezelése

A műtéten átesett beteg ápolása, műtéti sebkötözés, a szövődmények felismerése

12. Gondozási ismeretek tantárgy

Témakörök

12.3.1. A gondozási szükségletek felmérése

A gondozás fogalma, célja, feladatai; a komplex gondozás, mint a szükséglet-kielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az emberi szükségletek rendszere, a válsághelyzetek; az idős emberek sajátos szükségletei, életminőségét javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek

A szükségletfeltárás módszerei és eszközei (genogram, ecomap, környezettanulmány); komplexitása

A szükségletek kielégítése és az életminőség javításának keretei, tervezhetősége

A gondozási folyamat tervezése

Az érdekképviselő lehetőségei és etikája

12.3.2. Gondozás és rehabilitáció fogyatékkal élők körében

A károsodás, fogyatékoság, rokkantság fogalma; a visszafordíthatóság, gyógyítás és maradandóság problémái, meglévő képességek szinten tartása

A fogyatékoság megjelenése, okai

A fogyatékoság formái

A fogyatékkal élők társadalmi esélyegyenlőségének, integrációjának lehetőségei, feladatai, a társadalmi elfogadás és segítség lehetőségei, a foglalkozási és munkalehetőségek, a társadalmi aktivitás, a fogyatékos emberek szociális ellátásai

A komplex rehabilitáció és a társadalmi integráció eszközei, intézményrendszere

12.3.3. Gerontológia és az idősek rehabilitációja

Gerontológia, geriátria; az idős korra jellemző élettani, biológiai és funkcionális változások

Az idős kor sajátosságai, demográfiai jellemzői, a demográfiai folyamatok főbb trendjei

Az idős ember helye a társadalomban, az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változása

Az idősek életkörülményeit, életmódját és életminőségét meghatározó tényezők

Az idős kor speciális problémái, szükségletei

Az idős emberek személyiségének változásai, a változások biológiai és társadalmi vonatkozásai

Az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változásai

Az idősek gondozásának sajátosságai; az időskori speciális terápiák lehetőségei

A fogyatékos emberek öregedése, az öregedő emberek fogyatékosága

A kóros öregedés megelőzésének lehetőségei

12.3.4. Gondozás és rehabilitáció a szenvedélybetegek körében

A szenvedélybetegségek, a függőség kialakulásának biológiai, pszichológiai és társadalmi okai

A szenvedélybetegségek típusai, prevenciós feladatok

A szenvedélybetegek komplex rehabilitációjának lehetőségei

13. A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata tantárgy

Témakörök

13.3.1. A gondozási szükségletek felmérése idősek körében

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükségletkielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az idős emberek sajátos szükségleteinek kielégítését, illetve életminőségüket javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány

A szükségletkielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása

Az érdekképviselet ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.2. A gondozási szükségletek felmérése fogyatékkal élők körében

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükségletkielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

A fogyatékos emberek sajátos szükségleteit, életminőséget javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány készítése

A szükségletkielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása

Az érdekképviselet ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.3. A gondozási folyamat tervezése

A szükségletekre alapozott tervezés és a tervek elkészítésében való részvétel

A gondozási folyamat tervezése a jogszabályi előírások szerint

Az adekvát gondozási terv kiválasztása (egyéni gondozási terv, egyéni rehabilitációs program, egyéni fejlesztési terv)

Az ápolási feladatok tervezése a jogszabályi előírások szerinti tervezési dokumentáció rendszerében

14. Monitorozó gyakorlat tantárgy

Témakör

14.3.3. Egy intézmény részletes megismerése

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék

Az intézmény helye az adott település idős és fogyatékos ellátási rendszerében

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről

Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés

Az intézmény adminisztrációja

A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

II. Két évfolyamos oktatás közismereti képzés nélkül

1. évfolyamot követően 160 óra

Az 1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

10569-16 Gondozási-ápolási alapeladatok

7. Ápolási, gondozási alapismeretek tantárgy

Témakörök

7.3.1. Általános ápolási ismeretek

Az emberi szükségletek érvényesülése az ápolási munka során

A szolgáltatást igénybe vevő ellátott élettere, személyi és tárgyi környezete

A pihenés fogalma az igény életkori változásai

A beteg, ellátott ágya, az ágy felszereltsége; az otthoni és intézményi körülmények, lehetőségek

Az ágyazás formái és alapszabályai

A beteg kényelmét szolgáló eszközök (háttámasz, lábtámasz, kapaszkodó, ágyasztal, ülőpárna, sarok- és könyökgyűrű)

Fekvési módok

A beteg állapotának megfelelő fektetési módok

A tartós fekvés szövődményei (tüdőgyulladás, érelzáródás, izomsorvadás, ízületi kötöttség, székrekedés, aranyér, felfekvés)

A mozgás, aktivitás jelentősége az ember életében

Az aktív, passzív mozgás, a helyzetváltoztatás

A beteg mobilizálása

A torna, gyógytorna jelentősége, funkciója

Az ápolást segítő eszközök

A személyi higiéné fogalma, főbb területei

Az ellátott testének tisztántartása

A menstruáció higiénéje

Az inkontinens beteg higiénéje

A tisztálkodás eszközei

A táplálkozás és a folyadékszükséglet biztosítása

A táplálkozás, mint biológiai szükséglet, mint örömforrás

Táplálkozás-élettani alapfogalmak

A táplálkozás és tápanyagszükséglet a különböző életkorokban és egészségi állapotban

Az egészséges táplálkozás alapelvei

A diéta fogalma, a diétáskezelés

Az étkezés és étkeztetés feltételei, módjai

A folyadékszükséglet, a folyadék utánpótlás

Ételallergiák

Az ürítés szükségletének biztosítása

Az ürítéssel kapcsolatos ápolási teendők

Az ürítés életkorral együtt járó problémái

A biztonság szükséglete az ápolási folyamat során

Az emberi kapcsolatok szükséglete az ápolási folyamat során

A tudás, a kompetencia szükséglete az ápolási folyamat során

Az esztétikai szükséglet az ápolási folyamat során

Az önmegvalósítás, az alkotás szükséglete, az ápolási folyamat lélektani összefüggései

A betegmegfigyelés szempontjai

Betegmegfigyelés, a megfigyelési tapasztalatok összegzése és a kompetens szakember felé való közvetítése

Az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási igényei

A gyógyszerek szervezetbe juttatásának szabályai, eljárásai

A haldokló beteg ápolása, kommunikáció a haldoklóval és hozzátartozóikkal; az elhunyt ellátásának szempontjai, szabályai

Az ápolás etikai szabályai, a betegek jogai

Együttműködés az ápoló teamben

Az ápolási folyamat dokumentációja

7.3.2. Gondozási alapismeretek

A gondozás fogalma, célja, feladatai, tevékenységi formái és értelmezése a szociális munka és a szociálpolitikai ellátás rendszerében

Az emberi szükségletek Maslow-féle rendszerének értelmezése a gondozási folyamat során

A gondozás célcsoportjai: csecsemők és kisgyermek, családok, idős, fogyatékkal élő emberek, pszichiátriai és szenvedély betegek peremhelyzetű személyek és csoportok (hajléktalanok, szegények, etnikai kirekesztettek) gyógyíthatatlan betegek és haldoklók

A gondozói munka főbb területei:

A személyes gondoskodás a célcsoportok sajátos igényeinek megfelelően

A különböző ellátási formák megszerzésének támogatása

A kapcsolatok fenntartásának segítése

Az aktivitás fontossága, fenntartása, a foglalkozás feltételeinek biztosítása; a foglalkozás biztosításának elvei

A mindennapi életvitel szervezése, a háztartásgazdálkodás és háztartásvezetés

A gondozó szerepei

A szociális munka etikai szabályainak érvényesítése a gondozó munka során

Munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályok és feladatok

7.3.3. Az ápolás, gondozás dokumentációja

Az ápolási folyamat, az egyes ápolási tevékenységek dokumentációja

A gondozási folyamat adminisztrációja, dokumentálása

Az elhunytal kapcsolatos értesítési és dokumentációs feladatok

8. Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat tantárgy

Témakörök

8.3.1. Az ápolási folyamat megfigyelése

Az emberi szükségletek és az ápolás

Megfigyelni, hogy a pihenés, a mozgás, a személyi higiéné, a táplálkozás az ürités, a biztonság, az emberi kapcsolatok, a tudás, a kompetencia, az esztétikai és az önmegvalósítás szükségletének biztosítása hogyan valósul meg az ápolási folyamat során

Megfigyelni az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási feladatainak végzését

Megfigyelni a gyógyszerek szervezetbe juttatásának technikáit (beleértve az injekciózást)

Megfigyelni a haldokló beteg ápolását, a haldoklóval és hozzátartozóikkal történő kommunikációt; az elhunyt ellátását

Megfigyelni az ápolás etikai szabályainak, a betegek jogainak az érvényesülését

Az ápoló teamben folyó együttműködés megfigyelése

8.3.2. A gondozási folyamat megfigyelése

Gondozási szerepek gyakorlása: segítő, támogató, szervező, közvetítő, érdekképviselői, stb.
Különböző foglalkozási lehetőségek feltételeinek biztosítása; motiválás, anyag, tárgyi és személyi feltételek biztosítása, foglalkozások szervezése
A mindennapi életvitel szervezése, háztartásgazdálkodási és háztartásvezetési feladatok ellátása különböző körülmények között, háztartási eszközök és gépek kezelése
Munka-, tűz- és balesetvédelmi feladatok ellátása, a szabályok betartása

8.3.3. Elsősegélynyújtási gyakorlat

Az elsősegélynyújtás szabályai

Veszélyeztető állapotokból következő elsősegélynyújtási feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása

Törések, vérzések ellátása, idegentest a szemben és a légutakban

Termikus trauma

Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek

Mérgeзések

Epilepszia és lázas eklampszia

Tömeгbalesetek, tömeгkatasztrófák

10570-16 A szükségletek felmérése

14. Monitorozó gyakorlat tantárgy

Témakörök

14.3.1. A szociális ellátás intézményei

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető bentlakásos és nappali szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények, különösen a fogyatékkal élők és idősek ellátására szakosodott intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.3.2. Az egészségügyi ellátás intézményei

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő egészségügyi intézmények áttekintő megismerése

Az állami, egyházi és civil fenntartók által működtetett intézmények rendszerének monitorozás-szintű megismerése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A területi, a járóbeteg és a kórházi szakellátás területének megismerése

A betegellátás különböző funkciójú, szervezettségű és felszereltségű intézményeinek megismerése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.3.3. Egy intézmény részletes megismerése

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék

Az intézmény helye az adott település idős és fogyatékos ellátási rendszerében

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről

Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés

Az intézmény adminisztrációja

A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

11. Ápolási gyakorlat tantárgy

Témakörök

11.3.1. Alapápolás belgyógyászati betegek körében

A belszervi betegségek tüneteinek megfigyelése; a veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A keringés- és vérképző rendszer betegségeiben szenvedők ápolása

A légző- és a kiválasztó szervek betegségeiben szenvedők ápolása

A belső-elválasztású mirigyek betegségeiben szenvedők ápolása

Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat

Felismeri és jelzi a gyógyszerek esetleges mellékhatásait

Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást

Jelzi az injekciózás esetleges szövődményeit

A daganatos betegek ápolása

11.3.2. Alapápolás sebészeti beavatkozásokon átesettek körében

A sebészet és a baleseti sebészet körébe tartozó kórképek tünetei, a tünetek felismerése, ápolási teendői

Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást

A beteget veszélyeztető és sürgős beavatkozást igénylő állapotok felismerése

A veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A sebellátás alapelvei és technikái; vérzéscsillapítás, sebellátási eljárások

A gyulladásosebek kezelése; sebészeti fertőzések kezelése

A műtéten átesett beteg ápolása, műtéti sebkötözés, a szövődmények felismerése

12. Gondozási ismeretek tantárgy

Témakörök

12.3.1. A gondozási szükségletek felmérése

A gondozás fogalma, célja, feladatai; a komplex gondozás, mint a szükséglet-kielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az emberi szükségletek rendszere, a válsághelyzetek; az idős emberek sajátos szükségletei, életminőségét javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek

A szükségletfeltárás módszerei és eszközei (genogram, ecomap, környezettanulmány); komplexitása

A szükségletek kielégítése és az életminőség javításának keretei, tervezhetősége

A gondozási folyamat tervezése

Az érdekképviselés lehetőségei és etikája

12.3.2. Gondozás és rehabilitáció fogyatékkal élők körében

A károsodás, fogyatékoság, rokkantság fogalma; a visszafordíthatóság, gyógyítás és maradandóság problémái, meglévő képességek szinten tartása

A fogyatékoság megjelenése, okai

A fogyatékoság formái

A fogyatékkal élők társadalmi esélyegyenlőségének, integrációjának lehetőségei, feladatai, a társadalmi elfogadás és segítség lehetőségei, a foglalkozási és munkalehetőségek, a társadalmi aktivitás, a fogyatékos emberek szociális ellátásai

A komplex rehabilitáció és a társadalmi integráció eszközei, intézményrendszere

12.3.3. Gerontológia és az idősek rehabilitációja

Gerontológia, geriátria; az idős korra jellemző életteni, biológiai és funkcionális változások

Az időskor sajátosságai, demográfiai jellemzői, a demográfiai folyamatok főbb trendjei

Az idős ember helye a társadalomban, az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változása

Az idősek életkörülményeit, életmódját és életminőségét meghatározó tényezők

Az időskor speciális problémái, szükségletei

Az idős emberek személyiségének változásai, a változások biológiai és társadalmi vonatkozásai

Az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változásai

Az idősek gondozásának sajátosságai; az időskori speciális terápiák lehetőségei

A fogyatékos emberek öregedése, az öregedő emberek fogyatékosága

A kóros öregedés megelőzésének lehetőségei

12.3.4. Gondozás és rehabilitáció a szenvedélybetegek körében

A szenvedélybetegségek, a függőség kialakulásának biológiai, pszichológiai és társadalmi okai

A szenvedélybetegségek típusai, prevenció feladatok

A szenvedélybetegek komplex rehabilitációjának lehetőségei

13. A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata tantárgy

Témakörök

13.3.1. A gondozási szükségletek felmérése idősök körében

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükségletkielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az idős emberek sajátos szükségleteinek kielégítését, illetve életminőségüket javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány

A szükségletkielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása

Az érdekképviselő ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.2. A gondozási szükségletek felmérése fogyatékkal élők körében

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükségletkielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

A fogyatékos emberek sajátos szükségleteit, életminőséget javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány készítése

A szükségletkielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása

Az érdekképviselő ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.3. A gondozási folyamat tervezése

A szükségletekre alapozott tervezés és a tervek elkészítésében való részvétel

A gondozási folyamat tervezése a jogszabályi előírások szerint

Az adekvát gondozási terv kiválasztása (egyéni gondozási terv, egyéni rehabilitációs program, egyéni fejlesztési terv)

Az ápolási feladatok tervezése a jogszabályi előírások szerinti tervezési dokumentáció rendszerében

10571-16 Sajátos gondozási feladatok

18. Szociális gondozás gyakorlata tantárgy

Témakörök

18.3.1. Idős emberek gondozása

Az idős emberek gondozásának, segítségének megfigyelése; a gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Részvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Részvétel a személyes környezet kialakításában, az életvitel támogatásában, a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A gondozási terv elkészítésének és megvalósításának segítése

Az idős emberek érdekérvényesítő képességének segítése, támogatása felhatalmazásának mértékében

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, használatának megtanítása

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszereinek alkalmazása

A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

18.3.2. Fogyatékkal élők gondozása

A fogyatékos emberek gondozásának, segítségének megfigyelése

A gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Részvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Részvétel a mindennapi környezet kialakításban, az életvitel támogatásában a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A bazális stimulálás

Játékformák, a zenei és énekformák, a mozgásformák, a dramatikus játékok, a médiaformák, a szabadban üzhető foglalkozások és alkalmazása

A fejlesztési és rehabilitációs terv kialakításának, és megvalósításának segítése

Segíteni a fogyatékos emberek integrációjának megvalósítását, az akadályok elhárítását, a lehetőségek felkutatását

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, a használatuk megtanítása

A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

18.3.3. Foglalkozási gyakorlat

A tevékenységek tervezésének és szervezésének megfigyelése

Részvétel a tevékenységek tervezésében és szervezésében a tevékenységek feltételeinek kialakításban, az ellátott motiválásában, az igények felmérésében

Részvétel a mindennapi önellátási tevékenységek megvalósításában, támogatásában a házi gondozás és a bentlakásos intézményekben

Részvétel a rekreációs és gyógytorna-jellegű foglalkozások megvalósításában, a családi és emberi kapcsolatok ápolásában, a szellemi, kulturális és művészeti tevékenységek megvalósításában, a termelő és munka jellegű foglalkozások szervezésében

18.3.4. Háztartási gyakorlat

Részvétel háztartásgazdálkodással kapcsolatos tervezésben és háztartási költségvetés kialakításban

A háztartásvitel megfigyelése és részvétel a háztartási teendők szervezésében és megvalósításában; az idős emberek minél nagyobb önállóságának fenntartása, támogatása

Háztartási gépek, konyhatechnikai eszközök használata, tisztítása, karbantartása, az ételek tárolása, ételminta vételének higiénés előírásai, mosás, szárítás, vasalás, érintésvédelmi szabályok betartása, háztartási vegyszerek, mérgek szabályszerű tárolása

Részvétel az idős ember lakásának átalakításában, a szükséges források megszerzésében; részvétel a személyi- és a lakás higiéniájának megteremtésében

18.3.5. Munka-, baleset- és tűzvédelem gyakorlata

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok értelmezése és alkalmazása

Munkavégzéssel és a munkahellyel összefüggő baleseti és egyéb veszélyforrások felismerése, megszüntetése vagy intézkedés kérése azok megszüntetésére

Mérgek, vegyszerek biztonságos tárolása, nyilvántartása; veszélyes hulladék tárolása

Gépek, berendezések áramtalanítása veszély esetén vagy a munkafolyamat befejezésével

Tűzoltó készülék használata

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása az idős ember adottságaihoz, az adott környezet viszonyaihoz (lakás, foglalkozási terem, csoportszoba stb.)

A veszélyelhárítás lehetőségeinek, módszereinek, eszközeinek alkalmazása

A mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások alkalmazása; a menekülési útvonalak kijelölése

Egyéni védőeszközök használata

18.3.6. Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszereinek alkalmazása

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A haldokló ember kísérése

A halott körüli teendők ellátása

A gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

Szakiskolai nevelés – oktatás

1. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskolai kötelező 9/E előkészítő évfolyamának kerettanterve

[HTTPS://WWW.OKTATAS.HU/KOZNEVELES/KERETTANTERVEK/2020_NAT/KERETTANTERVEK_SNI_TANULOK/SNI_KOZISMERETI KERETTANTERV SZAKISKOLA 9E](https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/kerettantervek_sni_tanulok/sni_kozismereti_kerettanterv_szakiskola_9e)
2020.08.25

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára készült kerettanterv céljaiban, feladataiban és az ezekre épülő további tartalmakban is figyelembe veszi a jövőben várható társadalmi, gazdasági változásokat, valamint az ezzel összefüggésben megjelenő, a köznevelés egészére vonatkozó célokat és feladatokat. A kerettantervi rendszer az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében is prioritásként értelmezi azokat a személyiség-, készség- és képességfejlesztési tartalmakat, amelyek az egyén és a társadalom számára egyaránt nélkülözhetetlenek.

A célok és feladatok meghatározása a Nemzeti alaptanterven (Nat) és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvén alapul. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatói folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékossgal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök, siket tanulóknál a magyar jelnyelv elsajátításának, alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;
- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A hatályos jogszabályok alapján az iskola pedagógiai programjának részeként, a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv elkészítésekor különös figyelmet kell fordítani a Nat jelzett elvei közül arra, hogy a helyi tanterv a fogyatékossgal, sajátos nevelési igénnyel összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket jelenítsen meg, ennek érdekében a kerettanterv tartalmi elemei az igényeknek megfelelően adaptálhatóak, illetve ugyanazon célokat szolgáló elemekkel behelyettesíthetőek.

Témakörök

A Nat témakörei a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő módon adaptálva, horizontálisan érvényesülnek a kerettantervben. A témakörök egy adott tantárgyon belül a Nat-tól esetenként eltérő megnevezéssel és más belső elrendezéssel jelennek meg, hogy igazodjanak a sajátos nevelési igényű tanulók speciális tanulási igényeihez, de

összességükben lefedik a Nat által az adott tantárgyra meghatározott témakörök tartalmi egészét.

Célok és feladatok

Ebben a szakaszban – az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola kötelező előkészítő évfolyamán – az előzetes tudások megerősítése és tovább építése, alkalmazása, az önálló életvezetési technikák tudatos gyakorlása kerül a középpontba. Megvalósul a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó gyengébb vagy sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, a szakmatanuláshoz, munkába álláshoz szükséges motiváció megteremtése.

A pedagógus feladata biztosítani az enyhe értelmi fogyatékos, alapfokú iskolai tanulmányaikat befejezett tanulók általános tudásának elmélyítését, illetve szinten tartását, a közismereti órákon a szociális kompetenciák fejlesztését, a személyes jártasságnak, a problémákkal való megbirkózás képességének erősítését célzó tanulási környezetet, a tevékenységközpontú tanulásszervezést.

A képzés feladata elmélyíteni, kiegészíteni az alapfokú iskolában megszerzett általános műveltséget, feltárni és segíteni az épen maradt részkapességeket, támogatni az érdeklődés és tehetség alapján kialakuló tanulói tevékenységeket.

A tantárgyi struktúra igazodik az értelmi fogyatékosból adódó nevelhetőség, oktathatóság, képezhetőség sajátosságaihoz. Ennek lényeges eleme, hogy integrált természetismeret tantárgyat tartalmaz; a kompetenciák fejlesztésében megkülönböztetett figyelmet fordít a személyes, a szociális, a kommunikációs és az életvezetési kompetenciákra; és minden tananyagtartalmat a gyakorlati életben előforduló problémák, helyzetek megoldásához kapcsol.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az *erkölcsi nevelés* területén kialakul a szabálykövető magatartás érvényesítése; a mindennapi gyakorlatban az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával, az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kívánatos összhangjának felismertetésével valósul meg. A folyamat végén az enyhe értelmi fogyatékos tanuló képes lesz cselekedetei következményeinek belátására, a mások iránti felelősség és felelősségvállalás érzékelésére. Kibontakozik a közösségi élettel kapcsolatos igazságérzete, társaival és az őt körülvevő személyekkel szembeni elfogadása, segítőkészsége. Magatartásában fejlődik az önfegyelem, a másokat megillető tisztelet megadása és tevékenységeiben a kívánatos mértéktartás. Feladatai és munkatevékenységei során megerősödik kötelességtudata.

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését,

mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelműtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés. A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Az állampolgárságra, demokráciára nevelés terén felkészül a társadalmi elvárásoknak megfelelő kötelezettségek és jogok gyakorlására, megismeri és szükség szerint igénybe veszi az önérvényesítés intézményes lehetőségeit.

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Önismeret és társas kultúra fejlesztése területén az enyhe értelmi fogyatékos tanulóban kialakul a felnőtt élethez kötődő reális énképe, megismeri és kontrollálni tudja a viselkedését. A társas kapcsolatok tudatosan megfigyelt visszajelzései alapján továbbfejlődik önértékelése, önbizalma. Kialakul a társakkal, ismerős és ismeretlen környezettel szembeni bizalom és bizalmatlanság megfelelő egyensúlya.

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés. A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés támogatja a tanuló tudatos törekvését az egészséges életmódra, a testi és lelki egyensúly megőrzésére. Igénnyé válik a testi épség megóvása és a sérülések elkerülése. A mindennapos testedzés megalapozza a munkavégzéshez elengedhetetlen fizikai állóképesség megszerzését és megőrzését. A pedagógus lehetőséget ad a tanulónak felismerni és elkerülni a káros szenvedélyeket, a testi, szellemi és lelki érettség elérésével megerősödik sikeres társadalmi beilleszkedésének lehetősége. A pedagógus feladata felhívni a tanuló figyelmét a rendszeres és bőséges táplálkozás fontosságára, a táplálék összetevőinek, minőségének megfigyelésére, megteremteni az egészségvédelem és a szociális gondoskodás gyakorlatát az iskolában, felhívni a figyelmet a rendszeres mozgás, a megjelenés, a küllem, az ápoltság összefüggéseire. A hétköznapi élethelyzetek megbeszélése, gyakorlása segíti a párkapcsolatok megismerését, felelős párkapcsolat kialakítását, az együttlét, a szakítás felelősségét, kultúráját.

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

A felelősségvállalás másokért és önkéntesség területén a tanuló tapasztalatai bővülnek a társadalom tagjainak különbözőségéről, megerősödik benne az elfogadás érzése, a másság elfogadása, a betegség, a sérült és a fogyatékos emberek iránti együtt érző, segítő magatartás kialakítása. A pedagógus feladata lehetőséget teremteni arra, hogy fejlődjön a tanulóban az önkéntes segítségnyújtás igénye, amelyben megismeri és megéli a saját személyének fontosságát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, az egymásrautaltságot.

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

A fenntarthatóságot és környezettudatosságot segíti, ha a pedagógiai helyzetekben cselekedeteit, azok hatását személyesen is megtapasztalja, belátja a környezeti ártalmak és az

emberi élet szükségleteit, összefüggéseit. A környezeti ártalmak számbavétele, a védekezés lehetőségeinek kipróbálása, a takarékoságnak, a szükségletekhez igazított szokásrendnek a megismerése teszi lehetővé a mindennapi alkalmazást, azt, hogy fejlődjön az önálló étellel kapcsolatosan az egészséges és esztétikus környezet és élettér kialakításának és megővésének igénye.

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció. Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

A gazdasági és pénzügyi nevelés folyamatában kiemelt szerepet kap a figyelem ráirányítása a tanuló saját felelősségére a javakkal való ésszerű gazdálkodásban, a pénz világában és a fogyasztás területén.

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatoságra nevelés. Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatoságra nevelés az értelmező, mérlegelő beállítódás kialakítása és tevékenységközpontúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt megismerésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása. A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Kulcskompetenciák

A Nat kulcskompetenciái nem tantárgyokhoz kötöttek, hanem tantárgyakon átívelve, horizontálisan jelennek meg a kerettantervben a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő adaptált formában. A Nat kulcskompetenciái az alábbi specifikumokat hordozzák az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében:

A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanúláshoz alapvető készségekkel, képességekkel kell rendelkezni, amit az alapkompentenciák biztosítanak. A tanulót támogatni kell abban, hogy megtalálja saját érdeklődési körét, hogy minél több tanulási technikát megismerjen, és ezek alapján képessé váljon majd saját tanulási stratégia kialakítására. Segíteni kell a tanulót abban, hogy lehetősége legyen a metakogníció (gondolkodásról való gondolkodás) gyakorlására, tudatos alkalmazására, a tanúláshoz való pozitív viszony kialakítására.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi kompetenciák)

Az anyanyelv elsajátításának folyamatában az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a közlés és befogadás szóbeli ágát javasolt a középpontba állítani. Az anyanyelv elsajátítása során – a tanulók egyéni sajátosságaihoz való igazodás mellett – alapelv, hogy esetükben a nyelvésajátítás lényegi módja nem az elszigetelt nyelvi jelenségek oktatása, hanem az a folyamat, amelyben az ember nyelvileg fogalmazza meg a valóságra vonatkozó ítéleteit. Az anyanyelv tanításában csak az a fejlesztő tevékenység hozhatja meg a kívánt eredményt, amely (az egyén képességének és beszédállapotának figyelembevétele mellett) a beszédnek mint összetett folyamatnak a fejlesztésére irányul, s a „nyelvet” funkcióinak (kifejező, informáló, felhívó) megfelelően, elemi formáiban (közlés, megbeszélés, rábeszélés) és alaptípusaiban (élőbeszéd, írott beszéd) gyakoroltatja és alkalmaztatja. Az idegen nyelvi kommunikáció mint kiemelt kompetenciaterület az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelésében egyénileg differenciált tananyagstruktúrát igényel. A hallási észlelés, a figyelem, az emlékezet fokozott fejlesztése mellett a célokat a tanulók szükségletei határozzák meg. A sikeres kommunikáció érdekében szükség van a nagyobb időkeretre, a folyamatos gyakorlásra, a játékos helyzetekben történő megvalósításra, a helyzetgyakorlatokra. Törekedni kell a digitális technológia kínálta eszközök, lehetőségek kommunikációs célú alkalmazására.

A digitális kompetenciák

A digitális kompetenciák elsajátítása, felhasználói szintű alkalmazása az esélyegyenlőség megteremtése és a minél önállóbb életvitel támogatása szempontjából is kiemelkedő jelentőségű. Az online zaklatás gyakori megjelenése miatt a tanulóknak ismerniük kell a biztonságos eszközhasználatot, valamint a digitális tartalmak létrehozásával kapcsolatos etikai szabályokat is. A munka, a szabadidő és a tanulás egész életen át ívelő folyamatai során a digitális eszközök használata, az így megszerzett információk feldolgozása és alkalmazása is a digitális kompetenciákat igényli. A tanulók számára fontos a megbízható információk, az online biztonság, a digitális eszközök társadalmilag elfogadott formáinak alkalmazása a kommunikáció során, illetve azok alapvető szabályainak ismerete a társadalomban való részvétel érdekében.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai kompetencia fejlesztése során lehetőség nyílik a problémamegoldó gondolkodás, valamint a kognitív képességek fejlesztésére. A matematikai kompetencia fejlesztésével az enyhe értelmi fogyatékos tanuló képessé válik a környező világ mennyiségi és térbeli viszonyainak felfedezésére, valamint a tapasztalatok útján megszerzett tudás praktikus felhasználására a mindennapi élet különböző területein. Ez úgy érhető el, hogy a tanulás-tanítás folyamatában döntően a mindennapok során létrejött helyzetekben ismertetjük meg a matematikai tartalmakat. Kiemelten fontos a konkrét cselekvéssel összekapcsolt, a konkrét élethelyzetekhez kötött tapasztalatszerzés és matematikai tevékenység, a szabálytudat és a stratégiahasználat kialakítása, valamint a mindennapokban használható tudás biztosítása. A természettudományos kompetencia fejlesztése során az enyhe értelmi fogyatékos tanulóknál a gyakorlati jellegű természettudományi műveltség kialakítása, a mindennapi életben előforduló természettudományos jelenségek körében a felhasználói tájékozottság elérése, az egységes természettudományos világgép kialakítása a feladat. Fontos a mindennapi életet érintő, konkrét tényeken, tapasztalatokon alapuló egyszerű következtetések levonásának és az erre alapozott döntéshozatalnak a tanítása.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanulókat támogatni kell a társas kapcsolatok kialakításában és fenntartásában, ehhez elengedhetetlen a pozitív énkép és az emberi kapcsolatokban való eligazodás képessége. Az eltérő képességeknek megfelelően fel kell készíteni a tanulókat a változó társadalmi-gazdasági helyzet adta kihívásokra (változó egyéni szerepkör, érdekérvényesítés, tulajdonviszonyok). A tanulóknak ismereteket kell szerezniük a célszerű gazdálkodás, a pénzhasználat és a fogyasztás, valamint – az egyéni képességeket figyelembe véve – a rövidebb és hosszabb távú élethelyzetek tervezése kapcsán. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók felkészülnek a közügyekben való aktív részvételre. A társadalmi részvétel és felelősségvállalás kompetenciái fejlesztése során – a tanulók gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit figyelembe véve – a tartalmakat sajátélményű tevékenységek formájában gyakoroltatva kell biztosítani. Az önismeret, a kapcsolatteremtés, kapcsolattartás képességének fejlesztése elősegíti a harmonikus közösségi beilleszkedést, a felelős társadalmi részvételt.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az eredetiség és ötletgazdagság, a divergens gondolkodás, a kíváncsiság és az alkotókedv nem csak az intellektuális tényezők függvénye, ezen a területen nagy szerepe van a motivációnak és az érzelmeknek is. Fontos a sok érzékszervi, megfigyelési, manipulatív tevékenységre épülő tapasztalatszerzés, a nyitottság, az értékítélet kialakítása.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A munkavállalói és innovációs kompetenciákhoz szükséges ismeretek, képességek és attitűdök alakítása, formálása a tanulók egyéni sajátosságait figyelembe véve lehetséges. A tanulási-tanítási folyamatban az enyhe értelmi fogyatékos tanuló minden esetben saját cselekedeteinek tükrében ismerje fel lehetőségeit, próbálja elérni céljait. A munkavégzésre való szocializálás, a munkavállalói magatartás kialakítása, a tanulók élettervezésének elősegítése, az önálló életvezetés megalapozása a társadalmi beilleszkedés fontos eleme.

Egységesség és differenciálás

Az egységesség és a differenciálás érvényesítésének megvalósítását a pedagógiai gyakorlatban az adaptív oktatás jellemzőinek ismerete és annak alkalmazása teszi lehetővé. Az oktatási folyamat akkor adaptív, ha a megvalósítása során a differenciálás és az egységesség elve egyaránt érvényesül. Az adaptív oktatás gondolata, a megvalósítás gyakorlata az egymástól különböző tanulók egyszerre történő, eredményes tanításának ellentmondását oldja fel. Olyan tanári gondolat- és tevékenységrendszer kínál, amely a tanulók egyéni sajátosságainak figyelembevételére épülve egyszerre biztosítja a differenciálás egyéni fejlesztő hatását és a pedagógiai gyakorlatban megjelenő egységességet.

Az adaptív oktatás feltételei között egyenrangúan szerepelnek a *tanulói sajátosságok* – a tanuló tudása, az aktivitásra való készenléte, fejlettsége az önálló munkavégzés és az együttműködés terén, helyzete a társas kapcsolatrendszerben – és *a tanulók számára leginkább kedvező tanulásszervezési formák*: a frontális munka, a csoportmunka, a párban folyó tanulás, az egyéni munka, az individualizált munka.

A pedagógiai differenciálás hátterében az a törekvés húzódik meg, hogy az egységes tartalmi szabályozás keretei között minden tanuló a neki megfelelő nevelésben és oktatásban részesülhessen optimális fejlődése, egyéni teljesítőképességének teljes kibontakoztatása érdekében. A differenciálásnak nélkülözhetetlen és sok variációban alkalmazott eszköze gyűttesként kell megjelennie.

A sajátos nevelési igényű tanulók hatékony oktatása, nevelése érdekében többszintű és változatos differenciálást kell megvalósítani – mind a gyógypedagógiai intézményi, mind az integrált nevelés szervezeti formák esetén – a csoportba sorolás, a célok, a tartalom, a követelmények, a szervezési módok és eszközök vonatkozásában egyaránt.

A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni lehetőségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket. A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják ugyanakkor az egyes területeken

alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában (az együttnevelésre vonatkozóan is), a fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, továbbá az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

Az adaptív oktatás gyakorlati megvalósításának két kulcsmozzanata van. Az *egyik* a bemeneti jellemzők köre, melyek alapjaiban kijelölik az egyéni utat, illetve az annak bejárásához vezető stratégia megvalósítandó pedagógiai mozzanatait. A *másik* a kimeneti elvárások köre, melyek a prognosztizálható fejlesztés/fejlődés kritériumainak, a kimeneti követelmények meghatározásához nyújtanak segítséget.

A bemenetnél, az iskolai, oktatási folyamat kezdetén a sajátos nevelési igény pontos, egyénre szabott feltárása szükséges, a képességstruktúra, a lényegi személyiségvonások, a szocializációs funkciók területeinek feltérképezésével. A feltárás a gyógypedagógia, a pszichológia módszereivel történik. A funkcionális képességek (az észlelés, az emlékezet, a figyelem, a gondolkodás), a tanult képességek (a kommunikációs, a kognitív, a cselekvés, a szocializációs képességek), a család legjellemzőbb mutatói, a családi szocializáció színterei, a kommunikációs, célracionális, dramaturgiai tevékenységrendszer, az interakciók és struktúrák rendszere együtt jelenthetik a gyermeki szükségletek megfogalmazásának alapjait. Erre lehet építeni az egyéni út meghatározását, a pedagógiai diagnózist, a stratégiát és terápiát.

A kimeneti elvárások – a pedagógiai folyamatban a tanulók egyéni jellemzőit, fejleszhetőségi sajátosságait mindvégig figyelembe véve – a társadalmi szükségletből vezethetők le. A társadalmi szükséglet meghatározásához a kiindulópontot a társadalom leírása jelenti, a jelen és a belátható jövő társadalma sajátosságainak számbavétele. Ez azt jelenti, hogy a klasszikus tudásközlés mellett az információrobbanás korszakának jellemzőjeként az integratív, interpretatív szerepet is figyelembe véve lehet az iskola helyi nevelési rendszerét a társadalom szocializációs közegének modelljeként tekinteni.

Így a fejlesztési, nevelési, oktatási, képzési rendszerben érvényesíthetők a következő jellemzők: (a) a nevelés mint kapcsolat, az értékek, a tudás, a cselekvési minták közvetlen cseréje; (b) az identitás és önismeret mint szocializációs cél; (c) párbeszéd, megoldáskeresés, értékelés, válogatás, mérlegelés, közvetlen megfigyelés, kipróbálás mint tipikus tevékenységek és (d) a kíváncsiság mint motiváció.

A mindennapi pedagógiai gyakorlat kialakításához, amely a bemeneti feltárás és kimeneti elvárás közötti fejlesztésre fókuszál, az egyéni és társadalmi szükségletek által meghatározott, az egységesség és a differenciálás megvalósítását biztosító adaptív oktatás megvalósításához konkrét útmutatást adnak a Módszertani segédlet, az Értékelési elvek és eljárások részek.

Tantárgyak és óraszámok

Műveltségterület	Tantárgy	Heti óraszám	Éves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	5	180
Idegen nyelv	Idegen nyelv	2	72
Matematika	Matematika	5	180
Történelem és állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek	1	36
Természettudomány és földrajz	Természettudomány	3	108
Művészetek	Vizuális kultúra	2	72
Technológia	Digitális kultúra	2	72
Egyéb	Pályaorientáció	1	36
	Szakmai alapozó ismeretek	4	144
Testnevelés	Testnevelés	5	180
	Osztályfőnöki (Közösségi nevelés)	1	36
Összesen		31	1116
Szabadon tervezhető		3	108
Mindösszesen		34	1224

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

2. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók két évfolyamos szakiskolai szakmai oktatásához, képzéséhez alkalmazandó 9–10. évfolyamos közismereti kerettanterv

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára, a két évfolyamos szakiskolai szakmai oktatáshoz, képzéshez készült közismereti kerettanterv céljaiban, feladataiban és az ezekre épülő további tartalmakban figyelembe veszi a jövőben várható társadalmi, gazdasági változásokat, valamint az ezzel összefüggésben megjelenő, a köznevelés egészére vonatkozó célokat és feladatokat.

A kerettantervi rendszer az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében is prioritásként értelmezi azokat a személyiség-, készség- és képességfejlesztési tartalmakat, amelyek az egyén és a társadalom számára egyaránt nélkülözhetetlenek. A célok és feladatok meghatározása a Nemzeti alaptanterven és a Sajátos nevelési igényű tanulók oktatására vonatkozó irányelveken alapul.

A célok és feladatok meghatározása a Nemzeti alaptanterven (Nat) és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvén alapul. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A

nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavokat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékossgal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök, siket tanulóknál a magyar jelnyelv elsajátításának, alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;
- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A hatályos jogszabályok alapján az iskola pedagógiai programjának részeként, a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv elkészítésekor különös figyelmet kell fordítani a Nat jelzett elvei közül arra, hogy a helyi tanterv a fogyatékossgal, sajátos nevelési igénnyel összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket jelenítsen meg, ennek érdekében a kerettanterv tartalmi elemei az igényeknek megfelelően adaptálhatóak, illetve ugyanazon célokat szolgáló elemekkel behelyettesíthetőek.

Témakörök

A Nat témakörei a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő módon adaptálva, horizontálisan érvényesülnek a kerettantervben. A témakörök egy adott tantárgyon belül a Nat-tól esetenként eltérő megnevezéssel és más belső elrendezéssel jelennek meg, hogy igazodjanak a sajátos nevelési igényű tanulók speciális tanulási igényeihez, de összességükben lefedik a Nat által az adott tantárgyra meghatározott témakörök tartalmi egészét.

Célok és feladatok

A szakiskolai iskolai oktatás felkészíti a tanulókat az egész életen át tartó tanulásra, a munkaerőpiacon való eredményes részvételre, a sikeres munkaerő-piaci és társadalmi integrációra.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók közismereti oktatásának a szakiskolai képzésben kiemelt célja *támogatni* a szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítását és a sikeres szakmai vizsgára való felkészülést, *gyakorlási-kipróbálási lehetőséget adni* a társadalmi beilleszkedés, az önálló életvezetési technikák, a társadalmi cselekvőképesség, a személyiségstruktúra megszilárdítására.

A szakiskolai képzés gyakorlási-kipróbálási lehetőséget teremt a társadalmi normáknak megfelelő életmód, életvitel szervezéséhez, vezetéséhez. Támogatja a személyiség komplex, harmonikus fejlődését, az önismeret, az önbizalom és a megfelelő önértékelés megerősödését, segíti a kognitív funkciók, az érzékelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás további fejlődését, teret enged a helyes és kívánatos társas kapcsolatok, viselkedési normák, szociális interakciók gyakorlásának.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Erkölcsei nevelés terén a tanulók erkölcsi érzékének továbbfejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése zajlik. A szabálykövető magatartás érvényesítése a mindennapi gyakorlatban, az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával, az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kívánatos összhangjának felismertetésével valósul meg. Segíti az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosítását a nemzedékek közötti és a kortársi kapcsolatok megerősítésével, az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával. A folyamat végén az enyhe értelmi fogyatékos tanuló képes lesz cselekedetei következményeinek belátására, a mások iránti felelősség és felelősségvállalás érzékelésére. Kibontakozik a közösségi étellel kapcsolatos igazságérzete, társaival és az őt körülvevő személyekkel szembeni elfogadása, segítőkészsége. Magatartásában fejlődik az önfegyelem, a másokat megillető tisztelet megadása és tevékenységeiben a kívánatos mértéktartás. Feladatai és munkatevékenységei során megerősödik kötelességtudata.

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

A nemzeti öntudat, hazafias nevelés segíti a magyar történelemre és hagyományokra, hazájára való büszkeség kialakulását, a más népek, azok kultúrája iránti érdeklődés és tisztelet megnyilvánulását azzal, hogy támogatja a tanuló aktív részvételét szűkebb környezetének megemlékezéseiben, a történelmi múlthoz kapcsolódó ünnepeken. A társadalom, a társadalmi jelenségek megítélése fókuszba kerül, a tanulót a pályaválasztási és önálló életkezdési ismeretei, motivációja segíti abban, hogy reális képet kapjon a társadalomban elfoglalt-elfoglalható helyéről.

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségeket, tudósokat, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajtátsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi

együtműködési formákról.

Az állampolgárságra, demokráciára nevelés terén felkészül a társadalmi elvárásoknak megfelelő kötelezettségek és jogok gyakorlására, megismeri és szükség szerint igénybe veszi az önérvényesítés intézményes lehetőségeit. Iskolai keretekben gyakorolja a demokratikus jogokat és megismeri a demokrácia szabályait. Az iskola az egyéni adottságokhoz és lehetőségekhez mérten biztosítja a tanuló részvételét a helyi civil társadalom életében, azért, hogy fogékony legyen a társadalom jelenségei, problémái iránt.

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése területén az enyhe értelmi fogyatékos tanulóban kialakul a felnőtt élethez kötődő reális énképe, megismeri és kontrollálni tudja a viselkedését. A társas kapcsolatok tudatosan megfigyelt visszajelzései alapján továbbfejlődik önértékelése, önbizalma. Kialakul a társakkal, ismerős és ismeretlen környezettel szembeni bizalom és bizalmatlanság megfelelő egyensúlya. A serdülőkorban, mint a személyiség kialakulásának döntő szakaszában, az életkorból adódó problémák kezelése érdekében kiemelt szerepet kapnak a feszültségek, a szorongás, a stressz, a fáradtság oldásának technikái, annak felismerése és leírása, hogy a tanuló önmaga hogyan változik, alakul. Az elképzelések, vágyak, tervek a felnőtt szerepekről – a felnőttkori önmaga megvalósításáról – akkor lesznek reálisak, ha a tanuló képes a kudarcok tűrésére, tanulságaik feldolgozására, hasznosítására.

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelést segíti, hogy a tanuló a középfokú oktatás időszakában megismeri a harmonikus családi mintákat és a családi együttélés szabályait. A hétköznapi élethelyzetek megbeszélése, gyakorlása segíti a párkapcsolatok megismerését, felelős párkapcsolat kialakítását, az együttlét, a szakítás felelősségét, kultúráját. A támogatást nyújtó társadalmi, egészségügyi rendszerek megismerése, a

konfliktusok kezelési lehetőségeinek, az érzelmi bizonytalanságoknak, a magánéleti krízishelyzeteknek a felismerése a felnőttkorba lépő fiatalok számára támpontokat nyújt az érzelmi élet válságaiban.

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés támogatja a tanuló tudatos törekvését az egészséges életmódra, a testi és lelki egyensúly megőrzésére. Igénnyé válik a testi épség megóvása és a sérülések elkerülése. A mindennapos testedzés megalapozza a munkavégzéshez elengedhetetlen fizikai állóképesség megszerzését és megőrzését. A pedagógus lehetőséget ad a tanulónak felismerni és elkerülni a káros szenvedélyeket, a testi, szellemi és lelki érettség elérésével megerősödik sikeres társadalmi beilleszkedésének lehetősége. A pedagógus feladata felhívni a tanuló figyelmét a rendszeres és bőséges táplálkozásra, a táplálék összetevőinek, minőségének megfigyelésére, megteremteni az egészségvédelem és a szociális gondoskodás gyakorlatát az iskolában, felhívni a figyelmet a rendszeres mozgásra, a megjelenésre, a küllemre, az ápoltságra összefüggéseire.

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyjuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

A felelősségvállalás másokért és önkéntesség területén a tanuló tapasztalatai bővülnek a társadalom tagjainak különbözőségéről, megerősödik benne az elfogadás érzése, a másság elfogadása, a betegség, a sérült és a fogyatékos emberek iránti együttérző, segítő magatartás kialakítása. A pedagógus feladata lehetőséget teremteni arra, hogy fejlődjön a tanulóban az önkéntes segítségnyújtás igénye, amelyben megismeri és megéli a saját személyének fontosságát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, az egymásra utaltságot. A szociális attitűd, az együttműködés, a problémamegoldás, az önkéntes feladatvállalás és a megoldás képességének kialakulása, az alkalmazás általánossá válása a mindennapi életben, a munka világában is támogatja a beilleszkedést.

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális attitűd, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás,

önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

A fenntarthatóságot, környezettudatosságot segítik azok a helyzetek, amelyekben a tanuló felismerheti, hogy az emberiség összefogása szükséges a környezet épségének megóvása, a természet védelme érdekében. A pedagógiai helyzetekben cselekedeteit, azok hatását személyesen is megtapasztalja, belátja a környezeti ártalmak és az emberi élet szükségleteit, összefüggéseit. A környezeti ártalmak számbavétele, a védekezés lehetőségeinek kipróbálása, a takarékoságnak, a szükségletekhez igazított szokásrendnek a megismerése teszi lehetővé a mindennapi alkalmazást, azt, hogy fejlődjön az önálló étellel kapcsolatosan az egészséges és esztétikus környezet és élettér kialakításának és megóvásának igénye.

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

A pályaaorientáció területén a tanuló reális önértékeléssel megismeri munkaerő-piaci lehetőségeit, a társadalmi munkamegosztás alapjait. Képességeinek, lehetőségeinek és érdeklődésének figyelembevételével pályát választ, megismeri és motiválttá válik a céljai elérése érdekében szükséges képességek fejlesztésében.

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

A gazdasági és pénzügyi nevelés terén a tanuló felkészül a változó gazdasági környezet lehetőségeihez történő alkalmazkodásra, megismeri a családi munkamegosztást, gazdálkodást, felismeri, hogy milyen az ésszerű, beosztó felhasználás, takarékoság. A folyamatban kiemelt szerepet kap a figyelem ráirányítása a tanuló saját felelősségére a javakkal való ésszerű gazdálkodásban, a pénz világában és a fogyasztás területén. A tanuló a pedagógiai folyamatban és a valóságban is kipróbálhatja az ügyintézés útjait, a segítségkérés lehetőségeit a lakhatás, a munkavállalás, a lakóhelyi, közösségi ügyintézés terén, tapasztalatokat szerezhet a döntései közvetlen és közvetett következményeinek és kockázatainak mérlegelésében.

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az

értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

A médiatudatosságra nevelés különös jelentőséget kap a médiumok használatának előtérbe kerülése, a tanulás, az önművelés területein történő felhasználása miatt. A médiatudatos magatartás a mindennapokban, a munka világában való tájékozódás szolgálatában azt jelenti, hogy a tanulónak megfelelő gyakorlata alakul ki az információhordozók megválasztásában, használatában, megismeri a hétköznapi élet során szerepüket az ismeretek, a fontos információk megszerzésében, fejlődik képessége az óvatosság területén és az információk hitelességének ellenőrzésében, vigyáz személyes adatainak védelmére, mértéktartó az eszközök használatában.

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, mérlegelő beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékeltű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása terület a tanuló számára lehetőséget ad az egyénre szabott, képességeknek megfelelő motivációra és a folyamatos fenntartásra az ismeretszerzésben. Segít elfogadni és megismerni a környezet folyamatos változását, fenntartani az igényt és képességet a tevékenységekkel és munkavégzéssel kapcsolatos ismeretek bővítésére a munkaerő-piaci és a társadalmi integráció elérése érdekében.

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

A Nat kulcskompetenciái nem tantárgyokhoz kötöttek, hanem tantárgyakon átívelve, horizontálisan jelennek meg a kerettantervben a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő adaptált formában. A Nat kulcskompetenciái az alábbi specifikumokat hordozzák az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében:

A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanuláshoz alapvető készségekkel, képességekkel kell rendelkezni, amit az alapkompentenciák biztosítanak. A tanulót támogatni kell abban, hogy megtalálja saját érdeklődési körét, hogy minél több tanulási technikát megismerjen, és ezek alapján képessé váljon majd saját tanulási stratégia kialakítására. Segíteni kell a tanulót abban, hogy lehetősége legyen a metakogníció (gondolkodásról való gondolkodás) gyakorlására, tudatos alkalmazására, a tanuláshoz való pozitív viszony kialakítására.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi kompetenciák, a két évfolyamos oktatás, képzés idegen nyelvi oktatását nem tartalmazza.)

Az anyanyelv elsajátításának folyamatában az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a közlés és befogadás szóbeli ágát javasolt a középpontba állítani. Az anyanyelv elsajátítása során – a tanulók egyéni sajátosságaihoz való igazodás mellett – alapelv, hogy esetükben a nyelvelsajátítás lényegi módja nem az elszigetelt nyelvi jelenségek oktatása, hanem az a folyamat, amelyben az ember nyelvileg fogalmazza meg a valóságra vonatkozó ítéleteit. Az anyanyelv tanításában csak az a fejlesztő tevékenység hozhatja meg a kívánt eredményt, amely (az egyén képességének és beszédállapotának figyelembevételével) a beszédnek mint összetett folyamatnak a fejlesztésére irányul, s a „nyelvet” funkcióinak (kifejező, informáló, felhívó) megfelelően, elemi formáiban (közlés, megbeszélés, rábeszélés) és alaptípusaiban (élőbeszéd, írott beszéd) gyakoroltatja és alkalmaztatja. Törekedni kell a digitális technológia kínálta eszközök, lehetőségek kommunikációs célú alkalmazására.

A digitális kompetenciák

A digitális kompetenciák elsajátítása, felhasználói szintű alkalmazása az esélyegyenlőség megteremtése és a minél önállóbb életvitel támogatása szempontjából is kiemelkedő jelentőségű. Az online zaklatás gyakori megjelenése miatt a tanulóknak ismerniük kell a biztonságos eszközhasználatot, valamint a digitális tartalmak létrehozásával kapcsolatos etikai szabályokat is. A munka, a szabadidő és a tanulás egész életen át ívelő folyamatai során a digitális eszközök használata, az így megszerzett információk feldolgozása és alkalmazása is a digitális kompetenciákat igényli. A tanulók számára fontos a megbízható információk, az online biztonság, a digitális eszközök társadalmilag elfogadott formáinak alkalmazása a kommunikáció során, illetve azok alapvető szabályainak ismerete a társadalomban való részvétel érdekében.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai kompetencia fejlesztése során lehetőség nyílik a problémamegoldó gondolkodás, valamint a kognitív képességek fejlesztésére. A matematikai kompetencia fejlesztésével az enyhe értelmi fogyatékos tanuló képessé válik a környező világ mennyiségi és térbeli viszonyainak felfedezésére, valamint a tapasztalatok útján megszerzett tudás praktikus felhasználására a mindennapi élet különböző területein. Ez úgy érhető el, hogy a tanulás-tanítás folyamatában döntően a mindennapok során létrejött helyzetekben ismertetjük meg a matematikai tartalmakat. Kiemelten fontos a konkrét cselekvéssel összekapcsolt, a konkrét élethelyzetekhez kötött tapasztalatszerzés és matematikai tevékenység, a szabálytudat és a stratégiahasználat kialakítása, valamint a mindennapokban használható tudás biztosítása.

A természettudományos kompetencia fejlesztése során az enyhe értelmi fogyatékos tanulóknál a gyakorlati jellegű természettudományi műveltség kialakítása, a mindennapi

életben előforduló természettudományos jelenségek körében a felhasználói tájékozottság elérése, az egységes természettudományos világkép kialakítása a feladat. Fontos a mindennapi életet érintő, konkrét tényeken, tapasztalatokon alapuló egyszerű következtetések levonásának és az erre alapozott döntéshozatalnak a tanítása.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanulókat támogatni kell a társas kapcsolatok kialakításában és fenntartásában, ehhez elengedhetetlen a pozitív énkép és az emberi kapcsolatokban való eligazodás képessége. Az eltérő képességeknek megfelelően fel kell készíteni a tanulókat a változó társadalmi-gazdasági helyzet adta kihívásokra (változó egyéni szerepkör, érdekérvényesítés, tulajdonviszonyok). A tanulóknak ismereteket kell szerezniük a célszerű gazdálkodás, a pénzhasználat és a fogyasztás, valamint – az egyéni képességeket figyelembe véve – a rövidebb és hosszabb távú élethelyzetek tervezése kapcsán. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók felkészülnek a közügyekben való aktív részvételre. A társadalmi részvétel és felelősségvállalás kompetenciái fejlesztése során – a tanulók gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit figyelembe véve – a tartalmakat sajátélményű tevékenységek formájában gyakoroltatva kell biztosítani. Az önismeret, a kapcsolatteremtés, kapcsolattartás képességének fejlesztése elősegíti a harmonikus közösségi beilleszkedést, a felelős társadalmi részvételt.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az eredetiség és ötletgazdagság, a divergens gondolkodás, a kíváncsiság és az alkotókedv nem csak az intellektuális tényezők függvénye, ezen a területen nagy szerepe van a motivációnak és az érzelmeknek is. Fontos a sok érzékszervi, megfigyelési, manipulatív tevékenységre épülő tapasztalatszerzés, a nyitottság, az értékítélet kialakítása.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A munkavállalói és innovációs kompetenciákhoz szükséges ismeretek, képességek és attitűdök alakítása, formálása a tanulók egyéni sajátosságait figyelembe véve lehetséges. A tanulási-tanítási folyamatban az enyhe értelmi fogyatékos tanuló minden esetben saját cselekedeteinek tükrében ismerje fel lehetőségeit, próbálja elérni céljait. A munkavégzésre való szocializálás, a munkavállalói magatartás kialakítása, a tanulók élettervezésének elősegítése, az önálló életvezetés megalapozása a társadalmi beilleszkedés fontos eleme.

Egységesség és differenciálás

Az egységesség és a differenciálás érvényesítésének megvalósítását a pedagógiai gyakorlatban az adaptív oktatás jellemzőinek ismerete és annak alkalmazása teszi lehetővé. Az oktatási folyamat akkor adaptív, ha a megvalósítása során a differenciálás és az egységesség elve egyaránt érvényesül. Az adaptív oktatás gondolata, a megvalósítás gyakorlata az egymástól különböző tanulók egyszerre történő, eredményes tanításának ellentmondását oldja fel. Egy olyan tanári gondolat- és tevékenységrendszer kínál, amely a tanulók egyéni sajátosságainak figyelembevételére épülve egyszerre biztosítja a differenciálás egyéni fejlesztő hatását és a pedagógiai gyakorlatban megjelenő egységességet.

Az adaptív oktatás feltételei között egyenrangúan szerepelnek a *tanulói sajátosságok* – a tanuló tudása, az aktivitásra való készenléte, az önálló munkavégzés és az együttműködés

terén való fejlettsége, helyzete a társas kapcsolatrendszerben – és *a tanulók számára leginkább kedvező tanulásszervezési formák*: a frontális munka, a csoportmunka, a párban folyó tanulás, az egyéni munka, az individualizált munka.

A pedagógiai differenciálás hátterében az a törekvés húzódik meg, hogy az egységes tartalmi szabályozás keretei között minden tanuló a neki megfelelő nevelésben és oktatásban részesülhessen optimális fejlődése, egyéni teljesítőképességének teljes kibontakoztatása érdekében. A differenciálásnak nélkülözhetetlen és sok variációban alkalmazott eszköz-együttesként kell megjelennie.

A sajátos nevelési igényű tanulók hatékony oktatása, nevelése érdekében többszintű és változatos differenciálást kell megvalósítani – mind a gyógypedagógiai intézményi, mind az integrált nevelés szervezeti formák esetén – a csoportba sorolás, a célok, a tartalom, a követelmények, a szervezési módok és eszközök vonatkozásában egyaránt.

A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni lehetőségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket. A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják ugyanakkor az egyes területeken aluteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában (az együttnevelésre vonatkozóan is), fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, továbbá az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

Az adaptív oktatás gyakorlati megvalósításának két kulcsmozzanata van. Az *egyik* a bemeneti jellemzők köre, melyek alapjaiban kijelölik az egyéni utat, illetve az annak bejárásához vezető stratégia megvalósítandó pedagógiai mozzanatait. A *másik* a kimeneti elvárások köre, melyek a prognosztizálható fejlesztés/fejlődés kritériumainak, a kimeneti követelmények meghatározásához nyújtanak segítséget.

A bemenetnél, az iskolai, oktatási folyamat kezdetén a sajátos nevelési igény pontos, egyénre szabott feltárása szükséges, a képességstruktúra, a lényegi személyiségvonások, a szocializációs funkciók területeinek feltérképezésével. A feltárás a gyógypedagógia, a pszichológia módszereivel történik. A funkcionális képességek (az észlelés, az emlékezet, a figyelem, a gondolkodás), a tanult képességek (a kommunikációs, a kognitív, a cselekvés, a szocializációs képességek), a család legjellemzőbb mutatói, a családi szocializáció színterei, a kommunikációs, célracionális, dramaturgiai tevékenységrendszer, az interakciók és struktúrák rendszere együtt jelenthetik a gyermeki szükségletek megfogalmazásának alapjait. Erre lehet

építeni az egyéni út meghatározását, a pedagógiai diagnózist, a stratégiát és terápiát.

A kimeneti elvárások – a pedagógiai folyamatban a tanulók egyéni jellemzőit, fejleszhetőségi sajátosságait mindvégig figyelembe véve – a társadalmi szükségletből vezethetők le. A társadalmi szükséglet meghatározásához kiindulópontot a társadalom leírása jelenti, a jelen és a belátható jövő társadalmi sajátosságainak számbavétele. Ez azt jelenti, hogy a klasszikus tudásközlés mellett az információrobbanás korszakának jellemzőjeként az integratív, interpretatív szerepet is figyelembe véve lehet az iskola helyi nevelési rendszerét a társadalom szocializációs közegének modelljeként tekinteni.

Így a fejlesztési, nevelési, oktatási, képzési rendszerben érvényesíthetők a következő jellemzők: (a) a nevelés mint kapcsolat, az értékek, a tudás, a cselekvési minták közvetlen cseréje; (b) az identitás és önismeret mint szocializációs cél; (c) párbeszéd, megoldáskeresés, értékelés, válogatás, elemzés, közvetlen megfigyelés, kipróbálás mint tipikus tevékenységek és (d) a kíváncsiság mint motiváció.

A mindennapi pedagógiai gyakorlat kialakítása a bemeneti feltárás és kimeneti elvárás közötti fejlesztésre fókuszál.

Tantárgyak és óraszámok

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók két évfolyamos szakiskola szakmai oktatásnak, képzésnek tantárgyi rendszere. (A 9. évfolyamot megelőzi a szakiskola kötelező előkészítő évfolyama, melyhez külön kerettanterv készült.)

Műveltségi terület	Tantárgy neve	9–10. évfolyam (átlag heti időkeret)	2 tanéves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1	71
Matematika	Matematika	2	142
Technológia	Digitális kultúra	1	71
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5	355
	Osztályfőnöki (közösségi nevelés)	1	71
Közismeret összesen		10	710
További szabad közismereti időkeret		1	71
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt		21	1491
További szabad szakmai időkeret (szabad sáv)		2	142
Összefüggő szakmai gyakorlat		70	70

Az éves óraszám megadásánál 9. évfolyamon 36 héttel, 10. évfolyamon 35 héttel számolunk.

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

3. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók négy évfolyamos szakiskolai szakmai oktatásához, képzéséhez alkalmazandó 9–12. évfolyamos közismereti kerettanterve

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára, a négy évfolyamos szakiskolai szakmai oktatáshoz, képzéshez készült kerettanterv céljaiban, feladataiban és az ezekre épülő további tartalmakban figyelembe veszi a jövőben várható társadalmi, gazdasági változásokat, valamint az ezzel összefüggésben megjelenő, a köznevelés egészére vonatkozó célokat és feladatokat. A kerettantervi rendszer az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében is prioritásként értelmezi azokat a személyiség-, készség- és képességfejlesztési tartalmakat, amelyek az egyén és a társadalom számára egyaránt nélkülözhetetlenek.

A célok és feladatok meghatározása a Nemzeti alaptanterven (Nat) és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvén alapul. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékossgal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök, siket tanulóknál a magyar jelnyelv elsajátításának, alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;
- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A hatályos jogszabályok alapján az iskola pedagógiai programjának részeként, a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv elkészítésekor különös figyelmet kell fordítani a Nat jelzett elvei közül arra, hogy a helyi tanterv a fogyatékossgal, sajátos nevelési igénnyel összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket jelenítsen meg, ennek érdekében a kerettanterv tartalmi elemei az igényeknek megfelelően adaptálhatóak, illetve ugyanazon célokat szolgáló elemekkel behelyettesíthetőek.

Témakörök

A Nat témakörei a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő módon adaptálva, horizontálisan érvényesülnek a kerettantervben. A témakörök egy adott tantárgyon belül a Nat-tól esetenként eltérő megnevezéssel és más belső elrendezéssel jelennek meg, hogy igazodjanak a sajátos nevelési igényű tanulók speciális tanulási igényeihez, de összességükben lefedik a Nat által az adott tantárgyra meghatározott témakörök tartalmi egészét.

Célok és feladatok

A speciális szakiskolai oktatás felkészíti a tanulókat az egész életen át tartó tanulásra, a munkaerőpiacon való eredményes részvételre, a sikeres munkaerő-piaci és társadalmi integrációra. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók közismereti oktatásának a speciális szakiskolai képzésben kiemelt célja *támogatni* a szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítását és a sikeres szakmai vizsgára való felkészülést, *gyakorlási-kipróbálási*

lehetőséget adni a társadalmi beilleszkedés, az önálló életvezetési technikák, a társadalmi cselekvőképesség, a személyiségstruktúra megszilárdítására.

A szakiskolai képzés gyakorlási-kipróbálási lehetőséget teremt a társadalmi normáknak megfelelő életmód, életvitel szervezéséhez, vezetéséhez. Támogatja a személyiség komplex, harmonikus fejlődését, az önismeret, az önbizalom és a megfelelő önértékelés megerősödését, segíti a kognitív funkciók, az érzékelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás további fejlődését, teret enged a helyes és kívánatos társas kapcsolatok, viselkedési normák, szociális interakciók gyakorlásának.

Fejlesztési területek – nevelési célok

A Nat-ban megfogalmazottak az iránymutatók a fejlesztési területekre és a nevelési célokra vonatkozóan.

Kulcskompetenciák

A Nat kulcskompetenciái nem tantárgyokhoz kötöttek, hanem tantárgyakon átítvélve, horizontálisan jelennek meg a kerettantervben a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő adaptált formában. A Nat kulcskompetenciái az alábbi specifikumokat hordozzák az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében:

A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanuláshoz alapvető készségekkel, képességekkel kell rendelkezni, amit az alapkompentenciák biztosítanak. A tanulót támogatni kell abban, hogy megtalálja saját érdeklődési körét, hogy minél több tanulási technikát megismerjen, és ezek alapján képessé váljon majd saját tanulási stratégia kialakítására. Segíteni kell a tanulót abban, hogy lehetősége legyen a metakogníció (gondolkodásról való gondolkodás) gyakorlására, tudatos alkalmazására, a tanuláshoz való pozitív viszony kialakítására.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Az anyanyelv elsajátításának folyamatában az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a közlés és befogadás szóbeli ágát javasolt a középpontba állítani. Az anyanyelv elsajátítása során – a tanulók egyéni sajátosságaihoz való igazodás mellett – alapelv, hogy esetükben a nyelvelsajátítás lényegi módja nem az elszigetelt nyelvi jelenségek oktatása, hanem az a folyamat, amelyben az ember nyelvileg fogalmazza meg a valóságra vonatkozó ítéleteit. Az anyanyelv tanításában csak az a fejlesztő tevékenység hozhatja meg a kívánt eredményt, amely (az egyén képességének és beszédállapotának figyelembevételével) a beszédnek mint összetett folyamatnak a fejlesztésére irányul, s a „nyelvet” funkcióinak (kifejező, informáló, felhívó) megfelelően, elemi formáiban (közlés, megbeszélés, rábeszélés) és alaptípusaiban (élőbeszéd, írott beszéd) gyakoroltatja és alkalmaztatja. Az idegen nyelvi kommunikáció mint kiemelt kompetenciaterület az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelésében egyénileg differenciált tananyagstruktúrát igényel. A hallási észlelés, a figyelem, az emlékezet fokozott fejlesztése mellett a célokat a tanulók szükségletei határozzák meg. A sikeres kommunikáció érdekében szükség van a nagyobb időkeretre, a folyamatos gyakorlásra, a játékos helyzetekben történő megvalósításra, a helyzetgyakorlatokra. Törekedni kell a digitális technológia kínálta eszközök, lehetőségek kommunikációs célú alkalmazására.

A digitális kompetenciák

A digitális kompetenciák elsajátítása, felhasználói szintű alkalmazása az esélyegyenlőség megteremtése és a minél önállóbb életvitel támogatása szempontjából is kiemelkedő jelentőségű. Az online zaklatás gyakori megjelenése miatt a tanulóknak ismerniük kell a biztonságos eszközhasználatot, valamint a digitális tartalmak létrehozásával kapcsolatos etikai szabályokat is. A munka, a szabadidő és a tanulás egész életen át ívelő folyamatai során a digitális eszközök használata, az így megszerzett információk feldolgozása és alkalmazása is a digitális kompetenciákat igényli. A tanulók számára fontos a megbízható információk, az online biztonság, a digitális eszközök társadalmilag elfogadott formáinak alkalmazása a kommunikáció során, illetve azok alapvető szabályainak ismerete a társadalomban való részvétel érdekében.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai kompetencia fejlesztése során lehetőség nyílik a problémamegoldó gondolkodás, valamint a kognitív képességek fejlesztésére. A matematikai kompetencia fejlesztésével az enyhe értelmi fogyatékos tanuló képessé válik a környező világ mennyiségi és térbeli viszonyainak felfedezésére, valamint a tapasztalatok útján megszerzett tudás praktikus felhasználására a mindennapi élet különböző területein. Ez úgy érhető el, hogy a tanulás-tanítás folyamatában döntően a mindennapok során létrejött helyzetekben ismertetjük meg a matematikai tartalmakat. Kiemelten fontos a konkrét cselekvéssel összekapcsolt, a konkrét élethelyzetekhez kötött tapasztalatszerzés és matematikai tevékenység, a szabálytudat és a stratégiahasználat kialakítása, valamint a mindennapokban használható tudás biztosítása. A természettudományos kompetencia fejlesztése során az enyhe értelmi fogyatékos tanulóknál a gyakorlati jellegű természettudományi műveltség kialakítása, a mindennapi életben előforduló természettudományos jelenségek körében a felhasználói tájékozottság elérése, az egységes természettudományos világkép kialakítása a feladat. Fontos a mindennapi életet érintő, konkrét tényeken, tapasztalatokon alapuló egyszerű következtetések levonásának és az erre alapozott döntéshozatalnak a tanítása.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanulókat támogatni kell a társas kapcsolatok kialakításában és fenntartásában, ehhez elengedhetetlen a pozitív énkép és az emberi kapcsolatokban való eligazodás képessége. Az eltérő képességeknek megfelelően fel kell készíteni a tanulókat a változó társadalmi-gazdasági helyzet adta kihívásokra (változó egyéni szerepkör, érdekérvényesítés, tulajdonviszonyok). A tanulóknak ismereteket kell szerezniük a célszerű gazdálkodás, a pénzhasználat és a fogyasztás, valamint – az egyéni képességeket figyelembe véve – a rövidebb és hosszabb távú élethelyzetek tervezése kapcsán. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók felkészülnek a közügyekben való aktív részvételre. A társadalmi részvétel és felelősségvállalás kompetenciái fejlesztése során – a tanulók gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit figyelembe véve – a tartalmakat sajátélményű tevékenységek formájában gyakoroltatva kell biztosítani. Az önismeret, a kapcsolatteremtés, kapcsolattartás képességének fejlesztése elősegíti a harmonikus közösségi beilleszkedést, a felelős társadalmi részvételt.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az eredetiség és ötletgazdagság, a divergens gondolkodás, a kíváncsiság és az alkotókedv nem csak az intellektuális tényezők függvénye, ezen a területen nagy szerepe van a motivációnak és az érzelmeknek is. Fontos a sok érzékszervi, megfigyelési, manipulatív tevékenységre épülő tapasztalatszerzés, a nyitottság, az értékítélet kialakítása.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A munkavállalói és innovációs kompetenciákhoz szükséges ismeretek, képességek és attitűdök alakítása, formálása a tanulók egyéni sajátosságait figyelembe véve lehetséges. A tanulási-tanítási folyamatban az enyhe értelmi fogyatékos tanuló minden esetben saját cselekedeteinek tükrében ismerje fel lehetőségeit, próbálja elérni céljait. A munkavégzésre való szocializálás, a munkavállalói magatartás kialakítása, a tanulók élettervezésének elősegítése, az önálló életvezetés megalapozása a társadalmi beilleszkedés fontos eleme.

Egységesség és differenciálás

Az egységesség és a differenciálás érvényesítésének megvalósítását a pedagógiai gyakorlatban az adaptív oktatás jellemzőinek ismerete és annak alkalmazása teszi lehetővé. Az oktatási folyamat akkor adaptív, ha a megvalósítása során a differenciálás és az egységesség elve egyaránt érvényesül. Az adaptív oktatás gondolata, a megvalósítás gyakorlata az egymástól különböző tanulók egyszerre történő, eredményes tanításának ellentmondását oldja fel. Egy olyan tanári gondolat- és tevékenységrendszer kínál, amely a tanulók egyéni sajátosságainak figyelembevételére épülve egyszerre biztosítja a differenciálás egyéni fejlesztő hatását és a pedagógiai gyakorlatban megjelenő egységességet.

Az adaptív oktatás feltételei között egyenrangúan szerepelnek a *tanulói sajátosságok* – a tanuló tudása, az aktivitásra való készenléte, az önálló munkavégzés és az együttműködés terén való fejlettsége, helyzete a társas kapcsolatrendszerben – és *a tanulók számára leginkább kedvező tanulásszervezési formák*: a frontális munka, a csoportmunka, a párban folyó tanulás, az egyéni munka, az individualizált munka.

A pedagógiai differenciálás háttérében az a törekvés húzódik meg, hogy az egységes tartalmi szabályozás keretei között minden tanuló a neki megfelelő nevelésben és oktatásban részesülhessen optimális fejlődése, egyéni teljesítőképességének teljes kibontakoztatása érdekében. A differenciálásnak nélkülözhetetlen és sok variációban alkalmazott eszköz-együttesként kell megjelennie.

A sajátos nevelési igényű tanulók hatékony oktatása, nevelése érdekében többszintű és változatos differenciálást kell megvalósítani – mind a gyógypedagógiai intézményi, mind az integrált nevelés szervezeti formák esetén – a csoportba sorolás, a célok, a tartalom, a követelmények, a szervezési módok és eszközök vonatkozásában egyaránt.

A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni lehetőségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket. A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják ugyanakkor az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló

csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában (az együttnevelésre vonatkozóan is), fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, továbbá az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

Az adaptív oktatás gyakorlati megvalósításának két kulcsmozzanata van. Az *egyik* a bemeneti jellemzők köre, melyek alapjaiban kijelölik az egyéni utat, illetve az annak bejárásához vezető stratégia megvalósítandó pedagógiai mozzanatait. A *másik* a kimeneti elvárások köre, melyek a prognosztizálható fejlesztés/fejlődés kritériumainak, a kimeneti követelmények meghatározásához nyújtanak segítséget.

A bemenetnél, az iskolai, oktatási folyamat kezdetén a sajátos nevelési igény pontos, egyénre szabott feltárása szükséges, a képességstruktúra, a lényegi személyiségvonások, a szocializációs funkciók területeinek feltérképezésével. A feltárás a gyógypedagógia, a pszichológia módszereivel történik. A funkcionális képességek (az észlelés, az emlékezet, a figyelem, a gondolkodás), a tanult képességek (a kommunikációs, a kognitív, a cselekvés, a szocializációs képességek), a család legjellemzőbb mutatói, a családi szocializáció szinterei, a kommunikációs, célracionális, dramaturgiai tevékenységrendszer, az interakciók és struktúrák rendszere együtt jelenthetik a gyermeki szükségletek megfogalmazásának alapjait. Erre lehet építeni az egyéni út meghatározását, a pedagógiai diagnózist, a stratégiát és terápiát.

A kimeneti elvárások – a pedagógiai folyamatban a tanulók egyéni jellemzőit, fejleszhetőségi sajátosságait mindvégig figyelembe véve – a társadalmi szükségletből vezethetők le. A társadalmi szükséglet meghatározásához kiindulópontot a társadalom leírása jelenti, a jelen és a belátható jövő társadalmi sajátosságainak számbavétele. Ez azt jelenti, hogy a klasszikus tudásközlés mellett az információrobbanás korszakának jellemzőjeként az integratív, interpretatív szerepet is figyelembe véve lehet az iskola helyi nevelési rendszerét a társadalom szocializációs közegének modelljeként tekinteni.

Tantárgyak és óraszámok

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók négy évfolyamos szakiskolai szakmai oktatásnak, képzésnek tantárgyi rendszere. (A 9. évfolyamot megelőzi a szakiskola kötelező előkészítő évfolyama, melyhez külön kerettanterv készült.)

Műveltségi terület	Tantárgy neve	9. évf. (heti óraszám)	Gyak. (két hét)	10. évf. (heti óraszám)	2 tanéves óraszám	Gyak. (három hét)	11. évf. (heti óraszám)	Gyak. (három hét)	12. évf. (heti óraszám)	2 tanéves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1	-	1	72	-	1	-	1	68
Idegen nyelv	Élő idegen nyelv	1	-	1	72	-	1	-	1	68
Matematika	Matematika	1	-	1	72	-	1	-	1	68
Technológia	Digitális kultúra	1	-	1	72	-	1	-	1	68
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5	-	5	360	-	5	-	5	340
	Osztályfőnöki (Közösségi nevelés)	1	-	1	72	-	1	-	1	68
Közismeret összesen		10	-	10	720	-	10	-	10	680
Szabad közismereti időkeret		1,5	-	1	90	-	1	-	1	68
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt		21	-	21	1512	-	21	-	21	1428
Szabad szakmai időkeret		1,5	-	2	126	-	2	-	2	136
Összesen		34 óra	-	34 óra			34 óra	-	34 óra	-
<i>Összefüggő szakmai gyakorlat</i>		-	70	-	-	105	-	105	-	-

Az éves óraszám megadásánál 9-11. évfolyamon 36 héttel, az utolsó 12. évfolyamon 32 héttel számolunk.

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

Technikumi szakmai oktatás

Érettségi vizsgára felkészítő kétéves esti képzés

https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/iskolarendszeru_felnottoktatas/9_12_evfolyam

2020.08.25

Az iskolarendszerű felnőttoktatás kerettanterve

A középfokú nevelés-oktatás szakasz 9-12. évfolyam céljai és feladatai

A felnőttek gimnáziumának 9-12. évfolyamok feladata olyan ismeretek és képességek nyújtása, amelyek átfogják az általános műveltség középiskolai körét, tekintetbe véve a tanulók életpasztyalatait és korábbi (általános iskolai, illetve megszakított középiskolai) tanulmányait, rendezve és kiegészítve ezek eredményeit.

A felnőttek gimnáziuma megteremti az érettségi, a középfokra alapozott szakképzés, a felsőfokú továbbtanulás, a munkaerőpiacon történő eredményesebb elhelyezkedés, illetve a szakmai végzettség megszerzésének lehetőségét.

A kerettanterv a tananyagot az esti és levelező munkarendben történő tanításra tervezve tartalmazza. Ettől azonban, amennyiben a feltételek adottak, el lehet térni oly módon, ahogy azt a köznevelési törvény 60. § (5-9) bekezdései lehetővé teszik.

A tananyag tantárgyi és tantárgyközi tartalmi, tevékenységformái közvetítik és továbbfejlesztik

- ✓ a kommunikációs és a tanulási képességeket,
- ✓ az egész életen át tartó tanulás igényeinek és az erre való képességek kifejlődésének érdekében.
- ✓ Alkalmat adnak a tanulók életvitelének, társadalmi létformáiknak és a világban való tájékozottságuk továbbfejlesztésére.
- ✓ Lehetőséget biztosítanak korábbi iskolai kudarcaik kompenzálására, a különböző forrású hátrányok ledolgozására.
- ✓ Módot nyújtanak a tanulók személyiségének minél átfogóbb fejlesztésére, szocializálására.

A kerettantervek hangsúlyt helyeznek arra, hogy a középfokú tananyag nemcsak ismeretek rendszere, hanem ezzel együtt bevált megismerési-tanulási és cselekvési módszerek elsajátítási eszköze is, az ismeretelsajátítástól elválaszthatatlan gondolkodási és cselekvési műveletek kifejlesztője. Ily módon törekszenek a műveltség elvontabb elméleti és konkrétabb gyakorlati szintjeinek egyensúlyára, az elméleti és a gyakorlati gondolkodás közti átmenetek létrehozására, különös tekintettel az érettségire, illetve a felsőfokú továbbtanulás lehetőségeinek biztosítására. Hangsúly került a reprodukív

gondolkodás továbbfejlesztési lehetőségeinek biztosítására, a problémamegoldó és a kreatív működés irányába. Mindezek a felnőttek középiskolái kiemelt feladataihoz kapcsolódnak.

A programban az egyes tantárgyak tanítása során a megújított Nemzeti alaptanterv (Nat) tartalmait kell szem előtt tartani.

a/ A kommunikációs kompetenciák kialakításának és fejlesztésének az a célja, hogy az egyes tantárgyak tanulása során a tanuló elképzeléseit, terveit megoszthatja társaival, véleményét ütközteti, a különbségek tisztázásával konszenzusra jut. A tanórákon (és az iskolán kívüli kapcsolatokban) a csoportban végzett feladatmegoldás során a tanulónak együttműködési készségeit fejlesztve lehetősége nyílik építő jellegű párbeszédre, az emberi kapcsolatok kommunikáción keresztül történő alakítására. A fejlesztés során figyelembe kell venni

- ✓ egyrészt a tanulók előzetes ismereteit,
- ✓ másrészt azokat a követelményeket, amelyeket az 1-8. évfolyam tantárgyi rendszere meghatároz.

A program újdonsága, hogy bár nem azonos óraszámú, de a felnőttek is két idegen nyelvet tanulnak.

b/ A digitális kompetenciák fejlesztésével olyan értékrendet közvetítünk, melynek szerves része a környezet folyamatos észlelése, az információhoz jutás, az információk értékelése, beépülése a hétköznapi életbe. A tanulók számára az 4-8. évfolyamon már elindult ennek a területnek a fejlesztése, ezért a tervezés során

- ✓ egyrészt figyelembe kell venni a korábban már tanított tartalmi elemeket és ezekre építve kell a programot szervezni,
- ✓ másrészt azok számára, akik korábban különböző okok miatt ilyen képzésben nem részesültek, célszerű a korábbi ismeretanyagot beépítve kidolgozni a programot.

c/ A matematikai, gondolkodási kompetenciák kialakításának és fejlesztésének az a célja, hogy az iskolai és az iskolán kívüli világban a (felnőtt)tanulók a tanult ismeretek szintetizálásával és gyakorlati alkalmazásával képesek legyenek megoldani minden olyan feladatot, amely hozzájárulhat a sikeres életpálya megvalósításához. Emellett a célok eléréséhez széles körű, differenciált tevékenységrendszert alkalmaz, mellyel megalapozza a tanulók természettudományos és műszaki műveltségét és érdeklődését s végül segíti a mindennapi életben felmerülő problémák megoldását. A fejlesztés során figyelembe kell venni

- ✓ egyrészt a tanulók előzetes ismereteit,
- ✓ másrészt azokat a követelményeket, amelyeket az 1-8. évfolyam tantárgyi rendszere meghatároz

d/ A személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztésének a legfontosabb célja az, hogy a tanuló a másokkal közösen végzett csoportos gyakorlati alkotótevékenységek révén szerezzen tapasztalatot a csoporttagokkal (családtagokkal, barátokkal, munkatársakkal) tervezett együttműködés kialakításának lehetőségeiről és a csoporton belüli vezetői, illetve végrehajtói szerepekről.

e/ A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái:

A cél, hogy a (felnőtt) tanulóban az iskolai tevékenysége során erősödjön a cselekvő tudatosság, amely hozzájárul a munkájára vonatkozó igényességhez, saját (és családja) életvitelének aktív alakításához, fejlesztéséhez.

Cél a tanulók életében felmerülő komplex gyakorlati problémák megoldási készségének kialakítása, a cselekvés általi tanulás és fejlődés támogatása.

Tantárgyi rendszer

A tantárgyi szerkezetben a hagyományos közismereti tárgyak mellett újdonságként jelenik meg

- ✓ a második idegen nyelv. A kibővített nyelvtanulás célja egyrészt a felsőfokú tanulmányokra történő előkészítés, másrészt esélynövelés a munkaerőpiaci szerepvállaláshoz.
- ✓ Folytatódik a (felnőtt) tanulók ismeretbővítése a művészeti ágakkal kapcsolatban (Művészetek),
- ✓ és választható programként új elemként, önálló tantárgyként iktattuk a programba a dráma és színház, valamint a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyakat, amelyekben a tartalmi elemek kialakításánál figyelembe vesszük a felnőtt tanulók élethelyzetét/életkorát.

A tantárgyi követelmények – szem előtt tartva az iskolafokozat elsődleges feladatát, az érettségi követelmények teljesítésére történő felkészítést – megegyeznek mindazokkal, amelyeket a Nat és a nappali tagozatok számára készült kerettantervek megfogalmaznak. A program tantárgyi szerkezete a Nat szabályozásnak megfelel. Kivételt képez a testnevelés tantárgy, amelyen a felnőtt tanulónak nem kell részt vennie, és az iskolának nem kell ezt biztosítania a köznevelési törvény 60. § (9) (c) pontja alapján.

Tantárgyi struktúra az iskolarendszerű felnőttoktatás 9-12. évfolyam számára

Tervezési időkeret:

9-11. évfolyam 36 hét.

12. évfolyam: 32 hét

Tantárgyak	Évfolyam/ óraszámok		Évfolyam/ óraszámok		Évfolyam/ óraszámok		Évfolyam/ óraszámok	
	9.		10.		11.		12.	
Munkarendek	Esti	Levelező	Esti	Levelező	Esti	Levelező	Esti	Levelező
Magyar nyelv és irodalom	3	2	3	2	3	2,5	3	2
Matematika	3	2	3	2	3	2	3	2
Történelem	2	1	2	1	2	1	2	1
Állampolgári ismeretek							1	0,5
Természettudomány					2	1		
Kémia	1	0,5	1	0,5				
Fizika	1	0,5	1	0,5				
Földrajz	1	0,5	1	0,5				
Biológia	1	0,5	1	0,5				
I. Idegen nyelv	2	2	2	2	3	2	3	3
II. Idegen nyelv	1	1	1	1	2	1	2	1
Művészetek					0,5	0,5	1	1

Digitális kultúra	1	0,5	1	0,5	0,5	0,5		
Mozgókép- és médiaismeret vagy Dráma és színház							1	0,5
Osztályközösség- építés	1	0,5	1	0,5	1	0,5	1	0,5
Esti Összes óraszám	17		17		17		17	
Levelező Összes óraszám		11		11		11		11

A tanulók számára vallási és hitéleti ismeretek átadása évfolyamonként heti 1 órában

A Bibliaismeret alapvető feladata a Biblia igazságainak megismertetése, a Teremtő és Gondviselő Mennyei Atya bemutatása, és ezek alapján a gyerekek társaikhoz, családjukhoz és környezetükhöz való viszonyának, értékrendjüknek, normarendszerüknek, gondolkodás- és viselkedésmódjuknak a fejlesztése, alakítása. A Biblia és annak tanítása több évezredes múltat tekint vissza. A köznevelésben most újból bevezetésre kerülő hittan létfontosságú ahhoz, hogy a felnövő generációk keresztény emberként tudjanak majd szembenézni korunk megannyi új és régi kihívásával. A tantárgy legfontosabb pedagógiai jellemzője az erkölcstannal megegyezően, az értékek közvetítése, valamint az, hogy Isten Igéjének alapnormái egyre inkább a tanulók viselkedésének belső szabályozó erőivé váljanak.

A Bibliaismeret középpontjában a Mindenható Isten kijelentése áll, amely képes formálni a gyermeki személyiséget – testi, szellemi és lelki értelemben egyaránt. Ez határozza meg a tanulás-tanítás folyamatát, illetve a tartalmának szerkezetét. A Biblia évezredek óta tartalmazza az elidegeníthetetlen emberi jogokat, melyeket megfogalmaztak az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában, valamint hazánk Alaptörvénye is rögzítette. Ezek a jogok alapvetően a közös teremttségünkből, istenképűségünkből illetve Isten felénk való szeretetéből származnak. Minden embernek joga van a szabad élethez. Isten Igéje hirdeti a személy egyediségét, értékes voltát és a fajra, nemre való megkülönböztetés nélküli méltóságát. Ugyanakkor határozottan tanít a bűn, erkölcstelenség romboló hatásáról, és hirdeti a kiutat ezekből Jézus Krisztus által. A Bibliaismeret magába foglalja az ember minden fontos viszonyulását – Istenhez, a jóhoz és gonoszhoz, önmagához, társaihoz és közösségeihez,

környezetéhez és a világhoz –, mert ezek alapozzák meg azt az értékrendet, amelyre az ember döntései során támaszkodhat.

A Bibliaismeret egyben erkölcsi nevelés is. Egyik célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, az Isten Igéjében megfogalmazott és általában az európai keresztény kultúra alapvető erkölcsi értékeinek tanulmányozása és alkalmazása a mindennapokban – azzal a szándékkal, hogy mindez segítségükre legyen a megfelelő életvezetés és értékrend kialakításában, az önálló véleményformálásban, erkölcsi problémáik tudatosításában és a felelős döntéshozatalban. Az erkölcsi kérdésekről való gondolkodás során az elemi értékek fokozatosan értékrenddé, többé-kevésbé koherens, folyamatosan formálódó meggyőződéseké állnak össze, amelyek később meghatározó módon befolyásolják a felnőttkori keresztény életmódot, életfelfogást és életminőséget.

A Biblia értékközvetítő tanítás. Az isteni ihletettség, a több évezredes kipróbáltság és hatása a világra meggyőzően bemutatja, hogy napjainkban is létjogosult a belőle kiolvasható értékrend. Ezek alapján lehet véleményt formálni a cselekedetek és az elmulasztott cselekedetek, a társadalmi teljesítmények megítéléséről. Mindezek alapvetően összhangban állnak az egyetemes és európai emberi értékrenddel, amely az Alaptörvényben is megjelenik.

Az értékek és a normák világosan megfogalmazottak. Vita és egyeztetés tárgyát ezek megélése, megvalósulása képezheti napjaink társadalmában, amikor a környezet a korábbiaknál kevesebb biztos tájékozódási pontot kínál a fiatalok számára.

A magatartást befolyásoló értékek/erények egy része személyes jellegű, mivel az énnel, az identitással és az Istennel való személyes kapcsolatról szólnak. Más részük interperszonális – másokra és a hozzájuk fűződő kapcsolatainkra vonatkoznak. S megint más részük alapvetően társadalmi jellegű – közösségeinkhez és környezetünk egészéhez kapcsolódva fontos szerepet játszanak abban, hogy világunk élhető, áldott és utódainkra is átöröközhető maradjon. A Biblia mindezt a két nagy parancsolatban foglalja össze: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. ...Szeresd felebarátodat, mint magadat. (Máté evangéliuma 22. rész 37. 39. vers)

A tananyag felépítése egyrészt lineáris, hiszen sorba veszi a Bibliai történeteket az Ószövetségben a Teremtéstől a Bírák koráig másrészt pedig spirális szerkezetű, mert az ünnepkörök illetve Jézus élete és tanítása évfolyamonként ismétlődően megjelenik.

A hittantanár, Bibliaismeret tanító feladata elsősorban a Biblia és annak üzenetének megismertetése, megszerettetése. Történeteken, tanításokon keresztül segítheti a gyermekek ismeretének bővülését, de ezeken keresztül be kell mutatnia a napjainkban is jelen lévő és szerető Istent.

Tagadhatatlan azonban – különösen az általános iskolai korosztály esetében –, hogy az eredmény döntő mértékben nem a közlések tartalmán, hanem a közvetítés módján múlik. Egy hiteles felnőtt, akinek Istenben vetett hite összhangban van tetteivel, példája révén akár erősebb és maradandóbb erkölcsi hatást tud gyakorolni a gyerekekre, mint mások a szavaikkal.

A Bibliaismeret tanítását többféle pedagógiai módszer és tevékenység segítheti, amelyek legfontosabb közös jellemzője az élményszerűség, a fizikai, szellemi és lelki értelemben vett cselekvő tanulói részvétel. A Bibliaórák munkaformája lehet sok egyéb mellett: a beszélgetés, az önkifejező alkotás, a szerepjáték, a megfigyelés, a kérdezés, valamint az iskolai és a helyi közösség életébe, esetleges problémáinak megoldásába, a különböző szintű közösségi életbe való tevékeny bekapcsolódás például az ünnepkörök révén.

Mindezzel összhangban az értékelés módja is eltér a hagyományos tantárgyi értékeléstől, miközben megtarthatja annak felépítését.

A kötelezően választható bibliaismeret tantárgy értékelése során az általános iskola 1. évfolyamától nem érdemjeggyel értékelünk, hanem a megfelelt, nem felelt meg illetve a jól megfelelt kerül bejegyzésre. A fakultatív bibliaismeret oktatás során sem értékeljük a tanulókat, a bizonyítványban jelezzük, hogy részt vettek a bibliaismeret órákon.

Soha nem irányulhat viszont az értékelés azoknak a személyes vélekedéseknek a minősítésére, amelyek a gyermek életszemléletét tükrözik.

Fontos, hogy tanulóink folyamatos visszajelzést, pozitív megerősítést kapjanak munkájukról. A tanár az értékelésben arra fókuszáljon, mi az, amit a tanuló tud. A bibliaismeret órákon nem a memória, nem a logika vagy a kézügyesség a lényeg. A tananyag átadásánál a tanárnak arra kell törekednie, hogy a tanulók aktív órai részvétele során a tanítási órán elsajátítsák a szükséges ismereteket. Lehetőség szerint csak szorgalmi feladatokat adjunk, ne legyen kötelező házi feladat. A memoritereket is közösen a tanítási órákon igyekezzünk megtanítani. Az így megszerzett tudásról az egyes fejezeteket követő írásbeli témazárók segítségével tájékozódhatunk, vagy projektfeladatokat adhatunk, s a projektmunkát értékelhetjük a témakör végén. Azonban ügyelnünk kell arra, hogy a bibliaismeret nem válhat a tanulók számára egy a többi tantárgyhoz hasonló számonkérési kötelezettséggel követelő ismeretanyaggá. Meg kell őrizni azt a többletet, amit a Biblia lelkülete és értékrendje képvisel.

A tanulók szöveges értékelése:

Jól megfelelt:

- tudása pozitívan értékelhető
- teljesítménye kiemelkedő
- órai aktivitása példamutató
- szorgalmi feladatokat végez
- példaként állítható a közösség elé

Megfelelt:

- tudása ingadozó
- képességei alatt teljesít
- az órákon passzív, nem vesz részt a közösségben
- önállótlán, irányításra szorul

Nem felelt meg:

- ismeretei nem érik el a korosztályától követelhető minimális szintet
- ennek megváltoztatására nem is törekszik
- az órákon passzív, nem motiválható

Szakvélemény

**Tárgy: Grassalkovich Antal Szakképző iskola, Technikum,
Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája**

Szakmai programjának vizsgálata

Az intézmény címe: 3000 Hatvan, Csaba vezér u. 6

Készítette:

Dr. Vljaj Lajosné
Tanügy-igazgatási szakértő
Igazolvány száma: SZ031625

Elérhetőség:

vlajmarti@gmail.com
06/20/9148-364

Budapest, 2020. június

VL

Tartalom

1.	Általános tájékoztató adatok.....	3
1.1	Az intézmény adatai	3
1.2	Az intézményben oktatott képzések a következők szerint	3
2	A vizsgálat tárgya módszerei	5
2.1	A szakértői munka módszerei, eljárásai:	5
2.2	Vonatkozó jogszabályok	5
3	A szakmai program vizsgálata	6
3.1	A szakmai program formai megfelelősége.....	6
3.2	A szakmai program tartalmi, törvényességi megfelelősége.....	6
3.3	Helyi tanterv struktúrája, tartalma.....	10
4	Szakértői javaslat a vizsgálat tapasztalata alapján	10

1. Általános tájékoztató adatok

1.1 Az intézmény adatai

<i>Az intézmény neve</i>	Grassalkovich Antal Szakképző iskola, Technikum, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája
<i>Rövidített név</i>	Grassalkovich Antal Szakképző Iskola
<i>Az intézmény székhelye</i>	3000 Hatvan, Csaba vezér u. 6
<i>Az intézmény telephelye</i>	3000 Hatvan, Tabán u. 21/A
<i>Az intézmény OM azonosítója</i>	200435
<i>Felügyeleti szerve</i>	Szakmai/Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy 1111 Budapest, Budafoki út. 34./B Fenntartói/ Heves Megyei Kormányhivatal (3300 Eger, Kossuth L út 9.)
<i>Intézmény Típusa</i>	Többcélú szakképzési intézmény–összetett iskola (általános iskola, technikum, szakképző iskola, szakiskola)
<i>A fenntartó székhelye</i>	1111 Budapest, Budafoki út 34/B.
<i>Fenntartó neve</i>	Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy

1.2 Az intézményben oktatott képzések a következők szerint

- Általános iskolai nevelés-oktatás 5-8. évfolyamon
- Szakképző iskolai (korábbi Szakközépiskolai) nevelés -oktatás, szakmai elméleti és gyakorlati oktatás az alábbi OKJ-s szakmákban **kifutó jelleggel**.

Ágazat	Szakmacsoport	OKJ	Szakképzés megnevezése	Képzési idő	Évfolyam
Kereskedelem XXVI.	Kereskedelem –marketing, üzleti adminisztráció	34 341 01	Eladó	3 év	9-11.
Kertészet és parképítés XXXIV.	Mezőgazdaság	34 622 02	Kertész	3 év	9-11
Szociális III.	Szociális szolgáltatások	34 762 01	Szociális gondozó és ápoló	3 év	9.11.

- Technikumi szakmai oktatás érettségi vizsgára felkészítő 2 éves képzés (12-13. évfolyam) esti munkarend **induló Szkt.- alapján***
- szakképző iskolai szakmai oktatás **induló Szkt. szakmajegyzék alapján***

Ágazat	Szakma azonosító száma	Szakma megnevezése	Szakmai oktatás időtartama	
			alapfokú iskolai végzettséggel	érettségi végzettséggel
Építőipar	407320602	Bádogos	3 év	2 év
Építőipar	407320605	Festő, mázoló, tapétázó	3 év	2 év
Kereskedelem	404161302	Kereskedelmi értékesítő	3 év	2 év
Szociális	409222201	Gyermek- és ifjúsági felügyelő	3 év	2 év
Szociális	409232203	Szociális ápoló és gondozó	3 év	2 év
Mezőgazdaság és erdészet	408111704	Gazda	3 év	2 év
Mezőgazdaság és erdészet	408121705	Kertész	3 év	2 év

e) Szakképző iskolai oktatás **induló EMMI – Nkt. alapján**

Ágazat	Szakmacsoport	OKJ	Szakképzés megnevezése	Képzési idő	Évfolyam
Képző és iparművészet V.	Művészet, közművelődés, kommunikáció	34 215 01	Népi kézműves (kosárfonó, fonott bútort készítő szakirány)	3 év	2 év
Képző és iparművészet V.	Művészet, közművelődés, kommunikáció	34 215 01	Népi kézműves (fazekas szakirány)	3 év	2 év
Képző és iparművészet V.	Művészet, közművelődés, kommunikáció	34 215 01	Népi kézműves (szőnyegszövő szakirány)	3 év	2 év

f) Azoknak a sajátos nevelési igényű tanulóknak az iskolai nevelése - oktatása, akik az e célra létrehozott gyógypedagógiai iskolai osztályban eredményesebben foglalkoztathatók

g) Szakiskolai nevelés-oktatás **induló** (OKJ 150 2012.VII.6. Korm. rend. 2018.01.01.alapján)

Ágazat	Szakmacsoport	OKJ	Szakképzés megnevezése részsakképesítés	Képzési idő	Évfolyam	Munkarend
Kereskedelem XXVI.	Kereskedelem – marketing, üzleti adminisztráció	31 341 05	Élelmiszer-, vegyiárú eladó	2, 3 év	9.E+9-10. 9-10	nappali
Kertészet és parképítés XXXIV.	Mezőgazdaság	21 622 01	Kerti munkás	2, 3 év	9.E+9-10. 9-10	nappali
Vendéglátóipar XXVII.	Vendéglátás, turisztika	21 811 01	Konyhai kisegítő	2, 3 év	9.E+9-10. 9-10	nappali
Ügyvitel XXV.	Ügyvitel	31 346 02	Számítógépes adatrögzítő	2, 3 év	9.E+9-10. 9-10	nappali
Kereskedelem XXVI.	Mezőgazdaság	31 215 02	Virágkötő	2, 3 év	9.E+9-10. 9-10	nappali

h) Felnőttoktatás

2 A vizsgálat tárgya módszerei

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy, Oktatási Intézményfenntartó Központ, által fenntartott Grassalkovich Antal Szakképző iskola, Technikum, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája (székhelye: 3000 Hatvan, Csaba vezér u. 6), továbbiakban intézmény, a törvényi változások, valamint a szakmai kínálat bővítése miatt a Pedagógiai/Szakmai programját módosította, melynek tárgyában új megnevezéssel a Szakmai program vizsgálatára került sor.

A szakértői munka keretében feladatom annak vizsgálata, hogy a Szakmai program megfelel-e a vonatkozó jogszabályi előírásoknak.

2.1 A szakértői munka módszerei, eljárásai:

- jogszabályi előírásoknak való megfeleltetés vizsgálata,
- dokumentumelemzés,
- telefonos és e-mailes kapcsolat az intézmény vezetőjével,

A szakértői munka során először felvettem az iskola igazgatójával a kapcsolatot, áttekinttem az elektronikusan átvett iratokat, javításokra, módosításokra tettem javaslatot.

A szakvélemény elkészítéséhez rendelkezésre álló intézményre vonatkozó dokumentumok vizsgálata:

- Szakmai program módosítása 2020. szeptember 1-től
 - I. Nevelési program
 - II. Helyi tanterv
 - III. Szakmai program
- Intézmény 2020. július 1. napjától hatályos Alapító Okirata

2.2 Vonatkozó jogszabályok

Az intézmény Szakmai program elemzését az alábbi jogszabályok alapján végeztem:

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény, (továbbiakban Szkt.) A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (továbbiakban Szkr.), 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (továbbiakban Nkt.), különös tekintettel a szakmai programra vonatkozó előírásai:

- Szkr. 14.§ (2);
- Szkt. 11.§;
- Szkt. 12.§;-és az Szkr. 13.§
- Szkt. 33. § (1) bekezdéséhez Szkr.102. §;
- Szkt. 35. § (2) bekezdéséhez Szkr. 112. § (1);
- Szkt. 51.§
- Szkt. 57. §-ához Szkr. 157. §;
- Szkt. 60. § (1);(2);(3) bekezdésekhez Szkr.180.§; 194.§
- Szkt. 61.§-ához Szkr 195.§
- Szkt. 62.§
- Szkt. 63.§
- Szkt. 70. §-ához Szkr. 217. §
- Szkt 101. § -ához 323. § (2);
- Szkt. 1. melléklet
- Nkt. 32. § (1) bek. i.) pontja
- Nkt. 47.§; 60.§ 62.§;63.§;
- Nkt. 6. melléklet
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- Országos Képzési Jegyzék 150/2012. (VII.6.) Korm. rend.

- Szakmai- és vizsgakövetelmények kiadásáról szóló miniszteri rendeletek az OKJ-szerint indítandó képzések esetén: 5/2018. (VII. 9.) ITM rendelet és ezzel összhangban a kapcsolódó közismereti kerettanterveket tartalmazó 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet.
- A többször módosított 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről.
- 229/2019. (IX. 30.) Korm. rendelete az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet módosításáról.
- Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet. 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- Szkt. 11.§ szerinti Képzési Kimeneti Követelmények.
- Szkr. 13.§ (1);(2) Programtervek

3 A szakmai program vizsgálata

3.1 A szakmai program formai megfelelősége

Az iskola szakmai programjának tanulmányozása során elemzésre került a formai, tartalmi, törvényességi megfelelés az alábbiak szerint:

A szakmai programot, az intézmény elkészítette, az oktatói testület elfogadta, az igazgató jóváhagyta. A fenntartó egyetértése és támogatása megfelelően dokumentált. Az aláírásokat tartalmazó legitimációs záradékokat tartalmazza a dokumentum. Megtörtént az alábbi kérdések szabályozása is:

- pedagógiai program érvényességi ideje,
- felülvizsgálata, módosítási lehetőségei,
- nyilvánosságra hozatala, a hozzáférés lehetőségei.

Összegzés: *A fentiek alapján a Szakmai program formailag megfelel a jogszabályi előírásoknak.*

3.2 A szakmai program tartalmi, törvényességi megfelelősége

2019. évi LXXX. törvény, (továbbiakban Szkt.) A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (továbbiakban (Szkr.), 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (továbbiakban Nkt.) szakmai programra vonatkozó előírásainak való megfelelés vizsgálata az iskolára vonatkozóan.

A Szkt. 12.§-ához Szkr. 14.§ alapján az iskola szakmai programja elkészült. A tanterv alapjául szolgáló kerettanterveket megjelölték (*információ hiányában nem teljes**) és rendelkeztek a kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkeretének felhasználásáról.

A kerettanterv szakmai tartalma a Szkt.-nek megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám lefedi. A szabadon tervezhető órakeret szakmai tartalmáról az iskola szakmai programjában rendelkeztek.

A szakmai programban a szakirányú oktatás alapjául szolgáló programtervek nem készültek el, ezek elemzésére a későbbiekben kerül sor.

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 14.§ (2) bekezdése a szakmai program tartalmára vonatkozó részletes előírásokat tartalmaz. Az ezeknek való megfelelést az alábbi táblázat segítségével foglalom össze a következők szempontok alapján:

- szakmai program fejezeteinek megjelölése,
- jogszabály által előírt tartalom,
- jogszabály hely, vonatkozó jogszabályok,
- szerepel-e a dokumentumban, tartalma megfelelő-e?

Összegzés: *A fentiek alapján a Szakmai program tartalmi, törvényességi szempontból megfelel a jogszabályi előírásoknak.*

Szakmai program fejezetek	Jogszabály bekezdés	Jogszabály által előírt tartalom Szakmai program vizsgálata	jogszabály hely, Szkt.; Szkr Szkr. 14. § (1) (2) és a vonatkozó jogszabályok	Szerepel-e a dokumentumban?		Tartalma megfelelő-e?	
				Igen	Nem	Igen	Nem
		12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 14.§ (2) meghatározza a szakképző intézmény szakmai programját ennek keretén belül					
	<i>a)</i>	a szakképző intézmény nevelési programját					
<i>I/3.</i>	<i>aa)</i>	a szakmai oktatás pedagógiai alapelveit, értékeit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait,	Szkt.14.§	x		x	
<i>I/4.</i>	<i>ab)</i>	a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,	Nkt. 5.§	x		x	
<i>I/5.</i>	<i>ac)</i>	a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat,	Szkt. 33.§ (1) bekezdéséhez Szkr. 101.§; 102.§ (1); (2)	x		x	
<i>I/7.</i>	<i>ad)</i>	a közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatokat,	Szkt. 35.§(4); Szkr. 116.§ (2)	x		x	
<i>I/8.</i>	<i>ae)</i>	az oktatók feladatait, az osztályfőnöki munka tartalmát, az osztályfőnök feladatait,	Szkt. 49.§ Szkr.137.§-141.§; Szkt.15.§ Szkr. 32. § Nkt.62.§	x		x	
<i>I/9.</i>	<i>af)</i>	a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét,	Nkt. 171.§; 172.§	x		x	
<i>I/10.</i>	<i>ag)</i>	a tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendjét,	Szkt. 69.§; Szkr 216.§	x		x	
<i>I/11.</i>	<i>ah)</i>	a tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formáit	Szkt.70.§	x		x	
<i>I/13.</i>	<i>ai)</i>	a tanulmányok alatti vizsga szabályait, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményeit,	Szkt. 60. §; Szkr. 180.-193.§ Szkt. 61.§ Szkr.XVI.-XVII. fejezet	x		x	
<i>I/14.</i>	<i>aj)</i>	a felvétel és az átvétel helyi szabályait és	Szkt. 54.§ ; Szkr.153.§ (1)(2)	x		x	

I/6.	ak)	az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos tervet,	Szkt.14.§	x		x	
	b)	a szakképző intézmény oktatási programját, ennek keretén belül					
II/1;2.	ba)	a kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezését, számát,	Szkt. 35.§; Szkr. 112.§	x*		x*	
II/4.	bb)	a közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait,	Nat.	x		x	
II/5.	bc)	a mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját,	Szkt. 35. § (5) Szkr. 119. § (1); (2)	x		x	
II/6.	bd)	a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályait,	Szkt. 57.§ (a)	x		x	
II/6.	be)	azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezését, amelyekből a szakképző intézmény tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését a szakképző intézmény kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározását, hogy a tanulók milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát,	Szkt.92. § Szkr. 259.§ 40/2002.(V.24) OM.	x		x	
II/6.	bf)	az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témaköreit,	40/2002. (V. 24.) OM rendelet	x		x	
II/7.	bg)	a tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit,	Szkt. 60.§	x		x	
II/7.	bh)	a csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elveit,	Szkt. 35. § Szkr. 112.§.	x		x	
II/8.	bi)	a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot,	Szkt. 14.§	x		x	
II/9.	bj)	az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programokat, tevékenységeket,	Szkt 33.§ (1) Szkr. 101.§; 102.§ (1); (2)	x		x	
II/10.	bk)	a tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,	Szkt. 35. § (4)	x		x	
II/7.	bl)	a tanuló jutalmazásával összefüggő szabályokat,	Szkt. 64.§ (1), (2)	x		x	
II/11.	bm)	az oktatói testület által szükségesnek tartott további elveket		x		x	

II/1.	bn)	az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján,	40/2002. (V. 24.) OM rendelet	x		x	
I/5.	d)	az egészségfejlesztési programot a 102. § (4) bekezdése alapján.	Szkr. 102.§	x		x	
Továbbá a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározza a Szkr. 14.§ (3)-(7) szerint:							
II/7.3	a)	az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendjét és		x		x	
II/7.2	b)	a tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételeit.	Szkt. 63. §	x		x	
II/12.	(5)	A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy tekintetében a szakképző intézmény szakmai programja	Szkt. 94. § Szkr. 293.§ és a 295.§ Nkt. 47.§	x		x	
	a)	a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot is tartalmazza és		x		x	
	b)	az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt is megjelölhet.		x		x	
	(6)	A szakképző intézmény szakmai programja tartalmazza a szakképző intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, ideértve a projektoktatást is.	Szkt. 14.§ (6)	x		x	
III.	(7)	A szakképző intézmény valamennyi évfolyamát átfogó szakmai programot használ.	Szkt. 12.§	x*		x*	

*részben, nem teljes, információ hiányában (programtervek még nem jelentek meg, ezért a kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezését, számát, az intézmény nem készítette el.

3.3 Helyi tanterv struktúrája, tartalma

Helyi tanterv bemutatja kifutó általános iskolai, szakgimnáziumi, szakközépiskolai, szakiskolai) és a felmenő, 2020 szeptember 1-től indítandó általános iskolai, technikumi, szakképző iskolai, szakiskolai nevelés-oktatást. A felmenő rendszerben Nemzeti alaptantervre épülő kerettanterv, programterv oktatási tartalmát, tantárgyak struktúráját az intézmény részben tudta elkészíteni*

Megjegyzés: *Nem teljes információ hiányában (a szakmai kerettanterv, programterv a mai napig csak részben jelent meg.)

Meglévő Szakmai programok:

Kifutó:

- Alapfokú nevelés-oktatás kifutó rendszerben 6–8. évfolyam,
- Kerettanterv a középfokú nevelés- oktatás szakasza, a szakközépiskola 10.-11. évfolyam számára, közismereti képzés
- Szakképző Iskolai szakmai oktatás (kifutó):
 - Eladó
 - Kertész
 - Szociális gondozó, ápoló

Felmenő:

Alapfokú nevelés-oktatás

- Alapfokú nevelés-oktatás felmenő rendszerben 5–8. évfolyam

Szakképzős iskola

- Közismereti kerettanterv a szakképző iskolák számára felmenő
- Szakmai oktatás
 - Népi Kézműves Kosárfonó, Fonott – Bútorkészítő
 - Népi kézműves Fazekas
 - Népi Kézműves Szőnyegszövő

Gimnázium

- Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára felmenő

Szakiskola

Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához

- Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó szakiskola kötelező 9/E előkészítő évfolyamának kerettanterve
- Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók két évfolyamos szakiskolai szakmai oktatásához, képzéséhez alkalmazandó 9–10. évfolyamos közismereti kerettanterv
- Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók négy évfolyamos szakiskolai szakmai oktatásához, képzéséhez alkalmazandó 9–12. évfolyamos közismereti kerettanterve

4 Szakértői javaslat a vizsgálat tapasztalata alapján

Az intézmény szakmai programja megfelel a jogszabályi előírásoknak, javaslom a működési engedély módosítását.

Megjegyzés: A 2020. szeptember 1. felmenő rendszerben bevezetett képzések szakmai programja a programtervek hiánya miatt nem készült el, ezeket az intézmény a későbbiekben pótolja.

Budapest, 2020. június 19.

Dr. V. Lajosné

Dr. V. Lajosné
Tanügy-igazgatási szakértő
Igazolvány száma: SZ031625

SZAKVÉLEMÉNY KIEGÉSZÍTÉS

**Tárgy: Grassalkovich Antal Szakképző iskola, Technikum,
Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája**

Szakmai programjának kiegészítő szakvéleménye

Az intézmény címe: 3000 Hatvan, Csaba vezér u. 6

Készítette:

Dr. Vljaj Lajosné
Tanügy-igazgatási szakértő
Igazolvány száma:SZ031625

Elérhetőség:

vlajmarti@gmail.com
06/20/9148-364

Budapest, 2020. augusztus

1 Szakmai program kiegészítése

A szakmai program kiegészítését az iskola a Szkr. 13. § alapján programtervek felhasználásával készítette el.

A programtervek részletes tartalmát az Szkr. 13. § (2) bekezdése határozza meg, amely az alábbiak szerint épülnek fel:

- szakma alapadatai;
- tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként;
- tanulási területek részletes szakmai tartalmának leírása;

Szakmai program kiegészítése a 2020/2021 tanévben felmenő rendszerben induló szakképesítések körében készült el. Az iskola a programterveket beépítette a Szakmai program III. részébe az szakképesítésekhez.

Építőipari ágazat:

- Bádogos 407320602
- Festő, mázoló, tapétázó 407320605

Kereskedelem ágazat:

- Kereskedelmi értékesítő 404161302

Szociális ágazat:

- Gyermekek- és ifjúságvédelmi felügyelő 409222201
- Szociális ápoló és gondozó 409232203

Mezőgazdaság és erdészet ágazat:

- Gazda 408111704
- Kertész 408121705

Az óratervek programtervek óraszámait alapján kerültek kialakításra, figyelembe véve a közismereti, az ágazati alapoktatás, valamint a szakirányú oktatás óraszámait.

Az iskola nem határoz meg új követelményeket, a programtervhez képest elvárt többletismereteket, hanem az óratervben szereplő szakirányú oktatás tantárgyaihoz rendel többletóraszámokat, amelyek konkrét felhasználásáról tanévenként a szakmai munkaközösség oktatói döntenek az alábbi szempontok figyelembevételével:

- a döntésnél figyelembe kell venni a csoport, osztály adottságait, előzetes tudását,
- az órák felhasználását (a programtervi kötelező órákkal együtt kezelve) a tanévre érvényes tanmenetben tervezi meg.

Az iskola a programtervek helyi óraterveit külön excel táblázatban is csatolta.

2 A személyi feltételek vizsgálatának módszere, jogszabályi háttere

2.1 Személyi feltételek

Az iskola csatolta az bevezetésre kerülő szakképesítések személyi feltételek meglétét igazoló tételes jegyzéket és a pedagógusok által tanított tantárgyakat. A jegyzék tartalmazza az iskolai nevelésben-oktatásban foglalkoztatott pedagógusok listáját, feltüntetve a pedagógusok nevét, szakképzettségét, végzettségét.

A rendelkezésre álló adatokat az alábbi jogszabályi előírások alapján vizsgáltam:

- A Szkt. 22. § (b) b pontja alapján a szakképzési intézménynek a feladatellátásához szükséges feltételekkel rendelkeznie kell.
- A Szkr. 58.§ (2) bekezdése alapján akkor rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges feltételekkel, ha állandó saját alkalmazotti létszámmal rendelkezik.
„Állandó saját alkalmazotti létszámmal akkor rendelkezik a szakképző intézmény, ha az alkalmazotti létszám legalább negyven százaléka általános teljes napi munkaidőre létrejött határozatlan idejű munkaviszonyban vagy egyházi szolgálati jogviszonyban áll, amelyből legalább hetvenöt százaléka az Szkt. 40. § (1) bekezdés c) vagy d) pontja, valamint (2) bekezdés szerinti munkakörben van foglalkoztatva.”
- Továbbá az Nkt. 3. melléklete rendelkezik oktatókkal kapcsolatos végzettségi követelményekről.
- „A programtanterv a szakképzési intézményekben az egyes tantárgyak oktatása tekintetében a nemzeti köznevelésről szóló törvényben előírt végzettségen túl további végzettséget is előírhat.” Szkt. 80.§.
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról, a pedagógus álláshelyek számításának alapját határozza meg.
- Szkr.124.§ (2) bekezdés 3. pontja A szakképző intézmény a tanév és a tanítási év jogszabályban meghatározott rendjének keretein belül elkészíti a szakképző intézmény éves munkatervét és a tantárgyfelosztást.

2.2 Tantárgyfelosztás

A tantárgyfelosztás tervezete a 2020/2021-es tanévre az alábbi képzésekre, osztályokra készült el:

- felnőttek általános iskolája 8. évf.
- 1/9 bolti előkészítő SNI
- 1/9 kertész 408121705
- 2/10 eladó 34 341 01
- 3/11 kertész 34 622 02
- 2/12 szociális gondozó és ápoló /esti 34 762 01
- Érettségire felkészítő Esti 1/11

Jogszabály által előírt tartalom	Szerepel-e a dokumentumban?	
	Igen	Nem
tanév számát	X	
az iskola nevét	X	
a pedagógus tantárgyfelosztási sorszámát, nevét, végzettségét, szakképzettségét és az általa tanított tantárgyakat, egyéb foglalkozásokat	X	
az osztályok, csoportok megjelölését és óratervi óráik számát	X	
a pedagógus által ellátott óratervi órák és egyéb foglalkozások számát osztályonként és tantárgyanként, egyéb foglalkozásonként,	X	
az egyes pedagógusok neveléssel-oktatással lekötött óraszámát	X	
az órakedvezményre jogosító jogcímeiket	X	
külön-külön összesített óraszámot,	X	

A tantárgyfelosztásban szereplő újonnan belépett szakképesítések körében a tantárgyak, óraszámok, osztály/évfolyam jelölések megegyeznek a 2020 NAT és programtervben előírtakkal. A felmenő osztályok óraszámai a „kifutó” óratervekben előírtakkal megegyeznek. A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakmai program rendelkezik, az órák a tantárgyfelosztásban is megjelennek.

A szakmai program kiegészítése a jogszabályban előírtaknak megfelelően megvalósult.

Mellékletek:

- Grassalkovich óratervek (xls)
- III. szakmai program 2020.08.29. kieg

Budapest, 2020. augusztus 31.

Dr. V. Lajosné

Dr. V. Lajosné
Tanügy-igazgatási szakértő
Igazolvány száma: SZ031625